BREVIARIUM ROMANUM

Ex decreto ſacroſancti Concilij Tridentini reſtitutum,

PII V. PONT. MAX. juſſu editum,

ET

CLEMENTIS VIII. primum, nunc denuò URBANI PP. VIII. auctoritate recognitum.

In quo omnia ſuis locis ad longum poſita ſunt, pro majori recitantium commoditate.

PARS HIEMALIS.

ANTVERPIÆ,
EX TYPOGRAPHIA PLANTINIANA.
M. DCC. X.

Fr. Jacinto de S. Lor.zo

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI,
Ad perpetuam rei memoriam.

QUOD à nobis postulat ratio pastoralis officii, in eam curam incumbimus, ut omnes, quantum Deo adjutore fieri poterit, sacri Tridentini Concilii decreta exequantur: ac multò id etiam impensiùs faciendum intelligimus, cùm ea quæ in mores inducenda sunt, maximè Dei gloriam, ac debitum Ecclesiasticarum personarum Officium complectuntur. Quo in genere existimamus in primis numerandas esse sacras preces, laudes, & gratias Deo persolvendas, quæ Romano Breviario continentur. Quæ divini Officii formula piè olim ac sapienter à summis Pontificibus, præsertim Gelasio ac Gregorio primis constituta, à Gregorio autem septimo reformata, cùm diuturnitate temporis ab antiqua institutione deflexisset; necessaria visa res est, quæ ad pristinam orandi regulam conformata revocaretur. Alii enim præclaram veteris Breviarii constitutionem, multis locis mutilatam, alii incertis & alienis quibusdam commutatam, deformarunt: plurimi specie Officii commodioris allecti, ad brevitatem novi Breviarii, à Francisco Quignonio tituli sanctæ Crucis in Ierusalem Presbytero Cardinale compositi, confugerunt. Quin etiam in Provincias paulatim irrepserat prava illa consuetudo, ut Episcopi in Ecclesiis, quæ ab initio communiter cum ceteris veteri Romano more Horas canonicas dicere ac psallere consuevissent, privatum sibi quisque Breviarium conficerent, & illam communionem, uni Deo, una & eadem formula preces & laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac penè cujusque Episcopatus proprio Officio discerperent. Hinc illa tam multis in locis divini cultus perturbatio: hinc summa in Clero ignoratio cæremoniarum ac rituum Ecclesiasticorum, ut innumerabiles Ecclesiarum ministri, in suo munere indecorè, non sine magna piorum offensione versarentur. Hanc nimirum orandi varietatem gravissimè ferens fel. mem. Paulus Papa quartus emendare constituerat. Itaque provisione adhibita, ne ulla in posterum novi Breviarii licentia permitteretur, totam rationem dicendi ac psallendi Horas canonicas, ad pristinum morem & institutum redigendam suscepit. Sed eo posteà, nondum iis quæ egregiè inchoaverat perfectis, de vita decedente, cùm à piæ mem. Pio Papa quarto Tridentinum Concilium, anteà variè intermissum, revocatum esset, Patres in illa salutari reformatione, ab eodem Concilio constituta, Breviarium ex ipsius Pauli Papæ ratione restituere cogitarunt. Itaque quidquid ab eo in sacro opere collectum, elaboratumque fuerat, Concilii Patribus Tridentum à prædicto Pio Papa missum est. Ubi cùm doctis quibusdam & piis viris à Concilio datum esset negotium, ut ad reliquam cogitationem, Breviarii quoque curam adjungerent, instante iam conclusione Concilii, tota res ad auctoritatem judiciumque Romani Pontificis ex decreto ejusdem Concilii relata est: qui illis ipsis Patribus ad id munus delectis, Romam vocatis, nonnullisque in Urbe idoneis viris ad eum numerum adjunctis, rem perficiendam curavit. Verùm eo etiam in viam universæ carnis ingresso, Nos, ita divina disponente clementia, licet immeritò ad Apostolatus apicem assumpti, cùm sacrum opus, adhibitis etiam ad illud aliis peritis viris, maximè urgeremus magna in nos Dei benignitate (sic enim accipimus) Romanum hoc Breviarium vidimus absolutum. Cujus ratione dispositionis, ab illis ipsis, qui negotio præpositi fuerant, non semel cognita, cùm intellige-

remus eos in rei confectione ab antiquis Breviariis nobilium Urbis Ecclesiarum, ac nostra Vaticana bibliotheca, non discessisse, gravesq; præterea aliquot eo in genere scriptores secutos esse, ac denique remotis ijs quæ aliena & incerta essent, de propria summa veteris divini Officij nihil omisisse: opus probavimus, & Romæ imprimi, impressumq; divulgari jussimus. Itaque ut divini hujus operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium, tollimus in primis & abolemus Breviarium novum à Francisco Cardinale prædicto editum, & in quacumque Ecclesia, Monasterio, Conventu, Ordine, Militia, & loco virorum & mulierum, etiam exempto, tam à primæva institutione, quàm aliter ab hac Sede permissum: Ac etiam abolemus quæcumque alia Breviaria, vel antiquiora, vel quovis privilegio munita, vel ab Episcopis in suis diœcesibus pervulgata, omnemq; illorum usum de omnibus orbis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, & locis virorum & mulierum, etiam exemptis, in quibus aliàs Officium divinum Romanæ Ecclesiæ ritu dici consuevit, aut debet: illis tamen exceptis, quæ ab ipsa prima institutione, à Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quæ, vel ipsa institutio, ducentos annos antecedat, alijs certis Breviarijs usa fuisse constiterit: quibus ut inveteratum illud jus dicendi & psallendi suum Officium non adimimus, sic eisdem, si fortè hoc nostrum, quod modò pervulgatum est, magis placeat, dummodò Episcopus, & universum Capitulum in eo consentiant, ut id in Choro dicere & psallere possint, permittimus. Omnes verò, & quascumque Apostolicas & alias permissiones, ac consuetudines, & statuta, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, nec non privilegia, licentias, & indulta precandi & psallendi, tam in Choro, quàm extra illum, more & ritu Breviariorum sic suppressorum, prædictis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militijs, Ordinibus, & locis, nec non S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælatis, ceterisq; omnibus & singulis personis Ecclesiasticis, sæcularibus & regularibus, utriusq; sexus, quacumque causa concessa, approbata, & innovata, quibuscumque concepta formulis, ac decretis & clausulis roborata, omnino revocamus: volumusq; illa omnia vim & effectum de cetero non habere. Omni itaque alio usu quibuslibet, ut dictum est, interdicto, hoc nostrum Breviarium, ac precandi psallendiq; formulam in omnibus universi orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis etiam exemptis, quibus Officium ex more & ritu dictæ Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, salva prædicta institutione vel consuetudine prædictos ducentos annos superante, præcipimus observari: Statuentes Breviarium ipsum nullo umquam tempore vel totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse: ac quoscumque, qui Horas canonicas ex more & ritu ipsius Romanæ Ecclesiæ, jure vel consuetudine dicere vel psallere debent, propositis pœnis per Canonicas sanctiones constitutis in eos, qui divinum Officium quotidie non dixerint, ad dicendum & psallendum posthac in perpetuum Horas ipsas diurnas & nocturnas, ex hujus Romani Breviarij præscripto, & ratione omnino teneri: neminemq; ex ijs, quibus hoc dicendi psallendiq; munus necessariò impositum est, nisi hac sola formula satisfacere posse. Jubemus igitur, omnes & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & ceteros Ecclesiarum Prælatos, ut omissis quæ sic suppressimus & abolevimus, ceteris omnibus etiam privatim per eos constitutis, Breviarium hoc in suis quisque Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Diœcesibus, & locis prædictis introducant: & tam ipsi, quàm ceteri omnes presbyteri, & clerici sæculares & regulares, utriusque sexus, nec non Milites & exempti, quibus Officium dicendi & psallendi quomodocumque, sicut prædicitur, injunctum est, ut ex hujus nostri Breviarij formula, tam in Choro quàm extra illum, dicere & psallere procurent. Quòd verò in Rubricis nostri hujus Officij præ-

scri-

scribitur, quibus diebus Officium beatæ Mariæ semper virginis, & Defunctorum; item Septem Psalmos Pœnitentiales, & Graduales dici ac psalli oporteat: Nos propter varia hujus vitæ negotia, multorum occupationibus indulgentes, peccati quidem periculum ab ea præscriptione removendum duximus; verùm debito providentiæ pastoralis admoniti, omnes vehementer in Domino cohortamur, ut remissionem nostram, quantum fieri poterit, sua devotione ac diligentia præcurrentes, illis etiam precibus, suffragiis, & laudibus, suæ & aliorum saluti consulere studeant. Atque ut fidelium voluntas ac studium magis etiam ad salutarem hanc consuetudinem incitetur, de omnipotentis Dei misericordia, beatorumque Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, qui illis ipsis diebus, in Rubricis præfinitis, beatæ Mariæ, vel Defunctorum Officium dixerint, toties centum dies; qui verò Septem Psalmos, vel Graduales, quinquaginta, de injuncta ipsis pœnitentia relaxamus. Hoc autem concedimus sine præjudicio sanctæ consuetudinis illarum Ecclesiarum, in quibus Officium parvum beatæ Mariæ semper virginis in Choro dici consueverat, ita ut in prædictis Ecclesiis servetur ipsa laudabilis & sancta consuetudo celebrandi more solito prædictum Officium. Ceterùm, ut præsentes litteræ omnibus pleniùs innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi. Volumusque, & Apostolica auctoritate decernimus, quòd post hujusmodi publicationem, qui in Romana Curia sunt præsentes, statim lapso mense; reliqui verò, qui intra montes, tribus: & qui ultra ubique locorum degunt, sex mensibus excursis, vel cùm primùm venalium hujus Breviarii voluminum facultatem habuerint, ad precandum & psallendum juxta illius ritum, tam in Choro, quàm extra illum maneant obligati. Ipsarum autem litterarum exempla manu Notarii publici, & sigillo alicujus Prælati Ecclesiastici, aut illius curiæ obsignata, vel etiam ipsis voluminibus absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eamdem ubique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentes, si essent exhibitæ vel ostensæ. Sed ut Breviarium ipsum ubique inviolatum & incorruptum habeatur, prohibemus, ne alibi usquam in toto orbe, sine nostra, vel specialis ad id Commissarii Apostolici, in singulis Christiani orbis regnis & provinciis deputandi, expressa licentia imprimatur, proponatur, vel recipiatur. Quoscumque verò, qui illud secùs impresserint, proposuerint, vel receperint, excommunicationis sententia eo ipso innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ablationis, abolitionis, permissionis, revocationis, jussionis, præcepti, statuti, indulti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXVIII, *septimo Idus Iulii, Pontificatus nostri anno tertio.*

M. Dat.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

ANNO à Nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, Indictione undecima, die verò decimaquinta mensis Julii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papæ quinti anno tertio, retroscriptæ litteræ Apostolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus litteris per aliquantulum temporis spatium, ut moris est, affixis, & deinde amotis per nos Julium Patinum & Joannem Bornotum prælibati SS. D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

CLEMENS
PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM in Ecclesia Catholica à Christo Domino nostro sub uno capite, ejus in terris Vicario, instituta unio, & earum rerum quæ ad Dei gloriam, & debitum Ecclesiasticarum personarum officium spectant, conformatio semper conservanda sit, tum præcipuè illa communio uni Deo, una & eadem formula preces adhibendi, quæ Romano Breviario continetur, perpetuò retinenda est, ut Deus in Ecclesia per universum orbem diffusa, uno & eodem orandi & psallendi ordine à Christi fidelibus semper laudetur, & invocetur. Quamobrem ex decreto sacri Concilij Tridentini fel. rec. Pius Papa V. prædecessor noster piè ac sapienter admodum varietatem illam Breviariorum, quæ in singulis Ecclesiis ferè diversa habebantur, nonnullis tantùm exceptis, sustulit, ac ipsum Breviarium restituit, & Romæ accuratissimè imprimi & promulgari curavit: quod ut integrum inviolatumque ab omnibus haberetur, debita provisione adhibita, inter alia statuit, ne ullo umquam tempore totum, vel ex parte mutaretur, aut illi aliquid addetetur, vel omnino detraheretur, sub pœnis in ejusdem constitutione contentis. Cùm verò progressu temporis, Typographorum negligentia & incuria, & nimia aliorum etiam, ea quæ ad ipsos non pertinent, temerè sibi assumentium, audacia ac licentia, multi errores in illud irrepserint; ac tum in sacra Scriptura, & Lectionibus Patrum, tum in vitis Sanctorum, & Rubricis, aliisque locis, sine nostra & Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum auctoritate, pro cujusque arbitrio pleraque addita & immutata fuerint, ita ut nulla jam reperiantur Breviaria, quæ à prima editione ejusdem Pij in multis non discrepent atque dissentiant, & aliqua recognitione indigeant: Nos, qui pro Pastorali nostra sollicitudine in eam curam præcipuè incumbimus, ut ea quæ à prædecessoribus nostris sanctè ac piè instituta sunt, perpetuò integra & inviolata conserventur; quæ verò hominum culpa immutata sunt atque corrupta, & quæ recognitionem exigunt, in pristinum statum restituantur & reformentur: mandavimus nonnullis piis & eruditis viris, quorum consultatione & opera in hujusmodi rebus frequenter utimur, ut idem Breviarium nova adhibita diligentia accuratiùs inspicerent atque examinarent, & ea quæ depravata esse, & recognitione indigere animadverterent, pro sua doctrina & pietate resti-

reſtituerent. Quod cùm ab iis exactè, ac profectò non mediocri cum emolumento præſtitum ſit, ita ut ex ſuperiori illo incommodo per occaſionem non parum utilitatis provenerit; Nos illud in noſtra Typographia Vaticana quàm emendatiſſimè imprimi, ac divulgari juſſimus. Ut autem illius uſus in omnibus Chriſtiani orbis partibus, perpetuis futuris temporibus conſervetur, ipſum Breviarium in alma Urbe noſtra in eadem Typographia tantùm, & non alibi imprimi poſſe decernimus: extra Urbem verò juxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi poſſe permittimus, ut nimirum Typographis quibuſcumque illud imprimere volentibus, id facere liceat, requiſita tamen priùs, & in ſcriptis obtenta dilectorum filiorum Inquiſitorum hæreticæ pravitatis, in iis locis in quibus fuerint, ubi verò non fuerint, Ordinariorum locorum licentia; alioquin ſi abſque hujuſmodi licentia dictum Breviarium ſub quacumque forma de cetero ipſi imprimere, aut Bibliopolæ vendere præſumpſerint, Typographi & Bibliopolæ extra Statum noſtrum Eccleſiaſticum exiſtentes excommunicationis latæ ſententiæ, à qua niſi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolvi nequeant; in alma verò Urbe, ac reliquo Statu Eccleſiaſtico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amiſſionis librorum & typorum omnium Cameræ prædictæ applicandorum pœnas abſque alia declaratione irremiſſibiliter incurrant eo ipſo. Et nihilominus eorumdem Breviariorum per eos de cetero abſque hujuſmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum uſum ubique locorum & gentium ſub eiſdem pœnis perpetuò interdicimus & prohibemus. Ipſi autem Inquiſitores, ſeu Ordinarij locorum, antequam hujuſmodi licentiam concedant, Breviaria ab ipſis Typographis imprimenda, & poſtquam impreſſa fuerint, cum hoc Breviario auctoritate noſtra recognito & nunc impreſſo, diligentiſſimè conferant, nec in illis aliquid addi vel detrahi permittant, & in ipſa licentia originali decollatione facta, & quòd omnino concordent, manu propria atteſtentur: cujus licentiæ copia initio vel in calce cujuſque Breviarij ſemper imprimatur: quòd ſi ſecùs fecerint, Inquiſitores videlicet privationis ſuorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in poſterum obtinenda, Antiſtites verò & Ordinarij locorum ſuſpenſionis à divinis, ac interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ, eorum verò Vicarij, privationis ſimiliter officiorum & beneficiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa & alia in poſterum obtinenda, ac prætereà excommunicationis abſque alia declaratione, ut præfertur, pœnas incurrant eo ipſo. Ceterùm pauperum Clericorum, & aliarum perſonarum Eccleſiaſticarum, ac Typographorum & Bibliopolarum quorumcumque indemnitatis ex benignitate Apoſtolica rationem habentes, eiſdem Breviaria hactenus impreſſa penes ſe habentibus, ut ea retinere, & illis uti, eaque vendere reſpectivè poſſint, ſimiliter permittimus, & indulgemus. Non

obstantibus licentiis, indultis, & privilegiis quibuscumque Typographis hactenus per Nos, seu Romanos Pontifices prædecessores nostros Breviarium prædictum Pij V. imprimendi concessis, quæ per præsentes expressè revocamus, & revocata esse volumus, necnon constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, generalibus & specialibus, in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, confirmatis & approbatis; quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium nostrarum litterarum exemplaribus etiam in ipsis Breviariis impressis, vel manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die X. Maij, M. DC. II. Pontificatus nostri anno XI.

M. Vestrius Barbianus.

URBA-

URBANUS
PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

DIVINAM psalmodiam sponsæ consolantis in hoc exilio absentiam suam à sponso cælesti, decet esse non habentem rugam neque maculam, quippe cùm sit ejus Hymnodiæ filia, quæ canitur assiduè ante Sedem Dei & Agni, ut illi similior prodeat, nihil, quantum fieri potest, præferre debet, quod psallentium animos, Deo ac divinis rebus, ut convenit, attentos avocare aliò ac distrahere possit: qualia sunt, si quæ interdum in sententiis aut verbis occurrant non tam aptè concinneque disposita, ut tantum tantique obsequij ac ministerij opus exigeret. Quæ causæ quondam impulere summos Pontifices prædecessores nostros felicis memoriæ Pium hujusce nominis Quintum, ut Breviarium Romanum, incertis per eam ætatem legibus vagum, certa stataque orandi methodo inligaret; & Clementem VIII. ut illud ipsum lapsu temporis, ac Typographorum incuria depravatum, decori pristino restitueret. Nos quoque in eamdem cogitationem traxere & solicitudo nostra erga res sacras, quas primam & optimam partem muneris nostri censemus, & piorum doctorumque virorum judicia & vota, conquerentium in eo contineri non pauca, quæ sive a primo nitore institutionis excidissent, sive inchoata potiùs quàm perfecta forent ab aliis, certè à Nobis supremam imponi manum desiderarent. Nos itaque huic rei sedulam operam navavimus, & jussu nostro aliquot eruditi & sapientes viri suam seriò curam contulerunt, quorum diligentia studioque perfectum opus est, quod gratum omnibus, Deoque & sanctæ Ecclesiæ honorificum fore speramus: siquidem in eo Hymni (paucis exceptis) qui non metro, sed soluta oratione, aut etiam rhythmo constant, vel emendatioribus codicibus adhibitis, vel aliqua facta mutatione ad carminis & Latinitatis leges, ubi fieri potuit, revocati, ubi verò non potuit, de integro conditi sunt, eadem tamen, quoad licuit, servata sententia. Restituta in Psalmis & Canticis interpunctio editionis vulgatæ, & canentium commoditati, ob quam eadem interpunctio mutata interdum fuerat, additis Asteriscis consultum. Patrum Sermones & Homiliæ collatæ cum pluribus impressis editionibus, & veteribus manuscriptis; ita multa suppleta, multa emendata atque correcta. Sanctorum Historiæ ex priscis & probatis auctoribus recognitæ, Rubricæ detractis nonnullis, quibusdam adjectis clariùs & commodiùs explicatæ. Denique omnia magno & longo labore diligenter accurateque ita disposita & exposita, ut quod erat in votis, ad optatum exitum perductum sit. Cùm igitur tanta tamque exacta doctorum hominum industria, ne planè in irritum recidat, requirat Typographorum fidem, mandavimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem hujus Breviarij in lucem primò edendi, quod exemplar, qui posthac Romanum Breviarium impresserint, sequi omnes teneantur. Extra Urbem verò nemini licere volumus idem Breviarium in posterum typis excudere, aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem nibi fue-

rint; sin minùs, ab locorum Ordinariis. Quòd si quis quacumque forma contra præscriptam, Breviarium Romanum aut Typographus impresserit, aut impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem nostram Ecclesiasticam excommunicationis latæ sententiæ pœnæ subjaceat, à qua nisi à Romano Pontifice (prætérquam in mortis articulo constitutus) absolvi nequeat; in alma verò Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, & typorum omnium eidem Cameræ applicandorum pœnas, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant; & nihilominùs Breviaria sine prædicta facultate impressa, aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur. Inquisitores verò, locorumque Ordinarij facultatem hujusmodi non priùs concedant, quàm Breviaria tam ante quàm post impressionem cum hoc ipso exemplari, auctoritate nostra vulgato, diligenter contulerint, & nihil in iis additum detractumque cognoverint. In ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine, aut initio cujusque Breviarij impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutæ hujusmodi collationis, repertæque inter utrumque Breviarium conformitatis, sub pœna Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda; Ordinariis verò locorum suspensionis à divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum verò Vicariis privationis officiorum & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendæ. Sub iisdem etiam prohibitionibus & pœnis comprehendi intendimus & volumus ea omnia, quæ a Breviario Romano ortum habent, sive ex parte, sive in totum, cujusmodi sunt Missalia, Diurna, Officia parva beatæ Virginis, Officia majoris Hebdomadæ, & id genus alia, quæ deinceps non imprimantur, nisi prævia illorum, & cujuslibet ipsorum in dicta Typographia per eumdem Andream impressione, ut omnino cum Breviario de mandato nostro edito concordent. Injungimus autem Nuntiis nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad præscriptum hujus voluntatis nostræ confici curent. Nolumus tamen his litteris Breviaria, & alia prædicta, quæ impressa sunt hactenus, prohiberi, sed indemnitati omnium consulentes, tam Typographis & Bibliopolis vendere, quàm Ecclesiis, Clericis, aliisque retinere, atque iis uti Apostolica benignitate permittimus & indulgemus. Non obstantibus licentiis, indultis & privilegiis Breviaria imprimendi quibuscumque Typographis per Nos seu Romanos Pontifices prædecessores nostros hucusque concessis, quæ per præsentes expresse revocamus, & revocata esse volumus; nec non constitutionibus & ordinationibus generalibus & specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque editis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium litterarum nostrarum exemplaribus etiam in ipsis Breviariis impressis, vel manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxv. Januarij. M. DC. XXXI. Pontificatus nostri anno Octavo.

M. A. Maraldus. I. Savenier.

INNOCENTIUS
PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

CAtholicæ Religionis zelus, & sinceræ fidei & devotionis affectus, quem dilectus filius Balthasar Moretus, natus & heres quondam alterius Balthasaris Moreti Typographus Antverpiensis, ergà Nos & Apostolicam Sedem gerere comprobatur, ac singularis diligentia & industria, quam ejus Majores in imprimendo præstiterunt, ipsumque Balthasarem pariter præstaturum speramus. Nos adducunt, ut illi reddamur ad gratiam liberales. Itaque eumdem Balthasarem specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes; supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ipsi Balthasari, ut Missalia, Breviaria & Diurna, nec non Officium parvum beatæ Mariæ Virginis, juxta ritum & præscriptum sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac felicis recordationis Urbani Papæ VIII. prædecessoris nostri in simili forma Brevis die xxv. Januarij M. DC. XXXI. desuper expeditarum litterarum continentiam & tenorem; nec non sacra Biblia Vulgatæ editionis, juxta exemplar in Typographia Vaticana impressum, emendatissimè tamen, & summa cum fide, nullaque facta additione aut imminutione, imprimere, illaque sic impressa vendere ac venalia exponere, liberè ac licitè possit & valeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus & indulgemus, plenamque, liberam, & omnimodam facultatem ac licentiam desuper impartimur. Mandantes propterea Venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, ac dilectis filiis nostris, & Sedis prædictæ Nuntiis, & aliis quibuscumque, ut Balthasari prædicto in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittant eum desuper à quoquam quomodolibet indebitè molestari: Contradictores per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis; Non obstante rec. mem. Pij Papæ V. prædecessoris pariter nostri, sub dato Septimo Idus Julij, Pontificatus sui anno tertio, qua prohibetur, ne Breviarium alibi quam Romæ, nisi de expressa Sedis prædictæ licentia, imprimatur, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxii. Maij M. DC. LXXXI. Pontificatus nostri anno quinto.

I. G. Slusius.

SUMMA PRIVILEGII.

CAROLUS II. *Hispaniarum & Indiarum Rex Catholicus, ac Potentissimus Belgarum & Burgundionum Princeps, Diplomatibus suis sanxit, ne quis præter Balthasaris Moreti, Baltasaris filij, voluntatem, Missalia, Breviaria, Diurna, Officia B. Mariæ, aut reliqua Officia ad usum Ecclesiæ Catholicæ Romanæ edita, prout nunc aucta sunt & emendata, vel in posterum augenda vel emendanda, ullo modo imprimat, aut alibi terrarum impressa in has Inferioris Germaniæ ditiones importet, venaliáve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione librorum, & alia gravi pœna mulctabitur, uti latiùs patet in litteris datis Bruxellæ* XXVIII. *Decemb.* M. DC. XCII.

Signat

J. A. Snellinck.

Et in Concilio Brabantiæ,

Loyens.

LICENTIA ET APPROBATIO ORDINARII.

VICARII GENERALES Sedis Episcopalis Antverpiensis vacantis, omnibus has visuris salutem in Domino. Cùm à Papa URBANO VIII. decretum sit, ne quis Typographus Breviarium Romanum, PII V. Pont. Max. jussu editum, CLEMENTIS VIII. primùm, nunc denuò ipsius URBANI PP. VIII. auctoritate recognitum imprimat, vel in lu em edat, sine licentia, eaque in scriptis obtenta ab Ordinario loci, ac nisi priùs ab eodem cum exemplari typis Vaticanis anno M. DC. XXXII. excuso concordare fuerit repertum: Hinc est, quòd Nos testemur Perillustrem & Reverendissimum Dominum Joannem Ferdinandum de Beugem p. m. Episcopum Antverpiensem dedisse in scriptis Licentiam illud imprimendi dilecto nobis Balthasari Moreto, Balthasaris filio, Typographo Antverpiensi, cujus abavo Christophoro Plantino Pius V. proavo Joanni Moreto CLEMENS VIII. magno patruo Balthasari ac avo Joanni Moretis, PAULUS V. & URBANUS VIII. & patri Balthasari Moreto idem URBANUS VIII. impressionem Missalium, Breviariorum, Diurnalium, recognitorum ac reformatorum, secundùm ritum S. R. E. approbatorum, speciali privilegio concesserunt: cui ipsi INNOCENTIUS XI. eamdem licentiam & facultatem dedit. Postquam autem Breviarium in duodecimo, ut vocant, in quatuor partes distinctum prædicti Moreti opera ac typis absolutum intelleximus, & per Ven. DD. Josephum Cossiers, & Petrum Jacobum Snoeyens, Ecclesiæ nostræ Cathedralis Presbyteros (quibus prædictus Perillustris & Reverendissimus Joannes Ferdinandus de Beugem id specialiter commiserat) fuimus legitimè informati; quòd illud cum suo Originali, diligenti facta collatione, conveniat: dictum Breviarium in duodecimo excusum approbavimus, evulgandique licentiam dedimus, prout per præsentes approbamus ac licentiam damus. In quorum fidem has litteras Sigillo Vicariatus & ejusdem Secretarij Signatura muniri fecimus. Datum Antverpiæ die I V. Maij M. D. CC. IX.

Loco ✝ sigilli.

De mandato RR. Adm. DD. Vicariorum præfatorum.

A. EYBEN Secretarius.

Ex Decretorum Registro S. Rituum Congregationis hæc ad Breviarium Romanum attinent.

Sacra Rituum Congregatio declaravit & decrevit, non potuisse post Bullam Pij V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam sæculares quàm Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarij Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarij, in altiorem ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit & prohibuit celebrari per totam civitatem, vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarij auctoritate, Festum cum Officio, eò quòd in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantùm in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus, aut Insignis Reliquia, & non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse, caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modò sit integra, & non parva, & legitimè ab Ordinariis approbata.

De Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, & aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano; seu Rubricis Breviarij nihil habetur; uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur sacra Rituum Congregatio.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, & impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, & mandavit, innovando pœnas Constitutionis Pij V. respectivè.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit & approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi jussit.

Loco ✝ sigilli.

T. Tegrimius Episc. Assisiens. Secret.

DE

DE ANNO, ET EJUS PARTIBUS.

ANNUS menses habet duodecim, hebdomadas duas & quinquaginta, & diem unum: dies verò trecentos sexaginta quinque, & ferè sex horas: tanto enim temporis intervallo Sol Zodiacũ perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituunt: hinc annus ille intercalaris, Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

De Anni correctione, ejusque necessitate, ac Kalendario Gregoriano.

QUod dictum est, Annum contineri trecentos & sexaginta quinque dies, & ferè sex horas, intelligendum est, sex horas non esse integras, cùm ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus ultra dies 365. contineret integras sex horas; & factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem, qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII. non solùm Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, à qua jam à Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582. præcedendo recesserat, quod à Concilio ad xij. Kal. Aprilis fuerat constitutum; & xiiij. Lunam Paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit, & rationem, qua cavetur, ut in posterum & Æquinoctium vernum, & xiiij. Luna Paschalis à propriis sedibus numquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xij. Kal. Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582. eximerentur, ut post quartam diem Octobris sancto Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decimaquinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne à xij. Kal. Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis, qui quamvis Bissextiles anteà semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600. anno correctionis proximum; post eum tamen, qui deinceps consequentur, centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur; quartus verò quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700. 1800. 1900. Bissextiles non sint, anno verò 2000. more consueto dies Bissextus intercaletur, Februario

dies

dies 29. continente; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuò conservaretur.

Quatuor Tempora.

QUatuor Tempora celebrantur quarta & sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dominicam Pentecostes, post Festum Exaltationis sanctæ Crucis.

Nuptiæ quando celebrari non possint, juxta decretum Concilii Tridentini.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, & à Feria quarta Cinerum usque in Octavam Paschatis inclusivè, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet; in aliis verò temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

De Cyclo decennovennali Aurei numeri.

CYclus decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1. usque ad 19. qua revolutione peracta, iterum ad unitatem reditur. Verbi gratia: Anno 1577. numerus cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1. anno sequenti 1578. est 2. & ita deinceps in sequentibus annis, uno semper ampliùs, usque ad 19. qui Aureus numerus cadet in annum 1595. post quem iterùm ad unitatem redeundum est, ita ut anno 1596. Aureus numerus sit rursus 1. & anno 1597. sit 2. &c.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inveniatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab anno correctionis 1582. inclusivè, duratque in perpetuũ. Ex ea enim Aureus numerus cujuslibet anni post annum 1582. reperietur hoc modo.

6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 1. 2. 3. 4. 5.

Anno 1582. tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 6. secundus autem, qui est 7. sequenti anno 1583. & ita deinceps in infinitum, donec ad Annum, cujus aureum numerum quæris, perveniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

Modus brevis cognoscendi Aureum numerum cujusque Anni.

Numero anni de quo quæris adde unicam unitatem 1. Exempli gratia 1710. adde 1. summam inde conflatam divide per 19. quod superest erit Aureus numerus ipsius anni, si nihil superest, erit Aureus numerus 19.

De Epactis & noviluniis.

EPacta nihil aliud est, quàm numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierum 365. annum communem Lunarem dierum 354. superat: ita ut Epacta primi anni sit 11. cùm hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat; atque adeò sequenti anno Novilunia contingant 11. diebus priùs quàm anno primo.

Ex

Ex quo fit, Epactam ſecundi anni eſſe 22. cùm eo anno rurſum annus Solaris Lunarem annum ſuperet 11. diebus, qui additi ad 11. dies primi anni, efficiunt 22. ac proinde, finito hoc anno, Novilunia contingere 22. diebus prius, quàm primo anno: Epactam autem tertij anni eſſe 3. quia ſi rurſus 11. dies ad 22. adjiciantur, efficietur numerus 33. à quo ſi rejiciantur 30. dies, qui unam Lunationem Emboliſmalem conſtituunt, relinquentur 3. atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11. dierum, abjectis tamen 30. quando rejici poſſunt. Solùm quando perventum erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19. reſpondentem, quæ eſt 29. adduntur 12. ut abjectis 30. ex compoſito numero 41. habeatur rurſus Epacta 11. ut in principio. Quod ideò fit, ut ultima Lunatio Emboliſmica, currente Aureo numero 19. ſit tantùm 29. dierum. Si enim 30. dies contineret, ut aliæ ſex Lunationes Emboliſmicæ, non redirent Novilunia poſt 19. annos Solares ad eoſdem dies, ſed verſus calcem menſium prolaberentur, contingerentque uno die tardiùs quàm ante 19. annos. De qua re plura invenies in libro novæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani. Sunt autem novemdecim Epactæ, quot & Aurei numeri, reſpondebantque ipſis Aureis numeris ante Kalendarij correctionem eo modo, quo in hac tabella diſpoſitæ ſunt.

Tabella Epactarum reſpondentium Aureis numeris ante Kalendarij correctionem.

Aur. num.	1.	2.	3.	4.	5.	6
Epactæ.	xj.	xxij.	iij.	xiiij.	xxv.	vj.

7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
xvij.	xxviij.	ix.	xx.	j.	xij.	xxiij.

14.	15.	16.	17.	18.	19.
iiij.	xv.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix

Quia verò cyclus decennovennalis Aurei numeri imperfectus eſt, cùm Novilunia poſt 19. annos Solares non præcisè ad eadem loca redeant, ut dictum eſt, imperfectus etiam erit hic cyclus 19. Epactarum. Quamobrem ita emendatus eſt, ut in poſterum loco Aurei numeri, & dictarum 19. Epactarum utamur 30. numeris Epactalibus ab 1. uſque ad 30. ordine progredientibus, quamvis ultima Epacta, ſive quæ ordine eſt trigeſima, notata numero non ſit, ſed ſigno hoc * propterea quod nulla Epacta eſſe poſſit 30. Variis autē temporibus ex his 30. Epactis reſpondent decem & novem Aureis numeris variæ decem & novē Epactæ, prout Solaris anni, ac Lunaris æquatio expoſcit: quæ quidem decem & novem Epactæ progrediuntur, ut olim, per eumdem numerum 11. adduntur que ſemper 12. illi Epactæ, quæ reſpondet Aureo numero 19. ut habeatur ſequens Epacta reſpondens Aureo numero 1. ob rationem paulò antè dictam. Id quod ſequens tabella perſpicuum faciet, quæ continet Aureos numeros, & Epactas inter ſe reſpondentes ab anno correctionis 1582. poſt detractio-

nem

nem x.dierum, usque ad annum 1700. exclusivè. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt, unà cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis priùs x. diebus) usque ad annum 1700. exclusivè.

Aur.num.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Epactæ.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix.	x.	xxj
	12.	13.	14.	15.	16.	17.
	ij.	xiij.	xxiiij.	v.	xvj.	xxvij.
	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.
	viij.	xix.	j.	xij.	xxiij.	iiij.	xv.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1700. usque ad annum 1800. exclusivè.

Aur.nũ.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
Epactæ.	ix.	xx.	j.	xij.	xxiij.	iiij.	
16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	
xv.	xxvj.	vij.	xviij.	*	xj.	xxij.	
4.	5.	6.	7.	8.	9.		
iij.	xiiij.	xxv.	vj.	xvij.	xxviij.		

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ; quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperietur Epacta anni propositi, vel certè hoc signum * Ubi ergo illa Epacta vel signum * in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone; vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, à quo usus tabellæ incipit, & secundum Aureum numerum sequenti anno, &c. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, à quo ejus usus incipit, & secunda Epacta sequenti anno, &c.

Exemplum. Anno correctionis 1582 Aureus numerus est 6. nempe primus primæ tabellæ; cujus usus incipit ab Idib. Octobris dicti anni 1582. detractis priùs x. diebus. Erit ergo tunc Epacta xxvj. quæ sub Aureo numero 6. collocatur: fietque Novilunium die 27. Octobris, & 26. Novembris, & 25. Decembris. Item anno 1583. jam correcto Aureus numerus est 7. cui in eadem tabella supposita est Epacta vij. quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit: ut in Januario die 24. in Februario die 22. in Martio die 24.

Tabella litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis priùs x. diebus) usque ad annum 1700. exclusivè.

c b	A g	f e d	c b	A g f	e d	c b A
g f	e d c	b A	g f e	d c	b A g	f e	d

Usus hujus tabellę hic est. Anno correctionis 1582. post Idus Octobris (detractis priùs x. diebus) tribuatur littera c, primæ cellulæ, & sequenti anno 1583. littera b, secundæ, & anno 1584. dentur litteræ A g. tertiæ cellulæ, & sic deinceps, aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec

donec ad annum propositum perventũ sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodò minor sit, quàm annus 1700. dabit litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si verò duplex, Bissextilis; & tunc superior littera Dominicam diem ōstendet in Kalendario à principio anni usque ad festum S. Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc Festo usque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda littera Dominicalis anno 1587 numera ab anno 1582. quem tribue primæ litteræ c. usque ad annum 1587. tribuendo singulis cellulis singulos annos (computando geminas litteras quascumque, superiorem & inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587. in litteram d. quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno littera Dominicalis d, annusque communis est, cùm littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda littera Dominicalis anno 1616. numera ab anno 1582. ut dictum est, usque ad annum 1616. redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, pervenieſque ad duas hasce litteras c, b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cùm duplex littera occurrat, superiorque littera c, Dominicam diem indicabit à principio anni illius usque ad festum sancti Mathiæ, inferior autem b, in reliqua parte anni.

Tabella litterarum Dominicalium ab Anno 1700. usque ad Annum 1800. exclusivè.

d c	b A g	f e	d c b	A g	f e d	c b	A
g f	e d	c b A	g f	e d c	b A	g f e	

Usus hujus tabellæ est idem, qui superioris tabellæ incipientis ab anno Correctionis 1582. eo solo dempto quòd anno 1700. cùm non sit Bissextus, in prima cellula non debet tribui bina littera, d, c, sed tantùm c. Nam in ista cellula ponitur hæc bina littera, propter secuturos bissextiles annos: scilicet 1728. 1756. 1784.

De Indictione.

Indictio est revolutio. 15. annorum ab 1. usque ad 15. qua revolutione peracta, iterùm reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus cycli à Januario in Bullis Pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in Diplomatibus, & scripturis publicis facile annũ Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est: initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582. tribuas primum numerum, qui est 10. & sequenti anno 1583. secundum numerum, qui est 11. & sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

De Festis Mobilibus.

Quoniam ex decreto sacri Concilij Nicæni Pascha, ex quo reliqua Festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proximè succedit xiiij. Lunæ primi mensis; (is verò apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiiij. Luna vel cadit in diem verni Æquinoctij, quod die 21. mensis Martij contingit, vel propiùs ipsum sequitur) efficitur, ut si Epacta cujusvis anni inveniatur, & ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martij inclusivè, & quintum Aprilis inclusivè (hujus enim Epactæ xiiij. Luna cadit vel in diem Æquinoctij verni, id est, in diem 21. Martij, vel eum propiùs sequitur) numerentur inclusivè deorsum versus dies quatuordecim, proximus dies Dominicus diem hunc xiiij. sequens (ne cum Judæis conveniamus, si fortè dies xiiij Lunæ caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum. Anno 1605. Epacta est x. & littera Dominicalis b. Et quoniam invenimus Epactam x. inter diem 8. Martij & 5. Aprilis inclusivè positam esse è regione diei 21. Martij, à quo inclusivè si deorsum versus numerentur 14. dies, inveniemus xiiij. Lunam die 3. Aprilis, quæ est Dominica, cùm è regione illius sit littera Dominicalis b. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiiij. Lunæ, sumenda est littera Dominicalis b, quæ sequitur xiiij. Lunam, nempe ea quæ è regione diei 10. Aprilis collocatur: atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10. Aprilis. Item anno 1604. Epacta est xxix. & duplex littera Dominicalis d, c, cùm annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix. quæ è regione diei 1. Aprilis ponitur inter diem 8. Martij & 5. Aprilis inclusivè, numerentur dies 14. cadet xiiij. Luna in diem 14. Aprilis. Et quia tunc currit posterior littera Dominicalis, nempe c, quæ post diem 14. Aprilis, id est, post xiiij. Lunam collocata est è regione diei 18. Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18 Aprilis.

Ceterùm ut faciliùs omnia Festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, una antiqua, & nova altera. Ex antiqua ita Festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, & in linea litterarum Dominicalium sumatur littera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem: ita ut si littera Dominicalis currens reperiatur è regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem littera Dominicalis proximè inferior. Nam è regione hujus litteræ Dominicalis omnia Festa mobilia continentur.

Exemplum. Anno 1606. Epacta est xxj. & littera Dominicalis A Si igitur in tabula antiqua sumatur littera Dominicalis A quæ primò infra Epactam xxj. occurrit, reperietur è regione hujus litteræ Dominica Septuagesimæ die 22, Januarij, dies Cinerum 8. Februarij, Pascha 26. Martij, Ascensio Domini 4. Maij, Pentecostes 14. Maij, & festum

ſtum Corporis Chriſti 25. Maij. Dominicæ autem inter Pentecoſten & Adventum eo anno erunt 28. & Adventus celebrabitur die 3. Decembris. Et ſic de ceteris. Item anno 1605. Epacta eſt x. & littera Dominicalis b, quæ in tabula reperitur è regione Epactæ x. Quare ſumenda eſt alia littera b, quæ proximè infra Epactam invenitur, è regione cujus invenies Septuageſimam die 6. Februarij, diem Cinerum 23. Februarij, Paſcha 10. Aprilis, &c.

Notandum autem eſt, quòd quemadmodum in anno communi, cadente littera Dominicali è regione Epactæ in tabula antiqua, ſumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Biſſextili, ſi alterutra duarum litterarũ Dominicalium tunc currentium è regione Epactæ reperiatur, aſſumendæ ſunt aliæ duæ ſimiles litteræ proximè inferiores, ut Feſta mobilia inveniantur.

Ex tabula verò Paſchali nova ita eadem Feſta mobilia reperientur. In cellula litteræ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens. Nam è directo omnia Feſta mobilia deprehendẽtur. Ut anno 1609. in cellula litteræ Dominicalis d, tunc currentis, è regione Epactæ xxiiij. quæ eodem anno currit, habetur Septuageſima die 15. Februarij, dies Cinerum 4. Martij, Paſcha 19. Aprilis, &c.

Sed ſive antiqua ſive nova tabula Paſchali utamur, invenienda ſunt omnia Feſta mobilia in annis Biſſextilibus per litteram Dominicalem poſteriorem, quæ nimirum currit poſt feſtum S. Mathiæ Apoſtoli, ne ſcilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc aut illo Feſto indagando accipienda ſit: ita tamen, ut Septuageſimæ, & diei Cinerum inventæ in Januario, aut Februario addatur unus dies. Quod ideò fit, quia ante diem S. Mathiæ cucurrit prior littera Dominicalis, quæ in Kalendario poſteriorem ſemper ſequitur: poſt feſtum autem S. Mathiæ in Februario, licet poſterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita ut dies 24. Februarij dicatur 25. & dies 25. dicatur 26. &c. Quòd ſi dies Cinerum cadat in Martium, nihil addendum eſt, quia tunc & littera poſterior currit, & dies menſis propriis numeris reſpondent, cùm dies intercalaris Februario ſit additus. Immò niſi per poſteriorem litteram inveſtigarentur, non inveniretur rectè Septuageſima in anno Biſſextili currente Epacta xxiiij. vel xxv. & littera Dominicali d. c. ut in ſecundo ac tertio exemplo perſpicuum fiet pro annis 4088. & 3784. Exempli gratia: Anno 2096. Biſſextili Epacta erit v. & litteræ Dominicales A g. Si igitur per poſteriorem litteram, quæ eſt g, Feſta mobilia inveſtigentur, reperietur Septuageſima die 11. Februarij, & dies Cinerum 28. Februarij. Si autem addatur unus dies, cadet Septuageſima in diem 12. Februarij, quæ eſt Dominica, & dies Cinerum in diem 29 Februarij, quæ eſt Feria quarta. Paſcha autem, &

& reliqua Festa in eos dies cadent, qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088. Bissextili Epacta erit xxiiij. & litteræ Dominicales d, c. Si igitur per litteram c, quæ posterior est, inquirantur Festa mobilia, invenietur Septuagesima die 21. Febr. & si addatur unus dies, cadet in diem 22. Febr. quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10. Martij; quare nihil additur, &c. Rursus anno 3784. Bissextili Epacta erit xxv. & litteræ Dominicales d, c. Ergo iterùm per posteriorem c, reperietur Septuag die 21. Febr. hoc est, addita 1. die 22. Quòd si per priorem litteram d, in utroque horum duorum annorum agendû esset, nihil efficeretur, cùm infra Epactas xxiiij. & xxv. littera d, indicet Septuagesimam die 15. Febr. quod falsum esset, cùm eo anno posterior littera c, Pascha se offerat die 25. Aprilis, ac proinde Septuagesima die 22. Febr. celebranda sit ut liquidò constat, si à die Paschæ, Dominicæ retrò numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porrò tabula Paschali antiqua reformata, Epactis ad sinistram præposuimus Aureos numeros eodem ordine, quo ante emendationem Kalendarij collocari solebant, ut ex iis Festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcircò à nobis factum est, ut Pascha, ceteraque Festa mobilia, à Concilio Nicæno usque ad annum 1582. quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio ex Aureis numeris ita distributis Festa mobilia eruuntur, quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempli causa, quando Festa hæc celebrata fuerint anno 1450. Quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7. & littera Dominicalis d, si Aureus numerus 7. in sinistro latere accipiatur, & prima littera d, infra eum occurrens, reperietur è regione hujus litteræ d, Septuagesima die 1. Februarij, dies Cinerum 18. Februarij, Pascha die 5. Aprilis, &c.

Adventus Domini celebratur semper die Dominico, qui propinquior est festo S. Andreæ Apostoli, nempe à die 27. Novembris inclusivè usque ad diem 3. Decembris inclusivè: ita ut littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario à die 27. Novembris, usque ad diem 3. Decembris, indicet Dominicam Adventus. Ut verbi gratia, si littera Dominicalis est g, Dominica Adventus cadet in diem 2. Decembris; quia ibi est littera g, in Kalendario, &c.

Ad finem tandem tabularum Paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, è regione quorum omnia Festa mobilia inveniuntur: quæ quidem tabula ex tabulis Paschalibus excerpta est, ex quibus infinitæ aliæ erui possunt pro quibuscumque annis.

Tabula

Tabula Paſchalis antiqua reformata.

Aureus numerus.		Cyclus Epactarum.	Litt. Dominicales.	Septuageſima.	Dies Cinerum.	Paſcha.	Aſcenſio.	Pentecoſtes.	Corpus Chriſti.	Dñicæ poſt Pentec.	Prima Dominica Aduentus.
16		xxiij		Jan.	Febr.	Mart.	April.	Maij.	Maij.		
5		xxij	d	18	4	22	30	10	21	28	29. Nov
		xxj	e	19	5	23	1. Maij.	11	22	28	30
13		xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1. Dec.
2		xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
		xviij	A	22	8	26	4	14	25	28	3
10		xvij	b	23	9	27	5	15	26	27	27. No.
		xvj	c	24	10	28	6	16	27	27	28
18		xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
7		xiiij	e	26	12	30	8	18	29	27	30
		xiij	f	27	13	31		19	30	27	1. Dec.
15		xij	g	28	14	1. Apr.	10	20	31	27	2
4		xj	A	29	15	2	11	21	1. Jun	27	3
		x	b	30	16	3	12	22	2	26	27. Nov
12		ix	c	31	17	4	13	23	3	25	28
1		viij	d	1. Fe.	18	5	14	24	4	26	29
		vij	e	2	19	6	15	25	5	26	30
9		vj	f	3	20	7	16	26	6	26	1. Dec.
		v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
17		iiij	A	5	22	9	18	28	8	26	3
6		iij	b	6	23	10	19	29	9	25	27. Nov
		ij	c	7	24	11	20	30	10	25	28
14		j	d	8	25	12	21	31	11	25	29
3		*	e	9	26	13	22	1. Jun.	12	25	30
		xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1. Dec.
11		xxviij	g	11	28	15	24	3	14	25	2
		xxvij	A	12	1. Mar.	16	25	4	15	25	3
19	25.	xxvj	b	13	2	17	26	5	16	24	27. Nov
8	xxv	xxiiij	c	14	3	18	27	6	17	24	28
			d	15	4	19	28	7	18	24	29
			f	16	5	20	29	8	19	24	30
			e	17	6	21	30	9	20	24	1. Dec.
			g	18	7	22	31	10	21	24	2
			A	19	8	23	1. Jun.	11	22	24	3
			b	20	9	24	2	12	23	23	27 Nov
			c	21	10	25	3	13	24	23	28

TABULA PASCHALIS

Litteræ Dominicales	Cyclus Epactarum.	Septuagesima.	Dies Cinerum.	Pascha.
D	23.	18.Jan.	4.Feb.	22.Mar.
	22.21.20.19.18.17.16.	25.Jan.	11.Feb.	29.Mar.
	15.14.13.12.11.10.9.	1.Feb	18.Feb.	5. Apr.
	8.7.6.5.4.3.2.	8.Feb.	25.Feb.	12. Apr.
	1.*29.28.27.26.25. 25.24	15.Feb.	4.Mar.	19. Apr.
E	23. 22.	19.Jan.	5.Feb.	23.Mar.
	21.20.19.18.17.16.15.	26.Jan.	12.Feb.	30.Mar.
	14.13.12.11.10.9.8.	2.Feb.	19.Feb.	6.Apr.
	7.6.5.4.3.2.1.	9.Feb.	26.Feb.	13.Apr.
	*29.28.27.26.25. 25.24.	16.Feb.	5.Mar.	20.Apr.
F	23.22.21.	20.Jan.	6.Feb.	24,Mar.
	20.19.18.17.16.15.14.	27.Jan.	13.Feb.	31.Mar.
	13.12.11.10.9.8.7	3.Feb.	20.Feb.	7.Apr.
	6.5.4.3.2.1.*.	10.Feb.	27.Feb.	14.Apr.
	29.28.27.26.25. 25.24.	17.Feb.	6.Mar.	21.Apr.
G	23.22.21.20.	21.Jan.	7.Feb.	25.Mar.
	19.18.17.16.15.14.13.	28.Jan.	14.Feb.	1.Apr.
	12.11.10.9.8.7.6.	4.Feb.	21.Feb.	8.Apr.
	5.4.3.2.1.*29.	11.Feb.	28.Feb.	15.Apr.
	28.27.26.25. 25.24.	18.Feb.	7.Mar.	22.Apr.
A	23.22.21.20.19.	22.Jan.	8.Feb.	26.Mar.
	18.17.16.15.14.13.12.	29.Jan.	15.Feb.	2.Apr.
	11.10.9.8.7.6.5.	5.Feb.	22.Feb.	9.Apr.
	4.3.2.1.*.29.28.	12.Feb.	1.Mar.	16.Apr.
	27.26.25. 25.24.	19.Feb.	8.Mar.	23.Apr.
B	23.22.21.20.19.18.	23.Jan.	9.Feb.	27.Mar.
	17.16.15.14.13.12.11.	30.Jan.	16.Feb.	3.Apr.
	10.9.8.7.6.5.4.	6.Feb.	23.Feb.	10.Apr.
	3.2.1.*.29.28.27.	13.Feb.	2.Mar.	17.Apr.
	26.25. 25.24.	20.Feb.	9.Mar.	24.Apr.
C	23.22.21.20.19.18.17.	24.Jan.	10.Feb.	28.Mar.
	16.15.14.13.12.11.10.	31.Jan.	17.Feb.	4.Apr.
	9.8.7.6.5.4.3.	7.Feb.	24.Feb.	11.Apr.
	2.1.*.29.28.27.26.25.	14.Feb.	3.Mar.	18.Apr.
	25.24.	21.Feb.	10.Mar.	25.Apr.

NO.

NOVA REFORMATA.

Ascensio.	Pentecostes	Corpus Christi.	Dominicæ inter Pent & Advent.	Prima Dominica Adventus.
30.Aprilis	10.Maij	21.Maij	28	29. Nov.
7.Maij	17.Maij	28.Maij	27	29.
14.Maij	24.Maij	4.Junij	26	29.
21.Maij	31.Maij	11.Junij	25	29.
28.Maij	7.Junij	18.Junij	24	29.
1.Maij	11.Maij	22.Maij	28	30.Nov.
8.Maij	18.Maij	29.Maij	27	30.
15.Maij	25.Maij	5.Junij	26	30.
22.Maij	1.Junij	12.Junij	25	30.
29.Maij	8.Junij	19.Junij	24	30.
2.Maij	12.Maij	23.Maij	28	1.Dec.
9.Maij	19.Maij	30.Maij	27	1.
16.Maij	26.Maij	6.Junij	26	1.
23.Maij	2.Junij	13.Junij	25	1.
30.Maij	9.Junij	20.Junij	24	1.
3.Maij	13.Maij	24.Maij	28	2.Dec.
10.Maij	20.Maij	31.Maij	27	2.
17.Maij	27.Maij	7.Junij	26	2.
24.Maij	3.Junij	14.Junij	25	2.
31.Maij	10.Junij	21.Junij	24	2.
4.Maij	14.Maij	25.Maij	28	3.Dec.
11.Maij	21.Maij	1.Junij	27	3.
18.Maij	28.Maij	8.Junij	26	3.
25.Maij	4.Junij	15.Junij	25	3.
1.Junij	11.Junij	22.Junij	24	3.
5.Maij	15.Maij	26.Maij	27	27.Nov.
12.Maij	22.Maij	2.Junij	26	27.
19.Maij	29.Maij	9.Junij	25	27.
26.Maij	5.Junij	16.Junij	24	27.
2.Junij	12.Junij	23.Junij	23	27.
6.Maij	16.Maij	27.Maij	27	28.Nov.
13.Maij	23.Maij	3.Junij	26	28.
20.Maij	30.Maij	10.Junij	25	28.
27.Maij	6.Junij	17.Junij	24	28.
3.Junij	13.Junij	24.Junij	23	28.

TABULA TEMPORARIA

Anni Dñi.	Litteræ Dñical.	Aureus Num.	Epactæ	Septua-geſima.	Dies Ci-nerum.	Paſcha.
1710	e	1	*	16.Feb.	5.Mar.	20. Apr.
1711	d	2	xj	1.Feb.	18.Feb.	5. Apr.
1712	c b	3	xxij	24.Ian.	10.Feb.	27.Mar.
1713	A	4	iij	12.Feb.	1.Mar.	16. Apr.
1714	g	5	xiv	28.Jan.	14.Feb.	1. Apr.
1715	f	6	xxv	17.Feb.	6.Mar.	21.Apr
1716	e d	7	vj	9.Feb.	26.Feb.	12. Apr.
1717	c	8	xvij	24.Ian.	10.Feb.	28.Mar.
1718	b	9	xxviij	13.Feb.	2.Mar.	17. Apr.
1719	A	10	ix	5.Feb.	22.Feb.	9. Apr.
1720	g f	11	xx	28.Ian.	14 Feb.	31.Mar.
1721	e	12	j	9.Feb.	26.Feb.	13. Apr.
1722	d	13	xij	1.Feb.	18.Feb.	5. Apr.
1723	c	14	xxiij	24.Ian.	10.Feb.	28.Mar.
1724	b A	15	iiij	13.Feb.	1.Mar.	16. Apr.
1725	g	16	xv	28.Ian.	14.Feb.	1.Apr.
1726	f	17	xxvj	17.Feb.	6.Mar.	21. Apr.
1727	e	18	vij	9.Feb.	26.Feb.	13.Apr.
1728	d c	19	xviij	25.Ian.	11.Feb.	28.Mar.
1729	b	1	*	13.Feb.	2.Mar.	17. Apr.
1730	A	2	xj	5.Feb.	22.Feb.	9 Apr.
1731	g	3	xxij	21.Ian.	7.Feb.	25.Mar.
1732	f e	4	iij	10.Feb.	27.Feb.	13. Apr.
1733	d	5	xiv	1.Feb.	18.Feb.	5. Apr.
1734	c	6	xxv	21 Feb.	10.Mar.	25. Apr.
1735	b	7	vj	6.Feb.	23.Feb.	10. Apr.
1736	A g	8	xvij	29. Ian.	15.Feb.	1. Apr.
1737	f	9	xxviij	17.Feb.	6.Mar.	21. Apr.
1738	e	10	ix	2.Feb.	19.Feb.	6. Apr.
1739	d	11	xx	25.Jan.	11.Feb.	29.Mar.
1740	c b	12	j	14.Feb.	2.Mar.	17. Apr.
1741	A	13	xij	29.Jan.	15.Feb.	2. Apr.
1742	g	14	xxiij	21.Jan.	7.Feb.	25.Mar.
1743	f	15	iiij	10.Feb.	27.Feb.	14.Apr.
1744	e d	16	xv	2.Feb.	19.Feb.	5. Apr.
1745	c	17	xxvj	14.Feb.	3.Mar.	18. Apr.
1746	b	18	vij	6.Feb.	23.Feb.	10. Apr.
1747	A	19	xviij	29.Jan.	15.Feb.	2. Apr.
1748	g f	1	*	11.Feb.	28.Feb.	14. Apr.
1749	e	2	xj	2.Feb.	19.Feb.	6.Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Dni.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Indictio.	Dñicæ post Pent.	Prima Dñica Adventus
1710	29.Maij	8.Iunij	19.Iunij	3	24	30.Nov.
1711	14.Maij	24.Maij	4.Iunij	4	26	29.Nov.
1712	5.Maij	15.Maij	26.Maij	5	27	27.Nov.
1713	25.Maij	4.Iunij	15.Iunij	6	25	3.Dec.
1714	10.Maij	20.Maij	31.Maij	7	27	2.Dec.
1715	30.Maij	9.Iunij	20.Iunij	8	24	1.Dec.
1716	21.Maij	31.Maij	11.Iunij	9	25	29.Nov.
1717	6.Maij	16.Maij	27.Maij	10	27	28.Nov.
1718	26.Maij	5.Iunij	16.Iunij	11	24	27.Nov.
1719	18.Maij	28.Maij	8.Iunij	12	26	3.Dec.
1720	9.Maij	19.Maij	30.Maij	13	27	1.Dec.
1721	22.Maij	1.Iunij	12.Iunij	14	25	30.Nov.
1722	14.Maij	24.Maij	4.Iunij	15	26	29.Nov.
1723	6.Maij	16.Maij	27.Maij	1	27	28.Nov.
1724	25.Maij	4.Iunij	15.Iunij	2	25	3.Dec.
1725	10.Maij	20.Maij	31.Maij	3	27	2.Dec.
1726	30.Maij	9.Iunij	20.Iunij	4	24	1.Dec.
1727	22.Maij	1.Iunij	12.Iunij	5	25	30.Nov.
1728	6.Maij	16.Maij	27.Maij	6	27	28.Nov.
1729	26.Maij	5.Iunij	16.Iunij	7	24	27.Nov.
1730	18.Maij	28.Maij	8.Iunij	8	26	3.Dec.
1731	3.Maij	13.Maij	24.Maij	9	28	2.Dec.
1732	22.Maij	1.Iunij	12.Iunij	10	25	30.Nov.
1733	14.Maij	24.Maij	4.Iunij	11	26	29.Nov.
1734	3.Iunij	13.Iunij	24.Iunij	12	23	28.Nov.
1735	19.Maij	29.Maij	9.Iunij	13	25	27.Nov.
1736	10.Maij	20.Maij	31.Maij	14	27	2.Dec.
1737	30.Maij	9.Iunij	20.Iunij	15	24	1.Dec.
1738	15.Maij	25.Maij	5.Iunij	1	26	30.Nov.
1739	7.Maij	17.Maij	28.Maij	2	27	29.Nov.
1740	26.Maij	5.Iunij	16.Iunij	3	24	27.Nov.
1741	11.Maij	21.Maij	1.Iunij	4	27	3.Dec.
1742	3.Maij	13.Maij	24.Maij	5	28	2.Dec.
1743	23.Maij	2 Iunij	13.Iunij	6	25	1.Dec.
1744	14.Maij	24.Maij	4.Iunij	7	26	29.Nov.
1745	27.Maij	6.Iunij	17.Iunij	8	24	28.Nov.
1746	19.Maij	29.Maij	9.Iunij	9	25	27.Nov.
1747	11.Maij	21.Maij	1.Iunij	10	27	3.Dec.
1748	23.Maij	2.Iunij	13. Iunij	11	25	1.Dec.
1749	15.Maij	25.Maij	5.Junij	12	26	30.Nov.

JANUARIUS.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
*	A	Kal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI. duplex.
xxix	b	iiij	2	Octava S. Stephani. duplex cum commemor. Octavarum.
xxviij	c	iij	3	Oct. S. Joannis Apostoli. duplex cum commemor. Oct. sanctorum Innocentium.
xxvij	d	Prid.	4	Octava SS. Innocentium. duplex.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ. semiduplex cum commem. S. Telesphori Papæ & martyris.
25. xxv	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI. duplex.
xxiiij	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ.
xxiij	A	vj	8	De Octava.
xxij	b	v	9	De Octava.
xxj	c	iiij	10	De Octava.
xx	d	iij	11	De Octava. & commem. S. Hygini Papæ & martyris.
xix	e	Prid.	12	De Octava.
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ. duplex.
xvij	g	xix	14	Hilarij Episcopi & confess. semid. cum commem. S. Felicis Presb. & martyris.
xvj	A	xviij	15	Pauli primi Eremitæ. semid. cum commemor. S. Mauri Abbatis.
xv	b	xvij	16	Marcelli Papæ & martyris. semiduplex.
xiiij	c	xvj	17	Antonij Abbatis. duplex.
xiij	d	xv	18	Cathedra S. Petri Romæ. dupl. & comm. S. Priscæ virginis & martyris.
xij	e	xiiij	19	Marij, Marthæ, Audifacis, & Abach. martyr.
xj	f	xiij	20	Fabiani & Sebastiani mart. duplex.
x	g	xij	21	Agnetis Virginis & mart. duplex.
ix	A	xj	22	Vincentij & Anastasij martyrum. semid.
viij	b	x	23	Raymundi de Peñafort Confess. semid. cum commem. S. Emerentianæ virginis & martyris.
vij	c	ix	24	Timothei Episcopi & mart. semiduplex.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli Apostoli. duplex.
v	e	vij	26	Polycarpi Episcopi & mart. semiduplex.
iiij	f	vj	27	Joannis Chrysostomi Episc. & Conf. dupl.
iij	g	v	28	Agnetis secundò.
ij	A	iiij	29	Francisci Salesij Episc. & Conf. duplex.
j	b	iij	30	Martinæ virginis & martyris. semiduplex.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci Confessoris. duplex.

FEBRUARIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies Mens.	
xxix	d	Kal.	1	Ignatij Episcopi & mart. semiduplex.
xxviij	e	iiij	2	PURIFICATIO B. Mariæ Virg. dupl.
xxvij	f	iij	3	Blasij Episcopi & martyris.
25. xxvj	g	Prid.	4	Andreæ Corsini Episc. & Conf. semid.
xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ virginis & martyris. semiduplex.
xxiij	b	viij	6	Dorotheæ virginis & martyris.
xxij	c	vij	7	Romualdi Abbatis. duplex.
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha Confess. duplex.
xx	e	v	9	Apolloniæ virginis & martyris.
xix	f	iiij	10	
xviij	g	iij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	Valentini Presbyteri & martyris.
xiv	d	xv	15	Faustini & Jovitæ martyrum.
xiij	e	xiiij	16	
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	Simeonis Episcopi & martyris.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
vij	d	viij	22	Cathedra S. Petri Antiochiæ. duplex.
vj	e	vij	23	Vigilia.
v	f	vj	24	MATHIÆ Apostoli. duplex.
iv	g	v	25	
iij	A	iiij	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29. & festum S. Mathiæ celebratur 25. Februarii, & bis dicitur, sexto Kalendas, id est, die 24. & die 25. & littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem: ut si in Januario littera Dominicalis fuit A, mutatur in præcedentem, quæ est g. &c. & littera f, bis servit 24. & 25.

MARTIUS.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
*	d	Kal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iiij	4	Casimiri confessoris. semid. & commem. S. Lucij Papæ & martyris.
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiiij	c	Non.	7	Thomæ de Aquino Confessoris & Ecclesiæ Doctoris. duplex. & commemorat. SS. Perpetuæ & Felicitatis mart.
xxiij	d	viij	8	
xxij	e	vij	9	Franciscæ viduæ Romanæ. duplex.
xxj	f	vj	10	Quadraginta martyrum. semiduplex.
xx	g	v	11	
xix	A	iiij	12	Gregorii Papæ & Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris. duplex.
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiiij	f	xvj	17	Patritij Episcopi & confessoris. semid.
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiiij	19	JOSEPH Confessoris. duplex.
xj	b	xiij	20	Joachim Confessoris. duplex.
x	c	xij	21	Benedicti Abbatis. duplex.
ix	d	xj	22	
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO BEATÆ MARIÆ Virginis. duplex.
v	A	vij	26	
iiij	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iiij	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

APRILIS.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies mensis.	
xxix	g	Kal.	1	[illegible]
xxviij	A	iiij	2	Francisci de Paula Confessoris. duplex.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	
xxv. xxiiij	d	Non.	5	Vincentij Ferrerij Confessoris. semiduplex.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iiij	10	
xviij	c	iij	11	Leonis Papæ & Confessoris. duplex.
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Hermenegildi martyris. semiduplex.
xv	f	xviij	14	Tiburtij, Valeriani, & Maximi mart.
xiiij	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	Aniceti Papæ & Martyris.
xj	c	xiiij	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	Anselmi Episcopi & Confess. semiduplex.
vij	g	x	22	Soteris & Caij Pontificum & mart. semiduplex.
vj	A	ix	23	Georgij martyris. semiduplex.
v	b	viij	24	
iiij	c	vij	25	Marci Euangelistæ. duplex.
iij	d	vj	26	Cleti & Marcellini Pontificum & mart. semiduplex.
ij	e	v	27	
j	f	iiij	28	Vitalis martyris.
*	g	iij	29	Petri martyris. duplex.
xxix	A	Prid.	30	Catharinæ Senensis virginis. duplex.

M A J U S.

Cyclus. Epact.	Litteræ. Dom.		Dies Mensis.	
xxviij	b	Kal.	1	PHILIPPI & JACOBI Apostolorum. duplex.
xxvij	c	vj	2	Athanasii Episcopi & Confess. duplex.
xxvj	d	v	3	INVENTIO SANCTÆ CRUCIS. dupl. & commem. SS. Alexandri, Eventij, & Theoduli mart. ac Juvenalis Episcopi & confessoris. in Laudibus tantùm.
25. xxv	e	iiij	4	Monicæ viduæ. semiduplex.
xxiiij	f	iij	5	
xxiij	g	Prid.	6	Joannis ante portam Latinam. duplex.
xxij	A	Non.	7	Stanislai Episcopi & mart. semiduplex.
xxj	b	viij	8	Apparitio S. Michaëlis Archang. duplex.
xx	c	vij	9	Gregorij Nazianzeni Epis. & Conf. dupl.
xix	d	vj	10	Antonini Episcopi & Conf. semid. cum comm. SS. Gordiani & Epimachi martt.
xviij	e	v	11	
xvij	f	iiij	12	Nerei, Achillei, & Domitillæ virginis, atque Pancratij martyrum. semiduplex.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Bonifacij martyris.
xiiij	b	Id. b.	15	
xiij	c	xvij	16	Ubaldi Episcopi & confessoris. semidupl.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	Venantij martyris. semiduplex.
x	f	xiiij	19	Petri Cælestini Papæ & Confess. duplex. cum commem. S. Pudentianæ virginis.
ix	g	xiij	20	Bernardini Senensis confess. semid.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iiij	e	viij	25	Mariæ Magdalenæ de Pazzis virg. semid. cum commem. S. Urbani Papæ & mart.
iij	f	vij	26	Philippi Nerij Confess. dupl. cum commem. S. Eleutherij Papæ & martyris.
ij	g	vj	27	Joannis Papæ & martyris.
j	A	v	28	
*	b	iiij	29	
xxix	c	iij	30	Felicis Papæ & martyris.
xxviij	d	Prid.	31	Petronillæ virginis.

J U N I U S.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
xxvij	e	Kal.	1	
25. xxvj	f	iiij	2	Marcellini, Petri atque Erasmi martyrum
xxv. xxiiij	g	iij	3	
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Norberti Episcopi & Confessoris. dupl.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	Primi & Feliciani martyrum.
xvij	g	iiij	10	Margaritæ reginæ Scotiæ. semiduplex.
xvj	A	iij	11	Barnabæ Apostoli. duplex.
xv	b	Prid.	12	Basilidis, Cyrini, Naboris, & Nazarij martyrum.
xiiij	c	Idib.	13	Antonij de Padua Confessoris. duplex.
xiij	d	xviij	14	Basilij Magni Episcopi & Conf. duplex.
xij	e	xvij	15	Viti, Modesti, atque Crescentiæ mart.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiiij	18	Marci & Marcelliani martyrum.
viij	b	xiij	19	Gervasij & Protasij martyrum.
vij	c	xij	20	Silverij Papæ & martyris.
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	Paulini Episcopi & confessoris.
iiij	f	ix	23	Vigilia.
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ. duplex.
ij	A	vij	25	De Octava S. Joannis Baptistæ.
j	b	vj	26	Joannis & Pauli martyrum. semid. cum commem. Octavæ Nativ. S. Joannis.
*	c	v	27	De Octava Nativitatis S. Joannis.
xxix	d	iiij	28	Leonis Papæ & confessoris. semiduplex, cum commem. Vigiliæ, & Octavæ.
xxviij	e	iij	29	PETRI & PAULI Apostol. duplex.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apostoli. dupl. cum commemorat. Octavæ Nativitatis S. Joannis.

JULIUS.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom	Dies Mensis		
xxvj	g	Kal.	1	Octava Nativitat. S. Joannis Baptistæ. [illegible] & commem. Octavæ Apostolorum.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis. duplex. cum commem. Oct. Apostol. & SS. Processi & Martiniani martyrum.
xxiiij	b	v	3	De Octava.
xxiij	c	iiij	4	De Octava.
xxij	d	iij	5	De Octava.
xxj	e	Prid.	6	Octava Apostol. Petri & Pauli. duplex.
xx	f	Non.	7	
xix	g	viij	8	Elisabeth reginæ Portugalliæ. semidupl.
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum martt. ac SS. Rufinæ & Secundæ martyrum. semiduplex.
xvj	c	v	11	Pij Papæ & martyris
xv	d	iiij	12	Joannis Gualberti Abbatis. duplex. cum commem. SS. Naboris & Felicis martt.
xiiij	e	iij	13	Anacleti Papæ & martyris. semiduplex.
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ Episcopi & Confessoris et Ecclesiæ Doctoris. duplex.
xij	g	Idib.	15	Henrici Imperatoris Confessoris. semid.
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	Alexij Confessoris. semiduplex.
ix	c	xv	18	Symphorosæ cum septem Filiis martt.
viij	d	xiiij	19	
vij	e	xiij	20	Margaritæ virginis & martyris.
vj	f	xij	21	Praxedis Virginis.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ. duplex.
iiij	A	x	23	Apollinaris Episcopi & martyris. duplex. [illegible] S. Liborij Episc. & Conf.
iij	b	ix	24	Vigilia. & commem. S. Christinæ virginis & martyris.
ij	c	viij	25	JACOBI Apostoli. duplex. & commem. S. Christophori mart. [illegible]
j	d	vij	26	ANNÆ MATRIS B. MARIÆ duplex.
*	e	vj	27	Pantaleonis martyris.
xxix	f	v	28	Nazarij, Celsi, & Victoris Papæ mart. ac Innocentij Papæ & conf. semid.
xxviij	g	iiij	29	Marthæ Virg. semidupl. & commem. SS. Felicis Papæ, Simplicij, Faustini & Beatricis martyrum.
xxvij	A	iij	30	Abdon & Sennen martyrum.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatij Confessoris. duplex.

AUGUSTUS.

Cyclus Epact.	Literæ Dom.		Dies Mensis.	
xxv. xxiiij	c	Kal.	1	Petri ad Vincula. duplex. & commem. SS. Machabæorum martyrum.
xxiij	d	iiij	2	Stephani Papæ & martyris.
xxij	e	iij	3	Inventio S. Stephani Protomartyris. semid.
xxj	f	Prid.	4	Dominici Confessoris. duplex.
xx	g	Non.	5	Dedicatio S. Mariæ ad Nives. duplex.
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini. duplex. & commemoratio. SS. Xysti Papæ, Felicissimi, & Agapiti martyrum.
xviij	b	vij	7	Cajetani Thienæi Confess. duplex. cum commem. S. Donati Episcopi & mart.
xvij	c	vj	8	Cyriaci, Largi, & Smaragdi martyrum. semiduplex.
xvj	d	v	9	Vigilia. & commem. S. Romani mart.
xv	e	iiij	10	LAURENTII martyris. duplex.
xiiij	f	iij	11	De Octava S. Laurentij. cum commem. SS. Tiburtij & Susannæ martyrum.
xiij	g	Prid.	12	Claræ Virginis dupl. cum commem. Oct.
xij	A	Idib.	13	De Octava. & commemoratio. SS. Hippolyti & Cassiani martyrum.
xj	b	xix	14	De Octava. cum commem. Vigiliæ, & S. Eusebij Confessoris.
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. MARIÆ Virginis. dupl.
ix	d	xvij	16	Hyacinthi Confessoris. dupl. cum comm. Oct. Assumpt. & S. Laurentij.
viij	e	xvj	17	Octava S. Laurentij. duplex & commem. Octavæ Assumptionis.
vij	f	xv	18	De Octava. & commem. S. Agapiti mart.
vj	g	xiiij	19	De Octava.
v	A	xiij	20	Bernardi Abbatis. duplex. cum comm. Octavæ Assumptionis.
iiij	b	xij	21	De Octava.
iij	c	xj	22	Octava Assumpt. B. Mariæ. duplex cum commem. SS. Timothei, Hippolyti & Symphoriani martyrum.
ij	d	x	23	Philippi Benitii Confessoris. duplex. cum commem. Vigiliæ.
j	e	ix	24	BARTHOLOMÆI Apostoli. dupl. Romæ celebratur die 25.
*	f	viij	25	Ludovici Regis Franciæ conf. sem. Romæ, 26.
xxix	g	vij	26	Zephyrini Papæ & martyris. [illegible]
xxviij	A	vj	27	[illegible]
xxvij	b	v	28	Augustini Episcopi & Confessoris & Ecclesiæ Doctoris. duplex. & commemorat. S. Hermetis martyris.
xxvj	c	iiij	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ. duplex. & commem. S. Sabinæ martyris.
xxv	d	iij	30	Felicis & Adaucti martyrum.
xxiiij	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati Confessoris. duplex

SEPTEMBER.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
xxiij	f	Kal.	1	Ægidij Abbatis. & commem. SS. duodecim Fratrum martyrum.
xxij	g	iiij	2	Stephani Regis Hungariæ Conf. [illegible]
xxj	A	iij	3	
xx	b	Prid.	4	[illegible]
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIÆ Virginis. dupl. & comm. S. Adriani mart. [illegible]
				Dominica infra Octavam. [illegible] Nominis B. Mariæ Virg. dupl.
xv	g	v	9	De Octava B. Mariæ. & commem. S. Gorgonij martyris.
xiiij	A	iiij	10	[illegible] de Tolentino Confess. dupl. cum comm. Octavæ Nativitatis. B. Mariæ.
xiij	b	iij	11	De Octava. & commem. SS. Proti & Hyacinthi martyrum.
xij	c	Prid.	12	De Octava.
xj	d	Idib.	13	De Octava.
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis. duplex. cum comm. Octavæ Nativitatis B. Mariæ.
ix	f	xvij	15	Octava Nativit. B. V. Mariæ. dupl. x cum commem. S. Nicomedis martyris.
viij	g	xvj	16	Cornelij & Cypriani Pont. & mart. semid. cum commem. SS. Euphemiæ, Luciæ, & Geminiani martyrum.
vij	A	xv	17	Impressio SS. Stigmat. S. Francisci semid.
vj	b	xiiij	18	Thomæ à Villanova Ep. & Conf. [illegible]
v	c	xiij	19	[illegible] mart. dupl.
iiij	d	xij	20	[illegible] martyrum. duplex. & commem. Vigiliæ.
iij	e	xj	21	MATTHÆI Apostoli & Evang. dupl.
ij	f	x	22	Mauritij & sociorum martyrum.
j	g	ix	23	Lini Papæ & mart. [illegible] & commem. S. Theclæ virginis & mart.
*	A	viij	24	[illegible] B. V. Mariæ de Mercede. duplex.
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	Cypriani & Justinæ martyrum.
xxvij	d	v	27	Cosmæ & Damiani martyrum. semid.
25 xxvj	e	iiij	28	
xxv xxiiij	f	iij	29	DEDICATIO SANCTI MICHAELIS Archangeli. duplex.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi [illegible] Confessoris & Ecclesiæ Doctoris. duplex.

OCTOBER.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
xxij	A	Kal.	1	Remigij Episcopi & confessoris.
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum. duplex.
xx	c	v	3	
xix	d	iiij	4	Francisci Confessoris. duplex.
xviij	e	iij	5	Placidi & sociorum martyrum.
xvij	f	Prid.	6	Brunonis Confessoris. duplex.
xvj	g	Non.	7	Marci Papæ & Confess. & commem. SS. Sergij, Bacchi, Marcel. & Apuleij martt.
xv	A	viij	8	Birgittæ viduæ. semiduplex.
xiiij	b	vij	9	Dionysij, Rustici, & Eleuth. martt. semid.
xiij	c	vj	10	Francisci Borgiæ Confessoris. semidupl.
xij	d	v	11	
xj	e	iiij	12	
x	f	iij	13	Eduardi Regis Confessoris. semiduplex.
ix	g	Prid.	14	Callisti Papæ & martyris. semiduplex.
viij	A	Idib.	15	Teresiæ Virginis. duplex.
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	Hedvvigis viduæ. semiduplex.
v	d	xv	18	Lucæ Evangelistæ. duplex.
iiij	e	xiiij	19	Petri de Alcantara Confess. duplex.
iij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis Abbatis. & comm. SS. Ursulæ & sociarum virginum & martt.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Chrysanthi & Dariæ martyrum.
xxvij	e	vij	26	Evaristi Papæ & martyris.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
25. xxv	g	v	28	SIMONIS & JUDÆ Apostol. duplex
xxiiij	A	iiij	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

NOVEMBER.

Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis	
xxj	d	Kal.	1	FESTUM OMNIUM SANCTORUM duplex.
xx	e	iiij	2	Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum duplex. & de Octava omnium Sanctorum.
xix	f	iij	3	De Octava.
xviij	g	Prid.	4	Caroli Episcopi & Confessoris duplex. cum commemoratione Octavæ. & SS. Vitalis & Agricolæ martyrum.
xvij	A	Non.	5	De Octava.
xvj	b	viij	6	De Octava.
xv	c	vij	7	De Octava.
xiiij	d	vj	8	Octava omnium Sanctorum. duplex & commem. Sanctorum quatuor Coronatorum martyrum.
xiij	e	v	9	Dedicatio Basilicæ Salvatoris. duplex. & commem. S. Theodori martyris.
xij	f	iiij	10	Tryphonis, Respicij & Nymphæ martt.
xj	g	iij	11	Martini Episcopi & Confessoris. dupl. & commem. S. Mennæ martyris.
x	A	Prid.	12	Martini Papæ & martyris. semiduplex.
ix	b	Idib.	13	Didaci Confessoris. semiduplex.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Gregorij Thaumaturgi Episcopi & Confessoris. semiduplex.
iiij	g	xiiij	18	Dedicatio Basilicarum Petri & Pauli. dupl.
iij	A	xiij	19	Elisabeth viduæ duplex. cum commem. S. Pontiani Papæ & martyris.
ij	b	xij	20	Felicis de Valois Confessoris. duplex.
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis. duplex.
*	d	x	22	Cæciliæ Virginis & martyris. duplex.
xxix	e	ix	23	Clementis Papæ & martyris. semid. cum commem. S Felicitatis martyris.
xxviij	f	viij	24	Chrysogoni martyris.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ Virginis & mart. duplex.
25. xxvj	A	vj	26	Petri Alexandrini Episcopi & martyris.
xxv xxiiij	b	v	27	
xxiij	c	iiij	28	
xxij	d	iij	29	Vigilia. & commem. S. Saturnini mart.
xxj	e	Prid.	30	ANDREÆ Apostoli. duplex.

DECEMBER.

	Cyclus Epact.	Litteræ Dom.		Dies Mensis.	
	xx	f	Kal.	1	
	xix	g	iiij	2	Bibianæ virginis & martyris. [illegible]
	xviij	A	iij	3	[illegible] duplex.
	xvij	b	Prid.	4	Barbaræ virginis & martyris. [illegible]
	xvj	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis. [illegible]
	xv	d	viij	6	[illegible] dupl.
	xiiij	e	vij	7	[illegible] duplex.
	xiij	f	vj	8	[illegible] B. Mariæ [illegible] duplex.
	xij	g	v	9	De Octava.
	xj	A	iiij	10	De Octava [illegible] S. Melchiadis Papæ & martyris.
	x	b	iij	11	Damasi Papæ & Confessoris, [illegible] Octavæ.
	ix	c	Prid.	12	De Octava.
	viij	d	Idib.	13	[illegible] & mart, duplex. cum com- [illegible] Octavæ.
	vij	e	xix	14	De Octava.
	vj	f	xviij	15	Octava Conceptionis B. V. Mariæ. [illegible] S. Eusebij Vercellensis Episcopi & martyris.
	v	g	xvij	16	
	iiij	A	xvj	17	
	iij	b	xv	18	
	ij	c	xiiij	19	
	j	d	xiij	20	Vigilia.
	*	e	xij	21	THOMÆ Apostoli. duplex.
	xxix	f	xj	22	
	xxviij	g	x	23	
	xxvij	A	ix	24	Vigilia.
	xxvj	b	viij	25	NATIVITAS DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI. duplex.
25.	xxv	c	vij	26	STEPHANI [illegible] duplex. [illegible] Octavæ Nativitatis.
	xxiiij	d	vj	27	IOANNIS Apost. [illegible] dupl. [illegible] Octavarum.
	xxiij	e	v	28	SS. INNOCENTIUM [illegible] dupl. [illegible] Octavarum.
	xxij	f	iiij	29	Thomæ Cantuarlensis Episc. & martyris. [illegible] Octavarum.
	xxj	g	iij	30	De Dominica infra Oct. Nativitatis. [illegible] de Octava Nativitatis. [illegible] aliarum Octavarum.
19.	xx	A	Prid.	31	SILVESTRI Papæ & Confess. dupl. cum commemoratione. Octavarum.

Hæc Epacta 19. nigra nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero xix.

RUBRICÆ GENERALES BREVIARII.

Officium quotidie fit aut Duplex, aut Semiduplex, aut Simplex.

De Officio Duplici.

I.

Officium fit Duplex in diebus à Feria quinta in Cœna Domini usque ad Feriam tertiam Paschæ inclusivè, in Dominica in Albis, in Ascensione Domini, in Dominica Pentecostes, & duobus diebus sequentibus, in festo Trinitatis, Corporis Christi, & Dedicationis propriæ Ecclesiæ; in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox Duplex; in die Octava Festi habentis Octavam; in festo Patroni unius vel plurium alicujus loci, vel Titularis Ecclesiæ; & in festis Sanctorum, qui apud quasdam Ecclesias, Religiones, vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari, cum Officiis propriis à Sede Apostolica approbatis, aut ex ejusdem Sedis auctoritate receptis, vel recipiendis (servata tamen forma hujus Breviarii) alioquin de Communi, etiam si prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, & in die obitus, seu depositionis Defuncti, ut in eodem Officio dicitur, circa finem Breviarii.

2 Festum Duplex celebratur eo die quo cadit, nisi illud contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3 Habet primas & secundas Vesperas integras, nisi cum alio simili concurrat, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officii; & totum Officium fit de Duplici, incipiendo à primis Vesperis, usque ad Completorium sequentis diei inclusivè, nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantùm primas Vesperas, Matutinum & Laudes, ut circa finem Breviarii ponitur.

4 In utrisque Vesperis, Matutino & Laudibus tantùm, non autem in aliis Horis duplicantur Antiphonæ, id est, integræ dicuntur in principio & in fine Psalmorum.

5 Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni, cum novem Psalmis, & totidem Lectionibus, hoc est, in unoquoque Nocturno tres Psalmi, & tres Lectiones, præterquam in Paschate Resurrectionis & Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantùm Nocturnum cum tribus Psalmis, & totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.

6 Preces ad Primam & Completorium, & Suffragia de sancta Maria, Apostolis, & Pace ad Vesperas & Laudes, non dicuntur in Officio Duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7 Quomodò sit ordinandum Officium Duplex in Vesperis, Matutino, & ceteris Horis; similiter & de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis, & aliis in eo dicendis, habentur inferiùs de singulis propriæ Rubricæ.

De Officio Semiduplici.

II.

Officium fit Semiduplex diebus Dominicis (excepta Dominica in Albis, in qua fit Duplex) & diebus infra Octavas: item in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox Semiduplex, & in Festis propriis quorumdam locorum, seu Congregationum, quæ solemniùs apud illas, quàm Simplicia, consueverunt celebrari.

2 De Festo Semiduplici fit eo die quo cadit, nisi contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3 Habet totum Officium integrum, sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphonæ.

4 Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Paschæ & Pentecostes, in quibus dicitur

dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis, & totidem Lectionibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicantur novem Psalmi & totidem Lectiones, exceptis iis Dominicis, in quibus fit Officium ut in Psalterio, quæ habent xviij. Psalmos, ut ibi.

§ Quomodo sit ordinandum Officium Semiduplex tam in Festis, quàm in Dominicis, & infra Octavas, item & de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, & hujusmodi aliis, & quando in Semiduplici dicantur Preces ad Primam & Completorium, & Suffragia de Sanctis ad Vesperas & Laudes, habentur, inferiùs de singulis propriæ Rubricæ.

De Officio Simplici.

III.

Officium fit Simplex in diebus Ferialibus, quando occurrit fieri de Feria: Item in Festis, quibus in Kalendario non apponitur hæc vox Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: item quando fit de B. Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicetur.

2 De Festo Simplici fit eo die quo cadit, nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum; vel de S. Maria in Sabbato, vel de aliquibus Feriis, quibus Festum Simplex cedit: ut dicetur in Rubricis de Feriis, & de Commemorationibus.

3 Habet tantùm primas Vesperas, in quibus dicuntur Psalmi Feriales, & à Capitulo fit de Festo, nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officij: & ejus Officium terminatur ad Nonam, & nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.

4 Ad Matutinum post Invitatorium & Hymnum de Festo, dicitur unum tantùm Nocturnum cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundùm Feriam quæ occurrit, & tres Lectiones leguntur, ut infrà in Rubrica de Lectionibus habetur.

5 Quomodo sit ordinandum Officium simplex ad Vesperas, Matutinum & alias Horas, item & de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, & aliis, ac quando Preces, & Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propriæ Rubricæ.

De Dominicis. IIII.

De Dominica semper fit Officium in Dominicis Adventus, & in Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusivè, quocumque Festo Duplici, vel Semiduplici adveniente: quia tunc Festum transfertur (ut in Rubrica de Translatione Festorum dicetur) nisi illud Festum sit de principali Titulo, vel Patrono alicujus Ecclesiæ, vel loci, aut Dedicatione propriæ Ecclesiæ: quia tunc de hujusmodi Festo fit tantùm in Ecclesia, vel loco, cujus est Titulus, vel Patronus, vel Dedicatio cum commemor. Dominicæ; quibusdam Dominicis exceptis, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. In aliis Dominicis per annum fit de Dominica quando in eis non occurrit Festum Duplex: quia tunc fit de Duplici cum commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis & Laudibus: & ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dominicæ, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si Semiduplex eodem die occurrat, transfertur, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

2 De Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi occurrentibus, Officium fit sicut infra Octavam, & in Proprio de tempore, cum commemoratione Octavæ, & sine Precibus & Suffragiis Sanctorum. In Dominicis verò, quæ occurrunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, & in Proprio de Tempore, cum commemoratione Octavæ, omissis etiam dictis Precibus & Suffragiis, ut suprà. De Dominica occurrente in die Octava fit commemoratio, sicut dictum est, quando in ea fit de Festo Duplici, præterquam in die Octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dominica, quia ejus Officium ponitur in Sabbato præcedenti.

3 Positum est autem Officium sex Dominicarum post Epiphaniam, & viginti quatuor post Pentecosten, ut compleatur numerus triginta Dominicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuagesimam, & à Pentecoste usque ad Adventum, ne ulla ex his Dominicis vacet, quin saltem de earum commemoratio. Nam quæ aliquando supersunt post Epipha-

phaniam ante Septuagesimam, ponuntur post xxiij. à Pentecoste, hoc ordine. Si Dominicæ post Pentecosten fuerint xxv. Dominica xxiv. post Pentecosten erit quæ est vj. post Epiphaniam. Si fuerint xxvj. Dominica xxiiij. erit quæ est v. & xxv. quæ est vj. Si fuerint xxvij. Dominica xxiiij. erit quæ est iiij. & xxv. quæ est v. & xxvj. erit vj. Si fuerint xxviij. Dominica xxiiij. erit iij. & xxv. erit iiij. & xxvj. erit v. & xxvij. erit vj. & ultimo loco semper ponitur, quæ in ordine est xxiiij. post Pentecosten, etiam si post Pentecosten aliquando non sint nisi xxiij. Dominicæ. Tunc enim xxiiij. ponitur loco xxiij. & Officium xxiij. ponitur in præcedenti Sabbato, quod non sit impeditum Festo novem Lectionum: alioquin in alia præcedenti die similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum commemorat. Festi Simplicis, si occurrat; & in ea legantur tres Lectiones de Homilia Dominicæ, omissis Lectionibus Scripturæ illius Feriæ, & in Laudibus dicatur Antiphona ad Benedictus, & Oratio de Dominica xxiij. Quòd si tota Hebdomada impedita sit Festis ix. Lectionum, etiam translatis, vel aliqua Octava, tunc in Sabbato legatur ix. Lectio de Homilia Dominicæ xxiij. & de ea fiat commemoratio in Laudibus tantùm, cum Antiphona & Oratione propria.

5 Cùm verò interdum contingat, ut Dominica iij. vel iiij. vel v. vel vj. post Epiphaniam supersit, nec possit poni etiam post xxiij. à Pentecoste, tunc de ea fit Officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ, ut dictum est suprà numero præcedenti.

6 De Dominica ij. post Epiphaniam, quando Septuagesima venerit immediatè post Octavam Epiphaniæ; quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam j. post Epiphaniam.

7 Cùm autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dominica esse prima mensis, in qua primò ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dominicam mensis, quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo: Si Kalendæ venerint in ij. & iij. & iv. Feria, Dominica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense: si autem Kalendæ venerint in v. & vj. Feria & Sabbato; prima Dominica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas. Dominica autem prima Adventus non sumitur ea, quæ est proximior Kalendis Decembris, sed festo S. Andreæ, vel quæ venerit in ipso festo.

8 Officium Dominicæ fit Semiduplex, & incipit à primis Vesperis in Sabbato: & habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dominicæ inclusivè, nisi cum aliquo concurrat, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officij.

9 Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis, ut in Psalterio: & leguntur novem Lectiones, ut in Proprio de Tempore.

10 Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium, insuper & de Lectionibus, Responsoriis, & aliis, & quomodo initia librorum Scripturæ cum sua historia sint ponenda, habentur de singulis inferiùs propriæ Rubricæ.

De Feriis. V.

Officium feriale, hoc est, Simplex, de Tempore occurrenti, prout in Psalterio & proprio de Tempore habetur, fit semper in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum; & in Feria secunda Rogationum, quando infra Hebdomadam non occurrit Festum Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: quia tunc de hujusmodi Feriis fit commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si verò in eis occurrat Festum Simplex, de eo fit tantùm commemoratio. Item per annum fit Officium de Feria illis diebus, quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod Festum Duplex, Semiduplex, vel Simplex, & non occurrit aliqua Octava, vel Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, vel aliquod Festum solemne, aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari, quamvis in Kalendario hujus Breviarij non sit descriptum.

2 Officium Feriæ in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Vigiliis, & prima die Rogationum, incipit à Matutino: in aliis verò Feriis per annum, inde fit de Feria, ubi desinit Officium præcedentis diei.

diei: ita ut si præcedenti die fuerit Duplex, vel Semiduplex, Officium Feriæ incipiat sequenti die à Matutino: si præcedenti die fuerit Festum simplex, de Feria fiat à Vesperis illius præcedentis diei inclusivè. Similiter & quando in Feria iiij. & vj. Quatuor Temporum Septembris, & in Feria iiij. Cinerum, ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum Simplex, de quo fieri debet commemoratio, tunc præcedenti die (nisi fuerit Festum novem Lectionum) in Vesperis fit de Feria ut in Psalterio, sine Precibus, cum Oratione Dominicæ præcedentis, & cum commemoratione Festi trium Lectionum in sequenti Feria occurrenti, ut dicetur infrà in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de Feria subsequente Duplici, vel Semiduplici, ad Nonam: subsequente verò Simplici, de quo fieri debeat Officium, ad Capitulum Vesperarum, quia inde fit de Festo Simplici absque ulla deinceps commemoratione Feriæ.

3 Ad Matutinum dicitur unum tantùm Nocturnum cum xij. Psalmis, secundùm ordinem Feriarum in Psalterio, & tribus Lectionibus, ut in Proprio de Tempore.

4 Excipiuntur ab hoc ordinario Officij ferialis tres Feriæ majores Hebdomadæ sanctæ, & Feriæ Octavarum Paschæ & Pentecostes, in quibus fit Officium ut in propriis locis ponitur.

5 Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum & alias Horas, item de Lectionibus & Responsoriis, & quando dicendæ sint Preces feriales, ac de aliis quæ ad Officium Feriæ pertinent, habentur inferiùs de singulis propriæ Rubricæ.

De Vigiliis.

VI.

De Vigilia fit Officium, in omnibus Vigiliis per annum quæ jejunantur, ubi in Kalendario annotatur hæc vox Vigilia, nisi in die Vigiliæ occurrat Festum novem Lectionum, vel Octava: tunc enim in Officio novem Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ, & fit commemoratio de ea ad Laudes tantùm, cum Antiphona ad Benedictus, & ℣. Feriæ occurrentis de Psalterio, & Oratione Vigiliæ, præterquam in illis Festis majoribus quæ inferiùs excipiuntur.

2 Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea fit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum Officio novem Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantùm commemoratio, ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis & Epiphaniæ Domini; quæ si venerint in Dominica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat Festum solemne alicujus loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferiùs in Rubrica de Commemorationibus numerantur (veluti si in Vigilia sancti Joannis Baptistæ venerit festum Corporis Christi) nihil tunc prorsus, nec commemoratio fit de Vigilia; excepta Vigilia Epiphaniæ. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadragesima, & Quatuor Temporibus: nulla enim in his Feriis de Vigilia fit commemoratio.

3 Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis: terminatur autem ad Nonam, quia Vesperæ sunt de sequenti Festo.

4 Officium Vigiliæ totum fit de feria occurrenti, ut in Psalterio: & tres Lectiones leguntur de Homilia in Euangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur, cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales, & Commemorationes communes, aliaque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadragesimæ & Quatuor Temporum: de quibus & de aliis circa ordinandum ejus Officium habentur inferiùs propriæ Rubricæ.

5 Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum quæ jejunantur, Vigilia Pentecostes, quæ cum tribus Nocturnis sub Officio Semiduplici celebratur, ut ibi, & Vigilia Nativitatis Domini, quæ, Nocturno Feriæ excepto, in Laudibus & Horis habet reliquum Officium Duplex. In Vigiliis verò Epiphaniæ & Ascensionis, quæ non jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

De Octavis. VII.

De Octava fit Officium, vel saltem commemoratio, (quando aliquo Festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos, si-

Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalendario apponitur Octava, item in festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, & in festo principalis Patroni, & Titularis loci, vel Ecclesiæ, & in festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes, & Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari: nisi illa Festa venerint in Quadragesima: quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quòd si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulò ante Quadragesimam venerit, & jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit festum Pentecostes, & dies 17. Decembris.

2 In Pascha Resurrectionis & Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.

3 Infra Octavas fit de Festis Duplicibus & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, ut dicetur infrà de Translatione Festorum num. 5. cum commemorat. Octavæ: nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de Commemorationibus, in quibus nulla fit commemoratio de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi, de quibus fit semper commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ & Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem, sed transfertur post Octavam. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantùm de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, & de Dedicatione ejusdem (non tamen in die Octava) cum commemoratione Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantùm de Duplicibus, non tamen de translatis, cum commemoratione Octavæ: de Semiduplicibus verò infra eam non fit, sed transferuntur post Octavam, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus fit tantùm commemoratio, præterquam in duobus diebus post Pascha & Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium ut dictum est suprà in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant (ut Octava sancti Joannis Baptistæ, & Octava Corporis Christi: vel Octava Patroni, vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava) quando non erunt celebranda Festa novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commemoratione alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi fit totum Officium Duplex, cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

4 Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis; novem scilicet Psalmis, & novem Lectionibus (exceptis Octavis Paschæ & Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur) & omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones: quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis canticorum: aliæ Lectiones secundi & tertij Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam verò Patroni vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ & approbatæ Lectiones pro secundo & tertio Nocturno infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei Festi.

5 Infra Octavam Officium fit Semiduplex, in die Octava Duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi; & in primis Vesperis diei Octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6 Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam & Completorium, etiam si fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferiùs propriæ Rubricæ.

De Officio sanctæ Mariæ in Sabbato. VIII.

IN omnibus Sabbatis per annum extra Adventum & Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est; & nisi fiat Officium novem Lectionum, vel de Octava Paschæ & Pentecostes, semper fit Officium de sancta Maria, eo modo quo fit de Festo Simplici, quemadmodum circa finem Breviarij disponitur. De Festo autem Simplici in Sabbato occurrente fit tantùm commemoratio.

2 Cùm verò supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit commemoratio de ea propter Sabbatum, sed tantùm in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus commemoratio per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3 Ejus Officium in Sabbato incipit Feria vj. ad modum Festi Simplicis, à Capitulo, & terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria vj. occurrat Officium novem Lectionum, in Vesperis fit tantùm commemoratio de S. Maria cum Antiphona, Versu, & Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium novem Lectionum fit de eadem beata Maria, quia tunc nulla alia commemoratio de ea facienda est.

4 Ad Matutinum post Invitatorium & Hymnum de S. Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis Ferialibus, ut in Psalterio. Versus de S. Maria, prima & secunda Lectio ex Scriptura de Tempore occurrenti, tertia Lectio, & alia omnia tam in Matutino, quàm in Laudibus & Horis, ut in Officio S. Mariæ in Sabbato assignantur.

5 Dicuntur Preces Dominicales ad Primam & Completorium; & fiunt suffragia consueta de Apostolis & Pace, & tempore Paschali sola commemoratio de Cruce, ut in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemoratio cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt, in Officio de Dominica.

De Commemorationibus. IX.

COmmemorationes fiunt de Festis Simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum novem Lectionum etiam translatum, vel Dominica, vel Octava, vel Sabbatum, & quando fieri debet de Feria; ut ponatur Officium alicujus Dominicæ, quæ eo anno superfit.

2 De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, & secunda Rogationum, fit commemoratio, quando Festum novem Lectionum in illis Feriis occurrit. Si Simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium fit de Feria, & commemoratio de Festo Simplici.

3 Prætereà fit commemoratio de Dominicis à Pentecoste usque ad Adventum, & ab Epiphania usque ad Septuagesimam, & à Dominica in Albis usque ad Pentecosten exclusivè, quando Festo Duplici impediuntur. De aliis Dominicis nulla fit commemoratio occurrente Festo Duplici, quia Festum in illis occurrens transfertur: nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alicujus Capellæ, vel altaris ejusdem Ecclesiæ; & tunc de hujusmodi principali Festo fit tantùm in eo loco, vel Ecclesia, cujus est Patronus, vel titulus, aut Dedicatio, cum commemor. Dominicæ: excepta Dominica j. Adventus, Dominica j. Quadragesimæ, Dominica Passionis, Dominica Palmarum, Dominica Paschæ, Dominica in Albis, ac Dominica Pentecostes, & Trinitatis: in quibus hujusmodi occurrens Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: dummodò non fuerit infra majorem Hebdomadam, & per Octavam Paschæ & Pentecostes: quibus diebus non fit de aliquo Festo Duplici occurrente.

4 De Octava etiam, quando Festo novem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, nisi illud Festum novem Lectionum fuerit solemne principale alicujus loci, ut suprà. Nam in primis Vesperis & Laudibus hujusmodi Festi nulla fit commemoratio Festi Simplicis occurrentis, nec alicujus Vigiliæ (excepta Vigilia Epiphaniæ) nec alicujus diei infra Octavam, nec alicujus præcedentis

Festi

Festi novem Lectionum (nisi id Festum fuerit ex iis quæ infrà in hac eadem Rubrica enumerantur) nec diei Octavæ, nec Dominicæ, si festum illud solemne celebretur Feria secunda: exceptis Dominicis Adventus, & Dominicis à Septuagesima usque ad Octavam Paschæ inclusivè: de quibus Dominicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, & secundæ Rogationum semper fit commemoratio quocumque Festo adveniente. Quòd si hujusmodi Festum solemne venerit in quacumque Dominica, fit commemoratio de ea in utrisque Vesperis & Laudibus. Et similiter, si occurrat in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, de ea fiet commemoratio etiam in utrisque Vesperis & Laudibus. In secundis autem Vesperis Festi prædicti fit commemoratio de Duplici. Semiduplici, & Dominica sequentibus, & non de aliis.

5 Idem servatur in quibusdam Festis majoribus per annum, scilicet in Nativitate Domini (in cujus Officio nulla fit commemor. de sancta Anastasia, sed in secunda tantùm Missa) in Epiphania, in Pascha resurrectionis cum tribus proximè antecedentibus, & duobus sequentibus diebus, in Ascensione Domini, in Pentecoste, cum duobus sequentibus diebus, in festo Corporis Christi, in festis Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, sanctorum Apostolorum Petri & Pauli & Assumptionis beatæ Mariæ, in festo Omnium Sanctorum, & in festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in quibus Festis fiunt Commemorationes eo modo tantùm, quo dictum est suprà de Festo solemni alicujus loci.

6 In festis autem secundi ordinis, videlicet, Circumcisionis, Trinitatis, Purificationis, Annuntiationis, & Nativitatis beatæ Mariæ, in Natalitiis xij. Apostolorum, & Euangelistarum, In festo S. Joseph, in festo Inventionis sanctæ Crucis, & in festo sancti Laurentij, & Dedicationis sancti Michaëlis Archangeli, in primis Vesperis fit commemoratio Festi Duplicis eo die celebrati, nisi aliter in propriis locis notetur: de Dominica verò, de die infra Octavam, & de Festis Semiduplicibus non fit commemoratio eo modo, quo nec in Festo solemni alicujus loci, ut dictum est suprà. De Simplicibus & Vigiliis in his Festis occurrentibus legitur nona Lectio, & fit commemor. in Laudibus tantùm. In secundis autem Vesperis fit commemoratio de quocumque sequenti Festo, etiam Simplici, & de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octavis Nativitatis Domini, Epiphaniæ, & Corporis Christi, semper fit commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus, quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio Festo Officium celebrari juxta Rubricam de Octavis num. 3.

7 De Dominicis & Feriis Adventus & Quadragesimæ commemoratio fit in utrisque Vesperis & Laudibus. De Feriis Quatuor Temporum, Vigiliarum, & secunda Rogationum, quando de illis commemor. fieri debet, fit in Laudibus tantùm. De Festis autem Simplicibus (nisi in diebus supradictis occurrant) commemorat. fit in primis Vesperis & Laudibus eo die quo in Kalend. assignantur. De aliis verò Dominicis per annum, & Octavis commemoratio fit in utrisque Vesperis & Laudibus, nisi concurrant cum suprà enumeratis Festis.

8 Commemorationes fiunt hoc modo. Post Orationem diei in primis Vesperis dicitur Antiphona, quæ posita est ad Magnificat, & in Laudibus quæ posita est ad Benedictus in Communi (si propriam non habuerit) conveniens ejus Officio, cujus fit commemorat. Post Antiphonam dicitur Versus inde sumendus, unde sumpta est Antiphona, scilicet post hymnum Vesperarum, & Laudum: deinde dicitur Oratio. Si Antiphona & Versus Festi, de quo fit commemoratio, sumenda essent ex eodem Communi, unde sumpta sunt in Officio diei, in Festo Commemorationis variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus, & in Laudibus ex primis Vesperis ejusdem Communis; nisi aliter signetur. Et similiter si in secundis Vesperis sanctæ Agathæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat commemoratio B. Mariæ pro ejus Officio in sequenti Sabbato celebrando, ne repetatur ℣. Diffusa est gratia, dicatur ℣. Benedicta tu, ex Laudibus. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio Festi de quo fit Officium, & ejus de quo fit commemoratio, mutetur Oratio pro commemoratione in aliam de Communi. Si de Tempore fiat commemo-

memoratio de Dominica scilicet vel Feria, Antiphona & Versus ante Orationem eodem modo sumantur ex proprio de Tempore, si habuerit proprium; alioquin de Psalterio: Oratio verò ex Proprio de Tempore.

9 Quando fit commemoratio de Dominica, vel Feria quæ habent propriam Homiliam; nona Lectio in Officio diei novem Lectionum legitur de Homilia Dominicæ, vel Feriæ; quæ erit vel prima de Homilia, vel tres simul in una Lectione conjunctæ.

10 Si in die, in quo fit Officium novem Lectionum fiat commemorat. de Festo trium Lectionum; nona Lectio legitur de Festo trium Lectionum, si propriam habuerit: si duas, ex duabus fiat una Lectio, quæ fit nona in Officio novem Lectionum. Quæ Lectio de Sancto non legitur, quando de eo fit commemoratio in Dominicis quæ habent nonum Responsorium, nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dominicæ, vel Feriæ, ut suprà; nec in Feriis, & aliis diebus, quando in Officio diei leguntur tantùm tres Lectiones: nec etiam nona Lectio legitur de die infra Octavam, quando de ea fit commemoratio in Dominica, vel aliquo Festo, licet habeat Euangelium proprium, & Homiliam.

11 Quando contingit fieri plures Commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici fiat ante Dominicam, de Dominica ante Festum Semiduplex, de Semiduplici ante diem infra Octavam, de die infra Octavam ante Ferias Adventus, Quatuor Temporum, Vigiliarum, & Rogationum, & de dictis Feriis ante Festum Simplex. De sancta Maria (quando in secundis Vesperis Festi novem Lectionum, quod Feria vj. celebratum sit, de ea fieri debet commemoratio pro Officio sequentis Sabbati) fiat ante Festum Simplex in Sabbato occurrens. De Festo Simplici fit commemoratio ante Suffragia, seu communes Commemorationes de Cruce, sancta Maria, Apostolis, & Pace, & ante commemorationem cujuscumque Tituli, vel patroni Ecclesiæ, quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis prædictis præponeretur. De quibus Suffragiis, quomodo & quando facienda sint, habetur inferius propria Rubrica.

De Translatione Festorum.

X.

Si aliquod Festum Duplex occurrat in Dominicis Adventus, & in Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusivè, in Vigilia Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in tota Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in tota majori Hebdomada, & infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus à Vigilia Pentecostes, usque ad festum Trinitatis inclusivè, in festo Corporis Christi, & ejus die Octava, in festo Assumptionis B. Virginis, & omnium Sanctorum; transfertur in primam diem Festo Duplici vel Semiduplici non impeditam, exceptis tamen festis Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, & SS. Apostolorum Petri & Pauli, quæ in die Octava Corporis Christi celebrantur: excepto quoque Festo quocumque solemni alicujus loci, quod in propria tantùm Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrens, scilicet, in Dominicis ij. iij. & iiij. Adventus & Quadragesimæ, Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ, & diebus infra Octavam Epiphaniæ (ut in Rubrica de Commemorationibus dictum est) celebratur. Si autem festum Nativitatis S. Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavæ, & in secundis Vesperis Corporis Christi fit tantùm commemoratio sancti Joannis, sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavæ sancti Joannis. Dies autem Octavæ sancti Joannis tunc veniens in die Octava Corporis Christi, non transfertur, sed de illa eo anno fit tantùm commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus diei Octavæ Corporis Christi: & id semper servetur, quando Festum habens Octavam transfertur; ut non ideò dies Octava transferatur, sed ipsa die de ea fiat commemorat. quæ aliàs erat Octava, si Festum non fuisset translatum. Quòd si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesiæ privilegio aliter fieri oporteat.

2 Si in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, occurrat aliquod Festum Duplex ex majoribus suprà in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum commemoratione diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini & Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis, fiat de Octava, & Festum transferatur ut suprà.

3 Si aliquod Festum Duplex infra Octavam occurrens, alio majori Festo Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, & in eo fiat commemoratio de Octava.

4 Si in aliis Dominicis per annum à supradictis occurrat Festum Duplex, non transfertur, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

5 Festum Semiduplex occurrens diebus supradictis, & infra Octavam Corporis Christi, & aliis Dominicis per annum, transfertur in primam diem simili Officio non impeditam: occurrens verò in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus (ut dictum est in Rubrica de Octavis) transfertur in sequentem diem cum commemoratione Octavæ; quæ si fuerit alio Festo Duplici vel Semiduplici impedita, prædictum Festum Semiduplex veniens in Dominica, transfertur post Octavam: ita ut Festum Semiduplex infra Octavam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem.

6 Si duo vel plura Festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, id est, de Duplici, & Semiduplicia transferantur. At si omnia fuerint Duplicia, vel omnia Semiduplicia, fiat de digniori, seu solemniori: & quæ minoris solemnitatis sunt, transferantur.

7 Si plura Festa novem Lectionum transferenda sint, priùs transferatur Duplex quàm Semiduplex, & inter plura Duplicia, quod est magis solemne semper priùs transferatur & priùs celebretur, alioquin si sunt æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus.

8 Festum Simplex nunquam transfertur: sed si de eo fieri non potest Officium, fiat commemorat. ut dictum est in Rubrica de Commemorat. Si autem venerit in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit commemoratio, eo anno non fit de eo ampliùs.

9 Si aliquod Festum novem Lectionum, in quo annotatum est fieri commemorat. alicujus Sancti, transferatur propter advenientem Dominicam, vel aliud Festum majus, non tamen transfertur cum illo commemorat. illius Sancti in eo assignata; sed dicta commemor. fit die suo in Dominica, vel alio Festo, in quo fieri possit, cum nona Lectione ejusdem, si propriam de vita Sancti habuerit: Festum verò novem Lectionum transfertur sine ulla ampliùs commemor. Festi Simplicis prædicti. Quòd etiam servatur in Commemor. occurrentibus in Vigiliis, cùm de Vigilia veniente in Dominica fit in Sabbato præcedenti: tunc enim commemoratio Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliæ, sed in Dominica.

De Concurrentia Officij. XI.

Concurrentia Officij attendenda est semper in secundis Vesperis, quomodo sit ordinandum Officium cum sequenti die. Itaque cùm dicitur Officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in secundis Vesperis, cum sequenti in primis Vesperis.

2 Duplici ergo in secundis Vesperis concurrente cum alio sequenti Duplici in primis, si utraque sint ejusdem solemnitatis, regulariter à Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, nisi aliter in propriis locis annotetur. Si vero non sint ejusdem solemnitatis, servetur differentia in Rubricis de Commemorationibus & Translatione Festorum assignata; ut scilicet Festa majora habeant primas & secundas Vesperas integras, cum commemoratione minorum, quando de eis fieri debet. Si autem post aliquod Festum ex iis quæ in secundo ordine posita sunt in Rubricis de Commemor. sequatur immediatè aliud ex solemnibus majoribus, Vesperæ erunt de sequenti, cùm commemorat. præcedentis. Inter Festa æqualis solemnitatis servetur hic ordo, ut festa Domini præferantur omnibus aliis, & habeant utrasque Vesperas integras; sicuti festa B. Mariæ, festis Sanctorum: Item festa Angelorum & Apostolorum, ceteris

aliis: & festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Kalendario descriptis.

3 Duplici verò concurrente cum Festo Semiduplici, cum Dominica, cum die infra Octavam, cum Festo Simplici, & cum Officio B. Mariæ in Sabbato, omnia in secundis Vesperis de Duplici, cum commemor. illorum: nisi illud Duplex fuerit de iis quæ excipiuntur in Rubrica de Commemorationibus, in quibus aliquæ Commemorationes omittuntur. Duplici etiam, & quocumque Officio novem Lectionum concurrente cum Feria vel potiùs sequente Feria, omnia de Duplici, & nihil de Feria sequente. Sed si Festum celebretur in Adventu & Quadragesima, fit semper commemoratio de Feria, ut infrà dicetur. Idem dicendum de Festis Simplicibus venientibus cum sequenti Festo novem Lectionum, de quibus etiam commemoratio fit non ratione concursus, sed quia eodem die occurrunt, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

4 Semiduplici Festo, Dominica, & die infra Octavam, concurrentibus cum sequenti Duplici, omnia de Duplici cum commemoratione illorum, nisi Duplex fuerit ex numero majorum, quæ suprà in Rubrica de Commemorationibus numerata sunt; in quibus nulla fit commemor. præcedentis. Semiduplici Festo concurrente cum sequenti alio Semiduplici, cum Dominica, vel cum die infra Octavam, à Capitulo fit de sequenti, & commem. præcedentis, nisi aliter signetur. Semiduplici autem concurrente cum sequente Festo Simplici, vel cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia de Semiduplici, cum commem. sequentis.

5 Dominica concurrente cum sequente Festo Semiduplici, & cum die infra Octavam, vel cum Festo Simplici; omnia de Dominica, cum commemoratione sequentis.

6 Die infra Octavam concurrente cum sequente Dominica, vel Semiduplici, à Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione Octavæ. Dies infra Octavam cum Simplici propriè non habet concursum, quia in sequenti die infra Octavam non fit de Simplici, nisi commemoratio, quæ & eadem ratione in præcedenti die infra Octavam fieri debet.

7 Die Octava concurrente cum alia die Octava, à Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Christi concurrente cum Octava S. Joannis Baptistæ, in qua de sequenti fit tantùm commemor. & quando aliter in propriis locis notatur. Die Octava concurrente cum sequenti Duplici minori, etiam translato, à Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione Octavæ: (exceptis Diebus Octavis Festivitatum B. M. V. etiam particularibus alicujus Religionis, in quibus de sequenti fit tantùm commemor.) Concurrente verò cum sequenti Duplici majori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum commemoratione Octavæ: excepta die Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus de sequenti fit tantùm commemoratio. Si autem sequens Festum etiam translatum fuerit ex solemnioribus suprà enumeratis in Rubrica de Commemorationibus in secundo ordine num. 6. totum Officium fit de sequenti, cum commemoratione Octavæ.

8 Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesperis (licet cum ipso possit esse concursus in primis Vesperis) quia non habet secundas Vesperas, sed ejus Officium terminatur ad Nonam, & deinceps nihil fit de eo, nec commemoratio. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de Feria occurrente in Psalterio ad Vesperas; & à Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla commemoratione præcedentis. Si sequatur Officium novem Lectionum, Vesperæ totæ erunt de eo sine ulla similiter commemorat. Simplicis præcedentis. Si nullum Festum sequatur, subintrat Officium de Tempore, & Vesperæ totæ erunt de Feria.

9 Feria non potest concurrere cum alio Officio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis: quia ejus Officium incipit & definit, ubi definit, & incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis propriè (si ei dandum est principium) sequente Feria post aliam Feriam ejus Officium incipiat à Matutino, & terminetur sequente alia Feria ad Completorium: & ideò si Feria sequatur aliam Feriam, in Vesperis præcedentis Feriæ nihil fit de sequenti, quoad ea quæ in sequenti Feria sunt propria. Verbi gratia, si

Pars Hiemalis. *** in

in Vesperis Feriæ iiij. ante Feriam iiij. Cinerum fiat de Feria, dicitur Oratio Dominicæ præcedentis, non autem ea quæ est propria in sequenti Feria iiij. Cinerum; nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta Feria iiij. Cinerum. Quod etiam fit quando Feria per annum præcedit Feriam Quatuor Temporum, vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superiùs dictum est in concurrentia aliorum Officiorum, cum Feria nullum Officium concurrere, & nihil fieri de Feria præcedenti, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat commemoratio in Vesperis, non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium Feriarum Adventus & Quadragesimæ impeditur, illarum commemoratio ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10 Cùm verò occurrit, ut Festum Simplex veniat in Feria iiij. & vj. Quatuor Temporum, in Feria iiij. Cinerum, & in Vigiliis quæ jejunantur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit Festum novem Lectionum) erunt de Feria communi per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum commemoratione Festi Simplicis in sequenti Feria occurrentis. Quod ideò non fit, quia sequens Feria habet primas Vesperas: sed quia cùm Festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione, si Festum Simplex occurrat Feria v. in Cœna Domini, in qua de eo non debet fieri commemoratio, nulla etiam fiet commemoratio in Vesperis Feriæ iiij. præcedentis.

De ordinando Officio ex prædictis Rubricis.

XII.

Si quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium occurrentis diei, videat in Kalendario, & in Tabula Festorum mobilium, de quo fiat Officium sequenti die; & ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis, & aliis Horis nocturnis & diurnis.

2 Si ordinandum sit Officium de Tempore, id est, de Dominica, vel Feria, recurrendum est semper ad Psalterium, ubi ordinatè ponitur quod est Commune Officij de Tempore, cum distributione Psalmorum; & ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones & Responsoria, quædam Antiphonæ & Orationes ponuntur, quæ desunt in Psalterio. Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia, & Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio: cùm verò propria non fuerint, dicuntur ut in Psalterio.

3 Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrendum est semper ad Commune Sanctorum (nisi proprium habeat in proprio Sanctorum) ubi pro qualitate Festi, si novem Lectionum, id est, Duplex, vel Semiduplex fuerit, omnia ordinatè ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur. Si festum fuerit trium Lectionum (Nocturno Feriæ & Lectionibus exceptis) omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones primi Nocturni in Officio novem Lectionum, & prima & secunda Lectio, vel prima tantùm in Festis trium Lectionum, sumuntur de Scriptura in Officio de Tempore, nisi aliæ in propriis locis ponantur.

4 In majoribus solemnitatibus, & Festis per annum, totum Officium ordinatur, ut in propriis locis ponitur.

5 In Festis B. Mariæ, (omissis iis quæ propria in illis habentur) Hymni, novem Psalmi, & alia quædam requirenda sunt ex Communi ejus Officio parvo, circa finem Breviarij.

6 Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Antiphonas, & Versus, habetur in principio Psalterij. Cùm verò Antiphonæ duplicandæ sunt, dicuntur integræ ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7 Modus dicendi Absolutiones, & benedictiones ante Lectiones, legendi & terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8 Quomodo sit inchoandum & terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio; quomodo terminandum per Antiphonas B. Mariæ, habetur in fine Completorij.

9 Sed ut hæc omnia faciliùs habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ, de singulis Horis, earumque partibus distinctè cognoscendis.

De Matutino.

XIII.

AD Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundùm diversitatem Officij, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur. Pater noster, Ave Maria, Credo, omnia secretò: deinde clara voce Hebdomadarius dicit, Domine labia mea, &c. pollice signando sibi os signo crucis: Deus in adjutorium, &c. manu extensa signando se signo crucis à fronte ad pectus, & à sinistro humero usque ad dextrum (quod servatur in principio omnium Horarum, cùm dicitur, Deus in adjutorium) cum Gloria Patri, & aliis, ut in principio Psalterij. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel Sancto; quod dicitur cum Psalmo, Venite, exultemus; eo modo quo in principio Psalterij describitur. Dicto Psalmo & repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore, vel de Sancto convenit.

2 Posteà in Duplicibus & Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dominicis plures, ut in Psalterio) cum suis Antiphonis & Versibus, quæ tempori vel Festo conveniunt, & totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur, per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3 In primo Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona: sed tempore Paschali, id est, à Dominica in Albis usque ad Pentecosten (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una Antiphona: & in fine Psalmorum post ultimam Antiphonam cujusque Nocturni dicitur Versus: postea, Pater noster. Et ne nos, Absolutio, Exaudi, Benedictio, Benedictione perpetua: & aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt (nisi aliæ assignentur,) & ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio: si de Tempore, ut in Proprio Temporis; si de Sancto, ut in Proprio Sanctorum; alioquin ut in Communi, etiam si Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officij de Tempore.

4 In fine ultimi Responsorij cujusque Nocturni dicitur, Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorij eo modo quo notatur in tertio ℟. primæ Dominicæ de Adventu; nisi aliter in propriis locis signetur.

5 In secundo Nocturno dicuntur alij tres Psalmi, Antiphonæ, versus, Pater noster, Absolutio, Ipsius pietas, & ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium; & ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

6 In tertio Nocturno alij tres Psalmi cum Antiphonis, ut suprà: post tertiam Antiphonam, Versus, Pater noster, Absolutio, A vinculis, & Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelij de Tempore, vel de Festo, secundùm qualitatem Officij, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post vij. & viij. Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum: aliquando autem dicitur etiam post nonam Lectionem, ut suis locis notatur: & in fine ultimi Responsorij, aut octavi, aut noni, dicitur, Gloria Patri, ut suprà, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus, Te Deum.

7 In Officio trium Lectionum, ad Matutinum, Pater noster, Ave Maria, Credo, Domine labia, &c. Invitatorium, & Hymnus in feriali Officio de Feria, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio, in Festis, de Festo, ut in Communi Sanctorum: deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est, duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, & tempore Paschali cum una Antiphona, Alleluia: qui dicuntur tam in Officio feriali, quàm in Festis Simplicibus.

8 Post Psalmos & Antiphonas dicitur Versus, in feriali Officio, ut in Psalterio, in Festis, ut in Communi Sanctorum: qui in Festis sumitur secundùm Ferias ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria, ut dicetur infrà in Rubricis de Versibus, & Responsoriis. Post Versum dicitur, Pater noster. Absolutiones, & Benedictiones, ut habetur infrà in Rubrica de Absolutionibus, & Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia)

sia) singulæ in Officio feriali dicuntur de Scriptura, quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia, singulæ tres de Homilia. In Festis, prima & secunda de eadem Scriptura, tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantùm erit de Scriptura, reliquæ de Sancto.

9 Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria; tempore verò Paschali, & in Festis, duo tantùm Responsoria dicuntur, scilicet post primam & secundam Lectionem tantùm. In fine ultimi Responsorij, secundi scilicet, aut tertij, dicitur Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorij, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum; in feriali Officio ex Dominicis, quando propria per Ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem dicitur Hymnus, Te Deum laudamus.

De Laudibus.
XIIII.

AD Laudes, dicto Hymno, Te Deum, vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolutè dicit: Deus in adjutorium, &c. ut suprà, & dicuntur Psalmi, & Canticum, Benedicite, vel aliud, ut habetur in Feriali Officio extra tempus Paschale, cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi & Canticum in Dominicis per annum (exceptis Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusivè) & in feriali Officio temporis Paschalis, ac in Festis tam novem, quàm trium Lectionum, dicuntur de Dominica, ut in Psalterio. In prædictis verò Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusivè, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale dicuntur ut in Psalterio.

2 Antiphonæ in Dominicis, quando propriæ non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem & trium Lectionum, si non adsint propriæ, dicuntur de Communi. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Canticum Benedictus, cum eodem Cantico, & Oratio: omnia pro qualitate Officij, de Tempore, vel de Festo.

3 Preces quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem. Commemorationes verò de Cruce, de sancta Maria, de Apostolis, de Patrono, & de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem; nisi alia commemoratio Festi Simplicis occurrat, quæ semper prædictas Commemorationes præcedit; de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4 Ante Orationem dicitur, Dominus vobiscum, & Oremus; post ultimam Orationem repetitur, Dominus vobiscum; deinde, Benedicamus Domino, & Versus, Fidelium animæ, Pater noster, Dominus det nobis suam pacem, & Antiphona beatæ Mariæ, ut habetur in fine Completorij, si tunc discedendum sit à Choro: alioquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, ut in propria Rubrica dicetur.

De Prima.
XV.

AD Primam, Pater noster, Ave Maria, Credo, secretò. Deus in adjutorium, &c. Hymnus, Jam lucis orto sidere, deinde inchoatur Antiphona, quæ convenit. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicetur intrà in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis & Feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem, & tempore Paschali, tres tantùm, ut etiam ibi annotatur.

2 Post Antiphonam dicitur Capitulum, Regi sæculorum. In feriali Officio extra tempus Paschale dicitur Capitulum, Pacem, deinde Responsorium breve, Christe Fili Dei vivi, &c. Post ℟. breve in Officio Duplici, & infra Octavas, statim dicitur Oratio, Domine Deus omnipotens. In alio Officio dicitur, Kyrie eleison, cum reliquis Precibus: omnia ut in Psalterio. Ad ℣. autem, Adjutorium, Hebdomadarius signat se signo Crucis à fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantùm dicit, Confiteor, omissis illis verbis, Tibi pater, vel, Vobis fratres, &, Te pater, &, Vos fratres, & similiter dicit, Misereatur nostri, peccatis nostris, perducat nos, quod etiam servatur ad Completorium. In feriali Officio, quando dictæ sunt

sunt Preces ad Laudes adduntur aliæ Preces, ut ibidem in Psalterio.

§ Post Orationem Primæ, vel, si dicatur Officium beatæ Mariæ, post illius Orationem, dicto, Benedicamus, in Choro legitur Martyrologium: deinde dicitur, Pretiosa cum reliquis: quæ etiam dicantur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis & aliquibus diebus pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ, si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore tam in Dominicis, quàm Feriis, Lectio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.

De Horis, Tertia, Sexta, & Nona.

XVI.

AD Tertiam, Sextam, & Nonam ante singulas Horas dicitur Pater noster, Ave Maria, Deus in adjutorium, Hymnus, & Psalmi, ut in Psalterio: Antiphonæ secundùm Officij qualitatem, ordine quo suprà. Dictis Psalmis & Antiphona, dicitur Capitulum, & Responsorium breve pro qualitate Officij: quæ in Dominicis & Feriis, quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: In Festis, si in Proprio Sanctorum non sint propria, sumuntur de Communi. Post Responsorium breve dicitur, Dominus vobiscum, & Oratio, quæ habetur in Proprio de Tempore: si autem fit de Sancto, ut in proprio Sanctorum; alioquin ut in Communi.

2 Post Orationem repetitur, Dominus vobiscum, & dicitur, Benedicamus Domino, Fidelium animæ, & Pater noster, secretò: ut infra in Rubrica de Oratione Dominica explicatur.

De Vesperis.

XVII.

AD Vesperas, Pater noster, Ave Maria, Deus in adjutorium, &c. Deinde dicuntur quinque Psalmi cum quinque Antiphonis, ut in Proprio aut Communi Sanctorum signantur. In Dominicis autem & Feriis, Antiphonæ & Psalmi semper dicuntur ut in Psalterio (ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Antiphona, Alleluia) nisi aliæ propriæ Antiphonæ vel Psalmi (ut in Dominicis Adventus, & triduo ante Pascha) assignentur.

2 Post Psalmos & Antiphonas dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Magnificat, cum eodem Cantico, & Oratio; omnia de Tempore, vel de Sancto, pro qualitate Officij.

§ Preces quando dicendæ sunt, dicuntur ante Orationem: Commemorationes verò de Cruce, S. Maria, Apostolis, Patrono, & Pace post Orationem, ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Vesperarum ut in aliis Horis.

De Completorio.

XVIII.

AD Completorium absolutè dicitur Lectio brevis, ut in Psalterio, deinde Pater noster, Confiteor, Misereatur, Indulgentiam, Converte, Deus in Adjutorium, Antiphona, Psalmi, Hymnus, Capitulum, Responsorium breve, Canticum cum Antiphona, omnia ut in fine Psalterij; & post Antiphonam in Duplicibus & infra Octavas dicitur Oratio: in alio autem Officio ante Orationem dicitur, Kyrie eleison, cum reliquis Precibus, ut ibidem in Psalterio.

2 Post Versum, Benedicat & custodiat nos, &c. dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ, cum Versiculo & Oratione, ut ibidem: & dicto Versu, Divinum auxilium, dicitur secretò, Pater noster, Ave Maria, & Credo.

De Invitatorio

XIX.

INvitatorium semper dicitur in omni Officio ad Matutinum cum Psalmo, Venite, exultemus, ordine in principio Psalterij descripto; sed variatur pro Officij qualitate, ut in Psalterio, & Proprio de Tempore, ac in Proprio & Communi Sanctorum.

2 Non dicitur in die Epiphaniæ, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur; nec in Officio Defunctorum per annum, excepto die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, ac in die obitus seu depositionis Defuncti, & quandocumque dicuntur tres Nocturni.

De Hymnis.

XX.

HYmni semper dicuntur in qualibet Hora, prætorquam à triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè, & præterquam in Officio Defunctorum.

2 Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum, Venite, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniæ. Ad Laudes & Vesperas dicitur post Capitulum; ad Horas ante Psalmos, ad Completorium post Psalmos & Antiphonam.

3 Dicuntur autem in Officio de Tempore ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: qui Hymni de Psalterio in Dominicis & Feriis assignati, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum (Dominica infra Octavam Corporis Christi excepta) & ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusivè. In Officio de Sanctis dicuntur ut in Communi Sanctorum, nisi proprij in Proprio Sanctorum habeantur.

4 In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, in festo Corporis Christi, & per Octavam, & quandocumque fit Officium beatæ Mariæ tam novem, quàm trium Lectionum, etiam tempore Paschali, in fine omnium Hymnorum (præterquam in fine Hymni, Ave maris stella, & Hymni ad Laudes in festo Corporis Christi, qui habet ultimum Versum proprium) dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine, ut in ejus Officio parvo, etiam si dicantur Hymni de Sanctis, qui infra Octavas prædictas celebrantur, dummodò Hymni illi sint ejusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vesperas, & plurimorum Martyrum ad Matutinum.

5 In Epiphania Domini, & per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur, Jesu tibi sit gloria, Qui apparuisti gentibus.

6 A Dominica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, & per Octavam. In fine omnium Hymnorum dicitur, Deo Patri sit gloria, Et Filio, qui à mortuis; etiam in Festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium, dummodò Hymni sint ejusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, qui non mutatur, ut suprà.

7 In Ascensione autem usque ad Pentecosten (præterquam in Hymno, Salutis humanæ Sator) dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui victor in cælum redis: similiter etiam in Festis tunc occurrentibus.

8 In Transfiguratione Domini dicitur, Jesu, tibi sit gloria. Qui te revelas parvulis. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur.

De Antiphonis.

XXI.

Ad omnes Horas nocturnas & diurnas semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officij & Horarum.

2 Si de Tempore fiat Officium, id est, de Dominica aut Feria, dicuntur Antiphonæ ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vesperis Dominicæ & Feriarum, in Completorio, & in Nocturnis (etiam quando fit Officium de Festo trium Lectionum, id est, Simplici) numquam mutantur, nisi tempore Paschali; in quo dicitur una tantùm Antiphona, Alleluia: excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas & Nocturnos Dominicæ ponuntur Antiphonæ propriæ. In Laudibus, & aliis Horis mutantur pro diversitate temporum, ut in Proprio de Tempore habentur: cùm verò non assignantur propriæ, semper dicuntur quæ positæ sunt in Psalterio.

3 Antiphonæ, quæ in Proprio de Tempore in Sabbatis ponuntur ad Magnificat pro prima Dominica alicujus Mensis, sumendæ sunt ex ea Dominica, quæ est proximior Kalendis, vel est in Kalendis illius mensis; ut dictum est suprà in Rubrica de Dominicis, ac etiam in Rubrica mensis Augusti: & semper in Sabbato ponitur Antiphona ad Magnificat, quæ contigua est libro Scripturæ in Dominica ponendo.

4 In Festis novem Lectionum ad Vesperas dicuntur Antiphonæ de Laudibus, nisi propriæ in Vesperis assignentur. Ad Horas similiter, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, quando habentur propriæ in Laudibus, & aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus, quarta prætermissa, hoc ordine: Ad Primam, prima: ad Tertiam, secunda: ad Sextam, tertia: ad Nonam, quinta.

5 In Feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Antiphonas proprias, sumuntur ad Horas ex Laudibus Dominicæ præcedentis. Ubi verò in Laudibus Feriarum fuerint propriæ, sumuntur ex ipsis Laudibus.

6 Tempore Paschali, in Officio tam novem, quàm trium Lectionum,

 Psalmi

Psalmi cujuslibet Nocturni dicuntur sub unica Antiphona, quæ Officio convenit, ut suis locis ponitur: & in fine omnium Antiphonarum additur, Alleluia, quando in illis non habetur. A Septuagesima usque ad Pascha ubi habetur Alleluia, tacetur; neque aliud ejus loco dicitur.

7 In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum, & Laudes tantùm, Antiphonæ dicuntur ante Psalmos vel Cantica integræ, & post Psalmos vel Cantica integræ repetuntur: in aliis Horis, & in Officio non Duplici, in principio Psalmi vel Cantici inchoatur tantùm Antiphona, deinde in fine integra dicitur. Et quando Antiphona sumitur ex principio Psalmi vel Cantici, & incipit sicut Psalmus vel Canticum, post Antiphonam non repetitur principium Psalmi vel Cantici; sed continuatur quod sequitur in Psalmo vel Cantico, ab eo loco, ubi secundùm ritum diei desinit Antiphona; nisi discontinuetur per Alleluia.

8 Antiphonis propriis, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, semper cedunt quæ habentur in Psalterio, & in Communi Sanctorum.

9 Quando fit aliqua Commemoratio, semper dicitur Antiphona ante Orationem cum Versu: quæ sumitur ex Officio, quod convenit ei, de quo fit commemoratio: ita ut in Vesperis sumatur Antiphona quæ assignatur ad Magnificat, in Laudibus quæ ad Benedictus, cum Versibus qui habentur post Hymnum.

10 Antiphonæ sanctæ Mariæ positæ in fine Completorij, dicuntur ut inferiùs in propria Rubrica disponitur.

De Psalmis.

XXII.

Psalmi in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis & Feriis dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio: nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signentur. In Festis autem dicuntur ut in propriis locis signantur: alioquin, ut in Communi Sanctorum.

2 Psalmi ad Laudes de Dominica, cum Cantico Benedicite, dicuntur in omnibus Festis per annum, & in Feriis temporis Paschalis.

3 Psalmus, Confitemini, dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dominicis (quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio; etiam in Dominicis quæ occurrunt infra Octavas Sanctorum) à tertia Dominica post Pentecosten inclusivè, usque ad Nativitatem Domini exclusivè: & à secunda Dominica post Epiphaniam inclusivè, usque ad Septuagesimam exclusivè: à Septuagesima autem usque ad Pascha, ejus loco dicitur Psalmus, Dominus regnavit, quia Psalmus, Confitemini, tunc dicitur ad Laudes post Psalmum, Miserere, ut suo loco ponitur. In Dominicis verò temporis Paschalis à Dominica in Albis inclusivè, usque ad Ascensionem exclusivè, dicuntur tantùm tres Psalmi sicut in Festis, addito Symbolo sancti Athanasij. Alij Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi, Confitemini, in feriali tantùm Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Feriis verò temporis Paschalis, in Festis per annum, & in Sabbato, sive de sancta Maria, sive de Feria fiat Officium, dicuntur tantùm tres Psalmi, scilicet Deus in nomine tuo, Beati immaculati, & Retribue: etiam si Festum Duplex celebretur in Dominica.

4 In Dominicis autem quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum sancti Athanasij, Quicumque, ut infrà in propria Rubrica dicitur.

5 Psalmi Horarum scilicet, ad Tertiam, Sextam, & Nonam, & ad Completorium, numquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6 Psalmi de Dominica ad Vesperas, ut plurimùm dicuntur in Vesperis Festorum, excepto ultimo, qui mutatur: cùm verò aliter fieri debet suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in secundis Vesperis Festi: sed in primis Vesperis diei Octavæ dicuntur ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

7 In fine Psalmorum semper dicitur Gloria Patri, præterquam in Psalmo, Deus Deus meus ad te de luce vigilo; & in Psalmo, Laudate Dominum de cælis; qui conjunguntur cum aliis Psalmis; & in fine ultimi tantùm dicitur Gloria, ut suis locis notatur. Prætereà non dicitur in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, cujus loco pro Defunctis dicitur,

Requiem æternam dona eis Domine, etiam si fiat Officium pro uno tantùm.

5 Ut sacræ vulgatæ editionis puritas inconfusa & illibata servetur, etiam quoad interpunctiones, & distinctiones in sacris Bibliis appositas, additus est Asteriscus *, ut sit nota musicæ partitionis in medio Versu.

De Canticis.

XXIII.

Cantica dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quàm Feriis, ad Laudes, Vesperas, & Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2 In Festis & tempore Paschali ad Laudes semper dicitur Canticum, Benedicite, ut in Dominica; & in fine ejus non dicitur, Gloria Patri, sicut in aliis Canticis dicitur; nec respondetur, Amen. Alia Cantica ferialia, ut in Psalterio, ad Laudes non dicuntur, nisi quando fit Officium de Feria extra tempus Paschale.

3 Canticum Benedictus, Magnificat, & Nunc dimittis semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

De Versibus.

XXIIII.

Versus semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum & Antiphonam Nocturnorum; sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes & Vesperas Versus dicitur post Hymnum: ad Horas dicitur in Responsorio brevi post repetitionem partis Responsorij, dicto Gloria Patri.

2 In Pascha Resurrectionis & per Octavam usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè, in Nocturno tantùm dicitur Versus, in aliis Horis non dicitur, ut ibidem.

3 Quando fit aliqua commemoratio semper post Antiphonam ejus, de quo fit commemoratio, dicitur Versus, qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Vesperarum & Laudum, nisi aliter notetur.

4 Versibus prædictis tempore Paschali semper additur Alleluia: non autem Versibus Precum, nec in Pretiosa, ad Primam, neque in Versibus Responsoriorum Matutini.

5 In Officio Festi trium Lectionum post omnes Psalmos feriales cum Antiphonis dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine: Feria secunda & quinta Versus primi Nocturni: Feria iij. & vj. Versus secundi Nocturni. Feria quarta Versus tertij Nocturni.

6 Versus positi in Psalterio ad Laudes & Vesperas, semper dicuntur, quando alij proprij non assignantur in proprio de Tempore.

De Absolutione & Benedictionibus ante Lectiones.

XXV.

Absolutiones & Benedictiones dicuntur per ordinem in Officio novem Lectionum ante Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ponuntur, scilicet post Versum dicto, Pater noster, Et ne nos, dicitur Absolutio, & Benedictiones, ut ibi: præterquam in Matutinis tenebrarum majoris Hebdomadæ, & in Officio Defunctorum, in quibus Absolutio & Benedictiones non dicuntur.

2 Si fiat Officium trium Lectionum, & fit de Feria, in qua singulæ tres Lectiones sunt de Scriptura, Absolutio & Benedictiones sumuntur ex prima Dominica de Adventu. hoc ordine: Feria secunda, & quinta, dicuntur Absolutio & Benedictiones primi Nocturni: Feria iij. & vj. secundi Nocturni: Feria iiij. & Sabbato, tertij Nocturni.

3 Si autem singulæ tres Lectiones sint de Homilia super Euangelium, Absolutio dicitur secundùm Ferias, ut suprà: Benedictiones verò semper dicuntur ut in iij. Nocturno, scilicet, Prima Benedictio erit, Euangelica lectio: Secunda, Divinum auxilium, Tertia, Ad societatem. Si fit de Sancto trium Lectionum, Absolutio dicitur secundùm Ferias, ut suprà: Benedictiones verò semper dicuntur ut in tertio Nocturno, hoc modo: Prima, Ille nos benedicat: Secunda, Cujus vel Quorum, vel Quarum festum colimus: Tertia, Ad societatem.

4 Quando fit Officium S. Mariæ in Sabbato, Absolutio & Benedictiones dicuntur ut habentur in ejus Officio parvo circa finem Breviarij.

De Lectionibus.

XXVI.

Lectiones leguntur ad Matutinum dictis Psalmis Nocturnorum cum Antiphonis, Versibus, Absolutionibus quoque, & Benedictionibus ut suprà. In Duplicibus & Semiduplicibus dicuntur novem Lectiones, id est, in quolibet Nocturno tres; in Feriis, & Festis

Festis Simplicibus leguntur tantùm tres Lectiones.

2 In Officio novem Lectionum dicuntur hoc modo. In primo Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Scriptura: quæ, quando suis locis propriæ aut de Communi Sanctorum non assignantur, semper leguntur ut in Officio de Tempore, quæ sua quaque die occurrunt legendæ. In secundo Nocturno, si fit de Sancto, tres Lectiones leguntur de vita Sancti, vel de aliquo Sermone aut Tractatu, qui ei convenit: quæ si non assint propriæ, leguntur ex Communi Sanctorum, Ex quo etiam Communi completur numerus trium Lectionum, quando Officium fit novem Lectionum de aliquo Sancto, qui habet tantùm unam vel duas Lectiones proprias. Si fit de Dominica, vel de alio Officio novem Lectionum per annum, etiam de Octava, leguntur tres Lectiones de Sermone, aut Tractatu, qui in illis ponitur. In tertio Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Homilia in Euangelium, positæ in Proprio, aut ex Communi assignatæ: & primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Euangelij, de quo est Homilia, etiam infra Octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario Lectionum, Matutina tenebrarum ante Pascha, & Defunctorum, ut in suis Officiis ponitur.

3 Si in Officio novem Lectionum, in quo non dicitur nonum Responsorium, contingat fieri commemorationem de aliquo Sancto, qui propriam habet Lectionem, nona Lectio legitur de Sancto: si habuerit duas Lectiones, ex duabus fiat una Lectio, omissa nona Lectione in dicto Officio novem Lectionum, vel Octavæ Lectioni adjuncta. Quòd si eodem die occurrat Dominica, vel Feria quæ habeat Homiliam, nona Lectio Sancti omittitur, & ejus loco legitur Homilia Dominicæ, vel Feriæ, scilicet vel prima Lectio de Homilia, vel tres simul in unam Lectionem conjunctæ.

4 In Officio trium Lectionum, si fit de Feria, tres Lectiones leguntur de Scriptura; nisi tres sint de Homilia, quia tunc omissis Lectionibus de Scriptura, leguntur de Homilia. Si fit de Sancto qui habeat duas Lectiones, prima tantùm erit de Scriptura, ut vel legatur una; vel ex tribus simul junctis fiat una: secunda & tertia de Sancto. Si unam tantùm habuerit, vel propriam, vel ex Communi assignatam, prima & secunda erunt de Scriptura, tertia de Sancto: quod etiam servatur in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

5 Lectiones autem de Scriptura in Officio de Tempore sic distributæ sunt per annum, ut quotidie aliquid ex ea legatur, etiam in Officio de Sanctis quando aliæ (ut dictum est) non assignantur.

6 Initia librorum sacræ Scripturæ (qui ferè semper in Dominicis inchoantur) eo die ponuntur, quo notata sunt, etiam si fiat Officium de Sancto; nisi in Festo aliæ propriæ Lectiones Scripturæ vel de Communi assignentur; tunc enim initium Lectionis de Scriptura transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: & Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatæ vel cum superioribus Lectionibus legantur, vel omittantur; ita ut non oporteat eas ampliùs in alio sequenti die resumere, sed illæ legantur, quæ sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem jungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7 Cùm autem initium alicujus Epistolæ Catholicæ tempore Paschali, aut alicujus Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura; dictum initium Epistolæ & Prophetæ, quoad commodè fieri poterit, ponatur in sequenti Feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel Festo non impedita, alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur, etiam si plura initia eodem die poni oporteat.

8 De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum quæ esse possunt & inter Epiphaniam & Septuagesimam, & inter Pentecosten & Adventum. Ubi verò contingit minui numerum Dominicarum & Hebdomadarum post Epiphaniam adveniente Dominica Septuagesimæ, quod superest de Epistolis beati Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dominicarum & Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis

vis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum (de quibus legitur ab Octava Pentecostes usque ad Dominicam primam Augusti) cùm non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti: quia tunc Lectionibus de his libris omissis, legitur de Scriptura quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipatè in Feria, eo modo quo dictum est de Dominicis numero 4. & 5. tunc post Officium Dominicæ anticipatæ, in sequentibus diebus legatur de Epistolis sancti Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ, & sequentibus Feriis, omissis aliis quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cùm mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9 Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum leguntur in Festis, ubi assignantur in Proprio Sanctorum per annum. Rursus quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur: item quando aliquod Festum novem Lectionum occurrit in Quadragesima, & Quatuor Temporibus, in secunda Feria Rogationum, & in Vigilia Ascensionis; in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia; tunc enim in Festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies Octava alicujus Festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in primo Nocturno Festi lectæ fuerunt: si verò, occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi, & tertij Nocturni positæ in Communi Sanctorum, similiter leguntur, quando in proprio Sanctorum assignantur, & quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum novem Lectionibus, quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari, quòd proprias & approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

10 Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri, ex quo sumuntur; nisi aliter in propriis locis notetur, Lectiones etiam secundi Nocturni, quando sunt ex aliquo Sermone, vel Tractatu, leguntur cum titulo & nomine Auctoris: aliàs minimè. Et similiter in tertio Nocturno præponitur titulus Auctoris, cujus est Homilia.

11 In fine cujusque Lectionis dicitur, Tu autem Domine miserere nobis, & respondetur, Deo gratias. Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorij, & in fine Primæ post Pretiosa; præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, & in Officio Defunctorum, ut suis locis ponitur.

De Responsoriis post Lectiones. XXVII.

Responsoria dicuntur ad Matutinum post Lectiones: id est, post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium, ut infrà.

2 In Festis novem Lectionum (præterquam in festo sanctorum Innocentium, quandò non venerit in Dominica) & in Dominicis ab Octava Paschæ inclusivè, usque ad Adventum exclusivè, & à Dominica infra Octavam Nativitatis inclusivè usque ad Septuagesimam exclusive, dicuntur octo tantùm Responsoria. Et in fine tertij, & sexti, & octavi, dicitur, Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorij: quod regulare est in fine ultimi Responsorij cujuslibet Nocturni, tam in Officio novem, quàm trium Lectionum; excepto tempore Passionis: quo tempore loco Gloria Patri, repetitur Responsorium à principio: excepto etiam Officio Defunctorum, cujus loco dicitur, Requiem æternam, &c. Qui Versus, Gloria Patri, quibusdam diebus dicitur in primo Responsorio, ut in propriis locis annotatur. Post nonam Lectionem prædictis diebus, quando octo tantùm dicuntur Responsoria, immediatè dicitur Hymnus, Te Deum.

3 In Dominicis Adventus, & in Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusivè, & in triduo ante Pascha, dicuntur novem Responsoria, quia tunc non dicitur, Te Deum.

4 In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo, & in Feriis temporis Paschalis, quod est inter Dominicam in Albis & Ascensionem (excepta Feria ij. Rogationum), in

in qua ponitur iij. Responsorium) dicuntur duo Responsoria, quia post iij. Lectionem dicitur, Te Deum. Quæ Responsoria in Festis sumuntur de Communi Sanctorum: & in dictis Feriis temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica, in qua primò sunt posita, hoc ordine: secunda & v. Feria, primum & secundum Responsorium primi Nocturni: Feria iij. & vj. primum & secundum Responsorium ij. Nocturni: Feria iiij. primum & secundum Responsorium iij. Nocturni.

¶ In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria Responsoria (quia in illis non dicitur, Te Deum) hoc ordine: Feria ij. & v. tria Responsoria primi Nocturni: Feria iij. & vj. tria Responsoria ij. Nocturni: Feria iiij. & Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria Responsoria iij. Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primò sunt posita. Verùm quia in iij. Nocturno Dominicarum à tertia post Pentecosten inclusivè, usque ad Adventum exclusivè, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam, quod est septimum in Dominica; propterea quòd Responsorium Duo Seraphim, non dicitur nisi in prædictis Dominicis; ideò Feria iiij. & Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est vij. Dominicæ: secundo & tertio loco dicitur ij. & iij. sequentis Feriæ; id est, post secundam & tertiam Lectionem dicitur ij. & iij. Responsorium; quod est ij. & iij. secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsoria habuerit; alioquin si non habuerit propria, dicitur ij. & iij. Responsorium primi Nocturni ejusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam habentur Responsoria propria in singulis Feriis, excepto Sabbato; in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsoria Feriæ iiij.

¶ Sumuntur autem Responsoria ex eo loco, ubi primò sunt posita, in principio mensis, vel libri, & repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis; in quibus alia non assignantur; vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsoria. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in eisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi verò non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

¶ Si Responsoria primi Nocturni ejus Dominicæ, in qua primò ponuntur, propter Festum Duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ, in qua occurrit fieri de Feria, & omittantur alia, quæ fortè in illa Feria propria haberentur. Si verò in tota Hebdomada non occurrat dies, in quo fiat de Feria, illa Responsoria ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, & dummodò in ea alia Responsoria non sint primò ponenda, alioquin eo anno omittantur. Responsoria etiam, quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

¶ Tempore Paschali in fine Responsorij ante Versum additur, Alleluia.

De Responsoriis brevibus Horarum.

XXVIII.

Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, & ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam & Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesimæ, tempore Passionis, & Paschalis, ut suis locis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria, dicuntur ut in Communi Sanctorum.

¶ In fine Responsorij brevis dicitur, Gloria Patri, cum repetitione Responsorij, eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur, Gloria Patri, in Officio de Tempore, sed solùm repetitur Responsorium breve à principio.

¶ In Responsorio brevi ad Primam loco Versus, Qui sedes, &c. in Adventu

ra dicitur, Qui venturus es in mundum, tam in Dominicis & Feriis, quàm in Festis; excepto festo Conceptionis beatæ Mariæ. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, etiam in Festis occurrentibus: in festo Corporis Christi, & per Octavam, & in omni Officio beatæ Mariæ, tam novem quàm trium Lectionum, etiam si infra ejusdem Octavas fiat de Festo vel de Dominica, dicitur, Qui natus es de Maria virgine. In Epiphania, & per Octavam, & in festo Transfigurationis, dicitur, Qui apparuisti hodie. A Dominica in Albis inclusivè, usque ad Ascensionem exclusivè, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis (excepto Officio S. Mariæ) semper dicitur, Qui surrexisti à mortuis. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusivè dicitur, Qui scandis super sidera. In Pentecoste, & reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, dicitur: Qui sedes ad dexteram Patris, ut in Psalterio.

4 Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusivè. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusivè. Quæ verò ponuntur in aliquo Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava. In Officio autem beatæ Mariæ, tam novem quàm trium Lectionum (excepto festo Assumptionis ejusdem) dicuntur semper Responsoria brevia de Communi Virginum.

5 Tempore Paschali, à Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusivè, in fine Responsorij brevis ante primum Versum dicuntur duo Alleluia; quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorij; & in fine secundi Versus unum tantùm Alleluia, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, ut dicitur in Rubrica, quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam, & Nonam Responsoriis brevibus addantur Alleluia, non ideò adduntur ad Primam & Completorium.

De Capitulis.

XXIX.

Capitula semper dicuntur (præterquàm à Feria v. in Cœna Domini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis inclusivè, & præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes, & alias Horas, dictis Psalmis & Antiphonis; ad Completorium verò dicto etiam Hymno.

2 Capitula Dominicalia posita in Psalterio, in primis & secundis Vesperis, in Laudibus & Horis, dicuntur à tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, & à secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, & ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur, ut in proprio de Tempore: si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cùm propria adsunt, alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Primæ & Completorij (quando Capitula dicuntur) numquam mutatur, ut in Psalterio.

3 In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, & à Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, & in Feriis temporis Paschalis, & in omnibus Festis regulariter, Capitulum positum in primis Vesperis dicitur in Laudibus ad Tertiam, & in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4 In Feriis tempore Paschali ad Primam dicitur Capitulum, Regi sæculorum: sicut in Dominicis & Festis. Post Capitulum semper respondetur, Deo gratias.

De Oratione.

XXX.

Oratio in Vesperis & Laudibus dicitur post Antiphonas ad Magnificat, & Benedictus immediatè, nisi quando dicendæ sunt Preces: quæ dicuntur post Antiphonam, & in fine illarum Oratio. Ad Primam & alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces: tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post

post Antiphonam Salva nos ; nisi dicendæ sint Preces : & tunc dicitur post illas.

2 Ad Primam & Completorium numquam mutantur Orationes quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha: in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusivè post Psalmum, Miserere, dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur. In aliis Horis regulariter dicitur Oratio, quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor Temporibus, Vigiliis, & Feria ij. Rogationum, Oratio, quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantùm ad Tertiam, Sextam, & Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra Octavas dicitur Oratio ut in die Festi; similiter & in die Octava, nisi alia propria assignetur.

3 Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus, Dominus vobiscum. Respondetur, Et cum spiritu tuo. Qui Versus non dicitur ab eo, qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec à Diacono præsente Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, ejus loco dicat, Domine exaudi orationem meam. respondetur, Et clamor meus ad te veniat. Deinde dicitur, Oremus, postea Oratio : quæ si unica tantùm dicatur, Versus, Dominus vobiscum, vel, Domine exaudi, repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum, Amen. Sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona & Versus, deinde Oremus : & post ultimam Orationem repetitur, Dominus vobiscum : postea dicitur Benedicamus Domino, respondetur, Deo gratias. Deinde dicitur Versus, Fidelium animæ, qui Versus non dicitur post Benedicamus Domino, ad Primam ante Pretiosa, &c. neque ad Completorium ante Versum, Benedicat, &c. nec quando post aliquam Horam immediatè sequitur Officium parvum Beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, aut Septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litaniæ.

4 Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur, Per Dominum : si ad Filium, Qui vivis & regnas. Si in principio Orationis fiat mentio Filij, dicatur, Per eumdem : si in fine Orationis, dicatur, Qui tecum vivit & regnat. Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur, in unitate ejusdem Spiritus sancti, &c.

5 Quando plures Orationes dicuntur, prima tantùm dicitur sub sua conclusione, Per Dominum, vel aliter, ut suprà : aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione ; sed unicuique Orationi semper præponitur, Oremus, præterquam in Officio Defunctorum, in quo alio modo, quàm ut suprà, Orationes dicuntur : item in Litaniis Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno Oremus, ut suis locis habetur.

De Hymno, Te Deum
XXXI.

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus Festis per annum, tam trium quàm novem Lectionum, & per eorum Octavas, excepto festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica ; dicitur tamen in ejus die Octava. Dicitur etiam in omnibus Dominicis, à Pascha Resurrectionis inclusivè, usque ad Adventum exclusivè ; & à Nativitate Domini inclusivè, usque ad Septuagesimam exclusivè ; & in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet à Dominica in Albis, usque ad Ascensionem, excepta Feria ij. Rogationum, in qua non dicitur.

2 Non dicitur autem in Dominicis Adventus, & à Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusivè, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3 Cum dicitur, omittitur semper nonum, vel tertium Responsorium ; & statim dicitur post ultimam Lectionem.

4 Cùm non dicitur, ejus loco ponitur nonum, vel tertium Responsorium : quo dicto statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur, Te Deum, eo Hymno dicto statim inchoantur Laudes, præterquam in nocte Nativitatis Domini ; quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur Missa, ut suo loco notatur.

De Oratione Dominica, & Salutatione Angelica.

XXXII.

Oratio Dominica, Pater noster, & Salutatio Angelica, Ave Maria, semper dicitur secretò ante omnes Horas, præterquam ad Completorium; in cujus principio post Lectionem brevem, Fratres, sobrij, dicto Versu, Adjutorium nostrum, dicitur tantùm, Pater noster, secretò: & in fine Completorij, statim post Orationem beatæ Mariæ dicitur, Pater noster, Ave Maria, & Credo totum similiter secretò. Finitis Horis, & dicto Versu, Fidelium animæ, dicitur similiter secretò, Pater noster, tantùm, nisi sequatur Officium beatæ Mariæ, quia tunc post illud dicitur Pater noster, ut suprà, & nisi alia Hora subsequatur: tunc enim dicitur semel tantùm, Pater noster, cum Ave Maria, pro principio sequentis Horæ; qua finita dicitur, Pater noster: ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediatè sequatur Completorium, dicto Fidelium animæ, incipitur Vers. Jube domne.

2 Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce; Et ne nos inducas, semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba, Pater noster, ut in Precibus, & similibus: aliàs numquam proferuntur, sed dicitur totum secretò. Ad Laudes verò & Vesperas, quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3 Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium beatæ Mariæ, quando non conjungitur cum Officio Domini; quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominica.

De Symbolo Apostolorum & Symbolo S. Athanasij.

XXXIII.

Symbolum Apostolorum semper dicitur ante Matutinum & Primam, & finito Completorio post Orationem Angelicam, totum secretò: etiam si ad Primam & Completorium iterùm dicendum sit cum Precibus. Quando verò dicitur cum Precibus ad Primam & Completorium, clara voce profertur, Credo in Deum, & in fine, Carnis resurrectionem, reliquum dicitur secretò: aliàs totum secretò dicitur ut suprà.

2 Symbolum sancti Athanasij dicitur ad Primam post Psalmum, Retribue, in omnibus Dominicis per annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi, ac Dominica Resurrectionis & Pentecostes, in quibus dicuntur tantùm tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dominicis infra alias Octavas, & in Dominica Trinitatis dicitur, aliàs numquam, neque si aliquod Festum Duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur, Gloria Patri.

De Precibus.

XXXIIII.

Preces sunt aliquot Versus, qui aliquandò dicuntur ante Orationem, incipientes à Kyrie eleison, vel à Pater noster.

2 Preces Dominicales ad Primam & Completorium ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiphaniæ, & Feria vj. & Sabbato post Octavam Ascensionis, etiam si infra Octavam fiat Officium de Dominica, vel alio Festo Semiduplici, quia tunc ratione Octavæ non dicuntur: aliàs autem semper dicuntur.

3 Preces feriales ad Laudes & per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantùm in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, & Vigiliarum quæ jejunantur (exceptis Vigilia Nativitatis Domini ac Vigilia & Quatuor Temporibus Pentecostes) & tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per annum numquam dicuntur nisi Dominicales, & in illis non flectuntur genua.

4 In Feriis Adventus, Quadragesimæ, & Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vesperas, si non sequatur Festum: ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad Versum, Dominus vobiscum, ante primam Orationem: à circumstantibus autem usque ad Versum, Benedicamus Domino, post ultimam Orationem.

5 In Vigiliis Preces feriales dicuntur tantùm ad Matutinum, & per Horas

Horas, ad Vesperas verò sequentes non dicuntur; quia inde fit de Festo. Quòd si post Vigiliam sancti Mathiæ sequatur primus dies Quadragesimæ, in Vesperis dicuntur Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, & non Vigiliæ. Quod etiam servatur quando in Feria vj. & Sabbato Quatuor Temporum Septembris fit Officium de Feria, cùm in eis non occurrat Festum novem Lectionum: tunc enim in Vesperis Feriæ vj. dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, non autem Feriæ Quatuor Temporum.

6 Psalmus, Miserere, dicitur cum Precibus ad Vesperas tantùm, & Psalmus, De profundis, ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

De Commemorationibus communibus, seu suffragiis Sanctorum.

XXXV.

Commemorationes communes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, dicuntur in fine Vesperarum & Laudum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis exclusivè, & ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusivè in Dominicis, Feriis & Festis (nisi Officium sit Duplex, vel infra Octavas, etiam si de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat) & illis adjungitur commemoratio de Patrono, vel Titulo Ecclesiæ, ante vel post commemorationem de sancta Maria, & de Apostolis, pro dignitate illius, ita tamen, ut semper ultimo loco ponatur commemoratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalterio post Laudes Feriæ secundæ.

2 Tempore Paschali fit alia commemoratio de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ ij. post Dominicam in Albis, & ea solùm tunc dicitur; non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas.

3 Si facienda sit commemoratio alicujus Festi occurrentis, semper fit ante ipsa suffragia consueta, etiam ante commemorationem de Cruce.

4 Commemoratio de S. Maria non fit cum aliis quando dicitur ejus Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

De Antiphonis beatæ Mariæ in fine Officij.

XXXVI.

Antiphonæ beatæ Mariæ positæ in fine Psalterij post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis diversitate, ut ibi annotatur, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha.

2 Dicuntur autem extra Chorum, tantùm in fine Completorij, & in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc terminandum sit Officium; alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur, quandocumque terminata aliqua Hora discedendum est à Choro.

3 Numquam verò dicuntur post aliquam Horam, quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel Septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiam si prædicta subsequantur, neque etiam dicuntur quando post aliquam Horam immediatè subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dominicis, à primis Vesperis Sabbati, & toto tempore Paschali) Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

De Officio parvo B. Mariæ & aliis.

XXXVII.

De Officio parvo beatæ Mariæ, & Officio Defunctorum, de Septem Psalmis Pœnitentialibus, & Litaniis, & de Psalmis Gradualibus, quando & quomodo, tam in Choro quàm extra Chorum; dicenda sint, habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarij.

2 Tempore Paschali in Officio parvo beatæ Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur, Alleluia, Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoriis.

DUÆ TABELLÆ
EX SUPERIORIBUS
RUBRICIS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda verò, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primùm inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt: deinde legatur Regula juxta dictum numerum descripta, & ex ea clarè videbitur quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis, & Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1. quia, si ad eum tam Duplex, quàm Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet, 1. Translatio de Primo Officium de secundo. Id est, Duplex primæ classis prædictum transferatur, & Officium fiat de Dominica primæ classis: quia cùm in his Regulis dicitur, De primo seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum, cùm de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito, ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest; vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplicia primæ & secundæ classis, & majora per annum, & quæ Dominicæ & Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS.

In quibus nulla fit commemoratio quorumcumque Festorum occurrentium, nisi prout suprà in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus & duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum SS. Apostolorum Petri & Pauli.
Assumptio B. Mariæ virginis.
Festum omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ

DU-

DUPLICIA SECUNDÆ CLASSIS.

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantùm.

Circumcisio Domini.
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Purificatio, Annuntiatio, Nativitas, Conceptio — B. Mariæ.
Natalitia duodecim Apostolorum.
Festa Euangelistarum.
Festum S. Joseph.
Inventio sanctæ Crucis.
Festum sancti Laurentij.
Dedicatio S. Michaëlis Archangeli.

DOMINICÆ MAJORES dividuntur in duas classes.

Dominicæ primæ classis, quæ numquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASSIS.

quæ non omittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, & ejusdem Dedicatione: & tunc de iis fit semper commemor. in utrisque Vesperis & Laudibus.

Secunda, Tertia, Quarta — Adventus.
Dicæ: Septuagesimæ, Sexagesimæ, Quinquagesimæ.
Secunda, Tertia, Quarta — Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,

quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio sanctæ Crucis.
Festum Nivis, Visitatio, Præsentatio, Festum Nominis, Festum de Mercede — B. Mariæ.
Apparitio sancti Michaëlis Archangeli.
Cathedra S. Petri, utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio S. Pauli Apostoli.
Festum sancti Joannis ante portam Latinam.
S. Barnabæ Apostoli.
Patronorum minùs principalium.

Feriæ majores, de quibus semper fit commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum, &
Secunda Rogationum.

	Vigilia.	Feria major.	S. Maria in Sabbato.	Simplex.	Semiduplex.	Dies Octavæ.	Dies infra Octavam.	Duplex per annum.	Duplex secundæ classis.	Duplex primæ classis.	Dominica per annum.	Dominica secundæ classis.	Dominica primæ classis.
Duplex primæ classis, &	6	4	0	6	2	4	6	2	2	8	4	4	1
Duplex secundæ classis,	4	4	0	4	2	4	6	2	8	1	4	1	3
Duplex per annum,	4	4	0	4	2	1	4	8	1	1	4	1	1
Dies infra Octavam,	4	4	0	4	3	3	7	3	5	5	3	3	3
Dies Octavæ,	4	4	0	4	2	7	4	2	3	3	4	3	3
Semiduplex,	4	4	0	4	8	1	4	1	1	1	1	1	1
Simplex,	3	3	3	0	3	3	3	3	3	5	3	3	3
S. Maria in Sabbato,	5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feria Major,	6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Vigilia,	0	5	6	4	3	3	3	3	3	5	0	0	0

1. Translatio de primo, Officium de secundo.
2. Officium de primo, translatio de secundo.
3. Commemoratio de primo, Officium de secundo.
4. Officium de primo, commemoratio de secundo.
5. Nihil de primo, Officium de secundo.
6. Officium de primo, nihil de secundo.
7. Officium de digniori, commemoratio de minùs digno.
8. Officium de digniori, translatio de minùs digno.

Notandum, quòd Duplex quodcumque, etiam Patroni, & Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis ejusdem, occurrens in Vigiliis Nativitatis Domini & Pentecostes, in die Circumcisionis, in die Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, & infra Octavas Paschæ & Pentecostes, in Ascensione Domini, in festo Corporis Christi, in festo Assumptionis B. Virginis, & omnium Sanctorum, transfertur.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantùm de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, & ejusdem Dedicatione: cum commemoratione Octavæ, alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi, Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato; & de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proximè sequentem diem: quæ si fuerit impedita alio simili festo, transfertur post Octavam.

De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ & Corporis Christi, semper fit commemoratio quocumque Festo in illis occurrente.

De

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit à Feria iiii. Cinerum usque ad Dominicam in Albis, & à Vigilia Pentecostes usque ad festum Trinitatis inclusivè, & à die 17. Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur: ideò quamquam Nativitas sancti Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava; sed de ea fit tantùm commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea ecclesia fit tantùm de Patrono, vel Titulari absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, vel Semiduplici, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam; & de eis fiat Officium Semiduplex; nisi tamen sint de majoribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si verò in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de aliis nihil fit.

De Feriis Adventus & Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus cujuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, & Feria ij. Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantùm. Si verò aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, & Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

QUAN-

QUANDO CONCURRIT.

	Sancta Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per annum minore.	Duplici per annum majore.	Patrono, ſeu Titulo Eccleſiæ.	Duplici ſecundæ claſsis.	Duplici primæ claſsis.	Dominica quacumque.
Dñica major ſeu j & ij claſ, cũ	0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
Dñica minor, ſeu per annũ,	0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
Duplex primæ claſſis.	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex ſecundæ claſſis,	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patronus ſeu Titulus Eccleſiæ	2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
Duplex per annum majus,	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per annum minus,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex,	4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octava,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam,	0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5

1. Totum de ſequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de ſequenti.
3. Totum de ſequenti, commemoratio de præcedenti.
4. Totum de præcedenti, commemoratio de ſequenti.
5. Capitulum de ſequenti, commemoratio de præcedenti.
6. Totum de digniori, commemoratio de minus digno.

Simplex, & S. Maria in Sabbato, Feria, & Vigilia non concurrunt.

Notandum, quòd in primis Veſperis diei Octavæ Aſcenſionis, & Corporis Chriſti, totum Officium fit de Octava, cum commemoratione præcedentis Feſti Duplicis, niſi fuerit Feſtum ſolemne principale, vel primæ, vel ſecundæ Claſsis; quia tunc de Feſto fieret Officium, & commemoratio de Octava.

In ſecundis Veſperis diei Octavæ Epiphaniæ, Paſchæ, Aſcenſionis, & Corporis Chriſti, de ſequenti Duplici fit tantùm commemoratio, niſi illud fuerit primæ vel ſecundæ Claſsis, ſeu Patronus vel Titulus, aut Dedicatio Eccleſiæ: quia tunc de Feſto fieret Officium, & de Octava commemoratio. Et ſimiliter die Octava Corporis Chriſti in ſecundis Veſperis concurrente cum die Octava S. Joannis Baptiſtæ, Veſperæ erunt de Octava Corporis Chriſti, cum commemoratione Octavæ ſancti Joannis.

Cùm plures ſiunt Commemorationes, ſervetur hic ordo. De Duplici, de Dominica, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria majori, ſeu Vigilia, de ſancta Maria in Sabbato, de Simplici.

ORA-

ORATIO

Dicenda ante Divinum Officium

APeri, Dómine, os meum ad benedicéndum nomen ſanctum tuum: munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, pervérſis, & aliénis cogitatiónibus: intelléctum illúmina, affféctum inflámma, ut dignè, atténtè, ac devótè hoc Officium recitâre váleam, & exaudíri mérear ante conſpéctum divínæ Majeſtâtis tuæ. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Dómine, in uniône illîus divínæ intentiônis, qua ipſe in terris laudes Deo perſolvíſti, has tibi Horas persólvo.

Orationem ſequentem devotè poſt Officium recitantibus Leo Papa X. defectus & culpas in eo perſolvendo ex humana fragilitate contractas indulſit.

SAcrosánctæ & indivíduæ Trinitáti, crucifixi Dómini noſtri Jeſu Chriſti humanitáti, beatíſſimæ & gloriosíſſimæ ſempérque vírginis Maríæ fœcúndæ integritáti, & ómnium Sanctôrum univerſitáti ſit ſempitérna laus, honor, virtus & glória ab omni creatúra, nobíſque remíſſio ómnium peccatôrum, per infinîta ſæcula ſæculôrum. ℟. Amen.

℣. Beâta víſcera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Filium. ℟. Et beâta úbera, quæ lactavérunt Chriſtum Dóminum. Pater noſter. Ave Marîa.

ABSO-

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES
Dicendæ ante Lectiones in Officio novem & trium Lectionum.

In primo Nocturno, & pro secunda & quinta Feria,
Absolutio.

EXáudi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserére nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Benedictiones.

1 Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

2 Unigénitus Dei Filius nos benedícere & adjuváre dignétur.

3 Spíritus sancti grátia illúminet sensus & corda nostra.

In secundo Nocturno, & pro tertia & sexta Feria,
Absolutio.

IPsius píetas & misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4 Deus Pater omnípotens sit nobis propítius & clemens. ℟. Amen.

5 Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ.

6 Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris.

In tertio Nocturno, & pro Feria quarta & Sabbato,
Absolútio.

A Vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7 Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

8 Divínum auxílium máneat semper nobíscum.

9 Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.

Si Officium fit de Sancto novem Lectionum, octava Benedictio erit.

Cujus festum cólimus, ipse, vel ipsa intercédat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur, Quorum, vel Quarum festum cólimus, ipsi, vel ipsæ intercédant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium fit de sancta Maria, octava Benedictio erit.

Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Euangelium cum Homilia, nona Benedictio erit.

Per Euangélica dicta deleántur nostra delícta.

In Officio trium Lectionum dicuntur Absolutiones & Benedictiones prædictæ ordine superiùs in Rubricis generalibus, & in prima Dominica de Adventu descripto : & in eo, quando non legitur Homilia cum Euangelio, & benedictiones sumendæ sunt ex tertio Nocturno, prima Benedictio dicitur.

1 Ille nos benedîcat, qui sine fine vivit & regnat.
2 Divînum auxílium.
3 Ad societâtem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Euangelio, prima Benedictio erit.

1 Euangélica léctio.
2 Divínum auxílium.
3 Ad societâtem.

Si Officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit.

1 Ille nos benedîcat, qui sine fine vivit & regnat.
2 Cujus, vel Quorum.
3 Ad societâtem.

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio & Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

PSAL-

PSALTERIUM DISPOSITUM PER HEBDOMADAM,

Cum Ordinario Officij de Tempore.

Pars Hiemalis.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, & omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur ſecretò:

PATER noſter, qui es in cælis: ſanctificêtur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua, ſicut in cælo, & in terra. Panem noſtrum quotidiânum da nobis hódie: & dimítte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris: Et ne nos indúcas in tentatiônem: ſed líbera nos à malo. Amen.

AVe Marîa, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui Jeſus. Sancta Marîa, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc, & in hora mortis noſtræ. Amen.

In principio Matutini, & Primæ, ac in fine Completorij, dicitur etiam Symbolum Apoſtolorum.

CRedo in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatôrem cæli & terræ. Et in Jeſum Chriſtum Fílium ejus únicum, Dóminum noſtrum: qui concéptus eſt de Spíritu ſancto, natus ex María vírgine, paſſus ſub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & ſepúltus: deſcéndit ad ínferos: tértia die reſurréxit à mórtuis: aſcéndit ad cælos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventûrus eſt judicâre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum ſanctum, ſanctam Eccléſiam Cathólicam, Sanctôrum communiônem, remiſſiônem peccatôrum, carnis reſurrectiônem, vitam ætérnam, Amen.

Deinde clara voce dicitur Versus.

Domine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiâbit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculôrum, Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia. ad omnes Horas per totum Annum, præterquam à Dominica in Septuagesima usque ad Feriam v. in Cœna Domini, tunc enim dicitur Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Septuagesimæ.

Invitatorium. Adorêmus Dóminum, *Qui fecit nos. Repetitur, Adorêmus Dóminum, qui fecit nos.

PSALMUS 94.

Venite, exultêmus Dómino, jubilêmus Deo salutári nostro: præoccupêmus fáciem ejus in confessiône, & in psalmis jubilêmus ei. Adorêmus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit. Qui fecit nos.

Quóniam ipsîus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: venîte adorêmus, & procidâmus ante Deum: plorêmus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus. Adorêmus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolîte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatiône secúndùm diem tentatiônis in desérto: ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, & vidérunt ópera mea. Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi, Semper hi errant corde: ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam. Adorêmus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculôrum. Amen. Qui fecit nos. Adorêmus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ.

Hymnus.

PRimo die, quo Trínitas
Beâta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos morte victa líberat:
Pulsis procul torpóribus
Surgâmus omnes ócyùs:
Et nocte quærâmus Deum,
Prophêta ſicut præcipit:
Nostras preces ut áudiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polôrum sédibus;
Ut, quique ſacratíſſimo
Hujus diéi témpore
Horis quiêtis psállimus,
Donis beátis múneret.
Jam nunc patérna cláritas
Te poſtulâmus áffatim,
Abſint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.
Ne fœda ſit, vel lúbrica
Compâgo noſtri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácriùs.
Mundi Redémptor, quæſumus,
Tu probra noſtra díluas:
Nobiſque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.
Præſta, Pater piiſſime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne ſæculum.
Amen.

Aliis temporibus à ſupradictis, Invitatorium & Hymnus dicuntur quæ habentur in Proprio de Tempore, pro Officij varietate; quod & in Capitulis & Hymnis ad Laudes, & in aliis ſimilibus ſervetur.

IN I. NOCTURNO.

In Adventu, Antiphona.

Véniet ecce Rex.

Per Annum, Antiphona.

Servîte Dómino.

Aſteriſcus * notat pauſam cantus in Choro.

Pſalmus 1.

BEâtus vir, qui non ábiit in conſilio impiôrum, & in via peccatôrum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantâtum eſt ſecus decúrſus aquârum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo:

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcúmque fáciet proſperabúntur.

Non ſic ímpij, non ſic; * ſed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpij in judício: * neque peccatóres in concílio juſtôrum.

Quóniam novit Dóminus

viam

viam justôrum : * & iter impiôrum perîbit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui sancto.

Sicût erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sæcula sæculôrum, Amen.

Hic versus, Glória, semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpâmus víncula eôrum : * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Qui hábitat in cælis irridêbit eos : * & Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiônem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servîte Dómino in timôre : * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplînam, nequándo irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi ; * & exaudîvit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporâtus sum: * & exurréxi, quia Dóminus suscêpit me.

Non timêbo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatôrum contrivísti.

Dómini

Dómini est salus :* & super pópulum tuum benedíctio tua.

Psalmus 6.

Domine, ne in furôre tuo árguas me : * neque in ira tua corrípias me.

Miserêre mei Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me Dómine, quóniam conturbâta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbâta est valdè : * sed tu Dómine úsquequò ?

Convértere Dómine, & éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi ?

Laborávi in gémitu meo, lavâbo per singulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigâbo.

Turbâtus est à furôre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me omnes qui operámini iniquitâtem : * quóniam exaudivit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudìvit Dóminus deprecatiônem meam, * Dóminus oratiônem meam suscépit.

Erubéscant, & conturbéntur veheménter omnes inimíci mei : * convertántur & erubéscant valdè velóciter.

In Adventu, Aña. Véniet ecce Rex excélsus cum potestâte magna ad salvándas gentes, allelúia.

Antiphona Confortâte.

Per Annum, Antiph Servîte Dómino in timôre, & exultâte ei cum tremôre.

Antiph Deus judex justus.

Psalmus 7.

Domine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inânis.

Persequâtur inimícus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedûcat.

Exúrge Dómine in ira tua : * & exaltâre in fínibus inimicôrum meôrum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti, * & synagôga populôrum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndùm justítiam meam, * & secún-

cúndùm innocéntiam meam super me.

Consumêtur nequítia peccatôrum, & díriges justum, * scrutans corda & renes Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, & pátiens: * numquid irâscitur per singulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrâbit: * arcum suum teténdit, & parâvit illum.

Et in eo parâvit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effêcit.

Ecce partúriit injustítiam: * concêpit dolôrem, & péperit iniquitâtem.

Lacum apéruit, & effôdit eum: * & íncidit in fóveam, quam fecit.

Convertêtur dolor ejus in caput ejus: * & in vérticem ipsius iníquitas ejus descéndet.

Confitêbor Dómino secúndùm justítiam ejus: * & psallam nómini Dómini Altíssimi.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimîcum & ultôrem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum: * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus?* aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum:

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

Confitêbor tibi Dómine in toto corde meo: * narrâbo ómnia mirabília tua.

Lætâbor & exultâbo in te: * psallam nómini tuo Altíssime.

In converténdo inimîcum meum retrórsum: * infirmabúntur, & períbunt à fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum & causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.

Incre-

Increpásti Gentes, & périit ímpius : * nomen eôrum delésti in ætérnum, & in sæculum sæculi.
Inimíci defecérunt frámeæ in finem:* & civitátes eôrum destruxísti.
Périit memória eôrum cum sónitu : * & Dóminus in ætérnum pérmanet.
Parâvit in judício thronum suum : * & ipse judicâbit orbem terræ in æquitâte, judicâbit pópulos in justítia.
Et factus est Dóminus refúgium páuperi : * adjûtor in opportunitátibus, in tribulatiône.
Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te Dómine.
Psállite Dómino, qui hábitat in Sion : * annuntiâte inter Gentes stúdia ejus :
Quóniam requírens sánguinem eôrum recordâtus est: * non est oblîtus clamôrem páuperum.
Miserêre mei Dómine : * vide humilitâtem meam de inimícis meis.
Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.
Exultâbo in salutári tuo : * infixæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.
In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eôrum.
Cognoscêtur Dóminus judícia fáciens : * in opéribus mánuum suârum comprehénsus est peccâtor.
Convertántur peccatóres in inférnum : * omnes Gentes quæ obliviscúntur Deum.
Quóniam non in finem oblívio erit páuperis : * patiéntia páuperum non períbit in finem.
Exúrge Dómine, non confortêtur homo : * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.
Constítue Dómine legislatôrem super eos : * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.
Ut quid Dómine recessísti longè, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatiône ?
Dum supérbit ímpius, incénditur pauper : * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.
Quóniam laudâtur peccâtor in desidériis ánimæ suæ : * & iníquus benedícitur.
Exacerbâvit Dóminum peccâtor : * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.
Non est Deus in conspéctu ejus : * inquinátæ sunt viæ illius in omni témpore.
Auferúntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicôrum suôrum dominábitur.

D ixit enim in corde suo: * Non movêbor à generatiône in generatiônem sine malo.
C ujus maledictiône os plenum est, & amaritúdine, & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.
S edet in insidiis cum divítibus in occúltis, * ut interficiat innocéntem.
O culi ejus in páuperem respíciunt: * insidiâtur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.
I nsidiâtur ut rápiat páuperem: * rápere páuperem, dum áttrahit eum.
I n láqueo suo humiliâbit eum, * inclinâbit se, & cadet cùm dominâtus fúerit páuperum.
D ixit enim in corde suo: Oblîtus est Deus: * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.
E xúrge Dómine Deus, exaltêtur manus tua: * ne oblivíscâris páuperum.
P ropter quid irritâvit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requîret.
V ides, quóniam tu labôrem & dolôrem consíderas: * ut tradas eos in manus tuas.
T ibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjûtor.
C óntere bráchium peccatôris & malígni: * quærêtur peccâtum illius, & non inveniêtur.
D óminus regnâbit in ætérnum, & in sæculum sæculi: * peribitis Gentes de terra illîus.
D esidérium páuperum exaudìvit Dóminus: * præparatiônem cordis eôrum audîvit auris tua.
J udicâre pupíllo & húmili, * ut non appônat ultrà magnificâre se homo super terram.

Psalmus 10

IN Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?
Q uóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Q uóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?
D óminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus:
O culi ejus in páuperem respíciunt; * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.
D óminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitâtem, odit ánimam suam.
P luet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellârum, pars cálicis eôrum.
Q uóniam justus Dóminus, &

& justítias diléxit : * æquitâtem vidit vultus ejus.

In Adventu, Aña. Confortâte manus dissolútas : confortámini : dícite, Ecce Deus noster véniet, & salvâbit nos, allelúia.

Antiph. Gaudête omnes.

Per Annum, Aña. Deus judex justus, fortis & longánimis ; numquid irascêtur per singulos dies ?

Aña. Tu Dñe. Psalmus 11.

SAlvum me fac Dñe, quóniam defêcit sanctus : * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum : * lábia dolôsa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolôsa, * & linguam magníloquam.

Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt, * quis noster Dóminus est ?

Propter misériam ínopum, & gémitum páuperum,* nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argéntum igne examinâtum, probâtum terræ, purgâtum séptuplum.

Tu Dómine servâbis nos : & custódies nos * à generatiône hac in ætérnum.

In circúitu ímpij ámbulant: * secúndùm altitúdinem tuam multiplicásti filios hóminum.

Psalmus 12.

USquequò Dómine oblivíscêris me in finem ? * Usquequò avértis faciem tuam à me ?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolôrem in corde meo per diem ?

Usquequò exaltábitur inimîcus meus super me ? * réspice, & exáudi me Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte : * nequándo dicat inimîcus meus : Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultâbit cor meum in salutári tuo : cantâbo Dómino qui bona tríbuit mihi : * & psallam nómini Dómini Altíssimi. Psalmus 13.

DIxit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cælo prospéxit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, si-

mul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlchrum patens est guttur eôrum : linguis suis dolósè agébant ; * venênum áspidum sub lábiis eôrum.

Quorum os maledictiône & amaritúdine plenum est : * velóces pedes eôrum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eôrum, & viam pacis non cognovérunt,* non est timor Dei ante óculos eôrum.

Nónne cognóscent omnes qui operántur iniquitâtem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timôre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatiône justa est, consílium ínopis confudístis : * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutâre Israël? * cùm avérterit Dóminus captivitâtem plebis suæ, exultâbit Jacob, & lætábitur Israël.

Psálmus 14

Dómine, quis habitâbit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo ?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam :

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos :

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, & non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

In Adventu, Antiphona. Gaudête omnes, & lætámini : ecce quia véniet Dóminus ultiônis, addûcet retributiônem : ipse véniet, & salvâbit nos. ℣. Ex Sion spécies decôris ejus. ℟. Deus noster maniféstè véniet.

Per Annum, Aña. Tu Dómine servâbis nos, & custódies nos. ℣. Memor fui nocte nóminis tui Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur, Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo.

In primo Nocturno.
Absolutio.

Exáudi Dómine Jesu Christe preces servôrum tuôrum, & miserêre nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula

cula sæculôrum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Benedict. Benedictiône perpétua benedîcat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.
Deinde sequuntur Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio de Tempore assignantur.
Pro secunda Lectione, Benedictio. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere & adjuvâre dignêtur. ℟. Amen.
Pro tertia Lectione, Benedictio. Spíritus sancti grátia illúminet sensus & corda nostra. ℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

In Adventu, Antiphona. Gaude & lætâre.

Per Annum, Ant. Bonôrum meôrum. Psalmus 15.

C Onsérva me Dómine, quóniam sperávi in te: * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonôrum meôrum non eges.
Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificâvit omnes voluntátes meas in eis.
Multiplicátæ sunt infirmitátes eôrum: * pósteà acceleravérunt.
Non congregâbo conventícula eôrum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eôrum per lábia mea.
Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei: * tu es, qui restítues hereditâtem meam mihi.
Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclâra est mihi.
Benedicam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.
Providêbam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.
Propter hoc lætâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.
Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis Sanctum tuum vidêre corruptiônem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplêbis me lætítia cum vultu tuo; * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

In Adventu, Antiphona. Gaude & lætâre filia Jerúsalem: Ecce Rex tuus véniet tibi: Sion noli timêre, quia citò véniet salus tua.
Antiphona. Rex noster.

Per Annum, Antiphona. Bonôrum meôrum non índiges, in te speravi, consérva me Dómine.
Antiphona. Propter verba.

Psalmus 16.

E Xáudi Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiônem meam.

Auribus pércipe oratiônem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat : * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte : * igne me examinásti, & non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquâtur os meum ópera hóminum : * propter verba labiôrum tuôrum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis : * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus : * inclína aurem tuam mihi, & exáudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alârum tuârum prótege me : * à fácie impiôrum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt : * os eôrum locûtum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declinâre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parâtus ad prædam : * & sicut cátulus leônis hábitans in ábditis.

Exúrge Dómine, præveni eum, & supplánta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine à paucis de terra dívide eos in vita eôrum : * de abscónditis tuis adimplêtus est venter eôrum.

Saturáti sunt filiis : * & dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparêbo conspéctui tuo : * satiâbor cùm apparúerit glória tua.

In Adventu, Aña. Rex noster advéniet Christus, quem Joánnes prædicâvit Agnum esse ventûrum.

Antiphona. Ecce vénio.

Per Annum, Antiph. Propter verba labiôrum tuôrum ego custodívi vias duras.

Antiphona. Dílígam te.

Et non repetitur in Psalmo : quod semper fit, quando Antiphona incipit à primo versu Psalmi ; & Psalmus tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Antiphona, sive integra dicatur, sive tantùm inchoata ; si tamen eadem sint verba, & continuetur Antiphona cum Psalmo.

Psalmus 17.

Dilígam te Dómine fortitúdo mea : * Dóminus firmaméntum meum, & refúgium

fugium meum, & liberâtor meus.

Deus meus adjûtor meus, * & sperâbo in eum.

Protéctor meus, & cornu salûtis meæ, * & suscéptor meus.

Laudans invocâbo Dóminum: * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis:* & torréntes iniquitâtis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatiône mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi:

Et exaudîvit de templo sancto suo vocem meam; * & clamor meus in conspéctu ejus introîvit in aures ejus.

Commôta est, & contrémuit terra: * fundaménta móntium conturbâta sunt, & commôta sunt, quóniam irâtus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus: & ignis à fácie ejus exársit: * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinâvit cælos, & descéndit: * & calîgo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volâvit: * volâvit super pennas ventôrum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum: in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrôsa aqua in núbibus áëris.

Præ fulgôre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cælo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam; * grando & carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, & dissipâvit eos: * fúlgura multiplicâvit, & conturbâvit eos.

Et apparuérunt fontes aquârum, * & revelâta sunt fundaménta orbis terrârum.

Ab increpatiône tua Dómine, * ab inspiratiône spíritus iræ tuæ.

Misit de summo, & accêpit me: * & assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab iis qui odérunt me: * quóniam confortâti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiônis meæ: * & factus est Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam, * & secúndùm puritâtem mánuum meârum retríbuet mihi:

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpéctu meo : * & justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculâtus cum eo: * & obſervâbo me ab iniquitâte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam : * & secúndùm puritâtem mánuum meârum in conſpéctu oculôrum ejus.

Cum ſancto ſanctus eris : * & cum viro innocénte innocens eris :

Et cum elécto eléctus eris : * & cum pervérſo pervertêris.

Quóniam tu pópulum húmilem ſalvum fácies:* & óculos ſuperbôrum humiliâbis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine : * Deus meus illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatiône , * & in Deo meo tranſgrédiar murum.

Deus meus impollûta via ejus : elóquia Dómini igne examinâta : * protéctor est ómnium ſperántium in ſe.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum noſtrum ?

Deus qui præcínxit me virtûte ; * & póſuit immaculâtam viam meam.

Qui perfêcit pedes meos tamquam cervôrum,* & ſuper excélſa ſtâtuens me.

Qui docet manus meas ad prælium : * & poſuíſti , ut arcum æreum , bráchia mea.

Et dedíſti mihi protectiônem ſalûtis tuæ : * & déxtera tua ſuſcêpit me :

Et diſciplîna tua corréxit me in finem : * & diſciplîna tua ipſa me docêbit.

Dilatáſti greſſus meos ſubtus me : * & non ſunt infirmâta veſtígia mea :

Pérſequar inimícos meos , & comprehéndam illos : * & non convértar donec defíciant.

Confríngam illos , nec póterunt ſtare : * cadent ſubtus pedes meos.

Et præcinxíſti me virtûte ad bellum : * & ſupplantáſti inſurgéntes in me ſubtus me.

Et inimícos meos dedíſti mihi dorſum , * & odiéntes me diſperdidíſti.

Clamavérunt , nec erat qui ſalvos fáceret , ad Dóminum: * nec exaudîvit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateârum delêbo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * conſtítues me in caput Géntium.

Pópulus , quem non cognóvi , ſervîvit mihi: * in audítu auris obedîvit mihi.

Filij aliéni mentíti ſunt mihi , * filij aliéni inveteráti ſunt,

sunt, & claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, & benedíctus Deus meus, * & exaltêtur Deus salûtis meæ.

Deus qui das vindíctas mihi, & subdis pópulos sub me, * liberâtor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab insurgéntibus in me exaltâbis me: * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitêbor tibi in natiónibus Dómine: * & nómini tuo psalmum dícam.

Magníficans salútes Regis ejus, & fáciens misericórdiam Christo suo David, * & sémini ejus usque in sæculum.

In Adventu, Antiph. Ecce vénio citò, & merces mea mecum est, dicit Dóminus: dare unicuîque secúndùm ópera sua. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem filiæ Sion.

Per Annum, Antiph. Díligam te Dómine virtus mea. ℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine. ℟. Deus meus illúmina ténebras meas. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed libera nos à malo.

In ij. Nocturno, Absolutio.

Ipsius píetas & misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedíctio. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius & clemens. ℟. Amen.

Pro v. Lectione, Benedíctio. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

Pro vj. Lectione, Benedíctio. Ignem sui amôris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

In III. NOCTURNO.

In Adventu, Antiphona. Gábriel Angelus.

Per Annum, Antiph. Non sunt loquélæ. Psalmus 18.

CÆli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eôrum.

In omnem terram exîvit sonus eôrum: * & in fines orbis terræ verba eôrum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultâvit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui

qui se abscóndat à calôre ejus.

Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidêle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum: * & dulciôra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero: * & emundâbor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus.

℣ Per Adventu, Aña. Gábriel Angelus locûtus est Maríæ, dicens: Ave grátia plena, Dóminus tecum: Benedícta tu inter mulíeres.

Antiphona. Marîa dixit.

Per Annum, Aña. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eôrum.

Antiphona. Exáudiat.

Psalmus 19.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiônis, * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto: * & de Sion tueâtur te.

Memor sit omnis sacrificij tui: * & holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndùm cor tuum: * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábitur in salutári tuo: * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cælo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt: * nos autem surréximus & eréćti sumus.

Dómine salvum fac regem: * & exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

In Adventu, Antiph. Marîa dixit: Putas qualis est ista salutátio: quia conturbâta

bâta est ánima mea : & quia paritûra sum regem, qui claustrum virginitâtis meæ non violâbit ?

Antiphona. In Advéntu.

Per Annum, Aña. Exáudiat te Dñs in die tribulatiônis.

Aña. Dómine. Psalmus 20.

DOmine in virtûte tua lætábitur rex : * & super salutâre tuum exultâbit vehe-ménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:* & voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te : * & tribuísti ei longitúdinem diêrum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutari tuo : * glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiônem in sæculum sæculi : * lætificâbis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniâtur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbâbit eos,& devorâbit eos ignis.

Fructum eôrum de terra perdes : * & semen eôrum à fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilîre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparâbis vultum eôrum.

Exaltâre Dómine in virtûte tua : * cantábimus & psallêmus virtútes tuas.

In Adventu, Antiph. In Advéntu summi Regis mundéntur corda hóminum, ut dignè ambulêmus in occúrsum illîus : quia ecce véniet, & non tardâbit. ℣. Egrediêtur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Per Annum, Antiphona. Dómine in virtûte tua lætábitur rex. ℣. Exaltâre Dómine in virtûte tua. ℟. Cantábimus & psallêmus virtútes tuas. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo.

In tertio Nocturno.

Absolutio.

A Vínculis peccatôrum nostrôrum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere. Benedi-

nedictio. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Pro octava Lectione, Benedictio. Divînum auxilium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Pro nona Lectione, Benedictio. Ad societâtem cívium supernôrum perdûcat nos Rex Angelôrum. ℟. Amen.

Sequens Hymnus semper dicitur post ultimam Lectionem in omnibus Dominicis & Festis tantùm (excepto Festo SS. Innocentium, quando non venit in Dominica) à Nativitate Domini usque ad Septuagesimam. In Adventu autem, non dicitur nisi in Festis. Quando verò non dicitur, ejus loco ponitur nonum aut tertium Responsorium.

Hymnus SS. Ambrosij & Augustini.

Te Deum laudâmus : te Dóminum confitêmur.

Te ætérnum Patrem omnis terra venerâtur :

Tibi omnes Angeli : tibi cæli, & univérsæ potestâtes.

Tibi Chérubim & Séraphim : incessábili voce proclámant :

Sanctus, Sanctus, Sanctus : Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli & terra : majestâtis glóriæ tuæ.

Te gloriôsus Apostolôrum chorus,

Te Prophetârum laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidâtus laudat excércitus.

Te per orbem terrârum, sancta confitétur Ecclésia,

Patrem imménsæ majestâtis,

Venerándum tuum verum, & únicum Fílium.

Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.

Tu Rex glóriæ Christe.

Tu Patris sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptûrus hóminem : non horruísti Vírginis úterum.

Tu devícto mortis acúleo : aperuísti credéntibus regna cælôrum.

Tu ad déxteram Dei sedes : in glória Patris.

Judex créderis esse ventûrus.

Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni : quos pretióso Sánguine redemísti.

Ætérna fac cum sanctis tuis : in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum Dómine : & bénedic hereditáti tuæ.

Et rege eos : & extólle illos usque in ætérnum.

Per singulos dies, benedícimus te.

Et laudâmus nomen tuum in

in ſæculum : & in ſæculum ſæculi.

Dignâre Dómine die iſto : ſine peccáto nos cuſtodîre.

Miſerêre noſtri Dómine : miſerêre noſtri.

Fiat miſericórdia tua Dómine ſuper nos : quemádmodum ſperávimus in te.

In te Dómine ſperávi : non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES.

DEus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculôrum, Amen, allelúia, vel, Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ. pro temporis diverſitate.

A Dominica poſt Octavam Epiphaniæ uſque ad Septuageſimam.

Antiphona. Allelúia.

Pſalmus 92.

DOminus regnâvit, decôrem indûtus eſt : * indûtus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcínxit ſe.

Etenim firmâvit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Parâta ſedes tua ex tunc : * à ſæculo tu es.

Elevavérunt flúmina Dómine : * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos : * à vócibus aquârum multârum.

Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis : * domum tuam decet ſanctitûdo Dómine in longitúdinem diêrum.

Pſalmus 99.

JUbilâte Deo omnis terra ; * ſervîte Dómino in lætítia.

Introîte in conſpéctu ejus, * in exultatiône.

Scitôte, quóniam Dóminus ipſe eſt Deus : * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus : * introîte portas ejus in confeſſiône, átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudâte nomen ejus : quóniam ſuâvis eſt Dóminus, in ætérnum miſericórdia ejus, * & uſque in generatiônem & generatiônem véritas ejus.

Pſalmus 62.

DEus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitîvit in te ánima mea, * quàm multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquóſa : * ſic in ſancto appárui tibi, ut vidêrem virtûtem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedîcam te in vita mea: * & in nómine tuo levâbo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleâtur ánima mea: * & lábiis exultatiônis laudâbit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditâbor in te: * quia fuísti adjûtor meus.

Et in velaménto alârum tuârum exultâbo, adhæsit ánima mea post te: * me suscêpit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferiôra terræ: * tradéntur in manus gládij, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória.

Psalmus 66.

Deus misereâtur nostri, & benedîcat nobis: * illúminet vultum suum super nos, & misereâtur nostri.

Ut cognoscâmus in terra viam tuam; * in ómnibus Géntibus salutâre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitâte, & Gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedîcat nos Deus, Deus noster, benedîcat nos Deus: * & métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri.

Per Annum, Antiphona.

Allelúia, allelúia.

Antiphona. Tres púeri.

Canticum trium puerorum.

Danielis 3.

Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: * laudâte & superexaltâte eum in sæcula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino: * benedícite cæli Dómino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cælos sunt, Dómino: * benedícite omnes virtútes Dómini Dómino.

Benedícite sol & luna Dómino: * benedícite stellæ cæli Dómino.

Benedícite omnis imber & ros Dómino: * benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis & æstus Dómino: * benedícite frigus & æstus Dómino.

Benedícite rores & pruîna Dómino: * benedícite gelu & frigus Dómino.

Benedícite glácies & nives Dómino: * benedícite noctes & dies Dómino.

Bene-

Benedícite lux & ténebræ Dómino : * benedícite fúlgura & nubes Dómino.

Benedìcat terra Dóminum : * laudet & superexáltet eum in sæcula.

Benedícite montes & colles Dómino : * benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária & flúmina Dómino.

Benedícite cete, & ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino : * benedícite omnes vólucres cæli Dómino.

Benedícite omnes béstiæ & pécora Dómino : * benedícite filij hóminum Dómino.

Benedìcat Israël Dóminum: * laudet & superexáltet eum in sæcula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino : * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus & ánimæ justôrum Dómino : * benedícite sancti & húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísaël Dómino : * laudâte & superexaltâte eum in sæcula.

Benedicâmus Patrem & Fílium cum sancto Spíritu : * laudêmus & superexaltêmus eum in sæcula.

Benedíctus es Dómine in firmaménto cæli : * & laudábilis, & gloriôsus, & superexaltâtus in sæcula.

Hîc non dicitur Glória, neque Amen. in aliis Canticis dicuntur.

Per Annum, Aña. Tres púeri jussu regis in fornâcem missi sunt, non timéntes flammam ignis, dicéntes: Benedíctus Deus.

Aña. Allelúia. Psalmus 148.

Laudâte Dóminum de cælis : * laudâte eum in excélsis.

Laudâte eum omnes Angeli ejus : * laudâte eum omnes virtútes ejus.

Laudâte eum sol & luna: * laudâte eum omnes stellæ, & lumen.

Laudâte eum cæli cælôrum : * & aquæ omnes, quæ super cælos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandâvit, & creâta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, & non præterîbit.

Laudâte Dóminum de terra, * dracónes, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellârum : * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles : * ligna fructífera, & omnes cedri :

Béstiæ,

Bestiæ, & univérſa pécora: * ſerpéntes, & vólucres pennátæ.
Reges terræ, & omnes pópuli: * príncipes, & omnes júdices terræ.
Júvenes, & vírgines: ſenes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltâtum eſt nomen ejus ſolîus.
Conféſſio ejus ſuper cælum & terram, * & exaltâvit cornu pópuli ſui.
Hymnus ómnibus ſanctis ejus: * fíliis Iſraël, pópulo appropinquánti ſibi.

Hic non dicitur, Glória.

Pſalmus 149.

Cantâte Dómino cánticum novum: * laus ejus in eccléſia ſanctôrum.
Lætêtur Iſraël in eo, qui fecit eum: * & filij Sion exúltent in rege ſuo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & pſaltério pſallant ei:
Quia beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo: * & exaltâbit manſuétos in ſalûtem.
Exultábunt ſancti in glória: * lætabúntur in cubílibus ſuis.
Exaltatiónes Dei in gútture eôrum: * & gládij ancípites in mánibus eôrum:
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:
Ad alligándos reges eôrum in compédibus: * & nóbiles eôrum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conſcríptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Hic non dicitur, Glória.

Pſalmus 150.

Laudâte Dóminum in ſanctis ejus: * laudâte eum in firmaménto virtûtis ejus.
Laudâte eum in virtútibus ejus: * laudâte eum ſecúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudâte eum in ſono tubæ: * laudâte eum in pſaltério, & cíthara.
Laudâte eum in tympano, & choro: * laudâte eum in chordis, & órgano.
Laudâte eum in cymbalis beneſonántibus: laudâte eum in cymbalis jubilatiônis: * omnis ſpíritus laudet Dñm.
Glória Patri.

Per Annum, Antiphona.

Allelúia, allelúia, allelúia.

Sequens Capitulum dicitur in Dominicis, à ſecunda poſt Epiphaniam uſque ad Septuageſimam.

Capitulum. *Apoc. 7. c*

Benedíctio, & cláritas, & ſapiéntia, & gratiârum áctio, honor, virtus & fortitûdo Deo noſtro in ſæcula ſæculôrum. Amen. ℟. Deo grátias.

Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.

Hym-

Hymnus.

Æ Térne rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.

Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.

Hoc excitâtus lúcifer
Solvit polum calígine;
Hoc omnis Errônum cohors
Viam nocéndi déserit.

Hoc nauta vires cólligit,
Pontîque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ,
Canénte, culpam díluit.

Surgâmus ergo strénuè,
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.

Gallo canénte spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrônis cónditur,
Lapsis fides revértitur.

Jesu labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletûque culpa sólvitur.

Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primùm sonet,
Et vota solvâmus tibi.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc & per omne sæculum.
Amen.

Per Annum, ℣. Dóminus regnâvit, decôrem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, & præcínxit se virtûte.

A Septuagesima usque ad Quadrag. ℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatiône, & progénie.

In Adventu, Hymnus, En clara vox. ℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Canticum Zachariæ. *Luc.1.g*

B Enedíctus Dóminus Deus Israël, * quia visitâvit, & fecit redemptiônem plebis suæ:

Et eréxit cornu salûtis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locûtus est per os sanctôrum, * qui à sæculo sunt, prophetârum ejus:

Salûtem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos,

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurâvit ad Abraham patrem nostrum, * datûrum se nobis:

Ut sine timôre, de manu inimicôrum nostrôrum liberáti, * serviâmus illi;

In sanctitâte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu puer, Prophéta Altíssimi

tíssimi vocáberis : * præîbis enim ante fáciem Dómini parâre vias ejus :
Ad dandam sciéntiam salûtis plebi ejus : * in remissiônem peccatôrum eôrum.
Per víscera misericórdiæ Dei nostri : * in quibus visitâvit nos, óriens ex alto :
Illuminâre his, qui in ténebris & in umbra mortis sedent : * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri, Sicut erat.

Deinde dicitur Aña, & Oratio propria ; & post eam, si occurrat eò die aliquod Festum Simplex, fit de eo commemor. Postremò (si id tempus requirit) fiunt Commemorationes de S. Maria, de Apostolis, & de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Commemorationum secundùm illius dignitatem ; & ultimo loco de Pace, ut infrà in Vesperis Sabbati. 157.

In fine, si discedendum sit à Choro, dicitur una ex Añis beatæ Mariæ, ut habetur infrà post Completorium.

DOMINICA
AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium. ut sup. 19. Hymnus.

Jam lucis orto sídere
Deum precêmur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet à nocéntibus.
Linguam refrænans témperet :
Ne litis horror ínsonet :
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absistat & vecórdia :
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas :
Ut cùm dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canâmus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Antiphona. Allelúia.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac : * & in virtûte tua júdica me.
Deus exáudi oratiônem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam : * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me : * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis : * & in veritâte tua dispérde illos.
Voluntáriè sacrificâbo tibi, *

bi, * & confitêbor nómini tuo Dómine : quóniam bonum est :

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Psalmus Confitémini Dómino, dicitur tantùm in Dominicis, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio. A Septuagesima verò usque ad Pascha ejus loco dicitur Psalm. Dóminus regnâvit. ut suprà in Laudibus. 19.

Psalmus 117.

CONfitémini Dño quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus :

Dicat nunc Israël quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum : * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjûtor : * non timêbo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjûtor : * & ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino : * quàm confídere in hómine.

Bonum est sperâre in Dómino, * quàm sperâre in princípibus.

Omnes Gentes circuiérunt me : * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me: * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis : * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem : * & Dóminus suscêpit me.

Fortitûdo mea, & laus mea Dóminus: * & factus est mihi in salûtem.

Vox exultatiônis & salûtis,* in tabernáculis justôrum.

Déxtera Dómini fecit virtûtem : déxtera Dómini exaltâvit me:* déxtera Dómini fecit virtûtem.

Non móriar, sed vivam : * & narrâbo ópera Dómini.

Castígans castigâvit me Dóminus : * & morti non trádidit me.

Aperite mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino : * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * & factus es mihi in salûtem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud: * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exultêmus, & lætêmur in ea.

O Dómine salvum me fac, ô Dómine benè prosperâre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis,* usque ad cornu altâris.

Deus meus es tu, & confitêbor tibi: * Deus meus es tu, & exaltâbo te.

Confitêbor tibi quóniam exaudísti me: * & factus es mihi in salûtem.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitâtem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandâsti * mandâta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitêbor tibi in directiône cordis: * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisivi te:* ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniôrum tuôrum delectâtus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercêbor: * & considerâbo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditâbor: * non oblivíscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * & considerâbo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscóndas à me mandâta tua.

Con-

Concupîvit ánima mea desiderâre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium, & contémptum : * quia testimónia tua exquisivi.

Etenim sedérunt príncipes, & advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebâtur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est : * & consilium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiônum tuârum ínstrue me : * & exercêbor in mirabílibus tuis.

Dormitâvit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitâtis ámove à me : * & de lege tua miserêre mei.

Viam veritâtis elégi : * judícia tua non sum oblîtus.

Adhæsi testimóniis tuis Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatôrum tuôrum cucúrri, * cùm dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantùm, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio.

Symbolum S. Athanasij.

Quicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat Cathólicam fidem :

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque servâverit, * absque dúbio in ætérnum perîbit.

Fides autem Cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitâte, & Trinitâtem in unitâte venerêmur :

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persôna Patris, ália Filij, * ália Spíritus sancti.

Sed Patris, & Fílij, & Spíritus sancti una est divínitas, * æquâlis glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increâtus Pater, increâtus Filius, * increâtus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni ; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi; * sed unus increâtus, & unus imménsus.

Similiter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnipoténtes; * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dij; * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillâtim unamquámque persônam Deum ac Dóminum confitéri Christiána veritâte compéllimur: * ita tres Deos aut Dóminos dícere, Cathólica religiône prohibêmur.

Pater à nullo est factus: * nec creâtus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est: * non factus, nec creâtus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre & Fílio: * non factus, nec creâtus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Fílius, non tres Fílij: * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitâte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus: * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est; * & únitas in Trinitâte, & Trínitas in unitâte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitâte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salûtem, * ut Incarnatiônem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credâmus & confiteâmur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus: * & homo est ex substántia matris in sæculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo: * ex ánima rationáli, & humána carne subsístens.

Æquâlis Patri secúndùm divinitâtem: * minor Patre secúndùm humanitâtem.

Qui licet Deus sit, & homo: * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversiône divinitâtis in carnem; * sed assumptiône humanitâtis in Deum.

Unus omníno non confusiône substántiæ; * sed unitâte persónæ.

Nam sicut ánima rationâlis & caro unus est homo: * ita

ita Deus & homo unus est Christus.

Qui passus est pro salûte nostra, descéndit ad ínferos, * tértia die resurréxit à mórtuis.

Ascéndit ad cælos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: * inde ventûrus est judicâre vivos & mórtuos.

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * & redditúri sunt de factis própriis ratiônem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam, * qui veró mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides Cathólica: * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.

Glória Patri.

Añ. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. *d*

Regi sæculôrum immortáli & invisíbili, soli Deo honor & glória in sæcula sæculôrum, Amen. ℟. Deo grátias.

℟. brevi. Christe Fili Dei vivi, * Miserêre nobis. & repetitur. Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserêre nobis. ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi, dicitur Dóminus vobíscum. & Oratio. Dómine Deus omnípotens. ut infrà. 30.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. Credo in Deum. secretò usque ad ℣. Carnis resurrectiônem. ℟. Vitam ætérnam, Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. ℣. Repleâtur os meum laude: ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine avérte fáciem tuam à peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me à fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. ℣. Redde mihi lætítiam salutâris tui. ℟. Et spíritu principáli confirma me. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cælum & terram.

Deinde Hebdomadarius facit confessionem.

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaëli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus sanctis, & vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatiône, verbo, & ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideò precor beâtam Marîam semper vírginem, beâtum Michaëlem Archángelum, beâtum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, & vos fratres, orâre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereâtur tui omnípotens Deus, & dimíssis peccátis tuis, perdûcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit confessionem, & ubi dicitur vobis fratres, & vos fratres, dicatur tibi pater, & te pater.

Facta confessione à Choro, Hebdomadarius dicit;

Misereâtur vestri omnípotens Deus, & dimíssis peccátis vestris, perdûcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgéntiam, absolutiônem, & remissiônem peccatôrum nostrôrum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignâre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodîre. ℣. Miserêre nostri Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenîre fecísti: tua nos hódie salva virtûte; ut in hac die ad nullum declinêmus peccâtum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicâmus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata Maria, præponitur Lectioni Marty-

Martyrologii. Posteà Hebdomadarius dicit. ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctôrum ejus.

Et absolutè sine Oremus.

Oratio.

SAncta María, & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereâmur ab eo adjuvári & salvári. Qui vivit & regnat in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter: ultimò additur. Glória Patri. Sicut. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, & in ópera tua, & dírige filios eôrum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrârum dírige super nos, & opus mánuum nostrârum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orêmus. Oratio.

DIrígere & sanctificâre, régere & gubernâre dignâre Dómine Deus Rex cæli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes, & actus nostros in lege tua, & in opéribus mandatôrum tuôrum: ut hîc, & in ætérnum, te auxiliánte, salvi & líberi esse mereâmur, Salvâtor mundi: Qui vivis & regnas in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Dies & actus nostros in sua pace dispônat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis & Feriis per Annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusivè.

Lectio brevis. *2. Thess. 3. b*

DOminus autem dírigat corda & córpora nostra in charitâte Dei, & patiéntia Christi. Tu autem Dómine, miserêre nobis. ℟. Deo grátias.

A Dominica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè:

Isaiæ 33.

DOmine, miserêre nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in manè, & salus nostra in témpore tribulatiônis. Tu autem.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cælum & terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Benedictio. Dóminus nos bene-

benedîcat, & ab omni malo defénd at, & ad vitam perdûcat ætérnam: & Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium. ut supra 19.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere
Deum precêmur súpplices:
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet à nocéntibus.
Linguam refrænans témperet;
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat & vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas:
Ut cùm dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canâmus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

Per Annum, Antiphona.

Beáti qui ámbulant.

Tempore Adventus, Antiphona de Laudibus Dñicæ: aut ex propriis Laudibus.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * & in virtûte tua júdica me.

Deus exáudi oratiônem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam: * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificâbo tibi, * & confitêbor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatiône eripuísti me: * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Psalmum, Deus in nómine tuo, loco Psalmi, Confitémini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundùm Ferias distinctis: Sabbato autem dicuntur tantùm tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA SECUNDA.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitûdo ejus; * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia

Quia ipse super mária fundâvit eum: * & super flúmina præparâvit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo:
Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

Psalmus 24.

AD te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéscam.
Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.
Confundántur omnes iniqua agéntes * supervácuè.
Vias tuas Dómine demónstra mihi: * & sémitas tuas édoce me.
Dírige me in veritâte tua, & doce me: * quia tu es Deus salvâtor meus, & te sustínui tota die.
Reminíscere miseratiônum tuârum Dómine, * & misericordiârum tuârum, quæ à sæculo sunt.
Delícta juventûtis meæ, * & ignorántias meas ne memíneris.
Secúndùm misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitâtem tuam Dómine.
Dulcis & rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.
Díriget mansuétos in judício: * docêbit mites vias suas.
Univérsæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, & testimónia ejus.
Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.
Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elêgit.
Anima ejus in bonis demorábitur: * & semen ejus hereditâbit terram.
Firmaméntum est Dominus timéntibus eum: * & testa-

méntum ipſius ut manifeſtê-tur illis.
Oculi mei ſemper ad Dóminum: * quóniam ipſe evéllet de láqueo pedes meos.
Réſpice in me, & miſerêre mei: * quia únicus & pauper ſum ego.
Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt: * de neceſſitátibus meis érue me.
Vide humilitâtem meam, & labôrem meum: * & dimítte univérſa delícta mea.
Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.
Cuſtódi ánimam meam, & érue me: * non erubéſcam, quóniam ſperávi in te.
Innocéntes & recti adhæsérunt mihi: * quia ſuſtínui te.
Líbera Deus Iſraël, * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

FERIA QUARTA.

Pſalmus 25.

JUdica me Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréſſus ſum: * & in Dómino ſperans non infirmâbor.
Proba me Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum.
Quóniam miſericórdia tua ante óculos meos eſt: * & complácui in veritâte tua.
Non ſedi cum concílio vanitâtis: * & cum iníqua geréntibus non introîbo.
Odívi eccléſiam malignántium: * & cum ímpiis non ſedêbo.
Lavâbo inter innocéntes manus meas: * & circúmdabo altâre tuum Dómine:
Ut áudiam vocem laudis, * & enárrem univérſa mirabília tua.
Dómine diléxi decôrem domus tuæ, * & locum habitatiônis glóriæ tuæ.
Ne perdas cum ímpiis Deus ánimam meam, * & cum viris sánguinum vitam meam.
In quorum mánibus iniquitátes ſunt: * déxtera eôrum replêta eſt munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréſſus ſum: * rédime me, & miſerêre mei.
Pes meus ſtetit in diréćto: * in eccléſiis benedîcam te Dómine.

FERIA QUINTA.

Pſalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocâvit.
Super aquam refectiônis educâvit me: * ánimam meam convértit.
Dedúxit me ſuper sémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.
Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timêbo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consolâta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam: * advérsus eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclârus est!

Et misericórdia tua subsequêtur me * ómnibus diêbus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini: * in longitúdinem diêrum.

FERIA SEXTA.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe à salûte mea verba delictôrum meôrum.

Deus meus clamâbo per diem, & non exáudies: * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * Laus Israël.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo, * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes videntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperâvit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero:

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris à me.

Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effûsus sum: * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit fáucibus meis: * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsêdit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defensiônem meam cónspice.
Erue à frámea Deus ánimam meam: * & de manu canis únicam meam:
Salva me ex ore leônis: * & à córnibus unicórnium humilitâtem meam.
Narrâbo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudâbo te.
Qui timêtis Dóminum, laudâte eum: * univérsum semen Jacob glorificâte eum.
Tímeat eum omne semen Israël: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiônem páuperis.
Nec avértit fáciem suam à me: * & cùm clamârem ad eum exaudîvit me.
Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes, & saturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eôrum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur & converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ:
Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ Géntium.
Quóniam Dómini est regnum: * & ipse dominábitur Géntium.
Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.
Et ánima mea illi vivet: * & semen meum sérviet ipsi.
Annuntiábitur Dómino generátio ventûra: * & annuntiábunt cæli justítiam ejus pópulo qui nascêtur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut suprà in Rubrica. 32.

Deinde dicitur Psalm. 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitâtem, * in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti * mandâta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.
Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directiône cordis: * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior:

tior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisivi te: * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniôrum tuôrum delectâtus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercêbor: * & considerâbo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditâbor: * non oblivíscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * & considerâbo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscóndas à me mandâta tua.

Concupîvit ánima mea desiderâre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium, & contémptum: * quia testimónia tua exquisivi.

Etenim sedérunt príncipes, & advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebâtur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est: * & consilium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiônum tuârum ínstrue me: * & exercêbor in mirabílibus tuis.

Dormitâvit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitâtis ámove à me: * & de lege tua miserêre mei.

Viam veritâtis elégi: * judícia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimóniis tuis Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatôrum tuôrum cucúrri, * cùm dilatásti cor meum.

Per Annum, Antiphona. Beáti qui ámbulant in lege tua Dómine.

Tempore Adventus, Antiphona ex Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus, Capitulum. *Zachariæ* 8. d

Pacem & veritâtem dilígite, ait Dóminus omnípotens. ℞. Deo grátias.

℟. breve. Christe Fili Dei

 vivi,

vivi, ✠ Miserêre nobis. ℟. repetitur Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserêre nobis. ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos à malo. Credo in Deum secretò. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. ℣. Repleâtur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine avérte fáciem tuam à peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me à fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. ℣. Redde mihi lætítiam salutâris tui. ℟. Et spíritu principáli confirma me.

Quandò ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium nostrum, & Confiteor Deo, &c. ut infrà.

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferiùs positæ post Laudes Feriæ secundæ, tunc ad Primam prædictæ Preces & sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me Dómine ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. ℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. ℣. Eripe me de operántibus iniquitâtem. ℟. Et de viris sánguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exáudi nos Deus salutâris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, & in mari longè. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. ℣. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortâlis. ℟. Miserêre nobis. ℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. ℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. ℣. Qui propitiâtur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes

omnes infirmitátes tuas. ℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corônat te in misericórdia & miseratiónibus. ℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur, ut áquilæ, juvéntus tua. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cælum & terram.

Deinde Hebdomadarius facit confessionem.

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaëli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus sanctis, & vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatiône, verbo, & ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa Ideò precor beâtam Marîam semper vírginem, beâtum Michaëlem Archángelum, beâtum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, & vos fratres, orâre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereâtur tui omnípotens Deus, & dimíssis peccátis tuis, perdûcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit confessionem: & ubi dicitur vobis fratres, vos fratres, dicatur tibi pater, & te pater.

Facta Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereâtur vestri omnípotens Deus, & dimíssis peccátis vestris, perdûcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgéntiam, absolutiônem, & remissiônem peccatôrum nostrôrum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur. ℣. Dignâre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodîre. ℣. Miserêre nostri Dómine. ℟. Miserêre nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenîre fecísti: tua nos hódie salva virtûte, ut in hac die ad nullum declinêmus peccâtum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui

Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicâmus Dño. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata Maria, præponitur Lectioni Martyrologij. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiôsa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctôrum ejus.

Et absolutè sine Oremus.

Oratio.

SAncta María, & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereâmur ab eo adjuvári & salvári, qui vivit & regnat in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter; ultimò additur, Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, & in ópera tua, & dírige filios eôrum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrârum dírige super nos, & opus mánuum nostrârum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orêmus. Oratio.

DIrígere & sanctificâre, régere & gubernâre dignâre Dómine Deus Rex cæli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes, & actus nostros in lege tua, & in opéribus mandatôrum tuôrum: ut hîc, & in ætérnum, te auxiliánte, salvi & líberi esse mereâmur, Salvâtor mundi: Qui vivis & regnas in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Dies & actus nostros in sua pace dispônat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dñicis & Feriis per Annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dñicam primam Quadrages. exclusivè.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3.

DOminus autem dírigat corda & córpora nostra in charitâte Dei, & patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserêre nobis. ℟. Deo grátias.

A Dñica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè. *Isaiæ* 33.

DOmine, miserêre nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in

manè

manè, & salus nostra in témpore tribulatiônis. Tu autem.

Post Lectionem Brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fécit cælum & terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Benedictio. Dóminus nos benedîcat, & ab omni malo deféndat, & ad vitam perdûcat ætérnam : & Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FESTIS per Annum.

Post Psalmum, Deus in nómine tuo. dicitur tantùm Psalm. Beáti immaculáti, & Retríbue. 36. Deinde Aña competens, & reliqua ut suprà in Dominica: 29. sed in Duplicibus, & infra Octavas non dicuntur Preces. Dicto Benedicâmus Dómino, dicitur prima de B. Maria, si dicenda est : posteà legitur Martyrologium in Choro. Deinde dicitur ℣. Pretiôsa. cum reliquis ut suprà. 40.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María.
Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignâre promptus íngeri
Nostro refûsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor
Confessiônem pérsonent,
Flamméscat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater piíssime,
Patrique compar únice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Antiphona. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Antiph. Deduc me.

Tempore Adventus, Antiphona de Laudibus Dñicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

Legem pone mihi Dómine viam justificatiônum tuârum : * & exquîram eam semper.

Da mihi intelléctum, & scrutâbor legem tuam : * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatôrum tuôrum : * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua : * & non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitâtem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timôre tuo.

Amputa oppróbrium meum, quod

quod suspicâtus sum : * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandâta tua : * in æquitâte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua Dómine : * salutâre tuum secúndùm elóquium tuum.

Et respondêbo exprobrántibus mihi verbum : * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritâtis usquequâque : * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper : * in sæculum & in sæculum sæculi.

Et ambulàbam in latitúdine : * quia mandâta tua exquisívi.

Et loquêbar in testimóniis tuis in conspéctu regum : * & non confundêbar.

Et meditâbar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandâta tua, quæ diléxi : * & exercêbar in justificatiónibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo ; * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consolâta est in humilitâte mea : * quia elóquium tuum vivificâvit me.

Supérbi iníquè agébant usquequáque : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciôrum tuôrum à sæculo Dómine : * & consolâtus sum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiônis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui Dómine : * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi : * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecâtus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserêre mei secúndùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas : * & convérti pedes meos in testimónia tua.

Parâtus sum, & non sum turbâtus : * ut custódiam mandâta tua.

Funes peccatôrum circumpléxi sunt me : * & legem tuam non sum oblîtus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiônis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te : * & custodiéntium mandâta tua.

Misericórdia tua Dómine plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.

Bonitâtem fecísti cum servo tuo Dómine, * secúndùm verbum tuum.

Bonitâtem, & disciplînam & sciéntiam doce me: * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliârer ego delíqui: * proptéreà elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu: * & in bonitâte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicâta est super me iníquitas superbôrum: * ego autem in toto corde meo scrutâbor mandâta tua.

Coagulâtum est sicut lac cor eôrum:* ego verò legem tuam meditâtus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri & argénti.

Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me: * da mihi intelléctum, & discam mandâta tua.

Qui timent te vidébunt me, & lætabúntur: * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi Dómine quia æquitas judícia tua:* & in veritâte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolêtur me, * secúndùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam: * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injustè iniquitâtem fecérunt in me: * ego autem exercêbor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te: * & qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculâtum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Antiphona. Allelúia, allelúia, allelúia.

Sequens Capitulum, & alia in aliis Horis, dicuntur in Dominicis, à ij. post Epiph. usque ad Septuages. Responsoria brevia etiam usque ad Dominicam j. Quadragesimæ: similiter & quæ sequuntur in feriali Officio.

Capitulum. 1. *Ioan.* 4. c

DEus cháritas est: & qui manet in charitâte, in Deo manet, & Deus in eo.

℟. breve. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitâtem: in via tua vivífica me. ℟. In testimónia tua. Glória Patri. ℟. Inclína cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum, Antiphona. Deduc me Dómine in sémitam mandatôrum tuôrum.

Capitulum. *Ierem.* 17. c

SAna me Dómine, & sanâbor: salvum me fac, & salvus ero: quóniam laus mea tu es.

℟. br.

℟. br. Sana ánimam meam, * Quia peccávi tibi. Sana. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Quia. Glória Patri. Sana. ℣. Adjûtor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me Deus salutâris meus.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam, & Nonam, flexis genibus dicitur Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orêmus.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio, Antiphona de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Ierem. 23.*

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, & suscitâbo David germen justum: & regnâbit Rex, & sápiens erit: & fáciet judícium, & justítiam in terra. ℟. Deo grátias.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine Deus. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave Marîa. Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendôre manè illúminas,
Et ígnibus merídiem:
Extíngue flammas lítium,
Aufer calôrem nóxium,
Confer salûtem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Antiphona. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Antiph. Adjuva me.

Tempore Adventus, Antiphona de Laudibus Dñcæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

Defécit in salutâre tuum ánima mea: * & in verbum tuum supersperávi.

Defecé.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblîtus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandâta tua véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra, * ego autem non derelíqui mandâta tua.

Secúndùm misericórdiam tuam vivífica me: * & custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum Dómine, * verbum tuum pérmanet in cælo.

In generatiônem & generatiônem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatiône tua persevêrat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est: * tunc fortè periíssem in humilitâte mea.

In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiônis vidi finem: * latum mandâtum tuum nimis.

Quómodo diléxi legem tuam Dómine: * tota die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi: * quia mandâta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos: * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!

A mandátis tuis intelléxi: * proptéreà odívi omnem viam iniquitâtis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * & lumen sémitis meis.

Jurávi, & státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliâtus sum usquequáque Dómine: * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima

Anima mea in mánibus meis semper : * & legem tuam non sum oblîtus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandátis tuis non errávi.

Hereditâte acquisívi testimónia tua in ætérnum : * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiônem.

INíquos ódio hábui : * & legem tuam diléxi.

Adjûtor & suscéptor meus es tu : * & in verbum tuum supersperávi.

Declinâte à me malígni : * & scrutâbor mandâta Dei mei.

Súscipe me secúndùm elóquium tuum, & vivam : * & non confúndas me ab expectatiône mea.

Adjuva me, & salvus ero : * & meditâbor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes à judíciis tuis : * quia injústa cigitátio eôrum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ : * ídeò diléxi testimónia tua.

Confige timôre tuo carnes meas : * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum : * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutâre tuum : * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndùm misericórdiam tuam ; * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandâta tua, * super aurum & topázion.

Proptéreà ad ómnia mandâta tua dirigébar : * omnem viam inîquam ódio hábui.

Antiphona. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Galat. 6.*

Alter altérius ónera portâte, & sic adimplébitis legem Christi.

℟. breve. In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. ℟. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, & nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocâvit.

In feriali Officio per Annum, Antiphona. Adjuva me, & salvus ero Dómine. Capitulum. Alter altérius.

[illegible] Benedîcam Dóminum,

num, * In omni témpore. Benedîcam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. ℟. In omni. Glória Patri. Benedîcam. ℣. Dóminus regit me, & nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocâvit.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secrétò, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus.

Oratio conveniens.

Tempore Adventûs in feriali Officio, Antiphona de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Ierem.23.*

IN diêbus illis salvábitur Juda, & Israël habitâbit confidénter: & hoc est nomen, quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. brev. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo. Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

AD NONAM

Pater noster. Ave María. Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

RErum Deus tenax vigor,
Immôtus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans:
Largîre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat;
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Antiphona. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Aña. Aspice in me.

Tempore Adventus, Antiphona de Laudibus Dñicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

MIrabília testimónia tua: * ídeò scrutâta est ea ánima mea.

Declarátio sermônum tuôrum illúminat: * & intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi

tráxi spíritum : * quia mandâta tua desiderâbam.

Aspice in me, & miserêre mei : * secúndùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndùm elóquium tuum : * & non dominêtur mei omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum : * ut custódiam mandâta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum : * & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquârum deduxérunt óculi mei : * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es Dómine : * & rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua : * & veritâtem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus : * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignîtum elóquium tuum veheménter, * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contémptus : * justificatiónes tuas non sum oblîtus.

Justítia tua, justítia in ætérnum : * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me : * mandâta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum : * intelléctum da mihi, & vivam.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me Dómine : * justificatiónes tuas requîram.

Clamávi ad te, sálvum me fac : * ut custódiam mandâta tua.

Prævéni in maturitâte, & clamávi : * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo ; * ut meditârer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndùm misericórdiam tuam Dómine : * & secúndùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti : * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu Dómine : * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis : * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitâtem meam, & éripe me : * quia legem tuam non sum oblîtus.

Júdica judícium meum, & rédime me : * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus : * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ Dómine : * secúndùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequúntur me, & tríbulant me : * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam: * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandâta tua diléxi Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbôrum tuôrum véritas, * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

PRíncipes persecúti sunt me gratis: * & à verbis tuis formidâvit cor meum.

Lætâbor ego super elóquia tua: * sicut qui invênit spólia multa.

Iniquitâtem ódio hábui, & abominâtus sum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam: * & non est illis scándalum.

Expectâbam salutâre tuum Dómine: * & mandâta tua diléxi.

Custodîvit ánima mea testimónia tua: * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandâta tua, & testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiâbit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandâta tua æquitas.

Fiat manus tua, ut salvet me: * quóniam mandâta tua elégi.

Concupívi salutâre tuum Dómine: * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudâbit te: * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi, sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandâta tua non sum oblîtus.

Antiphona. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. *Cor.* 6. *d*

EMpti enim estis prétio magno. Glorificâte & portâte Deum in córpore vestro.

℟. breve. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. ℟. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In Feriali Officio per Annum, Antiphona. Aspice in me, & miserêre mei Dómine. Capitulum Empti enim estis.

℟. breve. Rédime me Dómine

mine, * Et miserêre mei. Rédime. ℟. Pes enim meus stetit in via recta. ℟. Et miserêre. Glória Patri. Rédime. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus, dicitur Kyrie eléison. Christe eléison Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde faciem tuam, & salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orêmus.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio, Antiphona de Laudibus Domínicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Isaiæ* 14.

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & Israël salvábitur.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre, ℟. Relaxa facínora plebi tuæ, Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

Vesperæ in Dominica, & in Feriis, habentur inferiùs post Laudes Sabbati. 133.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Dómine lábia mea apéries. ut suprà. 2. Invitatorium. Venîte, * Exultémus Dómino. Psalm. Jubilémus Deo salutári nostro. ut suprà. 2.

Hymnus.

SOmno reféctis ártubus,
Spreto cubíli súrgimus;
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.

Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.

Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi:
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.

Precâmur iidem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudêris omni témpore.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Invitatoria per Ferias dicuntur in Feriali Officio ab Octava

Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis. Hymni verò tam ad Matutinum, quàm ad Laudes & Vesperas, usque ad Dñicam primam Quadragesimæ. Añæ autem Nocturnorum per totum Annum, ut infrà.

Antiph. Dóminus defénsor.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & salus mea, * quem timêbo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * à quo trepidâbo?

Dum appropiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas:

Qui tribulant me inimíci mei: * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.

Si consistant advérsum me castra, * non timêbit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétij à Dómino, hanc requìram, * ut inhábitem in domo Dómini, ómnibus diêbus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptâtem Dómini, * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malôrum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltâvit me: * & nunc exaltâvit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiônis: * cantâbo, & psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserêre mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisîvit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requîram.

Ne avértas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjûtor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutâris meus.

Quóniam pater meus, & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua: * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentîta est iníquitas sibi.

Credo vidêre bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age. * & confortêtur cor tuum, & sústine Dóminum.

Psalmus 27.

AD te Dómine clamâbo, Deus meus ne sileas à me: * nequándo táceas à me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi Dómine vocem deprecatiônis meæ dum oro ad te: * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitâtem ne perdas me:

Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eôrum.

Da illis secúndùm ópera eôrum, * & secúndùm nequítiam adinventiônum ipsôrum.

Secúndùm ópera mánuum eôrum tríbue illis: * redde retributiônem eôrum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus * déstrues illos, & non ædificâbis eos.

Benedíctus Dóminus: * quóniam exaudìvit vocem deprecatiônis meæ.

Dóminus adjûtor meus, & protéctor meus: * in ipso sperâvit cor meum, & adjûtus sum.

Et reflóruit caro mea: * & ex voluntâte mea confitêbor ei.

Dóminus fortitûdo plebis suæ: * & protéctor salvatiônum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum Dómine, & bénedic hereditáti tuæ: * & rege eos, & extólle illos usque in ætérnum.

Antiphona. Dóminus defénsor vitæ meæ.

Aña. Adorâte. Psalmus 28.

Afférte Dómino filij Dei: * afférte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honôrem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestâtis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtûte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * & confrínget Dóminus cedros Líbani:

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * Vox Dómini concutiéntis desértum, & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelâbit condénsa: * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitâre facit: * & sedêbit Dóminus Rex in ætérnum.

Dóminus virtûtem pópulo suo dabit: * Dóminus benedîcet pópulo suo in pace.

Psal-

Psalmus 29.

EXaltâbo te Dómine: quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus clamávi ad te; * & sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus:* & confitémini memóriæ sanctitâtis ejus.

Quóniam ira in indignatiône ejus, * & vita in voluntâte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus: * & ad matutînum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movêbor in ætérnum.

Dómine in voluntâte tua, * præstitísti decóri meo virtûtem.

Avertísti fáciem tuam à me, * & factus sum conturbâtus.

Ad te Dómine clamâbo: * & ad Deum meum deprecâbor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiônem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiâbit veritâtem tuam?

Audîvit Dóminus,& misértus est mei: * Dóminus factus est adjûtor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítia:

Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar,* Dómine Deus meus in ætérnum confitêbor tibi.

Antiphona. Adorâte Dóminum in aula sancta ejus.

Antiphona. In tua justítia.

Psalmus 30.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectôrem; & in domum refúgij, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitûdo mea, & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritâtis.

Odísti observántes vanitátes, * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultâbo, & lætâbor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitâtem meam, * salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci : * statuísti in loco spatióso pedes meos.
Miserêre mei Dómine, quóniam tríbulor : * conturbâtus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus :
Quóniam defêcit in dolôre vita mea : * & anni mei in gemítibus.
Infirmâta est in paupertâte virtus mea : * & ossa mea conturbâta sunt.
Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium & vicínis meis valdè: * & timor notis meis.
Qui vidébant me, foras fugérunt à me : * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus à corde.
Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiônem multôrum commorántium in circúitu :
In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.
Ego autem in te sperávi Dómine : * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.
Eripe me de manu inimicôrum meôrum, * & à persequéntibus me.
Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua:* Dómine non confúndar, quóniam invocávi te.
Erubéscant ímpij, & deducántur in inférnum : * muta fiant lábia dolôsa.
Quæ loquúntur advérsus justum iniquitâtem, * in supérbia, & in abusiône.
Quàm magna multitûdo dulcédinis tuæ Dómine, * quam abscondísti timéntibus te !
Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiôrum hóminum.
Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatiône hóminum.
Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictiône linguârum.
Benedíctus Dóminus: * quóniam mirificâvit misericórdiam suam mihi in civitâte muníta.
Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * Projéctus sum à fácie oculôrum tuôrum.
Ideò exaudísti vocem oratiônis meæ, * dum clamârem ad te.
Dilígite Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam veritâtem requîret Dóminus, & retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.
Viríliter ágite,& confortêtur cor vestrum, * omnes qui sperâtis in Dómino.

Psal-

Psalmus 31.

BEáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes: * & quorum tecta sunt peccâta.

Beâtus vir, cui non imputâvit Dóminus peccâtum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamârem tota die.

Quóniam die ac nocte gravâta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci; * & injustítiam meam non abscóndi.

Dixi: Confitèbor advérsum me injustítiam meam Dómino: * & tu remisisti impietâtem peccáti mei.

Pro hac orâbit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquârum multârum * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatiône, quæ circúmdedit me: * exultátio mea érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & ínstruam te in via hac, qua gradièris: * firmâbo super te óculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eôrum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatôris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultâte justi, * & gloriámini omnes recti corde.

Antiphona. In tua justítia líbera me Dómine.

Antiphona. Rectos decet.

Psalmus 32.

EXultâte justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordârum psállite illi.

Cantâte ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatiône.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cæli firmáti sunt: * & spíritu oris ejus omnis virtus eôrum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandâvit, & creâta sunt.

D óminus díssipat consília Géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

C onsílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem & generatiónem.

B eáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.

D e cælo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

D e præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Q ui finxit sigillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

N on salvátur rex per multam virtútem : * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

F allax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

E cce óculi Dómini super metuéntes eum : * & in eis, qui sperant super misericórdia ejus :

U t éruat à morte ánimas eórum : * & alat eos in fame.

A nima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor & protéctor noster est.

Q uia in eo lætábitur cor nostrum : * & in nómine sancto ejus sperávimus.

F iat misericórdia tua Dómine super nos : * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

B Enedícam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

I n Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, & læténtur.

M agnificáte Dóminum mecum : * & exaltémus nomen ejus in idípsum.

E xquisívi Dóminum, & exaudívit me * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

A ccédite ad eum, & illuminámini : * & fácies vestræ non confundéntur.

I ste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum : * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

I mmíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * & erípiet eos.

G ustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

T iméte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

D ívites eguérunt & esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

V eníte filij, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidêre bonos?

Próhibe linguam tuam à malo: * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & persésequere eam.

Oculi Dómini super justos: * & aures ejus in preces eôrum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eôrum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudîvit eos: * & ex ómnibus tribulatiónibus eôrum liberâvit eos.

Juxtà est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * & húmiles spíritu salvâbit.

Multæ tribulatiónes justôrum: * & de ómnibus his liberâbit eos Dóminus.

Custôdit Dóminus ómnia ossa eôrum: * unum ex his non conterêtur.

Mors peccatôrum péssima: * & qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servôrum suôrum: * & non delínquent omnes qui sperant in eo.

Antiphona. Rectos decet collaudátio.

Aña. Expúgna. Psalmus 34

JUdica Dómine nocéntes me: * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma & scutum: * & exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, & conclûde advérsus eos, qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundántur & revereántur, * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsum, & confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti: * & Angelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illôrum ténebræ & lúbricum: * & Angelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui: * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus, quem ignôrat: & captio, quam abscóndit, apprehéndat eum: * & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultâbit in Dómino: * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiôrum ejus: * egênum & páuperem à diripiéntibus eum.

Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorâbam, interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis: * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem cùm mihi molésti essent: * induêbar cilício.

Humiliâbam in jejúnio ánimam meam: * & orátio mea in sinu meo convertêtur.

Quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacêbam: * quasi lugens & contristâtus sic humiliâbar.

Et advérsum me lætáti sunt, & convenérunt: * congregâta sunt super me flagélla, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatiône: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitâte eôrum, à leónibus únicam meam.

Confitêbor tibi in Ecclésia magna, * in pópulo gravi laudâbo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi iníquè: * qui odérunt me gratis, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur: * & in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitâbant.

Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti Dómine, ne síleas: * Dómine ne discédas à me.

Exúrge & inténde judício meo: * Deus meus, & Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndum justítiam tuam Dómine Deus meus, * & non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubéscant & revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusiône & reveréntia, * qui magna loquúntur super me.

Exúltent & læténtur qui volunt justítiam meam: * & dicant semper: Magnificêtur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

DIxit injústus, ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspéctu ejus: * ut inveniâtur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas, & dolus: * nóluit intellígere, ut benè ágeret.

Iniquitâtem meditâtus est in cubíli suo: * ástitit omni

viæ

viæ non bonæ, malítiam autem non odîvit.

D ómine in cælo misericórdia tua: * & véritas tua usque ad nubes.

J ustítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

H ómines & juménta salvâbis Dómine; * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.

F ílij autem hóminum, * in tégmine alârum tuârum sperábunt.

I nebriabúntur ab ubertâte domus tuæ: * & torrénte voluptâtis tuæ potâbis eos.

Q uóniam apud te est fons vitæ: * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

P ræténde misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justítiam tuam his, qui recto sunt corde.

N on véniat mihi pes supérbiæ: * & manus peccatôris non móveat me.

I bi cecidérunt qui operántur iniquitâtem: * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Antiphona. Expúgna impugnántes me.

Antiphona. Revéla.

Psalmus 36.

N Oli æmulári in malignántibus:* neque zeláveris faciéntes iniquitâtem.

Q uóniam tamquam fœnum velóciter aréscent: * & quemádmodum ólera herbârum citò décident.

S pera in Dómino, & fac bonitâtem: * & inhábita terram, & pascêris in divítiis ejus.

D electâre in Dómino: * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

R evéla Dómino viam tuam, & spera in eo: * & ipse fáciet:

E t edûcet quasi lumen justítiam tuam, & judícium tuum tamquam merídiem: * súbditus esto Dómino, & ora eum.

N oli æmulári in eo qui prosperâtur in via sua: * in hómine faciénte injustítias.

D ésine ab ira, & derelínque furôrem: * noli æmulári ut malignêris.

Q uóniam qui malignántur, exterminabúntur: * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hereditábunt terram.

E t adhuc pusíllum, & non erit peccâtor: * & quæres locum ejus, & non invénies.

M ansuéti autem hereditábunt terram, * & delectabúntur in multitúdine pacis.

O bservâbit peccâtor justum:* & stridêbit super eum déntibus suis.

D óminus autem irridêbit eum: * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

G ládium evaginavérunt pec-

catóres :* intendérunt arcum suum.

Ut dejíciant páuperem & ínopem :* ut trucídent rectos corde.

Gládius eôrum intret in corda ipsôrum :* & arcus eôrum confringâtur.

Mélius est módicum justo,* super divítias peccatôrum multas.

Quóniam bráchia peccatôrum conteréntur :* confirmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatôrum :* & heréditas eôrum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, & in diébus famis saturabúntur :* quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini mox ut honorificáti fúerint, & exaltáti :* deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccâtor, & non solvet:* justus autem miserêtur; & tríbuet.

Quia benedicéntes ei hereditábunt terram :* maledicéntes autem ei dispeŕibunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur :* & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidêtur:* quia Dóminus suppônit manum suam.

Júnior fui ; étenim sénui;* & non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserêtur & cómmodat :* & semen illîus in benedictiône erit.

Declina à malo, & fac bonum:* & inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelínquet sanctos suos :* in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur:* & semen impiôrum períbit.

Justi autem hereditábunt terram :* & inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam:* & lingua ejus loquêtur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsius:* & non supplantabúntur gressus ejus.

Considerat peccâtor justum:* & quærit mortificâre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus :* nec damnâbit eum cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum, & custódi viam ejus : & exaltâbit te, ut hereditâte cápias terram:* cùm períerint peccatóres, vidêbis.

Vidi ímpium superexaltâtum, * & elevâtum sicut cedros Líbani.

Et transivi,& ecce non erat:* & quæsivi eum, & non est invéntus locus ejus.

Custódi

Custódi innocéntiam, & vide æquitâtem: * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.
Injústi autem dispeŕíbunt simul: * relíquiæ impiôrum interíbunt.
Salus autem justôrum à Dómino: * & protéctor eôrum in témpore tribulatiônis.
Et adjuvâbit eos Dóminus, & liberâbit eos: * & éruet eos à peccatóribus, & salvâbit eos: quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

DOmine, ne in furôre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi: * & confirmásti super me manum tuam.
Non est sánitas in carne mea à facie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatôrum meôrum.
Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.
Putruérunt, & corrúptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.
Miser factus sum, & curvâtus sum usque in finem: * tota die contristâtus ingrediêbar.
Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * & non est sánitas in carne mea.
Afflíctus sum, & humiliâtus sum nimis: * rugiêbam à gémitu cordis mei.
Dómine, ante te omne desidérium meum: * & gémitus meus à te non est abscónditus.
Cor meum conturbâtum est, derelîquit me virtus mea, * & lumen oculôrum meôrum, & ipsum non est mecum.
Amíci mei & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, & stetérunt.
Et qui juxta me erant, de longè stetérunt: * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * & dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam: * & sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens: * & non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exáudies me Dómine Deus meus:
Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei: * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.
Quóniam ego in flagélla parâtus sum: * & dolor meus in conspéctu meo semper.
Quóniam iniquitâtem meam annuntiâbo; * & cogitâbo pro peccáto meo.

I nimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me:* & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Q ui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam sequêbar bonitâtem.

N e derelínquas me Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

I ntènde in adjutórium meum, * Dómine Deus salûtis meæ.

Antiphona. Revéla Dómino viam tuam.

Per Annum, ℣. Dómine in cælo misericórdia tua. ℟. Et véritas tua usque ad nubes.

In Adventu, ℣. Ex Sion spécies decôris ejus. ℟. Deus noster maniféstè véniet.

Pro uno Martyre, ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Confessore Pontifice, & non Pontifice, ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

AD LAUDES,

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ut suprà, 19.

Quando non assignantur propriæ Antiphonæ, dicitur Antiphona. Miserère.

Psalmus 50.

Miserêre mei Deus, * secúndùm magnam misericórdiam tuam.

E t secúndùm multitúdinem miseratiônum tuârum, * dele iniquitâtem meam.

A mpliùs lava me ab iniquitâte mea : * & à peccáto meo munda me.

Q uóniam iniquitâtem meam ego cognósco : * & peccâtum meum contra me est semper.

T ibi soli peccávi, & malum coram te feci : * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicâris.

E cce enim in iniquitátibus concéptus sum:* & in peccátis concêpit me mater mea.

E cce enim veritâtem dilexísti:* incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

A spérges me hyssópo, & mundâbor : * lavâbis me, & super nivem dealbâbor.

A udítui meo dabis gáudium & lætítiam : * & exultábunt ossa humiliâta.

A vérte fáciem tuam à peccátis meis: * & omnes iniquitâtes meas dele.

C or mundum crea in me Deus :

Deus: * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.
Ne projícias me à fácie tua: * & Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.
Redde mihi lætítiam salutâris tui: * & spíritu principáli confirma me.
Docêbo iníquos vias tuas: * & ímpij ad te converténtur.
Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salûtis meæ, * & exultâbit lingua mea justítiam tuam.
Dómine lábia mea apéries: * & os meum annuntiâbit laudem tuam.
Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.
Sacrificium Deo spíritus contribulâtus: * cor contrîtum & humiliâtum Deus non despícies.
Benígne fac Dómine in bona voluntâte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.
Tunc accep:âbis sacrificium justítiæ, oblatiónes, & holocáusta: * tunc impónent super altâre tuum vítulos.
Aña. Miserêre mei Deus.
Antiphona. Intéllige.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.
Inténde voci oratiônis meæ, * Rex meus, & Deus meus.
Quóniam ad te orâbo: * Dómine, manè exáudies vocem meam.
Manè astâbo tibi, & vidêbo: * quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.
Neque habitâbit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitâtem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum & dolôsum abominábitur Dóminus; * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,
Introîbo in domum tuam: * adorâbo ad templum sanctum tuum in timôre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eôrum véritas: * cor eôrum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eôrum, linguis suis dolósè agébant, * júdica illos Deus.
Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: & habitâbis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes

nes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

D ómine, ut scuto bonæ voluntâtis tuæ * coronasti nos.

Antiphona. Intéllige clamôrem meum Dómine.

Antiphona. Deus Deus meus, ad te de luce vígilo. Psalmus idem, ut suprà. 19.

Antiphona. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ.

Cap. 12.

C Onfitébor tibi Dómine, quóniam irâtus es mihi;* convérsus est furor tuus, & consolâtus es me.

E cce Deus salvâtor meus, * fiduciáliter agam, & non timêbo:

Q uia fortitûdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salûtem.

H auriêtis aquas in gáudio de fóntibus salvatôris: * & dicêtis in illa die: Confitémini Dómino, & invocâte nomen ejus:

N otas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementôte quóniam excélsum est nomen ejus.

C antâte Dómino, quóniam magníficè fecit: * annuntiâte hoc in univérsa terra.

E xúlta, & lauda habitátio Sion: * quia magnus in médio tui sanctus Israël.

Aña. Convérsus est furor tuus Dómine, & consolâtus es me.

Aña. Laudâte Dóminum de cælis. Psalmus idem. 21.

Capitulum sequens dicitur in feriali Officio ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ: aliis temporibus habentur propria.

Capitulum. *Rom.* 13. *b*

N Ox præcéssit, dies autem appropinquâvit. Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéstè ambulêmus.

Hymnus.

S Plendor Patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, & fons lúminis,
Diem dies illúminans:

V erúsque sol illábere,
Micans nitôre pérpeti:
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.

V otis vocêmus & Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ,
Culpam relêget lúbricam.

C onfirmet actus strénuos:
Dentes retúndat ínvidi:
Casus secúndet ásperos:
Agénda rectè dírigat.

M entem gubérnet, & regat:
Sit pura nobis cástitas:
Fides calôre férveat:
Fraudis venêna nésciat.

C hristúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides:
Læti bibâmus sóbriam
Profusiônem Spíritus.

L ætus

Lætus dies hîc tránseat :
Pudor sit ut dilúculum :
Fides velut merídies :
Crepúsculum mens nésciat.
Aurôra lucem próvehit,
Cum luce nobis pródeat,
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

Per Annum, ℣. Repléti sumus manè misericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectáti sumus.

Ad Benedíctus, Antiphona. Benedíctus Dóminus Deus Israël.

In Feriis Adventus, Quatuor Temporum, & Vigiliarum quæ jejunantur (excepta Vigilia Nativitatis Domini) post Antiphonam ad Benedictus, & in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus; aliis temporibus non dicuntur.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. totum dicitur clara voce, etiam in Vesperis. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequò. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, & bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, & extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiônis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtûte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orêmus pro fidélibus defunctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, & lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis & captívis. ℟. Líbera eos Deus Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuêre eos. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur Psalm. De profúndis. qui infrà habetur in Vesperis Feriæ quartæ,

tæ. 145. & in fine, Glória Patri. In Vesperis ejus loco dicitur Psalmus Miserêre. 62. Finito Psalmo dicitur. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commemorationes communes de sancta Maria, de Apostolis, & de Pace, ante eas tam in Laudibus quàm in Vesperis fit sequens commemoratio de Cruce.

Antiphona. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster. ℣. Omnis terra adôret te, & psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orêmus. Oratio.

Perpétua nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignâtus es.

Quæ commemor. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces in feriali tantùm Officio.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Jubilêmus Deo, * Salutári nostro. Psalmus. Venîte, exultêmus. ut suprà. 2. Hymnus.

Consors Patérni lúminis,
Lux ipse lucis, & dies,
Noctem canéndo rúmpimus:
Assiste postulántibus.
Aufer tenébras méntium:
Fuga catérvas dæmonum:
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.
Sic Christe nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spiritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Aña. Ut non delínquam.

Psalmus 38.

Dixi: custódiam vias meas: * ut non delínquam in lingua mea.
Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccâtor advérsum me.
Obmútui, & humiliâtus sum, & sílui à bonis: * & dolor meus renovâtus est.
Concáluit cor meum intra me: * & in meditatiône mea exardéscet ignis:
Locûtus sum in lingua mea: * Notum fac mihi Dómine finem meum.

Et númerum diêrum meôrum quis est : * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * & substántia mea tamquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo : * sed & frustrà conturbâtur.

Thesaurízat :* & ignôrat cui congregâbit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nónne Dóminus ? * & substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove à me plagas tuas.

A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus : * propter iniquitâtem corripuísti hóminem

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbâtur omnis homo.

Exáudi oratiônem meam Dómine, & deprecatiônem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas : quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrînus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * & ámpliùs non ero. Psalmus 39.

Expéctans expectávi Dóminum, * & inténdit mihi.

Et exaudîvit preces meas : * & edúxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos : * & diréxit gressus meos.

Et immîsit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt : * & sperábunt in Dómino.

Beâtus vir cujus est nomen Dómini spes ejus : * & non respéxit in vanitátes & insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua : * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi, & locûtus sum:* multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium & oblatiônem noluísti :* aures autem perfecísti mihi.

Holocáustum & pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntâtem tuam : * Deus meus vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in

in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo; Dómine tu scisti.

J ustítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritâtem tuam & salutâre tuum dixi.

N on abscóndi misericórdiam tuam, & veritâtem tuam * à concílio multo.

T u autem Dómine ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Q uóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidêrem:

M ultiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * & cor meum derelìquit me.

C ompláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

C onfundántur & revereántur simul, qui quærunt ánimam meam: * ut áuferant eam.

C onvertántur retrórsum, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

F erant conféstim confusiônem suam: * qui dicunt mihi: Euge, euge.

E xúltent & lætér.tur super te omnes quæréntes te; * & dicant semper: Magnificêtur Dóminus, qui díligunt salutâre tuum.

E go autem mendîcus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus est mei.

A djûtor meus, & protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.

Antiphona. Ut non delínquam in lingua mea.

Aña. Sana. Psalmus 40.

B Eâtus qui intélligit super egênum & páuperem: * in die mala liberâbit eum Dóminus.

D óminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beâtum fáciat eum in terra: * & non tradat eum in ánimam inimicôrum ejus.

D óminus opem ferat illi super lectum dolôris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitâte ejus.

E go dixi: Dómine miserêre mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

I nimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriêtur, & perîbit nomen ejus?

E t si ingrediebâtur ut vidêret, vana loquebâtur, * cor ejus congregâvit iniquitâtem sibi.

E grediebâtur foras, * & loquebâtur in idípsum.

A dvérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

V erbum iníquum constituérunt advérsum me. * Numquid

quid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi : * qui edébat panes meos, magnificâvit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem Dómine miſerêre mei, & resúſcita me : * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluíſti me : * quóniam non gaudêbit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepíſti ; * & confirmáſti me in conſpéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à ſæculo, & uſque in ſæculum : * fiat, fiat.

Pſalmus 41.

QUemádmodum deſiderat cervus ad fontes aquârum : * ita deſiderat ánima mea ad te Deus.

Sitîvit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei ?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : Ubi eſt Deus tuus ?

Hæc recordâtus ſum, & éffúdi in me ánimam meam : * quóniam tranſibo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei :

In voce exultatiônis, & confeſſiônis : * ſonus epulántis.

Quare triſtis es ánima mea :* & quare contúrbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutâre vultus mei, & Deus meus.

Ad meípſum ánima mea conturbâta eſt:*proptéreà memor ero tui de terra Jordânis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractârum tuârum.

Omnia excélſa tua, & fluctus tui * ſuper me tránſiérunt.

In die mandâvit Dóminus miſericórdiam ſuam : * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suſcéptor meus es.

Quare oblîtus es mei ? * & quare contriſtâtus incêdo, dum afflîgit me inimîcus ?

Dum confringúntur oſſa mea, * exprobavérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per ſingulos dies: Ubi eſt Deus tuus? * quare triſtis es ánima mea ? & quare contúrbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutâre vultus mei, & Deus meus.

Aña. Sana Dómine ánimam meam : quia peccávi tibi.

Antiphona Eructâvit.

Pſalmus 43.

DEus áuribus noſtris audívimus : * patres noſtri annuntiavérunt,

Opus, quod operâtus es in diêbus eórum: * & in diêbus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos:

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eôrum non salvâvit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultus tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus & Deus meus: * qui mandas salûtes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernêmus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperâbo: * & gládius meus non salvâbit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos: * & odiéntes nos confudísti.

In Deo laudábimur tota die: * & in nómine tuo confitébimur in sæculum.

Nunc autem repulísti & confudísti nos, * & non egrediêris Deus in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros: * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tamquam oves escârum: * & in Géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio: * & non fuit multitûdo in commutatiónibus eôrum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris: * subsannatiônem & derîsum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem Géntibus: * commotiônem cápitis in pópulis.

Tota die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrántis, & obloquéntis, * à fácie inimíci & persequéntis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te: * & iníquè non égimus in testaménto tuo.

Et nón recéssit retrò cor nostrum: * & declinásti sémitas nostras à via tua:

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiônis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad deum aliênum:

Nónne Deus requîret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificâmur tota die: * æstimáti sumus sicut oves occisiônis.

Exúrge, quare obdórmis Dómine? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare

Quare fáciem tuam avértis,* oblivíſceris inópiæ noſtræ, & tribulatiônis noſtræ?

Quóniam humiliâta eſt in púlvere ánima noſtra: * conglutinâtus eſt in terra venter noſter.

Exúrge Dómine, ádjuva nos: * & rédime nos propter nomen tuum. Pſalmus 44

ERuctâvit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus ſcribæ, * velóciter ſcribéntis.

Speciôſus forma præ filiis hóminum, diffûſa eſt grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * potentíſſime.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, próſperè procêde, & regna.

Propter veritâtem, & manſuetúdinem, & juſtítiam: * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent: * in corda inimicôrum Regis.

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi: * virga directiônis virga regni tui.

Dilexíſti juſtítiam, & odíſti iniquitâtem:* proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtiméntis tuis, à dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.

Aſtitit regîna à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietâte.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam: * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíſcet Rex decôrem tuum: * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus:* vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines poſt eam: * próximæ ejus afferéntur tibi:

Afferéntur in lætítia & exultatiône: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi filij: * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in ſæculum ſæculi.

Antiphona. Eructâvit cor meum verbum bonum.

Anti-

Antiphona. Adjûtor.

Psalmus 45.

DEus noster refugium, & virtus : * adjûtor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra : * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum:* conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei : * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtûtum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Venîte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma : * & scuta combûret igni :

Vacâte, & vidête quóniam ego sum Deus : * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dóminus virtûtum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

OMnes Gentes pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjêcit pópulos nobis, * & Gentes sub pédibus nostris.

Elêgit nobis hereditâtem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo : * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psallite Regi nostro, psállite.

Quoniam Rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.

Regnâbit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populôrum congregáti sunt cum Deo Abraham:* quóniam dij fortes terræ, vehementer eleváti sunt.

Antiphona. Adjûtor in tribulatiónibus.

Antiph. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis : * in civitâte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundâtur exultatiône univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilônis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscêtur, * cùm suscípiet eam.

Quó.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitâte Dómini virtûtum, in civitâte Dei nostri : * Deus fundâvit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.

Lætêtur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, & compleċtímini eam : * narrâte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtûte ejus : * & distribúite domos ejus, ut enarrêtis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 48.

Audite hæc omnes Gentes : * áuribus percípite omnes, qui habitâtis orbem :

Quique terrígenæ, & filij hóminum : * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam : * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinâbo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiônem meam.

Cur timébo in die mala ? * iníquitas calcanei mei circúmdabit me :

Qui confidunt in virtûte sua : * & in multitúdine divitiârum suârum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo : * non dabit Deo placatiônem suam.

Et prétium redemptiônis animæ suæ : * & laborabit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidêbit intéritum, cùm víderit sapiéntes moriéntes : * simul insipiens & stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas : * & sepúlchra eôrum domus illôrum in ætérnum.

Tabernácula eôrum in progénie, & progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honôre esset, non intelléxit : * comparâtus est juméntis insipientibus, & símilis factus est illis.

Hæc via illôrum scándalum ipsis : *

ipsis : * & póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt : * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eôrum justi in matutíno : * & auxílium eôrum veteráscet in inférno à glória eôrum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Ne timúeris cùm dives factus fúerit homo : * & cùm multiplicâta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cùm interíerit, non sumet ómnia : * neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsius benedicêtur : * confitébitur tibi cùm benefeceris ei.

Introibit usque in progénies patrum suôrum : * & usque in ætérnum non vidêbit lumen.

Homo, cùm in honôre esset, non intelléxit : * comparâtus est juméntis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Antiphona. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis.

Antiphona. Deus deôrum.

Psalmus 49.

Deus deôrum Dóminus locûtus est:* & vocâvit terram.

A solis ortu usque ad occâsum :* ex Sion spécies decôris ejus.

Deus manifésté véniet : * Deus noster, & non silêbit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet : * & in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocâbit cælum desúrsum : * & terram discérnere pópulum suum.

Congregâte illi sanctos ejus : * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cæli justítiam ejus : * quóniam Deus judex est.

Audi pópulus meus, & loquar ; Israël, & testificâbor tibi : * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos : * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvârum, * juménta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cæli : * & pulchritûdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, & plenitûdo ejus.

Numquid manducâbo carnes taurôrum ? * aut sánguinem hircôrum potâbo ?

Immola Deo sacrifícium laudis : * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiônis: *

tiônis : * éruam te, & honorificâbis me.

Peccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enárras justítias meas, & assûmis testaméntum meum per os tuum ?

Tu verò odísti disciplînam:* & projecísti sermónes meos retrórsum :

Si vidébas furem, currébas cum eo : * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundâvit malítia: * & lingua tua concinnâbat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebâris, & advérsus filium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, & tácui.

Existimásti iníquè quòd ero tui símilis :* árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc qui obliviscímini Deum : * nequándo rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrificium laudis honorificâbit me : * & illic iter, quo osténdam illi salutâre Dei.

Psalmus 51.

Quid gloriâris in malítia, * qui potens es in iniquitâte ?

Tota die injustítiam cogitâvit lingua tua :* sicut novácula acûta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitâtem: * iniquitâtem magis, quàm loqui æquitâtem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiônis, * lingua dolósa.

Proptéreà Deus déstruet te in finem : * evéllet te, & emigrâbit te de tabernáculo tuo, & radìcem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, & timébunt, & super eum ridébunt, & dicent : * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutôrem suum.

Sed sperâvit in multitúdine divitiârum suârum : * & præváluit in vanitâte sua.

Ego autem, sicut olîva fructífera in domo Dei, * sperâvi in misericórdia Dei in ætérnum, & in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti: * & expectâbo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctôrum tuôrum.

Antiphona. Deus deôrum Dóminus locûtus est.

Per Annum, ℣. Immola Deo sacrifícium laudis. ℟. Et redde Altíssimo vota tua.

In Adventu, ℣. Emitte Agnum Dómine Dominatôrem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem filiæ Sion.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corônam de lápide pretiôso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice. ℣. Elêgit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Antiphona. Dele Dómine iniquitâtem meam. Psalmus. Miserêre ut suprà, 62.

Antiphona. Salutâre.

Psalmus 42.

JUdica me Deus, & discérne causam meam de gente non sancta,* ab hómine iníquo & dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitûdo mea: * quare me repulísti? & quare tristis incêdo, dum affligit me inimîcus?

Emítte lucem tuam & veritâtem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introibo ad altâre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventûtem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutâre vultus mei, & Deus meus.

Aña. Salutâre vultus mei, & Deus meus. Aña. Ad te de luce vígilo Deus. Psal. Deus Deus meus. ut suprà. 19.

Antiphona. Cunctis diêbus.

Canticum Ezechiæ.

Isaiæ 38. b

EGo dixi: In dimídio diérum meôrum * vadam ad portas ínferi.

Quæsivi resíduum annôrum meôrum, * dixi: Non vidêbo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultrà, * & habitatórem quiêtis.

Generátio mea ablâta est, & convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastôrum:

Præcísa est velut à texénte, vita mea: dum adhuc ordîrer, succîdit me: * de manè usque ad vésperam finies me.

Sperâbam usque ad manè, * quasi leo sic contrîvit ómnia ossa mea:

De manè usque ad vésperam finies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamâbo, meditâbor ut colúmba:

Attenuâti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum:

Dómine vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cùm ipse fécerit?

Recogitâbo tibi omnes an-

nos

nos meos * in àmaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, & in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, & vivificâbis me.* Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima.

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccâta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudâbit te,* non expectábunt qui descéndunt in lacum, veritâtem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie:* pater filiis notam fáciet veritâtem tuam.

Dómine salvum me fac, * & psalmos nostros cantábimus cunctis diêbus vitæ nostræ in domo Dómini.

Antiph. Cunctis diêbus vitæ nostræ salvos nos fac Dñe.

Antiphona. Omnes Angeli ejus laudâte Dóminum de cælis. Psalm. Laudâte Dóminum de cælis. 21.

Capitulum. *Rom 13.d*

NOx præcéssit, dies autem appropinquâvit. Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéstè ambulêmus.

Hymnus.

ALes diéi núntius
Lucem propínquam præcinit,
Nos excitâtor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.
Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopôre désides:
Castíque, recti, ac sóbrij
Vigilate: jam sum próximus.
Jesum ciâmus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrij:
Inténta supplicátio
Dormîre cor mundum vetat.
Tu Christe somnum díscute:
Tu rumpe noctis víncula:
Tu solve peccâtum vetus,
Novúmque lumen íngere.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectâti sumus.

Ad Benedictus, Antiphona. Eréxit nobis Dóminus cornu salútis, in domo David púeri sui.

Preces quando dicuntur, habentur suprà in Feria secunda. 65.

FERIA QUARTA

Ad Matutinum.

Invitatorium. In manu tua Dómine, *Omnes fines terræ. Psalmus, Venite, exultémus. 2.

Hymnus.

RErum Creâtor óptime,
Rectórq; noster, áspice:
Nos à quiête nóxia
Mersos sopôre líbera.

Te, sancte Christe, pósci- mus :
Ignósce culpis ómnibus :
Ad confiténdum súrgimus,
Moráſque noctis rúmpimus.
Mentes manúſque tóllimus,
Prophêta ſicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit,
Paulúſque geſtis cénſuit.
Vides malum, quod fécimus :
Occúlta noſtra pándimus :
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.
Præſta, Pater piíſſime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne ſæculum. Amen.

Antiph. Avértit Dóminus.

Pſalmus 52.

Dixit inſipiens in corde ſuo : * Non eſt Deus.
Corrúpti ſunt, & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus : * non eſt qui fáciat bonum.
Deus de cælo proſpéxit ſuper filios hóminum : * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.
Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.
Nónne ſcient omnes qui operántur iniquitâtem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis ?
Deum non invocavérunt : * illic trepidavérunt timôre, ubi non erat timor.
Quóniam Deus diſſipâvit oſſa eôrum qui homínibus placent : * confúſi ſunt, quóniam Deus ſprevit eos.
Quis dabit ex Sion ſalutâre Iſraël ? * cùm convérterit Deus captivitâtem plebis ſuæ, exultâbit Jacob, & lætábitur Iſraël.

Pſalmus 54.

Exáudi Deus oratiônem meam, & ne deſpéxeris deprecatiônem meam : * inténde mihi, & exáudi me.
Contriſtâtus ſum in exercitatiône mea : * & conturbâtus ſum à voce inimíci, & à tribulatiône peccatôris.
Quóniam declinavérunt in me iniquitátes : * & in ira moléſti erant mihi.
Cor meum conturbâtum eſt in me : * & formîdo mortis cécidit ſuper me.
Timor & tremor venérunt ſuper me : * & contexérunt me ténebræ :
Et dixi : Quis dabit mihi pennas ſicut colúmbæ, * & volâbo, & requiéſcam ?
Ecce elongávi fúgiens : * & manſi in ſolitúdine.
Expectâbam eum, qui ſalvum me fecit * à puſillanimitâte ſpíritus, & tempeſtâte.
Præcípita Dómine, dívide linguas eôrum : * quóniam vidi iniquitâtem & contradictiônem in civitâte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas: * & labor in médio ejus, & injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usûra, & dolus.

Quóniam si inimîcus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is, qui óderat me, super me magna locûtus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu verò homo unánimis: * dux meus, & notus meus:

Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos: * & descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eôrum: * in médio eôrum.

Ego autem ad Deum clamávi: * & Dóminus salvâbit me.

Véspere, & manè, & merídie narrâbo & annuntiâbo: * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi: * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliâbit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum: * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus: * & appropinquâvit cor illîus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum: * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiônem justo.

Tu verò Deus dedúces eos: * in púteum intéritus.

Viri sánguinum & dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperâbo in te Dómine.

Antiphona. Avértit Dóminus captivitâtem plebis suæ.

Antiphona. Quóniam.

Psalmus 55.

Miserêre mei Deus, quóniam conculcâvit me homo: * tota die impúgnans tribulâvit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timêbo: * ego verò in te sperâbo.

In Deo laudâbo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timêbo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eôrum, in malum.

Inhabitábunt & abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut & in promissióne tua;* tunc converténtur inimíci mei retrórsum:

In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudâbo verbum, in Dómino laudâbo sermônem:* in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua: * quæ reddam laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu: * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

MIserêre mei Deus, miserêre mei: * quóniam in te confidit ánima mea.

Et in umbra alârum tuârum sperâbo, * donec tránseat iníquitas.

Clamâbo ad Deum Altíssimum: * Deum qui benefêcit mihi.

Misit de cælo, & liberâvit me, * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, & veritâtem suam: * & erípuit ánimam meam de médio catulôrum leônum: dormívi conturbâtus.

Fílii hóminum, dentes eôrum arma & sagíttæ: * & lingua eôrum gládius acûtus.

Exaltâre super cælos Deus: * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis: * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum:* cantábo, & psalmum dicam.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine: * & psalmum dicam tibi in Géntibus.

Quóniam magnificâta est usque ad cælos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltâre super cælos Deus: * & super omnem terram glória tua.

Antiphona. Quóniam in te confidit ánima mea.

Antiphona. Justa judicâte.

Psalmus 57.

SI verè útique justítiam loquímini: * recta judicâte fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini:* in terra injustítias manus vestræ concínnant.

A lie-

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndùm similitúdinem serpéntis : * sicut áspidis surdæ, & obturántis aures suas.

Quæ non exáudiet vocem incantántium : * & venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eôrum in ore ipsôrum : * molas leônum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum donec infirméntur.

Sicut cera, quæ fluit, auferéntur : * supercécidit ignis, & non vidérunt solem.

Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum : * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cùm víderit vindíctam : * manus suas lavâbit in sánguine peccatôris.

Et dicet homo : Si útique est fructus justo : * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

Eripe me de inimícis meis Deus meus : * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iníquitâtem : * & de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccâtum meum Dómine : * sine iniquitâte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occúrsum meum, & vide: * & tu Dómine Deus virtûtum, Deus Israël.

Inténde ad visitándas omnes Gentes : * non misereâris ómnibus qui operántur iniquitâtem.

Converténtur ad vésperam, & famem patiéntur ut canes:* & circuíbunt civitâtem.

Ecce loquéntur in ore suo, & gládius in lábiis eôrum : * quóniam quis audîvit ?

Et tu Dómine deridêbis eos : * ad níhilum dedúces omnes Gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos:* ne quando obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtûte tua:* & depône eos protéctor meus Dómine :

Delíctum oris eôrum, sermônem labiôrum ipsôrum : * & comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratiône & mendácio annuntiabúntur in con-

summatiône : * in ira consummatiônis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob * & finium terræ.

Converténtur ad vésperam, & famem patiéntur ut canes: * & circuíbunt civitâtem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum : * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantâbo fortitúdinem tuam : * & exultâbo manè misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus, * & refúgium meum in die tribulatiônis meæ.

Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus misericórdia mea.

Antiphona. Justa judicâte filij hóminum.

Antiphona. Da nobis.

Psalmus 59.

DEus repulísti nos, & destruxísti nos : * irâtus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam : * sana contritiónes ejus, quia commôta est.

Ostendísti pópulo tuo dura : * potásti nos vino compunctiônis.

Dedísti metuéntibus te significatiônem : * ut fúgiant à fácie arcus :

Ut liberéntur diléčti tui : * salvum fac déxtera tua, & exáudi me.

Deus locûtus est in sancto suo : * Lætâbor, & partíbor Síchimam : & convállem tabernaculôrum metîbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses : * & Ephraim fortitûdo cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedûcet me in civitâtem munîtam ? * quis dedûcet me usque in Idumæam ?

Nónne tu Deus, qui repulísti nos : * & non egrediêris Deus in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatiône : * quia vana salus hóminis.

In Deo faciêmus virtûtem : * & ipse ad níhilum dedûcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

EXáudi Deus deprecatiônem meam : * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi : * dum anxiarêtur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea : * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitâbo in tabernáculo tuo in sæcula : * prótegar in velaménto alârum tuârum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti

audísti oratiônem meam : * dedísti hereditâtem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiônis & generatiônis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam & veritâtem ejus quis requîret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.

Antiphona. Da nobis Dómine auxílium de tribulatiône.

Antiphona. Nónne Deo.

Psalmus 61.

Nonne Deo subjécta erit ánima mea ? * ab ipso enim salutâre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutâris meus: * suscéptor meus, non movêbor ámpliùs.

Quoúsque irrúitis in hóminem : * interfícitis univérsi vos : tamquam paríeti inclináto & macériæ depúlsæ ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti : * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea : * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvâtor meus : * adjûtor meus, non emigrâbo.

In Deo salutâre meum, & glória mea : * Deus auxílij mei, & spes mea in Deo est.

Sperâte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra : * Deus adjûtor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani filij hóminum, mendáces filij hóminum in statéris : * ut decípiant ipsi de vanitâte in idípsum.

Nolíte sperâre in iniquitâte, & rapínas nolîte concupíscere : * divítiæ si áffluant, nolîte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, & tibi Dómine misericórdia : * quia tu reddes unicuîque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

Exáudi Deus oratiônem meam cùm déprecor: * à timôre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me à convéntu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitâtem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amâram, ut sagíttent in occúltis immaculâtum.

Súbitò sagittábunt eum, & non timébunt : * firmavérunt sibi sermônem nequam.

Narravérunt ut abscónderent lá-

láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes ; * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum ; * & exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum ; * & infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, & sperábit in eo, * & laudabúntur omnes recti corde.

Antiphona. Nónne Deo subjécta erit ánima mea ?

Antiphona. Benedícite.

Psalmus 65.

Jubiláte Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus : * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quàm terribília sunt ópera tua Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei : * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt : * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum : * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam : * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus ; * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam : * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde

corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * & atténdit voci deprecatiônis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amôvit oratiônem meam, & misericórdiam suam à me.

Psalmus 67.

EXúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus: * & fúgiant qui odérunt eum, à facie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei: * & delectént ur in lætítia.

Cantàte Deo, psálmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascéndit super occâsum: Dóminus nomen illi.

Exultâte in conspéctu ejus, * turbabúntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduârum.

Deus in loco sancto suo, * Deus, qui inhabitâre facit unîus moris in domo:

Qui edûcit vinctos in fortitúdine, * símiliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus cùm egrederêris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto;

Terra mota est; étenim cæli distillavérunt à fácie Dei Sínai, * à fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregâbis Deus hereditáti tuæ: * & infirmâta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtûte multa.

Rex virtûtum dilécti dilécti: * & speciéi domus divídere spólia.

Si dormiâtis inter médios cleros pennæ colúmbæ deargentátæ, * & posteriôra dorsi ejus in pallôre auri.

Dum discérnit cæléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulâtus, mons pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitâre in eo: * étenim Dóminus habitâbit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitâtem: * accepísti dona in homínibus:

Etenim non credéntes, * inhabitâre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter

 fáciet

fáciet nobis Deus salutárium noſtrôrum.
Deus noſter, Deus ſalvos faciéndi: * & Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicôrum ſuôrum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis ſuis.
Dixit Dóminus: Ex Baſan convértam, * convértam in profúndum maris:
Ut intingâtur pes tuus in sánguine: * lingua canum tuôrum ex inimícis ab ipſo.
Vidérunt ingréſſus tuos Deus, * ingréſſus Dei mei: Regis mei qui eſt in ſancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti pſalléntibus, * in médio juvenculârum tympaniſtriârum.
In Eccléſiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Iſraël.
Ibi Bénjamin adoleſcéntulus, * in mentis excéſſu.
Príncipes Juda, duces eôrum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda Deus virtúti tuæ: * confirma hoc Deus, quod operâtus es in nobis.
A templo tuo in Jerúſalem, * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurôrum in vaccis populôrum: * ut exclúdant eos qui probáti ſunt argénto.
Díſſipa Gentes quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto: * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantâte Deo: * psállite Dómino.
Psállite Deo, qui aſcéndit ſuper cælum cæli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci ſuæ vocem virtûtis, date glóriam Deo ſuper Iſraël, * magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſraël ipſe dabit virtûtem & fortitúdinem plebi ſuæ: * benedíctus Deus.
Antiphona. Benedícite Gentes Deum noſtrum.

Per Annum, ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi. ℟. Poſuíſti lácrymas meas in conſpéctu tuo.

In Adventu, ℣. Egrediêtur Dóminus de loco ſancto ſuo. ℟. Véniet ut ſalvet pópulum ſuum.

Pro uno Martyre, ℣. Magna eſt glória ejus in ſalutári tuo. ℟. Glóriam & magnum decôrem impónes ſuper eum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Juſti autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum eſt merces eôrum.

Pro Confeſſore Pontifice, ℣. Tu es ſacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchíſedech.

Pro

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pro una Sancta, ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

AD LAUDES,

Antiphona. Ampliùs lava me Dómine ab injustítia mea. Psalmus. Miserêre. 62.

Antiphona. Te decet.

Psalmus 64.

TE decet hymnus Deus in Sion: * & tibi reddêtur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiônem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquôrum prævaluérunt super nos: * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beâtus, quem elegísti, & assumpsísti: * inhabitâbit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitâte.

Exáudi nos Deus salutâris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtûte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, & timébunt qui habitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & véspere delectâbis.

Visitásti terram, & inebriásti eam, * multiplicásti locupletâre eam.

Flumen Dei replêtum est aquis, parásti cibum illôrum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corônæ anni benignitâtis tuæ: * & campi tui replebúntur ubertâte.

Pinguéscent speciôsa desérti, * & exultatiône colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt fruménto: * clamabunt, étenim hymnum dicent.

Antiphona. Te decet hymnus Deus in Sion.

Antiphona. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus. Psalmus. Deus meus meus * ad te. 19.

Aña. Dóminus judicâbit.

Canticum Annæ, 1. *Reg.* 2.

EXultâvit cor meum in Dómino, * & exaltâtum est cornu meum in Deo meo.

Dilatâtum est os meum super inimícos meos; * quia lætâta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus: neque enim est álius

álius extra te, * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicâre loqui sublímia, * gloriántes:

Recédant vétera de ore vestro: quia Deus scientiârum Dóminus est, * & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superâtus est, * & infirmi accíncti sunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus se locavérunt: * & famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos: * & quæ multos habêbat filios, infirmâta est.

Dóminus mortíficat & vivíficat, * dedûcit ad ínferos & redûcit.

Dóminus páuperem facit & ditat, * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egênum, * & de stércore élevat páuperem;

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctôrum suôrum servabit, & impij in ténebris conticéscent: * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárij ejus: * & super ipsos in cælis tonâbit:

Dóminus judicâbit fines terræ, & dabit impérium Regi suo, * & sublimâbit cornu Christi sui.

Antiphona. Dóminus judicâbit fines terræ.

Antiphona. Cæli cælôrum laudâte Deum. Psalm. Laudâte Dóminum de cælis. 21.

Capitulum. *Rom. 13. d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquâvit. Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéstè ambulêmus.

Hymnus.

Nox, & tenébræ, & núbila,
Confûsa mundi, & túrbida:
Lux intrat: albéscit polus:
Christus venit: discédite.

Calîgo terræ scínditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit
Vultu niténtis síderis.

Te, Christe, solum nóvimus:
Te mente pura, & símplici,
Flendo, & canéndo, quæsumus,
Inténde nostris sénsibus.

Sunt multa fucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu vera lux cæléstium
Vultu seréno illúmina.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectáti sumus.

Ad Benedictus, Antiphona. De manu ómnium qui odérunt nos, líbera nos Dómine.

Preces quando dicuntur, habentur suprà in secunda Feria. 65.

FERIA QUINTA

Ad Matutinum.

Invitatorium. Dóminum qui fecit nos, * Veníte adorémus. Psalmus. Veníte, exultémus. 2. Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium;
Nos confiténtes póscimus
Te, juste judex córdium:

Ut áuferas piácula
Sordésque mentis ábluas;
Donésque, Christe grátiam,
Ut arceántur crímina.

Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia:
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.

Repélle tu calíginem
Intrínsecus quàm máximè:
Ut in beáto gáudeat
Se collocári lúmine.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Aña. Dñe Deus. Psalm. 68.

Salvum me fac Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi: * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris: * & tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injústè: * quæ non rápui, tunc exolvêbam.

Deus tu scis insipiéntiam meam: * & delícta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me, qui expéctant te Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comêdit me: * & oppróbria exprobrántium tibi, cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam: * & factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium: * & factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta: * & in

in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiônem meam ad te Dómine:* tempus beneplácitì Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritâte salûtis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquârum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exáudi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndùm multitúdinem miseratiônum tuârum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, & confusiônem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me, * impropérium expectâvit cor meum, & misériam.

Et sustínui qui simul contristarêtur, & non fuit: * & qui consolarêtur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel;* & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eôrum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscuréntur óculi eôrum ne vídeant: * & dorsum eôrum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eôrum desérta: * & in tabernáculis eôrum non sit qui inhabitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * & super dolôrem vúlnerum meôrum addidérunt.

Appône iniquitâtem super iniquitâtem eôrum: * & non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de Libro vivéntium: * & cum justis non scribántur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua Deus suscêpit me.

Laudâbo nomen Dei cum cántico: * & magnificâbo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producéntem & úngulas.

Vídeant páuperes, & lætén-tur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra.

Quóniam exaudîvit páuperes Dóminus: * & vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cæli & terra,* mare

mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * & ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hereditâte acquírent eam.

Et semen servôrum ejus possidêbit eam: * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea. Psálmus 69.

DEus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur, & revereántur, * qui quærunt ánimam meam:

Avertántur retrórsum, & erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper, Magnificêtur Dóminus, qui díligunt salutâre tuum.

Ego veró egênus, & pauper sum, * Deus ádjuva me.

Adjûtor meus, & liberâtor meus es tu: * Dómine ne morêris.

Antiphona. Dómine Deus in adjutórium meum inténde.

Aña. Esto mihi. Psalm. 70.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectôrem, & in locum munîtum: * ut salvum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus éripe me de manu peccatôris: * & de manu contra legem agéntis, & iníqui:

Quóniam tu es patiéntia mea Dómine: * Dómine spes mea à juventûte mea.

In te confirmâtus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus:

In te cantátio mea semper: * tamquam prodígium factus sum multis: & tu adjûtor fortis.

Repleâtur os meum laude, ut cantem glóriam tuam: * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectûtis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi: * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes: Deus derelîquit eum, persequímini, & comprehéndite eum: * quia non est qui erípiat.

Deus ne elongêris à me: * Deus meus in auxílium meum réspice.

Con-

Confundántur & deficiant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusiône & pudôre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperâbo:* & adjíciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiâbit justítiam tuam; * tota die salutâre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratûram; introîbo in poténtias Dómini: * Dómine memorâbor justítiæ tuæ solîus.

Deus docuísti me à juventûte mea: * & usque nunc pronuntiâbo mirabília tua.

Et usque in senéctam & sénium * Deus ne derelínquas me.

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventûra est.

Poténtiam tuam, & justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, & malas: & convérsus vivificásti me: * & de abyssis terræ íterùm reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam: * & convérsus consolâtus es me.

Nam & ego confitêbor tibi in vasis psalmi veritâtem tuam: * Deus psallam tibi in cíthara, sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi: * & ánima mea, quam redemísti.

Sed & lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi & reveriti fuerint, qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da: * & justítiam tuam filio regis.

Judicâre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * & colles justítiam.

Judicâbit páuperes pópuli, & salvos fáciet filios páuperum: * & humiliâbit calumniatôrem.

Et permanêbit cum sole, & ante lunam, * in generatiône & generatiônem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriêtur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis: * donec auferâtur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare: * & à flúmine usque ad términos orbis terrârum.

Coram illo prócident Æthíopes: * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges

reges terræ : * omnes Gentes sérvient ei.

Quia liberâbit páuperem à poténte : * & páuperem, cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi : * & ánimas pauperū salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eôrum : * & honorábile nomen eôrum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper : * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus : * & florébunt de civitâte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestâtis ejus in ætérnum : * & replebitur majestâte ejus omnis terra, fiat, fiat.

Antiphona. Esto mihi Dómine in Deum protectôrem.

Antiphona. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quàm bonus Israël Deus * his, qui recto sunt corde !

Mei autem pænè moti sunt pedes : * pænè effúsi sunt gressus mei.

Quia zelavi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum : * & firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideò ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitâte & impietâte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eôrum : * transiérunt in afféctum cordis.

Cogitavérunt, & locúti sunt nequítiam : * iniquitâtem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cælum os suum : * & lingua eôrum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hic : * & dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt : Quómodo scit Deus, * & si est sciéntia in excélso ?

Ecce ipsi peccatóres, & abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas.

Et fui flagellâtus tota die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicêbam : Narrâbo sic : * ecce

ecce natiônem filiórum tuórum reprobávi.

Existimâbam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:

Donec intrem in sanctuárium Dei: * & intélligam in novíssimis eôrum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quomodo facti sunt in desolatiônem, súbitò defecérunt:* periérunt propter iniquitâtem suam.

Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitâte tua imáginem ipsôrum ad níhilum rédiges.

Quia inflammâtum est cor meum, & renes mei commutáti sunt: * & ego ad níhilum redáctus sum, & nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te, * & ego semper tecum.

Tenuísti manum déxteram meam: & in voluntâte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cælo? * & à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant se à te, períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærêre Deo bonum est; * pónere in Dómino Deo spem meam.

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

UT quid Deus repulísti in finem: * irâtus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiônis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hereditâtis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eôrum in finem: * quanta malignâtus est inimîcus in sancto?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitâtis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa: * & non cognovérunt sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignôrum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum: * in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni Sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eôrum simul: * Quiéscere faciâmus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus, jam

jam non est Prophêta: * & nos non cognóscet ámpliùs.

Usquequò Deus impropêrâbit inimîcus, * irrîtat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, & déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula: * operâtus est salûtem in médio terræ:

Tu confirmásti in virtûte tua mare: * contribulásti cápita dracônum in aquis.

Tu confregísti cápita dracônis: * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, & torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricâtus es aurôram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstâtem & ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimîcus improperâvit Dómino; * & pópulus insípiens incitâvit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * & ánimas páuperum tuôrum ne oblivíscâris in finem.

Réspice in testaméntum tuum: * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt, terræ dómibus iniquitâtum.

Ne avertâtur, húmilis factus confûsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiôrum tuôrum, eôrum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne oblivíscâris voces inimicôrum tuôrum: * supérbia eôrum, qui te odérunt, ascéndit semper.

Antiphona. Liberásti virgam hereditâtis tuæ.

Antiphona. Et invocábimus.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi Deus: * confitébimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cùm accépero tempus, ego justítias judicâbo.

Liquefácta est terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi íniquis: Nolîte iníquè ágere: * & delinquéntibus: Nolîte exaltâre cornu:

Nolîte extóllere in altum cornu vestrum: * nolîte loqui advérsus Deum iniquitâtem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque à desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, & hunc exáltat: * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinâvit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est

est exinanîta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiâbo in sæculum: * cantâbo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatôrum confríngam: * & exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Isráël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrêgit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * & nihil invenérunt omnes viri divitiârum in mánibus suis.

Ab increpatiône tua Deus Jacob: * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cælo audîtum fecísti judícium: * terra trémuit & quiêvit.

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * & relíquiæ cogitatiônis diem festum agent tibi.

Vovête, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili & ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Antiphona. Et invocábimus nomen tuum Dómine.

Antiphona. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulatiônis meæ Deum exquisîvi, mánibus meis nocte contra eum: * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea, * memor fui Dei, & delectâtus sum, & exercitâtus sum: & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbâtus sum, & non sum locûtus.

Cogitávi dies antíquos: * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditâtus sum nocte cum corde meo, * & exercitâbar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appônet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatiône in generatiônem?

Aut obliviscêtur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Memor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis: * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus, qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, & Joseph.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * & timuérunt, & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis: * & vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Moysi & Aaron.

Psalmus 77.

ATténdite pópule meus legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea: * & patres nostri narravérunt nobis;

Non sunt occultáta à fíliis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob: * & legem pósuit in Isräel.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea fíliis suis: * ut cognóscat generátio áltera.

Fílij qui nascéntur, & exúrgent: * & narrábunt fíliis suis:

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscántur óperum Dei: * & mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum, generátio prava & exáspe-rans:

Generátio, quæ non diréxit cor suum; * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Fílij Ephrem intendéntes & mitténtes arcum; * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei: * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus, quæ osténdit eis.

Coram pátribus eôrum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrûpit mare, & perdúxit eos: * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi:* & tota nocte in illuminatiône ignis.

Interrûpit petram in erémo:* & adaquâvit eos velut in abyſſo multa.

Et edúxit aquam de petra; * & dedúxit tamquam flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccâre ei: * in iram excitavérunt Excélſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis: * ut péterent eſcas animâbus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo:* dixérunt: Numquid póterit Deus parâre menſam in desérto?

Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torréntes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut parâre menſam pópulo ſuo?

Ideò audìvit Dóminus, & díſtulit: * & ignis accénſus eſt in Jacob, & ira aſcéndit in Iſraël:

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus:

Et mandâvit núbibus déſuper, * & jánuas cæli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cæli dedit eis.

Panem Angelôrum manducâvit homo: * cibária miſit eis in abundántia.

Tránſtulit Auſtrum de cælo:* & indúxit in virtûte ſua Africum.

Et pluit ſuper eos ſicut púlverem carnes: * & ſicut arênam maris volatília pennâta.

Et cecidérunt in médio caſtrôrum eôrum: * circa tabernácula eôrum.

Et manducavérunt & ſaturáti ſunt nimis, & deſidérium eôrum áttulit eis: * non ſunt fraudáti à deſidério ſuo.

Adhuc eſcæ eôrum erant in ore ipsôrum: * & ira Dei aſcéndit ſuper eos.

Et occîdit pingues eôrum, * & eléctos Iſraël impedîvit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc: * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitâte dies eôrum: * & anni eôrum cum feſtinatiône.

Cùm occíderet eos, quærébant eum: * & revertebántur, & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti ſunt quia Deus adjûtor eſt eôrum: * & Deus excélſus redémptor eôrum eſt.

Et dilexérunt eum in ore ſuo,*

suo, * & lingua sua mentíti sunt ei :
Cor autem eôrum non erat rectum cum eo: * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus :
Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eôrum: * & non dispérdet eos.
Et abundâvit ut avérteret iram suam: * & non accéndit omnem iram suam :
Et recordâtus est quia caro sunt, * spíritus vadens, & non rédiens.
Quóties exacerbavérunt eum in desérto; * in iram concitavérunt eum in inaquóso ?
Et convérsi sunt, & tentavérunt Deum : * & sanctum Israël exacerbavérunt.
Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redêmit eos de manu tribulántis.
Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos,
Et convértit in sánguinem flúmina eôrum : * & imbres eôrum, ne bíberent.
Misit in eos cœnomyiam, & comêdit eos : * & ranam, & dispérdidit eos.
Et dedit ærúgini fructus eôrum : * & labôres eôrum locústæ.
Et occîdit in grándine víneas eôrum : * & moros eôrum in pruína.
Et trádidit grándini juménta eôrum : * & possessiônem eôrum igni.
Misit in eos iram indignatiônis suæ : * indignatiônem, & iram, & tribulatiônem ; immissiónes per ángelos malos.
Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit à morte animâbus eôrum : * & juménta eôrum in morte conclûsit.
Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti : * primítias omnis labôris eôrum in tabernáculis Cham.
Et ábstulit sicut oves pópulum suum: * & perdúxit eos tamquam gregem in desérto.
Et dedúxit eos in spe, & non timuérunt : * & inimícos eôrum opéruit mare.
Et indúxit eos in montem sanctificatiônis suæ, * montem, quem acquisivit déxtera ejus.
Et ejêcit à fácie eôrum Gentes : * & sorte divîsit eis terram in funículo distributiônis.
Et habitâre fecit in tabernáculis eôrum * tribus Israël.
Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excélsum : * & testimónia ejus non custodiérunt.
Et avertérunt se, & non servavérunt pactum : * quemádmodum patres eôrum convérsi sunt in arcum pravũ.
In iram concitavérunt eum in

in cóllibus ſuis; * & in ſculptílibus ſuis ad æmulatiônem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & ſprevit: * & ad níhilum redêgit valdè Iſraël.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum ſuum, ubi habitâvit in homínibus.

Et trádidit in captivitâtem virtûtem eôrum: * & pulchritúdinem eôrum in manus inimíci.

Et conclûſit in gládio pópulum ſuum: * & hereditâtem ſuam ſprevit.

Júvenes eôrum comêdit ignis, * & vírgines eôrum non ſunt lamentátæ.

Sacerdótes eôrum in gládio cecidérunt: * & víduæ eôrum non plorabántur.

Et excitâtus eſt tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulâtus à vino.

Et percúſſit inimícos ſuos in poſteriôra: * oppróbrium ſempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joſeph: * & tribum Ephraim non elêgit.

Sed elêgit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificâvit ſicut unicórnium ſanctificium ſuum in terra, * quam fundâvit in ſæcula.

Et elêgit David ſervum ſuum, & ſúſtulit eum de grégibus óvium: * de poſt fœtántes accêpit eum.

Páſcere Jacob ſervum ſuum,* & Iſraël hereditâtem ſuam.

Et pavit eos in innocéntia cordis ſui: * & in intelléctibus mánuum ſuârum dedúxit eos.

Antiphona. Tu es Deus, qui facis mirabília.

Antiphona. Propítius eſto.

Pſalmus 78.

Deus venérunt Gentes in hereditâtem tuam, polluérunt templum ſanctum tuum: * poſuérunt Jerúſalem in pomôrum cuſtódiam.

Poſuérunt morticîna ſervôrum tuôrum, eſcas volatílibus cæli: * carnes ſanctôrum tuôrum béſtiis terræ.

Effudérunt ſánguinem eôrum tamquam aquam in circúitu Jerúſalem: * & non erat qui ſepelîret.

Facti ſumus oppróbrium vicínis noſtris: * ſubſannátio & illúſio his qui in circúitu noſtro ſunt.

Uſquequò Dómine iraſcêris in finem: * accendêtur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in Gentes, quæ te non novérunt: * & in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob: * & locum ejus deſolavérunt.

Ne memíneris iniquitâtum noſtrârum antiquârum, citò antí-

antícipent nos misericórdiæ tuæ: * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutâris noster: & propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos: * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.

Ne fortè dicant in Géntibus: Ubi est Deus eôrum, * & innotéscat in Natiónibus coram óculis nostris,

Ultio sánguinis servôrum tuôrum, qui effûsus est: * introëat in conspéctu tuo gémitus compeditôrum.

Secúndùm magnitúdinem bráchij tui, * póssìde filios mortificatôrum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eôrum: * impropérium ipsôrum, quod exprobravérunt tib Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum.

In generatiônem & generatiônem * annuntiábimus laudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israël, inténde: * qui dedûcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestâre coram Ephraim, Bénjamin, & Manásse.

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus convérte nos: * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtûtum, * quoúsque irascêris super oratiônem servi tui?

Cibâbis nos pane lacrymârum: * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra.

Posuísti nos in contradictiônem vicínis nostris: * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtûtum convérte nos: * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti Gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus: * plantásti radíces ejus, & implêvit terram.

Opéruit montes umbra ejus: * & arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare: * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus: * & vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?

Exterminâvit eam aper de silva: * & singulâris ferus depástus est eam.

Deus virtûtum convértere: * réspice de cælo, & vide, & vísita víneam istam.

Et pérfice eam, quam plantâvit déxtera tua: * & super filium hóminis, quem confirmásti tibi.

Incénsa igni, & suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * & super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Et non discédimus à te: vivificâbis nos: * & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtûtum convérte nos: * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Antiphona. Propítius esto peccátis nostris Dómine.

Per Annum, ℣. Gaudébunt lábia mea, cùm cantávero tibi. ℟. Et ánima mea, quam redemísti.

In Adventu, ℣. Ex Sion spécies decôris ejus. ℟. Deus noster maniféstè véniet.

Pro uno Martyre, ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Confessore Pontifice, & non Pontifice, ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

AD LAUDES.

Antiphona. Tibi soli peccávi, Dómine miserêre mei.

Psalmus. Miserêre. 62.

Antiphona. Dómine.

Psalmus 89.

Dómine, refúgium factus es nobis, * à generatiône in generatiônem.

Priúsquam montes fierent, aut formarêtur terra & orbis: * à sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitâtem: * & dixísti: Convertímini filij hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna quæ prætériit,

Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eôrum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat, manè flóreat, & tránseat: * véspere décidat, indûret, & aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furôre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo: * sæculum nostrum in illuminatiône vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt: * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annôrum nostrôrum in ipsis, septuagínta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni: * & ampliùs eôrum, labor & dolor.

Quóniam supervênit mansuetûdo: * & corripiêmur.

Quis novit potestâtem iræ tuæ: * & præ timôre tuo iram tuam dinumerâre?

Déxteram tuam sic notam fac: * & erudítos corde in sapiéntia.

Convértere Dómine úsquequò? * & deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdia tua: * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diêbus nostris.

Lætáti sumus pro diêbus, quibus nos humiliásti: * annis, quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, & in ópera tua: * & dírige filios eôrum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrârum dírige super nos: * & opus mánuum nostrârum dírige.

Antiphona. Dómine refúgium factus es nobis.

Antiph. In matutínis meditâbor in te. Psalmus. Deus Deus meus. 19.

Antiphona. Cantêmus.

Canticum Moysi. *Exodi* 15.

Cantêmus Dómino: gloriósè enim magnificâtus est, * equum & ascensôrem dejêcit in mare.

Fortitûdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salûtem.

Iste Deus meus, & glorificâbo eum: * Deus patris mei, & exaltâbo eum.

Dóminus quasi vir pugnâtor, omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaônis & exércitum ejus projêcit in mare:

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua Dómine magnificâta est in fortitúdine: déxtera tua, Dómine, percússit inimîcum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos:

Misísti iram tuam, quæ devorâvit eos sicut stípulam. * Et in spíritu furôris tui congregátæ sunt aquæ:

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimîcus: Pérsequar & comprehéndam, * dívidam spólia, implébitur ánima mea:

Evaginâbo gládium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare: * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis similis tui in fórtibus Do-

Dómine? * quis ſimilis tui, magníficus in ſanctitâte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendíſti manum tuam, & devorâvit eos terra: * dux fuíſti in miſericórdia tua pópulo quem redemíſti:

Et portáſti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum ſanctum tuum.

Aſcendérunt pópuli, & iráti ſunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philíſthiim.

Tunc conturbáti ſunt príncipes Edom, robúſtos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat ſuper eos formîdo & pavor, * in magnitúdine bráchij tui:

Fiant immóbiles quaſi lapis, donec pertránſeat pópulus tuus Dómine, * donec pertránſeat pópulus tuus iſte, quem poſſedíſti.

Introdúces eos, & plantâbis in monte hereditâtis tuæ, * firmíſſimo habitáculo tuo quod operâtus es Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt manus tuæ: * Dóminus regnâbit in ætérnum, & ultrà.

Ingréſſus eſt enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare: * & redúxit ſuper eos Dóminus aquas maris:

Filij autem Iſraël ambulavérunt per ſiccum * in médio ejus.

Antiphona. Cantêmus Dómino glorióſè.

Antiphona. In ſanctis ejus laudâte Deum. Pſalm. Laudâte Dóminum de cælis. 21.

Capitulum. *Rom. 13. d*

Nox præcéſſit, dies autem appropinquâvit: Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéſtè ambulêmus.

Hymnus.

Lux ecce ſurgit áurea:
Pallens facéſſat cæcitas,
Quæ noſmet in præceps diu
Errôre traxit dévio.

Hæc lux ſerênum cónferat,
Puróſque nos præſtet ſibi:
Nihil loquâmur súbdolum:
Volvâmus obſcûrum nihil.

Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculîve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.

Speculâtor adſtat déſuper,
Qui nos diêbus ómnibus
Actúſque noſtros próſpicit
A luce prima in véſperum.

Deo Patri ſit glória,
Ejúſque ſoli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne ſæculum. Amen.

℣. Repléti ſumus manè miſericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectáti ſumus.

Ad

Ad Benedictus; Antiphona. In sanctitâte serviâmus Dómino, & liberâbit nos ab inimícis nostris.

Preces quando dicuntur, habentur suprà in Feria secunda. 65.

FERIA SEXTA

ad Matutinum.

Invitatorium. Adorêmus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos. Psalm. Venite, exultêmus. 1. Hymnus.

TU Trinitâtis Unitas,
Orbē poténter quæ regis,
Atténde laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.

Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitêmus ómnium
A te medêlam vúlnerum.

Quò fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus;
Abstérgat illud cælitus
Tuæ potéstas glóriæ.

Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Nec críminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.

Ob hoc Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine
Per quod diêrum círculis,
Nullis ruâmus áctibus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Antiphona. Exultâte.

Psalmus 80.

EXultâte Deo adjutóri nostro: * jubilâte Deo Jacob.

Súmite psalmum, & date tympanum, * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccinâte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitâtis vestræ:

Quia præcéptum in Isräël est: * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exîret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audivit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatiône invocásti me, & liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestâtis: probávi te apud aquam contradictiônis.

Audi pópulus meus, & contestâbor te: * Isaël si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorâbis deum aliênum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti: * dilâta os tuum, & implêbo illud.

Et non audivit pópulus meus vocem meam: * & Isräël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndùm desidéria cordis eôrum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me: * Israël si in viis meis ambulásset:

Pro níhilo fórsitan inimícos eôrum humiliássem:* & super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei: * & erit tempus eôrum in sæcula.

Et cibâvit eos ex ádipe fruménti:* & de petra, melle saturâvit eos.

Psalmus 81.

Deus stetit in synagóga deôrum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicâtis iniquitâtem: * & fácies peccatôrum súmitis?

Judicâte egéno, & pupíllo: * húmilem & páuperem justificâte.

Erípite páuperem: * & egênum de manu peccatôris liberâte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dij estis, * & filij Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini: * & sicut unus de princípibus cadêtis.

Surge Deus, júdica terram: * quóniam tu hereditâbis in ómnibus Géntibus.

Antiphona. Exultâte Deo adjutôri nostro.

Antiphona. Tu solus.

Psalmus 82.

Deus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescâris Deus:

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium: * & cogitavérunt advérsus sanctos tuos.

Dixérunt: Venîte, & disperdâmus eos de gente: * & non memorêtur nomen Israël ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter: * simul advérsum te testaméntum dispoluérunt, tabernácula Idumæôrum & Ismahelítæ.

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec: * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis: * facti sunt in adjutórium filiis Lot.

Fac illis sicut Mádian, & Sísaræ: * sicut Jabin in torrénte Cisson.

Disperiérunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eôrum sicut Oreb & Zeb, * & Zébee, & Sálmana:

Omnes príncipes eôrum, * qui dixérunt: Hereditâte possideâmus Sanctuárium Dei.

Deus meus pone illos ut rotam: *

tam : * & sicut stípulam ante fáciem venti.

S icut ignis qui combûrit silvam : * & sicut flamma combúrens montes ;

I ta persequêris illos in tempestâte tua : * & in ira tua turbâbis eos.

I mple fácies eôrum ignomínia : * & quærent nomen tuum, Dómine.

E rubéscant, & conturbéntur in sæculum sæculi : * & confundántur, & péreant.

E t cognóscant quia nomen tibi Dóminus : * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

QUàm diléčta tabernácula tua Dómine virtûtum ! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

C or meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

E tenim passer invênit sibi domum : * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

A ltária tua Dómine virtûtum : * Rex meus, & Deus meus.

B eáti, qui hábitant in domo tua Dómine : * in sæcula sæculôrum laudábunt te.

B eâtus vir, cujus est auxílium abs te : * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymârum, in loco quem pósuit.

E tenim benedictiônem dabit legislâtor, ibunt de virtûte in virtûtem : * vidébitur Deus deôrum in Sion.

D ómine Deus virtûtum exáudi oratiônem meam : * áuribus pércipe Deus Jacob.

P rotéctor noster áspice Deus : * & réspice in fáciem Christi tui :

Q uia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

E légi abjéctus esse in domo Dei mei : * magis quàm habitâre in tabernáculis peccatôrum.

Q uia misericórdiam & veritâtem díligit Deus : * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

N on privâbit bonis eos qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtûtum, beâtus homo qui sperat in te.

Antiphona. Tu solus Altíssimus super omnem terram.

Antiphona. Benedixísti.

Psalmus 84.

BEnedixísti Dómine terram tuam : * avertísti captivitâtem Jacob.

R emisísti iniquitâtem plebis tuæ : * operuísti ómnia peccâta eôrum.

M itigásti omnem iram tuam : * avertísti ab ira indignatiônis tuæ.

C onvérte nos Deus salutâris noster : * & avérte iram tuam à nobis.

N umquid in ætérnum irascêris

scêris nobis? * aut exténdes iram tuam à generatiône in generatiônem?

Deus tu convérsus vivificâbis nos: * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * & salutâre tuum da nobis.

Audiam quid loquâtur in me Dóminus Deus: * quóniam loquêtur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutâre ipsius: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * & justítia de cælo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitâtem: * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulâbit: * & ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

INclína Dómine aurem tuam, & exáudi me: * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserêre mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suâvis & mitis; * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe Dómine oratiônem meam: * & inténde voci deprecatiônis meæ.

In die tribulatiônis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine: * & non est secúndùm ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te Dómine: * & glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Deduc me Dómine in via tua, & ingrédiar in veritâte tua: * lætêtur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * & glorificâbo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me: * & eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagôga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * & non proposué-runt te in conspéctu suo.

Et

Et tu Dómine Deus miserâtor & misericors,* pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax,
Réspice in me, & miserêre mei, * da impérium tuum púero tuo: & salvum fac filium ancíllæ tuæ.
Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur: * quóniam tu Dómine adjuvísti me, & consolâtus es me.
Antiphona. Benedixisti Dómine terram tuam.
Antiph. Fundaménta ejus.

Psalmus. 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriôsa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab & Babylônis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundâvit eam Altíssimus?
Dóminus narrâbit in scriptúris populôrum & príncipum;* horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

Dómine Deus salûtis meæ: * in die clamávi, & nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:
Quia replêta est malis ánima mea: * & vita mea inférno appropinquâvit.
Æstimâtus sum cum descendéntibus in lacum:* factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, & in umbra mortis.
Super me confirmâtus est furor tuus: * & omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longè fecísti notos meos à me: * posuérunt me abominatiônem sibi.
Tráditus sum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?
Numquid narrâbit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * & veritâtem tuam in perditiône?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * & justítia tua in terra obliviônis!

Et ego ad te Dómine clamávi: * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiônem meam: * avértis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventûte mea: * exaltâtus autem, humiliâtus sum & conturbâtus.

In me transiérunt iræ tuæ: * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti à me amîcum & próximum: * & notos meos à miséria.

Antiphona. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.

Aña. Benedíctus. Psalm. 88.

MIsericórdias Dómini * in ætérnum cantâbo.

In generatiônem & generatiônem * annuntiâbo veritâtem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cælis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo, * Usque in ætérnum præparâbo semen tuum:

Et ædificâbo in generatiônem & generatiônem * sedem tuam.

Confitebúntur cæli mirabília tua Dómine: * étenim veritâtem tuam in ecclésia sanctôrum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificâtur in consílio sanctôrum: * magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtûtum, quis símilis tibi? * potens es Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu dominâris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerâtum, supérbum: * in bráchio virtûtis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cæli, & tua est terra, orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilônem, & mare tu creásti:

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt, * tuum bráhium cum poténtia.

Firmêtur manus tua, & exaltêtur déxtera tua: * justítia & judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam: * beâtus pópulus, qui scit jubilatiônem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt tota die: * & in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtûtis eôrum tu es: * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * & sancti Israël Regis nostri.

Tunc locûtus es in visiône sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: & exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei: * & bráchium meum confortâbit eum.

Nihil proficiet inimîcus in eo, * & filius iniquitâtis non appônet nocêre ei.

Et concîdam à fácie ipsius inimícos ejus: * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso: * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * & in fluminibus déxteram ejus.

Ipse invocâbit me: Pater meus es tu: * Deus meus, & suscéptor salûtis meæ:

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servâbo illi misericórdiam meam: * & testaméntum meum fidêle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus; * & thronum ejus sicut dies cæli.

Si autem derelíquerint filij ejus legem meam: * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint; * & mandâta mea non custodíerint:

Visitâbo in virga iniquitátes eôrum: * & in verbéribus peccâta eôrum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocêbo in veritâte mea:

Neque profanâbo testaméntum meum: * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * semen ejus in ætérnum manêbit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo,* & sicut luna perfécta in ætérnum: * & testis in cælo fidêlis.

Tu verò repulísti & despexísti: * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depri-

mén-

méntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.

A vertísti adjutórium gládij ejus: * & non es auxiliâtus ei in bello.

D estruxísti eum ab emundatiône: * & sedem ejus in terram collisísti.

M inorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confusiône.

U squequò Dómine avértis in finem, * exardéscet sicut ignis ira tua?

M emorâre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituísti omnes filios hóminum?

Q uis est homo, qui vivet, & non vidêbit mortem: * éruet ánimam suam de manu ínferi?

U bi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritâte tua?

M emor esto Dómine oppróbrij servôrum tuôrum * (quod contínui in sinu meo) multârum géntium.

Q uod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutatiônem Christi tui.

B enedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

D Eus ultiônum Dóminus: * Deus ultiônum lîberè egit.

E xaltâre qui júdicas terram: * redde retributiônem supérbis.

U squequò peccatóres Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabúntur:

E ffabúntur, & loquéntur iniquitâtem: * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

P ópulum tuum Dómine humiliavérunt: * & hereditâtem tuam vexavérunt.

V íduam & ádvenam interfecérunt: * & pupíllos occidérunt.

E t dixérunt: Non vidêbit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

I ntellígite insipiéntes in pópulo, * & stulti aliquándo sápite.

Q ui plantâvit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Q ui córripit Gentes, non árguet: * qui docet hóminem sciéntiam?

D óminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

B eâtus homo, quem tu erudíeris Dómine: * & de lege tua docúerîs eum.

U t mítiges ei à diêbus malis: * donec fodiâtur peccatóri fóvea.

Q uia non repéllet Dóminus plebem suam: * & hereditâtem suam non derelínquet:

Q uoadúsque justítia conver-

vertâtur in judícium : * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes ? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitâtem ?

Nisi quia Dóminus adjûvit me : * paulóminus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicêbam : Motus est pes meus: * misericórdia tua Dómine adjuvâbat me.

Secúndùm multitúdinem dolôrum meôrum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitâtis : * qui fingis labôrem in præcépto ?

Captábunt in ánimam justi: * & sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium : * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitâtem ipsôrum : & in malítia eôrum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Antiphona. Benedíctus Dóminus in ætérnum.

Antiphona. Cantâte.

Psalmus 95.

Cantâte Dómino cánticum novum : * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus : * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus , * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus , & laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia : * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritûdo in conspéctu ejus : * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium , afférte Dómino glóriam & honôrem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias , & introïte in átria ejus : * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur ; * judicâbit pópulos in æquitâte.

Læténtur cæli , & exúltet terra , commoveâtur mare ; & plenitûdo ejus : * gaudébunt campi , & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini , quia venit : * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terræ in æquitâte , * & pópulos in veritâte sua.

Psalmus 96.

DOminus regnâvit, exúltet terra: * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes, & calîgo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcêdet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à facie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adorâte eum omnes Angeli ejus: * audîvit, & lætâta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus ánimas sanctôrum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.

Antiphona. Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus.

Par Annum, ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo Dómine. ℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

In Adventu, ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem filiæ Sion.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corônam de lápide pretióso.

Pro pluribus Mart. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectántur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice. ℣. Elêgit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquêtur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Antiphona. Spíritu principáli confirma cor meum Deus.

Psalmus. Miserêre mei. 62.

Aña. In veritâte Psalm 142.

DOmine exáudi oratiônem meam: áuribus pércipe obsecratiônem meam in veritâte tua: *

tua : * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecûtus est inimîcus ánimam meam : * humiliâvit in terra vitam meam.

Collocâvit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * & anxiâtus est super me spíritus meus, in me turbâtum est cor meum.

Memor fui diêrum antiquôrum, meditâtus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuârum meditâbar.

Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi :

Velóciter exáudi me Dómine: * defêcit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me: * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audîtam fac mihi manè misericórdiam tuam : * quia in te sperâvi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntâtem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedûcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificâbis me, in æquitâte tua.

Edúces de tribulatiône ánimam meam : * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Antiphona. In veritâte tua exáudi me Dómine.

Antiph. Illúmina Dómine vultum tuum super nos. Psalmus. Deus Deus meus. 19. Antiphona. Dómine.

Canticum Habacuc.

Cap. 1.

Domine audívi auditiônem tuam, * & tímui.

Dómine opus tuum: * in médio annôrum vivífica illud.

In médio annôrum notum fácies : * cùm irâtus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & sanctus de monte Pharan :

Opéruit cælos glória ejus : * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit : * córnua in mánibus ejus :

Ibi abscóndita est fortitûdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediêtur diábolus ante pedes ejus. * Stetit, & mensus est terram.

Aspéxit, & dissólvit Gentes : * & contríti sunt montes sæculi.

Incurvâti sunt colles mundi, *

di, * ab itinéribus æternitâtis ejus.

Pro iniquitâte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irâtus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tùa?

Qui ascéndes super equos tuos; * & quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitâbis arcum tuum, * juraménta tríbubus quæ locûtus es:

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes: * gurges aquârum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitûdo manus suas levâvit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo: * in luce sagittârum tuârum, ibunt in splendôre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcâbis terram: * & in furôre obstupefácies Gentes.

Egréssus es in salûtem pópuli tui, * in salûtem cum Christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpij: * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatôrum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eôrum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquârum multârum.

Audívi, & conturbâtus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediâtur putrêdo in óssibus meis, * & subter me scáteat:

Ut requiéscam in die tribulatiônis: * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florêbit: * & non erit germen in víneis.

Mentiêtur opus olívæ: * & arva non ásferent cibum.

Abscindêtur de ovíli pecus: * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudêbo: * & exultâbo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitûdo mea: * & ponet pedes meos quasi cervôrum.

Et super excélsa mea dedûcet me victor * in psalmis canéntem.

Antiphona. Dómine audívi audîtum tuum, & tímui.

Antiphona. In tympano & choro, in chordis & órgano laudâte Deum. Psalmus. Laudâte Dóminum de cælis. 21.

Capi-

Capitulum. *Rom. 13.d*

NOx præcéſſit, dies autem appropinquâvit. Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéſtè ambulêmus.

Hymnus.

ÆTérna cæli glória,
Beâta ſpes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Caſtæque proles Vírginis:
Da déxteram ſurgentibus,
Exúrgat & mens sóbria,
Flagrans & in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Ortus refulget lúcifer,
Præitque ſolem núntius:
Cadunt tenébræ nóctium:
Lux ſancta nos illúminet;
Manénſque noſtris ſénſibus,
Noctem repéllat ſæculi,
Omníque fine témporis
Purgâta ſervet péctora.
Quæſita jam primùm Fides
In corde radíces agat,
Secúnda Spes congáudeat,
Qua major extat Cháritas.
Deo Patri ſit glória,
Ejúſque ſoli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne ſæculum.
Amen.

℣. Repléti ſumus manè miſericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectáti ſumus.

Ad Benedictus, Aña. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri viſitâvit nos Oriens ex alto.

Preces quando dicendæ ſunt habentur suprà in Feria ij. 65.

SABBATO
ad Matutinum.

Invitatorium. Dóminum Deum noſtrum, * Veníte adorêmus. Pſalmus. Veníte exultêmus. 2. Hymnus.

SUmmæ Parens clementiæ,
Mundi regis qui máchinam
Unius & ſubſtántiæ,
Trinúſque persónis Deus.
Noſtros pius cum cánticis
Fletus benígnè súſcipe;
Ut corde puro sórdium
Te perfruâmur lárgiùs.
Lumbos, jecurq; mórbidum,
Flammis adûre cóngruis;
Accíncti ut artus éxcubent
Luxu remóto péſſimo.
Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus,
Ditêmur omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.
Præſta, Pater piíſſime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne ſæculum. Amen.

Antiphona. Quia mirabília.

Pſalmus 79.

CAntâte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvâvit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutâre ſuum: * in conſpéctu Géntium revelâvit juſtítiam ſuam.

Recór-

Recordâtus est misericórdiæ suæ, * & veritâtis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutâre Dei nostri.

Jubilâte Deo omnis terra: * cantâte, & exultâte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubilâte in conspéctu Regis Dómini: * moveâtur mare, & plenitûdo ejus; orbis terrârum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini: * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terrârum in justítia, * & pópulos in æquitâte.

Psalmus 98.

Dominus regnâvit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveâtur terra.

Dóminus in Sion magnus: * & excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus: * & Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiêbat eos: * in colúmna nubis loquebâtur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus; * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eôrum.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Antiphona. Quia mirabília fecit Dóminus.

Sequens Antiphona & Psalmus. Jubilâte, hic prætermittitur, quando dicitur in Laudibus ut in Sabbatis, in quibus fit Officium de sancta Maria, & in Vigilia Nativitatis Domini in Sabbato occurrente; & ejus loco dicitur Antiphona & Psalm. Bonum est confitéri Dómino.

Antiphona. Jubilâte.

Psalmus 99.

Jubilâte Deo omnis terra: * servîte Dómino in lætítia.

Introîte in conspéctu ejus, * in exultatiône.

Scitôte

Scitôte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus: * introîte portas ejus in confessiône, átria ejus in hymnis: confitémini illi.

Laudâte nomen ejus: quóniam suâvis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * & usque in generatiônem & generatiônem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino,* & psállere nómini tuo Altíssime;

Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam, * & veritâtem tuam per noctem;

In decachórdo psaltério; * cum cántico in cíthara.

Quia delectâsti me Dómine in factúra tua:* & in opéribus mánuum tuârum exultâbo.

Quàm magnificâta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ:

Vir insipiens non cognóscet: * & stultus non intélliget hæc.

Cùm exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * & apparúerint omnes qui operántur iniquitâtem:

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt:* & dispergéntur omnes, qui operántur iniquitâtem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * & in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florêbit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt:

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * & benè patiéntes erunt, ut annúntient:

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * & non est iníquitas in eo.

Psalmus 100.

Misericórdiam & judícium: * cantâbo tibi Dómine:

Psallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulâbam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.

Non proponêbam ante óculos meos rem injústam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinántem à me malígnum non cognoscébam.

Detrahéntem secrétò próximo suo, * hunc persequêbar.

Supérbo óculo, & insatiábili

bili corde, * cum hoc non edêbam.

Oculi mei ad fidéles terræ ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrâbat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit ſupérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conſpéctu oculôrum meôrum.

In matutíno interficiêbam omnes peccatóres terræ: * ut diſpérderem de civitâte Dómini omnes operántes iniquitâtem.

Antiph. Jubilâte Deo omnis terra. vel Antiphona. Bonum eſt confitéri Dómino.

Antiphona. Clamor meus.

Pſalmus 101.

Domine exáudi oratiônem meam: * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me: * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me.

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei: * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percúſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum: * quia oblîtus ſum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pellicáno ſolitúdinis; * factus ſum ſicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei: * & qui laudábant me, advérſum me jurábant.

Quia cínerem tamquam panem manducâbam, * & potum meum cum fletu miſcêbam.

A fácie iræ & indignatiônis tuæ: * quia élevans alliſíſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt: * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes: * & memoriâle tuum in generatiônem & generatiônem.

Tu exúrgens miſeréberis Sion: * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus: * & terræ ejus miſerebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificâvit Dóminus Sion: * & vidébitur in glória ſua.

Reſpéxit in oratiônem humílium: * & non ſprevit precem eôrum.

Scribántur hæc in generatiône áltera: * & pópulus, qui creábitur, laudâbit Dóminum.

Quia proſpéxit de excélſo ſancto

sancto suo: * Dóminus de cælo in terram aspéxit:

Ut audíret gémitus compeditôrum: * ut sólveret filios interemptôrum:

Ut annúntient in Sion nomen Dómini: * & laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * & reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtûtis suæ: * Paucitâtem diêrum meôrum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diêrum meôrum, * in generatiônem & generatiônem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti: * & ópera mánuum tuârum sunt cæli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes: * & omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutâbis eos, & mutabúntur: * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Fílij servôrum tuôrum habitábunt: * & semen eôrum in sæculum dirigêtur.

Psalmus 102.

BEnedic ánima mea Dómino, * & ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dómino, * & noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiâtur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corônat te in misericórdia & miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * filiis Israël voluntátes suas.

Miserâtor, & miséricors Dóminus: * longánimis, & multum miséricors.

Non in perpétuum irascêtur: * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndùm peccâta nostra fecit nobis: * neque secúndùm iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secúndùm altitúdinem cæli à terra, * corroborâvit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte: * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserêtur pater filiôrum, misértus est Dóminus timéntibus se: * quóniam ipse cognôvit figméntum nostrum.

Recordâtus est quóniam pulvis sumus: * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorêbit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet: * & non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illîus in filios filiôrum, * his qui servant testaméntum ejus.

Et mémores sunt mandatôrum ipsíus,* ad faciéndum ea.

Dóminus in cælo parâvit sedem suam: * & regnum ipsîus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus: * poténtes virtûte, faciéntes verbum illìus, ad audiéndam vocem sermônum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus: * minístri ejus, qui fácitis voluntâtem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiônis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Antiphona. Clamor meus ad te véniat Deus.

Antiphona. Bénedic.

Psalmus 103.

Benedic ánima mea Dómino: * Dñe Deus meus magnificâtus es veheménter.

Confessiônem & decôrem induísti; * amíctus lúmine sicut vestiménto:

Exténdens cælum sicut pellem, * qui tegis aquis superiôra ejus.

Qui ponis nubem ascénsum tuum: * qui ámbulas super pennas ventórum.

Qui facis angelos tuos, spíritus: * & minístros tuos ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitâtem suam:* non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatiône tua fúgient: * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, & descéndunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur: * neque converténtur operîre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus, * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cæli habitábunt: * de médio petrârum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuôrum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum juméntis: * & herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra: * & vinum lætíficet cor hóminis:

Ut exhílaret fáciem in óleo: *

óleo: * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabúntur ligna campi, & cedri líbani, quas plantâvit: * illic pásseres nidificábunt.

Heródij domus dux est eôrum: * montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognôvit occâsum suum.

Posuísti ténebras, & facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ:

Cátuli leônum rugiéntes, ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt: * & in cubílibus suis collocabúntur.

Exîbit homo ad opus suum: * & ad operatiônem suam usque ad vésperum.

Quàm magnificâta sunt ópera tua Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessiône tua.

Hoc mare magnum, & spatiôsum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus.

Animália pusílla cum magnis: * illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei: * ómnia à te expéctant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitâte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur: * áuferes spíritum eôrum, & deficient, & in púlverem suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum, & creabúntur: * & renovâbis fáciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:

Qui réspicit terram, & facit eam trémere: * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantâbo Dómino in vita mea: * psállam Deo meo quamdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego verò delectâbor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui ita ut non sint: * bénedic ánima mea Dómino.

Psalmus 104.

Confitémini Dómino, & invocâte nomen ejus: * annuntiâte inter Gentes ópera ejus.

Cantâte ei, & psállite ei: * narrâte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini: * quærite faciem ejus semper.

Mementôte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus:* filij Jacob eléčti ejus.
Ipse Dóminus, Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.
Memor fuit in sæculum testaménti sui: * verbi, quod mandâvit in mille generatiónes:
Quod dispósuit ad Abraham: * & juraménti sui ad Isaac:
Et státuit illud Jacob in præcéptum: * & Israël in testaméntum ætérnum:
Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditâtis vestræ.
Cùm essent número brevi, * paucíssimi & íncolæ ejus:
Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.
Non relíquit hóminem nocêre eis: * & corrípuit pro eis reges.
Nolite tángere christos meos: * & in prophétis meis nolîte malignári.
Et vocâvit famem super terram: * & omne firmaméntum panis contrîvit.
Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.
Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec venîret verbum ejus.
Elóquium Dómini inflammâvit eum: * misit rex, & solvit eum: princeps populôrum, & dimísit eum.
Constítuit eum dóminum domus suæ, * & príncipem omnis possessiônis suæ:
Ut erudîret príncipes ejus sicut semetípsum: * & senes ejus prudéntiam docêret.
Et intrâvit Israël in Ægyptum: * & Jacob áccola fuit in terra Cham.
Et auxit pópulum suum veheménter: * & firmâvit eum super inimícos ejus.
Convértit cor eôrum ut odírent pópulum ejus: * & dolum fácerent in servos ejus.
Misit Moysen servum suum:* Aaron, quem elêgit ipsum.
Pósuit in eis verba signôrum suôrum: * & prodigiôrum in terra Cham.
Misit ténebras, & obscurâvit, * & non exacerbâvit sermónes suos.
Convértit aquas eôrum in sánguinem:* & occídit pisces eôrum.
Edidit terra eôrum ranas * in penetrálibus regum ipsôrum.
Dixit, & venit cœnomyia: * & cínifes in ómnibus finibus eôrum.
Pósuit plúvias eôrum grándinem: * ignem comburéntem in terra ipsôrum.
Et percússit víneas eôrum, &

& ficúlneas eôrum : * & contrîvit lignum finium eôrum.

Dixit, & venit locústa, & bruchus, * cujus non erat númerus :

Et comêdit omne fœnum in terra eôrum ; * & comêdit omnem fructum terræ eôrum.

Et percússit omne primogénitum in terra eôrum : * primítias omnis labôris eôrum.

Et edúxit eos cum argénto & auro : * & non erat in tríbubus eôrum infirmus.

Lætâta est Ægyptus in profectiône eôrum : * quia incúbuit timor eôrum super eos.

Expándit nubem in protectiônem eôrum, * & ignem ut lucêret eis per noctem.

Petiérunt, & venit cotúrnix:* & pane cæli saturâvit eos.

Dirûpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina :

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et edúxit pópulum suum in exultatiône, * & eléctos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes Géntium : * & labóres populôrum possedérunt :

Ut custódiant justificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Antiphona. Bénedic ánima mea Dómino.

Antiphona. Vísita nos.

Psalmus 105.

Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquêtur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus ?

Beáti qui custódiunt judícium, * & fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui, * vísita nos in salutári tuo :

Ad vidéndum in bonitâte electôrum tuôrum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ:* ut laudêris cum hereditâte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris : * injústè égimus, iniquitâtem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua : * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare Rubrum.

Et salvâvit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, & exiccâtum est : * & dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.

Et salvâvit eos de manu odiéntium : * & redêmit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos: *

eos: * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus: * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus: * & non sustinuérunt consilium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto: * & tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiônem ipsôrum: * & misit saturitâtem in ánimas eôrum.

Et irritavérunt Moysen in castris: * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, & deglutîvit Dathan: * & opéruit super congregatiônem Abiron.

Et exársit ignis in synagóga eôrum: * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb: * & adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Oblíti sunt Deum, qui salvâvit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham: terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos: * si non Moyses eléctus ejus stetísset in confractiône in conspéctu ejus:

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos: * & pro níhilo habuérunt terram desiderábilem.

Non credidérunt verbo ejus, & murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevâvit manum suam super eos: * ut prostérneret eos in desérto:

Et ut dejíceret semen eôrum in natiónibus: * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor: * & comedérunt sacrifícia mortuôrum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * & multiplicâta est in eis ruîna.

Et stetit Phínees, & placâvit: * & cessâvit quassátio.

Et reputâtum est ei in justítiam, * in generatiônem & generatiônem usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiônis: * & vexâtus est Moyses propter eos: quia exacerbavérunt spíritum ejus.

Et distínxit in lábiis suis: * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.

Et commísti sunt inter Gentes, & didicérunt ópera eôrum: & serviérunt sculptílibus eôrum: * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt filios suos, * & filias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem inno-

innocéntem : * sanguinem filiórum suórum & filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et inféċta est terra in sanguínibus : & contamináta est in opéribus eórum : * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irâtus est furóre Dóminus in pópulum suum: * & abominâtus est hereditâtem suam.

Et trádidit eos in manus Géntium : * & domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpè liberâvit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo: * & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularéntur: * & audîvit oratiônem eórum,

Et memor fuit testaménti sui: * & pœnítuit eum secúndùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac Dómine Deus noster : * & cóngrega nos de Natiónibus.

Ut confiteâmur nómini sancto tuo : * & gloriêmur in laude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Israël à sæculo & usque in sæculum : * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Psalmus 106.

Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt à Dómino, quos redêmit de manu inimíci, * & de regiónibus congregâvit eos.

A solis ortu, & occásu ; * ab aquilône, & mari.

Erravérunt in solitúdine in inaquóso : * viam civitâtis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes, & sitiéntes: * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur : * & de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitâtem habitatiônis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * & mirabília ejus filiis hóminum.

Quia satiâvit ánimam inânem: * & ánimam esuriéntem satiâvit bonis.

Sedéntes in ténebris, & umbra mortis: * vinctos in mendicitâte & ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei : * & consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliâtum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuvâret.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur: * & de necessitátibus eôrum liberâvit eos.

Et edúxit eos de ténebris, & umbra mortis: * & víncula eôrum dirrûpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrîvit portas æreas: * & vectes férreos confrêgit.

Suscêpit eos de via iniquitâtis eôrum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominâta est ánima eôrum: * & appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur: * & de necessitátibus eôrum liberâvit eos.

Misit verbum suum, & sanâvit eos: * & erípuit eos de interitiónibus eôrum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Ut sacríficent sacrificium laudis: * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus: * faciéntes operatiônem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit, & stetit spíritus procéllæ: * & exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cælos, & descéndunt usque ad abyssos: * ánima eôrum in malis tabescêbat.

Turbáti sunt, & moti sunt sicut ébrius: * & omnis sapiéntia eôrum devorâta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur: * & de necessitátibus eôrum edúxit eos:

Et státuit procéllam ejus in auram: * & siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt: * & dedúxit eos in portum voluntâtis eôrum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exáltent eum in ecclésia plebis: * & in cáthedra seniôrum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum: * & éxitus aquârum in sitim:

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquârum: * & terram sine aqua in éxitus aquârum:

Et collocâvit illic esuriéntes: * & constituérunt civitâtem habitatiônis.

Et seminavérunt agros, & plantavérunt víneas: * & fecérunt fructum nativitâtis.

Et

Et benedíxit eis, & multiplicáti sunt nimis: * & juménta eôrum non minorâvit.

Et pauci facti sunt: * & vexáti sunt à tribulatiône malôrum, & dolôre.

Effûsa est contémptio super príncipes: * & errâre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjûvit pâuperem de inópia: * & pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabúntur: * & omnis iníquitas oppilâbit os suum.

Quis sápiens, & custódiet hæc, * & intélliget misericórdias Dómini?

Antiphona. Vísita nos Dómine in salutári tuo.

Antiphona. Confitêbor.

Psalmus 107.

Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * cantâbo, & psallam in glória mea.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine, * & psallam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cælos misericórdia tua: * & usque ad nubes véritas tua:

Exaltâre super cælos Deus, & super omnem terram glória tua: * ut liberéntur dilécti tui.

Salvum fac déxtera tua, & exáudi me: * Deus locûtus est in sancto suo:

Exultâbo, & dívidam Síchimam; * & convállem tabernaculôrum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses: * & Ephraim suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedûcet me in civitâtem munîtam? * quis dedûcet me usque in Idumæam?

Nónne tu Deus, qui repulísti nos, * & non exibis Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatiône: * quia vana salus hóminis.

In Deo faciêmus virtûtem: * & ipse ad níhilum dedûcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

Deus laudem meam ne tacúeris: * quia os peccatôris, & os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, & sermónibus ódij circumdedérunt me: * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orâbam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis: * & ódium pro dilectiône mea.

Constítue super eum peccatôrem: * & diábolus stet à dextris ejus.
Cùm judicâtur, éxeat condemnâtus: * & orátio ejus fiat in peccâtum.
Fiant dies ejus pauci: * & epíscopâtum ejus accípiat alter.
Fiant filij ejus órphani, * & uxor ejus vídua.
Nutántes transferántur filij ejus, & mendícent: * & ejiciántur de habitatiónibus suis.
Scrutêtur fœnerâtor omnem substántiam ejus; * & divípiant aliéni labóres ejus.
Non sit illi adjûtor: * nec sit qui misereâtur pupíllis ejus.
Fiant nati ejus in intéritum: * in generatiône una deleâtur nomen ejus.
In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini: * & peccâtum matris ejus non deleâtur.
Fiant contra Dóminum semper, & dispéreat de terra memória eôrum: * pro eo quòd non est recordâtus fácere misericórdiam.
Et persecûtus est hóminem inopem, & mendîcum, * & compúnctum corde mortificâre.
Et diléxit maledictiônem, & véniet ei: * & nóluit benedictiônem, & elongábitur ab eo.
Et induit maledictiônem sicut vestiméntum, * & intrâvit sicut aqua in interiôra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.
Fiat ei sicut vestiméntum, quo operîtur: * & sicut zona, qua semper præcíngitur.
Hoc opus eôrum, qui détrahunt mihi apud Dóminum: * & qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.
Et tu Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum: * quia suâvis est misericórdia tua.
Líbera me, quia egênus & pauper ego sum: * & cor meum conturbâtum est intra me.
Sicut umbra cùm declînat, ablâtus sum: * & excússus sum sicut locústæ
Génua mea infirmâta sunt à jejúnio: * & caro mea immutâta est propter óleum.
Et ego factus sum oppróbrium illis; * vidérunt me, & movérunt cápita sua.
Adjuva me Dómine Deus meus: * salvum me fac secúndùm misericórdiam tuam.
Et sciant quia manus tua hæc: * & tu Dómine fecísti eam.
Maledícent illi, & tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundántur: servus autem tuus lætábitur.
Induántur qui détrahunt mihi,

mihi, pudôre: * & operiántur ſicut diplóide confuſiône ſua.
Confitêbor Dómino nimis in ore meo: * & in médio multôrum laudâbo eum.
Quia áſtitit à dextris páuperis, * ut ſalvam fáceret à perſequéntibus ánimam meam.
Antiphona. Confitêbor Dómino nimis in ore meo.
Per Annum, ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
In Adventu, ℣. Egrediêtur Dóminus de loco ſancto ſuo. ℟. Véniet ut ſalvet pópulum ſuum.
Pro beata Maria, ℣. Diffûſa eſt grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

A D L A U D E S,

Antiphona. Benígnè fac in bona voluntâte tua Dómine.
Pſalmus. Miſerêre. 62.
Aña. Bonum eſt. Pſalm. 91.

Bonum eſt confitéri Dómino, * & pſállere nómini tuo Altíſſime;
Ad annuntiándum manè miſericórdiam tuam, * & veritâtem tuam per noctem;
In decachórdo pſaltério; * cum cántico, in cíthara.
Quia delectáſti me Dómine in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuârum exultâbo.
Quàm magnificâta ſunt ópera tùa Dómine! * nimis profúndæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ:
Vir inſipiens non cognóſcet: * & ſtultus non intélliget hæc.
Cùm exórti fúerint peccatóres ſicut fœnum: * & apparúerint omnes qui operántur iniquitâtem:
Ut intéreant in ſæculum ſæculi: * tu autem Altíſſimus in ætérnum Dómine.
Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui peribunt: * & diſpergéntur omnes, qui operántur iniquitâtem.
Et exaltábitur ſicut unicórnis cornu meum:* & ſenéctus mea in miſericórdia úberi.
Et deſpéxit óculus meus inimícos meos: * & in inſurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.
Juſtus ut palma florêbit: * ſicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei noſtri florébunt:
Adhuc multiplicabúntur in ſenécta úberi: * & benè patiéntes erunt, ut annúntient:
Quóniam rectus Dóminus Deus noſter: * & non eſt iníquitas in eo.
Antiphona. Bonum eſt confitéri Dómino.

Antiphona. Métuant Dóminum omnes fines terræ. Psalmus. Deus Deus meus * ad te. 19.

Aña. Date magnitúdinem.

Canticum Moysi. *Deut.* 32.

AUdîte cæli quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrîna mea, * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, & quasi stillæ super grámina: * Quia nomen Dómini invocâbo.

Date magnificéntiam Deo nostro: * Dei perfécta sunt ópera, & omnes viæ ejus judícia:

Deus fidélis, & absque ulla iniquitâte, justus & rectus: * Peccavérunt ei, & non filij ejus in sórdibus:

Generátio prava atque pervérsa.* Hæccine reddis Dómino, pópule stulte & insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possêdit te, & fecit & creâvit te?

Meménto diérum antiquôrum, * cógita generatiónes síngulas:

Intérroga patrem tuum, & annuntiâbit tibi; * majóres tuos, & dicent tibi.

Quando dividêbat Altíssimus Gentes: * quando separâbat filios Adam.

Constítuit términos populôrum, * juxta númerum filiôrum Israël.

Pars autem Dómini, pópulus ejus: * Jacob funículus hereditâtis ejus.

Invênit eum in terra desérta,* in loco horrôris,& vastæ solitúdinis:

Circumdúxit eum, & dócuit: * & custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * & super eos vólitans.

Expándit alas suas, & assúmpsit eum, * atque portâvit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliênus.

Constítuit eum super excélsam terram: * ut coméderet fructus agrôrum.

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo.

Butyrum de arménto, & lac de óvibus * cum ádipe agnôrum, & aríetum filiôrum Basan:

Et hircos cum medúlla trítici, * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassâtus est diléctus, & recalcitrâvit: * incrassâtus, impinguâtus, dilatâtus;

Derelíquit Deum factôrem suum; * & recéssit à Deo salutári suo.

Pro-

Provocavérunt eum in diis aliénis, * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis & non Deo, * diis, quos ignorábant;

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eôrum.

Deum, qui te génuit, dereliquísti, * & oblîtus es Dómini creatôris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitâtus est: * quia provocavérunt eum filij sui & filiæ.

Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * & considerábo novíssima eôrum:

Generátio enim pervérsa est, * & infidéles filij.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * & irritavérunt in vanitátibus suis:

Et ego provocâbo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stulta irritâbo illos.

Ignis succénsus est in furôre meo, * & ardêbit usque ad inférni novíssima:

Devorabítque terram cum gérmine suo: * & móntium fundaménta combûret.

Congregâbo super eos mala, * & sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * & devorábunt eos aves morsu amaríssimo:

Dentes bestiârum immíttam in eos: * cum furôre trahéntium super terram, atque serpéntium:

Foris vastâbit eos gládius, & intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessâre fáciam ex homínibus memóriam eôrum.

Sed propter iram inimicôrum dísttuli: * ne fortè superbírent hostes eôrum,

Et dícerent: Manus nostra excélsa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sine prudéntia. * Utinam sáperent, & intellígerent, ac novíssima providérent.

Quómodo persequâtur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nónne ídeò, quia Deus suus véndidit eos, * & Dóminus conclûsit illos?

Non enim est Deus noster ut dij eôrum: * & inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomôrum, vínea eôrum, * & de suburbánis Gomórrhæ:

Uva eôrum uva fellis, * & botri amaríssimi.

Fel dracônum vinum eôrum, * & venénum áspidum insanábile.

Nónne hæc cóndita sunt apud

apud me, * & signâta in thesáuris meis?
Mea est última, & ego retríbuam in témpore, * ut labâtur pes eôrum;
Juxtà est dies perditiônis, * & adésse festínant témpora.
Judicâbit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur;
Vidêbit quòd infirmâta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.
Et dicet: Ubi sunt dij eôrum, * in quibus habébant fidúciam?
De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum:
Surgant & opituléntur vobis, * & in necessitâte vos prótegant.
Vidête quòd ego sim solus, * & non sit álius Deus præter me:
Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego sanâbo, * & non est qui de manu mea possit erúere.
Levâbo ad cælum manum meam, & dicam: * Vivo ego in ætérnum.
Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea:
Reddam ultiônem hóstibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam.
Inebriâbo sagíttas meas sánguine, * & gládius meus devorâbit carnes.
De cruôre occisôrum, * & de captivitâte, nudati inimicôrum cápitis.
Laudâte Gentes pópulum ejus, * quia sánguinem servôrum suôrum ulciscêtur:
Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.
Antiphona. Date magnitúdinem Deo nostro.
Antiphona. In cymbalis benesonántibus laudâte Deum.
Psalmus. Laudâte Dóminum de cælis. 20.

Capitulum. *Rom.* 13.*d*

NOx præcéssit, dies autem appropinquâvit. Abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis. Sicut in die honéstè ambulêmus.

Hymnus.

AUrôra jam spargit polum,
Terris dies illábitur:
Lucis resúltat spículum:
Discêdat omne lúbricum.
Phantásma noctis éxulet:
Mentis reátus córruat:
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ; cadat.
Ut manè, quod nos últimum,
Hîc deprecâmur cérnui;
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canórè cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,

Cum

Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdia tua. ℟. Exultávimus, & delectáti sumus.

Ad Benedictus, Antiphona. Illumináre Dómine his qui in ténebris sedent & dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israël.

Preces quando dicendæ sunt habentur suprà in Feria secunda 65.

DOMINICA
AD VESPERAS.

Pater noster. Ave María.
℣. Deus in adjutórium. 19.
Antiphona Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo, * Sede à dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptéreà exaltábit caput.

Aña. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis.
Antiphona. Fidélia.

Psalmus 110

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, & congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hereditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo:* mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intel-

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Antiphona. Fidélia ómnia mandâta ejus, confirmâta in sæculum sæculi.

Antiphona. In mandátis.

Psalmus 111.

Beâtus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectôrum benedicêtur.

Glória & divítiæ in domo ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, & miserâtor, & justus.

Jucúndus homo qui miserêtur & cómmodat; dispônet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditiône mala non timêbit.

Parâtum cor ejus sperâre in Dómino, confirmâtum est cor ejus: * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccâtor vidébit, & irascêtur, déntibus suis fremet & tabéscet, * desidérium peccatôrum perîbit.

Antiphona. In mandátis ejus cupit nimis.

Antiph. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

Laudâte púeri Dóminum: * laudâte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occâsum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * & super cælos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cælo & in terra?

Súscitans à terra ínopem: * & de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitâre facit stérilem in domo, * matrem filiôrum lætántem.

Antiph. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.

Antiphona. Nos qui vívimus.

Psalmus 113.

In éxitu Israël de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro:

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israël potéstas ejus.

Mare

Mare vidit, & fugit : * Jordânis convérſus eſt retrórſum.

Montes exultavérunt ut aríetes : * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi mare, quòd fugíſti : * & tu Jordânis, quia convérſus es retrórſum ?

Montes exultáſtis ſicut aríetes : * & colles ſicut agni óvium.

A fácie Dómini mota eſt terra, * à fácie Dei Jacob.

Qui convértit petram in ſtagna aquârum, * & rupem in fontes aquârum.

Non nobis Dómine, non nobis : * ſed nómini tuo da glóriam.

Super miſericórdia tua, & veritâte tua : * nequándo dicant Gentes : Ubi eſt Deus eôrum ?

Deus autem noſter in cælo : * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulâcra Géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur : * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient : * nares habent, & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt: pedes habent, & non ambulábunt : * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea : * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſraël ſperâvit in Dómino : * adjûtor eôrum & protéctor eôrum eſt.

Domus Aaron ſperâvit in Dómino : * adjûtor eôrum & protéctor eôrum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino : * adjûtor eôrum & protéctor eôrum eſt.

Dóminus memor fuit noſtri: * & benedíxit nobis :

Benedíxit dómui Iſraël : * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * puſillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos : * ſuper vos, & ſuper filios veſtros.

Benedícti vos à Dómino : * qui fecit cælum & terram.

Cælum cæli Dómino : * terram autem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te Dómine : * neque omnes qui deſcéndunt in inférnum :

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc & uſque in ſæculum.

Antiphona. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater miſericordiârum,

rum : & Deus totíus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

LUcis Creâtor óptime,
Lucem diêrum próferens,
Primórdiis lucis novæ
Mundi parans oríginem.
Qui manè junctum vésperi
Diem vocári præcipis
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.
Ne mens gravâta crímine
Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.
Cæléste pulset óstium:
Vitâle tollat præmium;
Vitêmus omne nóxium:
Purgêmus omne péssimum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo Vers. dicitur à Dominica secunda post Epiphaniam usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Capitulum verò prædictum dicitur in eisdem Dominicis post Epiphaniam usque ad Septuagesimam tantùm. Dicitur etiam in feriali Officio ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Similiter & Versic. Antiphonæ autem cum Psalmis semper dicuntur ut suprà, quando fit Officium de Dominica, exceptis Dominicis Adventus, quæ habent Antiphonas proprias.

Canticum B. Mariæ virginis.

Lucæ 1. c

MAgníficat * ánima mea Dóminum:
Et exultâvit spíritus meus in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitâtem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beâtam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: * & sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo; * dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede, * & exaltâvit húmiles.
Esuriéntes implêvit bonis: * & dívites dimîsit inánes.
Suscêpit Israël púerum suum, * recordâtus misericórdiæ suæ.
Sicut locûtus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sæcula.
Glória Patri, & Fílio.

Deinde dicitur Antiphona, & Oratio propria.

FERIA SECUNDA.
Ad Vesperas.

Antiphona. Inclinâvit.

Psalmus 114.

DIléxi, quóniam exáudiet Dominus * vocem oratiônis meæ.
Quia inclinâvit aurem suam mihi : * & in diêbus meis invocâbo.
Circumdedérunt me dolóres mortis : * & perícula inférni invenérunt me.
Tribulatiônem & dolôrem invéni ; * & nomen Dómini invocávi.
O Dómine líbera ánimam meam : * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserêtur.
Custódiens párvulos Dóminus : * humiliâtus sum, & liberâvit me.
Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefêcit tibi.
Quià erípuit ánimam meam de morte : * óculos meos à lácrymis, pedes meós à lapsu.
Placêbo Dómino * in regiône vivôrum.
Antiphona. Inclinâvit Dóminus aurem suam mihi.
Antiphona. Crédidi.

Psalmus 115.

CRédidi, propter quod locûtus sum : * ego autem humiliâtus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus quæ retríbuit mihi ?
Cálicem salutâris accípiam : * & nomen Dómini invocâbo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiôsa in conspéctu Dómini mors sanctôrum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, & filius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificâbo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocâbo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.
Antiphona. Crédidi, propter quod locûtus sum.
Antiphona. Laudâte.

Psalmus 116.

LAudâte Dóminum omnes Gentes : * laudâte eum omnes pópuli.
Quóniam confirmâta est super nos misericórdia ejus : * & véritas Dómini manet in ætérnum.
Antiphona. Laudâte Dóminum omnes Gentes.
Antiphona. Clamávi.

Canticum Graduum.

Psalmus 119.

AD Dóminum cùm tribulârer clamávi : * & exaudîvit me.

Dómi-

Dómine líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponâtur tibi * ad linguam dolôsam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolâtus meus prolongâtus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquêbar illis, impugnábant me gratis.

Antiphona. Clamávi, & exaudîvit me.

Antiphona. Unde véniet.

Psalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino,* qui fecit cælum & terram.

Non det in commotiônem pedem tuum: * neque dormîtet qui custôdit te.

Ecce non dormitâbit, neque dórmiet, * qui custôdit Israël.

Dóminus custôdit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custôdit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Antiphona. Unde véniet auxílium mihi.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiârum, & Deus totîus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

Imménse Cæli Cónditor
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cælum dedísti límitem.

Firmans locum cæléstibus,
Simúlque terræ rívulis;
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne díssipent.

Infúnde nunc piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.

Lucem Fides adáugeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat:
Hanc falsa nulla cómprimant.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Magníficat ánima mea Dóminum,

minum, quia respéxit Deus humilitâtem meam.

In Feriis Adventus, post Antiphonam ad Magnificat dicuntur sequentes Preces flexis genibus, si dicendæ sint.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. totum dicitur clara voce. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequò. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, & bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, & extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiônis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtûte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orêmus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, & lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis & captívis. ℟. Líbera eos Deus Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuère eos. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur Psalm. Miserêre 62. & in fine, Glória Patri.

Finito Psalmo dicitur ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti, ut habetur in Proprio de Tempore.

Antiphonæ cum Psalmis semper dicuntur ad Vesperas in Officio feriali, ut hîc in Psalterio. Hymni verò ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aña autem ad Magnificat eisdem temporibus, usq; ad Septuagesimam.

FE-

FERIA TERTIA.

Ad Vesperas.

Aña. In domum Dómini.

Psalmus 121.

LÆtâtus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificâtur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Isräël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogâte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtûte tua; * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquêbar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Antiphona. In domum Dómini lætántes íbimus.

Antiphona. Qui hábitas.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cælis.

Ecce sicut óculi servôrum, * in mánibus dominôrum suôrum.

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereâtur nostri.

Miserêre nostri Dómine, miserêre nostri: * quia multùm repléti sumus despectiône:

Quia multùm replêta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, & despéctio supérbis.

Antiphona. Qui hábitas in cælis, miserêre nobis.

Antiphona. Adjutórium.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Isräël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos:

Cùm irascerêtur furor eôrum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiônem déntibus eôrum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine

mine Dómini, * qui fecit cælum & terram.

Antiphona. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

Antipona. Bénefac.

Psalmus 124.

Qui confidunt in Dómino sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * & Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatôrum super sortem justôrum: * ut non exténdant justi ad iniquitâtem manus suas.

Bénefac Dómine bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes, addûcet Dóminus cum operántibus iniquitâtem: * pax super Israël.

Antiphona. Bénefac Dómine bonis, & rectis corde.

Antiphona. Facti sumus.

Psalmus 125.

In convertendo Dóminus captivitâtem Sion, * facti sumus sicut consoláti;

Tunc replêtum est gáudio os nostrum, * & lingua nostra exultatiône.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificâvit Dóminus fácere cum eis.

Magnificâvit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitâtem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatiône metent.

Eúntes ibant & flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatiône, * portántes manípulos suos.

Antiphona. Facti sumus sicut consoláti.

Capitulum. 2. *Cor* 1.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiârum, & Deus totîus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

Tellûris alme Cónditor,
mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti immóbilem:
Ut germen aptum prófe-
rens,
Fulvis decôra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratum rédderet.
Mentis perústæ vúlnera
Munda virôre grátiæ;
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésciat.

Præsta Pater piissime,
Patrique compar únice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Exúltet spíritus meus in Deo salutári meo.

Preces si dicendæ sint habentur suprà in Vesperis Feriæ secundæ. 141.

FERIA QUARTA.

Ad Vesperas.

Antiph. Non confundêtur.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitâtem, * frustrà vígilat qui custôdit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducâtis panem dolôris.

Cùm déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, filij; merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filij excussôrum.

Beâtus vir, qui implêvit desidérium suum ex ipsis: * non confundêtur cùm loquêtur inimícis suis in porta.

Antiphona. Non confundêtur cùm loquêtur inimícis suis in porta.

Antiphona. Beáti.

Psalmus 127.

Beáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuârum quia manducâbis: * beâtus es, & benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Fílij tui sicut novéllæ olivârum, * in circúitu mensæ tuæ.

Eccé sic benedicêtur homo, * qui timet Dóminum.

Benedîcat tibi Dóminus ex Sion: * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diêbus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiôrum tuôrum, * pacem super Israël.

Antiphona. Beáti omnes qui timent Dóminum.

Antiphona. Sæpè.

Psalmus 128.

Sæpè expugnavérunt me à juventûte mea, * dicat nunc Israël.

Sæpè expugnavérunt me à juventûte mea: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitâtem suam.

Dóminus justus concîdit cervíces peccatôrum: * confundántur & convertántur retrórsum omnes qui odérunt Sion.

Fiant

Fiant sicut fœnum tectô-rum : * quod priúsquam evel-lâtur, exáruit.

De quo non implêvit ma-num suam qui metit, & sinum suum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præ-teríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Antiphona. Sæpè expugnavé-runt me à juventûte mea.

Antiphona. De profúndis.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendén-tes, * in vocem deprecatiô-nis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine : * Dómine quis sustinêbit ?

Quia apud te propitiátio est : * & propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in ver-bo ejus : * sperâvit ánima mea in Dómino.

A custódia matutínâ usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum mi-sericórdia : * & copiôsa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Antiphona. De profundis clamávi ad te Dómine.

Antiphona. Sperèt.

Psalmus 130.

DOmine, non est exaltâ-tum cor meum : * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in ma-gnis : * neque in mirabíli-bus super me.

Si non humíliter sentiêbam :* sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactâtus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israël in Dómino, * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Antiphona. Speret Israël in Dómino.

Capitulum. 2. Cor. 1.

BEnedíctus Deus, & Pa-ter Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiâ-rum, & Deus totíus consola-tiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

CÆli Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candôre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine :
Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam ;
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum :
Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiônis términum,
Primórdiis & ménsium
Signum dares notíssimum.
Expélle noctem córdium :
Abstérge sordes méntium :

Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Respéxit Dóminus humilitâtem meam, & fecit in me magna, qui potens est.

Preces quando dicendæ sunt, habentur suprà in Vesperis Feriæ secundæ. 141.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas.

Antiphona. Et omnis.

Psalmus 131.

MEménto Dómine David, * & omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurâvit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiônem.

Et requiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino; * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ:

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu & arca sanctificatiônis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam: * & sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurâvit Dóminus David veritâtem, & non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílij tui testaméntum meum, * & testimónia mea hæc, quæ docêbo eos:

Et filij eôrum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elêgit Dóminus Sion: * elêgit eam in habitatiônem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hîc habitâbo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedîcam: * páuperes ejus saturâbo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatiône exultábunt.

Illuc prodûcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusiône: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Antiphona. Et omnis mansuetúdinis ejus.

Anti-

Aña. Ecce. Psalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucúndum, * habitâre fratres in unum:

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandâvit Dóminus benedictiônem, * & vitam usque in sæculum.

Antiphona. Ecce quàm bonum, & quàm jucúndum habitâre fratres in unum.

Aña. Omnia. Psalmus 134

LAudâte nomen Dómini:* laudâte servi Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.

Laudâte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suâve.

Quóniam Jacob elêgit sibi Dóminus, * Israël in possessiônem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cælo, & in terra,* in mari, & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ:* fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodûcit ventos de thesáuris suis: * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa & prodígia in médio tui Ægypte, * in Pharaônem, & in omnes servos ejus.

Qui percússit Gentes multas: * & occîdit reges fortes:

Sehon regem Amorrhæôrum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eôrum hereditâtem, * hereditâtem Israël pópulo suo.

Dómine nomen tuum in ætérnum: * Dómine memoriâle tuum in generatiône & generatiônem.

Quia judicâbit Dóminus pópulum suum: * & in servis suis deprecábitur.

Simulácra Géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur: * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsôrum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Dómino.

Domus Levi benedícite Dómino: * qui timêtis Dóminum benedícite Dómino.

Benedíctus Dñs ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Antiph. Omnia quæcúmque vóluit Dóminus fecit.

Aña. Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

Confitémini Dño quóniam bonus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominôrum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cælos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmâvit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminaria magna; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestâtem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam & stellas in potestâtem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eôrum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui edúxit Israël de médio eôrum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

In manu poténti, & bráchio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui divîsit mare Rubrum in divisiónes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et edúxit Israël per médium ejus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et excússit Pharaônem, & virtûtem ejus in mari Rubro: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit reges magnos: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et occîdit reges fortes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Sehon regem Amorrhæôrum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et Og regem Basan: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et dedit terram eôrum hereditâtem: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Hereditâtem Israël servo suo: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Quia in humilitâte nostra memor fuit nostri: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et redêmit nos ab inimícis nostris: *

nostris: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cæli: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominôrum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Antiphona. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Antiph. Hymnum cantâte.

Psalmus 136.

Super flúmina Babylônis, illic sédimus & flévimus: * cùm recordarêmur Sion:

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiônum:

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantâte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblîtus fúero tui Jerúsalem,* oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non meminero tui:

Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto Dómine filiôrum Edom; * in die Jerúsalem:

Qui dicunt: Exinanîte, exinanîte * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylônis mísera: * beâtus, qui retríbuet tibi retributiônem tuam, quam retribuísti nobis.

Beâtus, qui tenêbit, * & allîdet párvulos tuos ad petram.

Antiphona. Hymnum cantâte nobis de cánticis Sion.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiârum, & Deus totíus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

Magnæ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in aëra.

Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cælis érigens:
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca.

Largîre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescîre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.

Ut culpa nullum déprimat,
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:
Elâta mens ne córruat.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,

Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum, Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Fac Deus poténtiam in bráchio tuo: dispérde supérbos, & exálta húmiles.

Preces quando dicendæ sunt, habentur suprà in Vesperis Feriæ secundæ. 141.

FERIA SEXTA

Ad Vesperas.

Antiphona. In conspéctu.

Psalmus 137.

Confitêbor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelôrum psallam tibi: * adorâbo ad templum sanctum tuum, & confitêbor nómini tuo.

Super misericórdia tua, & veritâte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicâbis in ánima mea virtûtem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui:

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit: * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiônis, vivificâbis me: * & super iram inimicôrum meôrum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: Dómine misericórdia tua in sæculum: * ópera mánuum tuârum ne despícias.

Añа. In conspéctu Angelôrum psallam tibi Deus meus.

Antiphona. Dómine.

Psalmus 138.

Dómine probásti me, & cognovísti me: * tu cognovísti sessiônem meam, & resurrectiônem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longè: * sémitam meam, & funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovísti ómnia, novíssima & antíqua: * tu formásti me, & posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortâta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cælum, tu illic es; * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilú-

dilúculo : * & habitávero in extrémis maris :

Etenim illuc manus tua dedûcet me : * & tenêbit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitêbor tibi quia terribíliter magnificâtus es : * mirabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultâtum os meum à te, quod fecísti in occúlto : * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, & in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui Deus : * nimis confortâtus est principâtus eôrum :

Dinumerâbo eos, & super arênam multiplicabúntur : * exurréxi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declinâte à me.

Quia dícitis in cogitatiône : * Accípient in vanitâte civitátes tuas.

Nónne qui odérunt te Dómine, óderam ; * & super inimícos tuos tabescêbam ?

Perfécto ódio óderam illos : * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus, & scito cor meum : * intérroga me, & cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitâtis in me est : * & deduc me in via ætérna.

Antiphona. Dómine probásti me, & cognovísti me.

Antiphona. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me Dómine ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venênum áspidum sub lábiis eôrum.

Custódi me Dómine de manu peccatôris : * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantâre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu : * exáudi Dómine vocem deprecatiônis meæ.

Dómine, Dómine virtus salûtis

lûtis meæ: * obumbrâsti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Dómine à desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne fortè exaltêntur.

Caput circúitus eôrum: * labor labiôrum ipsôrum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsistent.

Vir linguôsus non dirigêtur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Antiphona. A viro iníquo líbera me Dómine.

Aña. Dómine. Psalm. 140.

DOmine clamávi ad te, exáudi me: * inténde voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigâtur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meârum sacrifícium vespertînum.

Pone Dómine custódiam ori meo: * & óstium circumstántiæ lábiis meis:

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitâtem: * & non communicâbo cum eléctis eôrum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpâbit me: * óleum autem peccatôris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc & orátio mea in beneplácitis eôrum: * absórpti sunt juncti petræ júdices eôrum.

Audient verba mea quóniam potuérunt: * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.

Dissipâta sunt ossa nostra secus inférnum: * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei: in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo, quem statuérunt mihi: * & à scándalis operántium iniquitâtem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego donec tránseam.

Antiphona. Dómine clamávi ad te, exáudi me.

Antiphona. Pórtio mea.

Psalmus 141.

VOce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecâtus sum:

Effúndo in conspéctu ejus oratiônem meam, * & tribulatiônem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum, * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac qua ambulâbam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerâbam ad déxteram, & vidêbam: * & non erat qui cognósceret me.
Périit fuga à me, * & non est qui requîrat ánimam meam.
Clamávi ad te Dómine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiônem meam: * quia humiliâtus sum nimis.
Líbera me à persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo: * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Aña. Pórtio mea Dómine, sit in terra vivéntium.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiârum, & Deus totîus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra.

Hymnus.

Hominis supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans
Humum jubes prodúcere
Reptántis & feræ genus:
Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperâre sérvulis:
Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.
Da gaudiôrum præmia,
Da gratiârum múnera,
Dissólve litis víncula,
Adstrínge pacis fœdera.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona.

Depósuit poténtes, sanctos persequéntes, & exaltâvit húmiles Christum confiténtes.

Preces quando dicendæ sunt, habentur suprà in Vesperis Feriæ secundæ. 141.

SABBATO

Ad Vesperas.

Antiphona. Benedíctus.

Psalmus 143.

Benedíctus Dñs Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.
Misericórdia mea, & refúgium meum: * suscéptor meus, & liberâtor meus:
Protéctor meus, & in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.
Dómine quid est homo, quia innotuísti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine inclína cælos tuos, & descénde: * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiônem, & dissipâbis eos:* emítte sagíttas tuas, & conturbâbis eos:

Emítte manum tuam de alto, éripe me, & líbera me de aquis multis: * de manu filiôrum alienôrum.

Quorum os locûtum est vanitâtem: * & déxtera eôrum, déxtera iniquitâtis.

Deus cánticum novum cantâbo tibi: * in psaltério, decachórdo psallam tibi.

Qui das salûtem régibus: * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno: éripe me:

Et érue me de manu filiôrum alienôrum, quorum os locûtum est vanitâtem: * & déxtera eôrum, déxtera iniquitâtis.

Quorum filij, sicut novéllæ plantatiónes * in juventûte sua.

Fíliæ eôrum compósitæ: * circumornátæ ut similitûdo templi.

Promptuária eôrum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eôrum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis: * boves eôrum crassæ.

Non est ruîna macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eôrum.

Beâtum dixérunt pópulum, cui hæc sunt: * beâtus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Antiphona. Benedíctus Dóminus Deus meus.

Antiphona. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

Exaltâbo te Deus meus Rex: * & benedîcam nómini tuo in sæculum, & in sæculum sæculi.

Per síngulos dies benedîcam tibi: * & laudâbo nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus & laudábilis nimis: * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudâbit ópera tua: * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitâtis tuæ loquéntur: * & mirabília tua narrábunt.

Et virtûtem terribílium tuôrum dicent: * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitâtis tuæ eructábunt: * & justítia tua exultábunt.

Miserâtor & miséricors Dóminus; * pátiens, & multùm miséricors.

Suâvis Dóminus univérsis: * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi Dómine

ómnia

ómnia ópera tua : * & sancti tui benedícant tibi.

G lóriam regni tui dicent : * & poténtiam tuam loquéntur:

U t notam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam : * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

R egnum tuum , regnum ómnium sæculôrum; * & dominátio tua in omni generatiône, & generatiônem.

F idêlis Dóminus in ómnibus verbis suis : * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

A llevat Dóminus omnes qui córruunt : * & érigit omnes elísos.

O culi ómnium in te sperant Dómine : * & tu das escam illôrum in témpore opportúno.

A peris tu manum tuam , * & imples omne ánimal benedictiône.

J ustus Dóminus in ómnibus viis suis: * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

P rope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: * ómnibus invocántibus eum in veritâte.

V oluntâtem timéntium se fáciet , * & deprecatiônem eôrum exáudiet : & salvos fáciet eos.

C ustôdit Dóminus omnes diligéntes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

L audatiônem Dómini loquêtur os meum : * & benedîcat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum , & in sæculum sæculi.

Antiphona. Per singulos dies benedicam te Dómine.

Antiphona Laudâbo.

Psalmus 145.

L Auda ánima mea Dóminum , laudâbo Dominum , in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fuero.

N olîte confidere in princípibus ; * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

E xîbit spíritus ejus , & revertêtur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eôrum.

B eâtus , cujus Deus Jacob adjûtor ejus , spes ejus in Dómino Deo ipsius : * qui fecit cælum & terram, mare , & ómnia quæ in eis sunt.

Q ui custôdit veritâtem in sæculum , facit judícium injúriam patiéntibus ; * dat escam esuriéntibus.

D óminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

D óminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

D óminus custôdit ádvenas , pupíllum & víduam suscípiet:* & vias peccatô um dispérdet.

R egnâbit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion * in generatiônem & generatiônem.

Antiphona. Laudâbo Deum meum in vita mea.

Antiphona. Deo nostro.

Psalmus 146.

LAudâte Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israëlis congregâbit.

Qui sanat contrítos corde: * & álligat contritiónes eôrum.

Qui númerat multitúdinem stellârum: * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, * & magna virtus ejus: * & sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessiône: * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cælum núbibus: * & parat terræ plúviam.

Qui prodûcit in móntibus fœnum: * & herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsôrum: * & pullis corvôrum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntâtem habêbit: * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Antiphona. Deo nostro jucúnda sit laudátio.

Aña. Lauda. Psalmus 147.

LAuda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortâvit seras portârum tuârum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * & ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, & liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * & judícia sua non manifestâvit eis.

Antiphona. Lauda Jerúsalem Dóminum.

Capitulum. *Rom. 11. d.*

O Altitûdo divitiârum sapiéntiæ & sciéntiæ Dei: quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, & investigábiles viæ ejus!

Hymnus.

JAm sol recêdit ígneus,
Tu lux perénnis Unitas;
Nostris, beâta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.

Te

Te manè laudum cármine,
Te deprecâmur véspere;
Dignêris, ut Te súpplices
Laudêmus inter Cælites.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Vespertîna orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnificat, Antiphona. Suscêpit Deus Isräël púerum suum: sicut locûtus est ad Abraham, & semen ejus: exaltâre húmiles usque in sæculum.

Capitulum. O altitûdo, dicitur in Vesperis Sabbati, ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam. Hymnus, & Versic. etiam usque ad Quadragesimam. Antiphona ad Magnificat, ab Octava Epiph. usque ad Septuagesimam tantùm. Post Antiphonam dicitur Oratio propria.

Deinde fiunt sequentes Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO
de Cruce in feriali tantùm Officio.

Ad Vesperas & Laudes, Aña. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster. ℣. Omnis terra adôret te, & psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orêmus. Oratio.

Perpétua nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignâtus es.

COMMEMORATIONES
Communes, sive suffragia Sanctorum.

De S. Maria quando non dicitur ejus Officium parvum. Ad Vesperas & Laudes, Aña. Sancta María succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmẽ, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiônem. ℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix. ℟. Ut digni efficiâmur promissiónibus Christi.

Orêmus. Oratio.

Concêde nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis & córporis sanitâte gaudêre, & gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessiône, à præsénti liberári tristítia, & ætérna pérfrui lætítia.

Ab Octava Epiphaniæ usque ad Purificationem dicitur ℣. Post partum Virgo inviolâta permansisti. ℟. Dei génitrix intercêde pro nobis.

 Orê-

Oremus. Oratio.

DEus, qui salûtis ætérnæ, beatæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Antiphona. Petrus Apóstolus, & Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam Dómine. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Laudes, Aña. Gloriósi príncipes terræ, quómodo in vita sua dilexérunt se, ita & in morte non sunt separáti. ℣. In omnem terram exivit sonus eôrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum.

Oremus. Oratio.

DEus, cujus déxtera beâtum Petrum ambulántem in flúctibus, ne mergerêtur, eréxit: & coapóstolum ejus Paulum tértiò naufragántem de profúndo pélagi liberâvit: exáudi nos propítius, & concêde; ut ambôrum méritis, æternitâtis glóriam consequâmur.

De Patrono vel Titulari Ecclesiæ fiat commemoratio consueta ante vel post Commemorationes prædictas, pro dignitate illius, & ultimo loco de Pace.

Ad Vesperas, & Laudes, Aña. Da pacem Dómine in diêbus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Fiat pax in virtûte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Oremus. Oratio.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, & justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublâta formídine, témpora sint tua protectiône tranquílla. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicâmus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secretò, Pater noster.

Sic terminatur Officium, ubi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubrica de Oratione Dominica.

Dictæ

Dictæ Commemorat. seu Suffragia dicuntur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, & infra Octavas.

Quando dicitur Officium beatæ Mariæ, non fit alia commemoratio de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit. Vers. Jube domne benedícere. Benedíctio. Noctem quiêtam, & finem perféctum concêdat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brevis. 1. *Pet.* 5.

FRatres, Sóbrij estôte, & vigilâte: quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine miserêre nobis.

℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cælum & terram. Pater noster. dicitur totum secretò.

Deinde fit Confessio communis alternatim ut suprà ad Primam, pag. 30.

Et facta Absolutione dicitur ℣.

COnvérte nos Deus salutâris noster. ℟. Et avérte iram tuam à nobis.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio. Sicut erat.

Antiphona. Miserêre.

Psalmus 4.

CUm invocârem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatiône dilatásti mihi.

Miserêre mei, * & exáudi oratiônem meam.

Filij hóminum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitâtem, & quæritis mendácium?

Et scitôte quóniam mirificâvit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolîte peccâre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificâte sacrificium justítiæ, & sperâte in Dómino: * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signâtum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam:

Quóniam tu Dñe singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 30.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectôrem:

ctôrem, & in domum refúgij: * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritâtis.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cæli commorábitur.

Dicet Dño: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus sperâbo in eum.

Quóniam ipse liberâvit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrâbit tibi: * & sub pennis ejus sperâbis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timêbis à timôre noctúrno.

A sagítta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris: * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à déxtris tuis: * ad te autem non appropinquâbit.

Verúmtamen óculis tuis considerâbis: * & retributiônem peccatôrum vidêbis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accêdet ad te malum: * & flagéllum non appropinquâbit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandâvit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulâbis: * & conculcâbis leônem & dracônem.

Quóniam in me sperâvit, liberâbo eum: * prótegam eum, quóniam cognôvit nomen meum.

Clamâbit ad me, & ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatiône, erípiam eum, & glorificâbo eum.

Longitúdine diêrum replêbo eum: * & osténdam illi salutâre meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini:

Qui statis in domo Dñi, * in átriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedícite Dóminum.

Benedîcat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cælum & terram.

Aña. Miserêre mihi Dómine, & exáudi oratiônem meam.

Hym-

Hymnus.

TE lucis ante términum
Rerum Creâtor póscimus,
Ut pro tua cleméntia
Sis præsul & custódia.
Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Capitulum. *Ierem.* 14.*b*

TU autem in nobis es Dómine, & nomen sanctum tuum invocâtum est super nos, ne derelínquas nos Dómine Deus noster.

℟. Deo grátias.

℟ breve. In manus tuas Dómine, * Commméndo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemísti nos Dómine Deus veritâtis. Comméndo. Glória Patri. In manus tuas. ℣. Custódi nos Dómine ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alârum tuârum prótege nos.

Antiphona. Salva nos.

Canticum Simeonis.

Lucæ 2. *e*

NUnc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndùm verbum tuum in pace:
Quia vidérunt óculi mei * salutâre tuum.
Quod parásti * ante fáciem ómnium populòrum;
Lumen ad revelatiònem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël. Glória Patri.

Aña Salva nos Dómine vigilántes, custódi nos dormiéntes: ut vigilêmus cum Christo, & requiescâmus in pace.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, & infra Octavas: quæ in Feriali Officio tempore Adventus, quando dictæ sunt Preces in Vesperis, dicuntur flexis genibus.

KYrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. Credo in Deum secretò. ℣. Carnis resurrectiônem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Benedíctus es Dómine Deus patrum nostrôrum. ℟. Et laudábilis & gloriôsus in sæcula. ℣. Benedicâmus Patrem & Fílium cum sancto Spíritu. ℟. Laudêmus, & superexaltêmus eum in sæcula. ℣. Benedíctus es Dómine in firmaménto cæli. ℟. Et laudábilis, & gloriôsus, & superexaltâtus in sæcula. ℣. Benedîcat & custódiat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Dignâre Dómine nocte ista. ℟. Sine pec-

peccáto nos custodîre. ℣. Miserêre nostri Dómine. ℟. Miserêre nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

Visita, quæsumus Dómine, habitatiônem istam, & omnes insidias inimíci ab ea longè repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: & benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicâmus Dómino. ℟. Deo grátias. Benedíctio. Benedîcat & custódiat nos omnípotens & mísericors Dóminus, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Et non dicitur, Fidélium ánimæ, sed immediatè dicitur una ex infrà scriptis Antiphonis, pro tempore.

A Vesperis Sabbati ante Dominicam primam Adventus, usque ad Purificationem inclusivè, Antiphona.

Alma Redemptôris mater, quæ pérvia cæli
Porta manes, & stella maris,
Succúrre cadénti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuísti,
Natúra miránte, tuum sanctum genitôrem,
Virgo priùs ac postérius, Gabriêlis ab ore
Sumens illud Ave, peccatôrum miserêre.

In Adventu, ℣. Angelus Dñi nuntiâvit Maríæ. ℟. Et concêpit de Spíritu sancto.

Orêmus. Oratio.

Grátiam tuam, quæsumus Dómine, méntibus nostris infúnde; ut qui Angelo nuntiante, Christi Fílij tui incarnatiônem cognóvimus, per passiônem ejus & crucem ad resurrectiônis glóriam perducâmur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A primis Vesperis Nativitatis, & deinceps, ℣. Post partum virgo inviolâta permansísti. ℟. Dei génitrix intercêde pro nobis. Oratio.

Deus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Post Purificationem, id est à fine Completorij illius diei inclusive, usque ad Feriam

rium quintam in Cœna Domini exclusivè.

Antiphona.

AVe Regina cælôrum:
Ave Dómina Angelôrum:
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude Virgo gloriôsa,
Super omnes speciôsa,
Vale ô valdè decôra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Dignâre me laudâre te, Virgo sacrâta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Oratio.

COncêde miséricors Deus fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei genitrîcis memóriam ágimus, intercessiônis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgâmus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divînum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secretò, Pater noster, Ave Marîa, & Credo.

Si post Completorium immediatè sequatur Matutinum, tunc bis dicatur, Pater noster. Ave Marîa, & Credo, quia Completorium, quod est finis Officij, sic terminari debet; & ante Matutinum iterum repetitur pro principio Officij sequentis diei.

Antiphonæ prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est à Choro: sed si immediatè post Matutinum subsequatur Prima, vel alia Hora, dicuntur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicantur semper, quando terminata aliqua Hora discedendum est à Choro; & tunc post ℣. Fidélium ánimæ & Pater noster, secretò dicitur ℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam, Amen.

Deinde una ex prædictis Antiphonis; & in fine. Divînum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Officium, alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias verò Horas, quando terminatur Officium, dicitur tantùm Pater noster. secretò.

PRO

PROPRIUM DE TEMPORE.

Pars Hiemalis.

SABBATO
ante Dominicam j. Adventus
Ad Vesperas, Capitulum.
Rom. 13. *d*

FRATRES, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quàm cùm credídimus. ℟. De grátias.

Sic semper respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amôris actus, lánguidi
Mundi medêla factus es.

Commûne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis Sacrário
Intácta prodis Víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cùm primùm sonat;
Et Cælites, & ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecâmur última
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona. Ecce nomen Dómini venit de longínquo, & cláritas ejus replet orbem terrârum.

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni: ut ab imminéntibus peccatôrum nostrôrum perículis, te mereâmur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

Commemorationes, seu Suffragia Sanctorum, non fiunt per totum Adventum, etiam in Officio de Sanctis: nec

nec de Cruce in feriali Officio.

In Adventu non fit de Festo, nisi fuerit Duplex, vel Semiduplex: quod si occurrat in Dominica, transfertur in primam diem simili Festo non impeditam, secundùm Rubricam de Translatione Festorum. De Simplici verò fit tantùm commemoratio.

DOMINICA PRIMA Adventus.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem ventûrum Dóminum: * Venîte adorêmus. Et dicitur etiam in Feriis usque ad Dominicam iij. Adventus. Psalm. Venîte, exultêmus. 2. Hymnus.

Verbum supérnũ pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis;
Illúmina nunc péctora,
Tuoque amôre cóncrema;
Ut cor cadûca déserens
Cæli volúptas ímpleat:
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocâbit ad cælum pios;
Non esca flammârum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclũ per omne glória. Amen.

In primo Nocturno, Antiphona. Véniet ecce Rex. Psalmus. Beâtus vir. cum reliquis, ut in Psalterio. 3.

Post ℣. in quolibet Nocturno dicitur Pater noster, secretò usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutio.

Exáudi Dómine Jesu Christe preces servôrum tuôrum, & miserêre nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Benedictiône perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1

Visio Isaíæ filij Amos, quam vidit super Judam & Jerúsalem, in diêbus Ozíæ, Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Audíte cæli, & áuribus pércipe terra, quóniam Dóminus locûtus est. Fílios enutrívi, & exaltávi: ipsi autem sprevérunt me. Cognôvit bos possessôrem suum, & ásinus præsêpe Dómini sui: Israël autem me non cognôvit; & pópulus meus non intelléxit. Tu autem Dómine miserêre nobis. ℟. Deo grátias.

Sic semper terminantur Lectiones, nisi aliter signetur.

℟. Aspí-

℟. Aſpiciens à longè, ecce vídeo Dei poténtiam veniéntem, & nébulam totam terram tegéntem. * Ite óbviam ei, & dícite: Núntia nobis, ſi tu es ipſe, * Qui regnatûrus es in pópulo Iſraël. ℣. Quique terrígenæ, & filij hóminum, ſimul in unum dives & pauper. Ite óbviam ei, & dícite. ℣. Qui regis Iſraël, inténde, qui dedûcis velut ovem Joſeph. Núntia nobis, ſi tu es ipſe. ℣. Tóllite portas príncipes veſtras, & elevámini portæ æternáles: & introîbit Rex glóriæ. Qui regnatûrus es in pópulo Iſraël. ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. Deinde repetitur. ℟. Aſpíciens à longè. uſque ad Verſ. Quique terrígenæ.

Hoc ℟. non dicitur per Hebdomadam, ſed ejus loco dicitur ℟. j. ſequentis Feriæ ſecundæ. Verſ. Jube domne benedícere. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere & adjuvâre dignêtur. ℟. Amen.

Lectio ij.

VÆ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitâte, sémini nequam, filiis ſceleratis: dereliquérunt Dóminum, blaſphemavérunt ſanctum Iſraël, abalienáti ſunt retrórſum. Super quo percútiam vos ultrà, addéntes prævaricatiônem? omne caput lánguidum, & omne cor mœrens. A planta pedis uſque ad vérticem non eſt in eo sánitas: vulnus, & livor, & plaga tumens non eſt circumligâta, nec curâta medicámine, neque fota óleo.

℟. Aſpiciêbam in viſu noctis, & ecce in núbibus cæli Fílius hóminis veniêbat; & datum eſt ei regnum, & honor: * Et omnis pópulus, tribus, & linguæ sérvient ei. ℣. Potéſtas ejus potéſtas ætérna, quæ non auferêtur: & regnum ejus, quod non corrumpêtur. Et omnis. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio Spíritus ſancti grátia illúminet ſenſus & corda noſtra. ℟. Amen.

Lectio iij.

TErra veſtra deſérta, civitátes veſtræ ſuccénſæ igni: regiônem veſtram coram vobis alieni dévorant, & deſolábitur ſicut in vaſtitâte hoſtíli. Et derelinquétur filia Sion ut umbráculum in vínea, & ſicut tugúrium in cucumerário, & ſicut cívitas quæ vaſtâtur. Niſi Dóminus exercítuum reliquiſſet nobis ſemen, quaſi Sódoma fuiſſêmus, & quaſi Gomórrha ſimiles eſſêmus.

℟. Miſſus eſt Gábriel Angelus ad Maríam vírginem deſpon-

desponsâtam Joseph, núntians ei verbum: & expavéscit Virgo de lúmine: Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum; * Ecce concípies & páries, & vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, & regnâbit in domo Jacob in ætérnum. Ecce concípies. Glória Patri. Ecce concípies.

Sic semper dicitur Glória Patri, in fine ultimi ℟. cujuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.

In secundo Nocturno, Antiphona. Gaude & lætâre. Psalmus. Consérva. cum reliquis, ut in Psalterio. 11.

Absolutio.

Ipsius píetas & misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius & clemens. ℟. Amen.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Serm. 8. de jejunio x. mensis, & eleëmosyna Lectio iiij.

Cum de advéntu regni Dei, & de mundi fine ac témporum, discípulos suos Salvâtor instrúeret, totámque Ecclésiam suam in Apóstolis erudîret: Cavête, inquit, ne fortè gravéntur corda vestra in crápula, & ebrietâte, & cogitatiónibus sæculáribus. Quod útique præcéptum, dilectíssimi, ad nos speciáliùs pertinêre cognóscimus, quibus denuntiâtus dies, étiam si est occúltus, non dubitâtur esse vicînus.

℟. Ave Marîa, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi: quod enim ex te nascêtur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? & respóndens Angelus dixit ei. Spíritus sanctus.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen. Lectio v.

Ad cujus advéntum omnem hóminem cónvenit præparári: ne quem aut ventri dédi:um, aut curis sæculáribus invéniat implicâtum. Quotidiáno enim, dilectíssimi, experiménto probâtur, potus satietâte áciem mentis obtúndi, & cibôrum nimietâte vigôrem cordis hebetári: ita ut delectátio edéndi étiam córporum contrária sit salúti, nisi rátio temperántiæ obsistat illécebræ, & quod futûrum est óneri, súbtrahat voluptáti.

℟. Sal-

℟. Salvatôrem expectâmus Dóminum Jesum Christum. * Qui reformâbit corpus humilitâtis nostræ, configurâtum córpori claritâtis suæ. ℣. Sóbriè, & justè, & piè vivâmus in hoc sæculo, expectántes beâtam spem, & advéntum glóriæ magni Dei. Qui reformâbit.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Ignem sui amôris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

Lectio vj.

QUamvis enim sine ánima nihil caro desíderet, & inde accípiat sensus, unde sumit & motus: ejúsdem tamen est ánimæ, quædam sibi subditæ negâre substántiæ, & interióri judício ab inconveniéntibus exteriôra frænâre: ut à corpóreis cupiditátibus sæpiùs líbera, in aula mentis possit divínæ vacâre sapiéntiæ: ubi omni strépitu terrenârum siléntε curârum, in meditatiónibus sanctis, & in delíciis lætêtur ætérnis.

℟. Obsecro Dómine, mitte quem missûrus es: vide afflictiônem pópuli tui: * Sicut locûtus es, veni, * Et líbera nos. ℣. Qui regis Israël inténde, qui dedûcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Sicut. Glória Patri. Et líbera.

Pars Hiemalis.

In tertio Nocturno, A. Gábriel Angelus. Psalm. Cæli enárrant. cum reliquis, ut in Psalt. 15. Absolutio.

A Vínculis peccatôrum nostrôrum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Sic semper præponitur Léctio sancti Euangélij ante primam Lectionem de Homilia.

Lectio vij. *Cap. 21. c*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Erunt signa in sole, & luna, & stellis, & in terris pressûra géntium. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 1. in Euangelia.

DOminus ac Redémptor noster parátos nos invenîre desíderans, senescéntem mundum quæ mala sequántur, denúntiat, ut nos ab ejus amôre compéscat. Appropinquántem ejus términum quantæ percussiónes prævéniant, innotéscit: ut si Deum metúere in tranquillitâte nólumus, saltem vicínum ejus judícium vel percussiónibus attríti timeâmus.

 ℟. Ecce

℟. Ecce virgo concípiet, & páriet filium, dicit Dóminus: * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, & super regnum ejus sedêbit in ætérnum. Et vocábitur. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Divînum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Quando fit Officium de Sanctis, dicitur Cujus, vel Quorum, vel Quarum festum cólimus, ipse, vel ipsa, ipsi, vel ipsæ, intercêdat, vel intercédant pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Quando fit Officium de sancta Maria. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercêdat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio viij.

HUic étenim lectióni sancti Euangélij, quam modò vestra fratérnitas audîvit, paulò supériùs Dóminus præmîsit dicens: Exúrget gens contra gentem, & regnum advérsus regnum: & erunt terræmótus magni per loca, pestiléntiæ, & fames. Et quibúsdam interpósitis, hoc, quod modò audístis, adjúnxit: Erunt signa in sole, & luna, & stellis, & in terris pressûra géntium præ confusiône sónitus maris, & flúctuum. Ex quibus profectò ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventûra formidâmus.

℟. Audîte verbum Dómini Gentes, & annuntiâte illud in finibus terræ: * Et ínsulis, quæ procul sunt, dícite: Salvâtor noster advéniet, ℣. Annuntiâte, & audîtum fácite: loquímini, & clamâte. Et ínsulis.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Ad societâtem cívium supernôrum perdûcat nos Rex Angelôrum. ℟. Amen.

Quando legitur aliud Euangelium cum Homilia, dicitur sequens Benedictio. Per Euangélica dicta deleántur nostra delícta. ℟. Amen.

Prædicto ordine dicuntur Absolutiones & benedictiones, quandocumque fit Officium novem Lectionum.

Quando verò fit trium Lectionum, si singulæ tres Lectiones sint de Scriptura, Absolutio & Benedictiones primi Nocturni dicuntur ij. & v. Feria: secundi Nocturni, iij & vj. Feria: tertij Nocturni, iiij. Feria & Sabbato omissa Benedictione ante Euangelium, cujus loco dicitur, Ille nos benedicat, qui sine fine vivit & regnat. ℟. Amen.

Si autem singulæ tres Lectiones non sint de Scriptura Abso-

Abſolutiones dicuntur eodem ordine : Benedictiones verò, ut in tertio Nocturno.

Si ſit de Sancto, prima erit, Ille nos benedîcat. Secunda, Cujus feſtum cólimus. Tertia, Ad ſocietatem.

Lectio ix.

NAm gentem contra gentem exúrgere, earúmque preſsûram terris inſiſtere, plus jam in noſtris tempóribus cérnimus, quàm in codícibus légimus. Quòd terræmôtus urbes innúmeras óbruat, ex áliis mundi pártibus ſcitis quàm frequénter audívimus. Peſtiléntias ſine ceſſatiône pátimur. Signa verò in ſole, & luna, & ſtellis, adhuc apértè mínimè vídimus : ſed quia & hæc non longè ſint, ex ipſa jam äëris immutatiône collígimus.

℞. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, & ſuſcitâbo David germen juſtum ; & regnâbit Rex, & sápiens erit, & fáciet judícium & juſtítiam in terra : * Et hoc eſt nomen quod vocâbunt eum : * Dóminus juſtus noſter. ℣. In diébus illis ſalvábitur Juda, & Iſraël habitâbit confidénter. Et hoc eſt. Glória Patri. Dóminus juſtus.

Ab hac Dominica uſque ad Nativitatem Domini, & à Dominica Septuageſimæ uſque ad Paſcha, Dominicis diebus dicitur non ix. ℞. quia. Te Deum, non dicitur, niſi in Feſtis

A D L A U D E S,

& per Horas, Aña.

IN illa die ſtillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lac & mel, allelúia. Pſalmus. Dóminus regnâvit. 19. Antiphona. Jucundâre filia Sion, & exúlta ſatis filia Jerúſalem, allelúia. Pſalmus. Jubilâte Deo. 19. Antiphona. Ecce Dóminus véniet, & omnes ſancti ejus cum eo : & erit in die illa lux magna, allelúia. Pſalmus. Deus Deus meus. 19. Antiphona. Omnes ſitiéntes venîte ad aquas : quærite Dóminum, dum inveníri poteſt, allelúia. Capitulum. Benedícite. 20. Antiphona. Ecce véniet Prophêta magnus, & ipſe renovábit Jerúſalem, allelúia. Pſalmus. Laudâte Dóminum. 21.

Capitulum. *Rom. 13 d*

FRatres, Hora eſt jam nos de ſomno súrgere. Nunc enim própior eſt noſtra ſalus, quàm cùm credídimus. ℞. Deo grátias. Hymnus.

EN clara vox redárguit
Obſcûra quæque pérſonans :
Procul fugéntur sómnia :
Ab alto Jeſus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida :
Non ámplius jacens humi :

 Sidus

Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxâre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precêmur indulgéntiam:
Ut, cùm secúndò fúlserit,
Metûque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.
℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini.
℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Antiphona. Spíritus sanctus in te descéndet María: ne tímeas, habêbis in útero Fílium Dei, allelúia.

Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni, ut ab imminéntibus peccatôrum nostrôrum perículis, te mereâmur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, Antiphonæ de Laudibus dicuntur per ordinem, quarta prætermissa, Quod etiam servatur in aliis Dominicis Adventus.

Ad Primam, Hymnus. Jam lucis orto sídere. 24. Aña. In illa die. Psalmus. Deus in nómine tuo. cum reliquis de Psalterio 24. Capitul. Regi sæculôrum. 29.

℟. breve. Christe Fili Dei vivi, *Miserêre nobis. Repetitur Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Qui ventûrus es in mundum. Miserêre nobis. ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sic dicitur quotidie usque ad Nativitatem Domini, etiam in Officio de Sanctis; præterquam in die Conceceptionis beatæ Mariæ, & per Octavam.

Deinde Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. Credo. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. cum reliquis, ut in Psalterio. 29.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dómine, miserêre. 31. quæ dicitur in Dominicis & Feriis usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè.

Ad Tertiam, Hymnus Nunc sancte. 41. Antiphona. Jucundâre. Psalmus. Legem pone. cum reliquis. 41. Capitulum. Fratres, Hora est. 171.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Et Repetitur. Veni ad libe-

liberándum nos, Dómine * Deus virtûtum. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine Deus virtûtum. ℣. Glória Patri. Veni ad liberándum nos, Dómine Deus virtûtum. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Sic repetuntur Versus in omnibus ℟. brevibus Horarum.

Ad Sextam, Antiphona. Ecce Dóminus.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

NOx præcéssit, dies autem appropinquâvit; abjiciâmus ergo ópera tenebrârum, & induâmur arma lucis.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce véniet.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

SIcut in die honéstè ambulêmus: non in comessatiónibus & ebrietátibus, non in cubílibus, & impudicítiis, non in contentiône & æmulatiône; sed induímini Dóminum Jesum Christum.

℟. br. Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Ad Vesperas, Aña. In illa die. cum reliquis de Laudibus, 171. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica, 135. Capitul. Fratres, Hora est. Hymn. Creâtor alme síderum. ut suprà in primis Vesperis. 165.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona. Ne tímeas Marîa; inveníisti enim grátiam apud Dóminum: ecce concípies, & páries fílium, allelúia. Oratio. Excita, quæsumus Dómine. ut suprà. 172.

Hymni, Vers. & Resp. brevia hujus Dominicæ dicuntur in aliis Dominicis & Feriis Adventus.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum. clxxix.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Regem ventûrum Dóminum, * Venîte adorêmus. Hymn. Verbum supérnum pródiens. 166. Antiphona. Dóminus de-

 fénsor

fénsor. Psalmus. Dóminus illuminátio. cum reliquis de Psalterio. 51.

Post ℣. & Pater noster. Absolutiones & Benedictiónes in hac & sequentibus Feriis dicuntur ordine superiùs descripto. 170.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1. *d*

LAvámini, mundi estôte, auférte malum cogitatiônum vestrârum ab óculis meis : quiéscite ágere pervérsè, díscite benefácere : quærite judícium, subveníte oppréssо, judicâte pupíllo, deféndite víduam. Et venîte, & argúite me, dicit Dóminus : si fúerint peccâta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabúntur : & si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.

℟. Súscipe verbum virgo María, quod tibi à Dómino per Angelum transmíssum est : concípies & páries Deum páriter & hóminem, * Ut benedícta dicâris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem filium, & virginitâtis non patiêris detriméntum : efficiêris grávida, & eris mater semper intácta. Ut benedícta. Lectio ij.

SI voluéritis, & audiéritis me, bona terræ comedêtis. Quòd si noluéritis, & me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorâbit vos ; quia os Dómini locûtum est. Quómodo facta est méretrix cívitas fidêlis, plena judícij ? justítia habitâvit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum versum est in scóriam : vinum tuum mistum est aqua. Príncipes tui infidéles, sócij furum : omnes díligunt múnera, sequúntur retributiónes. Pupíllo non júdicant, & causa víduæ non ingréditur ad illos. ℟. Læténtur cæli, & exúltet terra, jubilâte montes laudem ; quia Dóminus noster véniet, * Et páuperum suôrum miserébitur. ℣. Oriêtur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis. Et páuperum.

Lectio iij.

PRopter hoc, ait Dóminus Deus exercítuum fortis Israël : Heu ! consolâbor super hóstibus meis, & vindicâbor de inimícis meis. Et convértam manum meam ad te, & excoquam ad purum scóriam tuam, & áuferam omne stannum tuum. Et restítuam júdices tuos ut fuérunt priùs, & consiliários tuos sicut antíquitus : post hæc vocáberis cívitas justi, urbs fidêlis. Sion in judício redimêtur, & redúcent eam in justítia : & cónteret sceléstos, & peccatóres simul ; & qui dereliqué-

liquérunt Dóminum, consuméntur.

℟. Alièni non transíbunt per Jerúsalem ámpliùs: * Nam in illa die stillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lac & mel, dicit Dóminus. ℣. Deus à Líbano véniet, & sanctus de monte umbróso & condénso. Nam in illa die. Glória Patri. Nam in illa die.

Ad Laudes Antiphona & Psalmus. Miserêre. cum reliquis de Psalterio. 62.

Capitulum. *Isaiæ.* 2.

VEnîte, & ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docêbit nos vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus. En clara vox. 171.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Vesperas, Antiphona. Angelus Dómini nuntiâvit Maríæ, & concêpit de Spíritu sancto, allelúia.

Deinde dicuntur Preces. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Ego dixi, Dómine. ut in Psalterio 65.

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni: ut ab imminéntibus peccatôrum nostrôrum perículis, te mereâmur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Oratio Dominicæ præteritæ semper dicitur per Hebdomadam in feriali Officio, quando propria non assignatur. Et ad Horas Antiphonæ sumuntur de Laudibus Dominicæ præcedentis, quando ad Laudes Feriæ non assignantur propriæ.

Hodie dicitur Officium Defunctorum. clxxix.

Ad Primam, Aña. In illa.

Capitulum. Pacem & veritâtem. ut in Psalterio. 37.

℟. br. Christe Fili Dei vivi. * Miserêre nobis. Repetitur, Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Qui ventûrus es in mundum. Miserêre nobis. ℣. Glória Patri. Christe Fili Dei vivi, miserêre nobis. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Deinde Preces, ut in Psalterio in feriali Officio. 38.

Ad Absolutionem Capituli, Dómine, miserêre. ut in Psalterio. 40.

Ad Tertiam, Antiphona. Jucundâre.

Capitulum. *Jerem.* 23.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus: & suscitâbo David germen justum, & regnâbit Rex, & sápiens erit: &

& fáciet judícium & justítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine Deus virtûtum. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Post ℟. breve dicitur. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Dómine Deus virtûtum. ut in Psalterio. 44.

Ad Sextam, Antiphona.

Ecce Dóminus.

Capitulum. *Ierem.* 23.

IN diêbus illis salvábitur Juda, & Israël habitâbit confidénter: & hoc est nomen quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 47.

Ad Nonam, Antiphona.

Ecce véniet.

Capitulum. *Isaiæ.* 14.

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & Israël salvábitur.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur Dóminus. Glória Patri. Super te. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà 50.

Ad Vesperas, Antiphona. Inclinâvit. Psalmus Dilexi. cum reliquis de Psalterio. 139.

Capitulum. *Genes.* 49. b

NOn auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: & ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus. Creâtor alme síderum. 165.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona. Leva Jerúsalem óculos tuos, & vide poténtiam Regis: ecce Salvâtor venit sólvere te à vínculo.

Deinde dicitur Kyrie eléison, cum Precibus, ut suprà in Psalterio. 141.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Vigiliam Nativitatis Dómini exclusivè.

FE-

FERIA TERTIA.

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 2.

VErbum, quod vidit Isáias, filius Amos, super Juda, & Jerúsalem. Et erit in novíssimis diêbus præparâtus mons domus Dómini in vértice móntium, & elevábitur super colles: & fluent ad eum omnes Gentes. Et ibunt pópuli multi, & dicent: Venîte, & ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob, & docêbit nos vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem.

℟. Montes Israël ramos vestros expándite, & florête, & fructus fácite: * Propè est ut véniat dies Dómini. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum: aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. Propè est. Lectio ij.

ET judicâbit Gentes, & árguet pópulos multos: & conflábunt gládios suos in vómeres, & lánceas suas in falces: non levâbit gens contra gentem gládium, nec exercebúntur ultrà ad prælium. Domus Jacob venîte, & ambulêmus in lúmine Dómini. Projecísti enim pópulum tuum, domum Jacob: quia repléti sunt ut olim, & áugures habuérunt ut Philísthiim, & púeris aliénis adhæsérunt.

℟. Erúmpant montes jucunditâtem, & colles justítiam: * Quia lux mundi Dóminus cum poténtia venit. ℣. De Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. Quia lux. Lectio iij.

REplêta est terra argénto & auro; & non est finis thesaurôrum ejus: & replêta est terra ejus equis: & innumerábiles quadrígæ ejus. Et replêta est terra ejus idólis: opus mánuum suârum adoravérunt, quod fecérunt dígiti eôrum. Et incurvâvit se homo, & humiliâtus est vir: ne ergo dimíttas eis.

℟. Ecce ab Austro vénio ego Dóminus Deus vester, * Visitâre vos in pace. ℣. Aspíciam vos, & créscere fáciam: multiplicabímini, & firmâbo pactum meum vobíscum. Visitâre. Glória Patri. Visitâre.

Ad Benedictus, Antiphona.

Antequam convenírent, invénta est Marîa habens in útero de Spíritu sancto, allelúia.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

Quærite Dóminum, dum inveníri potest: invocâte eum, dum propè est, allelúia.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA QUARTA

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 3.*

ECce enim Dominâtor Dóminus exercituum áuferet à Jerúsalem & à Juda válidum & fortem omne robur panis, & omne robur aquæ: fortem, & virum bellatôrem, júdicem, & Prophêtam, & aríolum, & senem; Príncipem super quinquagínta, & honorábilem vultu, & consiliárium, & sapiéntem de architéctis, & prudéntem elóquij mystici. Et dabo púeros príncipes eôrum: & effemináti dominabúntur eis.

℟. Rex noster advéniet Christus, * Quem Joánnes prædicâvit Agnum esse ventûrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Quem.

Lectio ij.

ET írruet pópulus, vir ad virum, & unusquísque ad próximum suum: tumultuábitur puer contra senem, & ignóbilis contra nóbilem. Apprehéndet enim vir fratrem suum doméstícum patris sui: vestiméntum tibi est, princeps esto noster, ruína autem hæc sub manu tua. Respondêbit in die illa, dicens: Non sum médicus, & in domo mea non est panis, neque vestiméntum: nolíte constitúere me príncipem pópuli.

℟. Ante multum tempus prophetâvit Ezéchiel: Vidi portam clausam, ecce Deus ante sæcula ex ea procedêbat pro salûte mundi: * Et erat íterùm clausa, demónstrans vírginem, quia post partum permansit virgo. ℣. Porta quam vidisti, Dóminus solus transíbit per illam. Et erat.

Lectio iij.

RUit enim Jerúsalem, & Judas cóncidit: quia lingua eôrum & adinventiónes eôrum contra Dóminum, ut provocârent óculos majestâtis ejus. Agnítio vultus eôrum respóndit eis: & peccâtum suum quasi Sódoma prædicavérunt, nec abscondérunt: væ ánimæ eôrum, quóniam réddita sunt eis mala. Dícite justo quóniam bene, quóniam fructum adinventiónum suârum cómedet. Væ ímpio in malum: retribútio enim mánuum ejus fiet ei.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, & suscitábo David germen justum: & regnâbit Rex, & sapiens erit, & fáciet judícium & justítiam in terra: * Et hoc est nomen quod vocábunt eum: * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, & Israël habitâbit confidénter. Et hoc. Glória Patri. Dóminus.

Ad Benedictus, Antiphona.
De Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem.
Deinde Kyrie eléison. supra. 65

Ad Magnificat, Antiphona.
Véniet fórtior me post me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceamentôrum.
Deinde Kyrie eléison. suprà. 141.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 4.

ET apprehéndent septem mulíeres virum unum in die illa, dicéntes: Panem nostrum comedêmus, & vestiméntis nostris operiêmur: tantúmmodò invocêtur nomen tuum super nos, aufer oppróbrium nostrum. In die illa erit germen Dómini in magnificéntia & glória, & fructus terræ sublimis, & exultátio his qui salváti fúerint de Israël. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, & resíduus in Jerúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem.

℟. Súscipe verbum virgo María, quod tibi à Dómino per Angelum transmíssum est: concípies, & paries Deum páriter & hóminem, * Ut benedícta dicâris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, & virginitâtis non patiêris detriméntum: efficiéris grávida, & eris mater semper intacta. Ut benedícta.

Lectio ij. *Cap.* 5.

CAntâbo dilécto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est dilécto meo in cornu filio ólei. Et sepìvit eam, & lápides elêgit ex illa, & plantâvit eam eléctam, & ædificâvit turrim in médio ejus, & torcûlar extrúxit in ea: & expectâvit ut faceret uvas, & fecit labrúscas. Nunc ergo habitatóres Jerúsalem, & viri Juda, judicâte inter me & víneam meam. Quid est quod débui ultrà facere víneæ meæ, & non feci ei? an quòd expectávi ut fáceret uvas, & fecit labrúscas?

℟. Aspiciêbam in visu noctis, & ecce in núbibus cæli Fílius hóminis veniébat, & datum est ei regnum, & honor: * Et omnis pópulus, tribus, & linguæ sérvient ei, ℣. Potéstas ejus, potéstas ætérna, quæ non auferétur, & regnum ejus, quod non corrumpêtur. Et omnis.

Lectio iij.

ET nunc osténdam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: áuferam sepem ejus, & erit in direptiónem:

díruam macériam ejus, & erit in conculcatiônem. Et ponam eam desértam: non putábitur, & non fodiêtur: & ascéndent vepres & spinæ: & núbibus mandâbo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Israël est; & vir Juda germen ejus delectábile: & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iníquitas: & justítiam, & ecce clamor.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Marîam vírginem desponsâtam Joseph, núntians ei verbum: & expavéscit virgo de lúmine: Ne tímeas Marìa, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies & páries, & vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, & regnâbit in domo Jacob in ætérnum. Ecce concípies. Glória Patri. Ecce concípies.

Ad Benedíctus, Antiphona.

Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

Expectâbo Dóminum Salvatôrem meum, & præstolâbor eum dum propè est, allelúia.

Deinde Kyrie eléison, ut suprà. 141.

FERIA SEXTA.

De Isáía Prophéta.

Lectio j *Cap. 6.*

IN anno, quo mórtuus est rex Ozías, vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum & elevâtum: & ea quæ sub ipso erant, replébant templum. Séraphim stabant super istud: sex alæ uni, & sex alæ álteri: duâbus velábant fáciem ejus, & duâbus velábant pedes ejus, & duâbus volábant. Et clamábant alter ad álterum, & dicébant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena est omnis terra glória ejus.

℟. Ave María grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi: quod enim ex te nascêtur Sanctum, vocábitur Filius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? & respóndens Angelus dixit ei. Spíritus sanctus.

Lectio ij.

ET commôta sunt superliminária cárdinum à voce clamántis, & domus replêta est fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tácui, quia vir pollûtus lábiis ego sum, & in médio pópuli pollûta labia habéntis ego hábito, & Regem Dóminum exercítuum vidi óculis meis. Et volâ-

volâvit ad me unus de Séraphim, & in manu ejus cálculus, quem fórcipe túlerat de altári. Et tétigit os meum, & dixit: Ecce tétigit hoc lábia tua, & auferêtur iníquitas tua, & peccâtum tuum mundábitur.

℟. Salvatôrem expectâmus Dóminum Jesum Christum, * Qui reformâbit corpus humilitâtis nostræ, configurâtum córpori claritâtis suæ. ℣. Sóbriè, & justè, & piè vivâmus in hoc sæculo, expectántes beâtam spem, & advéntum glóriæ magni Dei. Qui reformâbit.

Lectio iij.

ET audívi vocem Dómini, dicéntis: Quem mittam? & quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. Et dixit: Vade, &, dices pópulo huic: Audite audiéntes, & nolîte intellígere: & vidête visiônem, & nolîte cognóscere. Excæca cor pópuli hujus, & aures ejus ággrava, & óculos ejus claude: ne fortè vídeat óculis suis, & áuribus suis áudiat, & corde suo intélligat, & convertâtur, & sanem eum.

℟. Obsecro Dómine, mitte quem missûrus es: vide afflictiônem pópuli tui: * Sicut locûtus es, veni, * Et líbera nos. ℣. Qui regis Israël inténde, qui dedûcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Sicut. Glória Patri. Et líbera.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ecce véniet Deus & homo de domo David sedêre in throno, allelúia.

Deinde Kyrie eléison. suprà 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

Ex Ægypto vocávi Fílium meum: véniet, ut salvet pópulum suum.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

SABBATO

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 7.*

ET factum est in diébus Achaz filij Jóathan, filij Ozíæ regis Juda, ascéndit Rasin rex Syriæ, & Phácee filius Romelíæ rex Israël, in Jerúsalem, ad præliándum contra eam: & non potuérunt debellâre eam. Et nuntiavérunt dómui David, dicéntes: Requiêvit Syria super Ephraim, & commôtum est cor ejus: & cor pópuli ejus, sicut movéntur ligna silvârum à fácie venti. Et dixit Dóminus ad Isáiam: Egrédere in occúrsum Achaz tu, & qui derelíctus est Jasub filius tuus, ad extrêmum aquædúctus piscínæ superiôris in via Agri fullônis.

℟. Ecce virgo concípiet, & páriet filium, dicit Dóminus: * Et

* Et vocábitur nomen ejus Admirábilis : Deus, Fortis, ℣. Super sólium David, & super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et vocábitur.

Lectio ij.

ET dices ad eum : Vide ut síleas : noli timêre : & cor tuum ne formîdet à duâbus caudis titiônum fumigántium istôrum, in ira furôris Rasin regis Syriæ, & filij Romelíæ : eò quòd consílium iníerit contra te Syria in malum Ephraim, & filius Romelíæ, dicéntes : Ascendâmus ad Judam, & suscitêmus eum, & evellâmus eum ad nos, & ponâmus regem in médio ejus filium Tâbeel.

℟. Audîte verbum Dómini Gentes, & annuntiâte illud in fínibus terræ : * Et ínsulis, quæ procul sunt, dícite, Salvâtor noster advéniet. ℣. Annuntiâte, & audîtum fácite : loquímini, & clamâte. Et ínsulis.

Lectio iij.

ET adjêcit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, & non tentâbo Dóminum. Et dixit : Audîte ergo domus David : Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus, quia moléstí estis & Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, & suscitâbo David germen justum, & regnâbit Rex, & sápiens erit, & fáciet judícium & justítiam in terra : * Et hoc est nomen quod vocábunt eum : * Dóminus justus noster. ℣. In diebus illis salvâbitur Juda, & Israël habitâbit confidénter. Et hoc. Glória Patri. Dóminus justus.

Ad Benedictus, Antiphona.

Sion noli timêre, ecce Deus tuus véniet, allelúia.

Deinde Kyrie eléison. suprà. 65.

Ad Vesperas, Capitulum.

Rom 15.

FRatres, Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrînam scripta sunt : ut per patiéntiam, & consolatiônem Scripturârum, spem habeâmus.

Hymnus.

CReâtor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Periret orbis, ímpetu

Amô-

Amôris actus, lánguidi
Mundi medêla factus es.
Commûne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis Sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cùm primùm sonat;
Et Cælites, & ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecâmur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Veni Dómine visitâre nos in pace, ut lætêmur coram te corde perfécto.

Oratio.

Excita Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereâmur. Qui tecum vivit & regnat.

DOMINICA II. Adventus.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem ventûrum Dóminum, * Venite adorêmus. Psalm. Venite, exultêmus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis;
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amôre cóncrema;
Ut cor cadûca déserens
Cæli volúptas ímpleat:
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocâbit ad cælum pios.
Non esca flammárum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno, Antiphona. Véniet ecce Rex. Psalmus. Beâtus vir. cum reliquis de Psalterio 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

Et egrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ, & intelléctus, spíritus consílij, & fortitúdinis, spíritus sciéntiæ, & pietátis: & replébit eum spíritus timôris Dómini. Non secúndùm visiônem oculôrum judicâbit

câbit, neque secúndùm audîtum áurium árguet: sed judicâbit in justítia páuperes, & árguet in æquitâte pro mansuétis terræ.

℞. Jerúsalem, citò véniet salus tua: quare mœrôre consúmeris? numquid consiliárius non est tibi, quia innovâvit te dolor? * Salvâbo te, & liberâbo te, noli timêre. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, sanctus Israël, Redémptor tuus. Salvâbo.

Lectio ij.

ET percútiet terram virga oris sui, & spíritu labiôrum suôrum interficiet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbôrum ejus, & fides cinctórium renum ejus. Habitâbit lupus cum agno, & pardus cum hœdo accubâbit; vítulus & leo & ovis simul morabúntur; & puer párvulus minâbit eos. Vítulus & ursus pascéntur: simul requiéscent cátuli eôrum: & leo quasi bos cómedet páleas.

℞. Ecce Dóminus véniet, & omnes sancti ejus cum eo, & erit in die illa lux magna: & exíbunt de Jerúsalem sicut aqua munda: & regnâbit Dóminus in ætérnum, * Super omnes Gentes. ℣. Ecce Dóminus cum virtûte véniet: & regnum in manu ejus, & potéstas, & impérium. Super.

Lectio iij.

ET delectábitur infans ab úbere super forámine áspidis: & in cavérna réguli, qui ablactâtus fúerit, manum suam mittet. Non nocébunt, & non occídent in univérso monte sancto meo: quia replêta est terra sciéntia Dómini, sicut aquæ maris operiéntes. In die illa radix Jesse, qui stat in signum populôrum, ipsum Gentes deprecabúntur, & erit sepúlchrum ejus gloriôsum.

℞. Cívitas Jerúsalem noli flere: quóniam dóluit Dóminus super te, * Et áuferet à te omnem tribulatiônem. ℣. Ecce Dóminus in fortitúdine véniet: & bráchium ejus dominábitur. Et áuferet. Glória Patri. Et áuferet.

In secúndo Nocturno, Antiphona. Gaude & lætâre. Psalm. Consérva. cum reliquis ut in Psalterio 11.

De Expositiône sancti Hierónymi Presbyteri in Isaîam Prophétam.

Lib. 3. in cap. 11. Isaiæ.

Lectio iiij.

ET egrediêtur virga de radîce Jesse. Usque ad princípium visiônis, vel pónderis Babylônis, quod vidit Isaías filius Amos, omnis hæc prophetía de Christo est: quam per partes vólumus explanâre, ne simul propósita

pósita atque dissérta, lectôris confúndat memóriam. Virgam & florem de radîce Jesse ipsum Dóminum Judæi interpretántur: quòd scílicet in virga regnántis poténtia, in flore pulchritûdo monstrêtur.

℟. Ecce véniet Dóminus protéctor noster, sanctus Israël, * Corônam regni habens in càpite suo. ℣. Et dominábitur à mari usque ad mare, & à flúmine usque ad términos orbis terrârum. Corônam.

Lectio v.

Nos autem virgam de radîce Jesse sanctam Marîam vírginem intelligâmus quæ nullum hábuit sibi fráticem cohæréntem: de qua & suprà légimus; Ecce virgo concípiet, & páriet filium. Et florem, Dóminum Salvatôrem, qui dicit in Cántico canticôrum: Ego flos campi, & lílium convállium.

℟. Sicut mater consolâtur filios suos, ita consolâbor vos, dicit Dóminus: & de Jerúsalem civitâte quam elégi, véniet vobis auxílium: * Et vidébitis, & gaudêbit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salûtem, & in Jerúsalem glóriam meam. Et vidébitis.

Lectio vj.

Super hunc ígitur florem, qui de trunco & radîce Jesse per Marîam vírginem repéntè consúrget, requiéscet Spíritus Dómini: quia in ipso complácuit omnem plenitúdinem divinitâtis habitâre corporáliter: nequáquam per partes, ut in céteris sanctis: sed juxta Euangélium eôrum, quod Hebræo sermône conscríptum legunt Nazaræi: Descéndet super eum omnis fons Spíritus sancti: Dóminus autem Spíritus est; & ubi Spíritus Dómini, ibi libértas.

℟. Jerúsalem plantâbis víneam in móntibus tuis: exultâbis, quóniam dies Dómini véniet: surge Sion, convértere ad Dóminum Deum tuum: gaude & lætâre Jacob, * Quia de médio Géntium Salvâtor tuus véniet. ℣. Exúlta satis filia Sion: júbila filia Jerúsalem. Quia de médio. Glória Patri. Quia de médio.

In tertio Nocturno, Antiphona. Gábriel Angelus. Psalm. Cæli enárrant. cum reliquis, ut in Psalterio. 15.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 11.

In illo témpore: Cùm audísset Joánnes in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventûrus es, an álium expectâmus? Et réliqua.

Ho-

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 6. in Euangelia. post principium.

Visis tot signis, tantísque virtútibus, non scandalizári quisque pótuit, sed admirári. Sed infidélium mens grave in illo scándalum pértulit, cùm eum post tot mirácula moriéntem vidit. Unde & Paulus dicit: Nos autem prædicâmus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam. Stultum quippe homínibus visum est, ut pro homínibus auctor vitæ morerêtur: & inde contra eum homo scándalum sumpsit, unde ei ámpliùs débitor fieri débuit. Nam tantò Deus ab homínibus dígnius honorandus est, quantò pro homínibus & indígna suscêpit.

℟. Egredietur Dóminus de Samaría ad portam, quæ réspicit ad Oriéntem: & véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiônis Judææ: * Tunc salvus erit omnis homo: quia ecce véniet ℣. Et præparábitur in misericórdia sólium ejus, & sedébit super illud in veritâte. Tunc salvus.

Lectio viij.

Quid est ergo dícere, Beâtus qui non fúerit scandalizâtus in me, nisi apérta voce abjectiônem mortis suæ, humilitatémque signâre? Ac si paténter dicat: Mira quidem fácio, sed abjécta pérpeti non dedígnor. Quia ergo moriéndo te súbsequor, cavéndum valdè est homínibus, ne in me mortem despíciant, qui signa venerántur.

℟. Festína, ne tardáveris Dómine, * Et líbera pópulum tuum. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre, reláxa facínora plebi tuæ. Et líbera.

Lectio ix.

Sed dimíssis Joánnis discípulis, quid de eôdem Joánne turbis dicat, audiâmus. Quid exístis in desértum vidêre? Arúndinem vento agitâtam? Quod vidélicet non asseréndo, sed negándo íntulit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem álteram infléctit. Et quid per arúndinem, nisi carnâlis ánimus designâtur? Qui mox ut favôre, vel detractiône tángitur, statim in partem quamlibet inclinâtur.

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendôre descéndens, & virtus ejus cum eo, * Visitâre pópulum suum in pace, & constitúere super eum vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster cum virtûte véniet. Visitâre pópulum. Glória Patri. Visitâre.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

Ecce in núbibus cæli Dóminus véniet cum potestâte magna, allelúia. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Urbs fortitúdinis nostræ Sion, Salvâtor ponêtur in ea murus & antemurâle: aperîte portas, quia nobíscum Deus, allelúia. Aña. Ecce apparébit Dóminus, & non mentiêtur: si moram fécerit, expécta eum: quia véniet, & non tardâbit, allelúia. Aña. Montes & colles cantábunt coram Deo laudem, & ómnia ligna silvârum plaudent mánibus: quóniam véniet Dominâtor Dominus in regnum ætérnum, allelúia, allelúia. Antiphona. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet, & illuminâbit óculos servôrum suôrum, allelúia.

Capitulum. *Rom.* 15.

Fratres, Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrînam scripta sunt: ut per patiéntiam, & consolatiônem Scripturârum, spem habeâmus.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscûra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxâre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precêmur indulgéntiam:
Ut, cùm secúndò fúlserit,
Metuque mundum cinxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini.
℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedíctus, Antiphona.

Joánnes autem cùm audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos ex discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectâmus?

Oratio.

Excita Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereâmur. Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Antiphona.

Urbs fortitúdinis. Capitulum. Fratres, Quæcúmque. ℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine Deus virtûtum. ℣. Glória. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómi-

Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam, Antiphona.

Ecce apparêbit.

Capitulum. *Rom.* 15.

Deus autem patiéntiæ, & solátij, det vobis idípsum sápere in altérutrum secúndùm Jesum Christum ut unánimes, uno ore honorificêtis Deum, & Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. ℣. Glória Patri. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam, Antiphona.

Ecce Dóminus noster.

Capitulum. *Rom.* 15. e

Deus autem spei répleat vos omni gáudio & pace in credéndo: ut abundêtis in spe, & in virtûte Spíritus sancti.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. ℣. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Ad Vesperas, Antiphona.

Ecce in núbibus. cum reliquis de Laudibus. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. Capitulum. Fratres, Quæcúmque. Hymnus. Creâtor alme. 182. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Tu es qui ventûrus es, an álium expectâmus? Dícite Joánni quæ vidístis: Ad lumen rédeunt cæci, mórtui resúrgunt, páuperes euangelizántur, allelúia.

Oratio. Excita Dómine corda nostra. ut suprà. 187.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum. clxxix.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap* 13.

Onus Babylônis, quod vidit Isaías filius Amos. Super montem caliginôsum, levâte signum, exaltâte vocem, levâte manum, & ingrediántur portas duces. Ego mandávi sanctificátis meis, & vocávi fortes meos in ira mea, exultántes in glória mea. Vox multitúdinis in móntibus, quasi populôrum frequéntium: vox sónitus regum, Géntium congregatârum.

℟. Súscipe verbum virgo Marîa, quod tibi à Dómino per

per Angelum transmíssum est: concípies & páries Deum páriter & hóminem, * Ut benedícta dicâris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem filium, & virginitâtis non patiêris detriméntum: efficiêris grávida, & eris mater semper intácta. Ut benedícta.

Lectio ij.

Dominus exercítuum præcêpit milítiæ belli, veniéntibus de terra procul à summitâte cæli: Dóminus, & vasa furôris ejus, ut dispérdat omnem terram. Ululâte, quia propè est dies Dómini: quasi vástitas à Dómino véniet. Propter hoc omnes manus dissolvéntur, & omne cor hóminis contabéscet, & conterêtur. Torsiónes & dolóres tenébunt, quasi partúriens dolébunt: unusquísque ad próximum suum stupébit, fácies combústæ vultus eôrum.

℟. Læténtur cæli, & exúltet terra, jubilâte montes laudem: quia Dóminus noster véniet, * Et páuperum suôrum miserébitur. ℣. Oriêtur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis. Et páuperum.

Lectio iij.

Ecce dies Dómini véniet, crudêlis, & indignatiônis plenus, & iræ furorísque, ad ponéndam terram in solitúdinem, & peccatóres ejus conteréndos de ea. Quóniam stellæ cæli, & splendor eârum, non expándent lumen suum: obtenebrâtus est sol in ortu suo, & luna non splendêbit in lúmine suo. Et visitâbo super orbis mala, & contra ímpios iniquitâtem eôrum, & quiéscere fáciam supérbiam infidélium, & arrogántiam fórtium humiliábo.

℟. Alieni non transíbunt per Jerúsalem ámplius: * Nam in illa die stillabunt montes dulcédinem, & colles fluent lac & mel, dicit Dóminus. ℣. Deus à Líbano véniet, & sanctus de monte umbróso & condénso. Nam in illa die. Glória Patri. Nam in illa.

Ad Laudes, Antiphona. & Psalmus. Miserêre. cum reliquis de Psalterio. 62.

Capitulum. *Isaiæ.* 2.

Venite, & ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docêbit nos vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus. En clara vox. ut suprà. 187.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad

Ad Benedictus, Antiphona. De cælo véniet Dominâtor Dóminus, & in manu ejus honor & impérium.

Deinde Kyrie eléison. 65.

Oratio.

EXcita Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum, purificátis tibi méntibus servîre mereâmur. Qui tecum vivit & regnat.

Hodie dicitur Officium Defunctorum. clxxxiij.

Ad Tertiam, Antiphona. Urbs fortitúdinis.

Capitulum. *Ierem.* 23.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus: & suscitâbo David germen justum, & regnâbit Rex, & sápiens erit, & fáciet judícium & justítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Deinde Kyrie eléison. 44.

Ad Sextam, Antiphona. Ecce apparêbit.

Capitulum. *Ierem.* 23.

IN diébus illis salvábitur Juda, & Israël habitâbit confidénter: & hoc est nomen quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 47.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce Dóminus noster.

Capitulum. *Isaiæ.* 14.

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & Israël salvábitur.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 50.

Ad Vesperas, Aña. Inclinâvit. Psalmus, Diléxi. cum reliquis de Feria tertia. 139.

Capitulum. *Genes.* 49. b

NOn auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: & ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus, Creâtor alme. 182.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâ-

periâtur terra, & gérminet Salvâtorem.

Ad Magnificat, Antiphona. Ecce véniet Rex Dóminus terræ, & ipse áuferet jugum captivitâtis nôstræ.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA TERTIA.

De Isáia Prophéta.

Lectio j. Cap. 14

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & éliget adhuc de Israël, & requiéscere eos fáciet super humum suam: adjungêtur ádvena ad eos, & adhærêbit dómui Jacob Et tenébunt eos pópuli, & addúcent eos in locum suum: & possidébit eos domus Israël super terram Dómini in servos & ancíllas, & erunt capiéntes eos qui se céperant, & subjícient exactóres suos.

℟. Montes Israël ramos vestros expándite, & florête, & fructus fácite: * Propè est ut véniat dies Dómini. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. Propè est.

Lectio ij.

ET erit in die illa, cùm réquiem déderit tibi Deus à labôre tuo, & à concussiône tua, & à servitûte dura, qua antè servísti: sumes parábolam istam contra regem Babylônis, & dices: Quómodo cessâvit exáctor, quiêvit tribûtum? Contrîvit Dóminus báculum impiôrum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatiône, plaga insanábili, subjiciéntem in furôre Gentes, persequéntem crudéliter.

℟. Erúmpant montes jucunditâtem, & colles justítiam: * Quia lux mundi Dóminus cum poténtia venit. ℣. De Sion exíbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. Quia lux.

Lectio iij.

QUómodo cecidísti de cælo lúcifer, qui manè oriebâris? corruísti in terram, qui vulnerábas Gentes? qui dicébas in corde tuo: In cælum conscéndam, super astra Dei exaltâbo sólium meum, sedébo in monte testaménti, in latéribus Aquilónis. Ascéndam super altitúdinem núbium, símilis ero Altíssimo. Verúmtamen ad inférnum detrahêris in profúndum laci.

℟. Ecce ab Austro vénio ego Dóminus Deus vester, * Visitâre vos in pace. ℣. Aspíciam vos, & créscere fáciam, multiplicabímini, & firmâbo pactum meum vobíscum. Visitâre. Glória Patri. Visitâre.

Ad

Ad Benedictus, Antiphona. Super te Jerúsalem oriêtur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Antiphona. Vox clamántis in desérto: Parâte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA QUARTA.

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 16.

EMítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ, de Petra desérti ad montem filiæ Sion. Et erit: Sicut avis fúgiens, & pulli de nido avolántes, sic erunt filiæ Moab in transcénsu Arnon. Ini consílium, coge concílium: pone quasi noctem umbram tuam in merídie: abscónde fugiéntes, & vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab esto latíbulum eôrum à fácie vastatôris.

℟. Rex noster advéniet Christus, * quem Joánnes prædicâvit Agnum esse ventûrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Quem.

Lectio ij.

FInítus est enim pulvis, consummâtus est miser, defécit qui conculcâbat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, & sedébit super illud in veritâte in tabernáculo David, júdicans & quærens judícium, & velóciter reddens quod justum est. Audívimus supérbiam Moab, supérbus est valdè, supérbia ejus, & arrogántia ejus, & indignátio ejus plus quàm fortitúdo ejus.

℟. Ante multum tempus prophetâvit Ezéchiel: vidi portam clausam, ecce Deus ante sæcula ex ea procedêbat pro salûte mundi: * Et erat íterùm clausa, demónstrans Vírginem, quia post partum permánsit virgo. ℣. Porta quam vidísti, Dóminus solus transíbit per illam. Et erat.

Lectio iij.

IDcírcò ululâbit Moab ad Moab, univérsus ululâbit: his qui lætántur super muros cocti láteris, loquímini plagas suas. Quóniam suburbâna Hésebon desérta sunt, & víneam Sábama dómini Géntium excidérunt: flagélla ejus usque ad Jazer pervenérunt: erravérunt in desérto, propágines ejus relíctæ sunt, transiérunt mare.

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendôre descéndens, & virtus ejus cum eo, * Visitâre pópulum suum in pace, & constitúere super eum vitam

vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster cum virtûte véniet. Visitâre. Glória Patri. Visitâre.

Ad Benedictus, Antiphona. Ecce ego mitto Angelum meum, qui præparâbit viam meam ante fáciem tuam.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Antiphona. Sion renováberis, & vidêbis justum tuum, qui ventúrus est in te.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 19.

ONus Ægypti. Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, & ingrediétur Ægyptum, & commovebúntur simulácra Ægypti à fácie ejus, & cor Ægypti tabéscet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægyptios advérsus Ægyptios: & pugnâbit vir contra fratrem suum, & vir contra amícum suum, cívitas advérsus civitâtem, regnum advérsus regnum.

℟. Jerúsalem, citò véniet salus tua: quare mœrôre consúmeris? numquid consiliárius non est tibi, quia innovâvit te dolor? * Salvâbo te, & liberâbo te, noli timêre. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, sanctus Israël, Redémptor tuus. Salvâbo.

Lectio ij.

ET dirumpêtur spíritus Ægypti in viscéribus ejus, & consílium ejus præcipitâbo: & interrogabunt simulácra sua, & divínos suos, & pythónes, & aríolos. Et tradam Ægyptum in manu dominôrum crudélium, & rex fortis dominábitur eôrum, ait Dóminus Deus exercítuum. Et aréscet aqua de mari, & flúvius desolábitur, atque siccábitur. Et defícient flúmina: attenuabúntur, & siccabúntur rivi ággerum.

℟. Ecce Dóminus véniet, & omnes sancti ejus cum eo, & erit in die illa lux magna: & exíbunt de Jerúsalem sicut aqua munda: & regnâbit Dóminus in ætérnum, * Super omnes Gentes. ℣. Ecce Dóminus cum virtûte véniet: & regnum in manu ejus, & potéstas, & impérium. Super.

Lectio iij.

STulti príncipes Táneos, sapiéntes consiliárij Pharaônis dedérunt consílium insípiens: quómodo dicétis Pharaôni: Fílius sapiéntium ego, fílius regum antiquôrum? Ubi nunc sunt sapiéntes tui? annúntient tibi, & índicent quid cogitáverit Dóminus exercítuum super Ægy-

Ægyptum. Stulti facti sunt príncipes Táneos, emarcuérunt príncipes Mémpheos, decepérunt Ægyptum, ángulum populôrum ejus.

℟. Cívitas Jerúsalem noli flere: quóniam dóluit Dóminus super te, * Et áuferet à te omnem tribulatiônem. ℣. Ecce Dóminus in fortitúdine véniet: & bráchium ejus dominábitur. Et áuferet. Glória Patri. Et áuferet.

Ad Benedictus, Antiphona.

Tu es qui ventûrus es Dómine, quem expectâmus, ut salvum facias pópulum tuum.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

Qui post me véniet, ante me factus est: cujus non sum dignus calceaménta sólvere.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 24.

Ecce Dóminus dissipâbit terram, & nudâbit eam, & afflîget fáciem ejus, & dispérget habitatóres ejus. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos: & sicut servus, sic dóminus ejus: sicut ancílla, sic dómina ejus: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœnerâtor, sic is qui mútuum áccipit: sicut qui répetit, sic qui debet. Dissipatiône dissipábitur terra, & direptiône prædábitur. Dóminus enim locûtus est verbum hoc.

℟. Ecce véniet Dóminus protéctor noster, sanctus Israël, * Corônam regni habens in cápite suo. ℣. Et dominábitur à mari usque ad mare, & à flúmine usque ad términos orbis terrârum. Corônam.

Lectio ij.

Luxit, & deflúxit terra, & infirmâta est: deflúxit orbis, infirmâta est altitúdo pópuli terræ. Et terra inféćta est ab habitatóribus suis: quia transgréssi sunt leges, mutavérunt jus, dissipavérunt fœdus sempitérnum. Propter hoc maledíctio vorâbit terram, & peccábunt habitatóres ejus: ideóque insánient cultóres ejus, & relinquéntur hómines pauci.

℟. Sicut mater consolâtur fílios suos, ita consolâbor vos, dicit Dóminus: & de Jerúsalem civitâte quam elégi, véniet vobis auxílium: * Et vidébitis, & gaudêbit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salûtem, & in Jerúsalem glóriam meam. Et vidébitis.

Lectio iij.

Luxit vindémia, infirmâta est vitis, ingemuérunt omnes qui lætabántur corde. Cessâvit gáudium tympanôrum, quiêvit sónitus lætántium, conticuit dulcédo cítharæ.

tharæ. Cum cántico non bibent vinum : amâra erit pótio bibéntibus illam. Attríta est cívitas vanitâtis, clausa est omnis domus nullo introëúnte. Clamor erit super vino in platéis : desérta est omnis lætítia, translâtum est gáudium terræ. Relícta est in urbe solitûdo, & calámitas ópprimet portas. Quia hæc erunt in médio terræ, in médio populôrum : quómodo si paucæ olívæ quæ remansérunt, excutiántur ex ólea : & racémi, cùm fúerit finíta vindémia. Hi levábunt vocem suam atque laudábunt : cùm glorificátus fúerit Dóminus, hínnient de mari. Propter hoc in doctrínis glorificâte Dóminum ; in ínsulis maris nomen Dómini Dei Israël. A finibus terræ laudes audívimus, glóriam justi.

℟. Jerúsalem plantâbis víneam in móntibus tuis : exultâbis, quóniam dies Dómini véniet : surge Sion, convértere ad Dóminum Deum tuum : gaude & lætâre Jacob, * Quia de médio Géntium Salvâtor tuus véniet. ℣. Exúlta satis fília Sion : júbila fília Jerúsalem. Quia de médio. Glória Patri. Quia de médio.

Ad Benedictus, Antiphona.
Dícite, Pusillánimes confortámini : ecce Dóminus Deus noster véniet.

Deinde Kyrie eléison. 65.

Ad Magnificat, Antiphona.
Cantâte Dómino cánticum novum : laus ejus ab extrémis terræ.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

SABBATO.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap* 25.

DOmine Deus meus es tu, exaltâbo te, & confitêbor nómini tuo : quóniam fecísti mirabília, cogitatiónes antíquas fidéles, amen. Quia posuísti civitâtem in túmulum, urbem fortem in ruînam, domum alienôrum : ut non sit cívitas, & in sempitérnum non ædificêtur. Super hoc laudâbit te pópulus fortis, cívitas Géntium robustârum timêbit te. Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitûdo egéno in tribulatiône sua : spes à túrbine, umbráculum ab æstu.

℟. Egrediêtur Dóminus de Samaría ad portam, quæ réspicit ad Oriéntem : & véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiónis Judæ : * Tunc salvus erit omnis homo : quia ecce véniet. ℣. Et præparabitur in misericórdia sólium ejus, & sedébit super illud in veritâte. Tunc salvus.

Lectio ij.

SPíritus enim robustôrum quasi turbo impéllens paríetem. Sicut æstus in siti tumúltum alienôrum humiliâbis : & quasi calôre sub nube torrénte propáginem fórtium marcéscere fácies. Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, pínguium medullatôrum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitâbit in monte isto fáciem vínculi colligáti super omnes pópulos, & telam quam orditus est super omnes natiónes.

℟. Festína, ne tardáveris Dómine, * Et líbera pópulum tuum. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre, reláxa facínora plebi tuæ. Et líbera.

Lectio iij.

PRæcipitâbit mortem in sempitérnum : & áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie ; & oppróbrium pópuli sui áuferet de univérsa terra : quia Dóminus locûtus est. Et dicet in die illa : Ecce Deus noster iste, expectávimus eum, & salvâbit nos : iste Dóminus, sustinúimus eum, exultábimus & lætábimur in salutári ejus. Quia requiéscet manus Dómini in monte isto : & triturábitur Moab sub eo, sicut terúntur páleæ in plaustro. Et exténdet manus suas sub eo, sicut exténdit natâns ad natándum : & humiliâbit glóriam ejus cum allisiône mánuum ejus. Et muniménta sublímium murôrum tuôrum cóncident, & humiliabúntur, & detrahéntur in terram usque ad púlverem.

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendôre descéndens, & virtus ejus cum eo, * Visitâre pópulum suum in pace, & constitúere super eum vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster cum virtûte véniet. Visitâre pópulum. Glória Patri. Visitâre.

Ad Benedictus, Antiphona.

Levâbit Dóminus signum in natiónibus, & congregâbit dispérsos Israël.

Deinde Kyrie eléison. 65.

Ad Vesperas, Antiphona.

Philip. 4.

FRatres : Gaudête in Dómino semper : íterùm dico gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus enim propè est.

Hymnus.

CReâtor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fraudibus
Periret orbis, ímpetu
Amôris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Com-

Commune qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis Sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Nomenq; cùm primùm sonat;
Et Cælites, & ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecâmur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Ante me non est formâtus Deus, & post me non erit: quia mihi curvábitur omne genu, & confitébitur omnis lingua.

Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómoda: & mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiônis illústra. Qui vivis & regnas cum Deo Patre, &c.

DOMINICA III. Adventus.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Propè est jam Dóminus, Venite adorêmus.

Et dicitur quotidie usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè. 2

Psalmus. Veníte, exultêmus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis;
Illúmina nunc péctora,
Tuoque amôre cóncrema;
Ut cor cadûca déserens
Cæli volúptas ímpleat:
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocâbit ad cælum pios.
Non esca flammârum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno, Antiphona. Véniet ecce Rex. Psalmus. Beâtus vir. cum reliquis, ut in Psalterio. 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 26.*

In die illa cantábitur cánticum istud in terra Juda, Urbs fortitúdinis nostræ Sion Salvâtor, ponêtur in ea murus & antemurâle. Aperîte portas, & ingrediâtur gens justa, custódiens veritâtem. Vetus error ábiit: servâbis pacem: pacem, quia in te sperávimus.

Sperástis in Dómino in sǽculis ætérnis, in Dómino Deo forti in perpétuum. Quia incurvâbit habitántes in excélso, civitâtem sublímem humiliâbit. Humiliâbit eam usque ad terram, détrahet eam usque ad púlverem. Conculcâbit eam pes, pedes páuperis, gressus egenôrum.

℟. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam, * Et cum eo sanctôrum míllia: & habêbit in vestiménto, & in fémore suo scriptum: Rex regum, & Dóminus dominántium. ℣. Apparêbit in finem, & non mentiêtur: si moram fécerit, expécta eum, quia véniens véniet. Et cum eo.

Lectio ij.

Semita justi recta est, rectus callis justi ad ambulándum. Et in sémita judiciôrum tuôrum Dómine sustinúimus te: nomen tuum & memoriâle tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderâvit te in nocte: sed & spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilâbo ad te. Cùm féceris judícia tua in terra, justítiam discent habitatóres orbis. Misereâmur ímpio, & non discet justítiam: in terra sanctôrum iniqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

℟. Béthlehem cívitas Dei summi, ex te éxiet Dominâtor Israël, & egréssus ejus sicut à princípio diêrum æternitâtis, & magnificábitur in médio univérsæ terræ: * Et pax erit in terra nostra, dum vénerit. ℣. Loquêtur pacem in Géntibus, & potéstas ejus à mari usque ad mare. Et pax erit.

Lectio iij.

Domine exaltêtur manus tua, & non vídeant: vídeant, & confundántur zelántes pópuli: & ignis hostes tuos dévoret. Dómine dabis pacem nobis: ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. Dómine Deus noster, possedérunt nos dómini absque te, tantùm in te recordêmur nóminis tui. Moriéntes non vivant, gigántes non resúrgant: proptéreà visitásti & contrivísti eos, & perdidísti omnem memóriam eôrum.

℟. Qui ventûrus est, véniet, & non tardâbit; & jam non erit timor in fínibus nostris: * Quóniam ipse est Salvâtor noster. ℣. Depônet omnes iniquitátes nostras: & projíciet in profúndum maris ómnia peccâta nostra. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In secundo Nocturno, Antiphona. Gaude & lætâre. Psalmus. Consérva. cum reliquis, ut in Psalterio, 11.

Sermo

Sermo sancti Leônis Papæ.
Serm. 2. de jejunio decimi mensis, & collect.s.

Lectio iiij.

QUòd témporis rátio, & devotiônis nostræ admonet consuetúdo, pastorâli vobis, dilectíssimi, solicitúdine prædicâmus, décimi mensis celebrándum esse jejúnium, quo pro consummáta perceptiône ómnium frúctuum, digníssimè largitóri eôrum Deo continéntiæ libâmen offértur. Quid enim potest efficácius esse jejúnio? cujus observántia appropinquâmus Deo, & resisténtes diábolo, vítia blanda superâmus.

℟. Ægypte noli flere: quia Dominâtor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abyssi: * Liberâre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum, Deus tuus cum potestâte magna. Liberâre pópulum.

Lectio v.

SEmper enim virtúti cibus jejúnium fuit. De abstinéntia dénique pródeunt castæ cogitatiónes, rationábiles voluntátes, salubriôra consilia: & per voluntárias afflictiónes caro concupiscéntiis móritur, virtútibus spíritus innovâtur. Sed quia non solo jejúnio animârum nostrârum salus acquíritur: jejúnium nostrum misericórdiis páuperum suppleâmus. Impendâmus virtúti, quod subtráhimus voluptáti. Fiat reféctio páuperis, abstinéntia jejunántis.

℟. Propè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur: * Miserébitur Dóminus Jacob, & Israël salvábitur. ℣. Revértere virgo Israël, revértere ad civitátes tuas. Miserébitur.

Lectio vj.

STudeâmus viduârum defensióni, pupillôrum utilitáti, lugéntium consolatióni, dissidéntium paci. Suscipiâtur peregrínus, adjuvêtur oppréssus, vestiâtur nudus, foveâtur ægrôtus: ut quicúmque nostrûm de justis labóribus auctóri bonôrum ómnium Deo sacrifícium hujus pietâtis obtúlerit, ab eôdem regni cæléstis præmium percípere mereâtur. Quarta ígitur & sexta Féria jejunêmus: Sábbato autem apud beâtum Petrum Apóstolum páriter vigilêmus: cujus suffragántibus méritis, quæ póscimus, impetrâre possimus, per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum Patre & sancto Spíritu vivit & regnat in sæcula sæculôrum, Amen.

℟. Descéndet Dóminus

ficut plúvia in vellus : * Oriêtur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes Gentes sérvient ei. Oriêtur. Glória. Oriétur.

In tertio Nocturno Antiphona. Gábriel Angelus. Psalmus. Cæli enárrant. cum reliquis, ut in Psalterio. 15.

Lectio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 1. c

IN illo témpore: Misérunt Judæi ab Jerosólymis sacerdótes & Levítas ad Joánnem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homilìa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 7. in Euangelia.

EX hujus nobis lectiônis verbis, fratres charíssimi, Joánnis humílitas commendâtur: qui cùm tantæ virtûtis esset, ut Christus credi potuísset, elegit sólidè subsístere in se, ne humána opiniône raperêtur inániter super se. Nam conféssus est, & non negâvit: & conféssus est: Quia non sum ego Christus. Sed qui dixit, Non sum, negávit planè quod non erat, sed non negâvit quod erat: ut veritâtem loquens, ejus membrum fieret, cujus sibi nomen fallàciter non usurpâret. Cùm ergo non vult appétere nomen Christi, factus est membrum Christi: quia dum infirmitâtem suam stúduit humíliter agnóscere, illìus celsitúdinem méruit veráciter obtinêre.

℟. Veni Dómine, & noli tardâre: reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, & veni, ut salvos fácias nos. Et révoca.

Lectio viij.

SEd cùm ex lectiône ália, Redemptôris nostri senténtia ad mentem redúcitur, ex hujus lectiônis verbis nobis quæstio valdè impléxa generâtur. Alio quippe in loco inquísitus à discípulis Dóminus de Elíæ advéntu, respóndit: Elías jam venit, & non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcúmque voluérunt: &, si vultis scire, Joánnes ipse est Elías. Requisitus autem Joánnes dicit: Non sum Elías. Quid est hoc, fratres charíssimi, quia quod Véritas affirmat, hoc Prophêta veritâtis negat? Valdè namque inter se divérsa sunt, Ipse est: &, Non sum. Quómodo ergo Prophêta veritâtis est, si ejúsdem veritâtis sermónibus concors non est?

℟. Ecce radix Jesse descéndet

det in salûtem populôrum, ipsum Gentes deprecabúntur : * Et erit nomen ejus gloriôsum. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, & regnâbit in domo Jacob in ætérnum. Et.

Lectio ix.

SEd si subtíliter véritas ipsa requirâtur, hoc quod inter se contrárium sonat, quómodo contrárium non sit, invenîtur. Ad Zacharîam namque de Joánne Angelus dicit : Ipse præcêdet ante illum in spíritu & virtûte Elíæ. Qui idcírco ventûrus in spíritu & virtûte Elíæ dícitur, quia sicut Elías secúndum Dómini advéntum prævéniet, ita Joánnes prævênit primum. Sicut ille præcúrsor ventûrus est Júdicis, ita iste præcúrsor factus est Redemptôris. Joánnes ígitur in spíritu Elías erat, in persóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatêtur de spíritu, hoc Joánnes dénegat de persóna.

℟. Docêbit nos Dóminus vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus, * Quia de Sion exibit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Venîte, ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob. Quia de Sion. Glória Patri. Quia de Sion.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

VEniet Dóminus, & non tardâbit, & illuminâbit abscóndita tenebrârum, & manifestâbit se ad omnes Gentes, allelúia. Psalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Antiph. Jerúsalem gaude gáudio magno, quia véniet tibi Salvâtor, allelúia. Antiph Dabo in Sion salûtem, & in Jerúsalem glóriam meam, allelúia. Aña. Montes & omnes colles humiliabúntur : & erunt prava in diréćta, & áspera in vias planas : veni Dómine, & noli tardâre, allelúia. Antiphona. Justè & piè vivâmus, expectántes beâtam spem, & advéntum Dómini.

Capitulum. *Philip.* 4.

FRatres, Gaudête in Dómino semper: iterùm dico gaudête. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus enim propè est.

Hymnus

EN clara vox redárguit
Obscûra quæque pérsonans :
Procul fugéntur sómnia :
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi :
Sidus refulget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxâre gratis débitum :

Omnes ſimul cum lácrymis
Precêmur indulgéntiam :
Ut, cùm ſecúndò fúlſerit,
Metûque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri cum Fílio,
Sancto ſimul Paráclito,
In ſæculôrum ſæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Antiphona. Super fólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit in ætérnum, allelúia.

Oratio.

Aurem tuam, quæſumus Dómine, précibus noſtris accómmoda : & mentis noſtræ ténebras grátia tuæ viſitatiônis illúſtra. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Ad Tertiam, Antiphona Jerúſalem gaude. Capitulum Fratres, Gaudête. 201. ℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus. Dómine Deus virtûtum. ℣. Glória Patri. Veni ad liberándum. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam, Antiphona. Dabo in Sion.

Capitulum. *Philip.* 4. *b*

Nihil ſolíciti ſitis : ſed in omni oratiône, & obſecratiône, cum gratiârum actiône petitiónes veſtræ innotéſcant apud Deum.

℟. br. Oſténde nobis Dómine, * Miſericórdiam tuam. Oſténde. ℣. Et ſalutâre tuum da nobis. Miſericórdiam. ℣. Glória Patri. Oſténde. ℣. Meménto noſtri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Víſita nos in ſalutári tuo.

Ad Nonam, Antiphona. Juſtè & piè.

Capitulum. *Philip* 4. *b*

Et pax Dei, quæ exúperat omnem ſenſum, cuſtódiat corda veſtra, & intelligéntias veſtras, in Chriſto Jeſu Dómino noſtro.

℟. breve. Super te Jerúſalem, * Oriêtur Dominus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. ℣. Glória Patri. Super te. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et oſténde faciem tuam, & ſalvi eximus.

Ad Veſperas, Antiphona. Véniet Dóminus. cum reliquis de Laudibus. 200. Pſalmus. Dixit Dóminus. cum reliq. 135. Capitulum. Fratres. Gaudête. Hymni. Creâtor. 196. ℣. Rorâte cæli déſu-

désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Beâta es María, quæ credidísti Dómino, perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia. Oratio. Aurem tuam. ut suprà 201.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ defunct. clxix.

Hæc Antiphona prætermittitur, si hodie ejus loco ponenda sit una ex Antiphonis majoribus, ut intrà: quibus semper cedunt Antiphonæ propriæ aliis diebus ad Magnificat assignatæ.

Sequentes Antiphonæ majores ad Magnificat inchoantur die xvij. Decembris, & singulæ ante & post Magnificat, integræ sicut in Duplicibus dicuntur per ordinem usque ad diem ante Vigiliam Nativitatis. Si verò Festum fuerit, dicuntur post Orationem Festi, pro commemor. Adventus.

Antiphona. 17.

O Sapiéntia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attíngens à fine usque ad finem fórtiter, suavitérque dispónens ómnia: veni ad docéndum nos viam prudéntiæ.

Antiphona. 18.

O Adónai, & dux domus Israël, qui Moysi in igne flammæ rubi apparuísti, & ei in Sina legem dedísti*: veni ad rediméndum nos in bráchio exténto.

Antiphona. 19.

O radix Jesse, qui stas in signum populôrum, super quem continébunt reges os suum, quem Gentes deprecabúntur: veni ad liberándum nos, jam noli tardâre.

Antiphona. 20.

O clavis David, & sceptrum domus Israël: qui áperis, & nemo claudit; claudis, & nemo áperit: veni & educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, & umbra mortis. Antiphona. 21.

O óriens, splendor lucis ætérnæ, & sol justítiæ: veni, & illúmina sedéntes in ténebris, & umbra mortis.

Antiphona. 22.

O Rex Géntium, & desiderâtus eârum, lapísque angulâris, qui facis útraque unum; veni, & salva hóminem, quem de limo formásti.

Antiphona. 23.

O Emmánuel, Rex & légifer noster, expectátio Géntium, & Salvâtor eârum: veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Sequentes Antiphonæ ad Laudes, & per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigiliam Nativitatis, incipiendo die xvj. Decembris ab Antiphonis, quæ Feriæ illius diei,

assignantur. Similiter & aliæ dicuntur in propriis Feriis.

Quòd si dies xvij. fuerit Dominica, Antiphonæ inchoantur sequenti Feria secunda, quæ erit dies xviij. Quæ autem dicendæ essent die, in quo occurrit festum S. Thomæ, dicuntur in Sabbato cum Psalmis Sabbati, quarta Antiphona prætermissa, cujus loco dicitur, Antiphona, Expectêtur sicut plúvia elóquium meum: & descéndet super nos sicut ros Deus noster. nisi Vigilia Nativitatis venerit in Dominica: tunc enim in Sabbato dicuntur Antiphonæ de Laudibus Dominicæ, quarta prætermissa cujus loco dicitur Antiphona, Expectêtur. Aña. ad Benedictus & Oratio dicitur ut in Sabbato Quatuor Temporum ponitur. 214. Aña verò de Laudibus quæ occurrunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur: & in Dñica tunc dicuntur Añæ de Vigilia, ut infrà dicetur in Rubrica de Vigilia. 228. Similiter omittitur Aña. Expectêtur, quando illud Festum in Sabbato venerit.

FERIA SECUNDA.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona.

Ecce véniet Dóminus, princeps regum terræ: beáti, qui paráti sunt occúrrere illi. Psalmi ejusdem Feriæ. 62. Aña. Cùm vénerit Fílius hóminis, putas invéniet fidem super terram? Antiphona. Ecce jam venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras. Antiph. Hauriétis aquas in gáudio de fontibus Salvatôris. Aña. Egrediêtur Dóminus de loco sancto suo: véniet ut salvet pópulum suum.

FERIA TERTIA.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona.

ROrâte cæli désuper, & nubes pluant justum: aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. Psalmi ejusdem Feriæ. 76. Antiph. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ, de Petra desérti, ad montem filiæ Sion. Antiphona. Ut cognoscámus Dómine in terra viam tuam, in ómnibus Géntibus salutâre tuum. Antiphona. Da mercêdem Dómine sustinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur. Antiphona. Lex per Moysen data est, grátia & véritas per Jesum Christum facta est.

FERIA QUARTA.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona.

PRophétæ prædicavérunt nasci Salvatôrem de Vírgine María. Psalmi ejusdem Feriæ. 87. Antiphona. Spíritus

ritus Dómini super me, euangelizâre paupéribus misit me. Aña. Propter Sion non tacêbo, donec egrediâtur ut splendor justus ejus. Antiphona. Ecce véniet Dóminus, ut sédeat cum princípibus, & sólium glóriæ téneat. Antiphona. Annuntiâte pópulis, & dícite : Ecce Deus Salvâtor noster véniet.

FERIA QUINTA.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona.

De Sion véniet Dóminus omnípotens, ut salvum fáciat populum suum. Psalmi ejusdem Feriæ. 102. Aña. Convértere Dómine aliquántulùm, & ne tardes venîre ad servos tuos. Antiphona. De Sion véniet, qui regnatûrus est Dóminus, Emmánuel magnum nomen ejus. Antiphona. Ecce Deus meus, & honorâbo eum : Deus Patris mei, & exaltâbo eum. Antiphona. Dóminus légifer noster, Dóminus Rex noster, ipse véniet, & salvâbit nos.

FERIA SEXTA.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona.

Constántes estôte, vidébitis auxílium Dómini super vos. Psalmi ejusdem Feriæ. 115. Antiphona. Ad te Dómine levâvi ánimam meam : veni, & éripe me, Dómine ad te confúgi. Antiphona. Veni Dómine, & noli tardâre : reláxa facínora plebi tuæ Israël. Antiphona. Deus à Líbano véniet, & splendor ejus sicut lumen ejus. Antiphona. Ego autem ad Dóminum aspíciam, & expectâbo Deum Salvatôrem meum.

SABBATO.

Antiphonæ secundùm superiorem Rubricam. 203.

Ad Canticum verò Antiphona. Expectêtur sicut plúvia elóquium meum : & descéndet super nos sicut ros Deus noster. Psalmi ut in Laudibus Sabbati 131.

In festo sancti Thomæ, pro commemoratione Adventus, ad Benedictus, Antiphona. Nolîte timêre ; quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

Si verò contingat festum sancti Thomæ transferri in secundam Feriam, Antiphona prædicta dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Antiphonæ, Ave Marîa.

Ultimo die ante Vigiliam Nativitatis, ad Benedictus, Antiphona. Ecce complêta sunt ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María.

Quibus Antiphonis cedunt aliæ Añæ in propriis locis ad Benedictus assignatæ.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 28.

VÆ corónæ supérbiæ, ébriis Ephraim, & flori decidénti glória exultatiônis ejus, qui erant in vértice vallis pinguíssimæ, errántes à vino. Ecce válidus & fortis Dóminus sicut ímpetus grándinis: turbo confríngens, sicut ímpetus aquârum multârum inundántium, & emissârum super terram spatiôsam. Pédibus conculcábitur corôna supérbiæ ebriôrum Ephraim.

℟. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam, * Et cum eo sanctôrum míllia: & habébit in vestiménto, & in fémore suo scriptum: Rex regum, & Dóminus dominántium. ℣. Apparêbit in finem, & non mentiêtur: si moram fécerit, expécta eum, quia véniens véniet. Et cum eo.

Lectio ij.

ET erit flos décidens glóriæ exultatiônis ejus, qui est super vérticem vallis pínguium, quasi temporáneum ante maturitâtem autúmni: quod cùm aspéxerit videns, statim ut manu tenúerit, devorâbit illud. In die illa erit Dóminus exercítuum corôna glóriæ, & sertum exultatiônis resíduo pópuli sui: & spíritu judícij sedénti super judícium, & fortitûdo reverténtibus de bello ad portam. Verùm hi quoque præ vino nesciérunt, & præ ebrietâte erravérunt: sacérdos & Prophêta nesciérunt præ ebrietáte, absórpti sunt à vino.

℟. Béthlehem cívitas Dei summi, ex te éxiet Dominâtor Israël, & egréssus ejus sicut à princípio diêrum æternitâtis, & magnificabitur in médio univérsæ terræ: * Et pax erit in terra nostra, dum vénerit. ℣. Loquêtur pacem in Géntibus, & potéstas ejus à mari usque ad mare. Et pax.

Lectio iij.

IDcírcò hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundaméntis Sion lápidem, lápidem probâtum, anguläremm, pretiôsum, in fundaménto fundâtum. Qui credíderit, non festînet. Et ponam in póndere judícium, & justítiam in mensúra: & subvértet grando spem mendácij: & protectiônem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, & pactum vestrum cum inférno non stabit.

℟. Qui ventûrus est, véniet, & non tardâbit: & jam non erit timor in fínibus nostris: * Quóniam ipse est Salvâtor noster. ℣. Depônet omnes iniquitátes nostras: & projíciet

jiciet in profúndum maris ómnia peccâta noſtra. Quóniam. G lória. Quóniam.

Ad Laudes, Aña & Pſalmus, M iſerêre cum reliquis de Pſalterio. 62. niſi dicendæ ſint Añæ ſecundùm ſuperiorem Rubricam. 203.

Capitulum. *Iſaiæ 2 d*

V Eníte, & aſcendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docébit nos vias ſuas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúſalem.

Hymn. En clara vox. 220. ℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Antiphona. Egrediêtur virga de radîce Jeſſe, & replébitur omnis terra glória Dómini: & vidêbit omnis caro ſalutâre Dei.

Deinde Kyrie eléiſon. ut ſuprà. 65. Oratio.

A Urem tuam, quæſumus Dómine, précibus noſtris accómmoda: & mentis noſtræ ténebras grátia tuæ viſitatiônis illúſtra: Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Hodie dicitur Officium Defunctorum. clxxxiij.

Ad Tertiam, Capitulum *Ierem. 23.*

E Cce dies véniunt, dicit Dómінus: & ſuſcitâbo David germen juſtum, & regnâbit Rex, & ſápiens erit: & fáciet judícium & juſtítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus. Dómine Deus virtûtum. G lória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Deinde K yrie eléiſon, ut ſuprà. 44.

Ad Sextam, Capitulum. *Ierem. 32.*

I N diêbus illis ſalvábitur Juda, & Iſraël habitâbit confidénter: & hoc eſt nomen quod vocábunt eum, Dóminus juſtus noſter.

℟. br. Oſténde nobis Dómine, * Miſericórdiam tuam. Oſténde. ℣. Et ſalutâre tuum da nobis. Miſericórdiam. G lória. Oſténde. ℣. Meménto noſtri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Víſita nos in ſalutári tuo.

Deinde K yrie eléiſon. ut ſuprà. 74.

Ad Nonam, Capitulum. *Iſaiæ. 14.*

P Ropè eſt ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miſerébitur enim Dóminus Jacob, & Iſraël ſalvábitur.

℟. breve. Super te Jerúſalem, * Oriêtur Dóminus. Super te

te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà 50.

Ad Vesperas, Aña. Inclinâvit. Psalmus. Diléxi. cum reliquis de Psalterio. 193.

Capitulum. *Genes.49 b*

Non auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est : & ipse erit expectátio Géntium.

Hymn. Creâtor alme.296.
℣. Rorâte cœli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvâtorem.

Ad Magníficat, Antiphona. Beâtam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

Nisi dicenda sit Aña O

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA TERTIA.

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 30. d*

Expéctat Dóminus ut misereâtur vestri,& ídeò exaltábitur parcens vobis : quia Deus judícii Dóminus:beáti omnes qui expéctant eum Pópulus enim Sion habitâbit in Jerúsalem:plorans nequâquam plorábis, míserans miserébitur tui: ad vocem clamôris tui statim ut audíerit, respondêbit tibi. Et dabit vobis Dóminus panem arctum, & aquam brevem : & non fáciet avolâre à te ultrà doctôrem tuum ; & erunt óculi tui vidéntes præceptôrem tuum. ℟. Ægypte noli flere : quia Dominàtor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abyssi. * Liberâre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum ; Deus tuus cum potestáte magna. Liberâre pópulum. Lectio ij.

Egrédere, dices ei : Et dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmque semináveris in terra : & panis frugum terræ erit ubérrimus & pinguis. Pascêtur in possessiône tua in die illa agnus spatiósè : & tauri tui, & pulli asinôrum, qui operántur terram, commístum migma cómedent sicut in área ventilâtum est. Et erunt super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevâtum, rivi curréntium aquârum, in die interfectiônis multôrum cùm cecíderint turres.

℟ Propè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur : * Miserébitur Dóminus Jacob, & Israël salvábitur. ℣. Revértere virgo Israël, revértere ad civitates tuas. Miserébitur.

Lectio iij.

ET erit lux lunæ ſicut lux ſolis, & lux ſolis erit ſeptemplíciter ſicut lux ſeptem diêrum, in die qua alligáverit Dóminus vulnus pópuli ſui, & percuſsûram plagæ ejus ſanáverit. Ecce nomen Dómini venit de longínquo ardens furor ejus, & gravis ad portándum: lábia ejus replêta ſunt indignatiône, & lingua ejus quaſi ignis dévorans. Spíritus ejus velut torrens inúndans uſque ad médium colli, ad perdéndas gentes in níhilum, & frænum errôris quod erat in maxíllis populôrum.

℟. Deſcéndet Dóminus ſicut plúvia in vellus; * Oriêtur in diêbus ejus juſtítia, & abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes Gentes sérvient ei. Oriêtur. Glória Patri. Oriêtur.

Ad Benedictus, Antiphona.

Tu Béthlehem terra Juda, non eris mínima: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Iſraël.

Deinde Kyrie eléiſon. 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

Elevâre, elevâre, consúrge Jerúſalem: ſolve víncula colli tui, captîva filia Sion.

Niſi dicenda ſit Aña. O Deinde Kyrie eléiſon. ut ſuprà. 141.

FERIA QUARTA

Quatuor Temporum.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio j. Cap. 1. c

IN illo témpore: Miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo in civitâtem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem deſponsâtam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo David: & nomen vírginis Marîa. Et réliqua.

Homilîa ſancti Ambróſij Epíſcopi.

Lib. 2. in Lucam.

LAtent quidem divîna myſtéria, nec fácilè, juxta prophéticum dictum, quiſquam hóminum poteſt ſcire conſilium Dei. Sed tamen ex céteris factis atque præcéptis Dómini Salvatôris póſſumus intellígere & hoc propenſiôris fuiſſe conſilij, quòd ea potiſſimùm elécta eſt ut Dóminum páreret, quæ erat deſponsâta viro. Cur autem non ántequam deſponſarêtur, implêta eſt? Fortáſſe ne dicerêtur, quòd concéperat ex adultério.

℟. Clama in fortitúdine, qui annúntias pacem in Jerúſalem: * Dic civitátibus Judæ, & habitatóribus Sion: Ecce Deus noſter: quem expectabâmus, advéniet. ℣. Supra montem excélſum aſcénde tu qui euangelizas Sion,

Sion, exálta in fortitúdine vocem tuam. Dic civitátibus.

Lectio ij.

ET ingréſſus ad eam Angelus. Diſce vírginem móribus, diſce vírginem verecúndia, diſce oráculo, diſce myſtério. Trepidâre vírginum eſt, & ad omnes viri ingréſſus pavêre, omnes viri affatus veréri. Diſcant mulíeres propóſitum pudôris imitári. Sola in penetrálibus, quam nemo virôrum víderit, ſolus Angelus repérerit: ſola ſine cómite, ſola ſine teſte: ne quo degénere depravarêtur affatu, ab Angelo ſalutâtur.

℟. Oriêtur ſtella ex Jacob, & exúrget homo de Iſraël, & confrínget omnes duces alienigenârum: * Et erit omnis terra poſſéſſio ejus. ℣. Adorábunt eum omnes reges terræ, omnes Gentes sérvient ei. Et erit.

Lectio iij.

TAnti namque mandáti myſtérium non hóminis fuit, ſed Angeli ore proméndum. Hódie primùm audítur: Spíritus ſanctus ſupervéniet in te. Et audîtur, & créditur. Dénique, Ecce, inquit, ancílla Dómini: contíngat mihi ſecúndùm verbum tuum. Vide humilitâtem, vide devotiônem. Ancíllam ſe dicit Dómini, quæ mater elígitur: nec repentíno exâltâta promíſſo eſt.

℟. Modò véniet Dominâtor Dóminus: * Et nomen ejus Emmánuel vocábitur. ℣. Oriêtur in diêbus ejus juſtítia, & abundántia pacis. Et nomen ejus. Glória Patri. Et nomen ejus.

Ad Benedictus, Antiphona.

Miſſus eſt Gábriel Angelus ad Maríam vírginem deſponsâtam Joſeph.

Deinde dicitur Kyrie eléiſon. ut ſuprà. 65 Oratio.

PRæſta quæſumus omnípotens Deus: ut redemptiônis noſtræ ventûra ſolémnitas, & præséntis nobis vitæ ſubſídia cónferat, & ætérnæ beatitúdinis præmia largiâtur. Per Dóminum.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Veſperis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Ecce ancílla Dómini, fiat mihi ſecúndùm verbum tuum.

Niſi dicenda ſit Aña. O

Poſt Preces dicitur Oratio Domínicæ præcedentis, Aurem tuam. 207.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Propheta.

Lectio j. Cap. 33.

VÆ qui prædâris, nónne & ipſe prædáberis? & qui ſpernis, nónne & ipſe ſpernéris? cùm conſummáveris deprædatiônem, deprædáberis: cùm fatigâtus de-

desieris contémnere, contemnêris. Dómine miserêre nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in manè, & salus nostra in témpore tribulatiônis.

℟. Egrediêtur Dóminus, & prælíabitur contra Gentes: * Et stabunt pedes ejus supra montes olivârum ad Oriéntem. ℣. Et elevábitur supra omnes colles, & fluent ad eum omnes Gentes. Et stabunt.

Lectio ij.

A Voce Angeli fugérunt pópuli, & ab exaltatiône tua dispérsæ sunt Gentes. Et congregabúntur spólia vestra sicut collígitur bruchus, velut cùm fossæ plenæ fúerint de eo. Magnificâtus est Dóminus, quóniam habitâvit in excélso, implêvit Sion judício & justítia. Et erit fides in tempóribus tuis: divítiæ salûtis, sapiéntia & sciéntia: timor Dómini ipse est thesáurus ejus.

℟. Præcúrsor pro nobis ingréditur Agnus sine mácula, * Secúndùm órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum, & in sæculum sæculi. ℣. Ipse est Rex justítiæ, cujus generátio non habet finem. Secúndùm.

Lectio iij.

C Ontérriti sunt in Sion peccatóres, possêdit tremor hypócritas. Quis póterit habitâre de vobis cum igne devoránte? quis habitâbit ex vobis cum ardóribus sempitérnis? Qui ámbulat in justítiis, & lóquitur veritâtem, qui prójicit avarítiam ex calúmnia, & éxcutit manus suas ab omni múnere, qui obtûrat aures suas ne áudiat sánguinem, & claudit óculos suos ne vídeat malum. Iste in excélsis habitâbit, muniménta saxôrum sublímitas ejus: panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decôre suo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longè.

℟. Vidébunt gentes justum tuum, & cuncti reges ínclytum tuum: * Et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominâvit. ℣. Et erit corôna glóriæ in manu Dómini, & diadêma regni in manu Dei tui. Et vocábitur. Glória Patri. Et vocábitur.

Ad Benedictus, Antiphona

Vigilâte ánimo, in próximo est Dóminus Deus noster.

Nisi occurrat festum sancti Thomæ, quia tunc ea prætermissa, dicitur Antiphona. Nolîte temêre; quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster. quod etiam servatur in sequentibus diebus, quando illud Festum occurrit.

Kyrie eléison. cum Précibus ut suprà, 65.

Ad Magnificat, Antiphona. Lætámini cum Jerúsalem, & exultâte in ea omnes qui dilígitis eam, in ætérnum.

Nisi dicenda sit Antiphona. O.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio j. *Cap. 1 d*

IN illo témpore: Exúrgens María abiit in montâna cum festinatiône in civitâtem Juda: & intrâvit in domum Zacharíæ, & salutâvit Elísabeth. Et réliqua.

Homilîa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in Luc. c. 1. post init.

MOrâle est ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeò Angelus, cùm abscóndita nuntiâret, ut fidem astrúeret, exémplo seniôris féminæ sterilísque concéptum vírgini Maríæ nuntiâvit: ut possíbile Deo omne quod ei placúerit, asséreret. Ubi audîvit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incérta de núntio, nec quasi dúbitans de exémplo, sed quasi læta pro voto, religiôsa pro officio, festina pro gáudio, in montâna perréxit. Quò enim jam Deo plena, nisi ad superiôra cum festinatiône conténderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritus grátia.

℟. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ, * De Petra desérti ad montem filiæ Sion. ℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, & salutâre tuum da nobis. De Petra.

Lectio ij.

DIscite & vos sanctæ mulíeres sedulitâtem quam prægnántibus debeâtis exhibêre cognátis. Maríam, quæ antè sola in íntimis penetrálibus versabâtur, non à público virginitâtis pudor, non ab stúdio aspéritas móntium, non ab officio prolíxitas itíneris retardâvit. In montâna Virgo cum festinatiône, Virgo officij memor, injúriæ ímmemor, affectu urgénte, non sexu, relícta perréxit domo. Díscite vírgines non circumcursâre per aliénas ædes, non demorári in platéis, non áliquos in público miscêre sermónes. María in domo sera, festîna in público, mansit apud cognâtam suam tribus ménsibus.

℟. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum: * Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ de Petra desérti ad montem filiæ Sion. Aperiâtur.

Lectio iij.

DIdicístis vírgines pudôrem Maríæ, díſcite humilitâtem. Venit propínqua ad próximam, júnior ad ſeniôrem: nec ſolùm venit, ſed étiam prior ſalutâvit. Decet enim, ut quantò cáſtior virgo, tantò humílior ſit. Nóverit deférre ſeniórıbus. Sit magíſtra humilitâtis, in qua eſt proféſſio caſtitâtis. Eſt & cauſa pietâtis, eſt étiam norma doctrínæ. Contuéndum eſt enim, quia ſupérior venit ad inferiôrem, ut inférior adjuvêtur; María ad Eliſabeth, Chriſtus ad Joánnem.

℟. Germinavérunt campi erémi germen odôris Iſraël: quia ecce Deus noſter cum virtûte véniet, * Et ſplendor ejus cum eo. ℣. Ex Sion ſpécies decôris ejus: Deus noſter maniféſtè véniet. Et ſplendor. Glória Patri. Et ſplendor.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ex quo facta eſt vox ſalutatiônis tuæ in áuribus meis, exultâvit in gáudio infans in útero meo, allelúia.

Niſi dicenda ſit Antiphona Nolîte timêre.

Deinde Kyrie eléiſon. 65.

Oratio.

EXcita, quæſumus Dómine, poténtiam tuam, & veni, ut hi, qui in tua pietâte confidunt, ab omni citiùs adverſitâte liberéntur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Veſperis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Hoc eſt teſtimónium, quod perhíbuit Joánnes: Qui poſt me venit, ante me factus eſt.

Niſi dicenda ſit Aña. O.

Deinde Kyrie eléiſon. ut ſuprà. 141.

Oratio Dominicæ præcedentis. 207.

SABBATO

Quatuor Temporum.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio j. *Cap.* 3.

ANno quintodécimo impérij Tibérij Cæſaris, procurante Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homilia S. Gregórij Papæ.

Homilia 20. in Euangelia.

REdemptôris noſtri Præcúrſor, quo témpore prædicatiônis officium accéperit, memoráto Romanæ reipúblicæ príncipe & Judææ régibus, deſignâtur. Quia enim illum prædicáre veniêbat, qui & ex Judæa quoſdam, & multos ex Géntibus redemptûrus erat: per regem géntium príncipes Judæórum prædicatiônis ejus témpora deſignántur. Quia autem Gentílitas colligénda erat, & Judæa pro

pro culpa perfidiæ dispergénda, ipsa quoque descríptio terréni principátus osténdit: quóniam & in Románа república unus præfuísse descríbitur, & in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabántur.

℟. Egrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet: * Et erit justítia cíngulum lumbôrum ejus, & fides cinctórium renum ejus. ℣. Et requiéscet super eum spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ, & intelléctus: spíritus consilij, & fortitúdinis. Et erit.

Lectio ij.

VOce étenim nostri Redemptôris dícitur: Omne regnum in seípsum divîsum desolábitur. Liquet ergo, quod ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divîsa subjacêbat. Aptè quoque non solùm quibus régibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrâtur: & quia illum Joánnes Baptísta prædicâret, qui simul Rex & Sacérdos exísteret, Lucas Euangelista prædicatiônis ejus témpora per regnum & sacerdótium designâvit.

℟. Radix Jesse qui exúrget judicâre Gentes, in eum Gentes sperábunt: * Et erit nomen ejus benedíctum in sæcula. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Et erit.

Lectio iij.

ET venit in omnem regiônem Jordânis, prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiônem peccatôrum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joánnes non solùm baptísmum pœniténtiæ prædicâvit, verum étiam quibúsdam dedit: sed tamen baptísmum suum in remissiônem peccatôrum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatôrum in solo nobis baptísmo Christi tribúitur. Notándum ítaque quod dícitur, prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatôrum: quóniam baptísmum, quòd peccâta sólveret, quia dare non póterat, prædicâbat: ut sicut incarnâtum Verbum Patris præcurrêbat verbo prædicatiônis, ita baptísmum pœniténtiæ; quo peccâta solvúntur, præcúrreret suo baptísmate, quo peccâta solvi non possunt.

℟. Veni Dómine, & noli tardâre, reláxa facínora plebi tuæ: * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, & veni, ut salvos fácias nos. Et révoca. Glória. Et révoca.

Ad Benedictus, Antiphona.

Quómodo fiet istud, Angele Dei, quóniam virum non cognósco? Audi María virgo: Spí-

Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi.

Nisi dicenda sit Antiphona Nolîte timêre. & nisi hæc fuerit dies ante Vigiliam Nativitatis; quia tunc ea prætermissa dicitur Antiph. Ecce complêta sunt ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María. quod etiam servatur (si idem contingat) in sequentibus diebus.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65. Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nostra pravitâte afflígimur: concêde propítius: ut ex tua visitatiône consolêmur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Et dicitur per omnes Horas.

Ad Vesperas, Capitulum.

1. *Corinth.* 4.

Fratres, sic nos exístimet homo, ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriôrum Dei. Hîc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidêlis quis inveniâtur. Hymnus.

Creâtor alme siderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Perîret orbis, ímpetu
Amôris actus, lánguidi
Mundi Medéla factus es.
Commûne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis Sacrário
Intácta prodis Víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Nomenque cùm primùm sonat;
Et Cælites, & ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecâmur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula Amen.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Aña ad Magnificat, una ex majoribus. O. Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magna nobis virtûte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccâta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiônis accéleret. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

DOMINICA IIII. Adventus.

Ad Matutinum, Invitatorium. Prope est jam Dóminus: * Venîte adorêmus. Psalmus. Venite, exultêmus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,

Qui

Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis;
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amôre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cæli volúptas ímpleat:
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocâbit ad cælum pios.
Non esca flammârum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes,
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri, simulque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno, Antiphona. Véniet ecce Rex. Psalmus. Beâtus vir. cum reliquis, ut in Psalterio. 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 35.

Lætábitur desérta & ínvia, & exultâbit solitûdo, & florêbit quasi lílium. Gérminans germinâbit, & exultâbit lætabúnda & laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli & Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, & decôrem Dei nostri. Confortâte manus dissolútas, & génua debília roborâte. Dícite pusillánimis: Confortámini, & nolíte timêre: ecce Deus vester ultiônem addûcet retributiônis: Deus ipse véniet, & salvâbit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcôrum, & aures surdôrum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, & apérta erit lingua mutôrum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, & torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, & sítiens in fontes aquârum.

℟. Cánite tuba in Sion, vocâte Gentes, annuntiâte pópulis & dícite: * Ecce Deus Salvâtor noster advéniet. ℣. Annuntiâte, & audítum fácite: loquímini, & clamâte. Ecce Deus.

Lectio ij.

In cubílibus, in quibus priùs dracónes habitábant, oriêtur viror cálami & junci. Et erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollûtus, & hæc erit vobis dirécta via, ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo, & mala béstia non ascéndet per eam, nec inveniétur ibi: & ambulábunt qui liberáti fúerint. Et redémpti à Dómino, converténtur, & vénient in Sion cum laude: & lætítia sempitérna super caput eôrum, gáudium & lætítiam obtinébunt, & fúgiet dolor & gémitus.

℟. Non auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mit-

téndus

téndus est : * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, & dentes ejus lacte candidióres. Et ipse.

Lectio iij. *Cap.* 41.

TAceant ad me ínsulæ, & Gentes mutent fortitúdinem : accédant, & tunc loquántur, simul ad judícium propinquêmus. Quis suscitâvit ab Oriénte justum, vocâvit eum ut sequerêtur se ? dabit in conspéctu ejus Gentes, & reges obtinêbit : dabit quasi púlverem gládio ejus, sicut stípulam vento raptam árcui ejus. Persequêtur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparêbit. Quis hæc operâtus est, & fecit, vocans generatiónes ab exórdio ? Ego Dóminus, primus & novíssimus ego sum.

℟. Me opórtet mínui, illum autem créscere ; qui autem post me venit, ante me fáctus est : * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentôrum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua : ille autem baptizábit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno, Antiphona. Gaude & lætâre. Psalm. Consérva. cum reliquis, ut in Psalterio.

Sermo sancti Leônis Papæ. *Serm. 1. de jejunio decimi mensis, & collectis.*

Lectio iiij.

SI fidéliter, dilectíssimi, atque sapiénter creatiônis nostræ intelligâmus exórdium, inveniêmus hóminem ídeò ad imáginem Dei cónditum, ut imitâtor sui esset auctôris : & hanc esse naturâlem nostri géneris dignitâtem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divínæ benignitâtis forma respléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatôris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secúndo.

℟. Nascêtur nobis párvulus, & vocábitur Deus, fortis. * Ipse sedébit super thronum David patris sui, & imperâbit : cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ, omnes Gentes sérvient ei. Ipse sedébit.

Lectio v.

CAusa autem reparatiônis nostræ non est nisi misericórdia Dei : quem non diligerêmus, nisi priùs nos ipse dilígeret ; & ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritâtis luce discúteret. Quod per sanctum Isaiam Dóminus denúntians, ait, Addûcam cæcos in viam quam igno-

non habet finem. ℣. Præcúrsor pro nobis ingréditur, secúndum ó dinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum. Cujus generátio. Glória Patri. Cujus.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

CAnite tuba in Sion, quia propè est dies Dómini: ecce véniet ad salvándum nos, allelúia, allelúia. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis, 19. Aña. Ecce véniet desiderâtus cunctis Géntibus: & replébitur glória domus Dómini, allelúia. Aña. Erunt prava in dirécta, & áspera in vias planas: veni Dómine, & noli tardâre, allelúia. Antiph. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, & regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúia, allelúia. Antiphona. Omnípotens sermo tuus Dómine à regálibus sédibus véniet, allelúia.

Capitulum. 1. *Cor.* 4.

FRatres, sic nos exístimet homo, ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriôrum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidêlis quis inveniâtur.

Hymnus.

EN clara vox redárguit
Obscûra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refulget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxâre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precêmur indulgéntiam:
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metuque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite semitas ejus.

Ad Benedictus, Antiphona. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, allelúia.

Nisi dicenda sit Antiphona. Nolîte timêre. vel Antiphona. Ecce complêta. 265.

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magna nobis virtûte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccâta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiônis accéleret. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Ad

Ad Tertiam, Antiphona. Ecce véniet. Capitulum. Fratres, Sic nos. 220. ℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam, Antiphona. Erunt prava.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Mihi autem pro mínimo est; ut à vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico.

℟. breve. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam, Antiphona. Omnípotens sermo.

Capitulum. 1 Cor. 4.

Itaque nolîte ante tempus judicâre, quoadúsque véniat Dóminus: quia & illuminâbit abscóndita tenebrârum, & manifestâbit consília córdium: & tunc laus erit unicuíque à Deo.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Dómine Deus virtûtum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Ad Vesperas, Aña. Cánite tuba. cum reliquis de Laudibus. 220. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis, 115. Capitulum. Fratres, Sic nos. Hymn. Creâtor alme. 215. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatórem.

Ad Magnificat, Aña. O Oratio Excita, quæsumus, ut suprà 220.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum. clxxix.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 41. b

Et tu Israël serve meus, Jacob quem elégi, semen Abraham amíci mei: in quo apprehéndi te ab extrémis terræ, & à longínquis ejus vocávi te, & dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, & non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum sum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, & auxiliâtus sum tibi, & suscépit te déxtera justi mei.

℟. Cánite tuba in Sion, vocâte Gentes, annuntiâte pópulis & dícite: * Ecce Deus

Deus Salvâtor noster advéniet. ℣. Annuntiâte, & audîtum fácite: loquímini, & clamâte. Ecce Deus.

Lectio ij.

ECce confundéntur & erubéscent omnes qui pugnant advérsum te: erunt quasi non sint, & períbunt viri qui contradícunt tibi. Quæres eos, & non invénies, viros rebélles tuos: erunt quasi non sint, & vélut consúmptio, hómines bellántes advérsum te. Quia ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicénsque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. Non auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, & dentes ejus lacte candidióres. Et ipse.

Lectio iij.

NOli timêre vermis Jacob, qui mórtui estis ex Israël; ego auxiliâtus sum tibi, dicit Dóminus: & redémptor tuus sanctus Israël. Ego pósui te quasi plaustrum tritúrans novum, habens rostra serrántia; triturâbis montes, & comminues: & colles quasi púlverem pones. Ventilâbis eos, & ventus tollet, & turbo dispérget eos: & tu exultâbis in Dómino, in sancto Israël lætáberis.

℟. Me opórtet mínui, illum autem crêscere: qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentôrum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua: ille autem baptizâbit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória. Cujus.

Ad Laudes, Antiphonæ secundùm superiorem Rubricam; 230. Psalmus. Miserêre. cum reliquis de Psalterio. 62.

Capitulum. *Isaiæ. 2.*

VEnîte, & ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docêbit nos vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymn. En clara vox. 220.

℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Antiphona, Dicit Dóminus: Pœniténtiam ágite: appropinquâvit enim regnum cælôrum, allelúia.

Nisi dicenda sit Antiphona Nolite timêre. vel Antiphona. Ecce complêta. 205.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ora-

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magna nobis virtûte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccâta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiônis accéleret. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Hodie dicitur Officium Defunctorum. clxxxiij.

Ad Tertiam, Capitulum. *Ierem.* 23.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus: & suscitâbo David germen justum, & regnâbit Rex, & sápiens erit, & fáciet judícium & justítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtûtum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, & salvi érimus. Dómine Deus virtûtum. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 44.

Ad Sextam, Capitulum. *Ierem.* 32.

IN diébus illis salvábitur Juda, & Israël habitâbit confidénter: & hoc est nomen quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutâre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Deinde Kyrie eléison. 47.

Ad Nonam, Capitulum. *Isaiæ* 14.

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & Israël salvábitur.

℟. breve. Super te Jerúsalem, * Oriêtur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriêtur. Glória Patri. Super te. ℣. Veni Dómine, & noli tardâre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Deinde Kyrie eléison. 50.

Ad Vesperas, Aña. Inclinâvit. Psalmus. Diléxi cum reliquis de Psalterio. 139.

Capitulum. *Genes* 49. *b*

NOn auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: & ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus. Creâtor alme. 215.

℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvâtorem.

Ad Magnificat, Antiphona. O.

Deinde Kyrie eléison. suprà. 141.

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 42.

ECce servus meus, suscípiam eum, eléctus meus, compláeuit sibi in illo ánima mea: dedi spíritum meum super eum, judícium Géntibus próferet. Non clamâbit, neque accípiet persônam, nec audiêtur vox ejus foris. Cálamum quassâtum non cónteret, & linum fúmigans non extínguet: in veritâte edûcet judícium. Non erit tristis, neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium: & legem ejus ínsulæ expectábunt.

℟. Nascêtur nobis párvulus, & vocábitur Deus, Fortis: * Ipse sedêbit super thronum David patris sui, & imperâbit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ, omnes Gentes sérvient ei. Ipse sedêbit.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus Deus creans cælos, & exténdens eos: firmans terram, & quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo, qui est super eam, & spíritum calcántibus eam: Ego Dóminus vocávi te in justítia, & apprehéndi manum tuam, & servávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium: Ut aperíres óculos cæcôrum, & edúceres de conclusiône vinctum, de domo cárceris sedéntes in ténebris.

℟. Ecce jam venit plenitûdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras, natum de Vírgine, factum sub lege: * Ut eos, qui sub lege erant redímeret. ℣. Propter nímiam charitâtem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos.

Lectio iij.

CAntâte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui descénditis in mare, & plenitûdo ejus, ínsulæ, & habitatóres eârum. Sublevêtur desértum, & civitátes ejus; in dómibus habitâbit Cedar, laudâte habitatóres Petræ: de vértice móntium clamábunt. Ponent Dómino glóriam, & laudem ejus in ínsulis nuntiábunt. Dóminus sicut fortis egrediêtur, sicut vir præliâtor suscitâbit zelum: vociferábitur, & clamâbit: super inimícos suos confortábitur.

℟. Virgo Israël revértere ad civitátes tuas: * Usquequò dolens avertêris? generâbis Dóminum Salvatôrem, oblatiônem novam in terra: * Ambulabunt hómines in salvatiônem. ℣. In chari-

charitàte perpétua diléxi te : ídeò attráxi te míserans tui. Usquequò. Glória Patri. Ambulábunt.

Ad Benedictus, Antiphona. Consúrge, consúrge : indúere fortitúdinem brachium Dómini.

Nisi dicenda sit Antiphona. Nolîte timêre. vel Antiphona. Ecce complêta. 205.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Aña. O

Deinde Kyrie eléison. 141.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 51.

AUdîte me, qui sequímini quod justum est, & quæritis Dóminum ; atténdite ad petram unde excísi estis,& ad cavérnam laci, de qua præcísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, & ad Saram quæ péperit vos : quia unum vocávi eum, & benedíxi ei, & multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, & consolábitur omnes ruínas ejus : & ponet desértum ejus quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium & lætítia inveniêtur in ea, gratiârum áctio, & vox laudis.

℟. Jurávi, dicit Dóminus, ut ultrà jam non iráscar super terram : montes enim & colles suscípient justítiam meam, *Et testaméntum pacis erit in Jerúsalem. ℣. Juxtà est salus mea, ut véniat : & justítia mea, ut revelêtur. Et testaméntum.

Lectio ij.

ATténdite ad me pópule meus, & tribus mea me audìte : quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populôrum requiéscet. Propè est justus meus, egréssus est salvâtor meus, & bráchia mea pópulos judicábunt : me ínsulæ expectábunt, & bráchium meum sustinébunt. Levâte in cælum óculos vestros, & vidête sub terra deórsum : quia cæli sicut fumus liquéscent, & terra sicut vestiméntum atterêtur, & habitatóres ejus sicut hæc interíbunt : salus autem mea in sempitérnum erit, & justítia mea non defíciet.

℟. Non discédimus à te, vivificábis nos Dómine, & nomen tuum invocábimus : *Osténde nobis fáciem tuam, & salvi érimus. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui : vísita nos in salutári tuo. Osténde.

Lectio iij.

AUdîte me qui scitis justum, pópulus meus, lex mea in corde eôrum : nolîte timêre oppróbrium hóminum,

num, & blasphémias eôrum ne metuâtis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis: & sicut lanam, sic devorâbit eos tínea: salus autem mea in sempitérnum erit, & justítia mea in generatiónes generatiônum.

℟. Intuémini, quantus sit iste, qui ingréditur ad salvándas Gentes: Iste est Rex justítiæ, * Cujus generátio non habet finem. ℣. Præcúrsor pro nobis ingréditur, secúndùm órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum. Cujus generátio. Glória Patri. Cujus.

Ad Benedictus, Antiphona. Ponam in Sion salûtem, & in Jerúsalem glóriam meam, allelúia.

Nisi dicenda sit Antiphona. Nolíte timère. vel Antiphona Ecce compléta. 205.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 65.

Ad Magnificat, Aña. O.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA QUINTA.

De Isáía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 64.*

Utinam dirúmperes cælos, & descénderes: à facie tua montes deflûerent. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fieret nomen tuum inimícis tujs: à fácie tua gentes turbaréntur. Cùm féceris mirabília, non sustinébimus: descendísti, & à fácie tua montes defluxérunt. A sæculo non audiérunt, neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus absque te, quæ præparasti expectántibus te.

℟. Cánite tuba in Sion, vocâte Gentes, annuntiâte pópulis, & dícite: * Ecce Deus Salvâtor noster advéniet. ℣. Annuntiâte, & audîtum fácite: loquímini, & clamâte. Ecce Deus.

Lectio ij.

Occurrísti lætánti, & faciénti justítiam: in viis tuis recordabúntur tui: ecce tu irâtus es, & peccávimus: in ipsis fúimus semper, & salvábimur. Et facti sumus ut immúndus omnes nos, & quasi pannus menstruátæ univérsæ justítiæ nostræ: & cecídimus quasi fólium univérsi, & iniquitátes nostræ quasi ventus abstulérunt nos. Non est qui ínvocet nomen tuum; qui consúrgat, & téneat te: abscondísti fáciem tuam à nobis, & allisísti nos in manu iniquitâtis nostræ.

℟. Non auferêtur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est, * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino,

&

& dentes ejus lacte candidióres. Et ipse. Lectio iij.

Et nunc Dómine, Pater noster es tu; nos verò lútum: & fictor noster tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascâris Dómine satis, & ne ultrà memíneris iniquitâtis nostræ: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas sancti tui facta est desérta; Sion desérta facta est, Jerúsalem desolâta est. Domus sanctificatiônis nostræ, & glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiônem ignis: & ómnia desiderabília nostra versa sunt in ruínas.

℟. Me opórtet mínui, illum autem créscere: qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentôrum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aquâ: ille autem baptizâbit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória Patri. Cujus.

Ad Benedictus, Antiphona. Consolámini, consolámini pópule meus, dicit Dóminus Deus vester.

Nisi dicenda sit Antiphona. Ecce complêta. 205.

Deinde Kyrie eléison ut suprà 63.

Ad Magnificat, Ant. O

Deinde Kyrie eléison. ut suprà. 141.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 66. b*

Audite verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus: dixérunt fratres vestri odiéntes vos, & abjiciéntes propter nomen meum: Glorificêtur Dóminus, & vidébimus in lætítia vestra: ipsi autem confundéntur. Vox pópuli de civitâte, vox de templo, vox Dómini reddéntis retributiônem inimícis suis. Antequam parturíret, péperit: ántequam veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit umquam tale? & quis vidit huic símile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariêtur gens simul, quia parturívit & péperit Sion fílios suos?

℟. Nascêtur nobis párvulus, & vocábitur Deus, fortis: * Ipse sedébit super thronum David patris sui, & imperâbit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ; omnes Gentes sérvient ei. Ipse sedébit.

Lectio ij.

Numquid ego, qui álios párere fácio, ipse non páriam, dicit Dóminus: Si ego, qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus: Lætámini

mini cum Jerúsalem : & exultâte in ea omnes qui dilígitis eam : gaudête cum ea gaudio univérsi, qui lugétis super eam, ut sugâtis, & repleámini ab úbere consolatiônis ejus : ut mulgeâtis, & delíciis affluâtis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinâbo super eam quasi flúvium pacis, & quasi torréntem inundántem glóriam Géntium, quam sugêtis : ad úbera portabímini, & super génua blandiéntur vobis.

℟. Ecce jam venit plenitûdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras, natum de Vírgine, factum sub lege :* Ut eos, qui sub lege erant, redímeret. ℣. Propter nímiam charitâtem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos, qui.

Lectio iij.

Quómodo si cui mater blandiâtur, ita ego consolâbor vos, & in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, & gaudêbit cor vestrum, & ossa vestra quasi herba germinábunt, & cognoscêtur manus Dómini servis ejus, & indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, & quasi turbo quadrígæ ejus : rédderè in indignatiône furôrem suum, & increpatiônem suam in flamma ignis, quia in igne Dóminus dijudicâbit, & in gládio suo ad omnem carnem, & multiplicabúntur interfécti à Dómino.

℟. Virgo Israël revértere ad civitátes tuas :* Usquequò dolens avertêris ? generâbis Dóminum Salvatôrem, oblatiônem novam in terra :* Ambulabunt hómines in salvatiônem. ℣. In charitâte perpétua diléxi te : ídeò attráxi te míserans tui. Usquequò. Glória Patri. Ambulábunt.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ecce compléta sunt ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María.

Deinde Kyrie eléison. ut suprà 65.

Ad Magnificat, Antiphona.

O Emmánuel, Rex & légifer noster, expectátio Géntium, & Salvâtor eârum ; veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Deinde Kyrie eléison. 141.

Si Vigilia Nativitatis Domini venerit in Dominica, Officium fit hoc modo.

Ad Matutinum, Invitatorium de Vigilia, Hódie sciêtis. ut infrà. Hymnus de Adventu, Verbum supérnum pródiens. ut infrà. Antiphonæ, Psalmi, Versiculi, Lectio-

ctiones, & ℟. in j. & ij. Nocturno dicuntur de Dominica quarta. 216. in iij. Nocturno Antiphonæ & Psalmi de Dominica. 15. ℣. de Vigilia, tres Lectiones de Homilia Vigiliæ cum suis ℟. & non legitur Homilia Dominicæ pro ultima Lectione, Laudes de Vigilia cum commemoratione de Dominica. Similiter & per Horas celebratur Officium de Vigilia.

IN VIGILIA Nativitatis Domini.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Hódie sciêtis, quia véniet Dóminus: * Et manè vidébitis glóriam ejus. Psalmus. Venîte, exultêmus.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis;
Illúmina nunc péctora,
Tuoque amôre cóncrema;
Ut cor cadûca déserens
Cæli volúptas ímpleat:
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocâbit ad cælum pios.
Non esca flammârum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri, simúlque Filio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

Antiphonæ & Psalmi de Feria occurrente.

℣. Hódie sciêtis, quia véniet Dóminus. ℟. Et manè vidébitis glóriam ejus.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio j. *Cap. 1. c*

Cum esset desponsâta mater Jesu Maria Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 1. Matthæi.

Quare non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primùm, ut per generatiônem Joseph, origo Maríæ monstrarétur: secúndò, ne lapidarêtur à Judæis ut adúltera: tértiò, ut in Ægyptum fúgiens habêret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur à desponsáta concéptus sit: Ut partus, ínquiens, ejus celarêtur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxôre generâtum.

℟. Sanctificámini hódie, & estôte paráti: quia die crástina vidébitis, * Majestâtem Dei in vobis. ℣. Hódie sciétis quia véniet Dóminus,

& manè vidébitis Majestâtem Dei.

Lectio ij.

Antequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi à Joseph, qui pœnè licéntia maritáli futúræ uxôris ómnia nóverat. Quod autem dícitur. Antequam convenírent; non séquitur ut pósteà convénerint: sed Scriptûra quòd factum non sit, osténdit.

℟. Constántes estôte, vidébitis auxílium Dómini super vos: Judæa & Jerúsalem nolîte timêre :* Cras egrediémini, & Dóminus erit vobíscum. ℣. Sanctificámini filij Israël, & estôte paráti. Cras egrediémini.

Lectio iij.

Joseph autem vir ejus cùm esset justus, & nollet eam tradúcere, vóluit occúltè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur: & in lege præcéptum est, non solùm reos, sed & cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cùm crimen celâret uxôris, justus scríbitur: sed hoc testimónium Maríæ est, quòd Joseph sciens illîus castitâtem, & admírans, quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

℟. Sanctificámini filij Israël, dicit Dóminus: die enim crástina descéndet Dóminus, * Et áuferet à vobis omnem languôrem. ℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ; & regnâbit super nos Salvâtor mundi. Et áuferet. Glória Patri. Et áuferet.

Deinceps Officium fit Duplex.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

Judæa & Jerúsalem nolíte timêre: cras egrediémini, & Dóminus erit vobíscum, allelúia. Psalm. Dóminus regnâvit. cum réliquis. 19. Aña. Hódie sciétis quia véniet Dóminus, & manè vidébitis glóriam ejus. Aña. Crástina die delébitur iníquitas terræ: & regnâbit super nos Salvâtor mundi. Aña. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, & regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominâtor, princeps pacis, allelúia. Aña. Crástina erit vobis salus, dicit Dóminus Deus exercítuum.

Capitulum Rom 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocâtus Apóstolus, segregâtus in Evangélium Dei, quod antè promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndùm carnem.

Hym-

Hymnus. En clara vox. ut suprà 220.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnâbit super nos Salvâtor mundi.

Ad Benedictus, Antiphona. Oriétur sicut sol Salvâtor mundi : & descéndet in úterum Vírginis sicut imber super gramen, allelúia.

Oratio.

Deus, qui nos redemptiônis nostræ ánnua expectatiône lætíficas : præsta, ut Unigénitum tuum, quem Redemptôrem læti suscípimus, veniéntem quoque júdicem secúri videâmus, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

Et dicitur per Horas diei.

Prima dicitur sicut in Duplicibus ; & ad Absolutiônem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

Ad Tertiam, Antiphona. Hódie sciétis. Capitulum, Paulus servus. 230.

℟. br. Hodie sciétis, * Quia véniet Dóminus. Hódie. ℣. Et manè vidébitis glóriam ejus. Quia. Glória Patri. Hódie. ℣. Constántes estôte. ℟. Vidébitis auxílium Dómini super vos.

Ad Sextam, Antiphona. Crástina die.

Capitulum. Rom. 1.

Qui prædestinâtus est Fílius Dei in virtúte secundùm spíritum sanctificatiônis, ex resurrectiône mortuôrum Jesu Christi Dómini nostri.

℟. breve. Crástina die, * Delébitur iníquitas terræ. Crástina. ℣. Et regnâbit super nos Salvâtor mundi. Delébitur. Glória Patri. Crástina die. ℣. Crástina erit vobis salus. ℟. Dicit Dóminus Deus exercituum.

Ad Nonam, Antiphona. Crástina erit.

Capitulum. Rom. 1.

Per quem accépimus grátiam, & Apostolâtum ad obediéndum fidei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis & vos vocâti Jesu Christi Dómini nostri.

℟. breve. Crástina * Erit vobis salus. Crástina. ℣. Dicit Dóminus Deus exercítuum. Erit. Glória Patri. Crástina erit. ℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnâbit super nos Salvâtor mundi.

IN NATIVITATE DOMINI.

AD VESPERAS,

Antiphona.

REx pacíficus magnificâtus est, cujus vultum desíderat univérsa terra. Psal. Dixit Dóminus. 135. Aña. Magnificâtus est Rex pacíficus super omnes reges univérsæ terræ. Psalmus. Confitêbor. 135. Aña. Compléti sunt dies Maríæ, ut páreret filium suum primogénitum. Psalmus. Beâtus vir. 136. Aña. Scitôte quia propè est regnum Dei : amen dico vobis, quia non tardâbit. Psalmus. Laudâte púeri. 136. Aña. Levâte cápita vestra : ecce appropínquat redémptio vestra. Psalm. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Tit. 3. b*

APpáruit benígnitas & humánitas Salvatôris nostri Dei : non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secúndùm suam misericórdiam salvos nos fecit.

Hymnus.

JEsu redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprêmus édidit.

Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testâtur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quòd solus è sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salûtis Auctôrem novæ
Novo salûtat cántico.

Et nos, beâta quos sacri
Rigâvit unda Sánguinis,
Natâlis ob diem tui
Hymni tribûtum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvâtor mundi.

Ad Magnificat, Antiphona. Cùm ortus fuerit sol de cælo, vidébitis Regem regum procedéntem à Patre, tamquam sponsum de thálamo suo.

Oratio.

Concêde quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad MATUTINUM,

Invitatorium.

Christus natus est nobis : * Venîte adorêmus.

Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus. Jesu Redémptor. ut suprà. 233.

In primo Nocturno, Aña. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia ?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpâmus víncula eôrum : * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Qui hábitat in cælis, irridêbit eos : * & Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiônem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre : * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplînam, nequando irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Antiphona. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Antiphona. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermó-

mónes, * quorum non audiántur voces eôrum.

In omnem terram exîvit sonus eôrum : * & in fines orbis terræ verba eôrum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultâvit ut gigas ad curréndam viam, * à summo cælo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.

Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum : * & dulciôra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero : * & emundâbor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus.

Antiphona. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Psalmus 44.

Ructâvit cor meum verbum bonum, * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciôsus forma præ filiis hóminum, diffûsa est grátia in lábiis tuis : * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime,

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procêde, & regna.

Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam : * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicôrum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiônis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem : * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.

Astitit regîna à dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietâte.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam : * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet Rex decôrem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatiône : * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filij: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Antiphona. Diffusa est grátia in lábiis tuis, proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

Tres sequentes Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.

Lectio j. *Cap. 9.*

PRimo témpore alleviâta est terra Zábulon, & terra Néphthali : & novíssimo aggravâta est via maris trans Jordânem Galilææ Géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam : habitántibus in regiône umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, & non magnificásti lætítiam. Lætabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victores capta præda, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, & virgam húmeri ejus, & sceptrum exactôris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violénta prædatio cum tumúltu, & vestiméntum mistum sánguine, erit in combustiônem, & cibus ignis. Parvu-

Párvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principâtus super húmerum ejus: & vocábitur nomen ejus, Admirábilis, consiliárius, Deus, fortis, pater futúri sæculi, princeps pacis.

℟. Hódie nobis cælôrum Rex de Vírgine nasci dignâtus est, ut hóminem pérditum ad cæléstia regna revocâret. * Gaudet exércitus Angelôrum: quia salus ætérna humano géneri appáruit. ℣. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis. Gaudet exércitus. Glória Patri. Et repetitur Responsorium. Hódie nobis cælôrum. usque ad ℣. Glória in excélsis. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij. *Cap.* 40.

CONsolámini, consolámini pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, & advocâte eam: quóniam compléta est malítia ejus, dimíssa est iníquitas illîus: suscêpit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamántis in desérto: Parâte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, & omnis mons & collis humiliábitur; & erunt prava in dirécta, & áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini: & vidêbit omnis caro páriter quòd os Dómini locútum est: Vox dicéntis: Clama. Et dixi: Quid clamâbo? Omnis caro fœnum, & omnis glória ejus quasi flos agri. Exiccâtum est fœnum, & cécidit flos, quia spíritus Dómini sufflâvit in eo. Verè fœnum est pópulus: exiccâtum est fœnum, & cécidit flos: Verbum autem Dómini nostri manet in ætérnum.

℟. Hódie nobis de cælo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum mellíflui facti sunt cæli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiônis novæ, reparatiônis antíquæ, felicitâtis ætérnæ. Hódie per totum. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Cap* 52.

COnsúrge, consúrge, indúere fortitúdine tua Sion, indúere vestiméntis glóriæ tuæ Jerúsalem cívitas sancti: quia non adjíciet ultrà ut pertránseat per te incircumcîsus & immúndus. Excútere de púlvere, consúrge, sede Jerúsalem: solve víncula colli tui captîva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati estis, & sine argénto redimémi-

méxmini, Quia hæc dicit Dóminus Deus : In Ægyptum descéndit pópulus meus in princípio, ut colônus esset ibi : & Assur absque ulla causa calumniâtus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablâtus est pópulus meus gratis ? Dominatóres ejus iníquè agunt, dicit Dóminus, & júgiter tota die nomen meum blasphemâtur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa : quia ego ipse qui loquêbar : ecce adsum.

℟. Quem vidístis pastóres ? dícite, annuntiâte nobis, in terris quis appáruit ? * Natum vídimus, & choros Angelôrum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis ? & annuntiâte Christi nativitâtem. Natum vídimus. Glória Patri. Natum vídimus.

In secundo Nocturno, Aña. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis : * in civitâte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundâtur exultatiône univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilônis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscêtur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitâte Dómini virtûtum, in civitâte Dei nostri : * Deus fundâvit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.

Lætêtur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, & compleçtímini eam : * narrâte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtûte ejus : * & distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Antiphona. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.

Aña.

Aña. Oriêtur in diêbus Dómini abundántia pacis, & dominábitur. Psalmus 71.

DEus judícium tuum regi da: * & justítiam tuam filio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judicio.

Suscípiant montes pacem pópulo: * & colles justítiam.

Judicâbit páuperes pópuli, & salvos fáciet filios páuperum: * & humiliâbit calumniatôrem.

Et permanêbit cum sole, & ante lunam, * in generatiône & generatiônem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriêtur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis: * donec auferâtur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare: * & à flúmine usque ad términos orbis terrârum.

Coram illo prócident Æthíopes: * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei.

Quia liberâbit páuperem à poténte: * & páuperem, cui non erat adjûtor.

Parcet páuperi & ínopi: * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitâte rédimet ánimas eôrum: * & honorábile nomen eôrum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollêtur super Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitâte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestâtis ejus in ætérnum: * & replébitur majestâte ejus omnis terra, fiat, fiat.

Antiphona. Oriêtur in diêbus Dómini abundántia pacis, & dominábitur.

Antiphona. Véritas de terra orta est, & justítia de cælo prospéxit.

Psalmus 84.

BEnedixísti Dómine terram tuam: * avertísti captivitâtem Jacob:

Remisísti iniquitâtem plebis

bis tuæ : * operuísti ómnia peccâta eôrum.
Mitigásti omnem iram tuam : * avertísti ab ira indignatiônis tuæ.
Convérte nos Deus salutâris noster : * & avérte iram tuam à nobis.
Numquid in ætérnum irascêris nobis ? * aut exténdes iram tuam à generatiône in generatiônem ?
Deus tu convérsus vivificâbis nos : * & plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam : * & salutâre tuum da nobis.
Audiam quid loquâtur in me Dóminus Deus : * quóniam loquêtur pacem in plebem suam.
Et super sanctos suos,* & in eos qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutâre ipsius: * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia & véritas obviavérunt sibi : * justítia & pax osculátæ sunt.
Véritas de terra orta est : * & justítia de cælo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitâtem : * & terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulâbit : * & ponet in via gressus suos.
Aña. Véritas de terra orta est, & justítia de cælo prospéxit. ℣. Speciôsus forma præ filiis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Sermone 1. de Nativitate Domini. Lectio iiij.

Salvâtor noster, dilectíssimi, hódie natus est : gaudeâmus. Neque enim fas est locum esse tristítiæ, ubi natâlis est vitæ ; quæ consúmpto mortalitátis timôre, nobis íngerit de promíssa æternitâte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatiône secérnatur. Una cunctis lætítiæ commûnis est rátio : quia Dóminus noster peccáti mortísque destrúctor, sicut nullum à reátu líberum réperit, ita liberandis ómnibus venit. Exultet sanctus, quia propínquat ad palmam : gaudeat peccâtor, quia invitâtur ad véniam : animètur Gentîlis, quia vocâtur ad vitam : Dei namque Fílius secúndum plenitúdinem témporis, quam divíni consílij inscrutábilis altitúdo dispóluit, reconciliandam auctóri suo natûram géneris assúmpsit humani, ut invéntor mortis diabolus, per ipsam quam vícerat, vincerètur.

℟. O

℟. O magnum mystérium & admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio; * Beâta virgo cujus víscera meruérunt portâre Dóminum Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beâta virgo. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

In quo conflíctu pro nobis ínito, magno & mirábili æquitâtis jure certâtum est, dum omnípotens Dóminus cum sævíssimo hoste non in sua majestâte, sed in nostra congréditur humilitâte: objíciens ei eámdem formam, eamdémque natûram, mortalitâtis quidem nostræ partícipem, sed peccáti totius expértem. Aliênum quippe ab hac nativitâte est, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus à sorde, nec infans, cujus est unius diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singulârem nativitâtem de carnis concupiscéntia transivit, nihil de peccáti lege manâvit. Virgo régia Davídicæ stirpis elígitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divînam humanámque prolem priùs concíperet mente, quàm córpore. Et ne supérni ignâra consílij ad insuetátos pavêret affátus, quod in ea operándum erat à Spíritu sancto, collóquio discit Angélico: nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futûra.

℟. Beâta Dei génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent, * Hódie génuit Salvatôrem sæculi. ℣. Beâta, quæ crédidit, quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei à Dómino. Hódie génuit. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

Agâmus ergo, dilectíssimi grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto: qui propter multam charitâtem suam, qua diléxit nos, misértus est nostri: & cùm essémus mórtui peccátis, convivificâvit nos Christo, ut essèmus in ipso nova creatûra, novúmque figméntum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus suis: & adépti participatiónem generatiônis Christi, carnis renuntiêmus opéribus. Agnósce, ô Christiâne, dignitatem tuam: & divínæ consors factus natúræ, noli in véterem vilitâtem degéneri conversatióne redire. Meménto, cujus cápitis & cujus córporis sis membrum. Reminíscere, quia érutus de potestâte tenebrârum, translâtus es in Dei lumen & regnum.

℟. Sancta & immaculâta virgí-

virgínitas, quibus te láudibus éfferam, né scio: * Quia quem cæli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia quem. Glória Patri. Quia quem.

In tertio Nocturno, Aña. Ipse invocâbit me, allelúia, Pater meus es tu, allelúia.

Psalmus 88.

MIsericórdias Dómini * in ætérnum cantâbo.

In generatiônem & generatiônem * annuntiâbo veritâtem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cælis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo, * Usque in ætérnum præparâbo semen tuum:

Et ædificâbo in generatiônem & generatiônem * sedem tuam.

Confitebúntur cæli mirabília tua Dómine: * étenim veritâtem tuam in ecclésia sanctôrum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificâtur in consílio sanctôrum: * magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtûtum, quis símilis tibi? * potens es Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu dominâris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerâtum, supérbum: * in bráchio virtûtis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cæli, & tua est terra, orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilônem, & mare tu creásti:

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt, * tuum bráchium cum poténtia.

Firmêtur manus tua, & exaltêtur déxtera tua: * justítia & judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam: * beâtus pópulus, qui scit jubilatiônem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt tota die: * & in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtûtis eôrum tu es: * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * & sancti Israël Regis nostri.

Tunc locûtus es in visiône sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: &

& exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei : * & bráchium meum confortâbit eum.

Nihil profíciet inimîcus in eo, * & filius iniquitâtis non appônet nocêre ei.

Et concîdam à fácie ipsius inimícos ejus : * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso : * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus : * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocâbit me : Pater meus es tu : * Deus meus, & suscéptor salûtis meæ :

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servâbo illi misericórdiam meam : * & testaméntum meum fidêle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cæli.

Si autem derelíquerint filij ejus legem meam:* & in judíciis meis non ambuláverint :

Si justítias meas profanáverint ; * & mandâta mea non custodíerint :

Visitâbo in virga iniquitátes eôrum : * & in verbéribus peccâta eôrum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocêbo in veritâte mea :

Neque profanâbo testaméntum meum : * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar:* semen ejus in ætérnum manêbit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * & sicut luna perfécta in ætérnum : & testis in cælo fidêlis.

Tu verò repulísti & despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui : * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus : * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládij ejus : * & non es auxiliâtus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatiône : * & sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus : * perfudísti eum confusiône.

Usquequò Dómine avértis in finem, * exardéſcet ſicut ignis ira tua?

Memorâre quæ mea ſubſtántia: * numquid enim vanè conſtituíſti omnes filios hóminum?

Quis eſt homo, qui vivet, & non vidêbit mortem: * éruet ánimam ſuam de manu ínferi?

Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * ſicut juráſti David in veritâte tua?

Memor eſto Dómine oppróbrij ſervôrum tuôrum * (quod contínui in ſinu meo) multârum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutatiônem Chriſti tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Antiphona. Ipſe invocâbit me, allelúia: Pater meus es tu, allelúia.

Antiphona. Læténtur cæli, & exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Pſalmus 95.

Cantâte Dómino cánticum novum: * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiâte de die in diem ſalutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis eſt ſuper omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféſſio & pulchritûdo in conſpéctu ejus: * ſanctimónia & magnificéntia in ſanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honôrem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introîte in átria ejus: * adorâte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérſa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicâbit pópulos in æquitâte.

Læténtur cæli, & exúltet terra: commoveâtur mare, & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis ſunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna ſilvârum à facie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte ſua.

Antiphona. Læténtur cæli, & exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Anti-

Antiphona. Notum fecit Dóminus, allelúia, salutâre suum, allelúia.

Psalmus 97.

CAntâte Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvâvit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutâre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordâtus est misericórdiæ suæ, * & veritâtis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ : * salutâre Dei nostri.

Jubilâte Deo omnis terra : * cantâte, & exultâte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi : * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubilâte in conspéctu Regis Dómini : * moveâtur mare, & plenitûdo ejus : orbis terrârum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini : * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terrârum in justítia, * & pópulos in æquitâte.

Ant. Notum fecit Dóminus, allelúia, salutâre suum, allelúia. ℣. Ipse invocâbit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia. Pater noster.

Absolutio.

A Vínculis peccatôrum nostrôrum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2.*

IN illo témpore : Exiit edíctum à Cæsare Augústo, ut describerêtur univérsus orbis. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórij Papæ.

Homilia 8. in Euangelia.

QUia largiénte Dómino, Missârum solémnia ter hódie celebratúri sumus, loqui diu de Euangélica lectiône non póssumus : sed nos áliquid vel bréviter dícere, Redemptôris nostri natívitas ipsa compellit. Quid est enim, quòd nascitúro Dómino mundus descríbitur, nisi hoc, quod apértè monstrâtur, quia ille apparébat in carne, qui eléctos suos adscríberet in æternitâte ? Quò contrà de réprobis per Prophêtam dícitur : Deleántur de libro vivéntium, & cum justis non scribántur. Qui benè étiam in Béthlehem násci-

náſcitur. Béthlehem quippe domus panis interpretâtur. Ipſe namque eſt, qui ait: Ego ſum panis vivus, qui de cælo deſcéndi. Locus ergo, in quo Dóminus náſcitur; domus panis ánteà vocâtus: quia futûrum proféctò erat, ut ille ibi per matériam carnis apparêret, qui electôrum mentes intérna ſatietâte reficeret. Qui non in paréntum domo, ſed in via náſcitur: ut proféctò oſténderet, quia per humanitâtem ſuam, quam aſſumpſerat, quaſi in aliéno naſcebâtur.

℟. Beâta víſcera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: & beâta úbera, quæ lactavérunt Chriſtum Dóminum. * Qui hódie pro ſalûte mundi de Vírgine naſci dignâtus eſt. ℣. Dies ſanctificâtus illúxit nobis: venîte Gentes, & adorâte Dóminum. Qui hódie. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Per euangélica dicta deleántur noſtra delícta. ℟. Amen.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio viij. *Cap. 2. b*

IN illo témpore: Paſtóres loquebántur ad ínvicem: Tranſeâmus uſque Béthlehem, & videâmus hoc verbum quod factum eſt, quod Dóminus oſténdit nobis. Et réliqua.

Homilìa ſancti Ambróſij Epíſcopi.

Lib. 2. in cap. Lucæ, circa medium

VIdête Eccléſiæ ſurgéntis exórdium. Chriſtus náſcitur, & paſtóres vigilâre cœpérunt: qui géntium greges, pécudum modo antè vivéntes, in caulam Dómini congregárent, ne quos ſpiritálium beſtiârum per offuſas nóctium ténebras pateréntur incúrſus. Et benè paſtóres vígilant, quos bonus paſtor infórmat. Grex ígitur pópulus, nox ſæculum, paſtóres ſunt ſacerdótes. Aut fortáſſe étiam ille ſit paſtor, cui dícitur: Eſto vígilans, & confirma. Quia non ſolùm Epíſcopos ad tuéndum gregem Dóminus ordinâvit: ſed étiam Angelos deſtinâvit.

℟. Verbum caro factum eſt, & habitâvit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritâtis. ℣. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil. Et vídimus. Glória Patri. Et vídimus. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Verba ſancti Euangélij dóceat nos Chriſtus Fílius Dei. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio ix. *Cap.* 1.

IN princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 4 in Ioan. circa med.

NE vile áliquid putáres, quale consuevísti cogitâre, cùm verba humâna soléres audîre, audi quid cógites. Deus erat Verbum. Exeat nunc néscio quis infidêlis Ariânus, & dicat, quia Verbum Dei factum est, Quómodo potest fieri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit ómnia? Si & Verbum Dei ipsum factum est, per quod áliud verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud, ipsum dico ego únicum Fílium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concéde non factum, per quod facta sunt ómnia. Non enim per seípsum fieri pótuit, per quod facta sunt ómnia. Crede ergo Euangelístæ.

Deinde dicitur, Hymnus. Te Deum laudâmus. 18.

Quo finito dicitur. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oremus. Concêde quæsumus, ut suprà in Vesperis 243. Et dicto. Benedicâmus Dómino. celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario, qua finita, dicuntur Laudes.

℣. Deus in adjutórium.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

QUem vidístis pastóres, dícite, annuntiâte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, & choros Angelôrum collaudántes Dóminum, allelúia, allelúia. Psalmus Dóminus regnâvit, cum reliquis, 19. Aña. Génuit puérpera Regem, cui nomen ætérnum, & gáudia matris habens cum Virginitâtis honôre: nec primam símilem visa est, nec habêre sequéntem, allelúia. Antiphona. Angelus ad pastóres ait: Annúntio vobis gáudium magnum: quia natus est vobis hódie Salvâtor mundi, allelúia. Antiphona. Facta est cum Angelo multitúdo cæléstis exércitus laudántium Deum, & dicéntium: Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia. Antiphona. Párvulus fílius hódie natus est nobis, & vocábitur Deus fortis, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Hebr.* 1.

MUltifáriam, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novís-

novíssimè diêbus istis locûtus est nobis in Fílio, quem constítuit herêdem universôrum, per quem fecit & sæcula.

Hymnus.

A Solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canâmus Príncipem,
Natum María Vírgine.
Beâtus auctor sæculi,
Servîle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.
Castæ Paréntis víscera
Cæléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secrêta, quæ non nóverat.
Domus pudíci péctoris
Templum repéntè fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concêpit alvo Fílium.
Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.
Fœno jacêre pértulit:
Præsepe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.
Gaudet chorus cæléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palamque fit Pastóribus
Pastor, Creâtor ómnium.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Ad Benedictus, Aña. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia, allelúia. Oratio.

Concêde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Summo manè dicitur Prima; qua finita, celebratur secunda Missa in aurora; & in ea fit commemoratio de sancta Anastasia martyre.

Ad Primam, Antiphona, Quem vidístis. Capitulum. Regi sæculôrum. 29. ℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserêre nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine, Et sic dicitur quotidie usque ad Epiphaniam.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Ipsi peribunt. ut infrà ad Nonam.

Tertia dicitur hora sua; qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativitatis.

Ad Tertiam, Antiphona. Génuit puérpera. Capitulum. Multifáriam. 247. ℟. breve. Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitâvit in nobis Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocâbit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

Ad

Ad Sextam, Antiphona.
Angelus ad pastóres.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

ET: Tu in princípio Dñe terram fundásti: & ópera mánuum tuárum sunt cæli.

℟. breve. Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutâre suum. Allelúia, allelúia. Glória. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutâre Dei nostri, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona.
Párvulus filius.

Capitulum. *Hebr. 1. d*

IPsi períbunt, tu autem permanébis; & omnes sicut vestiméntum veteráscent, & velut amíctum mutâbis eos, & mutabúntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ. * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutâre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

AD VESPERAS,

Antiphona.

Tecum princípium in die virtûtis tuæ in splendóribus sanctôrum, ex útero ante lucíferum génui te. Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuôrum.

Virgam virtûtis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * dominâre in médio inimicôrum tuôrum.

Tecum princípium in die virtûtis tuæ in splendóribus sanctôrum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrêgit in die iræ suæ reges.

Judicâbit in natiónibus, implêbit ruínas: * conquassâbit cápita in terra multôrum.

De torrénte in via bibet: * proptéreà exaltâbit caput.

Aña. Tecum princípium in die virtûtis tuæ in splendóribus sanctôrum, ex útero ante lucíferum génui te.

Aña. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, mandâvit in ætérnum testaméntum suum.

Psalmus 110.

COnfitêbor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justôrum, & congregatiône.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suôrum, miséricors & miserâtor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtûtem óperum suôrum annuntiâbit pópulo suo.

Ut det illis hereditâtem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandâta ejus, confirmâta in sæculum sæculi, * facta in veritâte & æquitâte.

Redemptiônem misit pópulo suo: * mandâvit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Antiphona. Redemptiônem misit Dóminus pópulo suo, mandâvit in ætérnum testaméntum suum.

Antiphona. Exórtum est in ténebris lumen rectis corde: miséricors, & miserâtor, & justus Dóminus.

Psalmus 111.

Beâtus vir, qui timet Dóminum: * in mandâtis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generâtio rectôrum benedicêtur.

Glória & divítiæ in domo ejus, * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, & miserâtor, & justus.

Jucúndus homo qui miserêtur & cómmodat, dispônet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditiône mala non timêbit.

Parâtum cor ejus sperâre in Dómino, confirmâtum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccâtor vidébit, & irascêtur, déntibus suis fremet & tabéscet: * desidérium peccatôrum perîbit.

Antiphona. Exórtum est in ténebris lumen rectis corde: miséricors, & miserâtor, & justus Dóminus.

Ant. Apud Dñm misericórdia, & copiôsa apud eum redémptio.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiônis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris Dñe : * Dñe quis ſuſtinébit ?

Quia apud te propitiátio eſt : * & propter legem tuam ſuſtínui te Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus : * ſperâvit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia : * & copiôſa apud eum redémptio.

Et ipſe rédimet Iſraël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Antiphona. Apud Dóminum miſericórdia, & copiôſa apud eum redémptio.

Ant. De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Pſalmus 131.

Eménto Dómine David, * & omnis manſuetúdinis ejus :

Sicut jurâvit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * ſi aſcéndero in lectum ſtrati mei :

Si dédero ſomnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiônem.

Et réquiem tempóribus meis : donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis ſilvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco, ubi ſtetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu & arca ſanctificatiônis tuæ.

Sacerdótes tui induántur juſtítiam : * & ſancti tui exúltent.

Propter David ſervum tuum, * non avértas fáciem Chriſti tui.

Jurâvit Dóminus David veritâtem, & non fruſtrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint filij tui teſtaméntum meum, * & teſtimónia mea hæc, quæ docêbo eos :

Et filij eôrum uſque in ſæculum, * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elêgit Dóminus Sion : * elêgit eam in habitatiônem ſibi.

Hæc réquies mea in ſæculum ſæculi : * hîc habitâbo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedîcam : * páuperes ejus ſaturâbo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam ſalutári : * & ſancti ejus exultatiône exultábunt.

Illuc producam cornu David, * parávi lucérnam Chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſiône : * ſuper ipſum au-

tem efflorêbit sanctificátio mea.

Aña. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. *Hebr.* 1.

Multifáriàm, multísque modis, olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssimè diébus istis locûtus est nobis in Fílio, quem constítuit herêdem universôrum, per quem fecit & sæcula.

Hymnus. Jesu Redémptor. 233.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona. Hódie Christus natus est: hódie Salvâtor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúia.

Oratio. Concêde quæsumus. 248.

Deinde pro S. Stephano Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia, & fortitúdine faciébat signa magna in pópulo. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exoräre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat.

IN FESTO S. STEPHANI Protomartyris. Duplex.

Ad Matutinum, Invitatorium, Christum natum, qui beâtum hódie coronâvit Stéphanum, * Venîte adorêmus. Psalmus. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus, Antiphonæ, Psalmi, & ℣. Nocturnorum dicuntur de Communi unius Martyris, infrà. xxij.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolôrum.

Lectio j. *Cap.* 6.

In diêbus illis, crescénte número discipulôrum, factum est murmur Græcôrum advérsus Hebræos, eò quòd despiceréntur in ministério quotidiáno víduæ eôrum. Convocántes autem duódecim multitúdinem discipulôrum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, & ministrâre mensis. Considerâte ergo fratres, viros ex vobis boni testimónij septem, plenos Spíritu sancto & sapiéntia, quos constituâmus super hoc opus. Nos verò oratióni, & ministério verbi instántes érimus.

℟. Stéphanus autem plenus grátia

grátia & fortitúdine, * Faciêbat prodígia, & signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, & non póterant resístere sapiéntiæ,& spirítui qui loquebâtur. Faciêbat prodígia. Benedictio, Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

ET plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum, virum plenum fide & Spíritu sancto, & Philíppum, & Próchorum, & Nicánorem, & Timônem, & Pármenam, & Nicolâum ádvenam Antiochênum. Hos statuérunt ante conspéctum Apostolôrum, & orántes imposuérunt eis manus. Et verbum Dómini crescébat, & multiplicabâtur númerus discipulôrum in Jerúsalem valdè: multa étiam turba sacerdôtum obediêbat fidei. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciêbat prodígia & signa magna in pópulo.

℞. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio; * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia & fortitúdine, faciêbat prodígia & signa magna in pópulo. Et intuebántur. Benedictio, Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

SUrrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellâtur Libertinórum, & Cyrenénsium, & Alexandrinôrum, & eôrum qui erant à Cilícia & Asia, disputántes cum Stéphano: & non póterant resístere sapiéntiæ, & Spirítui qui loquebâtur. Tunc summisérunt viros, qui dícerent se audivísse eum dicéntem verba blasphémiæ in Moysen, & in Deum. Commovérunt ítaque plebem, & senióres, & Scribas: & concurréntes rapuérunt eum, & adduxérunt in concílium, & statuérunt falsos testes, qui dícerent: Homo iste non cessat loqui verba advérsus locum sanctum, & legem.

℞. Intuens in cælum beâtus Stéphanus, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce vídeo cælos apértos, & Fílium hóminis stantem à dextris virtûtis Dei. ℣. Cùm autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cælum vidit glóriam Dei, & ait. Ecce vídeo. Glória Patri. Ecce vídeo.

In secundo Nocturno,

Sermo S. Fulgéntij Epíscopi.

Serm. de S. Stephano, circa initium. Lectio iiij.

HEri celebrávimus temporâlem sempitérni Regis nostri natâlem: hódie celebrâmus

triumphâlem mílitis passiônem. Heri enim Rex noster trábea carnis indûtus, de aula úteri virginâlis egrédiens, visitâre dignâtus est mundum: hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphâtor migrâvit ad cælum. Ille sempitérnæ Deitâtis majestâte serváta, servíle cinctórium carnis assúmens, in hujus sæculi campum pugnatûrus intrâvit: iste depósitis corruptibílibus córporis induméntis, ad cæli palátium perénniter regnatûrus ascéndit. Ille descéndit carne velâtus, iste ascéndit sánguine laureâtus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: & ne státuas illis hoc peccâtum. ℣. Pósitis autem génibus clamâvit voce magna, dicens. Dómine Jesu. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Ascéndit iste lapidántibus Judæis, quia ille descéndit lætántibus Angelis. Glória in excélsis Deo, heri sancti Angeli exultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætántes in suum consórtium suscepérunt. Heri Dóminus exîvit de útero Vírginis: hódie miles egréssus est de ergástulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involûtus: hódie Stéphanus stola est ab eo immortalitâtis indûtus. Heri præsépis angústia Christum portâvit infántem: hódie imménsitas cæli suscêpit Stéphanum triumphántem. Solus Dóminus descéndit, ut multos elevâret: humiliâvit se Rex noster, ut suos mílites exaltâret.

℟. Impetum fecérunt unanímiter in eum, & ejecérunt eum extra civitâtem, invocántem & dicéntem: * Dómine Jesu áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabâtur Saulus: & lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem. Dómine Jesu. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

Necessárium tamen nobis est, fratres, agnóscere, quibus armis præcínctus Stéphanus sævítiam Judæôrum pótuit superâre, ut ita meruísset felíciter triumphâre. Stéphanus ergo, ut nóminis sui corônam meruísset accípere, charitâtem pro armis habêbat, & per ipsam ubíque vincêbat. Per charitâtem Dei, sæviéntibus Judæis non cessit: per charitâtem próximi pro lapidánti-

dántibus intercéssit. Per charitâtem arguêbat errántes, ut corrigeréntur, per charitâtem pro lapidántibus orâbat, ne puniréntur. Charitâtis virtûte subníxus vicit Saulum crudéliter sæviéntem: & quem hábuit in terra persecutôrem, in cælo méruit habêre consórtem.

℟. Impij super justum jactûram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscepit lápides, ut mererêtur accípere corônam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. At ille. Glória Patri. At ille.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 23. d*

IN illo témpore: Dicêbat Jesus Scribis & Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & Sapiéntes, & Scribas: & ex illis occidêtis, & crucifigêtis. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in cap. 23. Matthæi.

HOc quod ánteà dixerâmus: Impléte mensûram patrum vestrôrum, ad persônam Dómini pertinêre; eò quòd occidéndus esset ab eis: potest & ad discípulos ejus reférri; de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & sapiéntes, & Scribas. Simúlque obsérva, juxta Apóstolum scribéntem ad Corínthios, vária esse dona discipulôrum Christi: álios Prophétas, qui ventûra prædícent: álios sapiéntes, qui novérunt quando débeant proférre sermônem: álios Scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidâtus est Stéphanus, Paulus occîsus, crucifixus Petrus, flagelláti in Actibus Apostolôrum discípuli.

℟. Stéphanus servus Dei: quem lapidábant Judæi, vidit cælos apértos: vidit & introívit: * beâtus homo, cui cæli patébant. ℣. Cùm ígitur saxôrum crepitántium túrbine quaterêtur, inter æthéreos aulæ cæléstis sinus divina ei cláritas fulsit. Beâtus. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

QUærimus, quis sit iste Zacharías filius Barachíæ: quia multos légimus Zacharías. Et ne líbera nobis tribuerêtur erróris facúltas, áddi tum est: Quem occidístis inter templum & altâre. In divérsis divérsa legi: & débeo singulôrum opiniónes pónere. Alij Zachariam filium Barachíæ dicunt, qui in duódecim Prophétis undécimus est: patrísque in eo

eo nomen consèntit; sed ubi occîsus sit inter templum & altâre, Scriptûra non lóquitur: máximè cùm tempóribus ejus vix ruínæ templi fúerint. Alij Zacharíam patrem Joánnis intélligi volunt, ex quibúsdam apocryphôrum sómniis approbantes, quòd proptéreà occîsus sit, quia Salvatôris prædicáverit advéntum. ℟. Patefactæ sunt jánuæ cæli Christi mártyri beáto Stéphano, qui in número mártyrum invéntus est primus: * Et ídeò triúmphat in cælis coronâtus. ℣. Mortem enim, quam Salvâtor noster dignâtus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeò. Glória Patri. Et ídeò. Benedíctio. Ad societâtem. Lectio ix.

ALij istum volunt esse Zacharíam, qui occîsus est à Joas rege Judæ inter templum & altâre, sicut Regum narrat história. Sed observándum, quòd ille Zacharías non sit filius Barachíæ, sed filius Joíadæ sacerdôtis: unde & scriptûra refert: Non fuit recordâtus Joas patris ejus Joíadæ, quia sibi fecísset bona. Cùm ergo & Zacharíam teneâmus, & occisiônis consèntiat locus: quærimus, quare Barachíæ dicâtur filius, & non Joíadæ? Barachía lingua nostra benedíctus Dómini dícitur, & sacerdôtis Joíadæ justítia Hebræo nómine demonstrâtur. In Euangélio, quo utúntur Nazaræni, pro filio Barachíæ, filium Joíadæ reperîmus scriptum.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

LApidavérunt Stéphanum, & ipse invocâbat Dóminum, dicens: Ne státuas illis hoc peccátum. Psal. Dóminus regnâvit. cum réliquis. 19. Aña. Lápides torréntis illi dulces fuérunt: ipsum sequúntur omnes ánimæ justæ. Aña. Adhæsit ánima mea post te, quia caro mea lapidâta est pro te, Deus meus. Aña. Stéphanus vidit cælos apértos, vidit & introîvit: beâtus homo, cui cæli patébant. Aña. Ecce vídeo cælos apértos, & Jesum stantem à dextris virtûtis Dei.

Capitulum. *Act. 6 b*

STéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciébat prodígia & signa magna in pópulo. Hymnus.

INvícte Martyr, únicum
Patris secûtus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cæléstibus:
Tui precátus múnere
Nostrum reâtum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solûta

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis :
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Ad Benedictus, Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciebat signa magna in pópulo.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere : quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat.

Deinde fit commemoratio de Nativitate, Antiphona. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio.

COncêde quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Ant. Lápides torréntis. Capitulum. Stéphanus autem. 256.

℟. breve. Glória & honôre * Coronásti eum Dómine. Glória & honôre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum. Coronásti. Glória Patri. Glória & honôre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corônam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Antiphona. Adhæsit ánima mea.

Capitulum. *Act. 6 c*

SUrrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellâtur Libertinórum, & Cyrenénsium, & Alexandrinórum, & eôrum, qui erant à Cilícia, & Asia, disputántes cum Stéphano : & non póterant resístere sapiéntiæ, & Spirítui qui loquebâtur.

℟. breve. Posuísti Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corônam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce vídeo.

Capitulum. *Act. 7. g*

POsitis autem génibus, clamâvit voce magna, dicens : Dómine, ne státuas illis

illis hoc peccâtum. Et cùm hoc dixísset, obdormîvit in Dómino.

℟. breve. Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam & magnum decôrem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum princípium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate, ut suprà. 249. Et dicuntur etiam in aliis Festis infrà hanc Octavam occurrentibus.

Capitulum. Stéphanus autem. 256.

Hymnus.

Deus tuórum mílitum
Sors, & corôna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.

Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbûta felle députans
Pervênit ad cæléstia.

Pœnas cucúrrit fórtiter
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.

Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime,
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit: beâtus homo, cui cæli patébant.

Ad Magnificat, Antiphona. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio. Da nobis, quæsumus. ut suprà. 257.

Deinde pro S. Joanne, Aña. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beâtus Apóstolus; cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Valdè honorándus est beâtus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Posteà fit Commemor. de Nativitate, Antiphona. Hódie Christus natus est: hódie Salvâtor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio

Oratio.

CONcêde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

IN FESTO S. JOANNIS Apostoli & Euangelistæ.

Duplex.

Ad Matutinum, Invitatorium, Hymnus, Antiphonæ, Psalmi, & Vers. Nocturnorum de Communi Apostolorum infrà. iij.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

QUod fuit ab início, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, quod perspéximus, & manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: & vita manifestâta est, & vídimus, & testâmur, & annuntiâmus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis: quod vídimus & audívimus, annuntiâmus vobis, ut & vos societâtem habeâtis nobíscum, & sócietas nostra sit cum Patre, & cum Fílio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis, ut gaudeâtis, & gáudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio, quam audívimus ab eo, & annuntiâmus vobis: Quóniam Deus lux est, & ténebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Valdè honorándus est beâtus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendâvit. ℣. Virgo est eléctus à Dómino, atque inter céteros magis diléctus Cui Christus. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius. Lectio ij.

SI dixérimus, quóniam societâtem habêmus cum eo, & in ténebris ambulâmus, mentîmur, & veritâtem non fácimus. Si autem in luce ambulâmus, sicut & ipse est in luce: societâtem habêmus ad ínvicem, & sanguis Jesu Christi Fílij ejus emúndat nos ab omni peccáto Si dixérimus quóniam peccâtum non habêmus, ipsi nos sedúcimus, & véritas in nobis non est. Si confiteâmur peccâta nostra; fidêlis est & justus, ut remíttat nobis peccâta nostra, & emúndet nos ab omni iniquitâte. Si dixérimus quóniam non peccávimus; mendâcem fácimus eum, & verbum ejus non est in nobis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, & scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Euangélij de ipso sacro Domínici

mínici péctoris fonte potâvit. Et scimus. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Cap. 2.*

Filíoli mei, hæc scribo vobis, ut non peccêtis. Sed & si quis peccáverit, advocâtum habêmus apud Patrem, Jesum Christum justum: & ipse est propitiátio pro peccátis nostris: non pro nostris autem tantùm, sed étiam pro totîus mundi. Et in hoc scimus, quóniam cognóvimus eum, si mandâta ejus observêmus. Qui dicit se nosse eum, & mandâta ejus non custôdit, mendax est, & in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cháritas Dei perfécta est. ℟. Hic est beatíssimus Euangelísta & Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltiùs à Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui privilégio.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iiij.

Joánnes Apóstolus, quem Jesus amâvit plúrimùm, filius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiônem Dómini decollâvit, novíssimus ómnium scripsit Euangélium, rogâtus ab Asiæ Epíscopis, advérsus Cerínthum, aliósque hæréticos: & máximè tunc Ebionitârum dogma consúrgens, qui asserunt Christum ante Maríam non fuísse: unde & compúlsus est divínam ejus nativitâtem edícere. ℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: * Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitâtis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei. Et scribam. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quartodécimo ígitur anno, secúndam post Nerônem persecutiônem movénte Domitiáno, in Patmos ínsulam relegâtus, scripsit Apocalypsim, quam interpretâtur Justinus martyr, & Irenæus. Interfécto autem Domitiáno, & actis ejus ob nímiam crudelitâtem à Senátu rescíssis, sub Nerva Príncipe rédiit Ephesum: ibique usque ad Trajânum Príncipem persevérans, totas Asiæ fundâvit, rexítque Ecclésias: & conféctus sénio, sexagésimo octávo post passiônem

siônem Dómini anno mórtuus, juxta eámdem urbem sepúltus est.

℞. Diligêbat autem eum Jesus, quóniam speciâlis prærogatíva castitâtis, amplióri dilectiône fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritûrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendâvit. Quia. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Ex Commentáriis ejúsdem in Epístolam ad Gálatas.

Lib. 3. *cap.* 3. Lectio vj.

BEâtus Joánnes Evangelísta, cùm Ephesi morarêtur usque ad últimam senectûtem, & vix inter discipulôrum manus ad Ecclésiam deferrétur, nec posset in plura vocem verba contéxere: nihil áliud per síngulas solêbat proférre colléctas, nisi hoc: Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli, & fratres, qui áderant, tædio affecti quòd éadem semper audírent, dixérunt: Magíster, quare semper hoc lóqueris? Qui respóndit dignam Joánne senténtiam: Quia præcéptum Dómini est, & si solùm fiat, súfficit.

℞. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implêvit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 21. *d*

IN illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligêbat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homilîa sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 124. *in Ioannem, post medium.*

DUas vitas sibi divínitus prædicátas, & commendátas novit Ecclésia; quarum est una in fide, áltera in spécie: una in témpore peregrinatiônis, áltera in æternitâte mansiônis: una in labôre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria, una in ópere actiônis, áltera in mercêde contemplatiônis. Una declînat à malo, & facit bonum: áltera nullum habet, à quo declînet, malum; & magnum habet, quo fruâtur, bonum. Una cum hoste pugnat, áltera sine hoste regnat.

℞. In illum diem suscípiam te servum meum, & ponam te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quóniam ego

ego elégi te, dicit Dóminus. ℣. Esto fidêlis usque ad mortem, & dabo tibi corônam vitæ. Quóniam. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

UNa súbvenit indigénti, áltera ibi est, ubi nullum ínvenit indigéntem. Una aliêna peccâta; ut sua sibi ignoscántur, ignóscit: áltera nec pátitur quod ignóscat, nec facit quod sibi poscat ignósci. Una flagellâtur malis; ne extollâtur in bonis; áltera tanta plenitúdine grátiæ caret omni malo, ut sine ulla tentatiône supérbiæ cohæreat summo bono.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Fluénta Evangélij de ipso sacro Domínici péctoris fonte potâvit. Beâtus Apóstolus. Glória Patri. Beâtus. Benedictio. Ad societâtem.

Lectio ix.

ERgo una bona est, sed adhuc mísera; áltera mélior, & beâta. Ista significâta est per Apóstolum Petrum, illa per Joánnem. Tota hîc ágitur ista usque in hujus sæculi finem, & illic ínvenit finem: differtur illa complénda post hujus sæculi finem, sed in futúro sæculo non habet finem. Ideò dícitur huic, Séquere me. De illo autem: Sic eum volo manêre, donec véniam, quid ad te: tu me séquere. Quid enim est hoc? quantum sápio, quantum cápio, quid est hoc? nisi tu me séquere per imitatiônem perferéndi temporália mala: ille máneat, donec sempitérna vénio redditûrus bona.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

VAldè honorándus est beâtus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum réliquis. 19. Antiphona. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, & scimus quia verum est testimónium ejus. Antiph. Hic est discípulus meus: sic eum volo manêre, donec véniam. Aña. Sunt de hîc stántibus, qui non gustâbunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo. Antiphona. Ecce puer meus eléctus, quem elégi, pósui super eum spíritum meum.

Capitulum. *Eccli.* 15.

QUi timet Deum, fáciet bona: & qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, & obviâbit illi quasi mater honorificâta.

Hym-

Hymnus.

EXúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet láudibus:
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.
Vos sæculôrum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium;
Audîte voces súpplicum.
Qui templa cæli, cláuditis,
Serasque verbo sólvitis;
Nos à reátu nóxios
Solvi jubête, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salusque séntiunt,
Sanâte mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus:
Ut, cùm redibit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudij
Concêdat esse cómpotes.
Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Ad Benedictus, Antiphona. Iste est Joánnes qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secréta cæléstia.

Oratio.

ECcléstiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminâta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Deinde fit commemoratio de Nativitate, Antiphona Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio.

COncêde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciêbat signa magna in pópulo. ℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Aña. Hic est discípulus ille. Capitulum Qui timet Deum. 262. ℟. breve. In omnem terram, * Exîvit sonus eôrum. In omnem. ℣. Et in fines orbis

orbis terræ verba eôrum. Exîvit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiphona. Hic est discípulus meus.

Capitulum. *Eccli.* 15.

Cibâvit illum pane vitæ & intelléctus, & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum Dóminus Deus noster. ℟. br. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce puer meus.

Capitulum. *Eccli.* 15.

In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, & implêvit illum Dóminus spíritu sapiéntiæ, & intelléctus, & stolam glóriæ induit eum.

℟. br. Nimis honoráti sunt, * Amíci tui Deus. Nimis honoráti. ℣. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Amíci. Glória Patri. Nimis honoráti. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Aña. Tecum princípium. cum reliq. Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 249. Capitulum. Qui timet Deum. Hymnus. Exúltet orbis. ut suprà. 262. ℣. Valdè honorándus est beâtus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnificat, Antiphona. Exiit sermo inter fratres, quòd discípulus ille non móritur: & non dixit Jesus: Non móritur; sed, Sic eum volo manêre, donec véniam.

Oratio. Ecclésiam tuam. ut suprà. 263.

Deinde pro SS. Innocentibus, Aña. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, & sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irâtus occîdit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitâte David. Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio de Nativitate, Aña. Hódie Christus natus est: hódie Salvâtor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant

ſultant justi, dicéntes: Glória in excélſis Deo, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre ſuum, allelúia. Oratio.

Concêde quæſumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetúſta ſérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum ſuper eum. ℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit, beâtus homo, cui cæli patébant.

Oratio.

Da nobis, quæſumus Dómine, imitári quod cólimus, ut diſcâmus & inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro perſecutóribus exorâre Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat.

IN FESTO

SS. Innocentium. Duplex.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Mártyrum Dóminum, * Venite adorêmus. Pſalm. Venite, exultêmus. 2.

Hymnus.

Audit tyránnus ánxius
Adéſſe regum Príncipē
Qui nomen Iſraël regat,
Teneátque David Regiam.

Exclâmat amens núntio:
Succéſſor inſtat, pélimur:
Satélles i, ferrum rape:
Perfúnde cunas ſánguine.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Herôdem juvat:
Unus tot inter fúnera
Impúnè Chriſtus tóllitur.

Jeſu tibi ſit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſæcula Amen.

Antiphonæ, Pſalmi, & ℣. Nocturnorum ſumuntur de Communi plurimorum Martyrum, infra. xxxix. excepta ſecunda Antiphona iij. Nocturni: cujus loco dicitur ſequens Antiphona. Iſti ſunt, qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt ſtolas ſuas in ſánguine Agni.

In primo Nocturno.

De Jeremía Prophéta.

Lectio i. *Cap. 31 c*

Hæc dicit Dóminus. Vox in excélſo audîta eſt lamentatiônis, luctus, & fletus Rachel plorántis filios ſuos, & noléntis conſolári ſuper eis, quia non ſunt. Hæc dicit Dóminus: Quiéſcat vox tua à plorátu, & óculi tui à lácrymis: quia eſt merces óperi tuo, ait Dóminus: & reverténtur de terra inimíci. Et eſt ſpes noviſſimis tuis, ait Dóminus: & reverténtur filij ad términos ſuos.

 ℟. Cen-

℟. Centum quadragínta quátuor míilia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: * Vírgines enim permansérunt, ídeò regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines. Benedictio Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

AUdiens audívi Ephraim transmigrántem: Castigásti me, & erudîtus sum, quasi juvénculus indómitus: convérte me, & convértar, quia tu Dóminus Deus meus. Postquam enim convertísti me, egi pœniténtiam: & postquam ostendísti mihi, percússi femur meum. Confûsus sum, & erúbui, quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. Si filius honorábilis mihi Ephraim, si puer delicâtus: quia ex quo locûtus sum de eo, adhuc recordâbor ejus. ℟. Sub altâre Dei audívi voces occisôrum dicéntium: * Quare non deféndis sánguinem nostrum? & accepérunt divînum respónsum: Adhuc sustinête módicum tempus, donec impleâtur númerus fratrum vestrôrum. ℣. Vidi sub altâre Dei ánimas interfectôrum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant; & clamábant voce magna, dicéntes. Quare non deféndis. Benedictio Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

STátue tibi spéculam, pone tibi amaritúdines, dírige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti: revértere virgo Israël, revértere ad civitátes tuas istas. Usquequò delíciis dissolvéris fília vaga? quia creâvit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. Hæc dicit Dóminus exercítuum, Deus Israël: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, & in úrbibus ejus, cùm convértero captivitâtem eôrum: Benedìcat tibi Dóminus, pulchritûdo justítiæ, mons sanctus.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculôrum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas: & benedixérunt vivéntem in sæcula sæculôrum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Sermone 10. de Sanctis.

Lectio iiij.

HOdie, fratres charíssimi, natâlem illôrum infántium cólimus, quos ab Heróde crudelíssimo rege

rege interféctos esse, Euangélij textus elóquitur. Et ídeò cum summa exultatiône gáudeat terra, cæléstium mílitum & tantârum parens fœcúnda virtûtum. Ecce profânus hostis numquam beátis párvulis tantum prodésse potuísset obséquio, quantum prófuit ódio. Nam sicut sacratíssimum præséntis diéi festum maniféstat, quantum in beátos pérvulos iníquitas abundâvit, tantum in eis grátia benedictiônis refûdit.

℟. Effudérunt sánguinem sanctôrum velut aquam in circúitu Jerúsalem: * Et non erat qui sepelîret. ℣. Posuérunt mortália servôrum tuôrum escas volatílibus cæli, carnes sanctôrum tuôrum béstiis terræ. Et non erat. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

BEâta es, ô Béthlehem terra Juda, quæ Herôdis regis immanitâtem in puerôrum extinctiône perpéssa es, quæ sub uno témpore candidâtam plebem imbéllis infántiæ Deo offèrre meruísti. Dignè tamen natâlem illôrum cólimus, quos beátiùs ætérnæ vitæ mundus édidit, quàm quos maternôrum víscerum partus effûdit. Síquidem antè vitæ perpétuæ adépti sunt dignitâtem, quàm usûram præséntis accéperint.

℟. Isti sunt sancti qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos; * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica Dómine sánguinem sanctôrum tuôrum, qui effûsus est. Quia clamant. Benedictio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

ALiôrum quidem pretiôsa mors mártyrum laudem in confessiône proméruit; horum in consummatiône complácuit. Quia incipiéntis vitæ primórdiis, ipse eis occásus inítium glóriæ dedit; qui præséntis términum impósuit. Quos Herôdis impíetas lactántes matrum ubéribus abstráxit, qui jure dicúntur Mártyrum flores, quos in médio frígore infidelitâtis exórtos, velut primas erumpéntes Ecclésiæ gemmas, quædam persecutiônis pruîna decóxit.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt. Ambulábunt mecum. Glória. Ambulabunt.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2. b*

IN illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge,

& áccipe púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum: & esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1 in Comment. in cap. 2. Matth. & apud Gloss. ordinariam.

Quando tulit púerum, & matrem ejus, ut in Ægyptum tránseat, nocte tulit & in ténebris: quia noctem ignorántiæ his, à quibus ipse recéssit, reliquit incrédulis. Quando verò revértitur in Judæam, nec nox, nec ténebræ ponúntur in Euangélio: quia in fine mundi Judæi, fidem tamquam Christum ab Ægypto reverténtem suscipiéntes, illuminabúntur. ℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei & Agni: * Et resonâbat terra in voces eôrum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo & Agno, & in ore ipsôrum non est invéntum mendácium. Et resonâbat. Benedictio. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Ut adimplerétur quod dictum est à Dómino per Prophêtam dicéntem: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. Respóndeant, qui Hebræôrum volúminum dénegant veritâtem, ubi hoc in Septuagínta legâtur interprétibus. Quod cùm non invénerint, nos eis dicémus, in Ozée Prophéta scriptum, sicut & exemplária probâre possunt, quæ nuper edídimus. ℟. Vidi sub altâre Dei ánimas interfectôrum propter verbum Dei quod habébant, & clara voce dicébant: * Víndica Dómine sánguinem sanctôrum tuôrum, qui effûsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica Dómine. Benedictio. Ad societâtem.

Lectio ix.

Tunc adimplêtum est, quod dictum est per Jeremíam Prophêtam dicéntem: Vox in Rama audíta est, plorâtus & ululâtus multus. Rachel plorans filios suos. De Rachel natus est Bénjamin, in cujus tribu non est Béthlehem. Quæritur ergo, quómodo Rachel filios Judæ, id est Béthlehem, quasi suos ploret. Respondébimus bréviter, quia sepúlta sit juxta Bethlehem in Ephrata: & ex matérno corpúsculi hospítio matris nomen accéperit. Sive quóniam Juda & Bénjamin duæ tribus junctæ erant: & Heródes præcéperat non solùm in Béthlehem intérfici púeros, sed & in ómnibus finibus ejus.

Nonum Responsorium ponitur, quia Te Deum.

non dicitur, nisi hoc Festum veniat in Dominica.

℟. Isti, qui amícti sunt stolis albis, qui sunt, & unde venérunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venérunt de tribulatiône magna, & lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni. ℣. Vidi sub altâre Dei ánimas interfectôrum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. Hi sunt. Glória Patri. Hi sunt.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Heródes irâtus occîdit multos púeros in Béthlehem Judæ civitâte David. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. A bimátu & infra, occídit multos púeros Heródes propter Dóminum. Antiphona. Angeli eôrum semper vident fáciem Patris. Antiph. Vox in Rama audíta est, plorâtus & ululâtus, Rachel plorans fílios suos. Antiphona. Sub throno Dei omnes sancti clamant: Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Capitulum. *Apoc.* 14

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, & cum eo centum quadragínta quátuor míllia, habéntes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

Hymnus.

Salvête flores Mártyrum,
Quos lucis ipso in límine
Christi insecûtor sústulit,
Ceu turbo nascéntes rosas.
Vos prima Christi víctima,
Grex immolatôrum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palma & corónis lúditis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Heródes irâtus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitâte David.

Ad Benedictus, Antiphona.

Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, & sequúntur Agnum quocúmque íerit.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Deinde fit commemoratio de Nativitate. Antiph. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio.

Concéde quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciêbat signa magna in pópulo. ℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℞. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere : quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beâtus Apóstolus ; cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℞. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam, Dómine, benígnus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminâta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Tertiam, Antiphona. A bimátu. Capitulum. Vidi supra montem. 269.

℞. breve. Lætámini in Dómino, * Et exultâte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultâte. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℞. Et delectêntur in lætítia.

Ad Sextam, Antiphona. Angeli eôrum.

Capitulum. *Apoc.* 14.

Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : Vírgines enim sunt. Hi sequúntur Agnum quocúmque íerit.

℞. breve Exúltent justi, * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delectêntur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℞. Et apud Dóminum est merces eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. Sub throno Dei.

Capitulum. *Apoc.* 14.

Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo, & Agno, & in ore ipsôrum non est invéntum mendácium : sine mácula enim sunt ante thronum Dei.

℞. breve. Justi autem, * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eôrum. In perpétuum

tuum. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas, Antiphona. Tecum princípium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 249. Capitulum. Vidi supra montem. Hymnus. Salvête flores Mártyrum. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Ad Magnificat, Antiphona. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, & dicunt semper: Glória tibi Dómine.

Oratio. Deus, cujus hodiérna die. 269.

Deinde fit commemoratio S. Thomæ Cantuariensis, nisi fuerit Sabbatum. Antiph. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit; fundâtus enim erat supra firmam Petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriôsus Póntifex Thomas gládiis impiôrum occúbuit: præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiônis suæ salutârem consequántur efféctum.

Et fit commemoratio de Nativitate, Antiphona. Hódie Christus natus est: hódie Salvâtor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio.

Concêde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum. ℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit: beâtus homo, cui cæli patébant.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos diligere: quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona. Exiit sermo inter fratres, quòd discípulus ille non móritur: & non dixit Jesus,

Non móritur; sed, Sic eum volo manêre, donec véniam.

℣. Valdè honorándus est beâtus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminâta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum.

Si festum Nativitatis Domini, S. Stephani, S. Joannis Euangelistæ, SS. Innocentium, & eorum dies Octavæ, venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dominica, sed die proximo post festum S. Thomæ martyris fit de ea, ut infrà. 276.

Si festum S. Thomæ venerit in Dominica, transfertur in ij. Feriam, & in Sabbato post Orationem SS. Innocentium dicitur Antiphona, ℣. & Oratio Dominicæ, quæ paulò infrà habetur. 277. deinde fit commemoratio Octavarum: & in secundis Vesperis Dominicæ fit commemoratio S. Thomæ, & Octavarum.

In secundis Vesperis sancti Thomæ, Antiphonæ & Psalmi de Nativitate. 245. quæ duplicantur Capitulum & alia de S. Silvestro, cum commemoratione S. Thomæ & Octavarum.

IN FESTO S. THOMÆ Episcopi & martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, præter Lectiones ij. & iij. Nocturni, & Orationem.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriôsus Póntifex Thomas gládiis impiôrum occúbuit: præsta quæsumus, ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiônis suæ salutârem consequántur efféctum. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Communi unius Martyris. A Miléto. xxv.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Thomas, Londíni in Anglia natus, Theobáldo succéssit Cantuariénsi Epíscopo: & qui ánteà in administrándo Cancellaríæ múnere præclárè se gésserat, in Episcopáli offício fortis & invíctus fuit. Cùm enim Henrícus secúndus Angliæ rex convocátis ad se Epíscopis & procéribus regni, leges ferret utilitáti ac dignitáti Ecclesiásticæ repugnántes, ádeò constánter óbstitit régiæ cupiditáti, ut neque pollicitatiónibus, neque terróribus de senténtia decédens: próximè conjiciéndus in cárcerem clàm

clàm recésserit. Inde propínqui ejus omnis ætâtis ejécti, amíci, fautóres omnes, iis, quibus per ætâtem licêret, jurejurándo adstríctis, univérsos Thomam aditúros, si fortásse miserábili suôrum calamitâtis aspéctu movêretur, qui à sancto propósito privátis incómmodis deterréri mínimè potuísset. Non respéxit carnem aut sánguinem, neque ullus in eo humanitâtis sensus pastorâlis officij constántiam labefactâvit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: & in vínculis non derelìquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Contulit ígitur se ad Alexándrum Tértium Pontíficem, à quo benígnè accéptus est: & inde proféctus, mónachis Pontiniacénsis monastérij, Cistertiénsis Ordinis, ab eôdem commendâtus. Quod ut cognôvit Henrîcus, missis ad Convéntum Fratrum Cistertiénsium minácibus lítteris, Thomam è Pontiníaco monastério exturbâre conâtur. Quare vir sanctus véritus ne sua causa mali áliquid Cistertiénsis família paterêtur, sponte discéssit, & Ludovîcum Gálliæ regem ejus invitátu convênit: ubi tamdiu fuit, quoad Pontífice máximo, & ipso rege agéntibus, ab exílio summa totius regni gratulatiône revocâtur. Qui dum boni pastôris officium secûrus exéquitur, ecce calumniatóres ad regem déferunt, eum multa contra regnum & públicam quiêtem molíri: ut proptéreà sæpiùs conquererêtur rex, se in suo regno cum uno sacerdóte pacem habêre non posse.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Lectio vj.

Ex qua regis voce nefárij satéllites sperántes gratum se regi factúros, si Thomam è médio tóllerent, clàm conveniéntes Cantuáriam, Epíscopum in templo Vespertinis horis óperam dantem aggrediúntur. Qui cléricis templi áditus præclúdere conántibus accúrrens, óstium apéruit, illis usus verbis ad suos: Non est Dei Ecclésia custodiénda more castrôrum: & ego pro Eccle-

Ecclésia Dei libénter mortem subîbo. Tum ad mílites : Vos Dei jussu cavête, ne cuípiam meôrum noceâtis. Deinde flexis génibus, Deo, beátæ Maríæ, sancto Dionysio, & réliquis Sanctis, ejus Ecclésiæ patrónis, Ecclésiam & seípsum comméndans, sacrum caput eâdem constántia, qua iniquíssimi regis légibus restíterat, ímpio ferro præcidéndum óbtulit quarto Kaléndas Januárij, anno Domini millésimo centésimo septuagésimo primo : cujus cérebro respérsum est totîus templi paviméntum. Quem multis pósteà illústrem miráculis idem Alexánder Póntifex rétulit in Sanctôrum númerum.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus : * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus : & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo témpore : Dixit Jesus Pharisæis : Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilìa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 59 in Ioannem.

MAgnum quiddam, dilectíssimi, magnum inquam est Ecclésiæ prælátio, & quæ multa índiget sapiéntia & fortitúdine, qualem Christus propósuit : ut ánimam pro óvibus ponâmus, & numquam illas deserâmus : ut lupo generósè resistâmus. Hæc enim inter pastórem & mercenarium est differéntia. Alter própriæ, contémptis óvibus : alter, sua contémpta, óvium semper salúti invígilat. Pastôris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit, furem mactántem & rapiéntem oves, & mercenárium permitténtem, neque defendéntem commíssas.

℟. Corôna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitâtis, glória honóris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viij.

QUod superióri témpore Ezéchiel his verbis insectâtus est : Væ pastóribus Israël : nónne pascébant semetípsos? nónne greges pascúntur à pastóribus? Sed illi con-

contrárium faciébant, quòd máximæ malítiæ genus est, & plurimôrum causa malôrum. Idcircò inquit: Neque quod abjéctum erat, reducébant: neque quod períerat, quærébant, neque confráctum alligábant, neque infirmum consolidábant: quóniam se, non gregem pascébant. Idem & Paulus áliis verbis signíficat: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitâtis glóriam quæsivit, sed ad cæléstia regna pervênit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

Lectio ix.

Verùm ab utrôque se diffidêre osténdit Christus: ab illis quidem, qui in aliôrum perníciem véniunt, cùm dicat se proptéreà venísse, ut vitam habérent, & abundántiùs habérent: ab his autem, qui oves à lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves períreut. Nam cùm Judæi ipsum interímere vellent, non proptéreà déstitit à doctrína, neque credéntes trádidit, sed pérstitit, & pértulit mortem: ídeò frequénter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cùm nullo niti testimónio videréntur (quòd enim póneret ánimam suam, non multò pòst re monstrâtum est: quòd autem vitam habérent, & abundántiùs habérent, eventûrum erat in futúro sæculo) álterum ab áltero confirmat.

Te Deum laudâmus. 18.

Et fiunt commemoratiónes de Octavis.

De Nativitate, Antiphona. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia. Oratio.

Concéde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, faciêbat signa magna in pópulo. ℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere: quia ejus na-

 talítia

talítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminâta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus, Aña. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, & sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irâtus occidit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitâte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum.

Si festum S. Thomæ non venerit in Dominica, Officium Dominicæ fit die immediatè sequenti festum ipsius, nisi fuerit Sabbatum: quia tunc de Dominica fit tantùm commemoratio in die S. Silvestri, & in Sabbato fit Officium de Octava Nativitatis, ut inferiùs ponitur 283.

DOMINICA infra Octavam Nativitatis.

In secundis Vesperis sancti Thomæ, quando non venerit in Dominica, Aña. Tecum principium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 249.

Capitulum. *Galat.* 4.

Fratres, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit Dóminus ómnium, sed sub tutóribus & actóribus est usque ad præfinítum tempus à patre.

Hymnus.

Jesu redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testâtur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,

Quòd

Quòd solus è sinu Patris
Mundi salus advéneris.
Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salûtis Auctôrem novæ
Novo salûtat cántico.
Et nos, beâta quos sacri
Rigâvit unda Sánguinis,
Natâlis ob diem tui
Hymni tribûtum sólvimus.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Magníficat, Antiphona. Dum médium siléntium tenérent ómnia, & nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine à regálibus sédibus venit, allelúia. Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílij tui mereâmur bonis opéribus abundâre. Qui tecum vivit & regnat.

Deinde fit commemoratio S. Thomæ, Antiphona. Qui vult venîre post me, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequâtur me. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriôsus Póntifex Thomas gládiis impiôrum occúbuit: præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiônis suæ salutârem consequántur effectum.

De Nativitate, Antiphona. Hódie Christus natus est: hódie Salvâtor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hodie exúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúia. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia. Oratio.

Concêde quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum. ℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit: beâtus homo, cui cæli patébant. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discâmus & inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona. Exiit sermo inter fratres, quòd discípulus ille non móritur: & non dixit Jesus, Non móritur: sed, Sic eum volo manêre, donec véniam. ℣. Vallè honorándus est beâtus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Oratio.

Ecclésiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminàta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus, Aña. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, & dicunt semper: Glória tibi Dómine. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in die Nativitatis. 234. præter Antiphonas ad Benedictus, & Magnificat, Orationem, & Lectiones, & Responsoria.

Hac nocte ponitur Epistola beati Pauli ad Romanos, & de ea & aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuagesimam.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocâtus Apóstolus, segregâtus in Euangélium Dei, quod antè promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndùm carnem, qui prædestinâtus est Fílius Dei in virtûte secúndùm spíritum sanctificatiônis, ex resurrectiône mortuôrum Jesu Christi Dómini nostri: per quem accépimus grátiam, & Apostolâtum ad obediéndum fidei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis & vos vocáti Jesu Christi: ómnibus qui sunt Romæ, diléctis Dei, vocátis sanctis. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie nobis de cælo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum mellíflui facti sunt cæli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiônis novæ,

novæ, reparatiônis antíquæ, infelicitâtis ætérnæ. Hódie per totum.

Lectio ij.

PRimùm quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis: quia fides vestra annuntiâtur in univérso mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo in Euangélio Filij ejus, quòd sine intermissiône memóriam vestri fácio semper in oratiónibus meis: óbsecrans, si quo modo tandem aliquándo prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniéndi ad vos. Desídero enim vidêre vos, ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituâlis ad confirmándos vos: id est, simul consolári in vobis per eam, quæ ínvicem est, fidem vestram atque meam.

℟. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiâte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, & choros Angelôrum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis? & annuntiâte Christi nativitâtem. Natum vídimus.

Lectio iij.

NOlo autem vos ignorâre, fratres, quia sæpè propósui venîre ad vos (& prohíbitus sum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam & in vobis, sicut & in céteris Géntibus, Græcis, ac bárbaris, sapiéntibus, & insipiéntibus débitor sum: ita (quod in me) promptum est & vobis, qui Romæ estis, euangelizâre. Non enim erubésco Euangélium. Virtus enim Dei est in salûtem omni credénti, Judæo primùm, & Græco. Justítia enim Dei in eo revelâtur ex fide in fidem; sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. Revelâtur enim ira Dei de cælo super omnem impietâtem & injustítiam hóminum eôrum, qui veritâtem Dei in injustítia détinent: quia quod notum est Dei, maniféstum est in illis. Deus enim illis manifestâvit.

℟. O magnum mystérium, & admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio: * Beâta Virgo, cujus víscera meruérunt portâre Dóminum Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beâta Virgo. Glória Patri. Beâta.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leônis Papæ. *Serm. 9. de Nativitate Domini.*

Lectio iiij.

EXcêdit quidem, dilectíssimi, multúmque superéminet humáni elóquij facultâtem divíni óperis magnitúdo: & inde óritur difficúltas fandi, unde adest rátio

non

non tacéndi. Quia in Christo Jesu Fílio Dei non solùm ad divînam esséntiam, sed étiam ad humânam spectat natûram, quod dictum est per Prophêtam: Generatiônem ejus quis enarrâbit? Utrámque enim substántiam in unam conveníße persônam, nisi fides credat, sermo non éxplicat. Et ídeò numquam matéria déficit laudis, quia numquam súfficit cópia laudatôris.

℟. Beâta Dei génitrix Marîa, cujus víscera intácta pérmanent, * Hódie génuit Salvatôrem sæculi. ℣. Beâta, quæ crédidit, quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei à Dómino. Hódie génuit.

Lectio v.

GAudeâmus ígitur, quòd ad eloquéndum tantæ misericórdiæ sacraméntum ímpares sumus: & cùm salûtis nostræ altitúdinem prómere non valeâmus, sentiâmus nobis bonum esse, quòd víncimur. Nemo enim ad cognitiônem veritâtis magis propínquat, quàm qui intélligit, in rebus divínis, étiam si multùm proficiat, semper sibi superésse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenísse præsûmit, non quæsita réperit, sed in inquisitiône déficit.

℟. Sancta & immaculâta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cæli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia quem.

Lectio vj.

NE autem infirmitâtis nostræ perturbêmur angústiis, Euangélicæ nos & prophéticæ ádjuvant voces: quibus ita accéndimur, & docêmur, ut nos nativitâtem Dómini, qua Verbum caro factum est, non tam prætéritam recólere, quàm præséntem videâmur inspícere. Quod enim pastóribus pro gregum suôrum custódia vigilántibus nuntiâvit Angelus, étiam nostrum implévit audítum: & ídeò Domínicis óvibus præsumus, quia verba divínitus édita cordis aure servâmus: tamquam & in hodiérna festivitâte dicâtur: Euangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo, quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitâte David.

℟. Beâta víscera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: & beâta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum. * Qui hódie pro salûte mundi de Vírgine nasci dignâtus est. ℣. Dies sanctificâtus illúxit nobis; venìte Gentes, & adorâte

orâte Dóminum. Qui hódie. Glória Patri. Qui hódie.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2. c*

IN illo témpore: Erat Joseph, & Marîa mater Jesu mirántes super his, quæ dicebántur de illo. Et réliqua.

Homilîa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, prope finem.

VIdes úberem in omnes grátiam, Dómini generatiône diffûsam, & prophetiam incrédulis negâtam esse, non justis. Ecce & Símeon prophêtat, in ruînam & resurrectiônem plurimôrum veníſſe Dóminum Jesum Christum; ut justôrum iniquorúmque mérita discérnat: & pro nostrôrum qualitâte factôrum, judex verus & justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

℟. Verbum caro factum est, & habitâvit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritâtis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Et vídimus.

Lectio viij.

ET tuam ipsius ánimam pertransibit gládius. Nec líttera, nec históri a docet, ex hac vita Marîam corporâlis necis passiône migrâsse. Non enim ánima, sed corpus materiáli gladio transverberâtur. Et ídeò prudéntiam Maríæ haud ignâram mystérij cæléstis osténdit. Vivum enim verbum Dei & válidum, & acútius omni gládio acutíssimo, pénetrans usque ad divisiônem ánimæ & spíritus, ártuum quoque & medullârum, cogitatiónes cordis, & secrêta scrutâtur animôrum: quia nuda & apérta sunt ómnia Dei Fílio, quem consciéntiæ secrêta non fallunt.

℟. O Regem cæli, cui tália famulántur obséquia: stábulo pónitur, qui cóntinet mundum: * Jacet in præsépio, & in cælis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvâtor, qui est Christus Dóminus, in civitâte David. Jacet in præsépio. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

PRophetâvit ítaque Símeon, prophetáverat virgo, prophetáverat copulâta conjúgio; prophetâre débuit étiam vídua, ne qua aut proféssio deéſſet, aut sexus. Et ídeò Anna & stipéndiis viduitâtis, & móribus talis indúcitur, ut digna planè fuíſse credâtur, quæ Redemptôrem ómnium veníſſe nuntiâret. Cujus mérita cùm álibi

álibi descripsérimus, cùm víduas hortarêmur, hoc loco, quóniam ad ália properâmus, non putâmus iteránda.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Quem vidístis pastóres, dícite, annuntiâte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, & choros Angelôrum collaudántes Dóminum, allelúia, allelúia. Psalmus Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Génuit puérpera Regem, cui nomen ætérnum, & gáudia matris habens cum Virginitâtis honôre: nec primam símilem visa est, nec habêre sequéntem, allelúia. Antiphona. Angelus ad pastóres ait: Annúntio vobis gáudium magnum: quia natus est vobis hódie Salvâtor mundi, allelúia. Antiphona, Facta est cum Angelo multitúdo cæléstis exércitus laudántium Deum, & dicéntium: Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntâtis, allelúia. Antiphona. Párvulus filius hódie natus est nobis, & vocábitur Deus fortis, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Galat.* 4.

Fratres, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit Dóminus ómnium: sed sub tutóribus & actóribus est usque ad præfinítum tempus à patre.

Hymnus A solis ortus cárdine. 248. ℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Dum médium siléntium tenérent ómnia, & nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine à regálibus sédibus venit, allelúia.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílij tui mereâmur bonis opéribus abundâre. Qui tecum vivit & regnat.

Et fit commemoratio de Octava Nativitatis, & aliis Octavis, ut suprà post nonam Lectionem sancti Thomæ. 275.

Ad Primam, Aña. Quem vidístis. Capitulum. Regi sæculôrum. 29.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserêre nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ, ut infrà.

Ad Tertiam, Antiphona Génuit puérpera. Capitulum. Fratres, Quanto témpore.

℟. br.

℟. breve. Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitâvit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocâbit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

Ad Sextam, Antiphona. Angelus ad Pastóres.

Capitulum. *Galat.* 4.

At ubi venit plenitûdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliére, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redímeret: ut adoptiônem filiôrum reciperêmus.

℟. breve. Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutâre suum. Allelúia, allelúia. Glória. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutâre Dei nostri, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona. Párvulus fílius.

Capitulum. *Galat.* 4.

Itaque jam non est servus, sed filius: quod si filius, & heres per Deum.

℟. breve. Vidérunt omnes fines terræ. * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutâre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

In secundis Vesperis Antiphonæ, Psalmi, Capitulum, & Hymnus, ut suprà in primis Vesperis. 276.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona. Puer Jesus proficiêbat ætâte & sapiéntia coram Deo & homínibus.

Oratio. Omnípotens sempitérne Deus, ut suprà. 282.

Si dies post festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Octava Nativitatis hoc modo. In secundis Vesperis S. Thomæ omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis diei Nativitatis. 249. (sed non duplicantur Antiphonæ;) & post Orationem Nativitatis fit commemoratio S. Thomæ, deinde S. Stephani, & aliarum Octavarum, ut suprà post Orationem Dominicæ 277.

Ad Matutinum, omnia dicuntur sicut in die Nativitatis. 243. præter Lectiones j. & ij. Nocturni & Responsoria, quæ dicuntur ut suprà in Dominica, 278. & Lectiones iij. Nocturni, que dicuntur ut infrà.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 2. *b*

In illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeâmus usque Béthlehem, & videâmus hoc verbum,

verbum quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et venérunt festinántes. Et réliqua.

Homilîa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa medium.

Vides festinâre pastóres. Nemo enim cum desidia Christum requîrit. Vides pastóres Angelo credidisse: & tu Patri, Fílio, Spirítui sancto, Angelis, Prophétis, & Apóstolis crédere non vis? Vide, quàm signánter Scriptûra singulôrum libret moménta verbôrum. Festínant, inquit, Verbum vidêre. Etenim cùm caro Dómini vidêtur, Verbum vidêtur, quod est Fílius.

℟. Verbum caro factum est, & habitâvit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritâtis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Et vídimus.

Lectio viij.

Non medíocre fidei tibi hoc videâtur exémplum, quòd vilis sit persóna pastôrum. Certè quò vílior ad prudéntiam, eò pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris reférta sapiéntum, sed plebem Dóminus simplicem requisívit, quæ phalerâre audîta, & fucâre nescîret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio desiderâtur.

℟. O regem cæli, cui tália famulántur obséquia: stábulo pónitur, qui cóntinet mundum; * Jacet in præsépio, & in cælis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvâtor, qui est Christus Dóminus, in civitâte David. Jacet in præsépio. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

Nec contemnénda putes quasi vília verba pastôrum. A pastóribus enim María fidem cólligit. A pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregâtur. Miráti étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebántur à pastóribus ad ipsos. María autem conservâbat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discâmus sanctæ Vírginis in ómnibus castitâtem, quæ non minùs ore púdica quàm córpore, arguménta fidei conferebat in corde.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativitate. 277. Et post Orationem fit commemorat. de S. Stephano, & reliquis Octavis, ut suprà post [illegible]tionem sancti Thomæ. 275.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Dñi. 248.

Ad

Ad Vesperas, Aña Tecum principium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 249. & Antiphonæ duplicantur. Capitulum & reliqua de S. Silvestro.

Si festum S. Silvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum commem. Dñicæ in primis Vesperis, & Laudibus ante Commem. omnium Octavarum: & ix. Lectio erit de Homilia Dominicæ. 281.

IN FESTO S. SILVESTRI Papæ & Confess. Duplex.

A Capitulo omnia de Communi Confessoris Pontif. infrà. liij. Oratio.

DA quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Silvéstri Confessôris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, & devotiónem nobis áugeat, & salûtem. Per Dñm.

Deinde fit commemor. de Octavis, ut suprà post Orationem Dominicæ. 277.

Ad Matutinum omnia de Communi Confessoris Pontificis, infrà. liiij. præter Lectiones, & Orationem.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. Cap. 2.

PRopter quod inexcusabilis es, ô homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, te ipsum condémnas: éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secúndùm veritâtem in eos, qui tália agunt. Exístimas autem hoc, ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, & facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitâtis ejus, & patiéntiæ, & longanimitâtis contémnis? ignoras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addûcit?

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra in gáudium.

Lectio ij.

SEcúndùm autem durítiam tuam, & impœnitens cor, thesaurízas tibi iram in die iræ, & revelatiônis justi judícij Dei, qui reddet unicuíque secúndùm ópera ejus: iis quidem, qui secúndùm patiéntiam boni óperis, glóriam, & honôrem & incorruptiônem quærunt, vitam ætérnam: iis autem, qui sunt ex contentióne, & qui non acquiéscunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira & indignátio.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere

scere in plebem suam. ℣. Benedictiônem ómnium géntium dedit illi, & testaméntum suum confirmâvit super caput ejus. Ideò jurejurándo.

Lectio iij.

TRibulátio & angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum, Judæi primùm, & Græci : glória autem & honor & pax omni operánti bonum, Judæo primùm, & Græco : non enim est accéptio personârum apud Deum. Quicúmque enim sine lege peccavérunt, sine lege períbunt : & quicúmque in lege peccavérunt, per legem judicabúntur. Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur.

℟. Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis. Tu es sacérdos. Glória Patri. Tu es sacérdos.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

SIlvéster Românus, patre Rufino, à prima ætâte óperam dedit Cyríno presbytero : cujus doctrinam & mores egrégiè imitâtus, trigésimum annum agens, Présbyter sanctæ Románæ Ecclésiæ à Marcellíno Pontífice creâtur. Quo in múnere cùm omni laude cléricis áliis antecélleret, in Melchíadis pósteà locum succéssit, Imperatôre Constantíno. Cui Imperatóri, cùm lepræ curándæ causa, sibi ex infántium sánguine, medicôrum consílio, bálneum parári jussísset, sancti Apóstoli Petrus & Paulus in quiête apparuérunt, præcipiéntes ei, ut si ex lepra liberári vellet, omíssa ímpij bálnei immanitâte, Silvéstrum in Sorácte monte latitántem accérseret : à quo salutári lavácro recreâtus, in omni ditiône Románi Impérij templa Christiáno more ædificári imperâret : sublatísque inánium deôrum simulácris, vero Deo cultum adhibêret. Constantìnus ígitur, cæléstibus mónitis obtémperans, Silvéstrum diligentíssime conquisitum vocat : à quo, Apostolôrum imágines recognóscens, baptísmo sanâtur, & ad tuéndam propagandámque Christi religiônem inflammâtur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Nihil profíciet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

ITaque auctôre Silvéstro multas Basílicas ædificâvit, quas sacris imagínibus, donis-

donísque ac munéribus magnificentíssimis exornâvit: facultâte étiam data Christiánis, quod ánteà negâtum erat, públicè templa extruéndi. Hoc Pontífice hábita sunt duo Concília: Nicænum, ubi præsidéntibus ejus Legátis, præsentéque Constantíno, & trecéntis decem & octo Epíscopis, sancta & cathólica Fides explicâta est, Arío, ejúsque sectatóribus condemnátis: quam étiam Synodum confirmâvit, peténtibus Concílij Pátribus univérsis: & Románum, in quo interfuêre ducénti octogínta quátuor Epíscopi, ubi íterùm Aríus condemnâtus est.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: [1] Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vj.

Multa item decrêta fecit Ecclésiæ Dei utília: in his, Ut à solo Epíscopo Chrisma conficerétur: Ut Présbyter chrísmate baptizáti summum linîret vérticem: Ut Diáconi dalmáticis in Ecclésia, & palla linóstima ad lævam uteréntur: Ut in líneo tantùm velo sacrificium altâris conficerêtur. Præscrípsit tempus ómnibus, qui Ordínibus initiáti essent, exercéndi singulos Ordines in Ecclésia, ántequam quísque ad altiôrem gradum ascénderet: Ut láicus clérico non inférret crimen: Ne cléricus apud profánum júdicem causam díceret. Sábbati, & Domínici diéi nómine retento, réliquos hebdómadæ dies Feriârum nómine distínctos, ut jam antè in Ecclésia vocári cœperant, appellári vóluit: quo significarêtur, quotídie cléricos, abjécta ceterârum rerum cura, uni Deo prorsus vacâre debêre. Huic cælésti prudéntiæ, qua Ecclésiam administrâbat, insignis vitæ sánctitas: & benígnitas in páuperes perpétuò respóndit. Quo in génere providit, ut cléricis copiósis egéntes conjúngeret; & sacris virgínibus, quæ ad victum necessária essent, suppeditaréntur. Vixit in Pontificátu annos vigínti unum, menses decem, diem unum. Sepúltus est in Cœmetério Priscíllæ, via Salária. Fecit Ordinatiónes septem mense Decémbri, quibus creâvit Presbyteros quadraginta duos, Diáconos vigínti quinque, Epíscopos per divérsa loca sexagínta quinque.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercêdat

dat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercèdat. Glória. Ipse.

In iij. Nocturno, Homilia in Evang. Sint lumbi vestri præcíncti. ut in Communi Confess. non Pontif. lxxxij.

Responsoria de Communi Confessoris Pontificis. lxij.

Reliqua omnia usque ad Vesperas sumuntur de Communi Confess. Pont lxiiij.

Et in fine Laudum fit commemoratio de Octavis, ut suprà p st ix. Lectionem sancti Thomæ. 275.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI, & Octava Nativitatis.

Ad Vesperas, Antiphona. O admirábile commércium. cum reliquis de Laudib. 298. Psalmi, Dixit Dóminus, Laudâte púeri, Lætâtus sum, Nisi Dóminus, Lauda Jerúsalem. cliiij.

Capitulum, *Tit. 2. c*

Appáruit grátia Dei Salvatôris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietatem, & sæcularia desidéria, sóbriè, & justè, & piè vivâmus in hoc sæculo. Hymnus.

Jesu redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprêmus édidit.

Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testâtur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quòd solus è sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc altra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salûtis Auctôrem novæ
Novo salûtat cántico.

Et nos, beâta quos sacri
Rigâvit unda Sánguinis,
Natâlis ob diem tui,
Hymni tribûtum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona. Propter nímiam charitâtem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti, allelúia.

Oratio.

Deus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcunda, humáno géneri præ

præmia præstitísti : tríbue quæsumus ; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum.

Et non fit aliqua commem.

Ad Matutinum, invitatorium.

Christus natus est nobis, * Venîte adorémus. Psal Venîte, exultêmus. 2. Hymn. Jesu Redémptor. ut suprà.

In primo Nocturno, Aña. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia ?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpâmus víncula eôrum : * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Qui hábitat in cælis, irridêbit eos : * & Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiônem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre : * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplînam, nequándo irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Antiphona Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Antiphona. In sole pósuit tabernáculum suum : & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eôrum.

In omnem terram exîvit sonus eôrum : * & in fines orbis terræ verba eôrum.

In sole pósuit tabernácu-

lum suum : * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * à summo cælo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.

Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum : * & dulciôra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero : * & emundâbor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus.

Antiphona. In sole pósuit tabernáculum suum : & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Aña. Elevámini portæ æternáles,& introíbit Rex glóriæ.

Psalmus 23.

Dómini est terra, & plenitûdo ejus, * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum : * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus, & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo :

Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ : * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternales : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ.

Antiphona. Elevámini portæ æternáles, & introíbit Rex glóriæ. ℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 3. & 4.

Quid ergo ámpliùs Judæo est? aut quæ utílitas circumcisiônis? multum per omnem modum. Primum quidem: quia crédita sunt illis elóquia Dei. Quid enim si quidam illôrum non credidérunt? Numquid incredúlitas illôrum fidem Dei evacuâbit? Absit. Est autem Deus verax: omnis autem homo mendax: sicut scriptum est: Ut justificêris in sermónibus tuis; & vincas cùm judicâris. Si autem iníquitas nostra justítiam Dei comméndat, quid dicêmus! Numquid iníquus est Deus, qui infert iram? (secúndùm hóminem dico.) Absit. Alióquin quómodò judicâbit Deus hunc mundum?

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccâta mundi: ecce de quo dicêbam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cælo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio ij.

An Judæôrum Deus tantùm? nónne & Géntium? Immò & Géntium. Quóniam quidem unus est Deus, qui justíficat circumcisiônem ex fide, & præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem? Absit: sed legem statúimus. Quid ergo dicémus inveníſſe Abraham patrem nostrum secúndùm carnem? Si enim Abraham ex opéribus justificâtus est, habet glóriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptûra? Crédidit Abraham Deo: & reputâtum est illi ad justítiam. Ei autem, qui operâtur, merces non imputâtur secúndùm grátiam, sed secúndùm débitum. Ei verò, qui non operâtur, credénti autem in eum qui justíficat ímpium, reputâtur fides ejus ad justítiam secúndùm propósitum grátiæ Dei. Sicut & David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accépto fert justítiam sine opéribus: Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, & quorum tecta sunt peccâta.

℟. Dies sanctificâtus illúxit nobis: veníte gentes, & adorâte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris.

terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus & lætêmur in ea. Quia hódie.

Lectio iij.

BEatitûdo ergo hæc in circumcisiône tantùm manet, an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputâta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodo ergo reputâta est, in circumcisiône, an in præpútio? Non in circumcisiône, sed in præpútio. Et signum accêpit circumcisiônis, signáculum justítiæ fidei, quæ est in præpútio: ut sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputêtur & illis ad justítiam; & sit pater circumcisiônis non iis tantùm qui sunt ex circumcisiône, sed & iis qui sectántur vestígia fidei, quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus & illúxit nobis: * Allelúia, allelúia. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultêmus & lætêmur in ea. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

In secundo Nocturno, Aña. Speciôsus forma præ filiis hóminum, diffûsa est grátia in lábiis tuis.

Psalmus 44.

ERuctâvit cor meum verbum bonum; * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciôsus forma præ filiis hóminum, diffûsa est grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime,

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procêde, & regna.

Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicôrum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiônis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honôre tuo.

Astitit regîna à dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietâte.

Audi fília, & vide, & inclína aurem tuam: * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet Rex decôrem

tem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filij: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Antiphona. Speciôsus forma præ filiis hóminum, diffûsa est grátia in lábiis tuis.

Antiphona. Homo natus est in ea, & ipse fundâvit eam Altíssimus. Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis, * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriôsa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylônis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundâvit eam Altíssimus?

Dóminus narrâbit in scriptúris populôrum, & príncipum; * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Antiphona. Homo natus est in ea, & ipse fundâvit eam Altíssimus.

Antiphona. Exultábunt ómnia ligna silvârum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Psalmus 95.

Cantâte Dómino cánticum novum: * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritûdo in conspéctu ejus: * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam

riam & honôrem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introîte in átria ejus : * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur; * judicâbit pópulos in æquitâte.

Læténtur cæli, & exúltet terra, commoveâtur mare, & plenitûdo ejus : * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte sua.

Antiphona. Exultábunt ómnia ligna silvârum ante fáciem Dómini, quóniam venit. ℣. Speciôsus forma præ fíliis hóminum. ℟. Diffûsa est grátia in lábiis tuis.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Serm. 7. de Nativitate Domini. Lectio iiij.

FEstivitâtis hodiérnæ, dilectíssimi, verus venerâtor est, & pius cultor, qui nec de incarnatiône Dómini áliquid falsum, nec de Deitâte áliquid sentit indígnum. Paris enim perículi malum est, si illi aut natúræ nostræ véritas, aut patérnæ glóriæ negâtur æquálitas. Cùm ergo ad intelligéndum sacraméntum nativitâtis Christi, qua de matre vírgine est ortus, accédimus, abigâtur procul terrenârum calîgo ratiônum; & ab illuminátæ fidei óculo, mundánæ sapiéntiæ fumus abscédat.

℟. Congratulámini mihi omnes qui diligitis Dóminum : * Quia cùm essem párvula, plácui Altíssimo, & de meis viscéribus génui Deum & hóminem. ℣. Beâtam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia cùm.

Lectio v.

DIvîna est enim auctóritas, cui crédimus : divîna est doctrîna, quam séquimur. Quóniam sive legis testificatióni, sive oráculis Prophetârum, sive Euangélicæ tubæ interiôrem admoveâmus audîtum : verum est, quod Joánnes plenus Spíritu sancto intónuit : In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Et simíliter verum est quod idem prædicâtor adjécit : Ver-

Verbum caro factum est, & habitâvit in nobis: & vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti à Patre.

℟. Confirmâtum est cor Vírginis, in quo divîna mystéria Angelo nuntiánte concêpit: tunc speciôsum forma præ filiis hóminum castis suscêpit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit & hóminem. ℣. Domus pudíci péctoris, templum repéntè fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concêpit Fílium. Et benedícta.

Lectio vj.

In utrâque ergo natúra idem est Dei Fílius, nostra suscípiens, & própria non amíttens: in hómine hóminem rénovans, in se incommutábilis persevérans. Déitas enim quæ illi cum Patre commûnis est, nullum detriméntum omnipoténtiæ súbiit, nec Dei formam servi forma violâvit: quia summa & sempitérna esséntia quæ se ad humáni géneris inclinâvit salûtem, nos quidem in suam glóriam transtulit, sed quod erat, esse non déstitit. Unde cùm Unigénitus Dei minôrem se Patre confitêtur, cui se dicit æquâlem; veritâtem in se formæ utriúsque demónstrat: ut & humânam probet impar ílitas, & divînam declâret æquálitas.

℟. Benedícta & venerábilis es virgo María, quæ sine tactu pudôris invénta es mater Salvatôris: * Jacêbat in præsépio, & fulgêbat in cælo. ℣. Dómine audívi audîtum tuum, & tímui: considerávi ópera tua, & expávi: in médio duôrum animálium. Jacêbat. Glória Patri. Jacêbat.

In tertio Nocturno, Aña. In princípio, & ante sæcula Deus erat Verbum, & ipse natus est hódie Salvâtor mundi.

Psalmus 96.

Dominus regnâvit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, & caligo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcêdet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini: * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audîvit, & lætâta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, *

dæ, * propter judícia tua Dómine:
Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus ánimas sanctôrum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.
Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.
Antiphona. In princípio, & ante sæcula Deus erat Verbum, & ipse natus est hódie Salvâtor mundi.
Antiphona. Ante lucíferum génitus, & ante sæcula, Dóminus Salvâtor noster hódie nasci dignâtus est.

Psalmus 97.

Cantâte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvâvit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutâre suum: * in conspéctu Géntium revelâvit justítiam suam.
Recordâtus est misericórdiæ suæ, * & veritâtis suæ dómui Israël.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutâre Dei nostri.
Jubilâte Deo omnis terra: * cantâte, & exultâte, & psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.
Jubilâte in conspéctu Regis Dómini: * moveâtur mare, & plenitûdo ejus: orbis terrârum, & qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini: * quóniam venit judicâre terram.
Judicâbit orbem terrârum in justítia, * & pópulos in æquitâte.
Antiphona. Ante lucíferum génitus, & ante sæcula, Dóminus Salvâtor noster hódie nasci dignâtus est.
Antiph. Nato Dómino Angelôrum Chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, & Agno.

Psalmus 98.

Dóminus regnâvit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveâtur terra.
Dóminus in Sion magnus: * & excélsus super omnes pópulos.
Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.
Tu paráisti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exal-

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus: * & Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiêbat eos: * in colúmna nubis loquebâtur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus; * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eôrum.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Antiphona. Nato Dómino Angelôrum chorus canebat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, & Agno. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2. c*

In illo témpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderêtur puer: vocâtum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homilìa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ. circa medium.

Circumcíditur ítaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis, filius datus est nobis? Factus est enim sub lege, ut eos, qui sub lege essent, lucrifáceret. Ut sisterent eum Dómino. Quid sit autem in Jerúsalem sisti Dómino, dícerem, nisi in Isaíæ comméntis antè dixíssem. Circumcísus enim vítiis, Domínico dignus judicâtur obtútu: quia óculi Dómini super justos. Vides omnem legis véteris sériem fuisse typum futúri: nam & circumcísio purgatiônem sígníficat delictôrum.

℟. Sancta & immaculâta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cæli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia quem. Benedíctio. Divinum auxílium.

Lectio viij.

Sed quóniam prona quadam cupiditâte peccándi, humánæ carnis & mentis fragílitas inextricabílibus vítiis implicâtur, eò per octâvum circumcisiônis diem culpæ totíus futûra purgátio,

tio, resurrectiônis præfigurabâtur ætâte. Hæc est enim illud: Quia omne masculînum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. Verbis enim Legis promittebâtur Vírginis partus. Et verè sanctus, quia immaculâtus. Dénique ipsum esse, qui Lege signétur, in eúmdem modum ab Angelo repetîta verba declárant: Quod nascêtur, inquit, Sanctum, vocábitur Fílius Dei.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolôre: * Salvatôrem sæculôrum, ipsum Regem Angelôrum, sola Virgo lactâbat úbere de cælo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repéntè fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concêpit Fílium. Salvatôrem. Glória Patri. Salvatôrem.

Lectio ix.

Solus enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ immaculâti partus novitâte non sénserit, & cæléstî majestâte depúlerit. Nam si lítteram sequâmur: quómodo sanctus omnis másculus, cùm multos sceleratíssimos fuísse non láteat? Numquid sanctus Achab? Numquid sancti pseudoprophétæ, quos ad Elíæ preces ultor cæléstis injúriæ ignis absúmpsit? Sed ille sanctus, quem in figúra futúri mystérij pia legis divínæ præscrípta signabant: eò quòd solus sanctæ Ecclésiæ vírginis ad generándos pópulos Dei, immaculâtæ fœcunditâtis aperiret genitále secrêtum.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,
& per Horas, Aña.

O Admirábile commércium! Creâtor géneris humáni, animâtum corpus sumens, de Vírgine nasci dignâtus est: & procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitâtem. Psalm Dóminus regnâvit, cum rel q. 19. Aña Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptûræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humânum: te laudâmus Deus noster. Antiphona. Rubum quem víderat Moyses incombústum, conservâtam agnóvimus tuam laudábilem virginitâtem: Dei génitrix intercêde pro nobis. Antiphona. Germinâvit radix Jesse: orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatôrem: te laudâmus Deus noster. Aña. Ecce María génuit nobis Salvatôrem: quem Joánnes videns exclamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce

ecce qui tollit peccâta mundi, allelúia.

Capitulum. *Tit. 2. c*

APpáruit grátia Dei Salvatôris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietâtem, & sæculária desidéria, sóbriè, & justè, & piè vivâmus in hoc sæculo.

Hymnus.

A Solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canâmus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beâtus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ Paréntis víscera
Cæléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secrêta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repéntè fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concêpit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacêre pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cæléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palamque fit Pastóribus
Pastor, Creâtor ómnium.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Mirábile mystérium declarâtur hódie: innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit permánsit, & quod non erat assúmpsit; non commixtiônem passus, neque divisiônem.

Oratio.

DEus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculôrum.

Ad Tertiam, Antiphona. Quando natus es. Capitulum. Appáruit.

℟. breve. Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitâvit in nobis. Allelúia allelúia. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocâbit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

Ad Sextam, Aña. Rubum quem víderat Móyses.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

ET: Tu in princípio Dómine terram fundásti: & ópera mánuum tuârum sunt cæli.

℟. breve. Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutâre suum, Allelúia, allelúia. Glória. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutâre Dei nostri, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona, Ecce María.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

IPsi períbunt, tu autem permanêbis; & omnes sicut vestiméntum veteráscent, & velut amíctum mutâbis eos, & mutabúntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

℟. breve. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutâre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Vesperas, Antiphona. O admirábile. cum reliquis de Laudibus. 298. Psalmi, Capitulum, & Hýmnus, ut suprà in primis Vesp. 288. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona. Magnum hereditâtis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollûtus ex ea carnem assúmens: omnes Gentes vénient, dicéntes: Glória tibi Dómine. Oratio.

DEus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat.

Deinde pro S. Stephano, Antiphona. Stéphanus autem plenus grátia, & fortitúdine faciêbat signa magna in pópulo. ℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit: beâtus homo, cui cæli patébant.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui primítias mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti: tríbue quæsumus; ut pro nobis intercéssor exístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorâvit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

IN OCTAVA S. Stephani. Duplex.

Omnia fiunt sicut in die Festi 252. præter Lectiones & Orationem.

Et fit commemoratio de aliis Octavis.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolôrum.

Lectio j. *Cap. 7. & 8.*

DUra cervîce, & incircumcísis córdibus & áuribus, vos semper Spirítui sancto resistitis sicut patres vestri, ita & vos. Quem Prophetârum non sunt persecúti patres vestri? Et occidérunt eos, qui prænuntiábant de advéntu Justi, cujus vos nunc proditóres & homicídæ fuístis: qui accepístis legem in dispositiône Angelôrum, & non custodístis. Audiéntes autem hæc, dissecabántur córdibus suis, & stridébant déntibus in eum.

℟. Stéphanus autem plenus grátia & fortitúdine, * Faciêbat prodígia & signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, & non póterant resístere sapiéntiæ, & spirítui qui loquebâtur. Faciêbat.

Lectio ij.

CUm autem esset plenus Spíritu sancto, inténdens in cælum vidit glóriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei. Et ait: Ecce vídeo cælos apértos, & Fílium hóminis stantem à dextris Dei. Exclamántes autem voce magna, continuérunt aures suas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitâtem lapidábant; & testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabâtur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem, & dicéntem: Dómine Jesu súscipe spíritum meum.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio; * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia & fortitúdine, faciébat prodígia & signa magna in pópulo. Et intuebántur.

Lectio iij.

POsitis autem génibus, clamâvit voce magna, dicens: Dómine, ne stâtuas illis hoc peccâtum. Et cùm hoc dixísset, obdormîvit in Dómino. Saulus autem erat conséntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecútio magna in Ecclésia, quæ erat Jerosólymis: & omnes dispérsi sunt per regiónes Judææ & Samaríæ, præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum.

℟. Intuens in cælum beâtus Stéphanus, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce vídeo cælos apértos, & Fílium hóminis stantem à dextris virtûtis Dei. ℣. Cùm autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cælum vidit glóriam Dei, & ait. Ecce vídeo. Glória Patri. Ecce vídeo.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 1. de Sancto Stephano.

Lectio iiij.

POst hestérnum festivíssimum diem, quo Salvatôris nostri Christi nobis natívitas illúxit, étiam hodiérnus dies beáti mártyris Stéphani corôna illustrâtur. Mártyris illius mérita nulla pars orbis ignôrat: passus enim est in ipso princípio Ecclésiæ, id est, in ipsa urbe Jerosólyma. Ibi enim Diáconus ministrâvit: & in ipso juventûtis flore decôrem ætâtis suæ sánguine purpurâvit. Pássio ejus insignis est, multúmque mirábilis. Hanc modò de libro Actuum Apostolôrum cùm legerêtur, non solùm audívimus, sed étiam óculis spectávimus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: & ne stâtuas illis hoc peccâtum. ℣. Pósitis autem génibus clamâvit voce magna, dicens. Dómine Jesu.

Lectio v.

CHristus ergo caput mártyrum prior passus est pro nobis, relínquens vobis exémplum, ut sequamini vestígia ejus. Cujus passiónis vestígia prosecûtus beatíssimus Stéphanus, confiténdo Christum lapidâtus à Judæis, corônam méruit tamquam suo sibi nómine pósitam. Stéphanus enim Græcè, Latínè corôna appellâtur. Jam corôna nomen habébat, & ideò palmam martyrij suo nómine præferêbat.

℟. Impetum fecérunt unanímiter in eum, & ejecérunt eum extra civitâtem, invocántem & dicéntem: * Dómine Jesu áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabâtur Saulus: & lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem. Dómine Jesu.

Lectio vj.

QUi cùm lapidarêtur, non solùm non expectâbat de persecutóribus reportâre vindíctam, sed eis pótiùs de Deo véniam postulâbat. Memínerat enim dixísse Dóminum: Mihi vindícta, ego retríbuam, dicit Dómi-

Dóminus. Et íterùm : Ne díxeris, Ulcíſcar me de inimícis meis : ſed expécta Dóminum, ut tibi auxílio ſit. Expectâre nos jubet Dóminus Deus, ut in die futúræ retributiônis cum ſanctis Martyribus vindicêmur.

℟. Impij ſuper juſtum jactû ram fecérunt, ut eum morti tráderent : * At ille gaudens ſuſcêpit lápides, ut mererétur accípere corônam glóriæ. ℣. Continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. At ille. Glória Patri. At ille.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 23. d*

IN illo témpore : Dicêbat Jeſus Scribis & Phariſæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & Sapiéntes, & Scribas : & ex illis occidêtis, & crucifigêtis. Et réliqua.

Homilîa ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in cap. 23. Matthæi.

JErúſalem Jerúſalem quæ occîdis Prophétas. Jerúſalem, non ſaxa & ædifícia civitâtis, ſed habitatóres vocat : quam plangit patris afféctu, ſicut & in álio loco légimus, quòd videns eam, flêverit. In eo autem quod dicit : Quóties vólui congregâre filios tuos, omnes retrò Prophétas à ſe miſſos eſſe teſtâtur. Gallínæ quoque ſimilitúdinem congregántis ſub alas pullos ſuos, in Cántico Deuteronómij légimus : Sicut áquila prótegit nidum ſuum, & ſuper pullos ſuos deſiderâvit : expándens alas ſuas, ſuſcêpit eos, & tulit ſuper pennas ſuas.

℟. Stéphanus ſervus Dei : quem lapidábant Judæi, vidit cælos apértos : vidit & introîvit : * Beâtus homo, cui cæli patébant. ℣. Cùm ígitur ſaxôrum crepitántium túrbine quaterêtur, inter æthéreos aulæ cæléſtis ſinus divîna ei cláritas fulſit. Beâtus homo.

Lectio viij.

ECce relinquêtur vobis domus veſtra deſérta. Hoc ipſum ex persóna Jeremíæ jam antè díxerat : Relíqui domum meam, dimíſi hereditâtem meam : facta eſt mihi heréditas mea quaſi ſpelúnca hyænæ. Deſértam Judæôrum domum, id eſt, templum illud quod fulgêbat augúſtiùs, óculis comprobâmus, quia habitatôrem Chriſtum pérdidit, & hereditâtem præripere géſtiens occîdit herêdem.

℟. Patefáctæ ſunt jánuæ cæli Chriſti mártyri beato Stépha-

Stéphano, qui in número mártyrum invéntus est primus: * Et ídeò triúmphat in cælis coronâtus. ℣. Mortem enim, quam Salvâtor noster dignâtus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeò. Glória Patri. Et ídeò.

Lectio ix.

Dico enim vobis, non me vidébitis ámodò, donec dicâtis: Benedíctus, qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, & ad pópulum Judæôrum. Versículum autem istum, quo & párvuli atque lacténtes in ingréssu Jerúsalem Dómini Salvatôris usi sunt, quando dixérunt: Benedíctus qui venit in nómine Dómini, hosánna in excélsis: sumpsit de centésimo décimo séptimo Psalmo, qui maniféstè de advéntu Dómini scriptus est.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes & per Horas, Antiphona. Lapidavérunt. cum reliquis 256.

Pro commemoratione sancti Joannis, Antiphona. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beâti Joánnis Apóstoli tui & Euangelístæ illuminâta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro sanctis Innocentibus, Antiph. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, & sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irâtus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitâte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum.

In secundis Vesperis Añæ de Laudibus Festi. Lápidavérunt. cum reliquis. 256. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & ultimo loco, Psalmus. Crédidi. 139.

Deinde fit de S. Joanne.

Capitulum. *Eccli* 15.

Qui timet Deum, fáciet bona: & qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, & obviâbit illi quasi mater honorificâta.

Hym-

Hymnus.

EXúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet láudibus:
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.

Vos sæculôrum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium;
Audîte voces súpplicum.

Qui templa cæli clauditis,
Serásque verbo sólvitis;
Nos à reátu nóxios
Solvi jubête, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanâte mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus:

Ut, cùm redîbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudij
Concêdat esse cómpotes.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Valdè honorándus est beâtus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnificat, Antiphona.
Iste est Joánnes qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia.

Oratio. Ecclésiam tuam. ut suprà 304.

Pro S. Stephano, Antiphona.
Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum. ℣. Stéphanus vidit cælos apértos. ℟. Vidit & introîvit, beâtus homo, cui cæli patébant.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui primítias mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti: tríbue quæsumus; ut pro nobis intercéssor exístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorâvit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat.

Pro SS. Innocentibus, Aña.
Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, & dicunt semper: Glória tibi Dómine. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster

Oratio.

DEus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum.

IN OCTAVA sancti Joannis.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die, præter Lectiones.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

POst hæc vidi: & ecce óstium apértum in cælo; & vox prima, quam audívi tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens: Ascénde huc, & osténdam tibi quæ opórtet fieri post hæc. Et statim fui in spíritu: & ecce sedes pósita erat in cælo, & supra sedem sedens. Et qui sedêbat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis & sárdinis; & iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor: & super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, & in capítibus eôrum corónæ áureæ.

℟. Valdè honorándus est beâtus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendâvit. ℣. Virgo est eléctus à Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui Christus.

Lectio ij.

ET de throno procedébant fúlgura, & voces, & tonítrua: & septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo: & in médio sedis, & in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis antè & retrò. Et ánimal primum símile leóni, & secúndum ánimal símile vítulo, & tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, & quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor animália, síngula eôrum habébant alas senas: & in circúitu, & intus plena sunt óculis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, & scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Euangélij de ipso sacro Domínici péctoris fonte potâvit. Et scimus.

Lectio iij.

ET réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est. Et cùm darent illa animália glóriam, & honôrem, & benedictiónem sedénti super thronum, vivénti in sæcula sæculórum;

rum; procidébant vigínti quátuor senióres ante sedéntem in throno, & adorábant vivéntem in sæcula sæculórum, & mittébant corónas suas ante thronum, dicéntes: Dignus es Dómine Deus noster accípere glóriam, & honórem, & virtútem: quia tu creásti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta sunt.

℟. Hic est beatíssimus Euangelísta & Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltiùs à Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui privilégio.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi in Joánnem. *Tract.* 36.

Lectio iiij.

IN quátuor Euangéliis, vel pótiùs quátuor libris unius Euangélij sanctus Joánnes Apóstolus non immérito secúndùm intelligéntiam spiritálem áquilæ comparátus, áltiùs multóque sublímiùs áliis tribus eréxit prædicatiónem suam: & in ejus erectióne étiam corda nostra érigi vóluit. Nam céteri tres Euangelístæ tamquam cum hómine Dómino in terra ámbulant, & de divinitáte ejus pauca dixérunt: istum autem quasi pigúerit in terra ambuláre, sicut ipso exórdio sui sermónis intónuit, eréxit se non solùm super terram, & super omnem ámbitum aëris & cæli, sed super omnem étiam exércitum Angelórum, omnémque constitutiónem invisibílium potestátum; & pervénit ad eum, per quem facta sunt ómnia, dicéndo: In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: * Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei. Et scribam.

Lectio v.

HUic tantæ sublimitáti princípij étiam cétera cóngrua prædicávit, & de Dómini divinitáte, quómodo nullus álius, est locútus: hoc ructábat, quod bíberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Euangélio narrátur, quia & in convívio super pectus Dómini discumbébat. De illo ergo péctore in secréto bibébat; sed

sed quod in secréto bibit, in manifésto eructâvit: ut pervéniat ad omnes Gentes non solùm incarnátio Fílij Dei, pássio, & resurréctio; sed étiam quod erat ante incarnatiônem únicus Patri, Verbum Patris, coætérnus generánti, æquâlis ei à quo missus est.

℟. Diligêbat autem eum Jesus, quóniam speciâlis prærogatíva castitâtis, amplióri dilectiône fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritûrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendâvit. Quia virgo.

Lectio vj.

AQuila ipse est Joánnes, sublímium prædicâtor, & lucis intérnæ atque ætérnæ fixis óculis contemplâtor. Dicúntur enim & pulli aquilârum à paréntibus sic probári, patris scílicet ungue suspéndi, & rádiis solis oppóni. Qui firmè contemplâtus fúerit, filius agnóscitur: si ácie palpitáverit, tamquam adulterînus ab ungue dimíttitur. Jam ergo vidête, quàm sublímia loqui débuit, qui est áquilæ comparâtus: & tamen étiam nos humi repéntes, infirmi, & vix ullîus moménti inter hómines, audêmus tractâre ista, & ista expónere: & putâmus nos aut cápere posse cùm cogitâmus, aut capi dum dícimus.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implêvit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 21. d*

IN illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligêbat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homilìa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 87. in Ioannem circa medium.

CUm magna Christus Petro communicásset, orbis terrârum curam demandásset, martyrium prædixísset, & majôrem erga eum dilectiônem testâtus esset: cùm vellet Petrus Joánnem sócium & collêgam, inquit: Hic autem quid? Numquid eámdem viam aggrediêtur? Et quemádmodum in cœna interrogâre non ausus, Joánnem suffécit; ita nunc vicem reddit, arbitrâtus eum

eum velle, sed non audêre de se sciscitári. Tum Christus: Si eum volo manêre donec véniam, quid ad te?

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, & ponam te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus. ℣. Esto fidêlis usque ad mortem, & dabo tibi corônam vitæ. Quóniam.

Lectio viij.

NAm cùm nímia id charitâte díceret Petrus, nec ab eo dívidi vellet, osténdens Christus, quòd quantâvis eum dilectiône prosequerêtur, suam ássequi non posset, inquit: Si eum volo manêre, quid ad te? His verbis nos erúdiens, neque doléndum, neque curiósiùs præter divînam voluntâtem investigándum. Nam cùm Petrus semper in hujúsmodi interrogatiónes ferventiùs prosiliret, iterùm ejus fervôrem retúndens, quòd non sit ultériùs inquiréndum, in hunc modum respóndit.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Beâtus Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia. ℣. Fluénta Euangélij de ipso sacro Domínici péctoris fonte potâvit. Beâtus Apóstolus. Glória Patri. Beâtus.

Lectio ix.

EXiit ergo sermo iste inter fratres, quòd discípulus ille non móritur: & non dixit ei Jesus, quia non móritur; Sed, Si eum volo manêre donec véniam, quid ad te? Noli arbitrári, inquit, eódem modo me de vobis disposuísse. Hoc autem dixit, ut intempestivum afféctum, & consuetúdinis desidérium tólleret. Cùm enim essent orbis terrârum curam suscептúri, simul ampliùs esse non oportêbat: magnum enim fuísset mundo detriméntum. Idcírcò inquit: Opus suscepísti, id considera, pérfice, labóra, & te certamínibus expône. Quid ad te, si volo eum manêre hîc? tu officium tuum cura, & exéquere.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes, Antiphona. Valde honorándus. cum reliquis. 261. Capitulum, Hymnus, ℣. & Antiphona ad Benedictus, ibidem.

Pro commemoratione sanctorum Innocentium, Antiphona. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, & sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irâtus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitâte David.

Oratio

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiôrum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateâtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Horas omnia ut in die Festi. 261.

In secundis Vesperis Añæ de Laudibus Festi. Valdè honorándus. 262. Psalmi ut in secundis Vesperis de Communi Apostolorum. xiiij.

Capitulum, & alia, ut in die. 262 cum commemoratione SS. Innocentium, Antiphona. Hi sunt, qui cum muliéribus. ℣. Heródes irâtus. Oratio. Deus, cujus hodiérna die.

IN OCTAVA SS. Innocentium. Duplex.

Omnia dicuntur sicut in Festo. 265. præter Lectiones: & omittitur nonum Responsorium; cujus loco dicitur. Te Deum laudâmus.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. *Cap. 5.*

Justificati ergo ex fide pacem habeâmus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum: per quem & habêmus accéssum per fidem in grátiam istam, in qua stamus, & gloriâmur in spe glóriæ filiôrum Dei. Non solùm autem, sed & gloriâmur in tribulatiónibus: sciéntes quòd tribulátio patiéntiam operâtur, patiéntia autem probatiônem, probátio verò spem; spes autem non confundit: quia cháritas Dei diffûsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: * Vírgines enim permansérunt, ideò regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

Lectio ij.

Ut quid enim Christus, cùm adhuc infirmi essêmus, secúndùm tempus pro ímpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono fórsitan quis áudeat mori. Commêndat autem charitâtem suam Deus in nobis: quóniam cùm adhuc peccatóres essêmus, secúndùm tempus Christus pro nobis mórtuus est: multò ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsius, salvi érimus ab ira per ipsum.

℟. Sub

℟. Sub altâre Dei audívi voces occisôrum dicéntium : * Quare non defféndis sánguinem nostrum ? & accepérunt divînum respónsum : Adhuc sustinête módicum tempus, donec impleâtur númerus fratrum vestrôrum. ℣. Vidi sub altâre Dei ánimas interfectôrum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant, & clamábant voce magna, dicéntes. Quare. Lectio iij.

SI enim cùm inimíci essêmus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílij ejus : multò magis reconciliáti salvi érimus in vita ipsius. Non solùm autem : sed & gloriâmur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiônem accépimus. Proptéreà sicut per unum hóminem peccâtum in hunc mundum intrâvit, & per peccâtum mors, & ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculôrum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas : & benedixérunt vivéntem in sæcula sæculôrum. Mitténtes corónas suas. Glória Patri. Mitténtes.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 1. de Innocentibus.

Lectio iiij.

NAscénte Dómino luctus cœpit, non cælo, sed mundo : indícitur mátribus lamentátio, Angelis exultátio, infántibus transmigrátio. Deus est, qui natus est : Innocéntes illi debéntur víctima, qui venit damnâre mundi malítiam. Agnélli debent immolári, quia Agnus futûrus est crucifigi, qui tollit peccâta mundi. Sed oves úlulant matres, quia agnos perdunt sine voce balántes. Grande martyrium, crudéle spectáculum. Exímitur machæra, & nulla intérvenit causa : sola stridet invídia, cùm qui natus est, nulli fáciat violéntiam. Sed oves cérnimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audîta est, plorâtus & ululâtus magnus. Pígnora sunt, non crédita, sed creâta : non depósita, sed expósita.

℟. Effudérunt sánguinem sanctôrum velut aquam in circúitu Jerúsalem : * Et non erat qui sepeliret. ℣. Posuérunt mortália servôrum tuôrum escas volatílibus cæli, carnes sanctôrum tuôrum béstiis terræ. Et non erat.

Lectio

Lectio v.

TEstis est ipsa natûra, quæ pugnâbat in mártyres, cùm tyránnus jactâret infántes. Mater crines cápitis dissipâbat, quæ ornaméntum cápitis amittêbat. Quantis modis infántem volêbat abscóndere, & ipse se infántulus publicâbat! Nesciêbat tacêre, quia necdum didícerat formidâre. Pugnâbat mater, & cárnifex: ille trahêbat, illa tenêbat. Ad carníficem mater clamâbat: Quid séparas à me, quem génui ex me? Uterus génuit, non mansit ille, cùm vixit, úbera mea frustrà lacte contórquens. Cautè portávi, quem à te vídeo manu crudéli jactári. Modò eum effudérunt víscera mea, & tu elidis ad terram. ℟. Isti sunt sancti qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos; * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica Dómine sánguinem sanctôrum tuôrum, qui effûsus est. Quia clamant.

Lectio vj.

ALia acclamâbat mater, cùm exáctor latro non compélleret simul occídi cum párvulo matrem: Ut quid me dimíttis inânem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, & líbera matrem. Alia dicêbat: Quid quæritis? Unum quæritis, & multos occíditis, & ad unum, qui unus est, attíngere non potéstis. Alia contrà clamâbat: Veni jam, veni Salvâtor mundi; quamdiu quærêris? Nullum times: vídeat te miles, & nostros non occîdat infántes. Miscebâtur lamentátio matrum, & ad cælum transíbat oblátio parvulôrum.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Vírgines enim sunt. Ambulábunt mecum. Glória. Ambulábunt.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2. b*

IN illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, & áccipe púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum: & esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Homilia 8. in Matth. ante medium.

QUæ cùm audísset Joseph, nequáquam passus est scándalum, neque dixit: Incérta ista res est, ac prorsus ambígua. Tu paulò antè dicébas, quia salvâbit pópu-

pópulum suum, & nunc seípsum quidem non potest de perículis liberâre: sed fuga nobis est necessária, & peregrinátio, ac transmigrátio longínqua. Contrária omníno sunt facta promíssis. Sed horum nihil prorsus oppônit: vir enim erat fidélis; neque reversiônis tempus curiósè inquirit, quod útique ab Angelo non signátè fúerat expréssum: sed esto ibi, inquit, úsquequò dicam tibi.

℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei & Agni: *Et resonâbat terra in voces eôrum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo & Agno, & in ore ipsôrum non est invéntum mendácium. Et resonâbat.

Lectio viij.

Verùm ille nec per ista quidem factus est segnior, sed obedivit libénter, & crédidit, omnes prorsus tribulatiónes cum gáudio sustinéndo. Enimverò miséricors Deus mœstis rebus quædam étiam jucúnda permíscuit. Quod certè in sanctis ómnibus facit, quos neque tribulatiónes, neque jucunditátes sinit habêre contínuas: sed tum de advérsis, tum ex prósperis justôrum vitam quasi admirábili varietâte contéxit. Quod hîc quoque eum fecísse consídera.

℟. Vidi sub altâre Dei ánimas interfectôrum propter verbum Dei quod habébant, & clara voce dicébant: *Víndica Dómine sánguinem sanctôrum tuôrum; qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica Dómine. Glória Patri. Víndica.

Lectio ix.

Vidéndo quippe sanctus Joseph grávidam Vírginem, in conturbatiônem íncidit máximam: sed ádfuit repéntè Angelus, timôrem prorsus extínguens. Deínde videns púerum natum, máxima exultatiône replêtus est: sed rursus huic étiam gáudio perículum grande succéssit, cùm tota útique cívitas turbarétur, ipse rex fúreret, & ad necem púerum quæreret. Sed & hunc mœrôrem ália rursus lætítia subsecûta est, apparítio vidélicet stellæ, & adorátio Magôrum. Post hanc quoque jucunditâtem, íterùm perículum, iterúmque formído. Quærit, inquit, Heródes ánimam púeri, & fúgere necésse est, & in longínqua transíre.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes & per Horas omnia ut in die Festi. 269. omissis Commemorat.

In secundis Vesperis, Antiphonæ de Laudibus 269. Psalmi de Dominica. 135.

& loco ultimi, Psalm. Credidi. 139. reliqua ut in die. 271.

Post Orationem sanctorum Innocentium fit commemoratio de Vigilia Epiphaniæ, Antiphona, Puer Jesus proficiêbat ætâte & sapiéntia coram Deo & homínibus. ℣. Notum fecit Dominus, allelúia. ℟. Salutâre suum, allelúia.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine diléčti Fílij tui mereâmur bonis opéribus abundâre.

Deinde fit commemoratio S. Telesphori Papæ & martyris, Antiphona. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit; fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Telésphori mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

IN VIGILIA Epiphaniæ.

Officium fit Semiduplex.

Ad Matutinum omnia dicuntur, ut in Octava Nativitatis; exceptis Lectionibus & aliis, quæ infrà ponuntur.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 7.

An ignorâtis fratres (sciéntibus enim legem loquor) quia lex in hómine dominâtur quanto témpore vivit? Nam quæ sub viro est múlier, vivénte viro, alligâta est legi: si autem mórtuus fúerit vir ejus, solûta est à lege viri. Igitur, vivénte viro, vocábitur adúltera; si fúerit cum álio viro: si autem mórtuus fúerit vir ejus, liberâta est à lege viri, ut non sit adúltera, si fúerit cum álio viro.

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccâta mundi: ecce de quo dicêbam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cælo venit, super omnes est. Cujus non sum.

Lectio ij.

Itaque fratres mei, & vos mortificáti estis legi per corpus Christi, ut sitis altérius, qui ex mórtuis resurréxit,

rexit, ut fructificêmus Deo. Cùm enim essêmus in carne, passiónes peccatôrum, quæ per legem erant, operabántur in membris nostris, ut fructificárent morti. Nunc autem solúti sumus à lege mortis in qua detinebâmur, ita ut serviâmus in novitâte spíritus, & non in vetustâte lítteræ.

℟. Dies sanctificâtus illúxit nobis: veníte gentes, & adoráte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus & lætémur in ea. Quia hódie.

Lectio iij.

Quid ergo dicêmus? lex peccâtum est? Absit. Sed peccâtum non cognóvi, nisi per legem: nam concupiscéntiam nesciêbam, nisi lex díceret: Non concupísces. Occasiône autem accépta, peccâtum per mandâtum operâtum est in me omnem concupiscéntiam. Sine lege enim peccâtum mórtuum erat. Ego autem vivêbam sine lege aliquándo. Sed cùm venísset mandâtum, peccâtum revíxit.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus & illúxit nobis: * Alleluia, allelúia. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultêmus & lætêmur in ea. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 13. de Tempore.

Lectio iiij.

Dominus noster Jesus Christus, fratres charíssimi, qui in ætérnum est cunctôrum creâtor, hódie de matre nascéndo factus est nobis Salvâtor. Natus est nobis hódie in témpore per voluntâtem, ut nos perdûcat ad Patris ætérnitâtem. Factus est Deus homo, ut homo fieret Deus: ut panem Angelôrum manducâret homo, Dóminus Angelôrum hódie factus est homo.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum: * Quia cùm essem párvula, placui Altíssimo, & de meis viscéribus génui Deum & hóminem. ℣. Beâtam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia cùm essem.

Lectio v.

Hodie implêta est prophetîa illa, quæ dicit: Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum: aperiâtur terra; & gérminet Salvatôrem. Factus est ígitur qui fécerat, ut invenirêtur qui períerat. Sic enim in Psalmis homo confitêtur: Priúsquam humiliârer, ego peccávi. Pec-

câvit

cávit homo, & factus est reus: natus est homo Deus, ut liberarêtur reus. Homo ígitur cécidit, sed Deus descéndit. Cécidit homo miserabíliter, descéndit Deus misericórditer. Cécidit homo per supérbiam, descéndit Deus cum grátia.

℟. Confirmâtum est cor Vírginis, in quo divína mystéria Angelo nuntiánte concêpit: tunc speciôsum forma præ filiis hóminum castis suscêpit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit & hóminem. ℣. Domus pudíci péctoris, templum repénte fit Dei, intácta néfciens virum, verbo concêpit Fílium. Et benedícta.

Lectio vj.

O Mirácula, ô prodígia, fratres mei, natúræ jura mutántur in hómine! Deus náscitur; virgo sine viro gravidâtur, viri nésciam sermo Dei marîtat: simul facta est mater & virgo, mater facta, sed incorrúpta, virgo habens filium, nésciens virum, semper clausa, sed non infœcúnda. Solus enim sine peccáto est natus, quem sine viríli compléxu non concupiscéntia carnis, sed obediéntia génuit mentis.

℟. Benedícta & venerábilis es virgo María, quæ sine tactu pudôris invénta es mater Salvatôris: * Jacêbat in præsépio, & fulgêbat in cælo. ℣. Dómine audívi audítum tuum, & tímui: considerávi ópera tua, & expávi: in médio duôrum animálium. Jacêbat. Glória Patri. Jacêbat.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2. d*

IN illo tempore: Defúncto Herôde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, in Ægypto, dicens: Surge, & accipe púerum, & matrem ejus, & vade in terram Israël. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comm. in c. 2. Matth.

EX hoc loco intellígimus, non solùm Herôdem, sed & sacerdótes & Scribas eôdem témpore necem Dómini fuisse meditátos. Qui surgens accêpit púerum, & matrem ejus. Non dixit, Accêpit filium suum, & uxôrem suam: sed púerum, & matrem ejus, quasi nutrítius, non marîtus.

℟. Sancta & immaculâta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cæli cápere non póterant tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in mulíeribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia quem.

Lectio

Lectio viij.

Audiens autem quòd Archelâus regnâret in Judæa pro Herôde patre suo, tímuit illò ire. Multi labúntur errôre, propter ignorántiam históriæ, putantes eúmdem esse Herôdem, à quo in passiône sua Dóminus irridêtur, & qui nunc mórtuus esse referâtur. Ergo Heródes ille, qui cum Piláto pósteà amicítias fecit, hujus Herôdis filius est, frater Archelái.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolôre: * Salvatôrem sæculôrum, ipsum Regem Angelôrum, sola Virgo lactâbat úbere de cælo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repéntè fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatôrem. Glória Patri. Salvatôrem.

Lectio ix.

Quóniam Nazaræus vocábitur. Si fixum de Scriptúris posuísset exémplum, numquam díceret: Quod dictum est per Prophétas, sed simplíciter: Quod dictum est per Prophétam: nunc autem pluráliter Prophétas vocans, osténdit se non verba de Scriptúris sumpsísse, sed sensum. Nazaræus sanctus interpretâtur. Sanctum autem Dóminum futûrum omnis Scriptûra commémorat.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

O Admirábile commércium! Creâtor géneris humáni, animâtum corpus sumens, de Vírgine nasci dignâtus est: & procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitâtem. Psalm. Dóminus regnâvit, cum reliq. 19. Aña. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humânum: te laudâmus Deus noster. Antiphona. Rubum quem víderat Moyses incombústum, conservâtam agnóvimus tuam laudábilem virginitâtem: Dei génitrix intercéde pro nobis. Antiphona. Germinâvit radix Jesse: orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatôrem: te laudâmus Deus noster. Aña. Ecce Maria génuit nobis Salvatôrem: quem Joánnes videns exclamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

Capitulum. *Galat. 4.*

Fratres, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium: sed sub tutó-

tutóribus & actóribus est uſque ad præfinîtum tempus à Patre.

Hymnus.

A Solis ortus cárdine
Ad uſque terræ límitem,
Chriſtum canâmus Príncipem,
Natum María Vírgine.
Beâtus auctor ſæculi
Servîle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.
Caſtæ Paréntis víſcera
Cæléſtis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secrêta, quæ non nóverat.
Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta néſciens virum,
Concêpit alvo Fílium.
Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géſtiens,
Baptíſta clauſum ſénſerat.
Fœno jacêre pértulit:
Præſepe non abhórruit:
Et lacte módico paſtus eſt,
Per quem nec ales éſurit.
Gaudet chorus cæléſtium,
Et Angeli canunt Deo;
Palamque fit Paſtóribus
Paſtor, Creâtor ómnium.
Jeſu, tibi ſit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſæcula. Amen.

℣. Verbum caro factum eſt, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Dum médium ſiléntium tenérent ómnia, & nox in ſuo curſu médium iter perágeret, omnípotens ſermo tuus Dómine à regálibus sédibus venit, allelúia.

Oratio.

Omnípotens ſempitérne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo: ut in nómine diléćti Fílij tui mereâmur bonis opéribus abundâre. Qui tecum vivit & regnat.

Et fit commemoratio ſancti Teleſphori Papæ & martyris, Antiphona. Qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtôdit eam. ℣. Juſtus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Teléſphori mártyris tui atque Pontíficis ánnua ſolemnitâte lætíficas: concéde propítius: ut cujus natalítia cólimus, de ejúſdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

Ad Primam, Aña. O admirábile. Capitulum. Regi ſæculôrum. 19.

℟. br. Chriſte Fili Dei vivi, * Miſerêre nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine,

Et non dicuntur Preces.

Ad

Ad Absolutionem Capituli; dicitur Capitulum Nonæ, Itaque jam non est servus.

Ad Tertiam, Antiphona. Quando natus es. Capitulum. Fratres, Quanto témpore. ut suprà. 317.

℟. breve. Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitâvit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocâbit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

Ad Sextam, Antiphona. Rubum quem víderat.

Capitulum. *Galat.* 4.

At ubi venit plenitûdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redímeret: ut adoptiônem filiôrum reciperémus.

℟. breve. Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutâre suum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutâre Dei nostri, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce María.

Capitulum. *Galat.* 4

Itaque jam non est servus, sed filius: quod si filius, & heres per Deum.

℟. breve. Vidérunt omnes fines terræ. * Allelúia, allelúia. Vidérunt omnes. ℣. Salutâre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt omnes. ℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitâvit in nobis, allelúia.

Vesperæ de Epiphania. Duplex.

IN EPIPHANIA DOMINI.

AD VESPERAS,

Antiphona. Ante lucíferum génitus. cum reliquis de Laudibus. 333. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus, Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Isaiæ 60.*

SURGE, illumináre Jerúsalem: quia venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est.

Hymnus.

CRudêlis Heródes, Deum
Regem veníre quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cæléstia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes prǽviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum faténtur múnere.
Lavâcra puri gúrgitis
Cæléstis Agnus áttigit,
Peccâta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ,
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutâvit unda oríginem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam.

℣. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum & Saba dona addúcent.

Ad Magníficat, Antiphona. Magi vidéntes stellam dixérunt ad ínvicem: Hoc signum magni Regis est: eámus & inquirâmus eum, & offerámus ei múnera, aurum, thus, & myrrham, allelúia. Oratio.

DEus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum.

Dicto Pater noster, Ave María, & Credo, omissis. ℣. Dómine lábia, Invitatorio cum Psalmo, Veníte, & Hymno, incipitur ab Antiphona. Afférte Dómino.

Infra Octavam verò dicitur, ℣. Dómine lábia. Invi-

tatorium. Christus appáruit nobis * Veníte adorêmus. *Psalm.* Veníte, exultêmus. 2. *Hymnus.* Crudélis Heródes *ut suprà.* 321.

In primo Nocturno, Ant. Afférte Dómino filij Dei, adorâte Dóminum in aula sancta ejus. *Psalmus* 28.

Afferte Dómino filij Dei: * afférte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honôrem, afférte Dómino glóriam nómini ejus * adorâte Dñm in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestâtis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtûte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * & confrínget Dóminus cedros Líbani:

Et comminuet eas tamquam vítulum Líbani: * & diléctus quemadmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercedéntis flammam ignis: * Vox Dómini concutiéntis desértum, & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelâbit condénsa: * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitâre facit: * & sedébit Dóminus Rex in ætérnum. *

Dóminus virtûtem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Antiphona. Afférte Dómino filij Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Antiphona. Flúminis ímpetus lætíficat, allelúia: civitâtem Dei, allelúia.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus, * adjutor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei: * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, & inclinâtæ sunt regna; * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtutum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget

get arma: * & ſcuta combûret igni.

Vacâte, & vidête quóniam ego ſum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dóminus virtûtum nobíſcum: * ſuſcéptor noſter Deus Jacob.

Antiphona. Flúminis ímpetus lætíficat, allelúia: civitâtem Dei, allelúia.

Antiphona. Psállite Deo noſtro, psállite: psállite Regi noſtro, psállite ſapiénter.

Pſalmus 46.

OMnes Gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiônis.

Quóniam Dóminus excélſus, terríbilis: * Rex magnus ſuper omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & Gentes ſub pédibus noſtris.

Elégit nobis hereditâtem ſuam, * ſpéciem Jacob, quam diléxit.

Aſcéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo noſtro, psállite: * psállite Regi noſtro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite ſapiénter.

Regnâbit Deus ſuper Gentes: * Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.

Príncipes populôrum congregáti ſunt cum Deo Abraham: * quóniam dij fortes terræ, veheménter eleváti ſunt.

Antiphona. Psállite Deo noſtro, psállite: psállite Regi noſtro, psállite ſapiénter.

℣. Omnis terra adôret te, & pſallat tibi. ℟. Pſalmum dicat nómini tuo Dómine.

Pater noſter. Abſolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. *Iſaiæ.* 55.

OMnes ſitiéntes venîte ad aquas: & qui non habêtis argéntum, properâte, émite & comédite: venîte, émite abſque argénto, & abſque ulla commutatiône, vinum & lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, & labôrem veſtrum non in ſaturitâte? Audîte audiéntes me, & comédite bonum, & delectábitur in craſſitúdine ánima veſtra. Inclinâte aurem veſtram, & venîte ad me: audîte, & vivet ánima veſtra, & fériam vobíſcum pactum ſempitérnum, miſericórdias David fidéles. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptôrem Géntibus.

℟. Hódie in Jordâne baptizáto Dómino apérti ſunt cæli, & ſicut colúmba ſuper eum Spíritus manſit, & vox Patris intónuit: * Hic eſt

Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, & vox de cælo facta est. Hic est Fílius.

Prædictum Responsorium dicitur hac die, & in Dominica infra Octavam, & in die Octava tantùm: aliis verò diebus infra Octavam ejus loco dicitur sequens

℟. Tria sunt múnera pretiôsa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, & habent in se divîna mystéria: * In auro, ut ostendâtur Regis poténtia: in thure, Sacerdôtem magnum considera, & in myrrha, Domínicam sepultûram. ℣. Salûtis nostræ auctôrem Magi veneráti sunt in cunábulis, & de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij. *Isaia 60.*

SUrge, illumináre Jerúsalem: quia venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos: super te autem oriêtur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortus tui. Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: filij tui de longè vénient; & filiæ tuæ de látere surgent. Tunc vidêbis, & áfflues, mirábitur, & dilatábitur cor tuum, quando convérsa fuerit ad te multitûdo maris, fortitûdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelôrum opériet te, dromedárij Mádian & Epha: omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audîta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum, & vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Isaia 61. & 62.*

GAudens gaudébo in Dómino, & exultâbit ánima mea in Deo meo: quia índuit me vestiméntis salûtis; & induménto justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorâtum coróna, & quasi sponsam ornâtam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, & sicut hortus semen suum gérminat, sic Dóminus Deus germinâbit justítiam, & laudem coram univérsis Géntibus. Propter Sion non tacêbo

cêbo, & propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediâtur ut splendor justus ejus, & salvâtor ejus ut lampas accendâtur.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno, Aña. Omnis terra adôret te, & psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Psalmus 65.

Jubilâte Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quàm terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtûtis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adôret te, & psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Venîte, & vidête ópera Dei: * terríbilis in consíliis super filios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominâtur in virtûte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetipsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * & auditam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam: * & non dedit in commotiônem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinâtur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro: * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam: * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis: * reddam tibi vota mea quæ distinxérunt lábia mea.

Et locûtum est os meum, * in tribulatiône mea.

Holocáusta medullâta ófferam tibi cum incénso aríetum: * ófferam tibi boves cum hircis.

Venîte, audîte, & narrâbo, omnes qui timêtis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamâvi, * & exaltâvi sub lingua mea.

Iniquitâtem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudîvit Deus, * & atténdit voci deprecatiônis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non

amôvit oratiônem meam, & misericórdiam suam à me.

Ant. Omnis terra adôret te, & psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Antiphona. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

Psalmus 71.

DEus judícium tuum regi da: * & justítiam tuam filio regis.

Judicâre pópulum tuum in justítia, * & pauperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * & colles justítiam.

Judicâbit pauperes pópuli, & salvos fáciet filios pauperum: * & humiliâbit calumniatôrem.

Et permanébit cum sole, & ante lunam, * in generatiône & generatiônem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diêbus ejus justítia, & abundántia pacis: * donec auferâtur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare: * & à flúmine usque ad términos orbis terrârum.

Coram illo prócident Æthíopes: * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei.

Quia liberâbit pauperem à poténte: * & páuperem, cui non erat adjûtor.

Parcet páuperi & ínopi: * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitâte rédimet ánimas eôrum: * & honorábile nomen eôrum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitâte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestâtis ejus in ætérnum: * & replébitur majestâte ejus omnis terra, fiat, fiat.

Antiphona. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

Ant.

Antiphona. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te Dómine.

Psalmus 85.

INclína Dómine aurem tuam, & exáudi me: * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suâvis & mitis; * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe Dómine oratiônem meam: * & inténde voci deprecatiônis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine: * & non est secúndùm ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te Dómine: * & glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Deduc me Dómine in via tua, & ingrédiar in veritâte tua: * lætêtur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitêbor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * & glorificâbo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me: * & eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserâtor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserére mei, * da impérium tuum púero tuo: & salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur: * quóniam tu Dómine adjuvísti me, & consolâtus es me.

Antiphona. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te Dómine. ℣. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum & Saba dona addúcent. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo

Sermo sancti Leônis Papæ.

Serm. 2. de Epiphania.

Lectio iiij.

GAudête in Dómino, dilectíssimi, íterum dico gaudête: quóniam brevi intervállo témporis, post solemnitâtem Nativitâtis Christi, festívitas declaratiônis ejus illúxit, & quem in illo die Virgo pépe-rit, in hoc mundus agnôvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiônis nostræ temperâvit exórdia, ut natus Jesus, & credéntibus manifestus, & persequéntibus esset occúltus. Jam tunc ergo cæli enarravérunt glóriam Dei, & in omnem terram sonus veritâtis exîvit, quando & pastóribus exércitus Angelôrum Salvatôris éditi annuntiâtor appáruit, & Magos ad eum adorándum prævia stella perdúxit: ut à solis ortu usque ad occâsum veri Regis generátio coruscâret, cùm rerum fidem & regna Oriéntis per Magos díscerent, & Románum impérium non latêret.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulabunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortus tui Et glória. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

NAm & sævítia Herôdis volens primórdia suspécti sibi Regis extínguere, huic dispensatióni nésciens serviêbat: ut dùm atróci inténtus facínori, ignôtum sibi púerum indiscrêta infantium cæde perséquitur, annuntiâtum cælitus dominatôris ortum insígnior ubíque fama loquerêtur: quam promptiôrem ad narrándum, diligentiorémque faciêbat & supérnæ significatiónis nóvitas, & cruentíssimi persecutôris impíetas. Tunc autem étiam Ægypto Salvâtor illâtus est, ut gens, antíquis erróribus dédita, jam ad vicinam salûtem per occúltam grátiam signarêtur: & quæ nondum ejécerat ab ánimo superstitiónem, jam hospítio recíperet veritátem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

AGnoscâmus ergo, dilectíssimi, in Magis adoratóribus Christi, vocatiônis nostræ fideíque primítias: & exultántibus ánimis beatæ

beátæ ſpei inítia celebrêmus. Exínde enim in ætérnam hereditâtem cœpimus introíre: exínde nobis Chriſtum loquéntia ſcripturârum arcâna patuérunt; & véritas, quam Judæôrum obcæcátio non récipit, ómnibus natiónibus lumen ſuum invéxit. Honorêtur ítaque à nobis ſacratíſſimus dies, in quo ſalûtis noſtræ auctor appáruit: & quem Magi infántem veneráti ſunt in cunábulis, nos omnipoténtem adorêmus in cælis. Ac ſicut illi de theſáuris ſuis myſticas Dómino múnerum ſpécies obtulérunt, ita & nos de córdibus noſtris, quæ Deo ſunt digna, promâmus.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jeroſólymam, quæréntes, & dicéntes: Ubi eſt qui natus eſt, cujus ſtellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus ſtellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno, Ant.

Venîte adorêmus eum: quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Hæc Antiphona repetitur in Pſalmo ordine infrà ſcripto.

Pſalmus 94.

Venîte exultêmus Dómino, * jubilêmus Deo ſalutári noſtro.

Præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne: * & in pſalmis jubilêmus ei.

Antiphona. Venîte adorêmus eum: quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Quóniam Deus magnus Dóminus: * & Rex magnus ſuper omnes deos.

Quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ: * & altitúdines móntium ipſius ſunt.

Antiphona. Venîte adorêmus eum: quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Quóniam ipſius eſt mare, & ipſe fecit illud: * & ſiccam manus ejus formavérunt.

Antiphona. Venîte adorêmus eum; quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Et nos pópulus páſcuæ ejus, & oves manus ejus. * Hódie ſi vocem ejus audiéritis; nolîte obdurâre corda veſtra;

Sicut in irritatiône ſecúndùm diem tentatiônis in deſérto: * ubi tentavérunt me patres veſtri, probavérunt me, & vidérunt ópera mea.

Antiphona. Venîte adorêmus eum: quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Quadragínta annis offénſus fui generatióni illi, * & dixi: Semper hi errant corde.

Et iſti non cognovérunt vias meas: ut jurávi in ira mea: * Si introíbunt in réquiem meam.

Anti-

Antiphona. Venîte adorêmus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sæcula sæculôrum, Amen.

Antiphona. Venîte adorêmus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Antiphona prædicta cum suo Psalmo dicitur tantùm hac nocte per Octavam verò loco hujus dicitur Antiphona. Homo natus est in ea, & ipse fundâvit eam Altíssimus.

Psalmus 86

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriôsa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylônis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet, Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundâvit eam Altíssimus?

Dóminus narrâbit in scriptúris populôrum, & príncipum; * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Antiphona. Homo natus est in ea, & ipse fundâvit eam Altíssimus.

Antiphona. Adorâte Dóminum, allelúia: in aula sancta ejus, allelúia.

Psalmus 95.

Cantâte Dómino cánticum novum: * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honôrem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introîte in átria ejus: * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur; * judi-

judicâbit pópulos in æquitâte.
Lætántur cæli, & exúltet terra, commoveâtur mare, & plenitûdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicâre terram.
Judicâbit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte sua.
Antiphona. Adorâte Dóminum, allelúia: in aula sancta ejus, allelúia.
Aña. Adorâte Deum, allelúia: omnes Angeli ejus, allelúia.

Psalmus 96.

Dominus regnâvit, exúltet terra: * lætántur ínsulæ multæ.
Nubes, & calîgo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcêdet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini: * à facie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.
Adorâte eum omnes Angeli ejus: * audîvit, & lætâta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus ánimas sanctôrum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.
Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.
Antiphona. Adorâte Deum, allelúia: omnes Angeli ejus, allelúia.
℣. Adorâte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne, Benedictio. Euangélica léctio.
Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

Ho-

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 10. in Euangelia.

Sicut in lectiône Euangélica, fratres charíssimi, audístis, cæli Rege nato, rex terræ turbâtus est: quia nimîrum terrêna altitûdo confúnditur, cùm celsitûdo cæléstis aperîtur. Sed quæréndum nobis est, quidnam sit, quòd Redemptôre nato, pastóribus in Judæa Angelus appáruit, atque ad adorándum hunc ab Oriénte Magos non Angelus, sed stella perdúxit? Quia vidélicet Judæis, tamquam ratiône uténtibus, rationâle ánimal, id est Angelus prædicâre débuit: Gentíles verò, quia uti ratiône nesciébant, ad cognoscéndum Dóminum non per vocem, sed per signa perducúntur. Unde étiam per Paulum dícitur: Prophetíæ fidélibus datæ sunt, non infidélibus: signa autem infidélibus, non fidélibus. Quia & illis prophetíæ tamquam fidélibus, non infidélibus: & istis signa tamquam infidélibus, non fidélibus data sunt.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec veníren ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María Matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem. Benedíctio. Divînum auxílium.

Lectio viij.

Et notándum, quòd Redemptôrem nostrum, cùm jam perféctæ esset ætâtis, eísdem Gentílibus Apóstoli prædicant, eúmque párvulum, & necdum per humáni córporis officium loquéntem, stella Géntibus denúntiat: quia nimîrum ratiônis ordo poscébat, ut & loquéntem jam Dóminum loquéntes nobis prædicatóres innotéscerent, & necdum loquéntem eleménta muta prædicárent. Sed in ómnibus signis, quæ vel nascénte Dómino, vel moriénte eo monstrâta sunt, considerándum nobis est, quanta fúerit in quorúmdam Judæôrum corde durítia, qui hunc nec per prophetíæ donum, nec per mirácula agnovérunt.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens

véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis. Benedíctio. Ad societâtem.

Lectio ix.

Omnia quippe eleménta auctôrem suum veníſſe testâta sunt. Ut enim de eis quiddam uſu humáno loquar. Deum hunc cæli eſſe cognovérunt, quia prótinus ſtellam misérunt. Mare cognôvit; quia ſub plantis ejus ſe calcábile præbuit. Terra cognôvit, quia eo moriénte contrémuit. Sol cognôvit, quia lucis ſuæ rádios abſcóndit. Saxa & paríetes cognovérunt, quia témpore mortis ejus ſciſſa ſunt. Inférnus agnôvit, quia hos, quos tenêbat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia inſenſibília eleménta ſensérunt, adhuc infidélium Judæôrum corda Deum eſſe mínime cognóſcunt, & duriôra ſaxis, ſcindi ad pœniténdum nolunt.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Ante lucíferum génitus, & ante ſæcula, Dóminus Salvâtor noſter hódie mundo appáruit. Pſalm Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Venit lumen tuum Jerúſalem, & glória Dómini ſuper te orta eſt: & ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúia. Aña. Apértis theſáuris ſuis obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, & myrrham, allelúia. Aña. Mária & flúmina benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dómino, allelúia. Aña. Stella iſta ſicut flamma coruſcat, & Regem regum Deum demónſtrat: Magi eam vidérunt, & magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. *Iſaiæ 60.*

Surge, illuminâre Jerúſalem: quia venit lumen tuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt.

Hymnus.

O Sola magnârum úrbium
Major Bethlem, cui cóntigit
Ducem ſalûtis cælitus
Incorporâtum gígnere.

Quem ſtella, quæ ſolis rotam
Vincit decôre ac lúmine,
Veníſſe terris núntiat
Cum carne terréſtri Deum.

Vidêre poſtquam illum Magi,
Eôa promunt múnera,
Stratíque votis ófferunt
Thus, myrrham, & aurum régium.

Regem Deúmque annúntiant
Theſáurus & fragrans odor
Thuris Sabæi, ac myrrheus
Pulvis ſepúlchrum prædocet.

Jeſu, tibi ſit glória,
Qui apparuíſti Géntibus,
Cum

Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Adorâte Deum, allelúia.
℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona.
Hódie cæléſti ſponſo juncta eſt Eccléſia, quóniam in Jordâne lavit Chriſtus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, & ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúia.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus ſtella duce reveláſti: concêde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, uſque ad contemplándam ſpéciem tuæ celſitúdinis perducâmur. Per eúmdem Dóminum noſtrum.

Ad Primam, ℟. br. Chriſte Fili Dei vivi. ℣. Qui apparuíſti hódie.

Et ſic dicitur per totam Octavam.

Ad Tertiam, Antiphona. Venit lumen tuum. Capitulum. Surge, illuminâre. 333.
℟. breve. Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent, * Allelúia, allelúia. Reges. ℣. Reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Reges.
℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum & thus deferéntes, allelúia.

Ad Sextam, Antiphona. Apértis theſáuris ſuis.

Capitulum. *Iſaiæ 60.*

Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi: filij tui de longè vénient, & filiæ tuæ de látere ſurgent.
℟. breve. Omnes de Saba vénient, * Allelúia, allelúia. Omnes de Saba. ℣. Aurum & thus deferéntes. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Omnes. ℣. Adorâte Dóminum, allelúia. ℟. In aula ſancta ejus, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona. Stella iſta.

Capitulum. *Iſaiæ 60.*

Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes.
℟. breve. Adorâte Dóminum, * Allelúia, allelúia. Adorâte. ℣. In aula ſancta ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adorâte. ℣. Adorâte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Veſperas, Antiphona. Ante lucíferum. cum reliquis de Laudibus. 333. Pſalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135.

Et ſic dicitur per totam Octavam. Capitulum. Surge illuminâre. Hymnus. Crudêlis Heródes. ℣. Reges Tharſis. ut ſuprà. 321.

Ad

Ad Magnificat, Antiphona.

Tribus miráculis ornâtum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordâne à Joánne Christus baptizári vóluit, ut sálvâret nos, allelúia.

Oratio. Deus, qui hodiérna. ut suprà 334.

Si Epiphania venerit in Sabbato, in ij. Vesperis fit commemor. Dominicæ infra Octavam, Antiphona. Remánsit. ℣. Omnes de Saba. Oratio. Vota. 353.

Infra Octavam Epiphaniæ si occurrat festum Duplex, vel Semiduplex, transfertur post Octavam, nisi fuerit Patroni vel Titularis Ecclesiæ, vel Dedicatio ejusdem, ut dicitur in Rubrica de Octava; de Simplicibus verò fit commemoratio.

Ad Matutinum. ℣. Dómine lábia mea. Invitatorium & Hymnus ut suprà in Rubr. Festi ponitur. 321. reliqua omnia ut in die Festi, præter Lectiones & Antiphonas ad Benedictus, & Magnificat, quæ singulis diebus habentur propriæ, ut sequitur.

De Dñica infra Octavam, in quemcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut infra ordinatur. 354. & in ea ponitur Epistola prima ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epistola ad Romanos.

Post Dominicam verò continuantur dies Octavæ eodem numero, quo notantur, perinde ac si Dominica non intercessisset. Exempli gratia, Si Dominica venerit in tertia die infra Octavam, prima die post Dominicam Lectiones ij. & iij. Nocturni, & Antiphonæ ad Benedictus, & Magnificat, dicentur de tertia die infra Octavam, & sic deinceps de aliis: Lectiones tamen primi Nocturni de Epistola ad Romanos omittuntur, & pro iis sumuntur de Epistola prima ad Corinthios, quæ sequuntur post Dominicam, & de ea leguntur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

SECUNDA DIE

infra Octavam Epiphaniæ,

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. *Cap. 9.*

VEritâtem dico in Christo, non méntior; testimónium mihi perhibénte consciéntia mea in Spiritu sancto: quóniam tristítia mihi magna est, & contínuus dolor cordi meo. Optâbam enim ego ipse anáthema esse à Christo pro frátribus meis, qui sunt cognáti mei secúndùm carnem, qui sunt Israëlítæ, quo-

quorum adóptio est filiôrum, & glória, & testaméntum, & legislátio, & obséquium, & promíssa: quorum patres, & ex quibus est Christus secúndùm carnem, qui est super ómnia Deus benedíctus in sæcula.

℟. Tria sunt múnera pretiôsa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, & habent in se divîna mystéria: * In auro, ut ostendâtur Regis poténtia: in thure, Sacerdôtem magnum considera; & in myrrha, Domínicam sepultûram. ℣. Salûtis nostræ auctôrem Magi veneráti sunt in cunábulis, & de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ij.

NOn autem quòd excíderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israël sunt, ij. sunt Israëlítæ; neque qui semen sunt Abrahæ, omnes filij: sed in Isaac vocábitur tibi semen, id est non qui filij carnis, hi filij Dei: sed qui filij sunt promissiônis, æstimántur in sémine. Promissiônis enim verbum hoc est: Secúndùm hoc tempus véniam; & erit Saræ filius. Non solùm autem illa: sed & Rebécca ex uno concúbitu habens Isaac patris nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audîta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum, & vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iij.

CUm enim nondum nati fuíssent, aut áliquid boni egíssent, aut mali (ut secúndùm electiônem propósitum Dei manêret) non ex opéribus, sed ex vocánte dictum est ei: Quia major sérviet minóri, sicut scriptum est: Jacob diléxi, Esau autem ódio hábui. Quid ergo dicêmus? numquid iníquitas apud Deum? Absit. Moysi enim dicit: Miserébor, cujus miséreor: & misericórdiam præstâbo, cujus miserébor. Igitur non voléntis, neque curréntis, sed miseréntis est Dei.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 2. de Epiphania qui est 33. de Tempore.

Lectio iiij.

AD partum Vírginis adorándum Magi ab Oriénte venérunt. Hunc diem hódie celebrâmus:

mus : huic débitum solemnitáti sermônem persólvimus. Illis dies iste primus illúxit, anniversária nobis festivitâte rédiit. Illi erant primítiæ Géntium, nos pópulus Géntium. Nobis hoc lingua nuntiâvit Apostolôrum, stella illis tamquam lingua cælôrum : & nobis iidem Apóstoli tamquam álij cæli enarravérunt glóriam Dei.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúsalem, quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et Ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortus tui, Et glória.

Lectio v.

Magnum sacraméntum : in præsépi jacêbat, & Magos ab Oriénte ducébat : abscondebâtur in stábulo, & agnoscebâtur in cælo : ut ágnitus in cælo, manifestarêtur in stábulo, & appellarêtur Epiphanîa dies iste, quod Latínè manifestátio dici potest : simul ejus celsitúdinem humilitatémque commendans, ut qui in apérto cælo signis sidéreis monstrabâtur magnus, in angústo diversório quæsitus invenirêtur invalidus, infantílibus in membris natus, infantilibúsque pannis involûtus, adorarêtur à Magis, timerêtur à malis.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

Timuit enim eum rex Heródes, eísdem sibi Magis nuntiántibus, cùm adhuc quærerent párvulum, quem cognóverant cælo teste jam natum. Quid erit tribûnal judicántis, quando supérbos reges cunábula terrébant infántis : Quantò consúltiùs reges, non, sicut Heródes, interficere quærant; sed, sicut Magi, pótiùs adorâre delectêntur, jam præsértim eum, qui & ipsam mortem, quam cupiêbat inimîcus inférre, étiam pro ipsis inimícis ab inimícis sustínuit, eamque in suo córpore occîsus occídit. Piè tímeant reges ad Patris déxteram jam sedéntem, quem rex ímpius tímuit adhuc matris úbera lambéntem.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam quæréntes, & dicéntes : Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus ? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórij Papæ.

Ex Homil. 10. *in Euangelia.*

Nativitâte Regis nostri cógnita, Heródes ad cállida arguménta convértitur: & ne terréno regno privarêtur, renuntiári sibi ubi puer inveniâtur, póstulat. Adorâre eum velle se simulat, ut hunc, si inveníri possit, exstínguat. Sed quanta est humâna malítia contra consílium divinitâtis? Scriptum quippe est: non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea, quæ appáruit stella, Magos perdûcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt: & ne redîre ad Herôdem débeant, in somnis admonéntur. Sicque fit, ut Jesum, quem quærit Heródes, invenîre non possit. Cujus persóna qui álij quàm hypócritæ designántur, qui dum fictè quærunt, invenîre Dóminum numquam meréntur?

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos; donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

Sed inter hæc sciéndum, quòd Priscillianístæ hærétici nasci unumquémque hóminem sub constitutiónibus stellârum putant: & hoc in adjutórium sui errôris assúmunt, quòd nova stella éxiit cùm Dóminus in carne appáruit, cujus fuísse fatum eámdem, quæ appáruit, stellam putant. Sed si Euangélij verba pensâmus, quibus de eâdem stella dícitur: Usque dum véniens staret suprà, ubi erat puer; dum non puer ad stellam, sed stella ad púerum cucúrrit: si dici líceat, non stella fatum púeri, sed fatum stellæ is, qui appáruit, puer fuit.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víde-

víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, uſque dum véniens ſtaret ſuprà ubi erat puer Et intrántes. Glória Patri. Et apértis. Lectio ix.

SEd à fidélium córdibus abſit, ut áliquid eſſe fatum dicant. Vitam quippe hóminum ſolus hic cónditor, qui creâvit, adminíſtrat. Neque enim propter ſtellas homo, ſed ſtellæ propter hóminem factæ ſunt: & ſi ſtella fatum hóminis dícitur, ipſis ſuis miniſtériis ſubéſſe homo perhibêtur. Certè cùm Jacob de útero egrédiens, priôris fratris plantam tenêret manu, prior perféctè nequáquam égredi pótuit, niſi ſúbſequens inchoáſſet: & tamen cùm uno témpore eodemque moménto utrúmque mater fúderit, non una utriúſque vitæ quálitas fuit. Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona. Ab Oriénte venérunt Magi in Béthlehem adorâre Dóminum,& apértis theſáuris ſuis, pretiôſa múnera obtulérunt: aurum, ſicut Regi magno; thus, ſicut Deo vero; myrrham ſepultúræ ejus, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona. Vidéntes ſtellam Magi, gavíſi ſunt gáudio magno; & intrántes domum, obtulérunt Dómino aurum, thus, & myrrham, allelúia.

TERTIA DIE.

In primo Nocturno.

De Epíſtola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 12.

OBſecro ítaque vos fratres per miſericórdiam Dei, ut exhibeâtis córpora veſtra hóſtiam vivéntem, ſanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium veſtrum. Et nolíte conformári huic ſæculo, ſed reformámini in novitâte ſenſus veſtri: ut probêtis quæ ſit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfécta. Dico enim per grátiam quæ data eſt mihi, ómnibus qui ſunt inter vos: Non plus ſápere quàm opórtet ſápere, ſed ſápere ad ſobrietâtem: & unicuíque ſicut Deus divîſit mensûram fidei.

℟. Tria ſunt múnera pretiôſa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die iſta, & habent in ſe divîna myſtéria: * In auro, ut oſtendâtur Regis poténtia: in thure, Sacerdôtem magnum conſídera, & in myrrha, Domínicam ſepultûram. ℣. Salûtis noſtræ auctôrem Magi venerâti ſunt in cunábulis, & de theſáuris ſuis myſticas ei múnerum ſpécies obtulérunt. In auro.

Lectio ij.

SIcut enim in uno córpore multa membra habêmus, ómnia autem mem-

bra non eúmdem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Christo , singuli autem alter altérius membra. Habéntes autem donatiónes secúndùm grátiam , quæ data est nobis , differéntes ; sive prophetîam secúndùm ratiónem fidei , sive ministérium in ministrándo , sive qui docet in doctrína , qui exhortâtur in exhortándo , qui tríbuit in simplicitâte , qui præest in solicitúdine , qui miserêtur in hilaritâte.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est , patérna vox audîta est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum,& vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iij.

Diléctio sine simulatiône : Odiéntes malum , adhæréntes bono : Charitâte fraternitâtis ínvicem diligéntes : honôre ínvicem præveniéntes : Solicitúdine non pigri : Spíritu ferventes: Dómino serviéntes; Spe gaudéntes : In tribulatiône patiéntes:Orationi instántes:Necessitátibus sanctôrum communicántes : Hospitalitâtem sectántes. Benedícite persequéntibus vos : benedícite , & nolîte maledícere. Gaudêre cum gaudéntibus , flere cum fléntibus : Idípsum ínvicem sentiéntes. Non alta sapiéntes , sed humílibus consentiéntes.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent : * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient , aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno.

De Sermône sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 2. de Epiphania.

Lectio iiij.

Cum tam multi jam nati,atque defúncti essent reges Judæôrum,numquid quemquam eôrum adorándum Magi quæsiérunt ? Non , quia nec quemquam eôrum cælo loquénte didicérunt. Verúmtamen,quod prætereúndum non est , hæc Magôrum illuminátio magnum testimónium cæcitâtis éxtitit Judæôrum. In terra eôrum isti requirébant , quem illi in sua non agnoscébant.

℟. Illuminâre , illuminâre Jerúsalem , quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo , & reges in splendôre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Apud eos isti infántem invenérunt , quem illi apud se negavérunt. In his terris

terris de longínquo isti peregríni púerum Christum nondum verba proméntem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula faciéntem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum adoravérunt, illi in magnis factis nec tamquam hómini pepercérunt: quasi plus fúerit vidêre novam stellam in ejus nativitâte fulgéntem, quàm solem ejus in morte lugéntem. ℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia allelúia. ℣. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

JAm verò quód éadem stella, quæ Magos perdúxit ad locum ubi erat cum matre Vírgine Deus infans, quæ utique póterat eos ad ipsam perdúcere civitâtem; se tamen subtráxit, nec eis prorsus appáruit, donec de civitâte, in qua Christus nascerêtur, iídem ipsi interrogaréntur Judæi, & ipsi eam secúndùm divínæ Scriptúræ testimónium nominárent, ipsi dícerent; In Béthlehem Judæ: Sic enim scriptum est: Et tu Béthlehem terra Juda, non es mínima in princípibus Juda: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israël. Quid áliud hic significâvit divina providéntia, nisi apud Judæos solas divínas lítteras remansúras, quibus Gentes instrueréntur, illi excæcaréntur? ℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, & dicéntes? Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 2.

CUm natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórij Papæ.

Ex Homil. 10. *in Euangelia.*

MAgi verò aurum, thus, & myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit, thus verò in Dei sacrificium pónitur, myrrha autem mortuôrum córpora condiúntur. Eum ergo Magi, quem adórant, étiam mysticis munéribus prædicant: auro Regem, thure Deum, myr-

rha mortâlem. Sunt verò nonnúlli hærétici, qui hunc Deum credunt, sed ubîque regnâre nequáquam credunt. Hi proféctò ei thus ófferunt, sed offérre étiam aurum nolunt. Et sunt nonnúlli, qui hunc Regem exístimant, sed Deum negant. Hi vidélicet ei aurum ófferunt, sed offérre thus nolunt.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María Matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

Et sunt nonnúlli, qui hunc & Deum & Regem faténtur, sed assumpsísse carnem mortâlem negant. Hi nimîrum ei aurum & thus ófferunt, sed offérre myrrham assúmptæ mortalitâtis nolunt. Nos ítaque nato Dómino offerâmus aurum, & hunc ubíque regnâre fateâmur: offerâmus thus, ut credâmus, quòd is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxtitit; offerâmus myrrham, ut eum quem crédimus in sua divinitâte impassíbilem, credâmus étiam in nostra fuísse carne mortâlem,

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, usque dum véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Quamvis in auro, thure, & myrrha intélligi & áliud potest. Auro namque sapiéntia designâtur, Salomône attestánte, qui ait: Thesáurus desiderábilis requiéscit in ore sapiéntis. Thure autem, quod Deo incénditur, virtus oratiônis exprímitur, Psalmísta testánte, qui dicit: Dirigâtur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo. Per myrrham verò, carnis nostræ mortificátio figurâtur. Unde sancta Ecclésia de suis operáriis usque ad mortem pro Deo certántibus dicit: Manus meæ distillavérunt myrrham.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona. Tria sunt múnera, quæ obtulérunt Magi Dómino, aurum, thus & myrrham, Fílio Dei, Regi magno, allelúia.

Ad

Ad Magnificat, Antiphona. Lux de luce apparuísti Christe, cui magi múnera óffe-runt, allelúia, allelúia, allelúia.

QUARTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 13.

OMnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit: Non est enim potéstas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. Itaque qui resistit potestáti, Dei ordinatióni resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnatiônem acquírunt: nam príncipes non sunt timóri boni óperis, sed mali. Vis autem non timêre potestâtem? Bonum fac: & habêbis laudem ex illa: Dei enim miníster est tibi in bonum.

℟. Tria sunt múnera pretiôsa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, & habent in se divîna mystéria: * In auro, ut ostendâtur Regis poténtia; in thure, Sacerdôtem magnum considera; & in myrrha, Domínicam sepultûram. ℣. Salûtis nostræ auctôrem Magi veneráti sunt in cunábulis, & de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ij.

SI autem malum féceris, time: non enim sine causa gládium portat. Dei enim miníster est: vindex in iram ei, qui malum agit. Ideò necessitâte súbditi estôte non solùm propter iram, sed étiam propter consciéntiam. Ideò enim & tribûta præstâtis: minístri enim Dei sunt, in hoc ipsum serviéntes. Réddite ergo ómnibus débita: cui tribûtum, tribûtum: cui vectigal, vectîgal: cui timôrem, timôrem: cui honôrem, honôrem.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum, & vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus.

Lectio iij.

NEmini quidquam debeâtis, nisi ut ínvicem diligâtis: qui enim díligit próximum, legem implêvit. Nam, Non adulterâbis, Non occídes, Non furáberis, Non falsum testimónium dices, Non concupísces: & si quod est áliud mandâtum, in hoc verbo instaurâtur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Diléctio próximi malum non operâtur. Plenitûdo ergo legis est diléctio.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum & Saba dona Dó-

mino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Sermone 1. de Epiphania.

Lectio iiij.

CElebráto próximo die, quo intemerâta virgínitas humáni géneris édidit Salvatôrem, Epiphaníæ nobis, dilectíssimi, veneránda festívitas dat perseverántiam gaudiôrum: ut inter cognatârum solemnitâtum vicîna sacraménta, exultatiónis vigor, & fervor fidei non tepéscat. Ad ómnium enim hóminum spectat salûtem, quòd infántia mediatôris Dei & hóminum, jam univérso declarabâtur mundo, cùm adhuc exíguo detinerêtur oppídulo.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

QUamvis enim Israëlíticam gentem, & ipsius gentis unam famíliam delegísset, de qua natûram univérsæ humanitâtis assúmeret; nóluit tamen intra matérnæ habitatiônis angústias ortus sui latêre primórdia: sed mox ab ómnibus vóluit agnósci, qui dignâtus est ómnibus nasci. Tribus ígitur Magis in regiône Oriéntis stella novæ claritâtis appáruit, quæ illústrior céteris pulchriórque sidéribus, fácilè in se intuéntium óculos animósque convérteret: ut conféstim adverterêtur, non esse otiôsum, quod tam insólitum videbâtur.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

DEdit ergo aspiciéntibus intelléctum, qui præstitit signum: & quod fecit intélligi, fecit inquíri; & se inveniéndum óbtulit requisítus. Sequúntur tres viri supérni lúminis ductum, & prævij fulgôris indícium inténta contemplatiône comitántes, ad agnitiônem veritâtis grátiæ splendôre ducúntur: qui humáno sensu significâtum sibi Regis ortum æstimavérunt in civitâte régia esse quæréndum. Sed qui servi suscéperat formam, & non judicâre vénerat, sed judicári, Béthlehem præelêgit nativitáti, Jerosólymam passióni.

℟. Magi

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, & dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2.*

CUm natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórij Papæ.

Ex Homilia 10. in Euangelia.

MAgnum verò nobis áliquid Magi ínnuunt, quòd in regiônem suam per áliam viam revertúntur. In eo namque quod admóniti fáciunt, nobis profectò insinuant, quid faciâmus. Régio quippe nostra paradísus est: ad quam, Jesu cógnito, redîre per viam qua vénimus, prohibêmur. A regiône étenim nostra superbiéndo, inobediéndo, visibília sequéndo, cibum vétitum gustándo discéssimus: sed ad eam necésse est, ut flendo, obediéndo, visibília contemnéndo, atque appetítum carnis refrænándo redeâmus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

PEr áliam ergo viam ad regiônem nostram regrédimur: quóniam qui à paradísi gáudiis per delectaménta discéssimus, ad hæc per laménta revocâmur. Unde necésse est, fratres charíssimi, ut semper pávidi, sempérque suspécti, ponâmus ante óculos cordis, hinc culpas óperis, illinc judícium extrémæ districtiônis. Pensêmus quàm districtus judex véniat, qui judícium minâtur, & latet: terróres peccatóribus inténtat, & tamen adhuc sústinet: & idcírco venîre cítiùs differt, ut minùs invéniat quod condémnet.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes ado-

adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris ſuis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antécedébat eos, uſque dum véniens ſtaret ſuprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

PUniâmus flétibus culpas, & cum Pſalmíſtæ voce, præveniâmus fáciem ejus in confeſſiône. Voluptâtum nos ergo fallácia nulla decípiat, nulla vana lætítia ſedûcat. In próximo namque eſt judex, qui dixit : Væ vobis, qui ridêtis nunc : quia lugébitis & flébitis. Hinc enim Sálomon ait : Riſus dolóri miſcébitur : & , Extrêma gáudij luctus óccupat. Hinc íterùm dicit : Riſum deputávi errôrem, & gáudio dixi, Quid fruſtrà decíperis ? Hinc rurſus ait : Cor ſapiéntium ubi triſtítia eſt : & cor ſtultôrum ubi lætítia.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona. Vídimus ſtellam ejus in Oriénte, & vénimus cum munéribus adorâre Dóminum.

Ad Magnificat, Antiphona. Interrogâbat Magos Heródes : Quod ſignum vidíſtis ſuper natum Regem ? Stellam vídimus fulgéntem, cujus ſplendor illúminat mundum.

QUINTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epíſtola ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 14.

INfirmum autem in fide aſſúmite, non in diſceptatiónibus cogitatiônum. Alius enim credit ſe manducâre ómnia : qui autem infirmus eſt, olus mandûcet. Is qui mandûcat, non manducántem non ſpernat, & qui non mandûcat, manducántem non júdicet : Deus enim illum aſsúmpſit. Tu quis es, qui júdicas aliênum ſervum ? Dómino ſuo ſtat, aut cadit : ſtabit autem : potens eſt enim Deus ſtatúere illum.

℟. Tria ſunt múnera pretiôſa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die iſta, & habent in ſe divîna myſtéria : * In auro, ut oſtendâtur Regis poténtia : in thure, Sacerdôtem magnum conſídera, & in myrrha, Domínicam ſepultûram. ℣. Salûtis noſtræ auctôrem Magi venerâti ſunt in cunábulis, & de theſáuris ſuis myſticas ei múnerum ſpécies obtulérunt. In auro.

Lectio ij.

NAm álius júdicat diem inter diem : álius autem júdicat omnem diem : unuſquíſque in ſuo ſenſu abúndet. Qui ſapit diem, Dómino ſapit. Et qui mandûcat,

dûcat, Dómino mandûcat: grátias enim agit Deo. Et qui non mandûcat, Dómino non mandûcat, & grátias agit Deo. Nemo enim noſtrûm ſibi vivit, & nemo ſibi móritur. Sive enim vívimus, Dómino vívimus; ſive mórimur, Dómino mórimur. Sive ergo vívimus, ſive mórimur, Dómini ſumus.

℟. In colúmbæ ſpécie Spíritus ſanctus viſus eſt, Patérna vox audîta eſt: * Hic eſt Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti ſunt ſuper eum, & vox Patris intónuit. Hic eſt Fílius meus.

Lectio iij.

IN hoc enim Chriſtus mórtuus eſt, & reſurréxit: ut & mortuôrum & vivôrum dominêtur. Tu autem quid júdicas fratrem tuum? aut tu quare ſpernis fratrem tuum? Omnes enim ſtábimus ante tribûnal Chriſti. Scriptum eſt enim: Vivo ego, dicit Dóminus, quóniam mihi flectêtur omne genu: & omnis lingua confitébitur Deo. Itaque unuſquíſque noſtrûm pro ſe ratiônem reddet Deo. Non ergo ámpliùs ínvicem judicêmus.

℟. Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent: * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíſcopi.

Homilia 1. *de Epiphania.*

Lectio iiij.

IN hac, dilectíſſimi, celebritâte, ſicut relátu patérnæ traditiônis inſtrúimur multíplici nobis eſt feſtivitâte lætándum. Ferunt enim, hódie Chriſtum Dóminum noſtrum vel ſtella duce à Géntibus adorâtum, vel invitâtum ad núptias, aquas in vina vertíſſe, vel ſuſcépto à Joánne baptíſmate, conſecráſſe fluénta Jordânis, ſuumque ſimul purificáſſe Baptíſtam.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúſalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini ſuper te orta eſt. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

SEd quid potíſſimum præſénti hoc factum ſit die, nóverit ipſe qui fecit: nos tamen crédere, nec dubitâre debêmus, quidquid illud eſt, factum eſſe pro nobis. Nam quòd eum fulgentiôris ſtellæ rádiis incitáti adoravêre Chaldæi, Deum verum Géntibus ſpes data eſt adorándi. Quòd aquæ novo ſunt órdine in vina mutátæ,

novi nobis póculi prælibâtum est Sacraméntum. Quòd autem baptizâtus est Agnus Dei, regenerántis baptísmi salutâre nobis munus est dedicâtum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

OPórtet ítaque nos, fratres, ad honôrem Salvatôris nostri, cujus Nativitâtem débita nuper cum exultatiône transégimus, omni cum devotiône étiam hunc virtûtum ejus celebrâre natâlem. Et quàm rectè tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicántur, qui ineffábilis Trinitâtis arcânum uno Dei sub nómine confitêmur. Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus Redémptor noster óculis se vóluit revelâre mortálium, quátenus invisíbilis ejus divínitas, quæ latêbat in hómine, in ópere non latêret.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam quæréntes, & dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

CUm natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. Comment. in cap. 2. Matthæi.

VIdimus enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusiônem Judæôrum, ut nativitâtem Christi à Géntibus díscerent, óritur in Oriénte stella, quam futûram, Bálaam, cujus successóres erant, vaticínio nóverant. Lege Numerôrum librum: Deferúntur autem Magi stellæ indício in Judæam, ut sacerdótes à Magis interrogâti, ubi Christus nascerêtur, inexcusábiles fierent de advéntu ejus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púe-

púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

AT illi dixérunt ei: In Béthlehem Judææ. Librariôrum hic error est. Putâmus enim ab Euangelísta primùm éditum, ficut in ipso Hebráico légimus, Judæ, non Judææ. Quæ est enim aliârum géntium Béthlehem, ut ad distinctiônem ejus, hîc Judææ poneretur; Judæ autem idcircò scríbitur, quia est & ália Béthlehem in Galilæa. Lege librum Jesu filij Nave. Dénique & in ipso testimónio, quod de Michææ prophetía sumptum est, ita habêtur: Et tu Béthlehem terra Juda.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: *Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

ET apértis thesáuris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. Pulchérrimè múnerum sacraménta Juvéncus présbyter uno versículo comprehéndit: Thus, aurum, myrrham, Regíque, hominíque, Deóque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redírent ad Herôdem, per áliam viam revérsi sunt in regiônem suam. Qui múnera obtúlerant Dómino, consequénter respónsum accípiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum: ut meritôrum Joseph privilégium demonstrarêtur. Revertúntur autem per áliam viam: quia infidelitáti miscéndi non erant Judæôrum.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona.

Omnes natiónes vénient à longè, portántes múnera sua, allelúia.

Ad Magnificat, Antiphona.

Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, allelúia, allelúia.

SEXTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. Cap 15.

DEbêmus autem nos firmióres imbecillitátes infirmôrum sustinêre, & non nobis placêre. Unusquísque vestrûm próximo suo placeat in bonum, ad ædificatiônem. Etenim Christus non sibi plá-

cuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrînam scripta sunt: ut per patiéntiam, & consolatiônem Scripturârum spem habeâmus.

℟. Tria sunt múnera pretiôsa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, & habent in se divîna mystéria: * In auro, ut ostendâtur Regis poténtia: in thure, Sacerdôtem magnum considera; & in myrrha, Domínicam sepultûram. ℣. Salûtis nostræ auctôrem Magi veneráti sunt in cunábulis, & de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ij.

Deus autem patiéntiæ & solátij det vobis idípsum sápere in altérutrum secúndùm Jesum Christum; ut unánimes, uno ore honorificêtis Deum, & Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ínvicem, sicut & Christus suscêpit vos in honôrem Dei. Dico enim Christum Jesum minístrum fuísse circumcisiônis propter veritâtem Dei, ad confirmándas promissiónes patrum: Gentes autem super misericórdia honorâre Deum, sicut scriptum est: Proptéreà confitêbor tibi in Géntibus Dómine, & nómini tuo cantâbo. Et íterùm dicit: Lætámini Gentes cum plebe ejus. Et íterùm: Laudâte omnes Gentes Dóminum: & magnificâte eum omnes pópuli.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audîta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum, & vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iij.

Et rursus Isaías ait: Erit radix Jesse, & qui exúrget régere Gentes, in eum Gentes sperábunt. Deus autem spei répleat vos omni gáudio & pace in credéndo; ut abundêtis in spe, & virtûte Spíritus sancti. Certus sum autem fratres mei, & ego ipse de vobis, quóniam & ipsi pleni estis dilectiône, repléti omni sciéntia, ita ut possitis altérutrum monêre. Audáciùs autem scripsi vobis fratres ex parte, tamquam in memóriam vos redúcens: propter grátiam, quæ data est mihi à Deo, ut sim miníster Christi Jesu in Géntibus, sanctíficans Euangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, & sanctificâta in Spíritu sancto.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera offerent: * Reges Arabum & Saba dona Dómino

mino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Fulgéntij Epíscopi.

Ex Serm. 5. qui est de Epiph. sub initium. Lectio iiij.

IPse Deus, qui sibi in véteri Testaménto primítias offérri mandâvit, homo natus Géntium primítias suo cúltui dedicâvit. Pastóres fuérunt primítiæ Judæôrum: Magi facti sunt primítiæ Géntium. Illi de próximo addúcti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, ínquiunt, qui natus est Rex Judæôrum? De Herôde rege Judæôrum filij jam fúerant nati. Archelâus natus est in palátio, Christus in diversório. Archelâus natus, est in lecto argénteo pósitus, Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocâtus: & tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversório quæritur: ille à Magis nullatenus nominâtur, iste invéntus supplíciter adorâtur.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortui tui. Et glória Dómini.

Lectio v.

QUis est iste Rex Judæôrum? Pauper & dives, húmilis & sublímis. Quis est iste Rex Judæôrum, qui portâtur ut párvulus, adorâtur ut Deus? parvus in præsépio, imménsus in cælo: vilis in pannis, pretiôsus in stellis. Quid est quòd sic turbâris Heródes? Rex iste, qui natus est, non venit reges pugnándo superâre, sed moriéndo mirabíliter subjugâre. Nec ídeò natus est, ut tibi succêdat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occîsus.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

PUer iste, qui nunc à Magis dícitur Rex Judæôrum, idem creâtor est, & Dóminus Angelôrum. Quaprópter cujus times infántiam nascéntis, magis timêre debes omnipoténtiam judicántis. Noli eum timêre regni tui successôrem, sed time infidelitâtis tuæ justíssimum damnatôrem. Ite, inquit, & renuntiâte mihi; ut & ego véniens,

véniens adôrem eum. O callíditas ficta, ô incredúlitas ímpia, ô nequítia frauduléntà! Sánguis innocéntium, quem crudéliter effudísti, attestâtur quid de hoc púero voluísti.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam quæréntes, & dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diêbus Herôdis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæôrum? Et réliqua.

Homilìa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in Luc c. 2. post init.

Quæ sunt ista veræ fidei múnera? Aurum Regi, thus Deo, myrrha defúncto. Aliud enim Regis insigne, áliud divínæ sacraméntū potestâtis; áliud honor est sepultúræ, quæ non corrúmpat corpus mórtui, sed resérvet. Nos quoque, qui hæc audìmus, & légimus, de thesáuris nostris tália, fratres, múnera proferâmus. Habêmus enim thesáurum in vasis fictílibus. Si ígitur in te ipso, quod es, non ex te debes æstimâre, sed ex Christo: quantò magis in Christo non tua debes æstimâre, sed Christi?

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

Ergo Magi de thesáuris suis ófferunt múnera. Vultis scire quàm bonum méritum hábeant? Stella ab his vidêtur; & ubi Heródes est non vidètur: ubi Christus est, rursus vidêtur, & viam demónstrat. Ergo stella hæc via est, & via Christus: quia secúndùm incarnatiônis mystérium Christus est stella. Oriêtur enim stella ex Jacob, & exúrget homo ex Israël. Dénique ubi Christus, & stella est. Ipse enim est stella spléndida, & matutìna. Sua ígitur ipse luce se signat.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis

tis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, usque dum véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis. Lectio ix.

Accipe áliud documéntum. Alia venérunt via Magi, ália rédeunt. Qui enim Christum víderant, Christum intelléxerant; melióres útique, quàm vénerant, revertúntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ ducit ad intéritum: ália, quæ ducit ad regnum. Illa peccatôrum est, quæ ducit ad Herôdem, hæc Christus est, qua redîtur ad pátriam. Hic enim temporâlis est incolâtus, sicut scriptum est: Multùm íncola facta est ánima mea.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona. Vénient ad te, qui detrahébant tibi, & adorábunt vestígia pedum tuôrum.

Ad Magnificat, Antiphona. Admóniti Magi in somnis, per áliam viam revérsi sunt in regiônem suam.

SABBATO

infra Octavam Epiphaniæ,

Ad Vesperas.

Capitulum. *Rom.* 12.

Fratres, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeâtis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus. Crudêlis Heródes. ℣. Reges Tharsis. 321.

Ad Magnificat, Antiphona. Remánsit puer Jesus in Jerúsalem, & non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: & requirébant eum inter cognátos & notos. Oratio.

Vota, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cælésti pietâte proséquere: ut & quæ agénda sunt, vídeant, & ad impléndα, quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemorat. Epiph. per Antiphonam quæ occurrit secundùm ordinem dierum infra Octavam.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum & thus deferéntes, allelúia.

Nisi dicta sit Aña. Omnes de Saba vénient. tunc enim legitur ℣. Adorâte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia. Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducâmur. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum.

DO-

DOMINICA

Infra Octavam Epiphaniæ.

Totum Officium dicitur de Epiphania, præter Lectiones, Capitula, Antiphonas ad Benedictus, & ad Magnificat, & Orationem.

In j. Nocturno ponitur Epistola prima ad Corinthios, quæ inferiùs post Oct. habetur. 362. & legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones verò, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno prætermittuntur.

Quando Epiphania in Dominica venerit, Sabbato sequenti fit Officium de Dominica, & Feria vj. Vesperæ à Capitulo de Dominica cum commemoratione Octavæ.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Epistola ad Romanos, ut infrà: Epistola verò ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octavæ.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 16.

COmméndo autem vobis Phœben sorórem nostram, quæ est in ministério Ecclésiæ, quæ est in Cenchris; ut eam suscipiâtis in Dómino dignè Sanctis; & assistâtis ei in quocúmque negótio vestri indiguerit: étenim ipsa quoque astitit multis, & mihi ipsi. Salutâte Priscam & Aquilam adjutóres meos in Christo Jesu (qui pro ánima mea suas cervíces supposuérunt: quibus non solus ego grátias ago, sed & cunctæ ecclésiæ Géntium) & doméstícam Ecclésiam eôrum.

℟. Hódie in Jordâne baptizáto Dómino apérti sunt cæli, & sicut colúmba super eum Spíritus mansit, & vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, & vox de cælo facta est. Hic est Fílius.

Lectio ij.

ROgo autem vos fratres, ut observêtis eos, qui dissensiónes & offendícula præter doctrînam quam vos didicístis, fáciunt, & declinâte ab illis. Hujuscémodi enim Christo Dómino nostro non sérviunt, sed suo ventri: & per dulces sermónes, & benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim obediéntia in omnem locum divulgâta est. Gáudeo ígitur in vobis: Sed volo vos sapiéntes esse in bono, & símplices in malo.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audîta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo

quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti ſunt ſuper eum, & vox Patris intónuit. Hic eſt Fílius.

Lectio iij.

SAlûtat vos Timótheus adjûtor meus, & Lúcius, & Jaſon, & Sosípater cognáti mei. Salûto vos ego Tértius, qui ſcripſi Epíſtolam, in Dómino. Salûtat vos Cajus hoſpes meus, & univérſa Eccléſia. Salûtat vos Eráſtus arcárius civitâtis, & Quartus, frater. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ómnibus vobis, Amen.

℟. Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent, * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Leônis Papæ.

Serm. 4. de Epiphania.

Lectio iiij.

JUſtum & rationábile, dilectíſſimi, veræ pietâtis obséquium eſt, in diêbus, qui divínæ ópera misericórdiæ proteſtántur, toto corde gaudêre, & honorífice ea, quæ ad ſalûtem noſtram geſta ſunt, celebrâre, vocánte nos ad hanc devotiônem ipſa recurréntium témporum lege, quæ nobis poſt diem, in quo coætérnus Patri Fílius Dei natus ex vírgine eſt, brevi intervállo Epiphaníæ íntulit feſtum, ex apparitiône Dómini conſecrâtum.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúſalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini ſuper te orta eſt. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendôre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

IN quo fidei noſtræ magnum præſidium providéntia divína conſtítuit: ut dum ſolémni veneratiône recólitur adorâta in exórdiis ſuis ſalvatóris infántia, per ipſa originália documénta probarêtur veri hóminis in Chriſto orta natûra. Hoc enim eſt, quod juſtíficat ímpios: hoc eſt, quod ex peccatóribus facit ſanctos, ſi in uno eodémque Dómino noſtro Jeſu Chriſto & vera Déitas, & vera credâtur humánitas: Déitas, qua ante ómnia ſæcula in forma Dei æquâlis eſt Patri: humánitas, qua noviſſimis diêbus in forma ſervi unîtus eſt hómini.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent, allelúia.

Lectio

Lectio vj.

AD roborándum ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabâtur erróres, ex magna gestum est divíni pietâte consilij, ut gens in longínqua Orientâlis plagæ regiône consistens, quæ spectandôrum siderum arte pollêbat, signum nati púeri, qui supra omnem Israël esset regnatûrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illustriôris appáruit, & intuéntium ánimos ita admiratiône sui splendôris implêvit, ut nequáquam sibi créderent negligéndum; quod tanto nuntiabâtur indício.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, & dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2.*

CUm factus esset Jesus annôrum duódecim, ascendéntibus illis Jerosólymam secúndùm consuetúdinem diéi festi, consummatísque diêbus, cùm redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem. Et réliqua.

Homilîa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. in c. p. 2 Lucæ. in fine.

A Duodécimo anno, ut légimus, Domínicæ súmitur disputatiônis exórdium. Hic enim prædicándæ fidei euangelizántium númerus debebâtur. Nec otiósè ímmemor suôrum secúndùm carnem paréntum, qui secúndùm carnem útique sapiéntia Dei implebâtur & grátia, post tríduum reperítur in templo: ut esset indício, quia post tríduum triumphâlis illîus passiônis, in sede cæléſti, & honôre divíno fidei nostræ se suscitâtus offérret, qui mórtuus credebâtur.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem.

Lectio viij.

QUid est quòd me quærebâtis? Duæ sunt in Christo generatiónes: una est patérna, matérna áltera. Patérna illa divínior: matérna verò, quæ in nostrum labôrem usúmque descéndit. Et ídeò quæ supra natúram, supra ætâtem, supra consuetúdinem

dinem fiunt, non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium mater impéllit; hîc mater argúitur, quia adhuc quæ humâna sunt, éxigat. Sed cùm hîc duódecim describâtur annôrum, illic discípulos habêre dicâtur; vides matrem didicísse à Fílio, ne exígeret à validiôre ministérium, quæ stupêbat in juniôre miráculum.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, usque dum véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Et venit Názareth, & erat súbditus illis. Quid enim magíster virtûtis, nisi offícium pietâtis implêret? Et mirâmur, si patri defert, qui súbditur matri? Non útique infirmitâtis, sed pietâtis ista subjéctio est: attóllat licet sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, & serpentínis évomat venêna pectóribus. Cùm dicit se Fílius missum, majôrem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Fílium dicat, qui potest habêre majôrem: ut aliénis auxíliis ásserat eum, qui míttitur, indigêre. Numquid & humáno egêbat auxílio, ut matérno servîret império?

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Ante lucíferum génitus, & ante sæcula, Dóminus Salvâtor noster hódie mundo appáruit. Psalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Venit lumen tuum Jerúsalem, & glória Dómini super te orta est: & ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúia. Aña. Apértis thesáuris suis obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, & myrrham, allelúia. Aña. Mária & flúmina benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dómino, allelúia. Antiph. Stella ista sicut flamma coruscat, & Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, & magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. *Rom.* 12.

Fratres, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeâtis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hym-

Hymnus. O sola magnârum 333. ℣. Adorâte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Remánsit puer Jesus in Jerúsalem, & non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: & requirébant eum inter cognátos & notos.

Oratio.

VOta, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cæléstí pietâte proséquere: ut & quæ agénda sunt, vídeant; & ad impléndа, quæ víderint, convaléscant. Per Dñm.

Deinde fit commemoratio de Epiphania, Antipa. Hódie cæléstí sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordâne lavit Christus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, & ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúia. ℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum & thus deferéntes, allelúia.

Oratio. Deus, qui hodiérna. ut suprà 353.

Ad Tertiam, Antiphona. Venit lumen tuum. Capitulum. Fratres, Obsecro vos. ut suprà. 357.

℟. breve. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent, * Allelúia, allelúia. Reges. ℣. Reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Reges. ℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum & thus deferéntes, allelúia.

Ad Sextam, Antiphona. Apértis thesáuris suis.

Capitulum. *Rom.* 12.

DIco enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere, quàm opórtet sápere, sed sápere ad sobrietâtem.

℟. breve. Omnes de Saba vénient, * Allelúia, allelúia. Omnes. ℣. Aurum & thus deferéntes. Allelúia, allelúia. Glória. Omnes. ℣. Adorâte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona. Stella ista.

Capitulum. *Rom.* 12. *b*

SIcut enim in uno córpore multa membra habêmus; ómnia autem membra non eúmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter altérius membra, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. breve. Adorâte Dóminum, * Allelúia, allelúia. Adorâte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adorâte. ℣. Adorâte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Vesperas, Aña. Ante lucíferum. [illegible]

Laudi-

Laudibus. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. Capitulum. Fratres, Obsecro vos. 357. Hymnus. Crudélis Heródes. ℣. Reges Tharsis. 321.

Ad Magnificat, Antiphona. Fili, quid fecísti nobis sic? ego & pater tuus doléntes quærebâmus te. Quid est quòd me quærebâtis? nesciebâtis quia in iis, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse?

Oratio. Vota, quæsumus Dómine. ut suprà. 358.

Et fit commemor. de Epiphania, Antiphona. Tribus miráculis ornâtum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordâne à Joánne Christus baptizári vóluit, ut salvâret nos, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum & thus deferéntes, allelúia.

Oratio. Deus, qui hodiérna. ut suprà. 353.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die Octava, sed tantùm in primis Vesperis diei Octavæ fit commemoratio pro secundis Vesperis Dominicæ infra Octavam, de qua celebratum est Officium eo die. Antiphona. Fili, quid fecísti. ℣. Omnes de Saba. qui Versus etiam dicitur, quando Octava Epiphaniæ venerit in Feria ij. pro commemoratione Dominicæ in primis Vesperis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA Epiphaniæ. Duplex.

In primis Vesperis omnia dicuntur sicut in primis Vesperis Epiphaniæ. 321. excepta Oratione, quæ dicitur ut sequitur. Oratio.

Deus, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit: præsta quæsumus; ut per eum, quem similem nobis foris agnóvimus, intus reformári mereâmur. Qui tecum vivit & regnat.

Ad Matutinum, Invitatorium, Hymnus & Psalmi ut infra Octavam; cetera dicuntur sicut in die Epiphaniæ, præter Lectiones.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Epistola prima ad Corinthios, quæ occurrunt secundùm superiorem Rubricam.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregórij Nazianzéni.

Oratione in sancta lumina.

Lectio iiij.

Non possum cohibêre lætítiæ voluptâtem, sed mente extóllor, & afficior; & própriæ

priæ pusillitâtis oblîtus, offícium magni Joánnis, immò pótiùs famulâtum subîre conténdo, ac géstio: & licet non sim præcúrsor, de erémo tamen vénio. Christus ergo illuminâtur, immò pótiùs fulgôre suo nos illúminat: Christus baptizâtur, simul & nos descendâmus, ut cum ipso páriter ascendâmus.

℟. Illuminâre, illuminâre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendôre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

JOánnes baptízat, & accêdit Jesus, sanctíficans quidem & ipsum qui baptízat, præcípuè tamen ut & véterem Adam sepéliat in aquis, & ante ómnia, ut per hæc sanctificéntur aquæ Jordânis: ut sicut erat spíritus & caro, ita & his, qui baptizándi erant, in spíritu & aqua sanctificatiônis succéssio traderêtur. Non súscipit Baptísta, conténdit Jesus. Ego, inquit, opus hábeo à te baptizári. Lucérna dicit ad Solem, & vox lóquitur ad Verbum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum & Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vj.

ASCéndit Jesus de aqua, secum quodámmodò demérsum edúcens & élevans mundum: & vidit non dívidi cælum, sed aperíri; quod sibi ac nobis post se aliquándo Adam ille conclúserat; sicut & ígneo gládio paradísus fúerat conclûsus. Spíritus sanctus testimónium pérhibet: símília namque sibi ipsa concúrrunt. De cælo testimónium defértur: inde enim erat ille, cui testimónium perhibêtur.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam quæréntes, & dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adorâre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 1. d*

IN illo témpore: Vidit Joánnes Jesum veniéntem ad se, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccâtum mundi. Et réliqua.

Ho-

Homilia sancti Augustini Epíscopi.

Tract. 6. in Ioan. ante med.

Antequam veníret Dóminus ut baptizarêtur à Joánne in Jordâne, nóverat eum illis vócibus, ubi ait: Tu ad me venis baptizári? Ego à te débeo baptizári. Sed ecce Dóminum nóverat, nóverat Fílium Dei. Unde probâmus quòd jam nóverat, quia ipse baptizâret in Spíritu sancto? Antequam veníret ad flúvium, cum multi ad Joánnem cúrrerent baptizári, ait illis: Ego quidem baptízo vos in aqua: qui autem post me venit, major me est: cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere: ipse vos baptizâbit in Spíritu sancto & igni. Jam & hoc nóverat.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedêbat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viij.

Quid ergo per colúmbam dídicit, ne mendax pósteà inveniâtur (quod avértat à nobis Deus opinári) nisi quamdam proprietâtem in Christo talem futûram, ut quamvis multi minístri baptizatúri essent, sive justi, sive injústi, non tribuerêtur sánctitas baptísmi, nisi illi, super quem descéndit colúmba, de quo dictum est: Hic est qui baptízat in Spíritu sancto? Petrus baptízet, hic est qui baptízat: Paulus baptízet, hic est qui baptízat: Judas baptízet, hic est qui baptízat. Nam si pro diversitáte meritôrum baptísma sanctum est: quia divérsa sunt mérita, divérsa erunt baptísmata: & tantò quisque áliquid mélius putâtur accípere, quantò à meliôre vidêtur accepísse.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, & procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedebat eos, usque dum véniens staret suprà ubi erat puer. Et intrantes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Ipsi sancti (intellígite fratres) boni pertinéntes ad colúmbam, pertinéntes ad sortem civitâtis illíus Jerúsalem, ipsi boni in Ecclésia de quibus dicit Apóstolus.

Novit Dóminus qui sunt ejus, diversârum gratiârum sunt, non omnes pária mérita habent. Sunt álij áliis sanctióres, sunt álij áliis melióres Quare ergo si unus ab illo, verbi grátia, justo, sancto baptizétur, álius ab álio inferiôris mériti apud Deum, inferiôris gradus, inferiôris continéntiæ, inferiôris vitæ; unum tamen & par & æquâle est quod accepérunt, nisi quia hic est, qui baptízat?

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes, per Horas, & ad Vesperas omnia dicuntur sicut in die Epiphaniæ, excepta Oratione, quæ est, Deus, cujus Unigénitus. 359.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Sabbato, in secundis Vesperis Octavæ fit commemorat. Dominicæ ij. post Epiphaniam. Quando autem Septuagesima venerit in prima Dominica post Octavam Epiphaniæ, tunc in primo Sabbato post Octavam, non impedito Festo ix. Lectionum, alioquin prima die post Octavam, fiat Officium de Feria, in qua ponuntur Responsoria primi Nocturni Dominicæ ij. post Epiph. & tres Lectiones leguntur de Homilia ejusdem Dominicæ, cum ejus Aña ad Benedictus, & Oratione. Festum verò Semiduplex in ea occurrens transfertur in primam diem similiter non impeditam.

DOMINICA PRIMA post Epiphaniam quæ est infra Octavam.

In primo Nocturno, legitur Epistola prima ad Corinthios secundùm superiorem Rubricam. 354.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j. *Cap.* 1.

PAulus vocâtus Apóstolus Jesu Christi per voluntâtem Dei, & Sósthenes frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, sanctificátis in Christo Jesu, vocátis sanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsôrum, & nostro. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie in Jordâne baptizáto Dómino apérti sunt cæli, & sicut colúmba super eum Spíritus mansit, & vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, & vox de cælo facta est. Hic est. Lectio ij.

GRátias ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis

bis in Christo Jesu : quòd in ómnibus dívites facti estis in illo, in omni verbo, & in omni sciéntia : sicut testimónium Christi confirmâtum est in vobis ; ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiônem Dómini nostri Jesu Christi, qui & confirmâbit vos usque in finem sine crímine, in die advéntus Dómini nostri Jesu Christi. Fidêlis Deus : per quem vocáti estis in societâtem Fílij ejus Jesu Christi Dómini nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audíta est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui. ℣. Cæli apérti sunt super eum, & vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus.

Lectio iij.

Obsecro autem vos fratres per nomen Dómini nostri Jesu Christi, ut idípsum dicâtis omnes, & non sint in vobis schísmata : sitis autem perfécti in eôdem sensu, & in eâdem senténtia. Significâtum est enim mihi de vobis fratres mei ab iis qui sunt Chloës, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quòd unusquísque vestrûm dicit : Ego quidem sum Pauli : ego autem Apóllo : ego verò Cephæ : ego autem Christi. Divísus est Christus ? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis ? aut in nómine Pauli baptizáti estis ?

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent : * Reges Arabum & Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo & tertio Nocturno leguntur Lectiones Dñicæ infra Octavam. 354.

Si verò dies Octava venerit in Dominica, dicuntur de die Octava. 359.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 2.*

Et ego, cùm veníssem ad vos fratres, veni non in sublimitâte sermônis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum. Et ego in infirmitâte, & timôre, & tremôre multo fui apud vos : & sermo meus, & prædicátio mea non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensiône spíritus & virtûtis : ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtûte Dei.

Lectio ij.

SApiéntiam autem lóquimur inter perféctos; sapiéntiam veró non hujus sæculi, neque príncipum hujus sæculi, qui destruúntur: sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinâvit Deus ante sæcula in glóriam nostram, quam nemo príncipum hujus sæculi cognôvit: si enim cognovíssent, numquam Dóminum glóriæ crucifixíssent. Sed sicut scriptum est: Quod óculus non vidit, nec auris audîvit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparâvit Deus iis qui díligunt illum.

Lectio iij.

NObis autem revelâvit Deus per Spíritum suum: Spíritus enim ómnia scrutâtur, étiam profúnda Dei. Quis enim hóminum scit quæ sunt hóminis, nisi spíritus hóminis, qui in ipso est? ita & quæ Dei sunt, nemo cognôvit, nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus, sed Spíritum, qui ex Deo est, ut sciâmus quæ à Deo donâta sunt nobis; quæ & lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrína Spíritus, spirituálibus spirituália comparántes.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Coríntios.

Lectio j. *Cap. 5.*

OMníno audîtur inter vos fornicátio, & talis fornicátio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxôrem patris sui aliquis hábeat. Et vos infláti estis: & non magis luctum habuístis, ut tollâtur de médio vestrûm qui hoc opus fecit. Ego quidem absens córpore, præsens autem spíritu, jam judicávi ut præsens, eum qui sic operâtus est, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, congregátis vobis & meo Spíritu, cum virtûte Dómini nostri Jesu; trádere hujúsmodi sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi.

Lectio ij.

NOn est bona gloriátio vestra. Nescitis quia módicum ferméntum totam massam corrúmpit? Expurgâte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolâtus est Christus. Ita epulêmur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ & nequítiæ: sed in ázymis sinceritâtis, & veritâtis.

Lectio iij.

SCripsi vobis in epístola: Ne commisceámini fornicáriis. Non útique fornicáriis

cáriis hujus mundi, aut avá- ris, aut rapácibus, aut idólis serviéntibus: alióquin debue- râtis de hoc mundo exiísse. Nunc autem scripsi vobis, non commiscéri, si is, qui frater nominâtur, est forni- câtor, aut avârus, aut idólis sérviens, aut malédicus, aut ebriôsus, aut rapax: cum hu- júsmodi nec cibum súmere.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Coríinthios.

Lectio j. *Cap. 6.*

AUdet áliquis vestrûm habens negótium ad- vérsus álterum, judi- cári apud iníquos, & non apud sanctos? An nescîtis quóniam sancti de hoc mundo judicá- bunt? Et si in vobis judicá- bitur mundus, indígni estis qui de mínimis judicêtis? Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quantò magis sæculária? Sæculária ígitur judícia si habuéritis; contem- ptíbiles, qui sunt in Ecclésia, illos constitúite ad judicán- dum. Ad verecúndiam ve- stram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam, qui possit judicâre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judício conténdit: & hoc apud infidéles?

Lectio ij.

JAm quidem omníno de- lictum est in vobis, quòd judícia habêtis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, & fraudâ- tis: & hoc frátribus. An nescîtis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? No- lite errâre: Neque fornicárij, neque idólis serviéntes, ne- que adúlteri, neque molles, neque masculôrum concu- bitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque malédici, neque rapáces, regnum Dei possidébunt. Et hæc quidam fuístis: sed ablú- ti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, & in Spíritu Dei nostri.

Lectio iij.

OMnia mihi licent, sed non ómnia expédiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullìus rédigar potestâ- te. Esca ventri, & venter escis: Deus autem & hunc & has déstruet: corpus autem non fornicatióni, sed Dómi- no: & Dóminus córpori. Deus verò & Dóminum suscitâ- vit: & nos suscitâbit per virtûtem suam. Nescîtis quó- niam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrîcis? Absit. An nescîtis, quóniam qui adhæret meretríci, unum corpus efficitur? Erunt enim (in-

(inquit) duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiônem.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 7.*

DE quibus autem scripsístis mihi : Bonum est hómini mulíerem non tángere : propter fornicatiônem autem unusquísque suam uxôrem hábeat, & unaquæque suum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat : simíliter autem & uxor viro. Múlier sui córporis potestâtem non habet, sed vir : simíliter autem & vir sui córporis potestâtem non habet, sed múlier.

Lectio ij.

NOlíte fraudâre ínvicem, nisi fortè ex consénsu ad tempus, ut vacêtis oratióni : & iterùm revertímini in idípsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secúndùm indulgéntiam, non secúndùm impérium. Volo enim omnes vos esse sicut meípsum. Sed unusquísque próprium donum habet ex Deo : álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, & víduis : bonum est illis si sic permáneant sicut & ego. Quòd si non se cóntinent, nubant. Mélius est enim núbere, quàm uri.

Lectio iij.

IIs autem, qui matrimónio juncti sunt, præcípio non ego, sed Dóminus, uxôrem à viro non discédere : quòd si discésserit, manêre innúptam, aut viro suo reconciliâri. Et vir uxôrem non dimíttat. Nam céteris ego dico, non Dóminus. Si quis frater uxôrem habet infidêlem, & hæc conséntit habitâre cum illo, non dimíttat illam. Et si qua múlier fidêlis habet virum infidêlem, & hic conséntit habitâre cum illa, non dimíttat virum. Sanctificâtus est enim vir infidêlis per mulíerem fidêlem, & sanctificâta est múlier infidêlis per virum fidêlem : alióquin filij vestri immúndi essent, nunc autem sancti sunt.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 13.*

SI linguis hóminum loquar & Angelôrum, charitâtem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens. Et si habúero prophetíam, & nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam : & si habúero omnem

fidem :

fidem, ita ut montes tránsferam, charitâtem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, & si tradídero corpus meum, ita ut árdeam, charitâtem autem non habúero, nihil mihi prodest.

Lectio ij.

CHáritas pátiens est, benígna est: Cháritas non æmulâtur, non agit pérperàm, non inflâtur, non est ambitiôsa, non quærit quæ sua sunt, non irritâtur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitâte, congáudet autem veritáti; ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cháritas numquam éxcidit: sive Prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessabunt, sive sciéntia destruêtur. Ex parte enim cognóscimus, & ex parte prophetâmus. Cùm autem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est.

Lectio iij.

CUm essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiêbam ut párvulus, cogitâbam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Videmus nunc per spéculum in ænígmate: tunc autem facie ad fáciem. Nunc cognósco ex parte: tunc autem cognóscam, sicut & cógnitus sum. Nunc autem manent, fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.

SABBATO.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 16.

DE colléctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinávi Ecclésiis Galátiæ, ita & vos fácite. Per unam sábbati unusquísque vestrûm apud se sepônat, recóndens quod ei benè placúerit: ut non cùm vénero, tunc colléctæ fiant. Cum autem præsens fúero, quos probavéritis per epístolas, hos mittam perférre grátiam vestram in Jerúsalem. Quòd si dignum fúerit ut & ego eam, mecum ibunt.

Lectio ij.

VEniam autem ad vos, cùm Macedóniam pertransiero: nam Macedóniam pertransibo. Apud vos autem fórsitan manébo, vel étiam hiemâbo: ut vos me deducâtis quocúmque íero. Nolo enim vos modò in tránsitu vidêre: spero enim me aliquántulum témporis manêre apud vos si Dóminus permíserit. Permanébo autem Ephesi usque ad Pentecósten. Ostium enim mihi

apértum est magnum & évidens ; & adversárij multi.

Lectio iij.

SI autem vénerit Timótheus, vidête ut sine timôre sit apud vos : opus enim Dómini operâtur; sicut & ego. Ne quis ergo illum spernat : dedúcite autem illum in pace, ut véniat ad me : expécto enim illum cum frátribus. De Apóllo autem fratre vobis notum fácio, quóniam multùm rogávi eum, ut venîret ad vos cum frátribus : & útique non fuit volúntas, ut nunc venîret : véniet autem cùm ei vácuum fúerit. Vigilâte, state in fide, viríliter ágite, & confortámini. Omnia vestra in charitâte fiant.

SABBATO PRIMO

post Octavam Epiphaniæ.

Ad Vesperas omnia, præter Orationem, ut in Psalt 153. Quod servatur in aliis Sabbatis usque ad Septuagesimam.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui cæléstia simul & terrêna moderâris : supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, & pacem tuam nostris concêde tempóribus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Deinde fiunt commemorationes ibidem positæ ut in Psalterio. 157.

DOMINICA II.

post Epiphaniam.

Omnia ut in Psalterio, præter ea quæ hîc sunt propria.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Coríntios.

Lectio j. Cap. I.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntâtem Dei, & Timótheus frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, cum ómnibus sanctis qui sunt in univérsa Achája. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiârum, & Deus totíus consolatiônis, qui consolâtur nos in omni tribulatiône nostra : ut possímus & ipsi consolári eos, qui in omni pressúra sunt, per exhortatiônem qua exhortâmur & ipsi à Deo. Quóniam sicut abúndant passiónes Christi in nobis : ita & per Christum abúndat consolátio nostra.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furôre tuo corrípias me : * Miserêre mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor & tremor venérunt super me, & contexérunt me ténebræ. Miserêre mei.

Lectio

Lectio ij.

SIve autem tribulâmur pro vestra exhortatiône & salûte, sive consolâmur pro vestra consolatiône, sive exhortâmur pro vestra exhortatiône & salûte, quæ operâtur toleràntiam earúmdem passiônum, quas & nos pátimur: ut spes nostra firma sit pro vobis: sciéntes, quòd sicut sócij passiônum estis; sic éritis & consolatiônis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, & júdicas æquitâtem, esto refúgium páuperum in tribulatiône: * Quia tu solus labôrem & dolôrem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjûtor. Quia.

Lectio iij.

NOn enim vólumus ignorâre vos fratres; de tribulatiône nostra, quæ facta est in Asia, quóniam supra modum graváti sumus supra virtûtem, ita ut tædêret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetípsis respónsum mortis habúimus, ut non simus fidéntes in nobis, sed in Deo, qui súscitat mórtuos: qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit: in quem sperâmus, quóniam & adhuc erípiet, adjuvántibus & vobis in oratiône pro nobis: ut ex multórum persónis, ejus quæ in nobis est donatiônis, per multos grátiæ agántur pro nobis.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei. Propter. Glória. Propter.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex præfatione in Epistolas beati Pauli. Lectio iiij.

BEáti Pauli Epistolârum lectiônem dum assiduè auscúlto, perque hebdómadas singulas bis sæpè, & ter & quater, quotiescúmque sanctôrum Mártyrum memórias celebrâmus, gáudio exúlto, tuba illa spiritáli pérfruens, & éxcitor, ac desidério incaléſco, vocem mihi amîcam agnóscens, & ferè præséntem ipsum intuéri, & disseréntem audîre vídeor. Sed tamen dóleo & moléstè fero, quòd virum hunc non omnes, sicut par est, cognóscunt; verùm ita illum nonnúlli ignórant, ut ne Epistolârum quidem ejus númerum planè sciant. Hoc verò non imperítia facit: sed quòd nolint beáti hujus viri scripta assiduè in mánibus habêre.

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplebis me lætítia cum vultu tuo:

delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditâtem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

NEque enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénij bonitâte atque acúmine scimus: sed quòd erga hunc virum impénsè affécti, ab illíus lectiône numquam discédimus: siquidem qui amant, ij plus quàm céteri omnes eôrum facta norunt quos amant, ut qui de iis ipsis sint solíciti. Id quod beâtus hic véluti osténdens, ad Philippénses ait: Sicut est mihi justum, ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eò quod hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensiône & confirmatiône Euangélij.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberâtor meus, Deus meus, adjûtor meus. Et refúgium.

Lectio vj.

QUaprópter si & vos quoque lectióni diligénter atténdere voluéritis, nihil áliud vobis erit requiréndum. Verax est enim Christi sermo dicéntis: Quærite, & inveniétis: pulsâte, & aperiêtur vobis. Céterùm, quandóquidem complúres ex iis, qui huc nobíscum convéniunt, & liberôrum educatiônem, & uxôris curam, & famíliæ providéntiam suscepêre, ob idque totos sese huic labóri dare non sústinent: at certè ipsi vos excitâte ad ea saltem capiénda, quæ álij collégerint, stúdij tantúmdem iis, quæ dicta fúerint, auscultándis, quantum pecúniis colligéndis impertiéntes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdij à vobis exígere: optábile tamen erit, si tantum saltem tribuâtis.

℟. Dómini est terra, & plenitûdo ejus: * Orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundâvit eam, & super flúmina præparâvit illam. Orbis terrârum. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 2.*

IN illo témpore: Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, & erat mater Jesu ibi. Vocâtus est autem & Jesus, & discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 9. in Ioan post init.

QUòd Dóminus invitâtus venit ad núptias, étiam excépta mystica significatiône, confirmâre vóluit quòd ipse fecit núptias.

Futúri

Futúri enim erant, de quibus dixit Apóstolus, prohibéntes núbere, & dicéntes quòd malum essent núptiæ, & quòd diábolus eas fecísset: cùm idem Dóminus dicat in Euangélio, interrogâtus utrum líceat hómini dimíttere uxôrem suam ex quálibet causa, non licêre, excépta causa fornicatiônis. In qua responsiône, si meminístis, hoc ait: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, & éripe me. Deus.

Lectio viij.

ET qui benè erudíti sunt in fide Cathólica, novérunt quòd Deus fécerit núptias: & sicut conjúnctio à Deo, ita divórtium à diábolo fit. Sed proptéreà in causa fornicatiônis licet uxôrem dimíttere; quia ipsa esse uxor prior nóluit, quæ fidem conjugâlem maríto non servâvit. Nec illæ, quæ virginitâtem Deo vovent; quamquam ampliôrem gradum honôris & sanctitâtis in Ecclésia téneant; sine núptiis sunt: nam & ipsæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia; in quibus núptiis sponsus est Christus.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Hoc ℟. semper dicitur post viij. Lectionem ab hac Dominica usque ad Septuagesimam in Dominicis tantùm.

Lectio ix.

AC per hoc ergo Dóminus invitâtus venit ad núptias, ut conjugâlis cástitas firmarêtur, & ostenderêtur sacraméntum nuptiârum: quia & illârum nuptiârum sponsus persônam Dómini figurâbat, cui dictum est: Servásti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servâvit usque adhuc, id est, Euangélium suum.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes, omnia ut in Psalterio. 19.

Ad Benedictus, Antiphona.

Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, & erat ibi Jesus cum María matre sua.

Oratio.

OMnipotens sempitérne Deus, qui cæléstia simul & terrêna moderâris, supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, & pacem tuam nostris concêde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt commemor. ut suprà in Vesperis Sabbati. 157.

Ad Horas, & Vesperas, omnia ut in Psalt. de Dñica.

Ad Magnificat, Antiphona.

Deficiénte vino, jussit Jesus impléri hydrias aqua, quæ in vinum convérsa est, allelúia.

Oratio. Omnípotens.

Deinde fiunt Commemor. ut sup. in Vesp. Sabbati 157.

Post Octavam Epiphaniæ usque ad Quadrages. quando occurrit fieri de Feria, fit Officium ut in Psalterio, exceptis iis quæ sunt propria. Oratio verò dicitur de Dominica præcedenti.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. *Cap. 3.*

Incípimus íterùm nosmetípsos commendáre? aut numquid egêmus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur & légitur ab ómnibus homínibus: manifestáti quòd Epístola estis Christi, ministrâta à nobis, & scripta non atraménto, sed Spíritu Dei vivi: non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus.

℟. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis, qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiôrum hóminum. Quam.

Lectio ij.

Fidúciam autem talem habêmus per Christum ad Deum: non quòd sufficiéntes simus cogitâre áliquid à nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est: qui & idóneos nos fecit minístros novi Testaménti, non líttera, sed spíritu: líttera enim occîdit, spíritus autem vivíficat. Quòd si ministrátio mortis lítteris deformâta in lapídibus fuit in glória, ita ut non possent inténdere filij Israël in fáciem Móysi propter glóriam vultus ejus, quæ evacuâtur: quómodo non magis ministrátio spíritus erit in glória?

℟. Adjûtor meus esto Deus: * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutâris meus. Ne derelínquas.

Lectio iij.

Nam si ministrátio damnatiônis glória est: multò magis abúndat ministérium justítiæ in glória. Nam nec glorificâtum est, quod cláruit in hac parte, propter excelléntem glóriam. Si enim quod evacuâtur, per glóriam est: multò magis quod manet, in glória est. Habéntes ígitur talem spem, multa

multa fidúcia útimur: & non sicut Moyses ponébat velâmen super faciem suam, ut non inténderent filii Israël in faciem ejus, quod evacuâtur, sed obtúsi sunt sensus eôrum. Usque in hodiérnum enim diem idípsum velâmen in lectiône véteris Testaménti manet non revelâtum quóniam in Christo evacuâtur.

℟. Benedicam Dóminum in omni témpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, & læténtur. Semper. Glória Patri. Semper.

Responsoria in hac & sequentibus Feriis posita repetuntur in Feriis sequentium Hebdomadarum, usque ad Septuagesimam.

FERIA TERTIA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 5.

SCimus enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiônis dissolvâtur, quòd ædificatiônem ex Deo habêmus, domum non manufactam, ætérnam in cælis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiônem nostram, quæ de cælo est, superíndui cupiéntes, si tamen vestíti, non nudi inveniâmur. Nam & qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus gravâti: eò quòd nólumus expoliári, sed supervestíri, ut absorbeâtur quod mortâle est à vita.

℟. Auribus pércipe Deus lácrymas meas: ne síleas à me; remítte mihi: * Quóniam íncola ego sum apud te, & peregrînus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ij.

AUdéntes ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinâmur à Dómino (per fidem enim ambulâmus, & non per spéciem:) audêmus autem, & bonam voluntâtem habêmus magis peregrinári à córpore, & præséntes esse ad Dóminum. Et ídeò conténdimus sive abséntes, sive præséntes, placêre illi. Omnes enim nos manifestári opórtet ante tribûnal Christi: ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos: & diréxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudîvit preces meas, & edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iij.

SCiéntes ergo timôrem Dómini, homínibus suadêmus, Deo autem manifésti

fésti sumus. Spero autem & in consciéntiis vestris maniféstos nos esse. Non iterùm commendâmus nos vobis, sed occasiônem damus vobis gloriándi pro nobis: ut habeâtis ad eos qui in fácie gloriántur, & non in corde. Sive enim mente excédimus, Deo; sive sóbrij sumus, vobis. Cháritas enim Christi urget nos: æstimántes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt: & pro ómnibus mórtuus est Christus: ut & qui vivunt; jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est & resurréxit.

℟. Ego dixi, Dómine miserêre mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 7.*

HAs ergo habéntes promissiónes, charíssimi, mundêmus nos ab omni inquinaménto carnis & spíritus, perficiéntes sanctificatiônem in timôre Dei. Cápite nos. Néminem læsimus, néminem corrúpimus, néminem circumvénimus. Non ad condemnatiônem vestram dico. Prædíximus enim, quòd in córdibus nostris estis ad commoriéndum, & ad convivéndum.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque.

Lectio ij.

MUlta mihi fidúcia est apud vos, multa mihi gloriátio pro vobis: replêtus sum consolatiône, superabúndo gáudio in omni tribulatiône nostra. Nam & cùm venissêmus in Macedóniam, nullam réquiem hábuit caro nostra, sed omnem tribulatiônem passi sumus: foris pugnæ, intus timóres. Sed qui consolâtur húmiles, consolâtus est nos Deus in advéntu Titi. Non solùm autem in advéntu ejus, sed étiam in consolatiône, qua consolâtus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiônem pro me, ita ut magis gaudêrem.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantábo.

Lectio iij.

QUóniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet: & si pœnitêret, vi-

videns quòd epístola illa (etsi ad horam) vos contristâvit: nunc gáudeo: non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secúndùm Deum, ut in nullo detriméntum patiámini ex nobis. Quæ enim secúndùm Deum tristítia est, pœniténtiam in salûtem stábilem operâtur: sæculi autem tristítia mortem operâtur.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 10.

IPse autem ego Paulus óbsecro vos per mansuetúdinem & modéstiam Christi, qui in fácie quidem húmilis sum inter vos, absens autem confido in vobis. Rogo autem vos, ne præsens áudeam per eam confidéntiam, qua exíftimor audêre in quosdam, qui arbitrántur nos tamquam secúndùm carnem ambulêmus. In carne enim ambulántes, non secúndùm carnem militâmus.

℟. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me. * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, & salva me. Et éripe.

Lectio ij.

NAm arma milítiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiônem munitiônum, consilia destruéntes, & omnem altitúdinem extolléntem se advérsus sciéntiam Dei, & in captivitâtem redigéntes omnem intelléctum in obséquium Christi, & in promptu habéntes ulcísci omnem inobediéntiam, cùm impléta fúerit vestra obediéntia. Quæ secúndùm fáciem sunt, vidête. Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cógitet íterùm apud se; quia sicut ipse Christi est, ita & nos.

℟. Repleâtur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectútis: * Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cùm cantávero tibi. Dum defécerit.

Lectio iij.

NAm & si ámpliùs áliquid gloriâtus fúero de potestâte nostra, quam dedit nobis Dóminus in ædificatiônem, & non in destructiônem vestram: non erubéscam. Ut autem non exístimer tamquam terrêre vos per

per epístolas : quóniam quidem epístolæ, inquiunt, graves sunt & fortes, præséntia autem córporis infirma, & sermo contemptíbilis : hoc cógitet qui ejúsmodi est, quia quales sumus verbo per epístolas abséntes, tales & præséntes in facto. Non enim audêmus insérere, aut comparâre nos quibúsdam, qui seípsos comméndant : sed ipsi in nobis nosmetípsos metiéntes, & comparántes nosmetípsos nobis.

℟. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi : * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed & lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et ánima. Glória. Et ánima.

FERIA SEXTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 12.*

SI gloriári opórtet (non éxpedit quidem) véniam autem ad visiónes & revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cælum. Et scio hujúsmodi hóminem (sive in córpore, sive extra corpus néscio, Deus scit) quóniam raptus est in Paradísum : & audívit arcâna verba, quæ non licet hómini loqui.

℟. Confitêbor tibi Dómine Deus in toto corde meo, & honorificâbo nomen tuum in ætérnum : * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es tu, & confitêbor tibi : Deus meus es tu, & exaltâbo te. Quia misericórdia.

Lectio ij.

PRo hujúsmodi gloriâbor; pro me autem nihil gloriâbor, nisi in infirmitátibus meis. Nam & si volúero gloriári, non ero insipiens : veritâtem enim dicam: parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitûdo revelatiônum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet à me : & dixit mihi : Súfficit tibi grátia mea : nam virtus in infirmitâte perfícitur.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me : * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiônis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iij.

LIbénter igitur gloriâbor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi,

sti. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo. Cùm enim infirmor, tunc potens sum. Factus sum insipiens, vos me coëgístis. Ego enim à vobis débui commendári: nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apóstoli: tamétsi nihil sum.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: * Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória. Et Deus.

SABBATO.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 13.

Ecce tértiò hoc vénio ad vos: In ore duórum, vel trium téstium stabit omne verbum. Prædíxi, & prædíco, ut præsens, & nunc absens, iis qui antè peccavérunt, & céteris ómnibus, quóniam si vénero íterùm, non parcam. An experiméntum quæritis ejus, qui in me lóquitur Christus, qui in vobis non infirmâtur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifixus est ex infirmitâte: sed vivit ex virtûte Dei. Nam & nos infirmi sumus in illo: sed vivêmus cum eo ex virtûte Dei in vobis.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque.

Lectio ij.

Vosmetípsos tentâte si estis in fide: ipsi vos probâte. An non cognóscitis vosmetípsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi fortè réprobi estis. Spero autem quòd cognoscêtis, quia nos non sumus réprobi. Orâmus autem Deum, ut nihil mali faciâtis: non ut nos probáti appareâmus, sed ut vos quod bonum est faciâtis: nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid advérsus veritâtem, sed pro veritâte. Gaudêmus enim, quóniam nos infirmi sumus, vos autem poténtes estis. Hoc & orâmus vestram consummatiônem.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

Ideò hæc absens scribo, ut non præsens dúriùs agam secúndùm potestâtem, quam Dóminus dedit mihi in ædificatiônem, & non in destructiónem. De cétero, fratres gaudête, perfécti estôte, exhortamini, idem sápite, pacem

pacem habête, & Deus pacis & dilectiônis erit vobíscum. Salutâte ínvicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cháritas Dei, & communicátio sancti spíritus sit cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus meus.

Ad Vesperas, Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus; infirmitâtem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos dézteram tuæ majestâtis extende. Per Dóminum nostrum.

DOMINICA III. post Epiphaniam.

Ad Matutinum, omnia ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beâti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem, qui suscitâvit eum à mórtuis: & qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ. Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetípsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsénti sæculo nequam, secúndùm voluntâtem Dei & Patris nostri, cui est glória in sæcula sæculôrum. Amen.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furôre tuo corrípias me: * Miserêre mei Dómine, quóniam infirmus sum. ℣. Timor & tremor venérunt super me, & contexérunt me ténebræ. Miserêre mei Dómine.

Lectio ij.

Miror quòd sic tam citò transferímini ab eo, qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Euangélium: quod non est áliud, nisi sunt áliqui, qui vos contúrbant, & volunt convértere Euangélium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cælo euangelízet vobis prætérquam quod euangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, & nunc íterùm dico: Si quis vobis euangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placêre? Si adhuc homínibus placêrem, Christi servus non essem.

℟. Deus, qui sedes super thronum, & júdicas æquitâtem, esto refúgium páuperum in tribulatiône: * Quia tu solus

lus labôrem & dolôrem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjûtor. Quia tu.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio fratres, Euangélium, quod euangelizâtum est à me, quia non est secúndùm hóminem: neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiônem Jesu Christi. Audístis enim conversatiônem meam aliquándo in Judaísmo: quóniam supra modum persequêbar Ecclésiam Dei, & expugnâbam illam, & proficiêbam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulâtor exístens paternârum meârum traditiônum.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei. Propter. Glória. Propter.

In secundo Nocturno.

De Expositiône sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

Lectio iiij.

In Præfatione, tom. 4.

CAusa, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicâta eis esset Euangélij grátia: non defuérunt quidam ex circumcisiône, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsum grátiæ beneficium, & adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat non justítiæ serviéntibus, sed peccáto, justam scílicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccâta eôrum, non auferénda. Non enim aufert peccâta nisi grátia fidei, quæ per dilectiônem operâtur.

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditâtem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseverántes nihil eis prodésse Euangélium, nisi circumcideréntur, & céteras carnáles Judáici ritus observatiónes subírent. Et ídeò Paulum Apóstolum suspéctum habêre cœperant, à quo illis Euangélium prædicâtum erat, tamquam non tenéntem discipli-

scipiînam ceterôrum Apostolôrum, qui Gentes cogébant Judaizâre.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberâtor meus, Deus meus, adjûtor meus. Et refúgium.

Lectio vj.

TAlis quidem quæstio est & in Epístola ad Romános, verúmtamen vidêtur áliquid interésse, quod ibi contentiônem ipsam dírimit, litémque compônit, quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex Géntibus credíderant, orta erat: cùm illi tamquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Euangélij præmium arbitraréntur; quod præmium incircumcísis tamquam imméritis nolébant dari: illi contrà Judæis se præférre gestírent, tamquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epístola ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritâte illôrum, qui ex Judæis erant, & ad observatiónes legis cogébant.

℟. Dómini est terra, & plenitûdo ejus: * Orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundâvit eam, & super flúmina præparâvit illam. Orbis terrârum. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore: Cùm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ; & ecce leprôsus véniens, adorâbat eum. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 8. Matthæi.

DE monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altiôra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprôsus: necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatôris audîre sermônem. Et notándum, quòd hic primus speciáliter curâtus sit: secúndò, puer Centuriônis: tértiò, socrus Petri fébriens in Caphárnaum: quarto loco, qui obláti sunt ei à dæmónio vexáti: quorum spíritus verbo ejiciêbat, quando & omnes malè habéntes curâvit.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, & éripe me. Deus meus.

Lectio viij.

ET ecce leprôsus véniens adorâbat eum, dicens: Rectè post prædicatiônem atque

atque doctrînam, signi offértur occásio, ut per virtûtem miráculi, prætéritus apud audiéntes sermo firmêtur; Dómine, si vis, potes me mundâre. Qui voluntâtem rogat, de virtûte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundâre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simulque considera, quàm húmilis & sine jactántia respónsio. Ille díxerat, Si vis: Dóminus respóndit, Volo Ille præmíserat, Potes me mundâre: Dóminus jungit, & dicit, Mundâre. Non ergo, ut plerique Latinôrum putant, jungéndum est, & legéndum, Volo mundâre; sed separâtim, ut primùm dicat, Volo: deínde imperet, Mundâre.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus, ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus; & his tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

ET ait illi Jesus: Vide, némini díxeris. Et revérà quid erat necesse ut sermône jactâret, quod córpore præferêbat? Sed vade, osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdôtem: Primùm, propter humilitâtem, ut sacerdótibus deférre honôrem videâtur. Erat enim lege præcéptum, ut qui mundáti fúerant à lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deínde, ut mundâtum vidéntes leprôsum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent: si créderent, salvaréntur: si non créderent, inexcusabiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssimè criminabántur, legem viderêtur infríngere.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona,

Cùm descendísset Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorâbat eum dicens: Dómine, si vis, potes me mundâre: & exténdens manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundâre.

Orátio.

OMnípotens sempitérne Deus, infirmitâtem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestâtis exténde. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Ant. Dómine, si vis, potes me mundâre: & ait Jesus: Volo, mundâre.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Galatas.

Lectio i. Cap 3.

O Insensáti Gálatæ, quis vos fascinâvit non obedîre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus

stus præscríptus est, in vobis crucifixus? Hoc solùm à vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex audítu fidei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa, si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operâtur virtútes in vobis: ex opéribus legis, an ex audítu fidei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, & reputâtum est illi ad justítiam.

℟. Quàm magna multitûdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis, qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiôrum hóminum. Quam.

Lectio ij.

COgnóscite ergo, quia qui ex fide sunt, ij sunt filij Abrahæ. Próvidens autem Scriptûra, quia ex fide justíficat Gentes Deus, prænuntiâvit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes Gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúmque enim ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt Scriptum est enim: Maledíctus omnis qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea.

℟. Adjûtor meus esto Deus, * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutâris meus. Ne derelínquas.

Lectio iij.

QUóniam autem in lege nemo justificâtur apud Deum, maniféstum est: quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redêmit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum; quia scriptum est: Maledíctus omnis qui pendet in ligno: ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiônem Spíritus accipiâmus per fidem.

℟. Benedîcam Dóminum in omni témpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, & læténtur. Semper. Glória Patri. Semper.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 5.

STate, & nolîte íterùm jugo servitûtis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis; quóniam si circumcidámini, Christus vobis nihil próderit. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniam débitor est univérsæ legis faciéndæ. Evacuáti estis à Christo, qui in lege justificámi-

cámini : à grátia excidístis. Nos enim spíritu ex fide, spem justítiæ expectâmus.

℟. Auribus pércipe Deus lácrymas meas : ne síleas à me; remítte mihi : * Quóniam íncola ego sum apud te, & peregrînus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me : Dómine ad adjuvándum me festîna. Quóniam.

Lectio ij.

NAm in Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium : sed fides, quæ per charitâtem operâtur. Currebâtis benè, quis vos impedîvit veritáti non obedîre ? Persuásio hæc non est ex eo qui vocat vos. Módicum ferméntum totam massam corrúmpit. Ego confido in vobis in Dómino, quòd nihil áliud sapiêtis : qui autem contúrbat vos, portâbit judícium, quicúmque est ille.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos : & diréxit gressus meos Deus : * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudîvit preces meas : & edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iij.

EGo autem, fratres, si circumcisiônem adhuc prædico, quid adhuc persecutiônem pátior ? Ergo evacuâtum est scándalum crucis. Utinam & abscindántur qui vos contúrbant. Vos enim in libertâtem vocáti estis fratres ; tantùm ne libertâtem in occasiônem detis carnis, sed per charitâtem Spíritus servîte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermône implêtur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Quòd si ínvicem mordétis, & coméditis, vidête ne ab ínvicem consumámini. Dico autem : Spíritu ambulâte, & desidéria carnis non perficiêtis. Caro enim concupíscit advérsus spíritum; spíritus autem advérsus carnem : hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcúmque vultis, illa faciâtis.

℟. Ego dixi, Dómine, miserêre mei : * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntâtem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, & fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictiône spirituáli in cæléstibus

in Christo, sicut elêgit nos in ipso ante mundi constitutiônem, ut essêmus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in charitâte.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

Qui prædestinâvit nos in adoptiônem filiôrum per Jesum Christum in ipsum, secúndùm propósitum voluntâtis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ in qua gratificâvit nos in dilécto Fílio suo. In quo habêmus redemptiônem per sánguinem ejus, remissiônem peccatôrum secúndùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundâvit in nobis in omni sapiéntia & prudéntia: ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntâtis suæ, secúndùm beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatiône plenitúdinis témporum, instaurâre ómnia in Christo, quæ in cælis, & quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Parâtum cor meum Deus; parâtum cor meum: * Cantâbo, & psálmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

In quo étiam & nos sorte vocáti sumus prædestináti secúndùm propósitum ejus, qui operâtur ómnia secúndùm consílium voluntâtis suæ, ut simus in laudem glóriæ ejus nos, qui antè sperávimus in Christo. In quo & vos, cùm audissêtis verbum veritâtis (Euangélium salûtis vestræ) in quo & credéntes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hereditâtis nostræ, in redemptiônem acquisitiônis, in laudem glóriæ ipsius.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericordia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

Obsecro ítaque vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulêtis vocatiône, qua vocáti estis, cum omni humilitâte & mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in charitâte, solíciti servâre unitâtem Spíritus in vínculo pacis. Unũ corpus, & unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiônis vestræ. Unus Dñs, una fides, unum baptísma. Unus Deus

Deus & Pater ómnium, qui est super omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis.

℟. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua libera me. * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, & salva me. Et éripe.

Lectio ij.

Unicuíque autem nostrûm data est grátia secúndùm mensûram donatiônis Christi. Propter quod dicit: Ascéndens in altum captîvam duxit captivitâtem: dedit dona homínibus. Quòd autem ascéndit, quid est, nisi quia & descéndit primùm in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est & qui ascéndit super omnes cælos, ut implêret ómnia.

℟. Repleâtur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectûtis: * Dum defécerit in me virtus mea ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cùm cantávero tibi. Dum defécerit.

Lectio iij.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios veró Euangelístas, álios autem Pastóres & Doctóres, ad consummatiônem Sanctórum in opus ministérij, in ædificatiônem córporis Christi: donec occurrâmus omnes in unitâtem fidei, & agnitiônis Fílij Dei, in virum perféctum, in mensûram ætâtis plenitúdinis Christi: ut jam non simus párvuli fluctuántes, & circumferâmur omni vento doctrínæ in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiônem errôris. Veritâtem autem faciéntes in charitâte, crescâmus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

℟. Gaudébunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed & lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et ánima. Glória Patri. Et ánima.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. *Cap. 5.*

Estôte ergo imitatóres Dei, sicut filij charíssimi, & ambulâte in dilectiône, sicut & Christus diléxit nos, & trádidit semetípsum pro nobis oblatiônem & hóstiam Deo in odôrem suavitâtis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominêtur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitûdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet; sed magis gratiârum áctio.

℟. Confitébor tibi Dómine Deus in toto corde meo, & honorificábo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es tu, & confitébor tibi: Deus meus es tu, & exaltábo te. Quia misericórdia.

Lectio ij.

HOc enim scitóte intelligéntes, quòd omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi & Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut filij lucis ambuláte.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me: * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iij.

FRuctus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte: probántes quid sit beneplácitum Deo: & nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum, magis autem redargúite. Quæ enim in occúlto fiunt ab ipsis, turpe est & dícere. Omnia autem quæ arguúntur, à lúmine manifestántur: omne enim quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge qui dormis, & exúrge à mórtuis, & illuminábit te Christus.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: * Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória Patri. Et Deus.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. *Cap. 6.*

FIlij obedíte paréntibus vestris in Dómino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum & matrem tuam. Quod est mandátum primum in promissióne: ut benè sit tibi, & sis longævus super terram. Et vos patres nolíte ad iracúndiam provocáre filios vestros: sed educáte illos in disciplína & correptióne Dómini.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irátus reserves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

SErvi obedíte dóminis carnálibus cum timóre & tremóre, in simplicitáte cordis

dis vestri sicut Christo: non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed ut servi Christi, faciéntes voluntâtem Dei ex ánimo, cum bona voluntâte serviéntes sicut Dómino, & non homínibus: sciéntes quóniam unusquísque quodcúmque fécerit bonum, hoc recípiet à Dómino, sive servus, sive liber. Et vos dómini éadem fácite illis, remitténtes minas: sciéntes quia & illôrum & vester Dóminus est in cælis: & personârum accéptio non est apud eum.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

De cétero fratres, confortámini in Dómino, & in poténtia virtûtis ejus. Indúite vos armatûram Dei, ut possitis stare advérsus insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio advérsus carnem & sánguinem: sed advérsus príncipes & potestâtes, advérsus mundi rectóres tenebrârum harum, contra spirituália nequítiæ, in cæléstibus. Proptéreà accípite armatûram Dei, ut possitis resístere in die malo, & in ómnibus perféćti stare.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

Ad Vesperas. Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitâte non posse subsístere: da nobis salûtem mentis & córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincâmus. Per Dóminum.

DOMINICA IIII. post Epiphaniam.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio j. *Cap.* I.

Paulus & Timótheus servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philíppis, cum Epíscopis & diacónibus. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis cum gáudio deprecatiônem fáciens, super communicatiône vestra in Euangélio Christi à prima die usque nunc: confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque

in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentîre pro ómnibus vobis: eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensiône, & confirmatiône Euangélij, Sócios gáudij mei omnes vos esse.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furôre tuo corrípias me: * Miserêre mei Dómine, quóniam infirmus sum. ℣. Timor & tremor venérunt super me, & contexérunt me ténebræ. Miserêre mei.

Lectio ij.

Testis enim mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cháritas vestra magis ac magis abúndet in sciéntia, & in omni sensu: ut probêtis potiôra, ut sitis sincéri, & sine offénsa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum, in glóriam & laudem Dei. Scire autem vos volo fratres; quia quæ circa me sunt, magis ad proféctum venérunt Euangélij: ita ut víncula mea maniféſta fierent in Christo in omni prætório, & in céteris ómnibus: & plures è frátribus in Dómino confidéntes vínculis meis, abundántiùs audérent sine timôre verbum Dei loqui.

℟. Deus, qui sedes super thronum, & júdicas æquitâtem, esto refúgium páuperum in tribulatiône: * Quia tu solus labôrem & dolôrem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjûtor. Quia.

Lectio iij.

Quidam quidem & propter invídiam & contentiônem, quidam autem & propter bonam voluntâtem Christum prædicant, quidam ex charitâte, sciéntes quóniam in defensiônem Euangélij pósitus sum. Quidam autem ex contentiône Christum annúntiant non sincérè, existimántes pressûram se suscitâre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiônem, sive per veritâtem, Christus annuntiêtur: & in hoc gáudeo, sed & gaudêbo.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei. Propter hoc. Glória Patri. Propter hoc.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórij Papæ.

Lib. 4. c. 30. Lectio iiij.

Replêmus refectiônibus corpus, ne extenuâtum defíciat: ne extenuâmus abstinéntia, ne nos

nos replêtum premat: vegetâmus hoc mótibus, ne situ immobilitâtis intéreat: sed citiùs hoc collocándo sistimus, ne ipsa sua vegetatiône succúmbat: adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat: & quæsita adjuménta projícimus, ne calor exûrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi corruptibilitáti servîmus, ut saltem multiplícitas impénsi obséquij corpus sustíneat, quod anxíetas infirmæ mutabilitâtis gravat?

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditâtem meam mihi. Adimplêbis.

Lectio v.

Unde benè per Paulum dícitur: Vanitáti enim subjécta est creatûra non volens, sed propter eum qui subjêcit eam in spe: quia & ipsa creatûra liberábitur à servitûte corruptiônis, in libertâtem glóriæ filiôrum Dei. Vanitáti quippe creatûra non volens súbditur: quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens deséruit, pressus justæ mortalitâtis póndere, nolens mutabilitâtis suæ corruptióni servit. Sed creatûra hæc tunc à servitûte corruptiônis erípitur, cùm ad filiôrum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevâtur.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refugium meum. ℣. Liberâtor meus, Deus meus, adjûtor meus. Et refúgium.

Lectio vj.

Hic ítaque elécti moléstia vincti sunt, quia adhuc corruptiônis suæ pœna deprimúntur: sed cùm corruptíbili carne exúimur, quasi ab his, quibus nunc adstríngimur, moléstiæ vínculis relaxâmur. Præsentári namque jam Deo cúpimus, sed adhuc mortâljs córporis obligatiône præpedimur. Jure ergo vincti dícimur, quia adhuc incéssum nostri desidérij ad Deum líberum non habémus. Unde benè Paulus, ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiônis suæ sárcinam portans, vinctus clamat: Cúpio dissólvi, & esse cum Christo. Dissólvi enim non quæreret, nisi se proculdúbio vinctum vidêret.

℟. Dómini est terra, & plenitûdo ejus: * Orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundâvit eam, & super flúmina præparâvit illam. Orbis terrârum. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 8. c

IN illo témpore : Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: & ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirêtur flúctibus, ipse verò dormiêbat. Et réliqua.

Homilîa sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. I. *Comment. in cap.* 8. *Matthæi.*

QUintum signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperâvit & mari. Sextum, quando in regiône Gerasenôrum dedit potestâtem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitâtem suam, paralyticum secúndum curâvit in léctulo. Primus enim paralyticus, est puer Centuriônis.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam : * Deus meus in te confido, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, & éripe me. Deus meus.

Lectio viij.

IPse verò dormiêbat : & accessérunt ad eum, & suscitavérunt eum, dicéntes : Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légimus, quando céteris periclitántibus ipse secûrus est, & dormit, & suscitâtur ; & império ac sacraménto passiônis suæ líberat suscitántes. Tunc surgens imperâvit ventis & mari. Ex hoc loco intellígimus : quòd omnes creatúræ séntiant creatôrem. Quas enim increpâvit, & quibus imperâvit, séntiunt imperántem ; non errôre hæreticôrum, qui ómnia putant animántia, sed majestâte conditôris, quæ apud nos insensibília, illi sensibília sunt.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth :* Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

POrrò hómines miráti sunt, dicéntes : Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei ? Non discípuli, sed nautæ, & céteri qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentiósè volúerit, eos qui mirabántur, fuísse discípulos : respondébimus, rectè hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatôris.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ascendénte Jesu in navículam

lam ; ecce motus magnus factus est in mari, & suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes : Dómine, salva nos, perîmus. Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitâte non posse subsístere : da nobis salûtem mentis & córporis ; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincâmus. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Antiphona. Dómine, salva nos, perîmus : ímpera, & fac Deus tranquillitâtem.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippénses.

Lectio j. *Cap.* 4.

Itaque fratres mei charíssimi & desideratíssimi, gáudium meum, & corôna mea : sic state in Dómino, charíssimi. Evódiam rogo, & Syntychen déprecor idípsum sápere in Dómino. Etiam rogo & te germâne compar, adjuva illas, quæ mecum laboravérunt in Euangélio cum Cleménte, & céteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ.

℟. Quàm magna multitûdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te ! ℣. Et perfecísti eis, qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiôrum hóminum. Quam.

Lectio ij.

Gaudête in Dómino semper, íterùm dico gaudête. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus propè est. Nihil solíciti sitis : sed in omni oratiône & obsecratiône cum gratiârum actiône petitiónes vestræ innotéscant apud Deum. Et pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, & intelligéntias vestras in Christo Jesu.

℟. Adjûtor meus esto Deus: * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutâris meus. Ne derelínquas.

Lectio iij.

De cétero fratres, quæcúmque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitâte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite & Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino veheménter, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentîre, sicut & sentiebâtis : occupáti autem erâtis.

℟. Benedîcam Dóminum in omni témpore : * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, &

 lætén-

lætèntur. Semper. Glória Patri. Semper.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colosséńses.

Lectio j. *Cap.* 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntâtem Dei, & Timótheus frater : eis,qui sunt Colóssis,sanctis & fidélibus frátribus in Christo Jesu. Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis orántes : audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, & dilectiônem, quam habêtis in sanctos omnes propter spem, quæ repósita est vobis in cælis, quam audístis in verbo veritâtis Euangélij : quod pervênit ad vos, sicut & in univérso mundo est, & fructíficat, & crescit sicut in vobis, ex ea die qua audístis, & cognovístis grátiam Dei in veritâte, sicut didicístis ab Epaphra charíssimo consérvo nostro, qui est fidêlis pro vobis minister Christi Jesu, qui étiam manifestâvit nobis dilectiônem vestram in spíritu.

℟. Auribus pércipe Deus lácrymas meas : ne síleas à me ; remítte mihi : * Quóniam íncola ego sum apud te, & peregrînus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me : Dómine ad adjuvándum me festîna. Quóniam.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus, non cessâmus pro vobis orántes, & postulántes, ut impleámini agnitiône voluntâtis ejus, in omni sapiéntia & intelléctu spiritáli : ut ambulêtis dignè Deo per ómnia placéntes : in omni ópere bono fructificántes, & crescéntes in sciéntia Dei : in omni virtûte confortáti secúndùm poténtiam claritâtis ejus, in omni patiéntia & longanimitâte, cum gáudio grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctôrum in lúmine.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos : & diréxit gressus meos Deus : * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudîvit preces meas : & edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iij.

QUi erípuit nos de potestâte tenebrârum, & tránstulit in regnum Fílij dilectiônis suæ, in quo habêmus redemptiônem per sánguinem ejus, remissiônem peccatôrum, qui est imâgo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ : quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cælis

cælis & in terra, visibília & invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes, ómnia per ipsum, & in ipso creâta sunt: & ipse est ante omnes, & ómnia in ipso constant. Et ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis.

℟. Ego dixi, Dómine, miserêre mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Colossénses.

Lectio j. *Cap. 3. b & 4.*

INdúite vos ergo sicut elécti Dei, sancti & dilécti, víscera misericórdiæ, benignitâtem, humilitâtem, modéstiam, patiéntiam: supportántes ínvicem, & donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querêlam; sicut & Dóminus donâvit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, charitâtem habête, quod est vínculum perfectiônis: & pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore: & grati estôte.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

VErbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes & commonéntes vosmetípsos, psalmis, hymnis, & cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omne quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres súbditæ estôte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri dilígite uxóres vestras, & nolîte amári esse ad illas. Fílij obedite paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolîte ad indignatiônem provocâre filios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

SErvi obedîte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitâte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini sicut

Dómino, & non homínibus: sciéntes quòd à Dómino accipiêtis retributiônem hereditâtis. Dómino Christo servîte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit: & non est personârum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est & æquum, servis præstâte: sciéntes quòd & vos Dóminum habêtis in cælo. Oratióni instâte, vigilántes in ea in gratiârum actiône.

℞. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. *Cap.* 1.

PAulus, & Silvânus, & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, & Dómino Jesu Christo. Grátia vobis, & pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiônibus nostris sine intermissiône, mémores óperis fidei vestræ, & labôris, & charitâtis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum: sciéntes fratres, dilécti à Deo, electiônem vestram: quia Euangélium nostrum non fuit ad vos in sermône tantùm, sed & in virtûte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℞. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me. * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, & salva me. Et éripe. Lectio ij.

ET vos imitatóres nostri facti estis, & Dómini, excipiéntes verbum in tribulatiône multa cum gáudio Spíritus sancti: ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus in Macedónia & in Achája. A vobis enim diffamâtus est sermo Dómini non solùm in Macedónia & in Achája, sed & in omni loco, fides vestra, quæ est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem introítum habuérimus ad vos: & quómodo convérsi estis ad Deum à simulácris, servîre Deo vivo & vero, & expectâre Fílium ejus de cælis (quem suscitâvit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra.

℞. Repleâtur os meum laude tua, ut hymnum dicam gló-

glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectûtis: * Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cùm cantávero tibi. Dum defécerit.

Lectio iij. *Cap.* 2.

NAm ipsi scitis, fratres, introïtum nostrum ad vos, quia non inânis fuit: sed antè passi, & contuméliis affécti (sicut scitis) in Philíppis, fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Euangélium Dei in multa solicitúdine. Exhortátio enim nostra non de errôre, neque de immundítia, neque in dolo; sed sicut probáti sumus à Deo, ut crederêtur nobis Euangélium: ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermône adulatiônis, sicut scitis: neque in occasiône avarítiæ: Deus testis est: nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis.

℟. Gaudébunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed & lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et ánima. Glória Patri. Et ánima.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicénses.

Lectio j. *Cap.* 4.

DE cétero ergo, fratres, rogâmus vos, & obsecrâmus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis à nobis, quómodo opórteat vos ambulâre, & placêre Deo, sic & ambulêtis, ut abundêtis magis. Scitis enim quæ præcépta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra: ut abstineâtis vos à fornicatiône, ut sciat unusquísque vestrûm vas suum possidêre in sanctificatiône & honôre: non in passiône desidérij, sicut & Gentes, quæ ignórant Deum. ℟. Confitêbor tibi Dómine Deus in toto corde meo, & honorificâbo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es tu, & confitêbor tibi: Deus meus es tu, & exaltâbo te. Quia.

Lectio ij.

ET ne quis supergrediâtur, neque circumvéniat in negótio fratrem suum: quóniam vindex est Dóminus de his ómnibus sicut prædíximus vobis, & testificáti sumus. Non enim vocâvit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiônem. Itaque qui hæc spernit

nit, non hóminem spernit, sed Deum: qui étiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me: *Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiônis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iij.

DE charitâte autem fraternitâtis non necésse habêmus scríbere vobis: ipsi enim vos à Deo didicístis, ut diligâtis ínvicem. Etenim illud fácitis in omnes fratres in univérsa Macedónia. Rogâmus autem vos fratres ut abundêtis magis, & óperam detis ut quiéti sitis, & ut vestrum negótium agâtis, & operémini mánibus vestris, sicut præcépimus vobis, & ut honéstè ambulêtis ad eos qui foris sunt, & nullîus áliquid desiderêtis.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: *Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória. Et Deus.

S A B B A T O.

Incipit Epístola secúnda ad Thessalonicénses.

Lectio j. *Cap.* I.

PAulus, & Silvânus, & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debêmus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, & abúndat cháritas uniuscujúsque vestrûm in ínvicem: ita ut & nos ipsi in vobis gloriêmur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra & fide, & in ómnibus persecutiónibus vestris & tribulatiónibus, quas sustinêtis in exémplum justi judícij Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: *Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

SI tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiônem iis qui vos tríbulant: & vobis, qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatiône Dómini Jesu de cælo cum Angelis virtûtis ejus, in flamma ignis dantis vindíctam iis, qui non novérunt Deum, & qui non obédiunt Euangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas à fácie Dómini, & à glória virtûtis ejus: cùm vénerit glorificári

rificári in sanctis suis, & admirábilis fieri in ómnibus qui credidérunt, quia créditum est testimónium nostrum super vos in die illo. In quo étiam orâmus semper pro vobis: ut dignêtur vos vocatiône sua Deus noster, & ímpleat omnem voluntâtem bonitâtis, & opus fidei in virtûte, ut clarificêtur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, & vos in illo, secúndùm grátiam Dei nostri, & Dómini Jesu Christi.

℞. Parâtum cor meum Deus; parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij. *Cap. 2.*

Rogâmus autem vos fratres, per advéntum Dómini nostri Jesu Christi, & nostræ congregatiônis in ipsum: ut non citò moveámini à vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermônem, neque per Epístolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedûcat ullo modo: quóniam nisi vénerit discéssio primum, & revelâtus fúerit homo peccáti, fílius perditiônis, qui adversâtur, & extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, osténdens se tamquam sit Deus.

℞. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus meus.

Ad Vesperas. Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietâte custódi: ut quæ in sola spe grátiæ cæléstis innítitur, tua semper protectiône muniâtur. Per Dóminum.

DOMINICA V. post Epiphaniam.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap. 1.*

Paulus Apóstolus Jesu Christi secúndùm impérium Dei Salvatôris nostri, & Christi Jesu spei nostræ: Timótheo dilécto fílio in fide. Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogavi te ut remanéres Ephesi cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, & genealógiis interminátis: quæ quæstiones præstant magis quàm ædificatiônem Dei, quæ est in fide.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furôre tuo corrípias me: * Miserêre mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor & tremor venérunt super me, & contexérunt me ténebræ. Miserêre.

Lectio ij.

FInis autem præcépti est cháritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. A quibus quidam aberrántes convérsi sunt in vanilóquium: voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affirmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legítimè utâtur: sciens hoc, quia lex justo non est pósita, sed injústis, & non súbditis, ímpiis & peccatóribus, sceleràtis & contaminátis, parricídis & matricídis, homicídis, fornicáriis, masculôrum concubitóribus, plagiáriis, mendácibus & perjúris, & si quid áliud sanæ doctrínæ adversâtur, quæ est secúndùm Euangélium glóriæ beàti Dei, quod créditum est mihi.

℟. Deus, qui sedes super thronum, & júdicas æquitâtem, esto refúgium páuperum in tribulatiône: * Quia tu solus labôrem & dolôrem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjûtor. Quia.

Lectio iij.

GRátias ago ei qui me confortâvit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimâvit, ponens in ministério: qui priùs blasphêmus fui, & persecûtor, & contumeliôsus: sed misericórdiam Dei consecûtus sum, quia ignórans feci in incredulitâte. Superabundâvit autem grátia Dómini nostri cum fide & dilectiône, quæ est in Christo Jesu. Fidêlis sermo, & omni acceptiône dignus: quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ídeò misericórdiam consecûtus sum: ut in me primò osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiônem eôrum qui creditúri sunt illi, in vitam ætérnam.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei. Propter. Glória. Propter.

In secundo Nocturno, Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

De Verbis Apostoli Serm. 8. sub initium. Lectio iiij.

HUmânus sermo, & omni acceptiône dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum

dum peccatóres salvos fácere. Atténde Euangélium : Venit enim Fílius hóminis quærere, & salvâre, quod períerat. Si homo non períſſet, Fílius hóminis non veníſſet. Ergo períerat homo : venit Deus homo, & invéntus est homo. Períerat homo per líberam voluntâtem : venit Deus homo per grátiam liberatrîcem.

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ : * Adimplêbis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditâtem meam mihi. Adimplêbis.

Lectio v.

Quæris, quid váleat ad malum líberum arbítrium? Récole hóminem peccántem. Quæris, quid váleat ad auxílium Deus, & homo? Atténde in eo grátiam liberántem. Nusqnam pótuit sic osténdi, quantum váleat volúntas hóminis usurpâta per supérbiam, ad uténdum sine adjutório Dei : malum non pótuit plus & maniféstiùs éxprimi, quàm in hómine primo. Ecce perit primus homo : & ubi esset, nisi venísset secúndus homo? quia & ille homo, ídeò & iste homo; & ídeò humânus sermo.

℟. Díligam te Dómine virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberâtor meus, Deus meus, adjûtor meus. Et refúgium.

Lectio vj.

Prorsus nusquam sic appâret benígnitas grátiæ, & liberálitas omnipoténtiæ Dei, quàm in hómine mediatôre Dei & hóminum, hómine Christo Jesu. Quid enim dícimus, fratres mei? In fide Cathólica nutrítis loquor, vel in pacem Cathólicam lucrátis. Nóvimus & tenêmus, mediatôrem Dei & hóminum hóminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse natúræ, cujus & nos sumus. Non enim altérius natúræ caro nostra, & caro illîus; nec altérius natúræ ánima nostra, & ánima illîus. Hanc suscêpit natûram, quam salvándam esse judicâvit.

℟. Dómini est terra, & plenitûdo ejus : * Orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundâvit eam, & super flúmina præparâvit illam. Orbis terrârum. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 13. c*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile factum est regnum cælôrum hómini, qui semi-

nâvit

nâvit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homilîa sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. Quæst. Euang. in Matth. cap 11. tom. 4.

Cum negligéntiùs ágerent præpósiti Ecclésiæ, aut cùm dormitiônem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, & superseminâvit eos, quos malos filios Dóminus interpretâtur. Sed quæritur, utrùm hærétici sint, an malè vivéntes Cathólici. Possunt enim dici filij mali étiam hærétici, quia ex eôdem Euangélij sémine, & Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, & éripe me. Deus.

Lectio viij.

Sed quòd dicit eos in médio trítici seminátos, quasi vidéntur illi significári, qui unîus communiônis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum non Ecclésiam, sed hunc mundum interpretâtus est: benè intelligúntur hærétici, quia non societâte unîus Ecclésiæ, vel unîus fidei sed societâte solîus nóminis Christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi, qui in eâdem fide mali sunt, pálea pótiùs quàm zizánia reputántur: quia pálea étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commûnem.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus & hi tres unum sunt. Sanctus. Glória. Plena.

Lectio ix.

In illa planè sagéna, qua concludúntur & mali & boni pisces, non absúrdè mali Cathólici intelligúntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum signíficat: áliud sagêna, quæ unîus fidei, vel unîus Ecclésiæ communiônem vidêtur osténdere. Inter hæréticos & malos Cathólicos hoc intereſt, quòd hærétici falsa credunt: illi autem vera credéntes non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona. Dómine, nónne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? & ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietâte custódi: ut quæ in sola spe

spe grátiæ cæléstis innítitur, tua semper protectiône muniâtur. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Antiphona. Collígite primùm zizánia, & alligâte ea in fascículos ad comburéndum: tríticum autem congregâte in hórreum meum, dicit Dóminus.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Lectio j. *Cap. 3. & 4.*

FIdêlis sermo: Si quis Episcopâtum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, unîus uxôris virum, sóbrium, prudéntem, ornâtum, pudícum, hospitâlem, doctôrem; non vinoléntum, non percussôrem, sed modéstum, non litigiôsum, non cúpidum, sed suæ dómui benè præpósitum, filios habéntem súbditos cum omni castitâte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habêbit? Non neóphytum: ne in supérbiam elâtus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum & testimónium habêre bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Quàm magna multitûdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis, qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiôrum hóminum. Quam.

Lectio ij.

DIáconos símiliter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes habéntes mystérium fidei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primùm: & sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres símiliter pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint unîus uxôris viri: qui filiis suis benè præsint, & suis dómibus. Qui enim benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, & multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. Adjûtor meus esto Deus, * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutâris meus. Ne derelínquas.

Lectio iij.

HÆc tibi scribo, sperans me ad te venîre citò. Si autem tardávero, ut scias quómodo opórteat te in domo Dei conversári, quæ est Ecclésia Dei vivi, colúmna & firmaméntum veritâtis. Et maniféstè magnum est pietâtis sacraméntum quod manifestâtum est in carne, justificâtum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicâtum est Géntibus, créditum est in mun-

mundo, assúmptum est in glória. Spíritus autem maniféstè dicit, quia in novíssimis tempóribus discédent quidam à fide, attendéntes spirítibus errôris, & doctrínis dæmoniórum.

℟. Benedîcam Dóminum in omni témpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, & læténtur. Semper. Glória Patri. Semper.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntâtem Dei, secúndùm promissiônem vitæ, quæ est in Christo Jesu: Timótheo charíssimo filio, grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio à progenitóribus in consciéntia pura, quòd sine intermissiône hábeam tui memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die desíderans te vidêre, memor lacrymârum tuârum, ut gáudio ímplear, recordatiônem accípiens ejus fidei, quæ est in te non ficta, quæ & habitâvit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eunîce, certus sum autem quòd & in te.

℟. Auribus pércipe Deus lácrymas meas: ne síleas à me; remítte mihi: * Quóniam íncola ego sum apud te, & peregrînus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ij.

PRopter quam causam admóneo te ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiônem mánuum meârum. Non enim dedit nobis Deus spíritum timôris, sed virtûtis, & dilectiônis, & sobrietâtis. Noli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus: sed collabóra Euangélio secúndùm virtûtem Dei: qui nos liberâvit, & vocâvit vocatiône sua sancta, non secúndùm ópera nostra, sed secúndùm propósitum suum, & grátiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos: & diréxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudîvit preces meas, & edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iij.

MAnifestâta est autem nunc per illuminatiónem Salvatôris nostri Jesu Christi: qui destrúxit quidem mor-

mortem, illuminâvit autem vitam, & incorruptiônem per Euangélium: in quo pósitus sum ego prædicâtor, & Apóstolus, & magíster Géntium. Ob quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor. Scio enim cui crédidi, & certus sum quia potens est depósitum meum servâre in illum diem. Formam habe sanôrum verbôrum, quæ à me audísti in fide & in dilectiône in Christo Jesu.

℟. Ego dixi, Dómine miserêre mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

De Epístola secúnda ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 3.

HOc autem scito, quòd in novíssimis diêbus instábunt témpora periculôsa: erunt hómines seípsos amántes, cúpidi, eláti, supérbi, blasphémi, paréntibus non obediéntes, ingráti, scelésti, sine affectiône, sine pace, criminatóres, incontinéntes, immítes, sine benignitâte, proditóres, protérvi, túmidi, & voluptâtum amatóres magis quàm Dei, habéntes spéciem quidem pietâtis, virtûtem autem ejus abnegántes. Et hos devíta.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

EX his enim sunt, qui pénetrant domos, & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducúntur váriis desidériis: semper discéntes, & numquam ad sciéntiam veritâtis perveniéntes. Quemádmodum autem Jannes & Mambres restitérunt Moysi: ita & hi resistunt veritáti, hómines corrúpti mente, réprobi circa fidem, sed ultrà non proficient: insipiéntia enim eôrum maniféсta erit ómnibus, sicut & illôrum fuit.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

TU autem assecûtus es meam doctrînam, institutiônem, propósitum, fidem, longanimitâtem, dilectiônem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes: quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónij, & Lystris: quales persecutiónes sustínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus.

Et

Et omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiônem patiéntur. Mali autem hómines & seductóres proficient in pejus, errántes & in errôrem mitténtes.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. *Cap.* 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi, secúndùm fidem electôrum Dei, & agnitiônem veritâtis, quæ secúndùm pietâtem est in spem vitæ ætérnæ, quam promîsit qui non mentîtur Deus ante témpora sæculária : manifestâvit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatiône, quæ crédita est mihi secúndùm præcéptum Salvatôris nostri Dei : Tito diléсto filio secúndùm commûnem fidem, grátia & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Salvatôre nostro.

℟. Deus in te speravi, Dómine non confúndar in ætérnum : in justítia tua líbera me, * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, & salva me. Et éripe.

Lectio ij.

HUjus rei grátia relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt, córrigas, & constítuas per civitátes Presbyteros, sicut & ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, unîus uxôris vir, filios habens fidéles, non in accusatiône luxúriæ, aut non súbditos. Opórtet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatôrem : non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussôrem, non turpis lucri cúpidum : sed hospitâlem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndùm doctrînam est, fidêlem sermônem : ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos, qui contradícunt, argúere.

℟. Repleâtur os meus laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam : noli me projícere in témpore senectûtis : *Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cùm cantávero tibi. Dum defécerit.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, & seductóres, máximè qui de circumcisiône sunt : quos opórtet redárgui : qui univérsas domos subvértunt, docéntes

céntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia. Dixit quidam ex illis, próprius ipsôrum prophêta: Creténses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam íncrepa illos durè, ut sani sint in fide, non intendéntes Judáicis fábulis, & mandátis hóminum aversántium se à veritâte. Omnia munda mundis: coinquinátis autem & infidélibus nihil est mundum.

℟. Gaudébunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed & lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et ánima. Glória Patri. Et.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Lectio j. Cap. 2. d & 3.

HÆc lóquere, & exhortâre, & árgue cum omni império. Nemo te contémnat. Admone illos Princípibus & potestátibus súbditos esse, dicto obedîre, ad omne opus bonum parátos esse: néminem blasphemâre, non litigiósos esse, sed modéstos, omnem osteudéntes mansuetúdinem ad omnes hómines.

℟. Confitêbor tibi Dómine Deus in toto corde meo, & honorificâbo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es tu, & confitêbor tibi: Deus meus es tu, & exaltâbo te. Quia.

Lectio ij.

ERâmus enim aliquándo & nos insipiéntes, incréduli, errántes, serviéntes desidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agéntes, odíbiles, odiéntes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas apparuit Salvatôris nostri Dei: non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndùm suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiônis & renovatiônis Spíritus sancti, quem effûdit in nos abúndè per Jesum Christum Salvatôrem nostrum: ut justificáti grátia ipsius, herédes simus secúndùm spem vitæ ætérnæ.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me: * Et liberásti ánimam meam ex inferno inferióri. ℣. In die tribulatiônis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iij.

FIdélis sermo est, & de his volo te confirmâre: ut curent bonis opéribus præésse qui credunt Deo. Hæc sunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæstiónes

nes, & genealogías, & contentiónes, & pugnas legis devíta: sunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem post unam & secúndam correptiônem devíta: sciens quia subvérsus est, qui ejúsmodi est, & delínquit, cùm sit próprio judício condemnâtus.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: * Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória. Et Deus.

SABBATO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio j. *Cap.* I.

PAulus vinctus Christi Jesu, & Timótheus frater: Philémoni dilécto, & adjutóri nostro, & Appiæ soróri charíssimæ, & Archíppo commilitóni nostro, & Ecclésiæ quæ in domo tua est. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, áudiens charitâtem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jesu, & in omnes sanctos: ut communicátio fidei tuæ évidens fiat in agnitiône omnis óperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque.

Lectio ij.

GAudium enim magnum hábui & consolatiônem in charitâte tua: quia víscera sanctôrum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet; propter charitâtem magis óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem & vinctus Jesu Christi. Obsecro te pro meo filio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquándo inútilis fuit, nunc autem & mihi & tibi útilis, quem remísi tibi.

℟. Parâtum cor meum Deus; parâtum cor meum; * Cantâbo; & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

TU autem illum ut mea víscera súscipe, quem ego volúeram mecum detinêre, ut pro te mihi ministrâret in vínculis Euangélij: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitâte bonum tuum esset,

esset, sed voluntárium. Fórsitan enim ídeo discéssit ad horam à te, ut ætérnum illum recíperes: jam non ut servum, sed pro servo charíssimum fratrem, máximè mihi; quantò autem magis tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me. Si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi mea manu.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória. Deus meus.

Ad Vesperas, Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequâmur, & factis. Per Dóminum.

DOMINICA VI. post Epiphaniam.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. *Cap.* 1.

MUltifáriam, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssimè diêbus istis locûtus est nobis in Fílio, quem constítuit herêdem universôrum, per quem fecit & sæcula. Qui cùm sit splendor glóriæ, & figûra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtûtis suæ, purgatiônem peccatôrum fáciens, sedet ad déxteram majestâtis in excélsis: tantò mélior Angelis effédus, quantò differéntius præ illis nomen hereditâvit.

℟. Dómine ne in ira tua árguas me, neque in furôre tuo corrípias me: * Miserêre mei Dómine, quóniam infirmus sum. ℣. Timor & tremor venérunt super me, & contexérunt me ténebræ. Miserêre mei.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquándo Angelôrum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium? Et cùm íterùm introdûcit primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, & minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus Deus in sæculum sæculi: virga æquitâtis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo exultatiônis præ partícipibus tuis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, & júdicas æquitâtem,

tem, esto refúgium páuperum in tribulatiône: * Quia tu solus labôrem & dolôrem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjûtor. Quia. Lectio iij.

ET, Tu in princípio Dómine terram fundásti: & ópera mánuum tuârum sunt cæli. Ipsi períbunt, tu autem permanêbis, & omnes ut vestiméntum veteráscent: & velut amíctum mutâbis eos, & mutabúntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non defícient. Ad quem autem Angelôrum dixit aliquándo: Sede à dextris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuôrum? Nónne omnes sunt administratórij spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditâtem cápient salûtis?

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei. Propter. Glória. Propter.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Athanásij Epíscopi.

Orat 2. contra Arianos, post medium. Lectio iiij.

SI persônam, rem, tempus Apostólici dicti cognóscerent hærétici, numquam humâna in Deitâtem transferéntes, tam ímpiè & stultè advérsus Christum sese habuíssent. Id intuéri licêbit, si inítium lectiônis dénuò repetîtum probè excípias. Dicit enim Apóstolus: Multifáriàm, multísque modis olim Deus locûtus est pátribus nostris per Prophétas: últimis autem diêbus locûtus est nobis in Fílio. Atque ita paulò pòst dicit: Perfécta ab eo nostrôrum peccatôrum purificatiône, ipsum sedêre ad déxteram majestâtis in excélsis, tantò meliôrem Angelis factum, quantò præstántiùs nomen præ illis sortîtus est. De eo ígitur témpore, quo nobis per Fílium locûtus est, cùm peccatôrum purgátio fieret, Apostólicum dictum mentiônem facit. Quando autem nobis locûtus est in Fílio, aut quando purgátio peccatôrum facta, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas, idque in últimis diêbus?

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplêbis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditâtem meam mihi. Adimplêbis.

Lectio v.

DEínde cùm narrátio institûta esset de humána Verbi dispensatiône, deque últimis tempóribus, consequénter

ter commemorâvit, Deum neque superióribus ætátibus tacuísse, sed locûtum esse per Prophétas: & postquam Prophétæ suo officio perfúncti sunt, & lex per Angelos pronuntiâta est, & Fílius étiam ad nos descéndit, & ad ministrándum accéssit; tunc demum necessáriò subíntulit: Tantò mélior Angelis factus: osténdere volens; quantò Fílius præ servo excéllit, tantò functiône officióque servôrum, Fílij administratiônem meliôrem fuísse.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberâtor meus, Deus meus, adjûtor meus. Et.

Lectio vj.

Functiônem ígitur discérnens Apóstolus, tum véterem, tum novam, magna dicéndi libertâte útitur, ad Judæos scribens & loquens. Propter hoc ígitur non in univérsum ex própria comparatiônis ratiône dixit, quòd major aut honorátior esset: ne quis quasi de ejúsdem géneris, & cum eo commúnibus rebus hæc verba intellígeret: sed ídeò meliôrem illum dixit, ut discrîmen natúræ Fílij ad res creátas indicâret.

℟. Dómini est terra, & plenitûdo ejus: * Orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundâvit eam, & super flúmina præparâvit illam. Orbis terrârum. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 13. d*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile est regnum cælôrum grano sinâpis, quod accípiens homo seminâvit in agro suo. Et réliqua.

Homilîa sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. Comment. in cap. 13. Matthæi.

Regnum cælôrum, prædicátio Euángélij est, & notítia Scripturârum, quæ ducit ad vitam, & de qua dícitur ad Judæos: Auferêtur à vobis regnum Dei, & dábitur Genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinâpis, quod accípiens homo seminâvit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerísque Salvâtor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetípso, & in corde suo.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, & éripe me. Deus meus.

Lectio viij.

QUis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; qui suscípiens granum prædicatiônis, & fovens seméntem, humôre fidei facit in agro sui péctoris pullulâre? Prædicátio Euangélij mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrînam, fidem non habet veritâtis: hóminem Deum, Christum mórtuum, & scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrînam dogmátibus philosophôrum, & libris eôrum, & splendóri eloquéntiæ, & compositióni sermônum, & vidêbis quantò minor sit céteris semínibus seméntis Euangélij.

℞. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Glória. Plena.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitâle demónstrant: sed totum fláccidum marcidúmque & mollîtum ebúllit in ólera & in herbas, quæ citò aréscunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbâtur in princípio, cùm vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem: ita ut vólucres cæli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines, Dei servítio mancipátas, sentîre debêmus) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto Euangélicæ árboris, quæ de grano sinâpis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictârum vólucrum unaquæque requiéscit.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Benedictus, Antiphona.

Símile est regnum cælôrum grano sinâpis, quod mínimum est ómnibus semínibus: cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus; ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequâmur, & factis. Per Dóminum nostrum.

Ad Magnificat, Antiphona

Símile est regnum cælôrum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentâtum est totum.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. *Cap. 3.*

UNde fratres sancti, cæléstis vocatiônis partícipes, considerâte Apóstolum & Pontíficem

tíficem confessiônis nostræ Jesum: qui fidêlis est ei qui fecit illum, sicut & Moyses in omni domo ejus. Ampliôris enim glóriæ iste præ Moyse dignus est hábitus, quantò ampliôrem honôrem habet domus, qui fabricâvit illam. Omnis namque domus fabricâtur ab áliquo: qui autem ómnia creâvit, Deus est.

℟. Quàm magna multitûdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis, qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiôrum hóminum. Quam.

Lectio ij.

ET Moyses quidem fidêlis erat in tota domo ejus tamquam fámulus, in testimónium eôrum quæ dicénda erant: Christus verò tamquam filius in domo sua: quæ domus sumus nos, & si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineâmus. Quaprópter sicut dicit Spíritus sanctus: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolîte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatiône secúndùm diem tentatiônis in desérto.

℟. Adjûtor meus esto Deus, * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutâris meus. Ne derelínquas.

Lectio iij.

VIdête fratres, ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitâtis discedéndi à Deo vivo: sed, adhortámini vosmetípsos per síngulos dies, donec Hódie cognominâtur, ut non obdurêtur quis ex vobis fallácia peccáti. Partícipes enim Christi efféćti sumus: si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineâmus. Dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolîte obdurâre corda vestra, quemádmodum in illa exacerbatiône. Quidam enim audiéntes exacerbavérunt, sed non univérsi qui proféćti sunt ex Ægypto per Moysen.

℟. Benedicam Dóminum in omni témpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, & læténtur. Semper. Glória Patri. Semper.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. *Cap.* 4.

TImeâmus ergo, ne fortè relícta pollicitatiône introëúndi in réquiem ejus, existimêtur áliquis ex vobis deésse. Etenim & nobis nuntiâtum est, quemádmodum & illis. Sed non prófuit illis sermo audítus, non admíxtus fidei ex iis quæ

audiérunt. Ingrediêmur enim in réquiem, qui credídimus: quemádmodum dixit: Sicut jurávi in ira mea: Si introíbunt in réquiem meam: & quidem opéribus ab institutiône mundi perféctis.

℟. Auribus pércipe Deus lácrymas meas: ne síleas à me; remítte mihi: * Quóniam íncola ego sum apud te, & peregrînus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ij.

DIxit enim in quodam loco de die séptima sic: Et requiêvit Deus die séptima ab ómnibus opéribus suis. Et in isto rursum: Si introíbunt in réquiem meam. Quóniam ergo súperest introîre quosdam in illam, & ij, quibus prióribus annuntiâtum est, non introiérunt propter incredulitâtem: íterùm términat diem quemdam, Hódie, in David dicéndo, post tantum témporis, sicut suprà dictum est: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos: & diréxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudîvit preces meas, & edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iij.

NAm si eis Jesus réquiem præstitísset, numquam de ália loquerêtur, posthac, die. Itaque relínquitur sabbatísmus pópulo Dei. Qui enim ingréssus est in réquiem ejus: étiam ipse requiêvit ab opéribus suis sicut à suis Deus. Festinêmus ergo ingredi in illam réquiem: ut ne in idípsum quis íncidat incredulitâtis exémplum. Vivus est enim sermo Dei, & éfficax, & penetrabílior omni gládio ancípiti; & pertíngens usque ad divisiônem ánimæ ac spíritus, compâgum quoque ac medullârum, discrêtor cogitatiônum & intentiônum cordis.

℟. Ego dixi, Dómine miserêre mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. *Cap. 6.*

QUaprópter intermitténtes inchoatiônis Christi sermônem, ad perfectiôra ferâmur, non rursum jacientes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, & fidei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiônis quoque mánuum, ac resurrectiônis mortuôrum,

& judícij ætérni. Et hoc faciêmus, si quidem permíserit Deus.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio ij.

IMpossíbile est enim, eos qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cæléste, & partícipes facti sunt Spíritus sancti, gustavérunt nihilóminis bonum Dei verbum, virtutésque sæculi ventúri, & prolápsi sunt; rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, & osténtui habéntes.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum: * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

TErra enim sæpè veniéntem super se bibens imbrem, & génerans herbam opportûnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiônem à Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, & maledícto próxima: cujus consummátio in combustiônem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, meliôra & viciniôra salúti: tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut oblivíscâtur óperis vestri, & dilectiônis, quam ostendístis in nómine ipsius, qui ministrástis sanctis, & ministrâtis.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo, Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

HIc enim Melchísedech, rex Salem, sacérdos Dei summi, qui obviâvit Abrahæ regréssio à cæde regum, & benedíxit ei: cui & décimas ómnium divîsit Abraham: primùm quidem qui interpretâtur rex justítiæ: deínde autem & rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogía, neque inítium diêrum, neque finem vitæ habens, assimilâtus autem Fílio Dei manet sacérdos in perpétuum.

℟. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me. * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, & salva me. Et éripe.

Lectio ij.

INtuémini autem quantus sit hic, cui & décimas dedit de præcípuis Abraham patriárcha. Et quidem de filiis Levi sacerdótium accipiéntes, mandâtum habent décimas súmere à pópulo secúndùm legem, id est, à frátribus suis: quamquam & ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerâtur in eis, décimas sumpsit ab Abraham; & hunc, qui habêbat repromissiónes, benedíxit.

℟. Repleâtur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectûtis: * Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cùm cantávero tibi. Dum defécerit.

Lectio iij

SIne ulla autem contradictiône, quod minus est, à meliôre benedícitur. Et hîc quidem décimas moriéntes hómines accípiunt: ibi autem contestâtur, quia vivit. Et (ut ita dictum sit) per Abraham, & Levi, qui décimas accêpit, decimâtus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviâvit ei Melchísedech. Si ergo consummátio per sacerdótium Levíticum erat (pópulus enim sub ipso legem accêpit) quid adhuc necessárium fuit secúndùm órdinem Melchísedech álium súrgere sacerdôtem, & non secúndùm órdinem Aaron dici? Transláto enim sacerdótio, necésse est ut & legis translátio fiat.

℟. Gaudébunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed & lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et ánima. Glória Patri. Et ánima.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. *Cap.* 11.

EST autem fides sperandârum substántia rerum, arguméntum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptâta esse sæcula verbo Dei: ut ex invisibílibus visibília fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel, quàm Cain, óbtulit Deo: per quam testimónium consecûtus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo, & per illam defúnctus adhuc lóquitur.

℟. Confitêbor tibi Dómine Deus in toto corde meo, & honorificâbo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es

es tu, & confitébor tibi : Deus meus es tu, & exaltâbo te. Quia misericórdia.

Lectio ij.

FIde Henoch translâtus est, ne vidêret mortem, & non inveniebâtur, quia tránstulit illum Deus : ante translatiônem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placêre Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum quia est, & inquiréntibus se remunerâtor sit. Fide Noë respónso accépto de iis, quæ adhuc non videbántur, métuens aptâvit arcam in salûtem domus suæ, per quam damnâvit mundum : & justítiæ quæ per fidem est, heres est institûtus.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me: * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiônis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iij.

FIde qui vocâtur Abraham obedîvit in locum exîre, quem acceptûrus erat in hereditâtem : & éxiit, nésciens quò iret. Fide demorâtus est in terra repromissiônis, tamquam in aliéna, in cásulis habitándo cum Isaac & Jacob coherédibus repromissiônis ejúsdem. Expectâbat enim fundaménta habéntem civitâtem : cujus ártifex, & cónditor Deus.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium : * Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória Patri. Et Deus.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. *Cap.* 13.

CHáritas fraternitâtis máneat in vobis. Et hospitalitâtem nolîte oblivísci, per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementôte vinctôrum, tamquam simul vincti : & laborántium, tamquam & ipsi in córpore morántes. Honorábile connúbium in ómnibus, & torus immaculâtus. Fornicatóres enim & adúlteros judicâbit Deus.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis : * Neque in finem irâtus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque.

Lectio ij.

SInt mores sine avarítia, conténti præséntibus : Ipse enim dixit ; Non te déseram ; neque derelínquam. Ita ut confidénter dicâmus : Dóminus mihi adjûtor, non timêbo quid fáciat mihi homo.

mo. Mementôte præpositô-rum vestrôrum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiônis, imitámini fidem. Jesus Christus heri, & hódie: ipse & in sæcula.

℟. Parâtum cor meum Deus, parâtum cor meum; * Cantâbo, & psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara, exúrgam dilúculo. Cantâbo.

Lectio iij.

DOctrínis váriis & peregrínis nolîte abdúci. Optimum est enim grátia stabilîre cor, non escis: quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habêmus altâre, de quo édere non habent potestâtem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod & Jesus, ut sanctificâret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est.

℟. Adjûtor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætâbor & exultâbo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória. Deus meus.

Si aliquod Festum Duplex celebretur in Sabbato ante Septuagesimam, in secundis Vesp. post Orationem Festi fit commemoratio de Dominica: & in fine dicitur. Benedicâmus Dómino, allelúia, allelúia. &c. ut infrà.

SABBATO

ante Septuagesimam.

Ad Vesperas, Capitulum, 1. Cor. 9. d

FRatres, Nescîtis, quòd ij qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravîum? sic cúrrite, ut comprehendâtis.

Hymnus. Jam sol recêdit. ígneus. ℣. Vespertîna. 156.

Ad Magnificat, Antiphona. Dixit Dóminus ad Adam: De ligno quod est in médio paradísi, ne cómedas: in qua hora coméderis, morte moriêris.

Oratio.

PReces pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: ut qui justè pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberêmur. Per Dñm.

℣. Benedicâmus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

Et deinceps non dicitur Allelúia. usque ad Sabbatum sanctum. Sed post Deus in adjutórium, ubi dicebatur Allelúia, dicitur Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Si in Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam in

in Albis occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transfertur in primam diem similiter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

DOMINICA
In Septuagesima.

Ad Matutinum, Invitatorium. Præoccupêmus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilêmus ei. Psalm. Venîte exultêmus. 2.

In primo versu Psalmi omittitur, Præoccupêmus fáciem ejus, &c. & ejus loco repetitur à Choro invitatorium. Hymnus. Primo die, quo Trínitas. 3.

Antiphonæ, Psalmi, & Versiculi Nocturn. de Psalterio.

In primo Nocturno.

Incipit liber Génesis.

Lectio j. *Cap. 1.*

IN principio creâvit Deus cælum & terram. Terra autem erat inânis & vácua, & ténebræ erant super fáciem abyssi; & Spíritus Dei ferebâtur super aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: & divîsit lucem à ténebris. Appellavítque lucem Diem, & ténebras Noctem; factúmque est véspere & manè, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquârum, & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavítque Deus firmaméntum, Cælum: & factum est véspere & manè, dies secúndus.

℟. In princípio creâvit Deus cælum & terram, & fecit in ea hóminem, * Ad imáginem & similitúdinem suam.
℣. Formâvit ígitur Deus hóminem de limo terræ, & inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad imáginem.

Lectio ij.

DIxit verò Deus: Congregéntur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum: & appáreat árida. Et factum est ita. Et vocâvit Deus áridam, Terram: congregationésque aquârum appellâvit Mária. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam viréntem, & faciéntem semen, & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, & faciéntem semen juxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, & habens unumquódque seméntem secúndùm spéciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et

factum est véspere & manè, dies tértius. Dixit autem Deus: Fiant luminária in firmaménto cæli, & dívidant diem ac noctem, & sint in signa & témpora, & dies & annos, ut lúceant in firmaménto cæli, & illúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: luminâre majus, ut præésset diéi; & luminâre minus, ut præésset nocti: & stellas. Et pósuit eas in firmaménto cæli, ut lucérent super terram, & præéssent diéi ac nocti: & divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est véspere & manè, dies quartus.

℟. In princípio creâvit Deus cælum & terram, & Spíritus Dei ferebâtur super aquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valdè bona. ℣. Igitur perfécti sunt cæli & terra, & omnis ornâtus eôrum. Et vidit.

Lectio iij.

DIxit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, & volátile super terram sub firmaménto cæli. Creavítque Deus cete grándia, & omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, & omne volátile secúndùm genus suum. Et vidit Deus quòd esset bonum. Benedixítque eis, dicens: Créscite, & multiplicámini, & replête aquas maris; avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere & manè, dies quintus. Dixit quoque Deus: Prodûcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta, & reptília, & béstias terræ secúndùm spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, & juménta, & omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum, & ait: Faciâmus hóminem ad imáginem & similitúdinem nostram: & præsit píscibus maris, & volatílibus cæli, & béstiis, universǽque terræ, omníque réptili, quod movêtur in terra.

℟. Formâvit Dóminus hóminem de limo terræ, * Et inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ, & factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In principio fecit Deus cælum & terram, & plasmâvit in ea hóminem. Et inspirâvit. Glória. Et inspirâvit.

In secundo Nocturno.

Ex libro Enchirídij sancti Augustíni Epíscopi.

Cap. 25. 26. & 27. tom. 3.

Lectio iiij.

MOrtis supplícium Dóminus hómini comminâtus fúerat si peccâret, sic eum múnerans líbero

libero arbítrio, ut tamen régeret império, terrêret exítio: atque in paradísi felicitâte, tamquam in umbra vitæ, unde justítia custodîta in melióra conscénderet, collocâvit. Hinc post peccâtum exul effectus; stirpem quoque suam, quam peccándo in se tamquam in radíce vitiáverat, pœna mortis & damnatiône obstrínxit: ut quidquid prolis ex illo, & simul damnáta, per quam peccáverat, cónjuge, per carnâlem concupiscéntiam, in quo inobediéntiæ pœna símilis retribûta est, nascerêtur, tráheret originâle peccâtum, quo traherêtur per erróres doloresque divérsos ad illud extrêmum cum desertóribus ángelis, vitiatóribus & possessóribus & consórtibus suis, sine fine supplícium.

℟. Tulit Dóminus hóminem, & pósuit eum in paradíso voluptâtis: * Ut operarêtur & custodîret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptâtis à princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Ut operarêtur.

Lectio v.

Sic per unum hóminem peccâtum intrâvit in mundum, & per peccâtum mors: & ita in omnes hómines pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. Mundum quippe appellâvit eo loco Apóstolus univérsum genus humânum. Ita ergo res se habébant. Jacêbat in malis, vel étiam volvebâtur, & de malis in mala præcipitabâtur totîus humáni géneris massa damnâta: adjúncta parti eôrum, qui peccáverant, angelôrum, luêbat ímpiæ desertiônis digníssimas pœnas.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum: * Faciâmus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ verò non inveniebâtur adjûtor símilis sibi: dixit verò Deus. Faciâmus.

Lectio vj.

Ad iram quippe Dei pértinet justam, quidquid cæca & indómita concupiscéntia fáciunt libénter mali, & quidquid maniféstis opertísque pœnis patiúntur invíti: non sanè creatôris desisténte bonitâte, & malis ángelis subministrâre vitam, vivacémque poténtiam (quæ subministrátio si auferâtur, interíbunt) & hóminum, quamvis de propágine vitiáta damnatáque nascéntium, formâre sémina, & animâre & ordinâre membra per témporum ætátes, per locôrum spátia vegetâre sensus, aliménta donâre. Mélius enim judicâvit de malis benè fácere, quàm mala nulla esse permíttere.

℟. Immîsit Dóminus sopôrem in Adam, & tulit unam de costis ejus: * Et ædificâvit costam, quam túlerat Dóminus de Adam, in mulíerem, & addúxit eam ad Adam, ut vidêret quid vocâret eam: * Et vocâvit nomen ejus Virâgo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, & replêvit carnem pro ea. Et ædificâvit. Glória Patri. Et vocâvit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 12.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælôrum hómini patrifamílias, qui éxiit primo manè condúcere operários in víneam suam. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 19. *in Euang. post principium.*

REgnum cælôrum hómini patrifamílias símile dícitur, qui ad excoléndam víneam suam operários condúcit. Quis verò patrisfamílias similitúdinem réctiùs tenet, quàm cónditor noster, qui regit quos cóndidit, & eléctos suos sic in hoc mundo póssidet, quasi subjéctos dóminus in domo? Qui habet víneam, universâlem scílicet Ecclésiam, quæ ab Abel justo usque ad últimum eléctum, qui in fine mundi nascitûrus est, quot sanctos prótulit, quasi tot pálmites misit.

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptâtis à princípio: * In quo pósuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescéndum suave; lignum étiam vitæ in médio paradísi. In quo.

Lectio viij.

HIc ítaque paterfamílias ad excoléndam víneam suam, manè, hora tértia, sexta, nona, & undécima operários condûcit: quia à mundi hujus inítio usque in finem ad erudiéndam plebem fidélium, prædicatóres congregâre non desistit. Manè étenim mundi fuit ab Adam usque ad Noë, hora verò tértia à Noë usque ad Abraham: sexta quoque ab Abraham usque ad Moysen: nona autem à Moyse usque ad advéntum Dómini: undécima verò ab advéntu Dómini usque ad finem mundi. In qua prædicatóres sancti Apóstoli missi sunt, qui mercêdem plenam & tardè veniéntes accepérunt.

℟. Ecce

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est sciens bonum & malum: * Vidête, ne fortè sumat de ligno vitæ, & vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pellíceam, & índuit eum, & dixit. Vidête.

Lectio ix.

AD erudiéndam ergo Dóminus plebem suam, quasi ad excoléndam víneam suam, nullo témpore déstitit operários míttere: quia & priùs per patres, & pòstmodum per legis doctóres & Prophétas, ad extrêmum verò per Apóstolos, dum plebis suæ mores excóluit, quasi per operários in víneæ cultúra laborâvit: quamvis in quólibet módulo vel mensúra, quisquis cum fide recta bonæ prædicâtor actiônis éxtitit, hujus víneæ operárius fuit. Operâtor ergo manè hora tértia, sexta, & nona, antîquus ille & Hebráicus pópulus designâtur: qui in eléctis suis ab ipso mundi exórdio, dum recta fide Deum stúduit cólere, quasi non déstitit in víneæ cultúra laborâre. Ad undécimam verò Gentíles vocántur, quibus & dícitur: Quid hîc statis tota die otiósi?

℟. Ubi est Abel frater tuus? dixit Dóminus ad Cain. Néscio Dómine, numquid custos fratris mei sum ego? & dixit ad eum: Quid fecísti? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, & suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce vox. Glória Patri. Ecce vox.

Nonum ℟ dicitur in Dominicis usque ad Pascha loco Hymn. **Te Deum**, qui non dicitur hoc tempore, nisi in Festis.

Ad Laudes, Antiphona.

MIserêre mei Deus, & à delícto meo munda me; quia tibi soli peccávi. Psalm. idem. 62. Aña. Confitêbor tibi, quóniam exaudísti me. Psalm. Confitémini. 25. Antiph. Deus Deus meus ad te de luce vígilo, quia factus es adjûtor meus. Psalm. idem. 19. Aña. Benedíctus es in firmaménto cæli, & laudábilis in sæcula, Deus noster. Canticum. Benedícite. 20. Antiphona Laudâte Dóminum de cælis. Psalmus idem. 21.

Psalmi supradicti semper dicuntur in Laudibus Dominicæ usque ad Pascha.

Capitulum 1. *Cor.* 9. *d*

FRatres, Nescîtis, quòd ii, qui in stádio currunt omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravium? Sic cúrrite, ut comprehendâtis.

Hymnus. Æterne rerum Cónditor. 23. ℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatiône & progénie.

Ad Benedictus, Antiphona. Símile est regnum cælôrum hómini patrifamílias, qui éxiit primo manè condúcere operários in víneam suam, dicit Dóminus. Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus Dómine, clementer exáudi: ut qui justè pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberêmur. Per Dñm.

Ad Primam, Antiphona. Conventiône autem facta cum operáriis ex denário diúrno, misit eos in víneam suam. Psalmus. Deus in nómine tuo. cum reliquis in Psálterio. 24.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem dírigat. 31.

Ad Tertiam, Antiphona. Ite & vos in víneam meam, & quod justum fúerit, dabo vobis. Capitulum. Fratres, Nescitis. 421. ℟. breve. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitâtem, in via tua vivífica me. In testimónia. Glória. Inclína. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam, Antiphona. Quid hîc statis tota die otiósi? respondérunt, & dixérunt: Quia nemo nos condúxit.

Capitulum. 1. Cor. 9. d

Omnis autem, qui in agône conténdit, ab ómnibus se ábstinet: & illi quidem ut corruptíbilem corônam accípiant, nos autem incorrúptam.

℟. breve. In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, & nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocâvit.

Ad Nonam, Antiphona. Voca operários, & redde illis mercêdem suam, dicit Dóminus.

Capitulum. 1. Cor. 10.

Bibébant autem de spiritáli, consequénte eos, petra: petra autem erat Christus: sed non in plúribus eôrum beneplácitum est Deo. ℟. br. Clamavi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requîram. Exáudi. Glória Patri. Clamavi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Antiphona. & Psalmus. Dixit Dóminus.

nus. cum reliquis, ut in Psalterio, 135. Capitulum. Fratres, Nescîtis. Hymnus. Lucis Creâtor óptime. 138. ℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Dixit paterfamílias operáriis suis: Quid hîc statis tota die otiósi? At illi respondéntes dixérunt: Quia nemo nos condúxit. Ite & vos in víneam meam: & quod justum fùerit, dabo vobis. Oratio. Precés pópuli tui. 422.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 1. d

ET creâvit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creâvit illum: másculum & féminam creâvit eos. Benedixítque illis Deus, & ait: Créscite, & multiplicámini, & repléte terram, & subjícite eam, & dominámini píscibus maris, & volatílibus cæli, & univérsis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, & univérsa ligna quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: & cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cæli, & univérsis quæ movéntur in terra, & in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: & erant valdè bona. Et factum est véspere & manè, dies sextus.

℟. Dum deambulâret Dóminus in paradíso ad auram post merídiem, clamâvit, & dixit: Adam ubi es? Audívi Dómine vocem tuam, * Et abscóndi me. ℣. Vocem tuam audívi in paradíso, & tímui, eò quòd nudus essem. Et abscóndi me.

Lectio ij. Cap. 2.

IGitur perfécti sunt cæli, & terra, & omnis ornâtus eôrum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat, & requiévit die séptimo ab univérso ópere quod patrârat. Et benedíxit diéi séptimo, & sanctificâvit illum: quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo, quod creâvit Deus ut fáceret. Istæ sunt generatiónes cæli & terræ, quando creâta sunt, in die quo fecit Dóminus Deus cælum & terram: & omne virgúltum agri ántequam oriréetur in terra, omnémque herbam regiônis priúsquam germinâret: non enim plúerat Dóminus Deus super terram, & homo non erat qui operarétur terram: sed fons ascendébat à terra, irri-

írrigans univérsam superfíciem terræ.

℟. In sudôre vultus tui vescêris pane tuo, dixit Dóminus ad Adam: cùm operâtus fúeris terram, non dabit fructus suos; * Sed spinas & tríbulos germinâbit tibi. ℣. Quia audísti vocem uxôris tuæ, & comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo. Sed spinas.

Lectio iij.

Formâvit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, & inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ, & factus est homo in ánimam vivéntem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradîsum voluptâtis à princípio: in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescéndum suâve: lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignúmque sciéntiæ boni & mali. Et flúvius egrediebâtur de loco voluptâtis ad irrigándum paradísum, qui inde divíditur in quátuor cápita.

℟. Formâvit Dóminus hóminem de limo terræ: * Et inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ, & factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cælum & terram, & plasmâvit in ea hóminem. Et inspirâvit. Glória. Et inspirâvit.

Ad Magnificat, Antiphona.

Hi novíssimi una hora fecérunt, & pares illos nobis fecísti, qui portávimus pondus diéi, & æstus.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 2. c*

Tulit ergo Dóminus Deus hóminem, & pósuit eum in paradíso voluptâtis ut operarêtur, & custodîret illum: præcepítque ei, dicens: Ex omni ligno paradísi cómede: de ligno autem sciéntiæ boni & mali ne cómedas. In quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriêris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non est bonum esse hóminem solum: faciâmus ei adjutórium símile sibi.

℟. Tulit Dóminus hóminem, & pósuit eum in paradíso voluptâtis: * Ut operarêtur & custodîret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradîsum voluptâtis à princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Ut operarêtur.

Lectio ij.

Formátis ígitur, Dóminus Deus, de humo cunctis animántibus terræ, & univérsis volatílibus cæli, addúxit ea ad Adam, ut vidêret quid vocâret ea: omne enim quod

quod vocâvit Adam ánimæ vivéntis, ipsum est nomen ejus. Appellavítque Adam nomínibus suis cuncta animántia, & univérsa volatília cæli, & omnes béstias terræ: Adæ verò non inveniebâtur adjûtor símilis ejus.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum: * Faciâmus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ verò non inveniebâtur adjûtor símilis sibi: dixit verò Deus. Faciâmus.

Lectio iij.

Immîsit ergo Dóminus Deus sopôrem in Adam: cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, & replêvit carnem pro ea. Et ædificâvit Dóminus Deus costam, quam túlerat de Adam, in mulíerem: & addúxit eam ad Adam. Dixítque Adam: Hoc nunc os ex óssibus meis, & caro de carne mea: hæc vocábitur Virâgo, quóniam de viro sumpta est. Quamóbrem relínquet homo patrem suum, & matrem, & adhærêbit uxóri suæ: & erunt duo in carne una.

℟. Immîsit Dóminus sopôrem in Adam, & tulit unam de costis ejus: *Et ædificâvit costam, quam túlerat Dóminus de Adam, in mulíerem, & addúxit eam ad Adam, ut vidêret quid vocâret eam: * Et vocâvit nomen ejus Virâgo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, & replêvit carnem pro ea. Et ædificâvit. Glória Patri. Et vocâvit.

Ad Magnificat, Antiphona.

Dixit autem paterfamílias, Amîce, non fácio tibi injúriam; nónne ex denário convenísti mecum? tolle quod tuum est, & vade.

FERIA QUARTA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 3.

Sed & serpens erat callídior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem: Cur præcêpit vobis Deus ut non comederêtis de omni ligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu verò ligni, quod est in médio paradísi, præcêpit nobis Deus ne comederêmus, & ne tangerêmus illud, ne fortè moriâmur. Dixit autem serpens ad mulíerem: Nequâquam morte moriémini. Scit enim Deus quòd in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri: & éritis sicut dij, sciéntes bonum & malum. Vidit ígitur múlier quòd bonum esset lignum ad vescéndum, & pulchrum óculis, aspe-

aſpectúque delectábile : & tulit de fructu illîus, & comêdit : dedítque viro ſuo, qui comêdit. Et apérti ſunt óculi ambôrum.

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradiſum voluptâtis à princípio : * In quo póſuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum viſu, & ad veſcéndum ſuâve ; lignum étiam vitæ in médio paradíſi. In quo.

Lectio ij.

CUmque cognovíſſent ſe eſſe nudos, conſuérunt fólia ficus, & fecérunt ſibi perizómata. Et cùm audíſſent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíſo ad auram poſt merídiem, abſcóndit ſe Adam & uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradíſi. Vocavítque Dóminus Deus Adam, & dixit ei : Ubi es ? Qui ait : Vocem tuam audívi in paradíſo : & tímui, eò quòd nudus eſſem, & abſcóndi me. Cui dixit : Quis enim indicâvit tibi quòd nudus eſſes, niſi quòd ex ligno, de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedíſti ? Dixítque Adam : Múlier quam dedíſti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, & comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc fecíſti? Quæ reſpóndit : Serpens decêpit me, & comédi.

℟. Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt ſciens bonum & malum : * Vidête, ne fortè ſumat de ligno vitæ, & vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pellíceam, & índuit eum, & dixit. Vidête.

Lectio iij.

ET ait Dóminus Deus ad ſerpéntem : Quia fecíſti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, & béſtias terræ : ſuper pectus tuum gradiêris, & terram cómedes cunctis diêbus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illîus : ipſa cónteret caput tuum, & tu inſidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit : Multiplicâbo ærúmnas tuas, & concéptus tuos : in dolôre páries filios, & ſub viri poteſtâte eris, & ipſe dominábitur tui. Adæ verò dixit : Quia audíſti vocem uxôris tuæ, & comedíſti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo : in labóribus cómedes ex ea cunctis diêbus vitæ tuæ. Spinas & tríbulos germinâbit tibi, & cómedes herbam terræ. In ſudôre vultus tui veſcêris pane, donec revertâris in terram de qua ſumptus es : quia pulvis es, & in púlverem

rem revertêris. Et vocâvit Adam nomen uxôris suæ Heva : eò quòd mater esset cunctôrum vivéntium.

℟. Ubi est Abel frater tuus ? dixit Dóminus ad Cain. Néscio Dómine, numquid custos fratris mei sum ego ? & dixit ad eum : Quid fecísti ? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruis os suum, & suscêpit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce vox. Glória Patri. Ecce vox.

Ad Magníficat, Antíphona

Tolle quod tuum est, & vade : quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 4.

Adam verò cognôvit uxôrẽ suam Hevam : quæ concêpit & péperit Cain, dicens: Possédi hóminem per Deum. Rursúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, & Cain agrícola. Factum est autem post multos dies, ut offérret Cain de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis sui, & de adípibus eôrum : & respéxit Dóminus ad Abel, & ad múnera ejus. Ad Cain verò, & ad múnera illîus non respéxit : iratúsque est Cain vehementer, & cóncidit vultus ejus, dixitque Dóminus ad eum : Quare irâtus es ? & cur cóncidit fácies tua ? Nónne si benè égeris, recípies : sin autem malè, statim in fóribus peccâtum áderit ? Sed sub te erit appetîtus ejus, & tu domináberis illîus.

℟. In princípio creâvit Deus cælum & terram, & fecit in ea hóminem, * Ad imáginem & similitúdinem suam. ℣. Formâvit ígitur Deus hóminem de limo terræ ; & inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad imáginem.

Lectio ij.

Dixítque Cain ad Abel fratrem suum : Egrediâmur foras. Cumque essent in agro, consurréxit Cain advérsus fratrem suum Abel, & interfêcit eum. Et ait Dóminus ad Cain : Ubi est Abel frater tuus ? Qui respóndit : Néscio. Num custos fratris mei sum ego ? Dixítque ad eum : Quid fecísti ? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, & suscêpit sánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operâtus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos : vagus & prófugus eris super terram.

℟. In

℟. In princípio creâvit Deus cælum & terram, & spíritus Dei ferebâtur super aquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valdè bona. ℣. Igitur perfécti sunt cæli & terra, & omnis ornâtus eôrum. Et vidit.

Lectio iij.

DIxítque Cain ad Dóminum: Major est iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, & à fácie tua abscóndar, & ero vagus & prófugus in terra: omnis ígitur qui invénerit me, occîdet me. Dixítque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet: sed omnis, qui occíderit Cain, séptuplum puniêtur. Posuítque Dóminus Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui invenísset eum. Egressúsque Cain à fácie Dómini, habitâvit prófugus in terra ad orientâlem plagam Eden. ℟. Formâvit Dóminus hóminem de limo terræ, * Et inspirâvit in fáciem ejus spiráculum vitæ, & factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cælum & terram, & plasmâvit in ea hóminem. Et inspirâvit. Glória Patri. Et inspirâvit.

Ad Magnificat, Antiphona. Non licet mihi quod volo fácere? an óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? dicit Dóminus.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 4. c*

COgnôvit autem Cain uxôrem suam, quæ concêpit & péperit Henoch: & ædificâvit civitâtem, vocavítque nomen ejus ex nómine filij sui, Henoch. Porrò Henoch génuit Irad, & Irad génuit Mavíaël, & Mavíaël génuit Mathúsaël, & Mathúsaël génuit Lamech. Qui accêpit duas uxóres, nomen uni Ada, & nomen álteri Sella. Genuítque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque pastôrum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater canéntium cíthara & órgano. Sella quoque génuit Tubálcain, qui fuit malleâtor & faber in cuncta ópera æris & ferri. Soror verò Tubálcain, Noëma. ℟. Tulit Dóminus hóminem, & pósuit eum in paradíso voluptâtis: * Ut operarêtur & custodîret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptâtis à princípio, in quo pósuit hóminem, quem formáverat. Ut operarêtur.

Lectio ij.

DIxítque Lamech uxóribus suis Adæ & Sellæ: Audîte vocem meam uxóres La-

Lamech, auscultâte sermônem meum: quóniam occídi virum in vulnus meum, & adolescéntulum in livôrem meum. Séptuplum últio dabitur de Cain, de Lamech verò septuágies sépties. Cognôvit quoque adhuc Adam uxôrem suam: & péperit filium, vocavítque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel, quem occîdit Cain. Sed & Seth natus est filius, quem vocâvit Enos: iste cœpit invocâre nomen Dómini.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum:* Faciâmus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ verò non inveniebâtur adjûtor símilis sibi: dixit verò Deus. Faciâmus.

Lectio iij. *Cap. 5.*

Hic est liber generatiônis Adam. In die qua creâvit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum & féminam creâvit eos, & benedíxit illis: & vocâvit nomen eôrum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum trigínta annis: & génuit ad imáginem & similitúdinem suam, vocavítque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam postquam génuit Seth octingénti anni: genuítque filios & filias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongénti trigínta, & mórtuus est.

℟. Immîsit Dóminus sopôrem in Adam, & tulit unam de costis ejus:* Et ædificâvit costam, quam túlerat Dóminus de Adam, in mulíerem, & addúxit eam ad Adam, ut vidêret quid vocâret eam:* Et vocâvit nomen ejus Virâgo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, & replêvit carnem pro ea. Et ædificâvit. Glória Patri. Et vocâvit.

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 5. b*

Vixit autem Malálеël sexagínta quinque annis, & génuit Jared. Et vixit Malálеël postquam génuit Jared, octingéntis trigínta annis: & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Malálеël octingénti nonagínta quinque anni, & mórtuus est. Vixítque Jared centum sexagínta duôbus annis, & génuit Henoch. Et vixit Jared postquam génuit Henoch, octingéntis annis: & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Jared nongénti sexagínta duo anni, & mórtuus est. Porrò Henoch vixit sexagínta quinque annis, & génuit Mathúsalam.

℟. Plan-

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradîsum voluptâtis à princípio: *In quo pósuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo: omne lignum pulchrum visu, & ad vescéndum suâve; lignum étiam vitæ in médio paradísi. In quo.

Lectio ij.

ET ambulâvit Henoch cum Deo: & vixit, postquam génuit Mathúsalam, trecéntis annis, & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Henoch trecénti sexagínta quinque anni. Ambulavítque cum Deo, & non appáruit: quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathúsala centum octogínta septem annis, & génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquam génuit Lamech, septingéntis octogínta duôbus annis: & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala, nongénti sexagínta novem anni, & mórtuus est.

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est sciens bonum & malum: * Vidête, ne fortè sumat de ligno vitæ, & vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pellíceam, & índuit eum, & dixit. Vidête.

Lectio iij.

VIxit autem Lamech centum octogínta duôbus annis, & génuit filium: vocavítque nomen ejus Noë, dicens: Iste consolábitur nos ab opéribus & labóribus mánuum nostrârum in terra, cui maledíxit Dóminus. Vixítque Lamech, postquam génuit Noë, quingéntis nonagínta quinque annis, & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingénti septuagínta septem anni, & mórtuus est.

℟. Ubi est Abel frater tuus, dixit Dóminus ad Cain. Néscio Dómine, numquid custos fratris mei sum ego? & dixit ad eum: Quid fecísti? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, & suscêpit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce vox. Glória Patri. Ecce vox.

SABBATO ante Sexagesimam.

Ad Vesperas, Capitulum.

1. Cor. 11. d

FRatres, Libénter sufferétis insipiéntes, cùm sitis ipsi sapiéntes: sustinêtis enim si quis vos in servitûtem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus & Versic. de Psalterio. 157.

Ad Magnificat, Antiphona. Dixit Dóminus ad Noë:

Finis

Finis univérsæ carnis venit coram me : fac tibi arcam de lignis lævigátis, ut salvêtur univérsum semen in ea.

Oratio.

DEus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confidimus : concêde propítius ; ut contra advérsa ómnia Doctôris Géntium protectióne muniâmur. Per Dóminum nostrum.

DOMINICA in Sexagesima.

Ad Matutinum, Invitatorium. Præoccupêmus fáciem Dómini : * Et in Psalmis jubilêmus ei. Psalmus. Venîte exultêmus. 2.

In primo versu Psalmi omittitur, Præoccupêmus fáciem ejus, &c. & ejus loco repetitur à Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 3. Antiphonæ, Psalmi & Versiculi Nocturnorum, ut in Psalterio. 3.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 5. & 6.*

NOë verò cùm quingentôrum esset annôrum, génuit Sem, Cham, & Japheth. Cumque cœpíssent hómines multiplicári super terram, & filias procreássent ; vidéntes filij Dei filias hóminum quòd essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixítque Deus : Non permanêbit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est : erúntque dies illîus centum vigínti annôrum. Gigántes autem erant super terram in diêbus illis. Postquam enim ingréssi sunt filij Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes à sæculo viri famósi.

℟. Dixit Dóminus ad Noë : Finis univérsæ carnis venit coram me : replêta est terra iniquitâte eôrum : * Et ego dispérdam eos cum terra. ℣. Fac tibi arcam de lignis lævigátis, mansiúnculas in ea fácies. Et ego.

Lectio ij.

VIdens autem Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, & cuncta cogitátio cordis inténta esset ad malum omni témpore, pœnítuit eum quod hóminem fecísset in terra. Et factus dolôre cordis intrínsecus, Delêbo, inquit, hóminem, quem creávi, à fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, à réptili usque ad vólucres cæli. Pœnitet enim me fecísse eos. Noë verò invênit grátiam coram Dómino.

℟. Noë vir justus atque perféctus cum Deo ambulâvit : * Et fecit ómnia quæcúmque præcêpit ei Deus. ℣. Fecit sibi

sibi arcam, ut salvarêtur univérsum semen. Et fecit.

Lectio iij.

HÆ sunt generatiónes Noë: Noë vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulâvit. Et génuit tres filios, Sem, Cham, & Japheth. Corrúpta est autem terra coram Deo, & replêta est iniquitâte. Cumque vidísset Deus terram esse corrúptam (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noë: Finis univérsæ carnis venit coram me: replêta est terra iniquitâte à fácie eôrum, & ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigâtis: mansiúnculas in arca facies, & bitúmine línies intrínsecus & extrínsecus. Et sic facies eam: Trecentôrum cubitôrum erit longitûdo arcæ, quinquagínta cubitôrum latitûdo, & trigínta cubitôrum altitûdo illîus.

℟. Quadragínta dies & noctes apérti sunt cæli, & ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam. * Et clausit à foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illîus ingréssus est Noë in arcam, & filij ejus & uxor illîus, & uxóres filiôrum ejus. Et clausit. Glória Patri. Et clausit.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósij Epíscopi de Noë & Arca.

Cap. 4. circa medium.

Lectio iiij.

HAbes, quia irâtus Dóminus est: quóniam quamvis cogitâret, hoc est sciret, quia homo pósitus in terræ regiône, carnem portans, sine peccáto esse non possit; (terra enim velut quidam tentatiônum locus est, caroque corruptélæ illécebra;) tamen cùm habérent mentem ratiônis capâcem, virtutémque ánimæ infûsam córpori, sine consideratiône áliqua in lapsum ruérunt, ex quo revocâre se nollent. Neque enim Deus cógitat sicut hómines, ut áliqua ei nova succêdat senténtia: neque iráscitur quasi mutábilis: sed ídeò hæc legúntur, ut exprimâtur peccatôrum nostrôrum acérbitas, quæ divînam merúerit offénsam: tamquam eoúsque incréverit culpa, ut étiam Deus, qui naturáliter non movêtur aut ira, aut ódio, aut passiône ulla, provocâtus videâtur ad iracúndiam.

℟. Ædificâvit Noë altâre Dómino, ófferens super illud holocáustum, odoratúsque est Dóminus odôrem suavitâtis, & benedíxit ei, dicens: * Créscite, & multiplicámini, & replête terram. ℣. Ecce ego

ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio v.

MInitâtus est prætéreà, quòd delêret hóminem. Ab hómine, inquit, usque ad pecus, & à reptílibus usque ad volatília delêbo. Quid læserant irrationabília? Sed quia propter hóminem illa facta erant, eo útique deléto propter quem facta sunt, cónsequens erat ut étiam illa deleréntur, quia non erat qui his uterétur. Sensu autem altiôre illud manifestâtur: quia homo mens est, quæ est ratiônis capax. Homo enim definîtur, ánimal vivum, mortâle, rationábile. Principáli ígitur extíncto, étiam sensus omnis extínguitur: eò quòd nihil réliqui ad salûtem supérsit, cùm salûtis fundaméntum virtus defécerit.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cæli, dixit Dóminus ad Noë: * Et recordâbor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cælum, apparébit arcus meus in núbibus. Et recordâbor.

Lectio vj.

AD condemnatiônem autem ceterôrum, & ad expressiônem pietâtis divínæ, dícitur Noë apud Deum grátiam invenísse. Simul osténditur, quòd hóminem justum non obúmbret aliôrum offénsio, quando ipse ad totîus géneris reservâtur seminárium. Qui non generatiônis nobilitâte, sed justítiæ & perfectiônis mérito laudâtur. Probáti enim viri genus, virtûtis prosápia est: quia sicut hóminum genus hómines, ita animârum genus virtútes sunt. Etenim famíliæ hóminum splendôre géneris nobilitántur, animârum autem clarificâtur grátia splendôre virtûtis.

℟. Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus, non adjíciam ultrà aquas dilúvij super terram: pacti mei recordâbor. * Ut non perdam aquis dilúvij omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Ut non. Glória Patri. Ut non.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 8.

IN illo témpore: Cùm turba plúrima convenírent, & de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum. Et réliqua.

Homilîa S. Gregórij Papæ.

Homilia 15. *in Euangelia.*

LEctio sancti Euangélij, quam modò, fratres charíssimi, audístis, expositiône non índiget, sed admo-

admonitiône. Quam enim per semetípsam Véritas expósuit, hanc discútere humâna fragílitas non præsûmat. Sed est quod solícitè in hac ipsa expositiône Domínica pensâre debeâmus: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significâre dicerêmus, ad credéndum nobis mens fórsitan vestra dubitâret. Unde & idem Dóminus per semetípsum dignâtus est expónere quod dicêbat, ut sciâtis rerum significatiónes quærere in iis étiam, quæ per semetípsum nóluit explanâre.

℟. Benedíxit Deus Noë, & filiis ejus, & dixit ad eos: * Créscite, & mulutiplicámini, & replête terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio viij.

EXponéndo ergo quod dixit, figurátè se loqui innótuit: quátenus certos nos rédderet, cùm vobis nostra fragílitas verbôrum illius figúras aperíret. Quis enim mihi umquam créderet, si spinas divítias interpretári voluíssem? máximè cùm illæ pungant, istæ deléctent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitatiônum suârum punctiónibus mentem lácerant: & cùm usque ad peccâtum pértrahunt, quasi inflícto vúlnere cruéntant. Quas benè hoc in loco, álio Euangelísta testánte, nequâquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appéllat.

℟. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos: * Neque erit deínceps dilúvium díssipans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Neque erit.

Lectio ix.

FAlláces enim sunt, quæ nobíscum diu permanêre non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expéllunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres charíssimi, esse dívites cúpitis, veras divítias amâte. Si culmen veri honôris quæritis, ad cæléste regnum téndite. Si glóriam dignitâtum dilígitis, in illa supérna Angelôrum cúria adscríbi festinâte. Verba Dómini quæ aure percípitis, mente retinête. Cibus enim mentis est sermo Dei: & quasi accéptus cibus stómacho languénte rejícitur, quando audítus sermo, in ventre memóriæ non tenêtur. Sed quisquis aliménta non rétinet, hujus profectò vita desperâtur.

℟. Cùm

℟. Cùm turba plúrima convenírent ad Jesum, & de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: * Exiit qui séminat; semináre semen suum. ℣. Et dum séminat, áliud cécidit in terram bonam, & ortum fecit fructum céntuplum. Exiit. Glória Patri. Exiit.

Infra Hebdomadam Feria quarta & Sabbato, loco hujus Resp. dicitur primum Responsorium Feriæ secundæ sequentis. 436.

Ad Laudes, Antiphona.

Secúndùm magnam misericórdiam tuam miserêre mei Deus. Psalmus. Miserêre mei Deus. 62. Aña. Si mihi Dóminus salvâtor fúerit, non timêbo quid fáciat mihi homo. Psalmus. Confitémini Dómino. 25. Antiph. In velaménto clamávi valdè dilúculo: Deus Deus meus, ad te de luce vígilo. Psalm. Deus Deus meus. cum reliquis. 19. Aña. Hymnum dicâmus Dómino Deo nostro. Aña. In tympano & choro, in chordis & órgano laudâte Deum.

Capitulum. 2. *Cor.* 11. *d*

Fratres, Libénter suffértis insipiéntes, cùm sitis ipsi sapiéntes: sustinêtis enim si quis vos in servitûtem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus. Ætérne rerum Cónditor. 23. ℣. Dñe refúgium factus es nobis. ℟. A generatiône & progénie.

Ad Benedictus, Antiphona.

Cùm turba plúrima convenírent ad Jesum, & de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actiône confídimus: concêde propítius; ut contra advérsa ómnia Doctôris Géntium protectiône muniâmur. Per Dóminum nostrum.

Ad Primam, Antiphona.

Semen cécidit in terram bonam, & áttulit fructum in patiéntia.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem dírigat. 31.

Ad Tertiam, Antiphona. Qui verbum Dei rétinent corde perfécto & óptimo, fructum áfferunt in patiéntia. Capitulum. Fratres, Libénter. ℟. breve. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitâtem, in via tua vivífica me. In testimónia. Glória Patri. Inclína cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

& replête terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio ij

AT verò aquæ ibant & decrescébant usque ad décimum mensem: décimo enim mense, prima die mensis, apparuérunt cacúmina móntium. Cumque transíssent quadragínta dies, apériens Noë fenéstram arcæ, quam fécerat dimísit corvum: qui egrediebâtur, & non revertebâtur, donec siccaréntur aquæ super terram. Emîsit quoque colúmbam post eum: ut vidêret si jam cessássent aquæ super fáciem terræ. Quæ cùm non inveníssent ubi requiésceret pes ejus, revérsa est ad eum in arcam.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cæli, dixit Dóminus ad Noë: * Et recordâbor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cælum, apparêbit arcus meus in núbibus. Et recordâbor.

Lectio iij.

EXpectátis autem ultrà septem diêbus áliis, rursùm dimîsit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore suo. Intelléxit ergo Noë quòd cessássent aquæ super terram. Expectavítque nihilóminùs septem álios dies: & emîsit colúmbam: quæ non est revérsa ultrà ad eum. Igitur sexcentésimo primo anno, primo mense, prima die mensis, imminútæ sunt aquæ super terram.

℟. Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus, non adjíciam ultrà aquas dilúvij super terram: pacti mei recordâbor, * Ut non perdam aquis dilúvij omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Ut non. Glória Patri. Ut non.

Ad Magnificat, Antiphona. Semen est verbum Dei, sator autem Christus: omnis qui ínvenit eum, manêbit in ætérnum.

FERIA QUARTA.

De libro Génesis.

Lectio j Cap. 8. c

LOcûtus est autem Deus ad Noë, dicens: Egrédere de arca, tu & uxor tua, filij tui, & uxóres filiôrum tuôrum tecum. Cuncta animántia, quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus, quàm in béstiis, & univérsis reptílibus quæ reptant super terram, educ tecum, & ingredímini super terram: créscite, & multiplicámini super eam. Egréssus est ergo Noë, & filij ejus; uxor illíus, & uxóres filiôrum ejus

ejus cum eo. Sed & ómnia animántia, juménta & reptília quæ reptant super terram secúndum genus suum, egréssa sunt de arca.

℟. Benedíxit Deus Noë, & filiis ejus, & dixit ad eos: * Créscite, & multiplicámini, & replête terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio ij.

Ædificâvit autem Noë altâre Dómino: & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocáusta super altâre. Odoratúsque est Dóminus odôrem suavitâtis, & ait: Nequaquam ultrà maledîcam terræ propter hómines: sensus enim & cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescéntia sua: non ígitur ultrà percútiam omnem ánimam vivéntem, sicut feci Cunctis diébus terræ, seméntis & messis, frigus & æstus, æstas & hiems, nox & dies non requiéscent.

℟. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos: * Neque erit deínceps dilúvium díssipans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Neque erit.

Lectio iij. *Cap. 9.*

Benedixítque Deus Noë, & filiis ejus. Et dixit ad eos: Créscite, & multiplicámini, & replête terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, & super omnes vólucres cæli, cum univérsis quæ movéntur super terram: omnes pisces maris mánui vestræ tráditi sunt. Et omne quod movêtur & vivit. erit vobis in cibum: quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia. Excépto, quòd carnem cum sánguine nõ comedêtis: Sánguinem enim animârum vestrârum requîram de manu cunctârum bestiârum: & de manu hóminis, de manu viri, & fratris ejus, requîram ánimam hóminis. Quicúmque effúderit humánum sánguinem, fundêtur sanguis illius: ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℟. In artículo diéi illîus ingréssus est Noë in arcam, & filij ejus, * Uxor illîus, & uxóres filiôrum ejus. ℣. Delêta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noë, & qui cum eo erant in arca. Uxor illîus. Glória. Uxor.

Ad Magnificat, Antiphona.

Quod autem cécidit in terram bonam, hi sunt, qui in corde bono & óptimo fructum ásferunt in patiéntia.

Si prædictæ Añæ ad Magnifi-

gnificat non potuerint dici in præcedentibus Feriis, & in sequenti Feria quinta occurrat fieri Officium de Feria, dicatur ultima ex iis prætermissa; alioquin, expletis omnibus, sumantur de Psalterio: quod semper fit, quando propriæ non habentur.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 9.*

DIxitque Deus, Hoc signum fœderis quod do inter me & vos, & ad omnem ánimam vivéntem quæ est vobíscum, in generatiónes sempitérnas: Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me, & inter terram. Cumque obdúxero núbibus cælum, apparêbit arcus meus in núbibus; & recordâbor fœderis mei vobíscum, & cum omni ánima vivénte, quæ carnem végetat: & non erunt ultrà aquæ dilúvij ad deléndum univérsam carnem.

℟. Dixit Dóminus ad Noë: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitâte eôrum: * Et ego dispérdam eos cum terra. ℣. Fac tibi arcam de lignis lævigátis, mansiúnculas in ea fácies. Et ego.

Lectio ij.

COepitque Noë vir agrícola exercêre terram, & plantâvit víneam. Bibénsque vinum inebriâtus est, & nudâtus in tabernáculo suo. Quod cùm vidísset Cham pater Chánaan, verénda scílicet patris sui esse nudâta, nuntiâvit duôbus frátribus suis foras. At verò Sem & Japheth pállium imposuérunt húmeris suis, & incedéntes retrórsum, operuérunt verénda patris sui, faciésque eôrum avérsæ erant, & patris virília non vidérunt.

℟. Noë vir justus atque perféctus cum Deo ambulâvit: * Et fecit ómnia quæcúmque præcêpit ei Deus. ℣. Fecit sibi arcam, ut salvarêtur univérsum semen. Et fecit.

Lectio iij.

EVígilans autem Noë ex vino, cùm didicísset quæ fecerat ei filius suus minor, ait: Maledíctus Chánaan, servus servôrum erit frátribus suis. Dixítque: Benedíctus Dóminus Deus Sem, sit Chánaan servus ejus. Dilâtet Deus Japheth, & hábitet in tabernáculis Sem, sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noë post dilúvium trecéntis quinquagínta annis. Et impléti sunt omnes dies ejus nongentôrum quinquagínta annôrum: & mórtuus est.

℟. Quadragínta dies & noctes apérti sunt cæli, & ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam. * Et clausit à foris óstium Dómi-

Dóminus. ℣. In artículo diéi illîus ingréssus est Noë in arcam, & filij ejus, & uxor illîus, & uxóres filiôrum ejus. Et clausit. Glória. Et clausit.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap.* 10.

HÆ sunt generatiónes filiôrum Noë, Sem, Cham, & Japheth: natíque sunt eis filij post dilúvium. Fílij Japheth Gomer, & Magog, & Madai, & Javan, & Thubal, & Mosoch, & Tiras. Porrò filij Gomer: Ascenez, & Riphath, & Thogórma. Fílij autem Javan Elísa, & Tharsis, Cetthim, & Dódanim. Ab his divísæ sunt ínsulæ géntium in regiónibus suis, unusquísque secúndùm linguam suam, & famílias suas in natiónibus suis. Fílij autem Cham: Chus, & Mésraim, & Phuth, & Chánaan.

℟. Ædificâvit Noë altâre Dómino, ófferens super illud holocáustum, odoratúsque est Dóminus odôrem suavitâtis, & benedíxit ei, dicens: * Créscite, & multiplicámini, & repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio ij. *Cap.* 11.

ERat autem terra lábij unîus, & sermônum eorúmdem. Cumque proficisceréntur de Oriénte, invenérunt campum in terra Sénnaar, & habitavérunt in eo. Dixítque alter ad próximum suum: Venîte, faciâmus láteres, & coquâmus eos igni. Habuerúntque láteres pro saxis, & bitúmen pro cæménto: & dixérunt: Venîte, faciâmus nobis civitâtem & turrim, cujus culmen pertíngat ad cælum: & celebrêmus nomen nostrum ántequam dividâmur in univérsas terras.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cæli, dixit Dóminus ad Noë, * Et recordâbor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cælum, apparébit arcus meus in núbibus. Et.

Lectio iij.

DEscéndit autem Dóminus ut vidéret civitâtem & turrim, quam ædificabant filij Adam, & dixit: Ecce, unus est pópulus, & unum lábium ómnibus: cœperúntque hoc fácere: nec desistent à cogitatiónibus suis, donec eas ópere compleant. Veníte ígitur, descendâmus, & confundâmus ibi linguam eôrum, ut non áudiat unusquísque vocem próximi sui. Atque ita divísit eos Dóminus ex illo loco in univérsas terras, & cessavérunt ædificâre civitâtem.

℟. Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus, non adjíciam ultrà

ultrà aquás dilúvij super terram: pacti mei recordâbor; * Ut non perdam aquis dilúvij omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Ut non. Glória Patri. Ut non.

S A B B A T O

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap. 11. b*

HÆ sunt generatiónes Sem: Sem erat centum annôrum, quando génuit Arpháxad, biénnio post dilúvium. Vixítque Sem postquam génuit Arpháxad, quingéntis annis: & génuit filios & filias. Porrò Arpháxad vixit trigintaquínque annis, & génuit Sale. Vixítque Arpháxad, postquam génuit Sale, trecéntis tribus annis: & génuit filios & filias. Sale quoque vixit trigínta annis, & genuit Heber. Vixítque Sale, postquam génuit Heber, quadringéntis tribus annis: & génuit filios, & filias. ℟. Benedíxit Deus Noë, & filiis ejus, & dixit ad eos: * Créscite & multiplicámini, & replête terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio ij.

VIxit autem Heber trigínta quátuor annis, & génuit Phaleg. Et vixit Heber, postquam génuit Phaleg, quadringéntis trigínta annis: & génuit filios & filias. Vixit quoque Phaleg trigínta annis, & génuit Reu. Vixítque Phaleg, postquam génuit Reu, ducéntis novem annis: & génuit filios & filias. Vixit autem Reu trigínta duôbus annis, & génuit Sarug. Vixit quoque Reu, postquam génuit Sarug, ducéntis septem annis: & génuit filios & filias. Vixit verò Sarug trigínta annis, & génuit Nachor. Vixítque Sarug, postquam génuit Nachor, ducéntis annis: & génuit filios & filias. ℟. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, & cum sémine vestro post vos: * Neque erit deínceps dilúvium díssipans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Neque.

Lectio iij.

VIxit autem Nachor vigínti novem annis, & génuit Thare. Vixítque Nachor, postquam génuit Thare, centum decem & novem annis: & génuit filios & filias. Vixítque Thare septuagínta annis, & génuit Abram, & Nachor, & Aran. Hæ sunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, & Aran. Porrò Aran génuit Lot. Mortuúsque est Aran

Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitâtis suæ in Ur Chaldæôrum. Duxérunt autem Abram & Nachor uxóres: nomen uxôris Abram, Sárai: & nomen uxôris Nachor, Melcha filia Aran patris Melchæ, & patris Jeschæ. Erat autem Sárai stérilis, nec habêbat líberos.

℟. In artículo diéi illîus ingréssus est Noë in arcam, & filij ejus: * Uxor illius, & uxóres filiôrum ejus. ℣. Delêta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noë, & qui cum eo erant in arca. Uxor. Glória Patri. Uxor.

SABBATO.

ante Quinquagesimam.

Ad Vesp. Capitul. 1. *Cor.* 13.

FRatres, Si linguis hóminum loquar & Angelôrum, charitâtem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens.

Hymn. Jam sol recêdit. 157.

℣. Vespertîna orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnificat, Antiphona. Pater fidei nostræ Abraham summus óbtulit holocáustum super altâre pro filio. Oratio.

PReces nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: atque à peccatôrum vínculis absolútos, ab omni nos adversitâte custódi. Per Dñm.

DOMINICA

in Quinquagesima.

Ad Matutinum, Invitatorium. Præoccupêmus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilêmus ei. Psalmus. Venîte, exultêmus. 2.

In primo versu Psalmi omittitur, Præoccupêmus fáciem ejus, &c. & ejus loco repetitur à Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die 3. Aña, Psalmi, & Versiculi Nocturnorum, ut in Psalt. 3.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap 12.

DIxit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, & de cognatiône tua, & de domo patris tui, & veni in terram, quam monstrâbo tibi. Faciámque te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificâbo nomen tuum, erísque benedíctus. Benedicam benedicéntibus tibi, & maledicam maledicéntibus tibi; atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ. Egréssus est ítaque Abram sicut præcéperat ei Dóminus, & ivit cum eo Lot. Septuagínta quinque annôrum erat Abram, cùm egrederétur de Haran. Tulítque Sárai uxôrem suam, & Lot filium fratris sui, universámque substántiam quam possséderant,

& ánimas quas fécerant in Haran:& egréssi sunt ut irent in terram Chánaan. Cumque veníssent in eam, pertransívit Abram terram usque ad locum Sichem, usque ad convállem illústrem: Chananæus autem tunc erat in terra.

℟. Locûtus est Dóminus ad Abram, dicens: Egrédere de terra tua, & de cognatiône tua, & veni in terram quam monstrávero tibi: * Et fáciam te in gentem magnam. ℣. Benedícens benedîcam tibi, & magnificâbo nomen tuum, erísque benedíctus. Et fáciam te.

Lectio ij.

Appáruit autem Dóminus Abram, & dixit ei: Sémini tuo dabo terram hanc. Qui ædificâvit ibi altâre Dómino, qui apparúerat ei Et inde transgrédiens ad montem, qui erat contra oriéntem Bethel, teténdit ibi tabernáculum suum, ab occidénte habens Bethel, & ab oriénte Hai: ædificâvit quoque ibi altâre Dómino, & invocâvit nomen ejus. Perrexítque Abram vadens, & ultrà progrédiens ad merídiem. Facta est autem fames in terra: descendítque Abram in Ægyptum, ut peregrinarêtur ibi: prævalúerat enim fames in terra. Cumque propè esset ut ingrederêtur Ægyptum, dixit Sárai uxóri suæ: Novi quòd pulchra sis múlier; & quòd cùm víderint te Ægyptij, dictúri sunt: Uxor ipsius est: & interficient me, & te reservábunt. Dic ergo, óbsecro te, quòd soror mea sis: ut benè sit mihi propter te, & vivat ánima mea ob grátiã tui.

℟. Dum staret Abraham ad ílicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam: * Tres vidit, & unum adorâvit. ℣. Ecce Sara uxor tua páriet tibi filium, & vocâbis nomen ejus Isaac. Tres vidit.

Lectio iij.

Cum ítaque ingréssus esset Abram Ægyptum, vidérunt Ægyptij mulíerem quòd esset pulchra nimis Et nuntiavérunt Príncipes Pharaóni, & laudavérunt eam apud illum: & sublâta est múlier in domum Pharaônis. Abram verò benè usi sunt propter illam: fuerúntque ei oves & boves, & ásini, & servi & fámulæ, & ásinæ, & cameli. Flagellâvit autem Dñs Pharaônem plagis máximis, & domum ejus, propter Sárai uxôrem Abram. Vocavítque Phárao Abram, & dixit ei: Quidnam est hoc, quod fecísti mihi: quare non indicásti quòd uxor tua esset? Quam ob causam dixísti esse sorôrem tuam, ut tóllerem eam mihi in uxôrem? Nunc ígitur ecce conjux tua, áccipe eam, & vade.

℟. Ten-

℟. Tentâvit Dóminus Abraham, & dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem díligis, Isaac, & offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, * quem díxero tibi. ℣. Vocâtus quoque à Dómino, respóndit, Adsum: & ait ei Dóminus. Tolle filium. Glória Patri. Tolle filium.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósij Epíscopi de Abraham Patriárcha.

Lectio iiij. *Lib. 1. Cap. 2.*

Magnus planè vir Abraham, & multârum virtûtum clarus insígnibus, quem votis suis philosophîa non pótuit æquâre. Dénique minus est quod illa finxit quàm quod iste gessit: majorque ambitióso eloquéntiæ mendácio simplex veritâtis fides. Itaque cujúsmodi fúerit in eo viro devótio, considerêmus. Ea enim virtus órdine prima est quæ est fundaméntum ceterârum: meritóque hanc ab eo primam exégit Deus, dicens: Exi de terra tua, & de cognatiône tua, & de domo patris tui. Satis fúerat dixísse, De terra tua. Ibi enim erat exîre de cognatiône, exîre de patérna domo.

℟. Angelus Dómini vocâvit Abraham, dicens: * Ne exténdas manum tuam super púerum, eò quòd tímeas Dóminum. ℣. Cumque exten-dísset manum ut immolâret filium, ecce Angelus Dómini de cælo clamâvit, dicens. Ne exténdas.

Lectio v.

Sed ídeo áddidit síngula, ut ejus affféctum probâret, ne fortè aut imprudénter cœpísse viderêtur, aut fraus áliqua mandátis cæléstibus pararêtur. Sed sicut coacervánda fuérunt præcépta, ne quid latêret; ita étiam proponénda præmia, ne fortè desperâret. Tentâtur ut fortis, incitâtur ut fidêlis, provocâtur ut justus: meritóque exîvit, quemádmodum locûtus est illi Dóminus. Et exívit cum eo Lot. Hoc autem, quod pro magno inter septem sapiéntum dicta celebrâtur, Séquere Deum, perfécit Abraham, factóque sapiéntum dicta prævênit, & secûtus Deum exîvit de terra sua.

℟. Vocâvit Angelus Dómini Abraham de cælo secúndò, dicens: Benedícam tibi, * Et multiplicâbo te sicut stellas cæli. ℣. Possidébit semen tuum portas inimicôrum tuôrum, & benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et multiplicâbo

Lectio vj.

Sed quia antè terra ei fúerat ália, hoc est, régio Chaldæôrum, de qua exîvit Thara pater Abrahæ, & in Charran demigrâvit: & quia secum edúxit nepôtem suum,

ſuum, cui dictum fuerat, Exi de cognatiône tua: considerêmus, ne fortè hoc ſit exîre de terra ſua; de hujus terræ, hoc eſt, de córporis noſtri quadam commoratiône égredi, de qua exivit Paulus, qui dixit: Noſtra autem conversátio in cælis eſt.

℟. Deus dómini mei Abraham dírige viam meam: * Ut cum ſalúte revértar in domum dómini mei. ℣. Obſecro Dómine, fac miſericórdiam cum ſervo tuo. Ut cum. Glória Patri. Ut cum.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 18. *f*

IN illo témpore: Aſsúmpſit Jeſus duódecim, & ait illis: Ecce aſcéndimus Jeroſólymam, & conſummabúntur ómnia, quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Filio hóminis. Et réliqua.

Homilìa S. Gregórij Papæ.

Homilia 2. in Euangelia.

REdémptor noſter, prævidens ex paſſiône ſuá diſcipulôrum ánimos perturbándos, eis longè antè & ejúſdem paſſiônis pœnam, & reſurrectiônis ſuæ glóriam prædíxit: ut cùm eum moriéntem, ſicut prædíctum eſt, cérnerent, étiam reſurrectûrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc diſcípuli nullo modo valébant cápere verba myſtérij, venîtur ad miráculum. Ante eôrum óculos cæcus lumen recêpit: ut qui cæléſtis myſtérij verba non cáperent, eos ad fidem cæléſtia facta ſolidárent.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, & orávi Dóminum, dicens: * Dómine Deus Abraham, tu próſperum feciſti deſidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero, Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam: & illa díxerit, bibe dómine, & camélis tuis potum tríbuam: ipſa eſt, quam præparâvit Dóminus filio dómini mei. Dómine.

Lectio viij.

SEd mirácula Dómini & Salvatôris noſtri ſic accipiénda ſunt, fratres chariſſimi, ut & in veritâte credántur facta; & tamen per ſignificatiônem nobis áliquid ínnuant. Opera quippe ejus & per poténtiam áliud oſténdunt, & per myſtérium áliud loquúntur. Ecce enim, quis juxta hiſtóriam cæcus iſte fúerit, ignorâmus: ſed tamen quid per myſtérium ſigníficet, nóvimus. Cæcum quippe eſt genus humânum, quòd in parénte primo à paradíſi gáudiis expúlſum, claritâtem ſupérnæ lucis ignórans, damnatiônis ſuæ ténebras pátitur. Sed tamen per redemptôris ſui præséntiam illuminâtur: ut intérnæ lucis

lucis gáudia jam per desidérium vídeat, atque in via vitæ boni óperis gressus ponat.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timêre Abram; ego protéctor tuus sum, & merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæôrum. Noli timêre. Lectio ix.

NOtándum verò est, quòd cùm Jesus Jéricho appropinquâre dícitur, cæcus illuminâtur. Jéricho quippe luna interpretâtur: luna autem in sacro elóquio pro deféctu carnis pónitur; quia dum ménstruis moméntis decréscit, deféctum nostræ mortalitâtis desígnat. Dum ígitur cónditor noster appropínquat Jéricho, cæcus ad lumen redit: quia dum divínitas deféctum nostræ carnis suscêpit, humânum genus lumen, quod amíserat, recêpit. Unde enim Deus humâna pátitur, inde homo ad divina sublevâtur. Qui vidélicet cæcus recte & juxta viam sedêre, & mendícans esse descríbitur. Ipsa enim Véritas dicit: Ego sum via.

℟. Cæcus sedêbat secus viam transeúnte Dómino, & clamâvit ad eum: & ait illi Dóminus: * Quid vis ut fáciam tibi? * Dómine, ut vídeam lumen. ℣. Stans autem Jesus, jussit illum duci ad se, & cùm appropinquásset, interrogâvit eum, dicens. Quid vis. Glória Patri. Dómine.

Infra Hebd. Feria iiij. & Sabbato, loco hujus ℟. dicitur ℟. j. Feriæ ij. sequentis.

Ad Laudes, Antiphona.

SEcúndùm multitúdinem miseratiônum tuârum Dómine, dele iniquitâtem meam. Psalmus. Miserére. 62. Antiphona. Deus meus es tu, & confitêbor tibi: Deus meus es tu, & exaltâbo te. Psalmus. Confitémini. 25. Antiphona. Ad te de luce vígilo Deus, ut vídeam virtútem tuam. Psalmus. Deus Deus meus. cum reliq. 19. Antiphona. Hymnum dícite, & superexaltâte eum in sæcula. Antiph. Omnes Angeli ejus laudâte Dóminum de cælis.

Capitulum. 1. Cor. 13.

FRatres, Si linguis hóminum loquar & Angelôrũ, charitâtem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens.

Hymnus. Ætérne rerum Cónditor. 23. ℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatiône & progénie.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ecce ascéndimus Jerosólymam, & consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt de Fílio hóminis: tradêtur enim géntibus, & illudêtur, & conspuêtur: & postquam, flagelláve-

láverint, occídent eum, & tértia die resúrget.

Oratio.

PReces nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: atque à peccatôrum vínculis absolútos, ab omni nos adversitâte custódi. Per Dóminum.

Ad Primam, Antiphona. Iter faciénte Jesu, dum appropinquâret Jéricho, cæcus clamâbat ad eum, ut lumen recípere mererêtur.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem dírigat. 31.

Ad Tertiam, Antiphona. Transeúnte Dómino clamâbat cæcus ad eum: Miserêre mei, Fili David. Capitulum. Fratres, Si linguis. 447.

℞. breve. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitâtem, in via tua vivífica me. In testimónia. Glória. Inclína. ℣. Ego dixi, Dómine miserêre mei. ℞. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam, Antiphona. Et qui præíbant, increpábant eum ut tacêret: ipse verò multò magis clamâbat: Miserêre mei, Fili David.

Capitulum. 1. Cor. 13. c

CHáritas numquam éxcidit, sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruêtur. Ex parte enim cognóscimus, & ex parte prophetâmus.

℞. br. In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, & nihil mihi déerit. ℞. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam, Aña. Cæcus magis ac magis clamâbat, ut eum Dóminus illuminâret.

Capitulum. 1. Cor. 13. d

NUnc autem manent, fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.

℞. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℞. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Añæ & Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. Capitulum. Fratres, Si linguis. Hymnus. Lucis Creâtor. 138. ℣. Dirigâtur Dómine orátio mea. ℞. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Antiphona. Stans autem Jesus jussit cæcum addúci ad se, & ait illi: Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam. Et Jesus ait

ait illi : Réſpice, fides tua te ſalvum fecit. Et conféſtim vidit, & ſequebâtur illum magníficans Deum.

Oratio Preces noſtras. 448.

FERIA SECUNDA.

De libro Géneſis.

Lectio j. *Cap.* 13.

ASCéndit ergo Abram de Ægypto, ipſe & uxor ejus, & ómnia quæ habêbat, & Lot cum eo ad Auſtrâlem plagam. Erat autem dives valdè in poſſeſſiône auri & argénti. Reverſúſque eſt per iter quò vénerat, à merídie in Bethel uſque ad locum ubi priùs fixerat tabernáculum inter Bethel & Hai : in loco altâris quod fecerat priùs, & invocâvit ibi nomen Dómini. Sed & Lot qui erat cum Abram, fuérunt greges óvium, & arménta, & tabernácula. Nec póterat eos cápere terra, ut habitárent ſimul : erat quippe ſubſtántia eôrum multa, & nequíbant habitâre commúniter.

℟. Movens Abram tabernáculum ſuum, venit & habitâvit juxta convállem Mambre : * Ædificavítque ibi altâre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum : Leva óculos tuos, & vide : omnem terram quam cónſpicis, tibi dabo, & sémini tuo in ſempitérnum. Ædificavítque.

Lectio ij.

UNde & facta eſt rixa inter paſtóres gregum Abram & Lot. Eo autem témpore Chananæus & Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot : Ne quæſo ſit júrgium inter me & te, & inter paſtóres meos & paſtóres tuos : fratres enim ſumus. Ecce univérſa terra coram te eſt : recêde à me, óbſecro. Si ad ſiníſtram íeris : ego déxteram tenêbo : ſi tu déxteram elégeris, ego ad ſiníſtram pergam. Elevátis ítaque Lot óculis, vidit omnem circa regiônem Jordânis, quæ univérſa irrigabâtur, ántequam ſubvérteret Dóminus Sódomam & Gomórrham, ſicut paradíſus Dómini, & ſicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegitque ſibi Lot regiónem circa Jordânem, & recéſſit ab Oriénte.

℟. Crédidit Abram Deo, & reputâtum eſt ei ad juſtítiam : * Et ídeò amîcus Dei factus eſt. ℣. Fuit autem juſtus coram Dómino, & ambulâvit in viis ejus. Et ídeò.

Lectio iij.

DIviſíque ſunt altérutrum à fratre ſuo. Abram habitâvit in terra Chánaan : Lot verò morâtus eſt in óppidis, quæ erant circa Jordânem, & habitâvit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péſſimi erant, & pecca-

peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, postquam divîsus est ab eo Lot: Leva óculos tuos, & vide à loco, in quo nunc es, ad aquilônem & merídiem, ad oriéntem & occidéntem. Omnem terram, quam cónspicis, tibi dabo, & sémini tuo usque in sempitérnum. Faciámque semen tuum sicut púlverem terræ.

℟. Tentâvit Dñs Abraham, & dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem díligis, Isaac, & offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, quem díxero tibi. ℣. Vocâtus quoque à Dómino, respóndit, Adsum: & ait ei Dóminus Tolle. Glória. Tolle.

Ad Magnificat, Antiphona. Et qui præíbant, increpábant eum ut tacêret: ipse verò multò magis clamâbat: Miserêre mei, Fili David.

FERIA TERTIA.

De libro Genesis.

Lectio j. *Cap.* 14. *b*

ET egréssi sunt rex Sodomôrum, & rex Gomórrhæ, rexque Adamæ, & rex Séboim, nec non & rex Balæ, quæ est Segor: & direxérunt áciem contra eos in valle silvéstri: scílicet advérsus Chodorlahômor regem Elamitârum, & Thadal regem Géntium, & Amraphel regem Sénnaar, & Arioch regem Ponti: quátuor reges advérsus quinque. Vallis autem silvéstris habêbat púteos multos bitúminis. Itaque rex Sodomôrum, & Gomórrhæ, terga vertérunt, ecideruntque ibi: & qui remánserant, fugérunt ad montem. Tulérunt autem omnem substántiam Sodomôrum & Gomórrhæ, & univérsa quæ ad cibum pértinent, & abiérunt: nec non & Lot, & substántiam ejus, fílium fratris Abram, qui habitâbat in Sódomis.

℟. Angelus Dómini vocâvit Abraham, dicens: * Ne exténdas manum tuam super púerum, eò quòd tímeas Dóminum. ℣. Cumque extendísset manum ut immolâret fílium, ecce Angelus Dómini de cælo clamâvit, dicens. Ne exténdas.

Lectio ij.

ET ecce unus, qui evâserat, nuntiâvit Abram Hebræo, qui habitâbat in convâlle Mambre Amorrhæi fratris Escol, & fratris Aner: hi enim pepígerant fœdus cum Abram. Quod cùm audísset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerâvit expedítos vernáculos suos trecéntos decem & octo: & persecûtus est usque Dan. Et divísis sóciis, írruit super eos nocte: percussítque eos, & persecûtus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damásci,

máſci. Reduxítque omnem ſubſtántiam, & Lot fratrem ſuum cum ſubſtántia illîus, mulíeres quoque & pópulum. ℟. Vocâvit Angelus Dómini Abraham de cælo ſecúndò, dicens: Benedîcam tibi, * Et multiplicâbo te ſicut ſtellas cæli. ℣. Poſſidébit ſemen tuum portas inimicôrum tuôrum, & benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et multiplicâbo. Lectio iij

EGréſſus eſt autem rex Sodomôrum in occúrſum ejus, poſtquam revérſus eſt à cæde Chodorlahômor, & regum qui cum eo erant in valle Save: quæ eſt vallis regis. At verò Melchíſedech rex Salem, próferens panem & vinum, erat enim Sacérdos Dei altíſſimi, benedíxit ei, & ait: Benedíctus Abram Deo excélſo, qui creâvit cælum & terram: & benedíctus Deus excélſus, quo protegénte, hoſtes in mánibus tuis ſunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus. ℟. Deus dómini mei Abraham dírige viam meam: * Ut cum ſalûte revértar in domum dómini mei. ℣. Obſecro Dómine, fac miſericórdiam cum ſervo tuo. Ut cum. Glória Patri. Ut cum.

Ad Magnificat, Antiphona. Miſerêre mei, Fili David, Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam.

FERIA QUARTA.

Cinerum.

Si hac die occurrat Feſtum Duplex; transfertur in ſequentem diem ſimiliter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Feſtorũ. Aliis diebus ſi occurrat Feſtum Duplex vel Semid. fit de eo cum commemor. & nona Lect. de Homilia Feriæ. De Simplicibus fit tantùm commemor.

In hac & ſequentibus Feriis uſque ad Veſperas Sabbati, Hymni, Capitula, & alia omnia dicuntur ut in Pſalterio per Annum; exceptis Antiphonis ad Benedictus & Magnificat: & poſt Laudes, Horas, Veſp. & Completorium dicuntur Preces flexis genibus, ut ibidem in Pſalt.

Hodie ante Matutinum in Choro dicuntur Pſalmi Graduales. cxcix.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Matthæum.

Lectio j. *Cap. 6. b*

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Cùm jejunâtis, nolîte fieri ſicut hypócrytæ, triſtes. Et réliqua.

Homilîa ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in monte, cap. 12. tom. 4.

MAniféſtum eſt, his præcéptis omnem noſtram intentiônem in interiôra gáudia dirigi:

dírigi : ne foris quæréntes mercêdem, huic sæculo confor mêmur, & amittâmus promissiônem tantò solidiôris atque firmiôris, quantò interiôris beatitúdinis, qua nos elêgit Deus confórmes fieri imáginis Fílij sui. In hoc autem capítulo máximè adverténdum est, non in solo rerum corporeârum nitôre atque pompa, sed étiam in ipsis sórdibus luctuósis esse posse jactántiam; & eò periculosiôrem, quò sub nómine servitûtis Dei décipit.

℞. Veni hódie ad fontem aquæ, & orávi Dóminum, dicens: * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero, Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam: & illa díxerit, Bibe Dómine, & camélis tuis potum tríbuam: ipsa est, quam præparávit Dóminus fílio dómini mei. Dómine.

Lectio ij.

Qui ergo immoderáto cultu córporis atque vestítu vel ceterârum rerum nitôre præfúlget, facilè convíncitur rebus ipsis, pompârum sæculi esse sectâtor, nec quemquam fallit dolósa imágine sanctitâtis. Qui autem in professiône Christianitâtis, inusitáto squalôre ac sórdibus inténtos in se óculos hóminum facit, cùm id voluntâte fáciat, non necessitâte patiâtur: ex céteris ejus opéribus potest cónjici, utrùm hoc contémptu supérflui cultus, an ambitiône áliqua fáciat: quia, & sub ovína pelle cavéndos lupos Dóminus præcêpit: Sed ex frúctibus, inquit, eôrum cognoscêtis eos.

℞. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timêre Abram: ego protéctor tuus sum, & merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæôrum. Noli timêre.

Lectio iij.

Cum enim cœperint aliquibus tentatiónibus ea ipsa scílicet illis súbtrahi, vel negári, quæ isto velámine vel consecúti sunt, vel cónsequi cúpiunt: tunc necésse est ut appáreat, utrùm lupus in ovína pelle sit, an ovis in sua. Non tamen proptéreà ornátu supérfluo debet aspéctus hóminum mulcére Christiânus, quia illum parcum hábitum ac necessárium étiam simulatóres sæpiùs usúrpant, ut incáutos decípiant: quia & illæ oves non debent pelles suas depónere, si aliquándo eis lupi se cóntegant.

℞. Movens Abram tabernáculum suum, venit & habi-

habitâvit juxta convállem Mambre : * Ædificavítque ibi altâre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, & vide : omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, & sémini tuo in sempitérnum. Ædificavitque. Glória Patri. Ædificavitque.

Ad Laudes & Horas omnia, ut in Psalterio. 87.

Ad Benedictus, Antiphona. Cùm jejunâtis, nolíte fieri sicut hypócritæ tristes.

Deinde dicuntur Preces flexis genibus. 65. Et similiter ad omnes Horas, ut in Psalterio. Oratio.

PRæsta Dómine fidélibus tuis, ut jejuniôrum venerânda solémnia, & cóngrua pietâte suscípiant, & secúra devotiône percúrrant. Per Dóminum nostrum.

Hodie & duobus sequentibus diebus dicuntur Vesperæ hora consueta, Sabbato verò dicuntur ante comestionem.

Ad Magnificat, Antiphona. Thesaurizâte vobis thesáuros in cælo, ubi nec ærûgo, nec tínea demolîtur.

Deinde dicuntur Preces 141. Oratio.

INclinántes se, Dómine, majestâti tuæ, propitiâtus inténde : ut qui divíno múnere sunt reféčti, cæléstibus semper nutriántur auxíliis. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Léčtio sanđi Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio j. *Cap.* 8.

IN illo témpore : Cùm introíisset Jesus Caphárnaum, accéssit ad eum Centúrio, rogans eum & dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquêtur. Et réliqua.

Homilîa sanđi Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. de Consensu Euangelist. cap. 20. tom. 4.

VIdeâmus utrùm sibi de hoc servo Centuriônis Matthæus Lucásque conséntiant. Matthæus enim dicit : Accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, & dicens : Puer meus jacet in domo paralyticus. Cui vidêtur repugnâre quod ait Lucas : Et cùm audísset de Jesu, misit ad eum senióres Judæôrum, rogans eum ut veníret, & sanâret servum ejus. At illi cùm veníssent ad Jesum, rogábant eum solícitè, dicéntes ei : Quia dignus est ut hoc illi præstes : díligit enim gentem nostram, & synagôgam ipse ædificâvit nobis. Jesus autem ibat cum illis : & cùm jam non longè esset à domo, misit ad eum Centúrio amícos, dicens : Dómine, noli vexá-

vexári: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

℟. Dómine, puer meus jacet paralyticus in domo, & malè torquêtur: * Amen dico tibi, ego véniam, & curâbo eum. ℣. Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantùm dic verbo, & sanábitur puer meus. Amen dico.

Lectio iij.

SI enim hoc ita gestum est, quómodo erit verum quod Matthæus narrat, Accéssit ad eum quidam Centúrio; cùm ipse non accésserit, sed amícos míserit: nisi diligénter adverténtes intelligâmus, Matthæum non omnímodo deseruisse usitâtum morem loquéndi. Non solùm enim dícere solêmus, accessisse áliquem étiam ántequam pervéniat illuc, quò dícitur accessisse: unde étiam dícimus, Parum accéssit, vel multùm accéssit eò, quò áppetit pervenîre: verùm étiam ipsam perventiônem, cujus adipiscéndi causa accéditur, dícimus plerúmque factam, etsi eum, ad quem pérvenit, non vídeat ille qui pérvenit, cùm per amîcum pérvenit ad áliquem, cujus ei favor est necessárius. Quod ita ténuit consuetûdo, ut jam étiam vulgò perventóres appelléntur, qui poténtium quorúmlibet tamquam inaccessíbiles ánimos, per conveniéntium personârum interpositiônem, ambitiônis arte pertíngunt.

℟. Dum staret Abraham ad ílicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam: * Tres vidit, & unum adorâvit. ℣. Ecce Sara uxor tua páriet tibi filium, & vocâbis nomen ejus Isaac. Tres vidit.

Lectio iij.

NOn ergo absúrdè Matthæus, étiam quod vulgò possit intélligi, per álios facto accéssu Centuriônis ad Dóminum, compéndio dícere vóluit: Accéssit ad eum Centúrio. Verúmtamen non negligénter intuénda est étiam sancti Evangelístæ altitûdo mysticæ locutiônis, secúndùm quam scriptum est in Psalmo: Accédite ad eum, & illuminámini. Proínde quia fidem Centuriônis, qua verè accéditur ad Jesum, ipse ita laudâvit, ut díceret: Non invéni tantam fidem in Israël: ipsum pótiùs accessisse ad Christum dícere vóluit prudens Evangelísta, quàm illos, per quos verba sua míserat.

℟. Tentâvit Dóminus Abraham, & dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem díligis, Isaac, & offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, quem díxero tibi.

tibi. ℣. Vocâtus quoque à Dómino, respóndit, Adsum: & ait ei Dóminus: Tolle filium. Glória. Tolle filium.

Ad Benedictus, Antiphona. Dómine, puer meus jacet paralyticus in domo, & malè torquêtur: Amen dico tibi, ego véniam, & curâbo eum.

Deinde dicuntur Preces, 65.

Oratio.

DEus, qui culpa offénderis, pœniténtia placâris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice, & flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merêmur, avérte. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Antiphona. Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantùm dic verbo, & sanábitur puer meus.

Deinde dicuntur Preces. 141.

Oratio.

PArce Dómine, parce pópulo tuo: ut dignis flagellatiónibus castigâtus; in tua miseratiône respîret. Per Dóminum nostrum.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio j. *Cap. 5. g*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Audístis quia dictum est: Díliges próximum tuum, & ódio habêbis inimîcum tuum. Et réliqua.

Homilîa sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 5. & 6. Matthæi.

EGo autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros; benè fácite his qui odérunt vos. Multi præcépta Dei, imbecillitâte sua, non sanctôrum víribus æstimántes, putant esse impossibília quæ præcépta sunt: & dicunt sufficere virtútibus, non odísse inimícos: céterum dilígere, plus præcipi, quàm humána natûra patiâtur. Sciéndum est ergo, Christum non impossibília præcípere, sed perfécta. Quæ fecit David in Saul, & in Absalom: Stéphanus quoque martyr pro inimícis lapidántibus deprecâtus est: & Paulus anáthema cupit esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus & dócuit & fecit, dicens: Pater, ignósce illis: quod enim fáciunt, nésciunt.

℟. Angelus Dómini vocâvit Abraham, dicens: * Ne exténdas manum tuam super púerum, eò quòd tímeas Dóminum. ℣. Cumque extendísset manum ut immolâret filium, ecce Angelus Dómini de cælo clamâvit, dicens. Ne exténdas.

Lectio ij.

UT sitis filij Patris vestri, qui in cælis est. Si Dei præcépta custódiens, filius quis efficitur Dei: ergo non est

est natúra filius, sed arbítrio suo. Cùm ergo facis eleëmósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócritæ fáciunt in synagógis & in vicis, ut honorificéntur ab homínibus. Qui tuba canit, eleëmósynam fáciens, hypócrita est. Qui jejúnans demolítur fáciem suam, ut ventris inanitâtem monstret in vultu, & hic hypócrita est. Qui in synagógis & in ángulis plateârum orat, ut videâtur ab homínibus, hypócrita est.

℟. Vocâvit Angelus Dómini Abraham de cælo, secúndò, dicens: Benedîcam tibi, * Et multiplicâbo te sicut stellas cæli. ℣. Possidêbit semen tuum portas inimicôrum tuôrum, & benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et multiplicâbo.

Lectio iij.

Ex quibus ómnibus collígitur, hypócritas esse, qui quódlibet fáciunt ut ab homínibus glorificéntur. Mihi vidêtur & ille, qui dicit fratri suo: Dimítte ut tollam festûcam de óculo tuo: nam propter glóriam hoc fácere vidêtur, ut ipse justus esse videâtur. Unde dícitur ei à Dómino: Hypócrita, éjice primùm trabem de óculo tuo. Non ítaque virtus, sed causa virtûtis apud Deum mercêdem habet: & si à recta via páululùm declináveris, non íntereft, utrùm ad déxteram vadas, an ad siníftram, cùm verum iter amíseris.

℟. Deus dómini mei Abraham dírige viam meam: * Ut cum salûte revértar in domum dómini mei. ℣. Obsecro Dómine, fac misericórdiam cum servo tuo. Ut cum. Glória Patri. Ut cum.

Ad Benedictus, Antiphona.
Cùm facis eleëmósynam, nésciat siníftra tua quid fáciat déxtera tua.

Deinde dicuntur Preces. 65.

Oratio.

Inchoâta jejúnia, quæsumus Dómine, benígno favôre proséquere: ut obsérvántiam, quam corporáliter exhibêmus, méntibus étiam sincéris exercêre valeâmus. Per Dóminum.

Hodie post Laudes dicuntur Psalmi Pœnitentiales. ccv.

Ad Magnificat, Antiphona.
Tu autem cùm oráveris, intra in cubículum tuum; & clauso óstio ora Patrem tuum.

Deinde dicuntur Preces. 141.

Oratio.

Tuêre Dómine pópulum tuum, & ab ómnibus peccátis cleménter emúnda: quia nulla ei nocêbit advérsitas, si nulla ei dominêtur iníquitas. Per Dóminum.

SAB-

SABBATO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Marcum.

Lectio j. *Cap* 6. *f*

IN illo témpore : cùm serò esset, erat navis in médio mari, & Jesus solus in terra. Et réliqua.

Homilîa venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 2 cap. 28. in cap. 6. Marci, tom. 5.

LAbor discipulôrum in remigándo, & contrárius eis ventus, labóres sanctæ Ecclésiæ vários desígnat : quæ inter undas sæculi adversántis, & immundôrum flatus spirítuum, ad quiêtem pátriæ cæléstis, quasi ad fidam líttoris statiônem, pervenîre conâtur. Ubi benè dícitur, quia navis erat in médio mari, & ipse solus in terra: quia nonnúmquam Ecclésia tantis gentílium pressúris non solùm afflícta, sed & fœdâta est, ut, si fieri posset, Redémptor ipsíus eam prorsus deseruísse ad tempus viderêtur.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, & orávi Dóminum, dicens : * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero, Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam : & illa díxerit Bibe Dómine, & camélis tuis potum tríbuam : ipsa est, quam præparâvit Dóminus fílio dómini mei. Dómine. Lectio ij.

UNde est illa vox eius inter undas procellásque tentatiônum irruéntium deprehénsæ, atque auxílium protectiônis illîus gemebúndo clamôre quæréntis : Ut quid Dómine recessísti longè, déspicis in opportunitátibus, in tribulatiône ? Quæ páriter vocem inimíci persequéntis expônit, in sequéntibus Psalmi subjíciens ; Dixit enim in corde suo, Oblîtus est Deus, avértit fáciem suam, ne vídeat usque in finem.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens : * Noli timêre Abram : ego protéctor tuus sum, & merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæôrum. Noli timêre. Lectio iij.

VErùm ille non oblivíscitur oratiônem páuperum, neque avértit fáciem suam à sperántibus in se: quin pótiùs & certántes cum hóstibus, ut vincant, ádjuvat, & victóres in ætérnum corônat. Unde hîc quoque apértè dícitur, quia vidit eos laborántes in remigándo. Videt quippe Dóminus laborántes in mari, quamvis ipse pósitus in terra : quia etsi ad horam differre videâtur auxílium tribulátis impéndere, nihilóminùs

eos, ne in tribulatiónibus deficiant, suæ respéctu pietâtis corróborat: & aliquándo étiam maniféSto adjutório, victis adversitatibus, quasi calcátis sedatíſque flúctuum volumínibus, líberat.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit & habitâvit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altâre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, & vide: omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, & sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Glória Patri. Ædificavítque.

Ad Benedictus, Antiphona. Me étenim de die in diem quærunt, & scire vias meas volunt.

Deinde dicuntur Preces. 65.

Oratio.

ADésto Dómine supplicatiónibus nostris, & concêde: ut hoc solémne jejúnium, quod animâbus corporibúſque curándis salúbriter institûtum est, devóto servítio celebrêmus. Per Dóminum.

SABBATO PRIMO in Quadragesima.

Ad Vesperas, Capitulum. 2. Cor. 6.

FRatres, Hortâmur vos ne in vácuum grátiam Dei recipiâtis. Ait enim: Témpore accépto exaudívi te, & in die salûtis adjúvi te.

Hymnus.

AUdi benígnè Cónditor
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.

Scrutâtor alme córdium,
Infirma tu scis vírium:
Ad te revérsis éxhibe
Remissiônis grátiam.

Multùm quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus:
Ad nóminis laudem tui
Confer medêlam lánguidis.

Concêde nostrum cónteri
Corpus per abstinéntiam;
Culpæ ut relínquant pábulum
Jejûna corda críminum.

Præsta beâta Trínitas,
Concêde simplex Unitas;
Ut fructuôsa sint tuis
Jejuniôrum múnera.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandâvit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnificat, Antiphona. Tunc invocâbis, & Dóminus exáudiet: clamâbis, & dicet, Ecce adsum.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam ánnua Quadragesimáli observatiône puríficas: præsta famíliæ tuæ; ut quod à te obtinêre abstinéndo nítitur, hoc bonis opéribus exequâtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

PRO-

PROPRIUM SANCTORUM.

Pars Hiemalis.

DIE XXIX. NOVEMBR.

Sancti Saturnini martyris Commemoratio.

Ad Vesperas, Antiphona. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni mártyris tui concêdis natalítio pérfrui: ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

De Festis occurrentibus in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex, vel Semiduplex. Quod si venerit in Dominica, transfertur in Feriam ij. similiter non impeditam. De Simplicibus autem fit tantùm commemoratio.

IN VIGILIA S. Andreæ Apostoli.

Nihil fit de ea, nisi in Missa.

Ad Laudes pro commem. S. Saturnini, Antiphona. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Deus, qui nos. ut suprà.

DIE XXX. NOVEMBR.

In Festo S. Andreæ Apostoli. Duplex.

Ad Vesperas, Antiphona. Salve crux pretiôsa. cum reliquis de Laudibus. 465. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Rom. 10. b*

Fratres, Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salûtem. Dicit enim Scriptûra: Omnis, qui credit in illum, non confundêtur.

Hymnus.

Exúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet láudibus:
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.
Vos sæculôrum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium;
Audîte voces súpplicum.
Qui templa cæli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis;

Nos à reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanâte mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus:
Ut, cùm redîbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudij
Concêdat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibîque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum.

Ad Magnificat, Antiphona. Unus ex duôbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas frater Simônis Petri, allelúia.

Oratio.

MAjestâtem tuam, Dómine, supplíciter exorâmus: ut sicut Ecclésiæ tuæ beâtus Andréas Apóstolus éxtitit prædicâtor & rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum nostrum.

Et fit commemoratio Feriæ occurrentis.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Apostolôrum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalmus. Venîte, exultémus. 2. Hymnus. Ætérna Christi múnera. ut infrà in Communi Apostolorum. iij.

In primo Nocturno, Aña. Vidit Dóminus Petrum & Andrêam, & vocâvit eos. Psalmus. Cæli enárrant. ut in Communi Apostolorum. iij.

Antiphona. Venîte post me, dicit Dóminus, fáciam vos fieri piscatóres hóminum. Psalmus. Benedîcam Dóminum iiij. Antiphona. Relíctis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptôrem. Psalmus. Eructâvit cor meum. ℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum.

Deinde dicitur, Pater noster.

Absolutiones & Benedictiones, ut in Dominica prima de Adventu. 166. vel in principio Breviarij ante Psalterium.

Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

De Epístola beâti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap. 10.*

FInis legis, Christus, ad justítiam omni credénti. Móyses enim scripsit quóniam justítiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justítia, sic dicit: Ne díxeris in corde tuo: quis ascéndet in cælum? id est, Christum dedúcere: Aut quis descéndet in abyssum? hoc est, Chri-

Christum à mórtuis revocâre. Sed quid dicit Scriptûra? Propè est verbum in ore tuo, & in corde tuo: hoc est verbum fidei, quod prædicâmus. Quia si confiteâris in ore tuo Dóminum Jesum, & in corde tuo credíderis, quòd Deus illum suscitâvit à mórtuis, salvus eris.

℟. Cùm perambulâret Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum & Andréam rétia mitténtes in mare, & vocâvit eos, dicens: * Venîte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum. ℣. Erant enim piscatóres, & ait illis. Venîte. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius. Lectio ij.

Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salûtem. Dicit enim Scriptûra: Omnis, qui credit in illum, non confundêtur. Non enim est distínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem áudient sine prædicánte? Quómodo verò prædicábunt, nisi mittántur? sicut scriptum est: Quàm speciósi pedes euangelizántium pacem, euangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beâtus Andréas, relíctis rétibus, quorum usu actúque vivébat. * Ætérnæ vitæ secûtus est præmia largiéntem. ℣. Hic est qui pro amôre Christi pepéndit in cruce, & pro lege ejus sustínuit passiônem. Ætérnæ. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Sed non omnes obédiunt Euangélio. Isáias enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audîtus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum. Sed dico: Numquid Isráël non cognôvit? Primus Móyses dicit: Ego ad æmulatiônem vos addûcam in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isáias autem audet, & dicit: Invéntus sum à non quæréntibus me: palàm appárui iis, qui me non interrogábant. Ad Isráël autem dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, & contradicéntem.

℟. Doctor bonus, & amîcus Dei Andréas dúcitur ad crucem:

cem : quam à longè aſpíciens dixit : Salve crux , * Súſcipe diſcípulum ejus, qui pepéndit in te magíſter meus Chriſtus. ℣. Salve crux , quæ in córpore Chriſti dedicâta es : & ex membris ejus tamquam margarítis ornâta. Súſcipe. Glória Patri. Súſcipe.

In ſecundo Nocturno , Aña. Dignum ſibi Dóminus computâvit mártyrem, quem vocâvit Apóſtolum , dum eſſet in mari , allelúia. Pſalmus. Omnes Gentes. vj. Aña. Diléxit Andrêam Dóminus in odôrem ſuavitâtis. Pſalmus. Exáudi Deus deprecatiônem meam : * inténde. vj. Antiphona. Bíduo vivens pendêbat in cruce beâtus Andréas pro Chriſti nómine, & docêbat pópulum. Pſalmus. Exáudi Deus oratiônem meam cùm déprecor. vij. ℣. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Pater noſter. Abſolutio. Ipſius píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens. Lectio iiij.

Ndréas Apóſtolus Bethsáidæ natus , qui eſt Galilææ vicus, frater Petri , diſcípulus Joánnis Baptíſtæ , cùm eum de Chriſto dicéntem audíſſet : Ecce Agnus Dei : ſecûtus Jeſum, fratrem quoque ſuum ad eúmdem perdúxit : cùm póſteà unà cum fratre piſcarêtur in mari Galilææ , ambo à prætereúnte Chriſto Dómino ante álios Apóſtolos vocâti illis verbis: Venîte poſt me, fáciam vos fieri piſcatóres hóminum ; nullam interponéntes moram , & relíctis rétibus ſecúti ſunt eum. Poſt cujus paſſiônem & reſurrectiônem , Andréas , cùm in Scythiam Europæ , quæ ei província ad Chriſti fidem diſſeminándam obtígerat , veníſſet , deínde Epîrum ac Thráciam peragráſſet ; doctrína & miráculis innumerábiles hómines ad Chriſtum convértit. Pòſt Patras Achájæ proféctus , & in ea urbe plúrimis ad veritâtem Euangélicam perdúctis, Ægêam Procónſulem, prædicatióni Euangélicæ reſiſténtem , libérrimè increpâvit , quòd , qui judex hóminum habéri vellet , Chriſtum Deum ómnium júdicem à dæmónibus elûſus non agnóſceret.

℟. Homo Dei ducebâtur ut crucifigerent eum : pópulus autem clamâbat voce magna, dicens:* Innocens ejus ſanguis ſine cauſa damnâtur. ℣. Cumque dúcerent eum ut crucifigerêtur , factus eſt concúrſus populôrum clamántium, & dicéntium. Innocens. Benedictio. Chriſtus perpétuæ.

Lectio

Lectio v.

TUm Ægéas irâtus, Désine, inquit, Christum jactâre, cui simília verba nihil profuérunt, quò minùs à Judæis crucifigerêtur. Andrêam verò de Christo nihilóminus liberè prædicántem, quòd pro salûte humáni géneris se crucifigéndum obtulísset, ímpia oratiône interpéllat, ac demum hortâtur, ut sibi cónsulens, diis velit immolâre. Cui Andréas: Ego omnipoténti Deo, qui unus & verus est, ímmolo quotídie, non taurôrum carnes, nec hircôrum sánguinem; sed immaculâtum Agnum in Altári: cujus carnem posteâquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus qui sacrificâtus est, íntegerr persevêrat & vivus. Quamóbrem ira accénsus Ægéas, jubet eum in cárcerem detrúdi: unde pópulus Andrêam fácilè liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntiùs rogans, ne se ad optatíssimam martyrij corônam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decôrem & pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti: áccipe me ab homínibus, & redde me magístro meo: * Ut per te me recípiat, qui per te me redêmit. ℣. Beâtus Andréas expánsis mánibus ad cælum orâbat, dicens: Salva me bona crux. Ut per te. Benedictio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

IGitur paulò pòst in tribûnal prodúctum, cùm Ægéas crucis extolléntem mystéria, sibîque suam impietâtem exprobrántem, diútiùs ferre non posset, in crucem tolli, & Christi mortem imitári jussit. Addúctus Andréas ad locum martyrij, cùm crucem vidísset, longè exclamâre cœpit: O bona crux, quæ decôrem ex membris Dómini suscepísti, diu desiderâta, sollícitè amâta, sine intermissiône quæsîta, & aliquándo cupiénti ánimo præparâta: áccipe me ab homínibus, & redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redêmit. Itaque cruci affixus est: in qua bíduū vivens pendens, & Christi fidem prædicâre numquam intermíttens, ad eum migrâvit, cujus mortis similitúdinem concupíerat. Quæ ómnia Presbyteri & Diáconi Achájæ, qui ejus passiônem scripsérunt, se ita, ut commemorâta sunt, audísse & vidísse testántur. Ejus ossa primùm Constantíno Imperatôre, Constantinópolim, deínde Amálphim tra slâta sunt. Caput, Pio Secúndo Pontífice, Romam allâtum,

in Basilica sancti Petri collocâtum est.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, sed contradicéntē mihi: * Qui ámbulant vias non bonas, sed post peccâta sua. ℣. Deus ultiônum Dóminus, Deus ultiônum líberè egit: exaltâre qui júdicas terram, redde retributiônem supérbis. Qui. Glória. Qui.

In tertio Nocturno, Aña. Non me permíttas Dómine, fámulum tuum à te separári: tempus est ut commendêtur terræ corpus meum, & me ad te venîre júbeas. Psalm. Confitébimur. x. Aña. Andréas verò rogâbat pópulum, ut non impedîret passiônem ipsîus. Psalm. Dóminus regnâvit, exúltet. x. Aña. Accipe me ab homínibus, & redde me magístro meo, ut per te me recípiat, qui per te me redêmit, allel. Psalm. Dóminus regnâvit, irascántur. xj. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Pater noster. Absolutio A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap 4 c*

IN illo témpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simônem, qui vocâtur Petrus, & Andrêam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 5. in Euangelia.

AUdístis, fratres charíssimi, quia ad unîus jussiônis vocem Petrus & Andréas relíctis rétibus secúti sunt Redemptôrem. Nulla verò hunc fácere adhuc mirácula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiônis audíerant: & tamen ad unum Dñi præcéptum, hoc quod possidêre videbántur, oblíti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidêmus, quot flagéllis afflígimur, quantis minârum asperitátibus deterrêmur, & tamen vocántem sequi contémnimus? ℟. Orâvit sanctus Andréas, dum respíceret in cælum, & voce magna clamâvit, & dixit: Tu es Deus meus, quem vidi, ne me patiâris ab ímpio júdice depóni: * Quia virtûtem sanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu es magíster meus Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem conféssus sum: tantúmmodò in ista voce exáudi me. Quia. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

IN cælo jam sedet, qui de conversiône nos ádmonet: jam jugo fidei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit:

ſtravit : jam ruínis ejus crebreſcéntibus, diſtrícti ſui judícij diem propinquántem denúntiat : & tamen ſupérba mens noſtra adhuc non vult hoc ſponte desérere, quod quotídie perdit invîta. Quid ergo, fratres charíſſimi, quid in ejus judício dictúri ſumus, qui ab amôre præséntis ſæculi nec præcéptis fléctimur, nec verbéribus emendâmur?

℟. Videns crucem Andréas exclamâvit, dicens: O crux admirábilis, ô crux deſiderábilis, ô crux quæ per totum mundum rútilas! * Súſcipe diſcípulum Chriſti, ac per te me recípiat, qui per te móriens me redêmit. ℣. O bona crux, quæ decôrem & pulchritúdinem de membris Dómini ſuſcepíſti. Súſcipe diſcípulum. Glória Patri. Súſcipe. Benedictio. Ad ſocietâtem.

Lectio ix.

Sed fortáſſe áliquis tácitis ſibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam utérque iſte piſcâtor, quid aut quantum dimîſit, qui pænè nihil hábuit? Sed hac in re, fratres charíſſimi, affḗctum debêmus pótiùs penſâre, quàm cenſum. Multum relîquit, qui ſibi nihil retínuit: multum relíquit, qui quantúmlibet parum totum deséruit. Certè nos & hábita cum amôre poſſidêmus, & ea quæ mínimè habêmus, ex deſidério quærimus. Multum ergo Petrus & Andréas dimîſit, quando utérque étiam deſidéria habéndi derelîquit.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

Salve crux pretiôſa, súſcipe diſcípulum ejus, qui pepéndit in te magíſter meus Chriſtus. Pſalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Antiphona. Beâtus Andréas orâbat, dicens: Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súſcipe me pendéntem in patíbulo. Antiphona. Andréas Chriſti fámulus, dignus Dei Apóſtolus, germânus Petri, & in paſſiône ſócius. Antiph. Maximílla Chriſto amábilis, tulit corpus Apóſtoli, óptimo loco cum aromátibus ſepelîvit. Antiphona. Qui perſequebántur juſtum, demersíſti eos Dómine in inférno, & in ligno crucis dux juſti fuíſti.

Capitulum. *Rom. 10. b*

Fratres, Corde enim créditur ad juſtítiam: ore autem confeſſio fit ad ſalûtem. Dicit enim Scriptûra: Omnis, qui credit in illum, non confundêtur.

Hymnus. Exúltet orbis gáudiis. ut ſuprà. 459.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Antiphona. Concêde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum, ne interficias hóminem Deo charum, justum, mansuêtum, & pium.

Oratio.

MAjestâtem tuam, Dómine, supplíciter exorâmus: ut sicut Ecclésiæ tuæ beâtus Andréas Apóstolus éxtitit prædicâtor & rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio Feriæ.

Ad Tertiam, Antiphona. Beâtus Andréas. Capitulum. Fratres, Corde enim créditur. ut suprà. 465.

℟. breve. In omnem terram, * Exîvit sonus eôrum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eôrum. Exîvit sonus eôrum. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiphona. Andréas Christi fámulus.

Capitulum. *Rom.* 10. c

NOn enim est distínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. breve. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues eos. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. Qui persequebántur justum.

Capitulum. *Rom.* 10. c

ISaías enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audîtus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum.

℟. breve. Nimis honoráti sunt, * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Antiphona. Salve crux pretiôsa. cum reliquis de Laudibus. 465. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis in secundis Vesperis de Communi Apostol. xiiij. Capitulum. Fratres, Corde enim. Hymnus. Exúltet orbis. ut suprà in primis Vesperis. 459. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad

Ad Magnificat, Antiphona, Cùm pervenísset beâtus Andréas ad locum, ubi crux parâta erat, exclamâvit & dixit: O bona crux, diu desiderâta, & jam concupiscénti ánimo præparâta: secûrus & gaudens vénio ad te, ita & tu exúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

Oratio. Majestâtem. ut suprà. 466. cum commemoratione Feriæ.

FESTA DECEMBRIS.

DIE II. DECEMBRIS.

In festo S. Bibianæ virginis & mart. Semiduplex.

Officium fit ut in Rubricis generalibus notatur de Festo Semiduplici.

Omnia dicuntur de Communi Virginum. xc. exceptis his quæ hîc sunt propria. Oratio.

Deus ómnium largîtor bonôrum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitâtis flore martyrij palmam conjunxísti: mentes nostras ejus intercessiône tibi charitâte conjúnge; ut amótis perículis, præmia consequâmur ætérna. Per Dóminum.

Et fit commemorat. Feriæ.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente: quod & in aliis Festis servatur, quando in primo Nocturno non assignantur aliæ Lectiones.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Bibiâna virgo Româna, nóbili génere nata, Christiána fide nobílior fuit. Ejus enim pater Flaviânus sub Juliáno apóstata impiíssimo tyránno Expræféctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurínas deportâtus, Martyr occúbuit. Mater Dafrôsa, & filiæ primùm conclúsæ domi, ut inédia conficeréntur, mox relegâta mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus Bibiâna cum sorôre sua Demétria bonis ómnibus exspoliâtur. Aproniânus Urbis Prætor, pecúniis inhians, soróres perséquitur: quas humána prorsus ope destitútas, Deo mirabíliter, qui dat escam esuriéntibus, enutriénte, cùm vivacióres vegetiorésque conspexísset, vehementer est admirâtus.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procéde, & regna. Et dedûcet.

Lectio v.

Suadet nihilóminùs Aproniânus, ut veneréntur deos Géntium, amíssas ídeò opes, Imperatôris grátiam, præclaríssimas núptias, consecutúræ.

Si secùs fécerint, minâtur cárceres, virgas, secúres. At illæ neque blandítiis, neque minis à recta fide declinántes, parátæ pótiùs mori, quàm fœdári móribus Ethnicôrum, Prætôris impietâtem constantíssimè detestántur. Quare Demétria ob óculos Bibiánæ repéntè córruens, óbiit in Dómino: Bibiâna Rufinæ mulíeri vaférrimæ seducénda tráditur; quæ ab incunábulis edócta Christiánas leges, & illibâtum servâre virginitâtis florem, se ipsa fórtior, féminæ superâvit insídias, & Prætôris astus delûsit.

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà.

Lectio vj.

Nihil autem proficiénte Rufina, quæ, præter dolósa verba illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovêret, spe sua frustrâtus prætor, accénsus ira, quòd in Bibiána perdidísset óperam, à lictóribus eam denudári, vinctísque mánibus colúmnæ alligári, eámque plumbátis cædi jubet, donec efflâret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, & divínitus servâtum: quod deínde Joánnes Présbyter sepelivit noctu juxta sepúlchrum sorôris & matris ad Palátium Liciniânum, ubi usque in præsens extat Ecclésia Deo, sanctæ Bibiánæ nómine, dicâta, quam Urbânus Octâvus instaurâvit, sanctârum Bibiánæ, Demétriæ, & Dafrósæ corpóribus in ea repértis, & sub ara máxima collocátis.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia & exultatiône. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1. f*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælôrum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórij Papæ.

Homilia 11. *in Euangelia.*

Cælôrum regnum, fratres charíssimi, idcírcò terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, & per ea quæ usu

usu dídicit, quasi confricâtus incaléscat: ut per hoc quod scit notum dilígere, discat & incógnita amâre. Ecce enim cælôrum regnum thesáuro abscóndito in agro comparâtur: quem qui invenit homo abscóndit, & præ gáudio illîus vadit, & vendit univérsa quæ habet, & emit agrum illum.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilantem invênit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introîvit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est, Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. Et veniénte.

Lectio viij.

QUa in re hoc quoque notándum est, quòd invéntus thesáurus abscónditur, ut servêtur, quia stúdium cæléstis desidérij à malígnis spirítibus custodîre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergò desíderat, qui thesáurum públicè portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cùm scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, & glorífícent Patrem vestrum, qui in cælis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extériùs non quærâmus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut & de bono ópere próximis præbeâmus exémplum, & tamen per intentiônem, qua Deo soli placére quærimus, semper optêmus secrêtum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptâte vestras lámpades. Ecce sponsus. Glória Patri. Ecce sponsus.

Lectio ix.

THesáurus autem cæléste est desidérium: ager verò, in quo thesáurus abscónditur, disciplîna stúdij cæléstis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terrêna desidéria per disciplínæ cæléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandîtur, líbeat; nihil, quod carnâlem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudâmus. 28.

In Laudibus fit commemorátio Feriæ.

Vesperæ de S. Francisco Xaverio, cum commemorat. S. Bibianæ, & Feriæ.

DIE III. DECEMBRIS.

In festo S. Francisci Xaverij Confessoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiij. præter ea, quæ hîc ponuntur propria.

In Hymno ad Matutinum & in secundis Vesperis mutatur tertius Versus.

Oratio.

Deus, qui Indiârum Gentes beáti Francísci prædicatiône & miráculis Ecclésiæ tuæ aggregâre voluísti: concêde propítius; ut cujus gloriôsa mérita venerâmur, virtûtum quoque imitêmur exémpla. Per Dóminum.

Deinde fit commemorat. S. Bibianæ, Aña. Veni sponsa Christi, accipe corônam, quam tibi Dominus præparâvit in ætérnum. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Oratio. Deus ómnium. ut suprà. 467.

Posteà de Feria: quod & servatur per totum Adventum in Vesperis & Laudibus.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

Franciscus in Xavério Diœcêsis Pompelonénsis nobilibus paréntibus natus, Parísus sancto Ignátio sese cómitem & discípulum junxit. Ipso magístro eò brevî devênit, ut in rerum divinârum contemplatiône defixus, à terra aliquándo sublîmis elevarêtur: quod illi sacrificánti coram pópuli multitúdine aliquóties evênit. Has ánimi delícias magnis sui córporis cruciátibus merebâtur. Nam interdícto sibi, non carnis solùm & vini, sed panis quoque tritícei usu, vílibus cibis vesci sólitus, per bíduum subínde triduúmque omni prorsus aliménto abstínuit. Férreis in se flagéllis ita sæviit, ut sæpè copióso cruôre difflúeret: somnum brevíssimum humi jacens carpêbat. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Vitæ austeritâte ac sanctitâte Apostólico múneri jam matûrus, cùm Joánnes Tértius Lusitániæ Rex áliquot nascéntis Societâtis viros à Paulo Tértio pro Indiis postulásset; sancti Ignátij hortátu, ab eôdem Pontífice ad tantum opus cum Apostólici Núntij potestâte delígitur. Eò appúlsus, illicò variârum Géntium difficíllimis & váriis linguis

linguis divínitus instrúctus appáruit. Quin eum quandóque único idiómate ad divérsas Gentes concionántem, unaquæque sua lingua loquéntem audîvit. Províncias innúmeras pédibus semper, & sæpè nudis, peragrâvit. Fidem Japóniæ, & sex áliis Regiónibus invéxit. Multa centêna hóminum míllia ad Christum in Indiis convértit: magnósque príncipes, regésque complúres sacro Fonte expiâvit. Et cùm tam magna pro Deo ágeret, ea erat humilitâte, ut sancto Ignátio, tunc Præpósito suo, flexis génibus scríberet.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

Hunc dilatándi Euangélij ardôrem, multitúdine & excelléntia miraculôrum Dóminus roborâvit. Cæco visum réddidit. Tantum marínæ aquæ signo Crucis convértit in dulcem, quantum quingéntis vectóribus, qui siti adigebántur ad mortem, diu suffêcit; qua in várias quoque regiónes asportáta, ægri plúrimi súbitò curáti sunt. Plures mórtuos revocâvit ad vitam; inter quos prídie sepúltum érui jussum è túmulo suscitâvit, duósque álios, dum efferréntur, apprehénsa eôrum manu, paréntibus è féretro vivos restítuit. Prophetíæ spíritu passim afflâtus, plúrima & loco & témpore remotíssima enuntiâvit. Demum in Sanciáno Sinârum ínsula die secúnda Decémbris óbiit plenus méritis, laboribúsque conféctus. Demórtui cadâver viva calce per multos menses bis óbrutum, sed pénitus incorrúptum, odôre & sánguine manâvit; & ubi Málacam delâtum est, pestem sævíssimam conféstim extínxit. Dénique ubíque terrârum novis maximísque fulgéntem miráculis Gregórius Decimusquíntus sanctis adscrípsit.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Marcum.

Lectio vij. *Cap. 16. c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Euntes in mundum univérsum, prædicâte

dicâte Euangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 29. in Euangelia, post initium.

POtest omnis creatúræ nómine omnis nátio Géntium designári. Antè étenim dictum fuerat, In viam Géntium ne abiéritis: nunc autem dícitur, Prædicâte omni creatúræ: ut scílicet priùs à Judæa Apostolôrum repúlsa prædicátio, tunc nobis in adjutórium fieret, cùm hanc illa ad damnatiônis suæ testimónium supérba repulísset. Sed cùm discípulos ad prædicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multârum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum: * Ipse intercêdat pro peccátis ómniũ populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercêdat.

Lectio viij.

NEque étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exúrgeret, si de manu Dómini super rationâlem terram illa elécta grana prædicántium non veníssent. Séquitur: Qui credíderit, & baptizâtus fúerit, salvus erit: qui verò non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetipsum dicat: Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc quod verbis dicit, móribus non contradicit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescîtis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

SIgna autem eos, qui creditúri sunt, hæc sequéntur: In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent; & si mortíferum quid bíberint, non eis nocêbit: super ægros manus impónent, & benè habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínimè créditis? Sed hæc necessária in exórdio

dio Ecclésiæ fuérunt. Ut enim ad fidem créſceret multitûdo credéntium, miráculis fuerat nutriénda. Quia & nos, cùm arbúſta plantâmus, támdiu eis aquam infúndimus, quoúſque ea in terra jam coaluíſſe videâmus: & ſi ſemel radîcem fixerint, irrigátio ceſsâbit. Hinc eſt enim quod Paulus dicit: Linguæ in ſignum ſunt, non fidélibus, ſed infidélibus.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemoratio Feriæ.

In ſecundis Veſperis fit commemorat. Feriæ, & ſanctæ Barbaræ.

DIE IIII. DECEMBRIS.

S. Barbaræ virginis & martyris Commemoratio.

In Veſperis, Antiphona. Veni ſponſa Chriſti, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próſperè procéde, & regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in ſexu frágili victóriam martyrij contuliſti: concêde propítius; ut qui beátæ Bárbaræ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

In Laudibus, Antiphona. Símile eſt regnum cælôrum hómini negotiatóri quæréntibonas margarítas: invénta una pretióſa, dedit ómnia ſua, & comparâvit eam. ℣. Diffûſa eſt grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in te ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter cétera. ut ſuprà.

DIE V. DECEMBRIS.

Sancti Sabbæ Abbatis Commemoratio.

In Veſperis, Antiphona. Similâbo eum viro ſapiénti, qui ædificâvit domum ſuam ſupra petram. ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

Intercéſſio nos, quæſumus Dómine, beáti Sabbæ Abbâtis comméndet: ut quod noſtris méritis non valêmus, ejus patrocínio aſſequâmur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

In Laudibus, Antiphona. Euge ſerve bone, & fidêlis, quia in pauca fuíſti fidêlis, ſupra multa te conſtítuam, intra in gáudium Dómini tui. ℣. Juſtum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et oſténdit illi regnum Dei.

Oratio. Intercéſſio nos. ut ſuprà.

DE

DIE VI. DECEMBRIS.

In festo S. Nicolai Episcopi & Confessoris.

Duplex

Omnia dicuntur de Communi Confessoris Pontificis iiij. exceptis his quæ hîc sunt propria.

Oratio.

DEus, qui beâtum Nicolâum Pontíficem innúmeris decorásti miráculis: tríbue quæsumus; ut ejus méritis & précibus, à gehénnæ incéndiis liberêmur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio Feriæ.

In primo Nocturno, leguntur Lectiones de Scriptura, quæ occurrunt per ordinem in Officio de Tempore.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

NIcolâum, illústri loco Pátaræ in Lycia natum, paréntes à Deo précibus impetrárunt. Cujus viri sánctitas quanta futûra esset, jam ab incunábulis appáruit. Nam infans, cùm réliquos dies lac nutrîcis frequens súgeret, quarta & sexta Féria semel dumtáxat, idque vésperi sugêbat: quam jejúnij consuetúdinem in réliqua vita semper ténuit. Adoléscens paréntibus orbâtus, facultátes suas paupéribus distríbuit. Cujus illud insígne est Christiánæ benignitâtis exémplum; quòd, cùm ejus civis egens tres filias jam núbiles in matrimónio collocâre non posset, earúmque pudicítiam prostitúere cogitâret; re cógnita, Nicolâus noctu per fenéstram tantum pecúniæ in ejus domum injêcit, quantum unîus vírginis doti satis esset: quod cùm íterùm & tértiò fecísset, tres illæ vírgines honéstis viris in matrimónium datæ sunt.

℞. Invéni David sérvum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

CUm verò se totum Deo dedísset, in Palæstînam proféctus est, ut loca sancta víseret, & præsens venerarêtur. Qua in peregrinatiône navem conscéndens seréno cælo, & tranquíllo mari, horríbilem nautis tempestâtem prædíxit: moxque ortam, cùm essent omnes in summo perículo, orans mirabíliter sedâvit. Unde cùm domum revérsus singulâris sanctitâtis ómnibus documénta præbêret; Dei admónitu Myram, quæ Lyciæ metrópolis erat, venit: quo témpore ejus urbis Epíscopo mórtuo, provinciáles

ciáles Epíscopi de succeſsôre deligéndo conſultábant. Itaque in ea deliberatiône divínitus admóniti sunt, ut eum elígerent, qui poſtrídie manè primus in Ecclésiam ingrederêtur, Nicolâus nomine. Qua obſervatiône adhíbita, in Ecclésiæ jánua deprehénſus eſt Nicolâus, & summo ómnium consénſu Myræ Epíſcopus creâtur. In Epiſcopátu caſtitâtem, quam ſemper colúerat, gravitâtem, oratiônis aſſiduitâtem, vigílias, abſtinéntiam, liberalitâtem, & hoſpitalitâtem, in adhortándo manſuetúdinem, in reprehendéndo ſeveritâtem, perpétuò adhíbuit.

℟. Pósui adjutórium ſuper poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David ſervum meum; óleo ſancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

Viduis & órphanis pecúnia, conſilio, ópera non défuit: oppréſſos ádeò ſublevâvit, ut étiam tres Tribúnos, per calúmniam à Conſtantíno Augúſto condemnátos, qui ſe propter famam ejus miraculôrum oratiónibus longíſſimè absénti commendárant adhuc vivens, cùm Imperatóri, mináciter eum terrens appáruíſſet, liberáverit. Cùm verò contra edíctū Diocletiáni & Maximiáni Chriſtiánæ fidei veritâtem Myræ prædicâret, ab Imperatórum ſatellítibus comprehénſus, & longíſſimè abdúctus, in cárcerem conjéctus eſt: ubi fuit uſque ad Conſtantînum Imperatôrem: cujus juſſu ex cuſtódia eréptus, Myram rédiit. Mox ad Nicænum Concílium ſe cóntulit: ubi cum trecéntis illis decem & octo Pátribus Ariânam hæreſim condemnâvit. Inde revérſus ad Epiſcopâtum, non ita multò pòſt, inſtánte morte, ſuſpíciens in cælum, cùm Angelos ſibi occurréntes intuerêtur, illo Pſalmo pronuntiáto, In te Dómine ſperávi, uſque ad eum locum: In manus tuas comméndo ſpíritum meum, in cæléſtem pátriam migrâvit. Ejus corpus Bárium in Apúlia tranſlâtum, ibídem ſumma celebritâte ac veneratiône cólitur.

℟. Iſte eſt qui ante Deum magnas virtútes operâtus eſt, & omnis terra doctrína ejus replêta eſt: * Ipſe intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iſte eſt qui contémpſit vitam mundi, & pervênit ad cæléſtia regna. Ipſe. intercédat. Glória Patri Ipſe.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Homo péregrè pro-

proficíſcens. ut in Communi Confeſſoris Pontificis. lxij.

Ad Veſperas, Antiphona. Ecce ſacérdos. Pſalmi ut in ij. Veſperis de Communi Confeſſoris Pontificis. lxiiij.

A Capitulo de S. Ambroſio, cum commemoratione S. Nicolai, & Feriæ.

DIE VII. DECEMBRIS.

In feſto S. Ambroſij Epiſcopi & Confeſſoris & Eccleſiæ Doctoris. Duplex.

A Capitulo de Communi Confeſſoris Pontificis. liij.

In Hymno ad Veſperas dicatur: Hac die lætus méruit ſuprémos laudis honóres.

Ad Magnificat, Antiphona. O Doctor óptime, Eccléſiæ ſanctæ lumen! beâte Ambróſi, divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ ſalûtis beâtum Ambróſium miniſtrum tribuíſti: præſta quæſumus; ut quem doctôrem vitæ habúimus in terris, interceſsôrem habêre mereâmur in cælis. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio S. Nicolai, niſi transferatur. Antiphona. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, ſtolam glóriæ índuit eum, & ad portas paradíſi coronâvit eum. ℣. Juſtum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et oſténdit illi regnum Dei. Oratio. Deus, qui beâtum Nicolâum. ut ſuprà. 474.

Poſteà de Feria.

Ad Matutinum, & alias Horas, omnia de Communi Confeſſoris Pontificis. liiij.

In primo Nocturno, Lectiones. Fidêlis ſermo. de Communi Conf. Pontif. lv.

In ij. Nocturno. Lectio iv.

Ambróſius Epiſcopus Mediolanénſis, Ambróſij civis Románi filius, patre Gálliæ Præfécto natus eſt. In hujus infántis ore exâmen apum conſediſſe dícitur: quæ res divînam viri eloquéntiam præmonſtrâbat. Romæ liberálibus diſciplínis erudîtus eſt. Pòſt à Probo Præfécto, Ligúriæ & Æmíliæ præpóſitus: unde póſteà ejuſdem Probi juſſu cum poteſtâte Mediolânum venit: ubi mórtuo Auxéntio Ariáno Epíſcopo, pópulus de ſucceſsôre deligéndo diſſidêbat. Quare Ambróſius, pro officij ſui múnere Eccléſiam ingréſſus, ut commôtam ſeditiónem ſedâret, cùm multa de quiête & tranquillitâte reipúblicæ præclárè dixíſſet, derepéntè púero Ambróſium Epíſcopum exclamánte, univérſi pópuli vox erûpit, Ambróſium Epíſcopum depoſcéntis.

℟. Invéni David ſervum meum,

meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

Recusánte illo, & eôrum précibus resisténte, ardens pópuli stúdium ad Valentiniânum Imperatôrem delâtum est: cui gratíssimum fuit, à se deléctos júdices ad sacerdótium postulári. Fuit id étiam Probo Præfécto jucúndum, qui Ambrósio proficiscénti quasi divínans díxerat: Vade age, non ut judex, sed ut Epíscopus. Itaque cùm ad pópuli desidérium Imperatôris volúntas accéderet, Ambrósius baptizâtus (erat enim catechúmenus) sacrísque initiâtus, ac servátis ómnibus ex institúto Ecclésiæ Ordinum grádibus, octávo die, qui fuit séptimo Idus Decémbris, Episcopâle onus suscêpit. Factus Epíscopus, cathólicam Fidem & disciplînam Ecclesiásticam acérrimè deféndit: multósque Ariános, & álios hæréticos ad fidei veritâtem convértit, in quibus claríssimum Ecclésiæ lumen sanctum Augustînum Jesu Christo péperit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum; óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vj.

Gratiáno Imperatôre occíso, ad Máximum ejus interfectôrem, legâtus iterùm proféctus est: eôque pœniténtiam ágere recusánte, se ab ejus communiône semôvit. Theodósium Imperatôrem, propter cædem Thessaloníca factam, ingréssu Ecclésiæ prohíbuit. Cui, cùm ille David quoque regem adúlterum, & homicîdam fuísse dixísset, respóndit Ambrósius: Qui secûtus es errántem, séquere pœniténtem. Quare Theodósius sibi ab eo impósitam públicam pœniténtiam humíliter egit. Ergo sanctus Epíscopus pro Ecclésia Dei máximis labóribus curísque perfúnctus, multis libris étiam egrégiè conscríptis, ántequam in morbum incíderet, mortis suæ diem prædíxit. Ad quem ægrôtum Honorâtus Vercellénsis Epíscopus, Dei voce ter admónitus, accúrrit, eîque sanctum Dómini corpus præbuit: quo ille sumpto, conformátis in crucis similitúdinem mánibus, orans, ánimam Deo réddidit prídie Nonas Aprílis, anno post Christum natum trecentésimo nonagésimo séptimo.

℟. Iste

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno, legitur Homilia S. Augustini Episcopi in Euangelium. Vos estis sal terræ. de Communi Doctorum. lxxj.

Vesperæ de Conceptione cum commemoratione sancti Ambrosij, & Feriæ.

DIE VIII. DECEMBRIS.

In festo Conceptionis beatæ Mariæ virginis. Duplex.

Si Feria quarta Quatuor Temporum occurrat xiiij. vel xv. Decembris, Lectiones primi Nocturni erunt de Parabolis Salomonis. Ego sapiéntia. ut infrà fol. 505. & ix. Lectio de Homilia Quatuor Temporum, & de ea fit commemoratio in Laudibus.

Ad Vesperas, Antiphona. Concéptio gloriósæ. cum reliquis de Laudibus. 483. Psalmi consueti de sancta Maria, ut in ejus Officio parvo. cliij. Capitulum. Ab inítio Hymnus. Ave maris stella. clvj. ℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Antiphona. Gloriósæ vírginis Maríæ Conceptiônem digníssimam recolâmus, quæ & genitrîcis dignitâtem obtínuit, & virginâlem pudicítiam non amîsit.

Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cæléstis grátiæ munus impertîre : ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salûtis exórdium, Conceptiônis ejus votîva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio S. Ambrosij, Antiphona. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beâte Ambrósi, divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio. Deus, qui pópulo. ut suprà. 476.

Posteà de Feria occurrente.

Ad Matutinum, Invitatorium. Conceptiônem vírginis Maríæ celebrêmus : * Christum ejus Fílium adorêmus Dóminum. Psalmus Venîte, exultêmus. Hymnus Quem terra. Antiphonæ & Psalmi Nocturnorum, ut in ejus Officio parvo. clviij.

In primo Nocturno.

℣. Spécie tua, & pulchritûdine tua. ℟. Inténde, próspere

speré procéde, & regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 24.

EGo ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatûram: Ego feci in cælis ut orirêtur lumen indeficiens, & sicut nébula texi omnem terram: Ego in altíssimis habitávi, & thronus meus in colúmna nubis. Gyrum cæli circuívi sola, & profúndum abyssi penetrávi, in flúctibus maris ambulávi, & in omni terra steti: & in omni pópulo, & in omni gente primâtum hábui: & ómnium excelléntium & humílium corda virtûte calcávi: & in his ómnibus réquiem quæsívi, & in hereditâte Dómini morâbor. Tunc præcêpit, & dixit mihi Creâtor ómnium: & qui creâvit me, requiêvit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita, & in Israël hereditâre, & in eléctis meis mitte radíces.

℟. Hódie concépta est beâta Virgo Marîa ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriôsa lucem dedit sæculo. ℣. Conceptiônem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrêmus. Per quam. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

AB inítio, & ante sæcula creâta sum, & usque ad futûrum sæculum non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmâta sum, & in civitâte sanctificáta simíliter requiévi, & in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illîus, & in plenitúdine sanctôrum deténtio mea. Quasi cedrus exaltâta sum in Líbano, & quasi cypréssus in monte Sion: quasi palma exaltâta sum in Cades, & quasi plantátio rosæ in Jéricho: Quasi olîva speciôsa in campis, & quasi plátanus exaltâta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi: quasi myrrha eléćta dedi suavitâtem odôris: & quasi storax, & gálbanus, & úngula, & gutta, & quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiônem meam, & quasi bálsamum non mistum odor meus.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiônem devotíssimè celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditâte Conceptiônem

ptiônem beátæ Maríæ vírginis devotíssimè celebrêmus. Ut ipsa. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

EGo quasi terebínthus exténdi ramos meos, & rami mei honôris & grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitâtem odôris, & flores mei fructus honôris & honestâtis. Ego mater pulchræ dilectiônis, & timôris, & agnitiônis, & sanctæ spei. In me grátia omnis viæ & veritâtis, in me omnis spes vitæ & virtûtis. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, & à generatiónibus meis implémini: Spíritus enim meus super mel dulcis, & heréditas mea super mel & favum: Memória mea in generatiónes sæculôrum. Qui edunt me, adhuc esúrient: & qui bibunt me, adhuc sítient. Qui audit me, non confundêtur: & qui operántur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me, vitam ætérnam habébunt.

℞. Gloriósæ vírginis Maríæ Conceptiônem digníssimam recolâmus, * Cujus Dóminus humilitâtem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concêpit Salvatôrem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiônem devotíssimè celebrêmus. Cujus Dóminus. Glória Patri. Cujus Dóminus.

In secundo Nocturno.

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℞. Deus in médio ejus, non commovébitur. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne. Benedíctio. Deus Pater omnípotens.

Ex libro sancti Ambrósij Epíscopi de Virgínibus.

Lib. 2. sub initium.

Lectio iiij.

SIt vobis tamquam in imágine descrípta virgínitas, vítaque beátæ Maríæ: de qua velut in spéculo refúlget spécies castitâtis, & forma virtûtis. Hinc sumâtis licet exémpla vivéndi, ubi tamquam in exemplári magistéria expréssa probitâtis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenêre debeâtis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei matre? Quid splendídius ea, quam splendor elêgit? Quid cástius ea, quæ corpus sine córporis contagiône generâvit.

℞. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beâta virgo Marîa ex progénie David. Cujus vita. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio

Lectio v.

Nam de céteris ejus virtútibus quidloquar? Virgo erat non solùm córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincêrum adulterâret afféctum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimi prudens: loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incérto divitiârum, sed in prece páuperis spem repónens: inténta óperi, verecúnda sermône, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, benè velle ómnibus, assúrgere majóribus natu, æquálibus non invidêre, fúgere jactántiam, ratiônem sequi, amâre virtûtem.

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa. Benedictio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

Quando ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit à propínquis? quando fastidîvit húmilem? quando derîsit débilem? quando vitâvit ínopem? Eos solos sólita cætus virôrum invísere, quos misericórdia non erubésceret, neque præterîret verecúndia. Nihil torvum in óculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inverecúndum. Non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior; ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figûrá probitâtis.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix virgo gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Loco nonæ Añæ. Post partum. dicitur Aña. Angelus Dómini nuntiâvit Maríæ, & concêpit de Spíritu sancto. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* I.

Liber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit

Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilîa sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. de Consens. Euang. c. 1.

MAtthæus Euangelísta sic orsus est: Liber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit, generatiônem Christi secúndùm carnem se suscepísse narrándam. Secúndùm hanc enim Christus filius hóminis est: quod étiam se ipse sæpíssimè appéllat, comméndans nobis quid misericórditer dignâtus sit esse pro nobis. Nam illa supérna & ætérna generátio, secúndùm quam Fílius Dei unigénitus est ante omnem creatûram, quia ómnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum à Prophéta intelligâtur: Generatiônem ejus quis enarrâbit?

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit. Benedíctio. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo Vírginum.

Lectio viij.

EXéquitur ergo humânam generatiônem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans; quos perdûcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum à conjúgio Maríæ separándum putâret, quòd non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exémplo magnífìcè insinuâtur fidélibus conjugátis, étiam serváta pari consénsu continéntia, posse permanêre, vocarîque conjúgiū, non permíxto córporis sexu, sed custodíto mentis affêctu: præsértim quia nasci eis étiam filius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos filios adhibéndus est.

℟. Felix namque es sacra virgo Marîa, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus. Bened. Ad societâtem.

Lectio ix. *Cap. 7.*

CUm autem evidénter dicat Apóstolus Paulus ex sémine David secúndùm carnem Christum; ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitâtem duxísse

xisse, dubitâre útique non debêmus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotâle genus tacêtur, insinuánte Luca, quòd cognâta ejus esset Elísabeth, quam dicit de filiâbus Aaron: firmíssimè tenéndum est, carnem Christi ex utrôque génere propagâtam, & regum scílicet, & sacerdôtum; in quibus persónis apud illum pópulum Hebræôrum étiam mystica únctio figurabâtur, id est, chrísma, unde Christi nomen elûcet, tantò antè étiam ista evidentíssima significatiône prænuntiâtum.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David. Psalmus Dóminus regnâvit cum reliquis. 19. Antiphona. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. Aña. Regáli ex progénie María exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente & spíritu devotíssimè póscimus. Antiphona. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam, in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Antiphona. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus, ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab inítio, & ante sæcula creâta sum, & usque ad futûrum sæculum non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus. O Gloriôsa Vírginum. cxlix.

℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Antiphona. Conceptiônem hodiérnam perpétuæ Vírginis genitrîcis Dei Maríæ solémniter celebrêmus, qua celsitûdo throni procéssit, allelúia.

Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cæléstis grátiæ munus impertîre: ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salûtis exórdium, Conceptiônis ejus votîva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Deinde fit commem. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. brevi dicitur. ℣. Qui natus es de Maríæ vírgine.

Ad Tertiam, Aña. Concéptio est hódie. Capitul. Ab inítio. ut suprà.

℟. breve. Spécie tua,* Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde,

ténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

ET sic in Sion firmâta sum, & in civitâte sanctificáta simíliter requiévi, & in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illîus, & in plenitúdine sanctôrum deténtio mea.

℟. breve. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Cum jucunditâte.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

IN platéis sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitâtem odôris.

℟. breve. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

In secundis Vesperis, omnia ut in primis. 478.

Ad Magnificat, Antiphona. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam.

Et fit commemoratio Feriæ.

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermône sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 18. de Sanctis, in med.

Lectio iiij.

EXúltat Marîa, & matrem se læta mirâtur, & de Spíritu sancto se peperísse gaudet: nec quia pépérit innúpta, terrêtur: sed quia genúerit, cum exultatiône mirâtur. O fémina super féminas benedícta, quæ virum omníno non novit, & virum suo útero circúmdedit! Circúmdat virum Marîa Angelo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, serpénti consentiéndo. O felix obediéntia, ô in-

ô insignis grátia! quæ dum fidem humíliter dedit, cæli in se opíficem corporâvit. Hinc proméruit glóriam, quam ipsa póstmodum hausit. Ecce, ait: ex hoc beâtam me dicent omnes generatiónes.

℟. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beâta virgo María ex progénie David. Cujus vita inclyta.

Lectio v.

O Beâta María, quis tibi dignè váleat jura gratiârum, ac laudum præcónia repéndere, quæ singulári tuo assénsu mundo succurrísti pérdito? Quas tibi laudes fragílitas humáni géneris persólvat, quæ solo tuo commércio recuperándi áditum invênit? Accipe ítaque quascúmque exíles, quascúmque méritis tuis ímpares gratiârum actiónes: & cùm suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Admítte nostras preces intra sacrárium exauditiônis, & repórta nobis antídotum reconciliatiônis.

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vj.

Sit per te excusábile, quod per te ingérimus; fiat impetrábile, quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogâmus, excúsa quod timêmus: quia tu es spes única peccatôrum. Per te sperâmus delictôrum véniam, & in te beatíssima nostrôrum est expectátio præmiôrum. Sancta Marîa, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

Liber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilîa sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in Matth. in initio.

IN Isaía légimus: Generatiônem ejus quis enarrâbit? Non ergo putêmus Euangelístam Prophétæ esse contrárium, ut quod ille impossibile dixit effatu, hic narrâre incípiat: quia ibi de generatiône divinitâtis, hîc de incarnatiône est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem Deum díscere incipiâmus. Fílij David, filij Abraham. Ordo præpósterus, sed necessáriò commutâtus. Si enim primùm posuísset Abraham, & pósteà David, rursus ei repeténdus fúerat Abraham, ut generatiônis séries texerêtur.

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viij.

IDeò autem céteris prætermíssis, horum filium nuncupâvit: quia ad hos tantùm facta est de Christo repromíssio. Ad Abraham: In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares & Zaram de Thamar. Notándum, in genealogía Salvatôris nullam sanctârum assúmi mulíerum, sed eas quas Scriptûra reprehéndit: ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccâta delêret. Unde & in consequéntibus Ruth Moabîtis pónitur, & Bethsabée uxor Uríæ.

℟. Felix namque es sacra virgo Marîa, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde: pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

JAcob autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliânus Augústus de dissonántia Euangelistârum, cur Euangelísta Matthæus Jo-

Joseph díxerit filium Jacob, & Lucas eum filium appellâ-rit Heli: non intélligens con-suetúdinem Scripturârum, quòd alter secúndùm natû-ram, alter secúndùm legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Móysen Deo jubénte præcéptum, ut si frater aut propínquus absque líberis mortuus fúerit: álius accípiat uxôrem ad suscitándum se-men fratris vel propínqui sui. Joseph virum Maríæ. Cùm virum audíeris, suspício tibi non súbeat nuptiârum: sed re-cordâre consuetúdinis Scri-pturârum, quòd sponsi viri, & sponsæ vocéntur uxóres.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemo-ratio Feriæ, cui in Vesperis additur S. Melchiadis Papæ & martyris, Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit us-que ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâ-tus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Infirmitâtem nostram ré-spice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beáti Melchíadis már-tyris tui atque Pontíficis inter-céssio gloriôsa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

In primo Nocturno legun-tur Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbâtis.

Serm. in c. 12. Apocalypsis.

Lectio iiij.

Novum fecit Dóminus super terram, ut mú-lier circúmdaret vi-rum, nec álium quàm Chri-stum: de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. No-vum quoque fecit in cælo, ut múlier sole apparêret amícta. Dénique & coronâvit eum, & vicíssim ab eo méruit coroná-ri. Egredímini fíliæ Sion, & vidête regem Salomônem in diadémate, quo coronâvit eum mater sua. Verùm hoc áliàs. Interim sanè ingredí-mini magis, & vidéte Regi-nam in diadémate, quo co-ronâvit eam Fílius suus. In cápite, inquit, ejus corôna stellârum duódecim.

℟. Concéptio gloriósæ vír-ginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Ju-da, clara ex stirpe David. * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hó-die concépta est beâta vir-go María ex progénie David. Cujus vita.

Lectio v.

DIgnum planè stellis coronári caput, quod & ipsis longè cláriùs micans, ornet eas pótiùs, quàm ornêtur ab eis. Quidni corónent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosârum, & lília convállium. Nimîrum læva sponsi sub cápite ejus, & jam déxtera illîus amplexâtur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nóminet, conquibus Maríæ régium diadêma compáctum est?

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vj.

QUid ergo sidéreum micat in generatiône Maríæ? planè quòd ex régibus orta, quòd ex sémine Abrahæ, quòd generósa ex stirpe David. Si id parum vidêtur, adde quòd generatióni illi ob singulâre privilégium sanctitâtis divínitus nóscitur esse concéssa: quòd longè antè eísdem pátribus cælitus repromíssa, quòd mysticis præfigurâta miráculis, quòd oráculis prænuntiâta prophéticis. Hanc enim sacerdotâlis virga, dum sine radîce flóruit: hanc Gedeônis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduit: hanc in Ezechiélis visiône orientâlis porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignâbat.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem; & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te enim. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

LIber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilía sancti Hilárij Epíscopi.

Comment. in Matth. can. 1.

NOn refert quis in originis número atque órdine collocêtur, dúmmodo universôrum família cœpta esse intelligâtur ab uno. Itaque cùm ejúsdem tribus sit Joseph & Marîa, dum pro-

profectus esse ex Abrahæ génere Joseph osténditur, profécta quoque docêtur & María. Hæc enim in lege rátio servâta est, ut si mórtuus sine filiis famíliæ princeps esset, defúncti uxôrem postérior frater ejúsdem cognatiônis acciperet, susceptósque filios in famíliam ejus, qui mórtuus esset, reférret: manerétque ita in primogénitis successiônis ordo, cùm patres eôrum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut génere.

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viij.

SEquens illud est, ut, quia díximus secúndùm rerum fidem generatiônis istîus órdinem nec número sibi nec successiône constâre, hujus quoque rei rátio afferâtur. Non enim levis causa est, ut áliud in narratiône sit, áliud fúerit in gestis: & áliud referâtur in summa, áliud verò teneâtur in número. Namque ab Abraham usque ad David quatuórdecim generatiónes numerátæ sunt: & à David usque ad transmigratiônem Babylônis in quibúsdam libris decem & septem deprehendúntur. Sed in hoc non mendácij, aut negligéntiæ vítium est. Tres enim ratiône prætéritæ sunt. Nam Joras génuit Ochozîam, Ochozías verò génuit Joam, Joas deínde Amasiam, Amasias autem Ozîam: & in Matthæo Joras Ozîam genuísse scríbitur: cùm quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentíli fémina Joras Ochozîam génuit, ex Achab scílicet, qui Jézabel hábuit uxôrem.

℟. Felix namque es sacra virgo María, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

DEnique per Prophêtam non nisi quarta generatiône in throno régio Israëlis quemquam de domo Achab esse sessûrum dícitur. Purgáta ígitur labe famíliæ gentílis tribus, quæ prætéritis jam régulis, in quarto generatiônum consequéntium órdine numerâtur, & usque ad Marîam generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cùm in número decem & septem reperiántur, nullus

nullus error esse póterit sciéntibus non eam solùm esse Dómino nostro Jesu Christo oríginem, quæ cœpit ex María: sed in procreatióne corpórea, nativitâtis ætérnæ significántiam comprehéndi.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commem. Feriæ, & S. Melchiadis Papæ & mart. Aña. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Infirmitâtem. ut suprà. 487.

Vesperæ à Capitulo de S. Damaso Papa & Confessore, cum commemoratione Octavæ, & Feriæ.

DIE XI. DECEMBRIS.

In festo S. Damasi Papæ & Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter sequentia.

Oratio.

EXáudi Dómine preces nostras: & interveniénte beáto Dámaso Confessôre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placâtus, & pacem. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio Octavæ, & Feriæ.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

DAmasus Hispânus, vir egrégius & erudîtus in Scriptúris, indícto primo Constantinopolitáno Concílio, nefáriam Eunómij & Macedónij hæresim extínxit. Idem Ariminénsem convéntum, à Libério jam antè rejéctum, iterùm condemnâvit: in quo, ut scribit sanctus Hierónymus, Valéntis potíssimùm & Ursácij fráudibus damnátio Nicænæ fidei conclamâta fuit: & ingemíscens orbis terrârum, se Ariânum esse mirâtus est.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

BAsílicas duas ædificâvit, álteram sancti Lauréntij nómine ad theátrum Pompéij, quam máximis munéribus auxit, eîque domos & prædia attríbuit: álteram via Ardeatína ad Catacúmbas. Platóniam étiam, ubi córpora sanctôrum Petri & Pauli aliquámdiu jacuérunt, dedicâvit, & exornâvit elegántibus vérsibus. Idémque prosa & versu scripsit de virginitâte, multáque ália metro édidit.

℟. Pó-

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum ; óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

POenam taliônis constítuit iis, qui álterum falsi críminis accusássent. Státuit, ut, quod plúribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes Ecclésias die noctûque ab altérnis canerémur ; & in fine cújúsque Psalmi dicerêtur, Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Ejus jussu sanctus Hierónymus novum Testaméntum Græcæ fidei réddidit. Cùm Ecclésiam rexísset annos decem & septem, menses duos, dies vigínti sex ; & habuísset Ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creâvit Presbyteros trigínta unum, Diáconos úndecim, Epíscopos per divérsa loca sexagínta duos ; virtûte, doctrína, ac prudéntia clarus, propè octogenárius, Theodósio seniôre imperánte, obdormîvit in Dómino : & via Ardeatína unà cum matre & sorôre sepúltus est in Basílica, quam ipse ædificáverat. Illîus relíquiæ pósteà translátæ sunt in Ecclésiam sancti Lauréntij, ab ejus nómine in Dámaso vocâtam.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno legitur Homilia sancti Hilarij Episcopi in Euangelium. Vigilâte. de Communi Confessoris Pontificis. lxvij.

Et fit commemor. Octavæ, & Feriæ in Laudibus.

Vesperæ à Capitulo de Octava, cum commemorat. S. Damasi, & Feriæ.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta die infra Octavam Conceptionis beatæ Mariæ.

In primo Nocturno, leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Epiphánij Epíscopi advérsus hæreses.

Lib. 3. heresi 78. post med.

Lectio iiij.

BEâta mater Dei Marîa per Hevam significâtur quæ per ænígma accêpit, ut mater vivéntiū vocêtur. Illa étenim mater vivéntium vocâta est, étiam postquam audîvit : Terra es, & in terram revertêris, post transgressiô-

nem. Et mirum est, quòd post transgressiônem hoc magnum cognômen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensibilem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta est in terra: hîc autem verè à María hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígneret, & fieret Marîa mater vivéntium. Per ænígma ígitur Marîa mater vivéntium appellâta est.

℟. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beâta virgo Marîa ex progénie David. Cujus vita.

Lectio v.

Hevæ datum est operîre corpus sensíbile propter nuditâtem sensibilem: Maríæ verò datum est à Deo, ut páreret nobis Agnum & ovem, & ex glória ipsîus Agni & ovis fieret nobis velut à véllere in sapiéntia per virtûtem ipsîus induméntum incorruptibilitâtis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingréssa est in mundum: Marîa verò causa vitæ per quam génita est nobis vita, & per hanc Fílius Dei advênit in mundum: & ubi abundâvit peccâtum, ibi superabundâvit & grátia: & unde illâta est mors, illinc procéssit & vita, ut vita pro morte fieret: & qui per mulíerem nobis vita factus est, mortem ex mulíere indúctam excluderet. Et quóniam illic Heva, cùm adhuc esset virgo, per inobediéntiam transgréssa est: è contrário per vírginem obediéntia grátiæ facta est, annuntiáto advéntu in carne de cælo, & vita ætérna.

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vj.

De María accípitur (líceat mihi hoc dícere) quod scriptum est de Ecclésia: Relínquet homo patrem suum & matrem suam, & adhærêbit uxóri suæ: & erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclésia. Et vide Scripturârum accurâtam dicéndi proprietâtem, quod de Adam quidem dixit, formâvit: de Heva verò, non formâtam esse, sed ædificâtam. Accêpit enim, inquit, unam de costis ejus, & ædificâvit ipsi in uxôrem.

Quo

Quo osténdat, Dóminum quidem de María efformásse sibi ipsi corpus, ab ipsa verò costa ædificâtam esse Ecclésiam, in eo quòd punctum & apértum est ipsius latus, & mystéria sánguinis & aquæ, prétia redemptiônis facta sunt.

℣. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

Liber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilîa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 2. in Matth. post initium.

Audítu quidem mirábile est, quòd ineffábilis Deus, & qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patrîque per ómnia coæquâlis, per Vírginis ad nos venit úterum, & fieri ex muliere dignâtus est, & habêre progenitóres David, & Abraham: & quid dico, David & Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulò antè memorávi. Hæc igitur áudiens mente consúrge, nihílque húmile suspicêris, sed pótiùs propter hoc ipsum máximè mirâre, quia cùm verus & diléctus filius sit sempitérni Dei, étiam filius David esse dignâtus est, modò ut te filium faceret Dei: servum patrem habêre dignâtus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum.

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viij.

Vides ab ipso statim princípio, quàm læta sint hæc núntia. Quòd si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honôrem, ab iis quæ illîus sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humâna rátio, multò est difficílius Deum hóminem fieri, quàm hóminem Dei filium consecrári. Cùm ergo audíeris, quia Fílius Dei, filius sit & David & Abrahæ, dubi-

dubitâre jam désine, quòd & tu, qui filius es Adæ, futûrus sis filius Dei. Non enim semetípsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltatûrus. Natus est enim secúndùm carnem, ut tu nascerêre spíritu : natus est ex mulíere, ut tu desineres filius esse mulíeris.

℟. Felix namque es sacra virgo María, & omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

PRoptéreà duplex facta generátio est, hæc scílicet nostræ símilis, illa nostram eminénter excédens. Quòd enim natus ex fémina est, & nobis cómpetit, quòd verò non ex sánguine, neque ex voluntâte carnis aut viri, sed ex Spíritu sancto, áliam nobis sublimiôrem, futuramque & spíritu consequéndam generatiônem promíttit. Sed ália quoque ómnia ex símili diversitâte constábant. Nam & baptísma profécto tale suscêpit, quod habêret quidem áliquid véteris, habêret & novi. Quòd enim baptizâtus est à prophéta, expréssit vetus; quòd autem descéndit Spíritus, adumbrâvit novum.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemoratio Feriæ.

Vesperæ de S. Lucia virgine & martyre, cum commemoratione Octavæ, & Feriæ.

DIE XIII. DECEMBRIS.

In festo S. Luciæ Virginis & martyris. Duplex.

Ad Vesperas, Antiphona, Oránte sancta Lucia, ut infrà in Laudibus 497. Psalmi, Capitulum, Hymnus, & ℣. de Communi Virginum. xc.

Ad Magnificat, Antiphona. In tua patiéntia possedísti ánimam tuam, Lucia sponsa Christi : odísti quæ in mundo sunt, & corúscas cum Angelis : sánguine próprio inimîcum vicísti.

Oratio.

EXáudi nos Deus salutâris noster : ut sicut de beátæ Luciæ vírginis & mártyris tuæ festivitâte gaudêmus ; ita piæ devotiônis erudiâmur afféctu. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio Octavæ, & Feriæ.

Ad Matutinum, Invitatorium, Hymnus, Antiphonæ, Psalmi & ℣. Nocturnorum de Communi Virginum. xciij.

In primo Nocturno, Lectiones de Epistola prima ad Corinthios De virginibus. ut in eodem Communi. xcvj.

℟. j. Lucia virgo, quid à me petis, quod ipsa póteris præstâre contínuò matri tuæ? nam & fides tua illi subvênit, & ecce salvâta est: * Quia jucúndum Deo in tua virginitâte habitáculum præparásti. ℣. Sicut per me cívitas Catanénsium sublimâtur à Christo, ita per te Syracusâna cívitas decorábitur. Quia jucúndum.

℟. ij. Rogávi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominêtur mei: * Et impetrávi à Dómino indúcias martyrij mei. ℣. Pro eo ut me dilígerent detrahébant mihi: ego autem orâbam. Et impetrávi.

℟. iij. Grata facta est à Dómino in certámine, quia apud Deum & apud hómines glorificâta est: in conspéctu príncipis loquebâtur sapiéntiam: * Et Dóminus ómnium diléxit eam. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur. Et Dóminus. Glória Patri. Et Dóminus.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

Lucia virgo Syracusâna, génere & Christiána fide ab infántia nóbilis, unà cum matre Eutychia, quæ sánguinis fluxu laborâbat, Cátanam ad venerándum corpus beátæ Agathæ venit: quæ ad ejus sepúlchrum cùm supplíciter orásset, Agathæ intercessiône matri sanitâtem impetrâvit. Statim verò matrem exorâvit, ut quam dotem sibi datûra esset, Christi paupéribus tríbui paterêtur. Ut ígitur Syracúsas rédiit, omnem pecúniam, quam ex facultátibus vénditis redégerat, paupéribus distríbuit.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum: pro cujus amôre sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradîsum introísti. ℣. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum, quia concupîvit Rex spéciem tuam. Et cum.

Lectio v.

Quod ubi rescivísset is, cui eam paréntes contra vírginis voluntâtem despónderant, apud Paschásium præféctum Luciam, quòd Christiâna esset, accusâvit. Quam ille cùm nec précibus, nec minis ad cultum idolôrum posset perdúcere: immò tantò magis incénsam vidêret ad celebrándas Christiánæ fidei laudes, quantò magis ipse eam à senténtia avértere conabâtur: Cessábunt, inquit, verba, cùm ventum erit ad vérbera.

Cui

Cui virgo, Dei servis verba deésse non possunt, quibus à Christo Dómino dictum est: Cùm stetéritis ante reges & præsides, nolîte cogitâre quómodo aut quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini: non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus sanctus, qui lóquitur in vobis.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Proptéreà.

Lectio vj.

QUam cùm Pascháfius interrogásset; Estne in te Spíritus sanctus? respóndit: Castè & piè vivéntes templum sunt Spíritus sancti. At ille: Jubêbo te ad lupânar duci, ut te Spíritus sanctus déserat. Cui virgo: Si invîtam jússeris violári, cástitas mihi duplicábitur ad corônam. Quare Pascháfius ira inflammâtus, Luciam eò trahi jussit, ubi ejus virgínitas violarêtur: sed divínitus factum est, ut firma virgo ita consísteret, ut nulla vi de loco dimovéri posset. Quamóbrem Præféctus circum ipsam, pice, resína, ac fervénti óleo perfúsam, ignē accéndi imperâvit: sed cùm ne flamma quidem eam læderet, multis torméntis excruciátæ guttur gládio transfigitur. Quo vúlnere accépto, Lucia prædícens Ecclésiæ tranquillitâtem, quæ futûra erat Diocletiáno & Maximiáno mórtuis, Idibus Decémbris spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Syracúsis sepúltum, deínde Constantinópolim, postrémò Venétias translâtum est.

℟. Spécie tua, & pulchritúdine tua. * Inténde, prósperè procêde, & regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 13. f*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælôrum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 11. in Euangelia.

CÆlôrum regnum, fratres charíssimi, idcírcò terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, & per ea quæ usu dídicit, quasi confricâtus incaléscat: ut per hoc quod scit

ſcit notum dilígere, diſcat & incógnita amâre. Ecce enim cælôrum regnum thesáuro abſcóndito in agro comparâtur: quem qui invenit homo abſcóndit, & præ gáudio illíus vadit, & vendit univérſa quæ habet, & emit agrum illum.

℟. Propter veritâtem, & manſuetúdinem, & juſtítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, & pulchritúdina tua inténde, próſperè procêde, & regna. Et dedûcet te. Benedictio. Cujus feſtum cólimus, ipſa.

Lectio viij.

Qua in re hoc quoque notándum eſt, quòd invéntus thesáurus abſcónditur, ut ſervêtur, quia ſtúdium cæléſtis deſidérij à malignis ſpirítibus cuſtodîre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abſcóndit. In præsénti étenim vita, quaſi in via ſumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem ſpíritus iter noſtrum quaſi quidam latrúnculi óbſident. Deprædári ergo deſiderat, qui thesáurum públicè portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera noſtra bona non vídeant, cùm ſcriptum ſit: Vídeant ópera veſtra bona, & gloríficent Patrem veſtrum, qui in cælis eſt: ſed ut per hoc, quod ágimus, laudes extériùs non quærâmus. Sic autem ſit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut & de bono ópere próximis præbeâmus exémplum, & tamen per intentiônem, qua Deo ſoli placêre quærimus, ſemper optêmus ſecrêtum.

℟. Dilexíſti juſtítiam, & odíſti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. Proptéreà. Glória Patri. Proptéreà. Lectio ix.

Thesáurus autem cæléſte eſt deſidérium: ager verò, in quo thesáurus abſcónditur, diſciplîna ſtúdij cæléſtis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta ſua terrêna deſidéria per diſciplínæ cæléſtis cuſtódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandîtur, líbeat; nihil, quod carnâlem vitam trucîdat, ſpíritus perhorréſcat.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES, & per Horas, Antiphona.

Ránte ſancta Lucia, appáruit ei beâta Agatha, & conſolabâtur ancíllam Chriſti. Pſalm. Dóminus regnâvit cum reliquis. 19. Antiphona. Lucia virgo, quid à me petis, quod ipſa póteris præſtâre

stare contínuò matri tuæ? Antiph. Per te Lucia virgo, cívitas Syracusâna decorábitur à Dómino Jesu Christo. Antiph. Benedíco te Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extínctus est à látere meo. Aña. Soror mea Lucia, virgo Deo devóta, quid à me petis, quod ipsa póteris præstâre contínuò matri tuæ?

Capitulum. 2. *Cor.* 10. *d*

FRatres, Qui gloriâtur, in Dómino gloriêtur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probâtus est, sed quem Deus comméndat.

Hymnus Jesu, corôna Vírginum. ut infrà. ciiij.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Colúmna es immóbilis, Lucia sponsa Christi: quia omnis plebs te expéctat, ut accípias corônam vitæ, allelúia.

Oratio.

EXáudi nos Deus salutâris noster: ut sicut de beátæ Luciæ vírginis & mártyris tuæ festivitâte gaudêmus, ita piæ devotiônis erudiâmur affêctu. Per Dñm.

Deinde fit commemoratio Octavæ, & Feriæ.

Ad Tertiam, Aña. Lucia virgo. Capitulum. Fratres Qui gloriâtur. ut suprà.

℟. breve. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Per te Lucia virgo.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

ÆMulor enim vos Dei æmulatiône. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibêre Christo.

℟. breve. Adjuvâbit eam * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Soror mea Lucia.

Capitulum. *Eccli.* 51. *d*

DOmine Deus meus exaltásti super terram habitatiônem meam, & pro morte defluénte deprecâta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiônis meæ; & in témpore superbôrum sine adjutório.

℟. br. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffûsa est grá-

grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphona.

Oránte sancta Lucia. cum reliq. ut suprà in Laudib. 497. Psalm. Capitulũ, & Hymnus, de Communi Virg. &c.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Tanto póndere eam fixit Spíritus sanctus, ut virgo Christi immóbilis permanêret.

Oratio. Exáudi nos. 498.

Deinde fit commemoratio Octavæ, & Feriæ.

DIE XIIII. DECEMBRIS.

Septima die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria iiij. Quatuor Temporum, Lectiones primi Nocturni leguntur. Ego sapiéntia. ut infrà. fol. 505. & ix. Lectio de Homilia Quatuor Temporum, & de ea fit commemoratio in Laudibus.

In secundo Nocturno.

Ex Epístola sancti Ambrósij Epíscopi ad Sirícium Papam.

Epist. 18. al. 7. Lectio iv.

DE via perversitâtis prodúntur dícere: Virgo concêpit, sed non virgo generâvit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generâre, cùm semper concéptus præcêdat, partus sequâtur? Sed si doctrínis non créditur sacerdôtum, credâtur oráculis Christi, credâtur mónitis Angelôrum dicéntium: Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credâtur Symbolo Apostolôrum, quod Ecclésia Româna intemerâtum semper custôdit & servat. Audîvit María vocẽ Angeli, & quæ antè díxerat: Quómodo fiet istud? non de fide generatiônis intérrogans, respóndit pósteà: Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi secúndùm verbum tuum.

℟. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beâta virgo María ex progénie David. Cujus vita.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri advérsus Joviniânum.

Ex Apolog. ad Pammachiũ. pro libro adversus Iovinianum in fine.

Lectio v.

CHristus virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater & virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis: & in sepúlchro ejus, quod novum & in petra duríssima

rissima fúerat excísum, nec ántea quis, nec póstea pósitus est. Hortus conclûsus, fons signâtus : de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joël, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinârum : fúnium, peccatôrum, quibus antè alligabâmur: spinârum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta orientâlis, ut ait Ezéchiel, semper clausa, & lúcida, opériens in se vel ex se próferens sancta sanctôrum : per quam sol justítiæ & Póntifex noster secúndùm órdinem Melchísedech ingréditur & egréditur.

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrêmus : * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminũ Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & mártyris advérsus hæreses.

Lib. 5. c. 19. Lectio vj.

IN sua própria veniénte Dómino, & sua própria eum bajulánte conditiône, quæ bajulâtur ab ipso, & recapitulatiônem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte: & seductiône illa solúta, qua sedúcta est malè illa, quæ jam viro destinâta erat virgo Heva : per veritâtem euangelizâta est benè ab Angelo jam sub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermônem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricâta verbum ejus : ita & hæc per Angélicum sermônem euangelizâta est, ut portâret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suâsa est obedîre Deo, uti vírginis Hevæ virgo María fieret advocâta. Et quemádmodum adstríctum est morte genus humânum per vírginem, solvâtur per vírginem : æqua lance dispósita virginâlis inobediéntia, per virginâlem obediéntiam.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo : * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

LIber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit Isaac.

Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde suprà, paulò pòst.

CUjus verò rei grátia librum ipsum generatiônis Christi vocat, ubi non útique generátio, sed tota prorsus sola ipsius mystérij dispensátio continêtur? quia totíus scílicet dispensatiônis caput, radix atque princípium ómnium nobis in hoc consistit bonôrum. Ut enim Móyses librum cæli appellâvit ac terræ, cùm certè non de cælo solùm terrâque loquerêtur; sed de cunctis quæ inter ipsa subsistunt: ita étiam Euangelísta ab ipso ómnium fonte & cápite bonôrum librum vocâvit.

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viij.

QUa verò de causa non eum antè filium Abrahæ & pósteà filium David nuncupâvit? Non, sicut opinántur áliqui, ab inferióribus volens ad superiôra conscéndere. Céterum fecísset quod fecit & Lucas: nunc autem è contrário facit. Cur ergo commemorâvit priôrem David? Quia ipse proculdúbio in ómnium versabâtur ore, ob insigne honôris & glóriæ, ob ipsius quoque témporis spátia junctiôra. Etsi enim utrîque promíserat Deus, sed tamen illud quasi antîquum reticebâtur, hoc verò quasi novum & recens ab ómnibus celebrabâtur.

℟. Felix namque es sacra virgo María, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

IPsi namque Judæi dicunt: Nónne ex sémine David, & Béthlehem castéllo, ubi erat David, venit Christus? Nemo ígitur illum fílium Abrahæ, sed omnes filium David nominábant: qui étiam honorabilióres quosque de sanctitâte Reges, qui post David fuísse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solùm, verùm étiam Deus: nam & Ezéchiël & álij Prophétæ dicunt, David surrectûrum esse eis, atque ventûrum; non de

de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed de iis qui illîus virtûtem erant imitatúri. Proptéreà ígitur à notiôre ínterim, & celebratiôre persóna sumit exórdium; & tum demum ad antiquiôrem recúrrit paréntem.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemoratio Feriæ.

Ad Vesperas duplex, & omnia dicuntur sicut in primis Vesperis Festi cum commemorat. Feriæ. & S. Eusebij Episcopi & mart. Antiphona. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Eusébij mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum nostrum.

Si dies Octava Conceptionis B. Mariæ virginis inciderit in Dominicam iij. Adventus, fit Officium de Dominica, hoc modo; Vesperæ de Sabbato præcedenti dicuntur de Fèria, ut in Psalterio, scilicet, Aña. Benedictus. Psalmi de Sabbato, & à Capitulo fit de Dominica, cum commemor. diei Octavæ, ut in primis Vesperis Festi, Antiph. Gloriósæ Vírginis. ℣. Concéptio est. Oratio. Fámulis tuis. sine suffragiis consuetis & precibus propter Octavam.

Sequenti die fit de Dominica prædicta cum commemoratione Octavæ in Laudibus & secundis Vesperis, & non dicuntur suffragia, nec preces ad Primam & Completorium.

DIE XV. DECEMBRIS.

Octava Conceptionis beatæ Mariæ. Duplex.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria iiij. Quatuor Temporum, Lectiones primi Nocturni leguntur ut infra. Ego sapiéntia. fol. 505. & nona Lectio de Homilia Quatuor Temporum, & de ea fit commemoratio in Laudibus.

In secundo Nocturno.

De Expositiône sancti Gregórij Papæ in libros Regum.

In 1. Reg. 1. Lectio iiij.

Fuit vir unus de Ramáthaimsophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nómine beatíssima semper virgo Marîa Dei géni-

génitrix, designári. Mons quippe fuit, quæ omnem eléctæ creatúræ altitúdinem, electiônis suæ dignitâte transcéndit. An non mons sublîmis Marîa, quæ ut ad conceptiônem ætérni Verbi pertíngeret, meritôrum vérticem supra omnes Angelôrum choros, usque ad sólium Deitâtis eréxit? Hujus enim montis præcellentíssimam dignitâtem Isaías vatícinans, ait: Erit in novíssimis diébus præparâtus mons domus Dómini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quia altitûdo Maríæ supra omnes Sanctos refúlsit.

℟. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beâta virgo Marîa ex progénie David. Cujus vita.

Ex Epístola sancti Leônis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Epistola 13. ante medium.

Lectio v.

SAcraméntum reconciliatiônis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ: quia nondum supervénerat Spiritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut & intra intemerâta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fieret, & forma Dei ac forma servi in unam conveniénte persônam, creâtor témporum nascerêtur in témpore, & per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerêtur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustâtem; & consubstantiâlis Patri, consubstantiâlis esse dignarêtur & matri, naturámque sibi nostram solus à peccáto liber unîret; sub jugo diáboli generáliter tenerêtur humána captívitas.

℟. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Ut ipsa.

De Expositiône sancti Basílij Epíscopi, in Isaîam Prophêtam.

In c. 8. post init. Lectio vj.

ACcéssi, inquit, ad prophetíssam, & in útero accêpit, & péperit filium. Quòd Marîa prophetíssa fúerit, ad quam próximè accéssit Isaías per prænotiônem spíritus, nemo

mo contradíxerit, qui sit memor verbôrum Maríæ, quæ prophético afflâta spíritu elocûta est. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum: & exultâvit spíritus meus in Deo salutári meo: quia respéxit humilitâtem ancíllæ suæ: ecce enim ex hoc beâtam me dicent omnes generatiónes. Quòd si ánimum accommodáveris univérsis ejus verbis; non útique contentiósè negáveris eam fuísse prophetíssam, quòd Dómini spíritus in eam supervénerit, & virtus Altíssimi obumbráverit ei.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem; dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te enim. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

Liber generatiônis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Vnde suprà, paulò pòst.

Duo sunt, quæ páriunt quæstiônem. Unum, quæ causa sit, ut in generatiônum catálogo Virgo sileâtur: álterum verò, qua ratiône Joseph memorêtur, cui certè nihil cum Christi generatiône est commûne. Vidêtur enim & unum abundâre, & álterum deésse. Quid ergo dicêmus? quod útique primùm illud necésse fúerit memorári, quemádmodum ex David virgo descénderit. Unde hoc ítaque discêmus? Audi ad Gábriël loquéntem Dóminum: Vade ad Vírginem desponsâtam viro, cui nomen Joseph, ex domo & família David. Quid vis audire maniféstius, cùm ex domo & família David illam vírginem esse cognóscas?

℟. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viij.

Non erat mos apud Hebræos generatiônum catálogum per féminas téxere. Ut ergo & morem custodîret, néve in ipso statim princípio viderêtur antíqua destrúere; &

& nobis vírginem cértiùs indicâret: paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatiône non tácuit. Sive enim hæc fecíſſet in Vírgine, novitâtis non effugíſſet invídiam: ſive Joseph reticuíſſet, non agnoſcerêmus ex qua tribu Virgo ſubſiſteret. Ut ergo & nos diſcernerêmus, quæ eſſet María, vel unde, & conſuetûdo legis permanêret immóbilis, generatiônum catálogum uſque ad ſponſum ejus perdúxit: ac de domo illum David eſſe monſtrâvit.

℟. Felix namque es ſacra virgo Marîa, & omni laude digníſſima: * Quia ex te ortus eſt ſol juſtítiæ, * Chriſtus Deus noſter. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo ſexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam ſanctam Conceptiônem. Quia ex te. Glória Patri. Chriſtus.

Lectio ix.

HOc enim declaráto, illud quoque páriter oſténdit, quòd ſcílicet inde eſſet & Virgo; quia útique nequâquam juſtus iſte paterêtur uxôrem ſibi aliúnde quàm unde lex præcipiêbat, elígere. Póſſumus verò áliam quoque & altiôrem quidem proférre ratiônem, ob quam paréntes Vírginis prætermíſſi ſunt: Sed quæ ea eſt? Noluit Euangeliſta recénti adhuc témpore novi illîus admirandíque partus Judæis eſſe maniféſtum, quòd Chriſtus natus fuiſſet ex Vírgine. Neque próprius noſter hic ſermo eſt, ſed à nobis de Patrum atque inſignium virôrum traditiône ſuſcéptus.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commem. Feriæ, & S. Euſebii Epiſcopi & martyris, Antiphona. Qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtôdit eam. ℣. Juſtus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui nos. ut ſuprà. 501.

Sequentes Lectiones dicuntur in primo Nocturno, infra Octavam Conceptionis die xiii vel xv Decembris, quando in illis occurrit Feria Quatuor Temporum.

In primo Nocturno.

De Parábolis Salomônis.

Lectio j. *Cap.8. b & 9.*

EGo ſapiéntia hábito in conſílio, & erudítis intérſum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & ſupérbiam, & viam pravam, & os bilíngue deteſtor. Meum eſt conſílium, & æquitas, mea eſt prudéntia, mea eſt fortitûdo. Per me

me reges regnant, & legum conditóres justa decérnunt: Per me príncipes ímperant, & poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo: & qui manè vígilant ad me, invénient me.

℟. Hódie concépta est beâta virgo Marîa ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriôsa lucem dedit sæculo. ℣. Conceptiônem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrêmus. Per quam. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Mecum sunt divítiæ, & glória, opes supérbæ, & justítia. Mélior est enim fructus meus auro, & lápide pretióso, & genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitârum judícij, ut ditem diligéntes me, & thesáuros eôrum répleam. Dóminus possêdit me in inítio viârum suârum, ántequam quidquam fáceret à princípio. Ab ætérno ordinâta sum, & ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, & ego jam concépta eram: necdum fontes aquârum erúperant: necdum montes gravi mole constíterant, ante colles ego parturiêbar.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiônem devotíssimè celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditâte Conceptiônem beátæ Maríæ vírginis devotíssimè celebrêmus. Ut ipsa. Benedict. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Beâtus homo qui audit me, & qui vígilat ad fores meas quotídie & obsérvat ad postes óstij mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, & háuriet salûtem à Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificâvit sibi domum, excîdit colúmnas septem. Immolâvit víctimas suas, míscuit vinum, & propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas ut vocárent ad arcem, & ad mœnia civitâtis: Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locûta est: Venîte, comédite panem meum, & bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ Conceptiônem digníssimam recolâmus, * Cujus Dóminus humilitâtem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concêpit Salvatôrem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiônem devotíssimè celebrêmus Cujus Dóminus. Glória Patri. Cujus Dóminus.

De Vigilia sancti Thomæ Apostoli nihil fit nisi in Missa.

DIE

DIE XXI. DECEMBRIS.

IN FESTO S. THOMÆ Apostoli. Duplex.

Omnia de Communi Apostolorum. ij. exceptis iis quæ hîc sunt propria.

Ad Magnificat in utrísque Vesperis, & ad Benedíctus in Laudibus, Antiphona. Quia vidísti me, Thoma, credidísti: beáti qui non vidérunt, & credidérunt, allelúia. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári: ut ejus semper & patrocíniis sublevêmur, & fidem cóngrua devotiône sectêmur. Per Dóminum.

Deinde pro commemoratione Adventus, Antiphona, O clavis David, & sceptrum domus Isräël; qui áperis, & nemo claudit; claudis, & nemo áperit: veni, & educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, & umbra mortis. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet salvatôrem.

Oratio ut in Adventu. Si contingat festum transferri in secundam Feriam, tunc dicitur alia subsequens Antiphona. O óriens, splendor lucis ætérnæ, & sol justítiæ: veni, & illúmina sedéntes in ténebris, & umbra mortis. ℣. Rorâte.

In primo Nocturno Lectiones de Epistola prima ad Corinthios, Sic nos existimet. de Communi Apostolorum, infrà. v.

In secúndo Nocturno, Lectio iiij.

THomas Apóstolus, qui & Dídymus Galilæus, post accéptum Spíritũ sanctum, in multas províncias proféctus est ad prædicándum Christi Euangélium: Parthis, Medis, Persis Hyrcánis, & Bactris Christiánæ fidei & vitæ præcépta trádidit. Postrémò ad Indos se cónferens, eos in Christiána religiône erudîvit. Qui ad extrémum, vitæ doctrinæque sanctitâte, & miraculôrum magnitúdine, cùm céteris ómnibus sui admiratiônem, & Jesu Christi amôrem commovísset: illîus gentis regem, idolôrum cultôrem, magis ad iram accéndit: cujus senténtia condemnâtus, telísque confóssus, Calamínæ Apostolátus honôrem martyrij coróna decorâvit.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, & Angelus Dómini locûtus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cælum, voce magna clamántem & dicéntem. Isti sunt. Benedictio. Christus perpétuæ.

Sermo sancti Gregórij Papæ. *Homilia 30. in Euangelia, post medium.* Lectio v.

SCriptum est : Spíritus Dómini ornâvit cælos. Ornaménta enim cælôrum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens : Alij datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álij sermo sciéntiæ secúndùm eúmdem Spíritum, álteri fides in eôdem Spíritu, álij grátia sanitâtum in uno Spíritu, álij operatio virtûtum, álij prophetîa, álij discrétio spiríituum, álij génera linguârum, álij interpretátio sermônum. Hæc autem ómnia operâtur ùnus atque idem Spíritus, dívidens singulis prout vult.

℟. Beáti estis cùm maledíxerint vobis hómines, & persecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me : * Gaudête & exultâte, quóniam merces vestra copiôsa est in cælis. ℣. Cùm vos óderint hómines, & cùm separáverint vos, & exprobráverint, & ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudête & exultâte. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

QUot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cælôrum. Hinc rursus scriptum est : Verbo Dómini cæli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cælos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendâtur operâta, repéntè de sancti Spíritus divinitâte adjúngitur : Et spíritu oris ejus omnis virtus eôrum. Cælôrum ergo virtus de Spíritu sumpta est : quia mundi hujus potestátibus contraîre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitûdo solidásset. Quales namque Doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus, & post advéntum illîus, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Isti sunt triumphatóres, & amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modò coronántur, & accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modò coronántur. Glória. Modò coronántur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 20 f*

IN illo témpore : Thomas unus ex duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Et réliqua.

Ho-

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Ex Homilia 26. in Euangelia, post medium.

QUid, fratres charíssimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid casu gestum créditis, ut eléctus ille discípulus tunc deésset, pòst autem véniens audîret, áudiens dubitâret, dúbitans palpâret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divína dispensatiône gestum est. Egit namque miro modo supérna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magístro suo vúlnera palpâret carnis, in nobis vúlnera sanâret infidelitâtis. Plus enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quàm fides credéntium discipulôrum prófuit: quia dum ille ad fidem palpándo redúcitur, nostra mens omni dubitatiône postpósita, in fide solidâtur.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, & amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum. Cálicem. Benedictio. Cujus festum cólimus. Lectio viij.

SIc quippe discípulum Dóminus post resurrectiônem suam dubitâre permísit, nec tamen in dubitatiône deséruit: sicut ante nativitâtem suam habêre Marîam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervênit. Nam ita factus est discípulus dúbitans & palpans, testis veræ resurrectiônis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitâtis. Palpâvit autem, & exclamâvit: Dóminus meus, & Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidísti me, credidísti. Cùm Paulus Apóstolus dicat, Est autem fides sperandârum substántia rerum, arguméntum non apparéntium: profécto liquet, quia fides illârum rerum arguméntum est, quæ apparêre non possunt. Quæ étenim appárent, jam fidem non habent, sed agnitiônem.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elêgit Dñs in charitâte non ficta, & dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum. Benedict. Ad societâtem. Lectio ix.

DUm ergo vidit Thomas, dum palpâvit, cur ei dícitur: Quia vidísti me, credidísti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit & Deum conféssus est, dicens: Dóminus meus, & Deus meus. Vidéndo

ergo crédidit, qui considerándo verum hóminem, hunc Deum, quem vidêre non póterat, exclamâvit. Lætíficat valdè quod séquitur: Beáti qui non vidérunt, & credidérunt. In qua nimîrum senténtia nos speciáliter signáti sumus, qui eum, quem carne non vídimus, mente retinêmus. Nos signáti sumus: sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim verè credit, qui exércet operándo quod credit.

Te Deum laudâmus. 18.

Si verò hoc Festum occurrat in Quatuor Temporibus, nona Lectio legitur de Homilia illius Feriæ.

Pro commemoratione Adventus, Aña. Nolîte timêre, quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster. ℣. Vox clamántis in desérto, Parâte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus. Oratio ut in Adventu. Si hoc Festum transferatur, tunc Antiphona. Nolîte timêre. dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Antiphonæ. Ave Marîa, & in Officio S. Thomæ pro commemoratione Adventus ponitur Antiphona Feriæ secundæ. Dicit Dóminus: Pœniténtiam ágite: appropinquâvit enim regnum cælôrum, allelúia. ℣. Vox clamántis.

FESTA JANUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum. clxxix.

DIE XI. JANUARII.

S. Hygini Papæ & martyris fit Commemorat. intra Octavam Epiphaniæ.

Ad Vesperas, Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Infirmitâtem nostram réspice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beáti Hygini mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriôsa nos prótegat. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Infirmitâtem. ut suprà.

DIE XIIII. JANUARII.

In festo S. Hilarij Episcopi & Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter sequentia.

Antiphona. Sacérdos & Pontifex,

tifex, & virtûtum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum. ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salûtis beâtum Hilárium minístrum tribuísti: præsta quæsumus; ut quem doctôrem vitæ habúimus in terris, intercessôrem habêre mereâmur in cælis. Per Dóminum nostrum.

Si hoc Festum venerit in Dominica, transfertur in vj. Feriam, & commemorat cum nona Lectione S. Felicis fit in Dominica; quod & in similibus servatur.

Et fit commemor. S Felicis Presbyteri & mart. Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honore coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum. Oratio.

Concéde quæsumus omnípotens Deus: ut ad meliôrem vitam sanctôrum tuôrum exémpla nos próvocent, quátenus quorum solémnia ágimus, étiam actus imitêmur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

In Hymno ad Matutinum dicatur. Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Noctorno. Lectio iiij.

Hilárius in Aquitánia nóbili género natus, doctrína & eloquéntia excélluit. Qui primùm in matrimónio quasi mónachi vitam egit: deínde propter singuláres virtútes Pictavôrum Epíscopus creâtur: quod munus Episcopâle sic gessit, ut à fidélibus summam laudem consequerêtur. Quo témpore; cùm terróribus, bonôrũ spoliatiône, exílio, & omni crudelitâte Constántius Imperâtor Cathólicos vexâret, nisi ad Ariánas partes transirent: Hilárius tamquam firmíssimum murum se Ariánis oppónens, illôrum furôrem in se concitâvit. Itaque multis petîtus insidiis, tandem dolo Saturníni Arelaténsis Epíscopi, de Synodo Biterrénsi in Phrygiam relegâtus est: ubi & mórtuum suscitâvit, & libros duódecim scripsit de Trinitâte contra Ariános.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

QUadriénnio pòst coácto Concílio ad Seleucîam Isáuriæ urbem, Hilárius adésse compúlsus est: ac deínde Constantinópolim proféctus, ubi extrêmum Fídei periculum animadvértit, tribus libéllis públicè datis, audiéntiam Imperatôris popóscit, ut de Fide cum adversáriis coràm dispútâret. Verùm cùm Ursácius & Valens Ariáni Epíscopi, quos Hilárius scriptis confutârat, præséntis eruditiônem pertiméscerent; Constántio persuasérunt, ut spécie honôris eum in suum Episcopâtum restitúeret. Tunc Hilárium è prælio hæreticôrum reverténtem, inquit sanctus Hierónymus, Galliârum Ecclésia compléxa est: quem ad Episcopâtum secûtus est Martînus, qui pósteà Turonénsi præfuit Ecclésiæ: tantúmque illo doctôre profécit, quantum ejus pósteà sánctitas declarâvit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum; óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

MAgna deínceps tranquillitâte Pictavôrum Ecclésiam administrâvit: Galliámque univérsam addúxit, ut Arianórum impietâtem condemnâret. Multos libros scripsit mira eruditiône: quos omnes sanctus Hierónymus ad Lætam, sine ulla errôris suspiciône legi posse testâtur, illis verbis: Hilárij libros inoffénso decúrrat pede. Migrâvit in cælũ Idibus Januárij, Valentiniáno & Valénte Imperatóribus, anno post Christum natum trecentésimo sexagésimo nono.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliêtur? Et réliqua.

Homilîa sancti Hilárij Epíscopi.

Comment. in Matth. can. 4. post initium.

VOs estis sal terræ: quod si sal infatuâtum fúerit, ad níhilum valet id quod salíetur. Sal, ut árbitror,

tror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupâvit? Sed propríetas est quæréndα dictôrum, quam & Apostolôrum officium, & ipsius salis natûra monstrâbit. Sal est in se uno cóntinens aquæ & ignis eleméntum, & hoc ex duôbus est unum. Hic ígitur in omnem usum humâni géneris efféctus, incorruptiônem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impértit, & ad omnem sensum condíti sapôris aptíssimus est. Apóstoli autem sunt rerum cæléstium prædicatóres, & æternitâtis velut satóres, immortalitâtem ómnibus corpóribus, quibus eôrum sermo aspérsus fúerit, conferéntes.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad.

Lectio viij.

MEritò ígitur sal terræ nuncupâti sunt, per doctrínæ virtûtem saliéndi modo æternitâti córpora reservántes. Sed natûra salis semper éadem est, nec immutári umquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, & solus beâtus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit: ídeò eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestâtis virtûte persístere, ne infatuáti nihil sáliant, & ipsi, sensu accépti sapôris amísso, vivificâre corrúpta non possint, & projécti de Ecclésiæ promptuariis, cum his quos salíerint, pédibus incedéntium proterántur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus: * Et implêvit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

Pro S. Felice Presbytero & martyre. Lectio ix.

FElix Nolânus Presbyter, cùm in idôla vehementiùs inveherêtur, ab infidélibus variè vexâtus, in cárcerem conjícitur. Unde ab Angelo nocte edúctus, quærere jussus est Maximiânum Nolæ Epíscopum: qui cùm sénio conféctus desperâret se ferre posse supplícia persequéntium, se abdíderat in silvam. Quò cùm Felix Deo duce pervenísset sanctum Epíscopum humi jacéntem pænè mórtuum videt: quem recreâtum ac sublâtum in húmeros, apud fidélem víduam reficiéndum curâvit. Sed cùm is íterùm idolórum cultóres impietâtis argúeret, facto in ipsum ímpetu, fúgiens in angústo duôrum paríetum intervallo se occultâvit. Qui áditus cùm repéntè araneârum telis

telis pertéxtus visus esset, némini recéntis látebræ suspiciônem relîquit. Inde ígitur evádens Felix, in ædibus piæ mulíeris tres menses látuit. Cùm verò Dei Ecclésia requiéscere cœpísset, Nolam rédiens, multísque ibi vitæ exémplis, & doctrínæ præcéptis, miraculísque ad Christi fidem convérsis, constánter étiam recusáto ejus urbis Episcopátu, obdormîvit in Dómino, sepultúsque est prope Nolam in loco, quem in Pincis appellábant.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemoratio S. Felicis martyris, Antiphona. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Concêde quæsumus. ut suprà. 511.

DIE XV. JANUARII.

In festo sancti Pauli primi Eremitæ. [illegible] duplex.

Officium à Capitulo fit de Communi Confess. non Pontif. lxxiij. præter sequentia.

In Hymno, Iste Conféssor. dicatur: Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Pauli Confessôris tui ánnua solemnitâte lætíficas; concêde propítius: ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitêmur. Per Dóminum.

Pro S. Hilario, Aña. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glôriæ índuit eum, & ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Elêgit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Oratio. Deus qui pópulo. ut suprà. 511.

Deinde pro commemorat. S. Mauri Abbatis, Aña. Euge serve bone, & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Sed si festum S. Pauli transferatur ob diem Domínicam, non variantur Antiphonæ & ℣. sed dicuntur ut in eodem Communi.

Oratio.

INtercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti Mauri Abbâtis comméndet: ut quod nostris méritis non valêmus, ejus patrocínio assequâmur. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

PAulus, Eremitárum auctor & magíster, apud inferiôrem Thebáidem natus, cùm quíndecim esset annô-

annôrum, orbâtus paréntibus est. Qui pósteà declinándæ causa persecutiônis Décij, & Valeriáni, & Deo libériùs inserviéndi, in erémi spelúncam se cóntulit: ubi, palma ei victum & vestîtum præbénte, vixit ad centésimum & décimum tértium annum: quo témpore ab António nonagenário Dei admónitu invísitur. Quibus inter se, cùm ánteà non nossent, próprio nómine consalutántibus, & multa de regno Dei colloquéntibus, corvus, qui ánteà semper Paulo dimidiâtum panem attúlerat, íntegrum détulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: *Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

POst corvi discéssum, Eja, inquit Paulus, Dóminus nobis prándium misit, verè pius, verè misericors. Sexagínta jam anni sunt, cùm accípio quotídie dimídij panis fragméntum, nunc ad advéntum tuum milítibus suis Christus duplicâvit annônam. Quare cum gratiârum actiône ad fontem capiéntes cibum, ubi tantísper recreáti sunt, iterum grátiis de more Deo actis, noctem in divínis láudibus consumpsérunt. Dilúculo Paulus de morte, quæ sibi instâret, ádmonens Antónium, hortâtur ut pállium, quod ab Athanásio accéperat, ad involvéndum suum corpus afférret. Quo ex itínere rédiens ille, vidit inter Angelôrum choros, inter Prophetârum, & Apostolôrum cœtus, Pauli ánimam in cælum ascéndere.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ induit eum: *Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

CUmque ad ejus cellam pervenísset, invênit génibus complicátis, erécta cervîce, extensísque in altum mánibus corpus exánime: quod pállio obvólvens, hymnósque & Psalmos ex Christiána traditiône decántans, cùm sárculum, quo terram fóderet, non habêret; duo leónes ex interiôre erémo rápido cursu ad beáti senis corpus ferúntur, ut fácilè intelligerêtur, eos, quo modo póterant, plorâtum édere: qui certâtim terram pédibus effodiéntes, fóveam, quæ hóminem cómmodè cáperet, effecérunt. Qui cùm abiíssent, Antónius sanctum corpus in eum locum íntulit, & injécta humo, túmulum ex

ex Christiáno more compósuit: túnicam verò Pauli, quam in sportæ modum ex palmæ fóliis ille sibi contexúerat, secum áuferens, eo vestítu diêbus solémnibus Paschæ & Pentecóstes, quoad vixit, usus est.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 11. d*

IN illo témpore respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi, Pater, Dómine cæli & terræ, quia abscondísti hæc à sapiéntibus, & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. de Verbis Domini.

VEníte ad me omnes qui laborâtis. Quare enim omnes laborâmus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infirmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicē angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitâtis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes qui laborâtis, nisi ut non laborêtis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocâvit. Quærent fortè, qua mercêde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, reficiam. Tóllite jugum meum super vos, & díscite à me, non mundum fabricâre, non cuncta visibília & invisibília creâre, non in ipso mundo mirabília fácere, & mórtuos suscitâre: sed, Quóniam mitis sum, & húmilis corde.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum: * Ipse intercêdat pro peccátis ómniū populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercêdat.

Lectio viij.

MAgnus esse vis? à mínimo íncipe. Cógitas magnam fabricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto priùs cógita humilitâtis. Et quantam quisque vult & dispônit superimpónere molem ædificij, quantò erit majus ædificium, tantò áltiùs fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cùm constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima de-

deprímitur. Ergo & fábrica ante celsitúdinem humiliâtur, & fastígium post humiliatiônem erígitur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescîtis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Pro sancto Mauro Abbate.

Lectio IX.

Maurus nóbilis Românus, puer à Patre Eutychio Deo sub sancti Benedícti disciplína oblâtus, brevi tantum divína grátia profêcit, ut ipsi magistro admiratióni esset: qui illum sæpè véluti regulâris observántiæ & virtûtū ómniū spécimen, céteris discípulis ad imitándum proponébat. Cujus adhuc adolescéntis illud admirábilis obediéntiæ exémplum à sancto Gregório Papa commemorâtur. Nam cùm Plácidus mónachus in lacum prolápsus, aquârum ímpetu raperétur, sancti Patris jussu accúrrens Maurus, & super aquas incédens, sócium capíllis apprehénsum, ad terram attráxit. Missus in Gálliam ab eôdem sancto Benedícto, célebri monastério exstrúcto, cui annos quadragínta præfuit, monásticam disciplínam miríficè propagâvit. Dénique sanctitâte & miráculis clarus, septuagenário major migrâvit in cælum, anno salûtis quingentésimo sexagésimo quinto. Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commem. S. Mauri Abbatis, Aña. Similâbo eum viro sapiénti, qui ædificâvit domum suam supra petram. ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio. Intercéssio. ut suprà. 514.

In Vesperis à Capitulo fit de S. Marcello.

DIE XVI. JANUARII.

In festo S. Marcelli Papæ & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. xxij. præter sequentia.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: ut beáti Marcélli mártyris tui atque Pontíficis méritis adjuvémur, cujus passiône lætâmur. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio S. Pauli Eremitæ, Aña. Hic vir despíciens mundum, & terréna, triúmphans, divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui. ut suprà. 514.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

MArcéllus Românus à Constántio & Galério usque ad Maxéntium Pontificâtum gessit. Cujus hortátu Lucîna matrôna Româna, bonôrum suôrum Dei Ecclésiam fecit herêdem. Vigínti quinque títulos in Urbe instítuit, quasi diœcéses quasdam, & ad baptísmum pœnitentiámque eôrum, qui ex infidélibus Christiânam religiônem suscíperent, & ad Mártyrum sepultûram. Quibus rebus ira incénsus Maxéntius, Marcéllo grávia supplícia minâtur, nisi depósito Pontificátu, idólis immolâret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: *Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveã: & in vínculis non derelîquit eum. Et dedit.

Lectio v.

QUi cùm insánas hóminis voces neglígeret, misit eum in catábulum, ut bestiârum, quæ públicè alebántur, curam sustinêret. Ubi Marcéllus assíduis jejúniis & précibus novem menses vitam duxit, paróchias, quas præsens non póterat, vísitans per epístolas. Inde eréptus à cléricis, hospítio recípitur à beáta Lucína: in cujus ædibus Ecclésiam dedicâvit, quæ hódie título sancti Marcélli nominâtur: in qua & Christiáni orábant, & ipse beâtus Marcéllus prædicâbat.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, *Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Lectio vj.

QUibus cógnitis, Maxéntius in eam Ecclésiam catábuli béstias transférri, & à Marcéllo custodíri jubet: ubi loci fœditâte, multísque ærúmnis afflíctus, obdormîvit in Dómino. Cujus corpus in cœmetério priscíllæ via Salária à beáta Lucína sepúltum est décimo séptimo Kaléndas Februárij Sedit annos quinque, mensem unum, dies vigínti quinque. Scripsit Epístolam ad Epíscopos Antiochénæ provínciæ de primátu Románæ Ecclésiæ, quam caput Ecclesiârum appellándam demónstrat. Ubi étiam illud scriptum est, nullum Concílium jure celebrári, nisi ex aucto-

auctoritâte Románi Pontíficis. Ordinâvit mense Decémbri Romæ Presbyteros vigínti quinque, Diáconos duos, Epíscopos per divérsa loca vigínti unum.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus: * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus: & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno, Lectiones de Homilia S. Gregorii Papæ in Euangelium Si quis vult. de Communi unius Martyris, xxxvj.

℟. viij. Dómine prævenísti.

DIE XVII. JANUARII.

In festo S. Antonij Abbatis. Duplex

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiij. Præter sequentia.

Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti Antónij Abbâtis comméndet: ut quod nostris méritis non valêmus, ejus patrocínio assequâmur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio S. Marcelli, Antiphona. Qui vult venîre post me, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequâtur me. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Preces pópuli tui. ut suprà. 517.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Ntónius Ægyptius, nobílibus & Christiánis paréntibus natus, quibus adoléscens orbâtus est, cùm ingréssus Ecclésiam ex Euangélio audivísset: Si vis perféctus esse, vade, & vende ómnia quæ habes, & da paupéribus: tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dómino obtemperándum existimâvit. Itaque, véndita re familiári, pecúniam omnem paupéribus distríbuit. Quibus solûtus impediméntis, cæléstis vitæ genus in terris cólere instituit. Sed cùm in periculôsum illud certâmen descénderet, ad fidei præsidium, quo erat armâtus, adhibéndum sibi putâvit subsidium reliquârum virtûtum: quarum tanto stúdio incénsus fuit, ut quemcúmque vidêret áliqua virtûtis laude excelléntem, illum imitári studêret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodivit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas,

ctas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

NIhil ígitur eo continéntius, nihil vigilántius erat. Patiéntia, mansuetúdine, misericórdia, humilitâte, labôre, ac stúdio divinârum Scripturârum superâbat omnes. Ab hæreticôrum & schismaticôrum hóminum, máximè Arianôrum, congréssu, & collóquio sic abhorrébat, ut ne propè quidem ad eos accedéndum díceret. Humi jacébat, cùm eum necessárius somnus occupásset. Jejúnium autem ádeò cóluit, ut salem tantúmmodo ad panem adhibêret, sitim aqua extíngueret: neque se ante solis occâsum cibo aut potu recreâbat: sæpè étiam bíduum cibo abstinêbat: sæpíssimè in oratiône pernoctâbat. Cùm talis tantúsque Dei miles evasísset Antónius, sanctíssimum júvenem hostis humáni géneris váriis tentatiónibus aggréditur, quas ille jejúnio & oratiône vincêbat. Nec verò frequens de sátana triúmphus secûrum reddébat Antónium, qui diáboli innumerábiles artes nocéndi nóverat.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

ITaque cóntulit se in vastíssimam Ægypti solitúdinem: ubi quotídie ad Christiânam perfectiônem profíciens, dæmones (quorum tantò erant acrióres ímpetus, quantò Antónius ad resisténdum fórtior evadêbat) ita contémpsit, ut illis exprobrâret imbecillitâtem: ac sæpè discípulos suos éxcitans ad pugnándum contra diábolum, docénsque quibus armis vincerêtur: Mihi crédite, dicêbat, fratres, pertiméscit sátanas piôrum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertâtem, misericórdiam, & humilitâtem, máximè verò ardéntem amôrem in Christum Dóminum, cujus único sanctíssimæ Crucis signo debilitâtus aufûgit. Sic autem dæmónibus erat formidolôsus, ut multi per Ægyptum ab illis agitâti, invocâto nómine Antónij liberaréntur: tántaque erat ejus fama sanctitâtis, ut per lítteras se ejus oratiónibus Constantînus Magnus & filij commendárent. Qui aliquándo quintum & centésimum annum agens, cùm innumerábiles sui institúti imitatóres habêret, convocátis mónachis, & ad perféctam Christiánæ vitæ régulam

lam instrúctus, sanctitâte & miráculis clarus migrâvit in cælum, décimo sexto Kaléndas Februárij.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Sint lumbi vestri præcíncti. de Communi Confess. non Pontif. lxxxij.

DIE XVIII. JANUARII.

In festo Cathedræ S. Petri qua Romæ primum sedit.

Duplex.

Ad Vesperas, Antiphona. Ecce sacérdos. cum reliquis de Laudib. 526. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalm. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Eccli 44. c*

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, & invéntus est justus, & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Quodcúmque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum:
Et quod resólvit hîc potéstas trádita,
Erit solûtum cæli in alto vértice:
In fine mundi judicâbis sæculum.
Patri perénne sit per ævum glória,
Tibique laudes concinâmus ínclytas,
Ætérne Nate; sit supérne Spíritus
Honor tibi decúsque: sancta júgiter
Laudêtur omne Trínitas per sæculum. Amen.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam.

Ad Magnificat, Antiphona. Tu es Pastor óvium, princeps Apostolôrum, tibi trádita sunt claves regni cælôrum.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti: concêde, ut intercessiônis ejus auxílio, à peccatôrum nostrôrum néxibus liberêmur. Qui vivis.

Deinde fit commemoratio S. Pauli ante alias quascumque Commemorationes, etiam Festi Duplicis, aut Dominicæ. Quod & servatur in Commemorat. S. Petri, quæ fit in Festis S. Pauli.

Aña. Sancte Paule Apóstole, præ-

prædicâtor veritâtis, & Doctor Géntium, intercêde pro nobis ad Deum, qui te elêgit. ℣. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicâtor veritâtis in univérso mundo.

Oratio.

DEus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatiône docuísti: da nobis quæsumus; ut cujus commemoratiônem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiâmus.

Posteà fit commemoratio S. Antonij, Aña. Hic vir despíciens mundum, & terrêna, triúmphans, divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio.

INtercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti Antónij Abbâtis comméndet: ut quod nostris méritis non valêmus, ejus patrocínio assequâmur.

Postremò, fit commemor. S. Priscæ virg. & mart. Antiphona. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procêde, & regna.

Oratio.

DA quæsumus omnípotens Deus: ut qui beátæ Priscæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, & ánnua solemnitâte lætêmur, & tantæ fidei proficiâmus exémplo. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Tu es pastor óvium, princeps Apostolôrum: * Tibi trádidit Deus claves regni cælôrum. Psalmus. Veníte, exultêmus. 2. Hymn. Quodcúmque. ut suprà in Vesperis. 521.

In primo Nocturno, Aña. Beâtus vir. cum aliis Antiphonis, Psalmis, & ℣. de Communi Confessoris Pontificis. liv.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

PEtrus Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiônis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, & Bithyniæ, secúndùm præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiônem Spíritus, in obediéntiam & aspersiônem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis & pax multiplicêtur. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndùm misericórdiam suam magnam regenerâvit nos in spem vivam, per resurrectiônem Jesu Christi ex mórtuis, in hereditâtem incorruptíbilem, & incontaminâtam, & immarcescíbilem, conservâtam

vâtam in cælis in vobis, qui in virtûte Dei custodímini per fidem in salûtem, parâtam revelári in témpore novíssimo.

℟. Simon Petre, ántequam de navi vocârem te novi te: & super plebem meam príncipem te constítui, * Et claves regni cælôrum trádidi tibi. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis. Et claves regni.

Lectio ij.

IN quo exultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus: ut probátio vestræ fidei multò pretiósior auro (quod per ignem probâtur) inveniâtur in laudem, & glóriam, & honôrem, in revelatiône Jesu Christi: quem cùm non idéritis, dilígitis: in quem nunc quoque non vidéntes créditis, credéntes autem exultábitis lætítia inenarrábili, & glorificáta: reportántes finem fidei vestræ, salûtem animârum.

℟. Si díligis me, Simon Petre pasce oves meas, Dómine tu nosti qui amo te. * Et ánimam meam pono pro te. ℣. Si oportúerit me mori tecum, non te negâbo. Et ánimam.

Lectio iij.

DE qua salûte exquisiérunt, atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutántes in quod vel quale tempus significâret in eis Spíritus Christi: prænúntians eas quæ in Christo sunt passiónes, & posterióres glórias: quibus revelâtum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea, quæ nunc nuntiâta sunt vobis per eos qui euangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cælo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Tu es Petrus, & super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam, & portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam: * Et tibi dabo claves regni cælôrum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis. Et tibi dabo. Glória Patri. Et tibi dabo.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Serm. 1. de SS. Apost. Petro & Paulo ante medium.

Lectio iiij.

CUm duódecim Apóstoli, accépta per Spíritum sanctum ómnium locutiône linguârum, imbuén-

imbuéndum Euangélio mundum distribútis sibi terrârum pártibus suscepíssent, beatíssimus Petrus princeps Apostólici órdinis ad arcem Románi destinâtur impérij, ut lux veritâtis, quæ in ómnium géntium revelabâtur salûtem, efficáciùs se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiônis hómines in hac tunc urbe non essent? aut quæ usquam Gentes ignorárent, quod Roma didicisset?

℞. Tu es Pastor óvium, princeps Apostolôrum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ideò tibi tráditæ sunt claves regni cælôrum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis. Et ideò.

Lectio v.

Hic conculcándæ philosophíæ opiniónes, hîc dissolvéndæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hîc confutándi dæmonum cultus, hîc ómnium sacrilegiôrum impíetas destruénda, ubi diligentíssima superstitiône habebâtur colléctum, quidquid usquam fúerat vanis erróribus institûtum. Ad hanc ergo urbem tu beatíssime Petre Apóstole venire non métuis, & consórte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo, aliârum adhuc Ecclesiârum ordinatiónibus occupáto, silvam istam freméntium bestiârum, & turbulentíssimæ profunditâtis Océanum, constántior, quàm cùm supra mare graderéris, ingréderis.

℞. Ego pro te rogávi Petre, ut non deficiat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confirma fratres tuos. ℣. Caro & sanguis non revelâvit tibi, sed Pater meus, qui est in cælis. Et tu.

Lectio vj.

Jam pópulos, qui ex circumcisiône credíderant, erudíeras: jam Antiochênam Ecclésiam, ubi primùm Christiáni nóminis dígnitas est orta, fundáveras: jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Asiam, atque Bithyniam légibus Euangélicæ prædicatiônis impléveras: nec aut dúbius de provéctu óperis, aut de spátio tuæ ignârus ætâtis, trophæum crucis Christi Románis árcibus inferébas, quò te divínis præordinatiónibus anteíbant & honor potestâtis, & glória passiônis.

℞. Petre amas me? tu scis Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis díligis me plus his? tu scis Dómine, quia amo te. Pasce oves. Glória Patri. Pasce oves.

In

In tertiò Noctúrno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *b*

IN illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi: & interrogâbat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Filium hóminis? Et réliqua.

Homilîa sancti Hilárij Epíscopi

Comment. in Matth. c. 16. *post initium.*

DOminus à discípulis requîrit, quem se hómines esse dícerent: & adjêcit, hóminis filium. Hæc enim confessiônis tenénda rátio est, ut sicut Dei Fílium; ita & filium hóminis meminérimus: quia álterum sine áltero nihil spei tríbuit ad salûtem. Editis ítaque, quæ divérsæ de eo erant, hóminum opiniónibus quid de se ipsi séntiant, quærit. Petrus respóndit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditiónes propositiônis expénderit. Dóminus enim díxerat: Quem me hómines esse dicunt, filium hóminis? Et certè filium hóminis contemplátio córporis præferêbat. Sed addéndo: Quem me esse dicunt; significâvit, præter id, quod in se videbâtur, esse áliud sentiéndum: erat enim hóminis filius. Quid ígitur de se opinándi judícium desiderâbat? Non illud arbitrâmur, quod de se ipse conféssus est: sed occúltum erat, de quo quærebâtur, in quod se credéntium fides debêbat exténdere.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam. ℣. Beâtus es Simon Bar-Jona, quia caro & sanguis non revelâvit tibi, sed Pater meus, qui est in cælis. Et ego dico.

Lectio viij.

ET dignum planè conféssio Petri præmium consecûta est; quia Dei Fílium in hómine vidísset. Beâtus hic est, qui ultra humânum óculos intendísse & vidísse laudâtus est: non id quod ex carne & sánguine erat cóntuens, sed Dei Fílium cæléstis Patris revelatiône conspíciens dignúsque judicâtus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnósceret. O in nuncupatiône novi nóminis felix Ecclésiæ fundaméntum: dignaque ædificatiône illius petra, quæ inférnas leges, & tártari portas, & ómnia mortis claustra dissólveret! O beâtus cæli jánitor, cujus arbítrio claves ætér-

ætérni áditus tradúntur, cujus terréstre judícium præjudicâta auctóritas sit in cælo! ut quæ in terris aut ligâta sint, aut solûta, statúti ejúsdem conditiônem obtíneat & in cælo.

℟. Elêgit te Dóminus sacerdôtem sibi, ad sacrificándum ei. * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, & redde Altíssimo vota tua. Hóstiam laudis. Glória Patri. Hóstiam laudis.

Si Festum Cathedræ celebretur in Dominica, Lectio ix. legitur de Homilia Dominicæ, omissa Lectione S. Priscæ: quod & in similibus observetur.

Pro sancta Prisca virgine & martyre.

Lectio ix.

Prisca, nóbilis virgo Románа, trédecim annos nata, Cláudio Imperatôre, Christiánæ fidei accusâta, ejúsdem jussu ducta ad Apóllinis templum, ut idólis immolâret, cùm detestarêtur, cólaphis cæsa, in cárcerem tráditur: atque inde emíssa, cùm in fidei constántia perseverâret, affécta verbéribus, ferventíque ádipe delibûta, rursus in cárcerem inclúditur. Post tríduum in amphitheátrum prodúcta, leóni objícitur: qui suæ feritâtis oblitus, humíliter se ad ejus pedes abjêcit. Quæ póstea in ergástulo tríduum inédia afflícta, in equúleo suspénditur, & úngulis férreis excarnificâta in rogum injícitur, unde étiam mirabíliter evâsit incólumis. Dénique extra Urbem cápite abscísso, virginitâtis palmam martyrij corôna cumulâvit. Cujus corpus via Ostiénsi, décimo ab Urbe milliário, à Christiánis decimoquínto Kaléndas Februárij sepelîtur.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,
& per Horas, Aña.

Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus. Psalmus Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Non est invéntus símilis illi, qui conservâret legem excélsi. Antiphona. Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. Antiphona. Sacerdótes Dei, benedícite Dóminum: servi Dómini, hymnum dícite Deo, allelúia. Aña. Serve bone & fidêlis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli. 44. c*

Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus: & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hym-

Hymnus.

BEâte Pastor Petrè, clemens áccipe
Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita,
Aperíre terris cælum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitâte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitâtis sæcula. Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniôrum laudent eum.

Ad Benedictus, Antiphona. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis: dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti: concêde, ut intercessiônis ejus auxílio à peccatôrum nostrôrum néxibus liberêmur. Qui vivis.

Deinde fit commemorátio S. Pauli, ut suprà.

Posteà S. Priscæ, Antiphona. Símile est regnum cælôrum hómini negotiatóri quæ-rénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua & comparâvit eam.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Da, quæsumus. ut suprà in Vesperis. 522.

Ad Tertiam, Antiphona. Non est invéntus. Capitulum. Ecce sacérdos magnus. ut suprà. 526.

℟. breve. Amâvit eum Dóminus, * Et ornâvit eum. Amâvit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornâvit. Glória Patri. Amâvit eum. ℣. Elêgit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam, Antiphona. Ideò jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

NOn est invéntus símilis illi, qui conservâret legem Excélsi: ídeò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. breve. Elêgit eum Dóminus, * Sacerdôtem sibi. Elêgit eum. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdôtem sibi. Glória Patri. Elêgit eum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndùm órdinem Melchísedech.

Ad Nonam, Antiphona. Serve bone.

Capi-

Capitulum. *Eccli. 45. c*

FUngi sacerdótio, & habêre laudem in nómine ipsîus, & offérri illi incénsum dignum in odôrem suavitâtis. ℟. br. Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndùm órdinem Melchísedech. In ætérnum. Glória Patri. Tu es. ℣. Justum deduxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnū Dei.

Ad Vesperas, Antiphona. Ecce sacérdos magnus. cum reliquis de Laudibus, ut suprà. 526. Psal. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Meménto Dómine David. 146. Capitulum & Hymnus, ut suprà in primis Vesperis. 521. ℣. Elêgit te Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnificat, Antiphona. Dum esset summus Póntifex, terrêna non métuit, sed ad cæléstia regna gloriôsus migrâvit. Oratio Deus, qui beáto. ut suprà. 527.

Posteà fit commemoratio S. Pauli, ut suprà in primis Vesperis. 521.

Deinde de SS. Mario & sociis, ut suprà.

DIE XIX. JANUARII.

SS. Marii, Marthæ, Audifacis, & Abachum martyrum.

Antiphona. Istôrum est enim regnum cælôrum, qui contempsérunt vitam mundi, & pervenérunt ad præmia regni, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

EXáudi Dómine pópulum tuum cum Sanctôrum tuôrum patrocínio supplicántem: ut & temporâlis vitæ nos tríbuas pace gaudêre, & ætérnæ reperíre subsídium. Per Dóminum nostrum.

Lectio iij.

MArius Persa, nóbili loco natus, cum Martha cónjuge pari nobilitâte, & duôbus filiis Audíface, & Abachum, Romam venit Cláudio Imperatôre, ut Mártyrum sepúlchra venerarêtur. Ibi Christiános in víncula conjéctos fovébant, & ópera ac facultátibus suis sustentábant, & Sanctôrum córpora sepeliébant. Quamóbrem comprehénsi omnes, cùm nec impiôrum minis, nec terrôre commovéréntur, ut diis sacrificárent, primùm fustibus debilitári, tum deinde funibus attrácti, tum admótis candéntibus láminis combústi, & úngulis férreis excarnificáti sunt. Postrémò præcísis mánibus, & ad collum alligátis, ducti per médiam

diam urbem, via Cornélia ad tértium décimum ab Urbe milliárium, in eum locum, qui Nymphe dicebâtur, necántur: ac primùm Martha, quæ virum ac filios ad supplícia pro Jesu Christi fide constánter perferénda veheménter fúerat cohortâta: mox céteris in eâdem arenária, cervíces abscindúntur, eorúmque córpora conjiciúntur in ignem. Quæ semiústa Felícitas matrôna Romána nóbilis colligénda, & in suo prædio sepeliénda curâvit.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE XX. JANUARII.

In festo SS. Fabiani & Sebastiani martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum. xxxvij. præter ea quæ sequuntur.

Oratio.

Infirmitâtem nostram réspice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beatôrum mártyrum tuôrum Fabiáni & Sebastiáni intercéssio gloriôsa nos prótegat. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Fabiânus Românus à Maximíno usque ad Décium regens Ecclésiam, septem Diáconis regiónes divîsit, qui páuperum curam habérent. Tótidem Subdiáconos creâvit, qui res gestas Mártyrum à septem Notáriis scriptas collígerent. Idem státuit: ut quotánnis Féria quinta in Cœna Dómini, vétere combústo, Chrisma renovarêtur. Dénique decimotértio Kaléndas Februárij in persecutiône Décij martyrio coronâtus, in cœmetério Callísti via Appia sepelîtur, cùm sedísset annos quíndecim, dies quátuor. Hic fecit ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creâvit Presbyteros vigínti duos, Diáconos septem, Epíscopos per divérsa loca úndecim.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: & in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Sebastiânus ex patre Narbonénsi, matre Mediolanénsi natus, ob géneris nobilitâtem & virtûtem Diocletiáno charus fuit, dux primæ cohórtis; Christiános, quorum fidem clàm colêbat ópera & facultátibus adjuvâbat: & qui ex eis tormentôrum vim

vim reformidâre videbántur, cohortatiône sic confirmâbat, ut pro Jesu Christo multi se ultrò tortóribus offérrent. In illis fuêre Marcus & Marcelliânus fratres; qui Romæ in custódia erant apud Nicóstratum: cujus uxor Zoë vocem, quam amíserat, Sebastiáni oratiône recuperâvit. Quibus Diocletiáno delátis, Sebastiânum accérsit, & veheméntiùs objurgâtum, ómnibus artificiis à Christi fide conâtur avértere. Sed cùm nihil nec pollicéndo, nec terréndo proficeret, ad palum alligâtum sagítta configi jubet.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: *Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes.

Lectio vj.

Quem ómnium opiniône mórtuum, noctu sancta múlier Iréne sepeliéndi grátia jussit auférri: sed vivum repértum, domi suæ curâvit. Itaque paulò pòst confirmáta valetúdine, Diocletiáno óbviam factus, ejus impietâtem libérius accusâvit. Cujus aspéctu cùm ille primùm obstupuísset, quòd mórtuum créderet: rei novitâte, & acri Sebastiáni reprehensiône excandéscens, eum tamdiu virgis cædi imperâvit, donec ánimam Deo rédderet, ejus corpus in cloâcam dejéctum, Lucîna à Sebastiáno in somnis admónita, ubi esset, & quo loco humári vellet, ad Catacúmbas sepelîvit, ubi sancti Sebastiáni nómine célebris Ecclésia est ædificâta.

℟. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dóminus, & quasi holocáusti hóstiam accêpit illos: & in témpore erit respéctus illôrum: *Quóniam donum & pax est eléctis Dei. ℣. Qui confidunt in illum, intélligent veritâtem: & fidéles in dilectiône acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno legitur Homilia sancti Ambrosii Episcopi super Evangelium Descéndens Jesus de monte. de Communi plurimorum Martyrum. liij.

In secundis Vesperis, à Capitulo fit de S. Agnete.

DIE XXI. JANUARII.

In festo S. Agnetis virginis & martyris. Duplex.

Omnia de Communi Virginum. xc. præter ea quæ hic habentur propria.

Ad Vesperas, Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitébor nómini

mini tuo : quóniam adjûtor, & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône. Hymnus.

JEsu, corôna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decôrus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecâmur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescîre prorsus ómnia
Corruptiônis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona. Beâta Agnes in médio flammârum expánsis mánibus orâbat: Te déprecor omnípotens, adoránde, coléndo, Pater metuénde, quia per sanctum Fílium tuum evási minas sacrílegi tyránni, & carnis spurcítias immaculáto calle transivi: & ecce vénio ad te, quem amávi, quem quæsivi, quem semper optávi.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concêde propítius; ut qui beátæ Agnêtis vírginis & mártyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiâmus. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio SS. Martyrum Fabiani & Sebastiani. Antiph. Gaudent in cælis ánimæ sanctôrum, qui Christi vestígia sunt secúti: & quia pro ejus amôre sánguinem suum fudérunt, ídeò cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Oratio. Infirmitâtem. ut suprà in primis Vesperis. 529.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Venîte adorêmus. Hymnus Vírginis Proles. de Communi Virg xciij.

In primo Nocturno, Aña. Discéde à me pábulum mortis, quia jam ab álio amatôre prævénta sum. Psalm. Beâtus vir. ut in Psalterio. 3. Antiphona. Déxteram meam & collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas. Psalmus. Quare fremuérunt Gentes. 4. Aña. Pósuit signum in fáciem meam,

ut nullum præter eum amatôrem admíttam. Psalmus Dómine, quid multiplicáti. 4. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Lectiones j. Nocturni Confitêbor tibi Dómine. de Communi virg. & mart. cvj.

℟. j. Diem festum sacratíssimæ vírginis celebrêmus, quáliter passa sit beâta Agnes ad memóriam revocêmus: tertiodécimo ætâtis suæ anno mortem pérdidit, & vitam invênit: * Quia solum vitæ diléxit auctôrem. ℣. Infántia quidem computabâtur in annis, sed erat senéctus mentis imménsa. Quia solum.

℟. ij. Déxteram meam & collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas: * Et circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. ℣. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatôrem admíttam. Et circúmdedit me.

℟. iij. Amo Christum, in cujus thálamum introibo, cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit, cujus mihi órgana modulátis vócibus cantant: * Quem cùm amávero, casta sum; cùm tetígero, munda sum; cùm accépero, virgo sum. ℣. Annulo fidei suæ subharrâvit me, & imménsis monílibus ornâvit me. Quem. Glória Patri. Quem.

In secundo Nocturno, Aña. Induit me Dóminus cyclade auro texta, & imménsis monílibus ornâvit me.

Psalmus 4.

Cum invocârem, exaudîvit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserêre mei, * & exáudi oratiônem meam.

Fílij hóminum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitâtem, & quæritis mendácium?

Et scitôte quóniam mirificâvit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolite peccâre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificâte sacrifícium justítiæ, & sperâte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signâtum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & olei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe* constituísti me.

Aña. Induit me Dóminus cyclade

clade auro texta, & imménsis monílibus ornâvit me.

Antiphona. Mel & lac ex ejus ore suscépi, & sanguis ejus ornâvit genas meas.

Psalmus 5.

V Erba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.

I ntende voci oratiônis meæ,* Rex meus & Deus meus.

Q uóniam ad te orâbo,* Dómine manè exáudies vocem meam.

M anè astâbo tibi, & vidêbo: * quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.

N eque habitâbit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

O dísti omnes, qui operántur iniquitâtem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

V irum sánguinum & dolôsum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

I ntroîbo in domum tuam: * adorâbo ad templum sanctum tuum in timôre tuo.

D ómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Q uóniam non est in ore eôrum véritas: * cor eôrum vanum est.

S epúlchrum patens est guttur eôrum, linguis suis dolósè agêbant, * júdica illos Deus.

D écidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

E t læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: & habitâbis in eis.

E t gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

D ómine, ut scuto bonæ voluntâtis tuæ * coronásti nos.

Antiphona. Mel & lac ex ejus ore suscépi, & sanguis ejus ornâvit genas meas.

Antiphona. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotiône commítto.

Psalmus 8.

D Omine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Q uóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

E x ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimîcum & ultórem.

Q uóniam vidêbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum: * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Q uid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

M inuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti

tuísti eum super ópera mánuum tuârum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Antiphona. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotiône commítto.

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ex libro sancti Ambrósij Epíscopi de Virgínibus.

Lib. 1. post initium.

Lectio iiij.

Hodie natâlis est vírginis, integritâtem sequâmur. Natâlis est mártyris, hóstias immolêmus. Natâlis est sanctæ Agnêtis, miréntur viri, non despérent párvuli, stúpeant nuptæ, imiténtur innúptæ. Sed quid dignum ea loqui póssumus, cujus ne nomen quidem vácuum laudis est? Devótio supra ætâtem, virtus supra natûram: ut mihi videâtur non hóminis habuísse nomen, sed oráculum mártyris, quod indicâvit quid esset futûra. Nomen vírginis, títulus est pudôris. Appellâbo mártyrem: prædicávi satis. Prolíxa laudátio est, quæ non quæritur, sed tenêtur. Nemo est laudabílior, quàm qui ab ómnibus laudári potest. Quot hómines, tot præcónes, qui mártyrem prædicant, dum loquúntur.

℟. Induit me Dóminus vestiménto salûtis, & induménto lætítiæ circúmdedit me: * Et tamquam sponsam decorâvit me coróna. ℣. Trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas, circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. Et tamquam sponsam.

Lectio v.

Hæc trédecim annôrum martyrium fecísse tráditur. Quò detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepércit ætáti: immò magna vis fidei, quæ étiam ab illa testimónium invênit ætâte. Fuítne in illo corpúsculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quo ferrum recíperet, hábuit quo ferrum vínceret. Hæc inter cruéntas carnífícum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenârum, nunc furéntis mucróni mílitis totum offérre corpus, mori adhuc nésicia, sed paráta vel si ad aras invîta raperêtur, téndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis focis trophæum Dómi-

Dómini signâre victôris : nunc ferrátis colla manúsque ambas insérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrij genus. Nondum idónea pœnæ, & jam matûra victóriæ : certâre difficilis, fácilis coronári : magistérium virtûtis implêvit, quæ præjudícium vehêbat ætâtis.

℟. Mel & lac ex ejus ore suscépi. * Et sanguis ejus ornâvit genas meas. ℣. Osténdit mihi thesáuros incomparábiles, quos mihi se datûrum repromîsit. Et sanguis.

Lectio vj.

NOn sic ad thálamum nupta properâret, ut ad supplícij locum, læta succéssu, gradu festîna virgo procéssit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári plerîque, quòd tam fácilè vitæ suæ pródiga, quam nondum háuserat, jam quasi perfúncta donâret. Stupêre univérsi, quòd jam divinitâtis testis exísteret, quæ adhuc árbitra sui per ætâtem esse non posset. Quanto terrôre egit cárnifex ut timerêtur, quantis blandítiis, ut suadêret, quantôrum vota, ut sibi ad núptias provenîret? At illa : Et hæc sponsi injúria est, inquit, expectâre placitûram. Qui me sibi prior elêgit, accípiet : quid percússor morâris? Péreat corpus quod amári potest óculis, quibus nolo. Stetit, orâvit, cervícem infléxit. Cérneres trepidâre carníficem, quasi ipse addíctus fuísset, trémere percusśôris déxteram, pallêre ora aliéno timéntis perículo, cùm puélla non timêret suo. Habêtis ígitur in una hóstia duplex martyrium, pudôris & religiónis. Et virgo permánsit, & martyrium obtínuit.

℟. Jam corpus ejus córpori meo sociâtum est, & sanguis ejus ornâvit genas meas : * Cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit. ℣. Ipsi sum desponsâta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur. Cujus mater. Glória Patri. Cujus mater.

In tertio Nocturno, Aña.

Cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur, ipsi soli servo fidem.

Psalmus 14.

DOmine quis habitâbit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non

accêpit advérſus próximos ſuos :

A d níhilum dedúctus eſt in conſpéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Q ui jurat próximo ſuo, & non décipit, * qui pecúniam ſuam non dedit ad usûram, & múnera ſuper innocéntem non accêpit :

Q ui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Antiphona. Cujus pulchritúdinem ſol & luna mirántur, ipſi ſoli ſervo fidem.

Antiphona. Chriſtus circúmdedit me vernántibus atque coruſcántibus gemmis pretióſis.

Pſalmus 44.

E Ructâvit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

L ingua mea cálamus ſcribæ, * velóciter ſcribéntis.

S peciôſus forma præ filiis hóminum, diffûſa eſt grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

A ccíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * potentíſſime.

S pécie tua & pulchritúdine tua * inténde, próſperè procêde, & regna.

P ropter veritâtem, & manſuetúdinem, & juſtítiam : * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

S agíttæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent : * in corda inimicôrum regis.

S edes tua Deus in ſæculum ſæculi : * virga directiônis virga regni tui.

D ilexíſti juſtítiam, & odíſti iniquitâtem:* proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

M yrrha, & gutta, & cáſia à veſtiméntis tuis, à dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.

A ſtitit regîna à dextris tuis in veſtítu deauráto,* circúmdata varietâte.

A udi filia, & vide, & inclína aurem tuam : * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

E t concupíſcet Rex decôrem tuum : * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

E t filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

O mnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

A dducéntur Regi vírgines poſt eam : * Próximæ ejus afferéntur tibi :

A fferéntur in lætítia & exultatiône : * adducéntur in templum Regis.

P ro pátribus tuis nati ſunt tibi filij : * conſtítues eos prín-

príncipes super omnem terram.

M émores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

P roptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Aña. Christus circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis pretiósis.

Antiph. Ipsi sum desponsâta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur.

Psalmus 45.

D Eus noster refúgium, & virtus: * adjûtor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

P roptéreà non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

S onuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum:* conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

F lúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei: * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.

D eus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

C onturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

D óminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

V enîte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

A rcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.

V acâte, & vidête quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltábor in terra.

D óminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Antiphona. Ipsi sum desponsâta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur. ℣. Elêgit eam Deus, & prælêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Lectiones de Homilia sancti Gregorij Papæ in Euangelium. S ímile erit regnum cælôrum decem virgínibus. ut in Communi Virginum. cliij.

℟. vij. Ipsi sum desponsâta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur: * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotiône commítto. ℣. Déxteram meam & collum meum cinxit lapídibus pretiósis: trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas; Ipsi soli.

℟. viij. Omnípotens, adorânde, colénde, treménde, benedíco te: * Quia per Fi-

lium tuum unigénitum evási minas hóminum impiôrum, & spurcítias diáboli impollúto calle transivi. ℣. Te confiteor lábiis, te corde, te totis viscéribus concupísco. Quia per Fílium. Glória Patri. Quia per Fílium.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

Ingréssa Agnes turpitúdinis locum, Angelum Dómini præparâtum invênit. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Mecum enim hábeo custôdem córporis mei, Angelum Dómini. Aña. Annulo suo subarrhâvit me Dóminus meus Jesus Christus, & tamquam sponsam decorâvit me coróna. Antiphona. Benedîco te Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extínctus est à látere meo. Antiph. Congaudête mecum, & congratulámini, quia cum his ómnibus lúcidas sedes accépi.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo: quóniam adjûtor & protéctor factus es mihi, & liberásti córpus meum à perditiône.

Hymnus. Jesu, corôna Vírginum. 531.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Ecce quod concupívi, jam vídeo, quod sperávi, jam téneo: ipsi sum juncta in cælis, quem in terris posita, tota devotiône diléxi. Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concêde propítius; ut qui beátæ Agnêtis vírginis & mártyris tuæ solémnia cólimus: ejus apud te patrocínia sentiâmus. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña. Mecum enim hábeo. Capitulum. Confitêbor tibi Dómine. ut suprà.

℟ breve. Spécie tua,* Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣ Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Annulo suo.

Capitúlum. *Eccli.* 51.

Liberásti me secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, & de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. bre-

℟. breve. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Congaudête mecum.

Capitulum. *Eccl. 51.*

LAudâbit usque ad mortē ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, & líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. breve. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphona. Ingréssa Agnes. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Domìnica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Lauda Jerúsalem. 156. Capitul. & Hymnus, ut in j. Vesperis. 530. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona. Stans beâta Agnes in médio flammæ, expánsis mánibus orâbat ad Dóminum; Omnípotens, adoránde, colénde, treméndæ, benedîco te, & glorífico nomen tuum in ætérnum.

Oratio. Omnípotens. ut suprà. 538.

Deinde fit commemoratio festi sequentis.

DIE XXII. JANUARII.

In festo SS. Vincentij & Anastasij martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum. xxxviij. præter sequentia.

Aña. Istôrum est enim regnum cælôrum, qui contempsérūnt vitam mundi, & pervenérunt ad præmia regni, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

ADésto Dómine supplicatiónibus nostris: ut qui ex iniquitâte nostra, reos nos esse cognóscimus, beatôrum mártyrum tuôrum Vincéntij & Anastásij intercessiône liberémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

VIncéntius, Oscæ in Hispánia citeriôre natus, à prima ætâte stúdiis déditus, sacras lítteras à Valério Cæsaraugustáno Epíscopo dídicit: cujus étiam partes suscépit prædicándi Evangélium, quòd Epíscopus, pre-

propter linguæ impediméntum, prædicatiônis officio fungi non póterat. Ea re ad Daciânum, provínciæ à Diocletiáno, & Maximiáno præpósitum, deláta, Vincéntius Cæsaraugústæ comprehénditur; & vinctus ad Daciânum Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus & equúleo tortus, multis præséntibus, cùm nulla aut tormentôrum vi, aut acerbitâte, vel lenitâte verbôrum à propósito deterréri posset, in cratícula impósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis úngu:bus excarnificâtus, candentibúsque láminis exústus, íterùm dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus, somno oppréssum, à subjéctis étiam testârum acúleis torquerêtur.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida; & in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inúndavérunt. Terra.

Lectio v.

Verùm, illo in tenebricósa inclúso custódia, claríssimus splendor obórtus totum carcêrem illustrâvit: quæ lux cùm summa admiratiône omnes, qui áderant, affecísset, res à custôde cárceris ad Daciânum defértur. Qui edúctum in molli cúlcitra cóllocat, & quem cruciátibus in suam senténtiam tráhere non póterat, delíciis perdúcere conâtur. Sed invíctus Vincéntij ánimus Jesu Christi fide spéque munîtus vicit ómnia: & ignis, ferri, tortôrum immanitâte superáta, victor ad cæléstem martyrij corônam advolâvit, undécima Kaléndas Februárij. Cujus corpus cùm projéctum esset inhumâtum, corvus & à volúcribus, & à lupo, únguibus, rostro, alis mirabíliter deféndit. Qua re cógnita, Daciânus illud in altum mare demérgi jubet: sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Vérbera carnríficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes.

Lectio vj.

Anastásius Persa, Mónachus Heraclio Imperatóre, cum sanctam Jerosolymôrum terram visitâsset, ad Cæsarêam Palestínæ pro Christi religiône víncula & vérbera constánter

stánter perpéssus est. Mox à Persis ob eámdem causam váriis cruciátibus affléctus, à rege Chósroa, unà cum septuagínta áliis Christiánis, secúri percútitur. Cujus relíquiæ primùm Jerosólymam ad monastérium, in quo monásticam vitam proféssus erat, deínde Romam delátæ, collocátæ sunt in monastério ad Aquas Sálvias.

℟. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dóminus, & quasi holocáusti hóstiam accêpit illos : & in témpore erit respéctus illôrum: *Quóniam donum & pax est eléctis Dei. ℣. Qui confidunt in illum, intélligent veritâtem : & fidéles in dilectiône acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iij. Nocturno, Homilia S. Gregorii Papæ super Euangelium. Cùm audiéritis prælia. de Communi plurimorum Martyrum. xlvij.

Vesperæ à Capitulo de S. Raymundo.

DIE XXIII. JANUARII.

In festo S. Raymundi de Peñafort Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontif. lxxiij. præter ea, quæ hîc habentur : & in Hymno. Iste Conféssor. dicitur ℣. Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

Oratio.

Deus, qui beâtum Raymúndum pœniténtiæ Sacraménti insignem minístrum elegísti, & per maris undas mirabíliter traduxísti : concêde, ut ejus intercessiône dignos pœniténtiæ fructus facere, & ad ætérnæ salûtis portum pervenîre valeâmus. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio SS. Vincentij & Anastasij martyrum.

Posteà sanctæ Emerentianæ virginis & martyris, Antiphona. Veni sponsa. ℣. Spécie tua. Oratio. Indulgéntiam. xciij.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Beâtus Raymúndus Barcinonénsis ex nóbili família de Peñafort, Christiánæ Religiônis rudiméntis imbûtus, adhuc párvulus exímia ánimi, & córporis índole magnum áliquid porténdere visus est. Nam adoléscens humanióres lítteras in Pátria proféssus, Bonóniam se cóntulit, ubi pietâtis offíciis, ac Pontifício, civilîque juri séduló incúmbens, & Doctôris láurea insignîtus, ibîdem sacros Cánones magna cum hóminum admiratiône est inter-

interpretâtus. Ejus virtûtum fama percrebrescénte, Berengárius Barcinonénsis Epíscopus, cùm Roma suam ad Ecclésiam rediret, eum conveniéndi causa Bonóniam iter instítuit, & tandem summis précibus, ut secum in Pátriam reverterêtur, obtínuit. Mox ejúsdem Ecclésiæ Canonicatu, & Præpositúra ornâtus, univérso clero, & pópulo integritâte, modéstia, doctrína, & morum suavitâte præfúlsit, ac Deíparæ Vírginis, quam singulári pietâtis affêctu venerabâtur, honôrem & cultum semper pro víribus auxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Annum círciter quintum supra quadragésimum agens, in Ordine Fratrum Prædicatôrum, solémni emíssa professiône, ut novus miles, in omni virtûtum génere, sed præcípuè in charitâte erga egénos, & máximè captívos ab infidélibus deténtos se exércuit. Unde cùm ejus hortâtu sanctus Petrus Nolásco (cujus ipse confessiónes audiêbat) suas opes piíssimo huic óperi conférret: tum eîdem, tum beâto Raymúndo, & Jacóbo Primo Aragóniæ Regi appárens beatíssima Virgo, gratíssimum sibi, & Unigénito Fílio suo fore dixit, si in suum honôrem instituerêtur Ordo Religiosôrum, quibus captívos ex infidélium tyránnide liberándi cura incúmberet. Quare collâtis inter se consíliis, Ordinem beátæ Maríæ de Mercêde Redemptiônis Captivôrum fundavérunt: cui beâtus Raymúndus certas vivéndi leges præscrípsit ad ejúsdem Ordinis vocatiônem ac commodatíssimas; quarum approbatiônem áliquot post annos à Gregório Nono impetrâvit, & dictum sanctum Petrum primum Generâlem Ordinis Magístrum suis ipse mánibus hábitu eôdem indûtum creâvit.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

Ab eôdem Gregório Romam accersítus, & Capelláni, ac Pœnitentiárij, & Confessárij sui múnere deco-

decorâtus, ejúsdem jussu Romanórum Pontíficum decrêta, in divérsis Concíliis & Epístolis sparsa, in unum Decretálium volûmen redêgit. Archiepiscopâtum Tarraconénsem ab ipso Pontífice sibi oblâtum constantíssimè recusâvit. Et totius Ordinis Prædicatôrum generâle Magistérium, quod per biénnium sanctíssimè administráverat, sponte dimîsit. Jacóbo Aragóniæ regi Sacræ inquisitiônis officij suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa patrâvit mirácula; inter quæ illud claríssimum, quòd ex Insula Baleári Majóri Barcinônem reversûrus, strato super aquas pállio, centum sexagínta milliária sex horis conféceris, & suum Cœnóbium jánuis clausis fúerit ingréssus. Tandem propè centenárius, virtútibus & méritis cumulâtus, obdormîvit in Dómino anno salûtis millésimo ducentésimo septuagésimo quinto, quem Clemens Octâvus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In iij. Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Evangelium Sint lumbi vestri præcíncti ut infrà in Communi. lxxxij.

Pro sancta Emerentiana virgine & martyre.

Lectio ix.

Emerentiâna virgo Româna, collactánea beátæ Agnêtis, adhuc catechúmena, fide & charitâte flagrans, fuiéntes in Christiános idolôrum cultóres cùm veheméntius accusâret, à concitáta multitúdine lapídibus óbruta est. Quæ in cruciátibus orans ad sepúlchrum sanctæ Agnétis, próprio sánguine, quem pro Christo constánter effûdit, baptizâta, ánimam Deo réddidit.

Te Deum laudâmus. 18.

In Laudibus fit commemoratio S. Emerentianæ, Antiphona. Símile est regnum. ℣. Diffûsa est. Oratio. Indulgéntiam. cv.

Vesperæ à Capitulo de S. Timotheo Episcopo & martyre, cum commemoratione S. Raymundi.

DIE XXIIII. JANUARII.

In festo S. Timothei Episcopi & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart. xxij. præter sequentia.

Ora-

Oratio. Infirmitâtem nostram, de Communi unius Martyris. xxiij.

Deinde fit commémoratio sancti Raymundi, Antiphona. Hic vir despíciens. ℣. Justum dedúxit. Oratio ut supra. 541.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

TImótheus, Lystris in Lycaónia natus ex patre Gentíli, & matre Judæa, Christiânam colêbat religiônem, cùm in ea loca venit Paulus Apóstolus. Qui fama commôtus, quæ de Timóthei sanctitâte percrebúerat, ipsum adhíbuit sócium suæ peregrinatiônis: sed propter Judæos, qui se ad Christum convérterant, sciéntes Timóthei patrem esse Gentîlem, eum circumcîdit. Cùm ígitur ambo Ephesum venissent, ibi ordinâtus est Epíscopus ab Apóstolo: ut eam Ecclésiam gubernâret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: & in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

AD quem Apóstolus duas epístolas scripsit, álteram Laodicéa, álteram Romæ: quibus in pastorális officij cura confirmâtus, cùm sacrifícium, quod uni Deo debêtur, fieri dæmonum simulácris ferre non posset; pópulum Ephesînum, Dianæ in ejus celebritâte immolántem, ab illa impietâte removêre conâtus, lapídibus óbrutus est: ac pænè mórtuus, à Christiánis erépt.us, & in montem óppido vicînum delâtus, nono Kaléndas Februárij obdormîvit in Dómino.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio vj.

TRiumphâlis beáti mártyris Timóthei dies hódie nobis anniversária celebritâte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, & conglorificábimur. In cujus glorióso agône duo nobis præcípuè consideránda

derânda sunt : indurâta vidélicet tortôris sævítia, & mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortôris, ut eam detestêmur : patiéntia Mártyris, ut eam imitêmur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem : Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quòd autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem : Patiéntia vobis necessária est, ut reportêtis promissiónes.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus : * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus : & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In iij. Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Si quis venit ad me. de Communi unius Mart. xxxj.

Vesperæ de Conversione S. Pauli.

DIE XXV. JANUARII.

In Conversione sancti Pauli Apostoli. Duplex.

Ad Vesperas, Antiphona.

Ego plantávi. cum reliquis de Laudibus. 550. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalm. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Act.* 9.

Saulus adhuc spirans minárum, & cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdôtum, & pétiit ab eo epístolas in Damascum ad synagógas : ut si quos invenísset hujus viæ viros, ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

Hymnus.

Egrégie Doctor Paule mores ínstrue,
Et nostra tecum péctora in cælum trahe :
Velâta dum merídiem cernat Fides,
Et solis instar sola regnet Cháritas.
Sit Trinitáti sempitérna glória ;
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitâte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitâtis sæcula. Amen.

℣. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicâtor veritâtis in univérso mundo.

Ad Magnificat, Antiphona.

Vade Ananîa, & quære Saulum, ecce enim orat : quia vas electiônis est mihi, ut portet nomen meum coram Géntibus, & régibus, & filiis Israël.

Ora-

Oratio.

DEus, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quæsumus, ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus, per ejus apud te exémpla gradiámur. Per Dñm.

Pro commemor. S. Petri, Antiph. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi trádítæ sunt claves regni cælórum. ℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti: concéde, ut intercessiónis ejus auxílio, à peccatórum nostrórum néxibus liberémur.

Deinde fit commemoratio S. Timothei, Antiphona. Qui vult veníre. ℣. Justus ut palma florébit. Oratio. Infirmitátem. xxxiv.

Ad Matutinum, Invitatorium. Laudémus Deum nostrum. * In Conversióne Doctóris Géntium. Psalm. Veníte, exultémus. 1. Hymnus Egrégie Doctor Paule. ut suprà. 545.

In primo Nocturno, Aña. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est & mihi inter Gentes: & cognovérunt grátiam, quæ data est mihi à Christo Dómino. Psalmus. Cæli enárrant. cum reliquis de Communi Apostolórum. iij. Antiphona. Scio cui crédidi, & certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem, justus judex. Psalm. Benedícam. iv. Antiph. Mihi vívere Christus est, & mori lucrum: gloriári me opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi. Psalmus. Eructávit. v. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap. 9.*

SAulus adhuc spirans minárum, & cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad Synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros, ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damásco; & súbitò circumfúlsit eum lux de cælo. Et cadens in terram audívit vocem dicéntem sibi: Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit: Quis es Dómine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre.

℟. Qui

℟. Qui operâtus est Petro in Apostolâtum, operâtus est & mihi inter Gentes: * Et cognovérunt grátiam Dei, quæ data est mihi. ℣. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Et cognovérunt.

Lectio ij.

ET tremens, ac stupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, & ingrédere civitâtem, & ibi dicêtur tibi quid te opórteat fácere: Viri autem illi, qui comitabántur cum eo, stabant stupefácti, audiéntes quidem vocem; néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra: apertísque óculis nihil vidêbat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diêbus non videns, & non manducâvit, neque bibit.

℟. Bonum certâmen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: * Ideóque repósita est mihi corôna justítiæ. ℣. Scio cui crédidi, & certus sum, quia potens est depósitum meum servâre in illum diem. Ideóque repósita.

Lectio iij.

ERat autem quidam discípulus Damásci, nómine Ananías: & dixit ad illum in visu Dóminus: Ananîa. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, & vade in vicum, qui vocâtur Rectus: & quære in domo Judæ Saulum nómine Tarsénsem: ecce enim orat. (Et vidit virum Ananîam nómine introeúntem, & imponéntem sibi manus ut visum recípiat.) Respóndit autem Ananías: Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem: & hic habet potestâtem à princípibus sacerdôtum alligándi omnes, qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade; quóniam vas electiônis est mihi iste, ut portet nomen meum coram Géntibus, & régibus, & filiis Israël. Ego enim osténdam illi, quanta opórteat eum pro nómine meo pati.

℟. Repósita est mihi corôna justítiæ: * Quam reddet mihi Dóminus in illum diem, justus judex. ℣. Scio cui crédidi, & certus sum, quia potens est depósitum meum servâre in illum diem. Quam reddet. Glória Patri. Quam reddet.

In secundo Nocturno, Aña. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis in univérso mundo. Psalmus, Omnes Gentes. vij.

Aña. Magnus sanctus Paulus vas electiônis, verè dignè est

est glorifiándus, qui & méruit thronum duodécimum possidére. Psalmus. Exáudi Deus deprecatiônem. vij. Antiph. Bonum certâmen certávi, cursum consummávi, fidem servávi. Psalm. Exáudi Deus oratiônem meam. viij. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 14. de Sanctis.

Lectio iiij.

HOdie de Actibus Apostolôrum léctio hæc pronuntiâta est: ubi Paulus Apóstolus ex persecutôre Christianôrum, annuntiâtor factus est Christi. Prostrâvit enim Christus persecutôrem; ut fáceret Ecclésiæ Doctôrem: percútiens eum, & sanans: occídens, & vivíficans: occîsus agnus à lupis, & fáciens agnos de lupis. Ita enim in præclára prophetía, cùm Jacob Patriárcha benedíceret fíliis suis (præséntes tangens futûra prospíciens) prædíctum erat, quod in Paulo cóntigit. Erat autem Paulus, sicut ipse testâtur, de tribu Bénjamin. Cùm autem Jacob benedícens filios suos, veníßet ad benedicéndum Bénjamin, ait de illo: Bénjamin lupus rapax.

℟. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis in univérso mundo: * Per quem omnes Gentes cognovérunt grátiam Dei. ℣. Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. Per quem.

Lectio v.

QUid ergo? lupus rapax semper? Absit: sed qui manè rapit prædam, ad vésperam dívidit escas. Hoc in Apóstolo Paulo implêtum est, quia & de illo dictum erat. Jam, si placet, audiâmus illum manè rapiéntem, ad vésperum escas dividéntem. Manè & véspere pósita sunt pro eo, ac si dicerétur, priùs, & pósteà. Sic ergo accipiâmus: Priùs rápiet, pósteà dívidet escas. Atténdite raptôrem. Saulus, inquit, accéptis epístolis à princípibus sacerdôtum, ibat, ut ubicúmque invenîret Christiános, ad sacerdótes attráheret & addúceret, útique puniéndos.

℟. Grátia Dei sum id quod sum: * Et grátia ejus in me vácua non fuit, sed semper in me manet. ℣. Qui operâtus est Petro in Apostolâtum, operâtus est & mihi inter Gentes. Et grátia.

Lectio vj.

IBat spirans, & anhélans cædes, hoc est, manè rápiens. Nam & quando lapidâtus

tus est Stéphanus primus martyr pro nómine Christi, evidéntiùs áderat & Saulus, & sic áderat lapidántibus, ut non ei sufficeret, si tantùm suis mánibus lapidâret. Ut enim esset in ómnium lapidántium mánibus, ipse ómnium vestiménta servâbat: magis sæviens omnes adjuvándo, quàm suis mánibus lapidándo. Audívimus, manè rápiet: videâmus ad vésperam quáliter dívidat escas. Voce Christi prostrâtus de cælo, & accípiens désuper interdíctum jam sæviéndi, cécidit in fáciem suam, priùs prosternéndus, pósteà erigéndus: prius percutiéndus, pósteà sanándus.

℟. Saulus qui & Paulus, magnus prædicâtor, * A Deo confortâtus convalescébat, & confundêbat Judæos. ℣. Osténdens quia hic est Christus Fílius Dei. A Deo. Glória Patri. A Deo.

In tertio Nocturno, Aña. Saulus, qui & Paulus, magnus prædicâtor, à Deo confortâtus convalescébat, & confundêbat Judæos. Psalm. Confitébimur x. Antiph. Ne magnitûdo revelatiônum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus Sátanæ, qui me colaphízet: propter quod ter Dóminum rogâvi, ut auferrêtur à me, & dixit mihi Dóminus: súfficit tibi Paule grátia mea. Psalmus. Dóminus regnâvit exúltet. x. Aña. Repósita est mihi corôna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex. Psalm. Dóminus regnâvit, irascántur. xj. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap 19. d*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilîa venerábilis Bedæ Presbyteri.

Homil. in natali S. Bened.

PErféctus ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, & dat paupéribus; ac véniens séquitur Christum; habébit enim thesáurũ non deficiéntem in cælis. Unde benè interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus: Amẽ dico vobis, quòd vos qui secúti estis me, in regeneratiône cùm séderit Fílius hóminis in sede majestâtis suæ, sedébitis & vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália præmium sperâre dócuit: id est in regeneratiône, cùm vidélicet

licet in vitam immortâlem fuérimus resurgéndo regenerâti, qui in vitam cadûcam mortáliter erâmus géniti.

℟. Sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis, & Doctor Géntium, * Intercêde pro nobis ad Deum, qui te elêgit, ut digni efficiâmur grátia Dei. ℣. Tu es vas electiônis sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis. Intercêde pro nobis.

Lectio viij.

ET justa prorsus retribútio, ut qui hîc pro Christo humánæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic à Christo júdices glorificáti singuláriter cum eo assideant, qui à sequéndis ejus vestígiis nulla ratiône póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantùm Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Mathías eléctus est, tunc esse judicatúros: sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israël judicándæ: alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima est, injudicâta recêdet.

℟. Damasci præpósitus gentis Aretæ regis vóluit me comprehéndere, * Et à frátribus per murum demíssus sum in sporta, * Et sic evási manus ejus in nómine Dómini. ℣. Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quia non méntior. Et à frátribus. Glória Patri. Et sic.

Lectio ix.

ET Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cùm ipse dicat: Nescîtis quóniam Angelos judicábimus, quantò magis sæculária! Sciéndum namque est, omnes qui ad exémplum Apostolôrum sua reliquérunt ómnia, & secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpè número solet in Scriptúris univérsitas designári, per duódecim sedes Apostolôrum, ómnium numerósitas judicántium, & per duódecim tribus Israël, univérsitas eôrum, qui judicándi sunt, osténditur.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

EGo plantávi, Apóllo rigâvit, Deus autem increméntum dedit, allelúia. Psalmus Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Antiphona. Libénter gloriâbor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Antiphona. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Antiphona. Damásci, præpósitus gentis Aretæ regis vóluit

vóluit me comprehéndere, à frátribus per murum demíssus sum in sporta, & sic evási manus ejus in nómine Dómini. Antiphona. Ter virgis cæsus sum, semel lapidâtus sum, ter naufrágium pértuli pro Christi nómine.

Capitulum. *Act. 9.*

Saulus adhuc spirans minârum, & cædis in discípulos Dómini, accéssit ad Príncipem Sacerdôtum, & pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

Hymnus.

Exúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet láudibus:
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.
Vos sæculôrum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium;
Audîte voces súpplicum.
Qui templa cæli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis;
Nos à reátu nóxios
Solvi jubête, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus:
Ut, cùm redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simulque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicâtor veritâtis in univérso mundo.

Ad Benedictus, Antiphona. Vos, qui secúti estis me, sedébitis super sedes, judicántes duódecim tribus Israël, dicit Dóminus.

Oratio.

Deus, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quæsumus, ut qui ejus hódie Conversiônem cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum nostrum.

Et fit commemoratio sancti Petri, Antiphona. Tu es pastor óvium, princeps Apostolôrum, tibi tráditæ sunt claves regni cælôrum.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc Petram ædificábo Ecclésiam meam.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde, ut intercessiônis ejus auxílio à peccatôrum nostrôrum néxibus liberêmur. Qui vivis.

Ad Tertiam, Aña. Libénter gloriâbor. Capitulum. Saulus adhuc spirans. 551.

℞. breve. In omnem terram, * Exîvit sonus eôrum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eôrum. Exîvit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℞. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiphona. Grátia Dei.

Capitulum. *Act. 9. b*

Surréxit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidêbat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diêbus non videns, & non manducâvit, neque bibit.

℞. breve. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℞. Nimis confortâtus est principâtus eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. Ter virgis cæsus sum.

Capitulum. *Act. 9. b*

Saulus autem multò magis convalescêbat, & confundêbat Judæos, qui habitábant Damásci, affirmans quóniam hic est Christus.

℞. br. Nimis honoráti sunt, * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℞. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Antiphona. Ego plantávi. cum reliquis de Laudibus. 550. Psalmi de Communi Apostolorum. xiv. Capitulum. Saulus adhuc spirans. Hymnus. Egrégie Doctor. ℣. Tu es vas. ut suprà in primis Vesperis. 545.

Ad Magnificat, Antiphona. Sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis, & Doctor Géntium intercêde pro nobis ad Deum, qui te elêgit.

Oratio. Deus, qui univérsum. ut suprà. 551.

Deinde fit commemoratio S. Petri, ut suprà. 551.

Et sancti Polycarpi, ut infrà.

DIE XXVI. JANUARII.

In festo sancti Polycarpi Episcopi & martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. xxij. præter ea quæ hic habentur.

Aña. Iste sanctus. ℣. Glória & honôre. Oratio. Deus, qui nos. de Communi unius Martyris. xxiij.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iiij.

POlycárpus, Joánnis Apóstoli discípulus, & ab eo Smyrnæ Epíscopus ordinâtus, totius Asiæ princeps fuit, quippe qui nonnúllos Apostolôrum, & eôrum qui víderant Dóminum, magístros habúerit, & víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub Imperatôre Antoníno Pio, Ecclésiam in Urbe regénte Anicéto, Romam venit: ubi plúrimos credéntium, Marciônis & Valentíni persuasiône decéptos, redúxit ad fidem. Cumque ei fortúitò óbviàm fuísset Márcion, & díceret; Cognóscis nos? respóndit: Cognósco primogénitum diáboli. Pósteà verò, regnánte Marco Antoníno & Lúcio Aurélio Cómmodo, quarta post Nerônem persecutiône, Smyrnæ sedénte Procónsule, & univérso pópulo in amphitheátro advérsus eum personánte, igni tráditus est. Scripsit ad Philippénses valdè útilem epístolam, quæ usque hódie in Asiæ convéntu légitur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodívit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: *Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveã: & in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

De Expositiône sancti Ambrósij Epíscopi in Psalmum centésimum décimum Octâvum.

Serm. 21. Lectio v.

PRíncipes persecúti sunt me gratis: & à verbis tuis trepidâvit cor meum. Benè hoc Martyr dicit, quòd injústè persecutiônum torménta sustíneat: qui nihil rapúerit, nullum violéntus oppréſſerit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum: qui nihil légibus débeat, & graviôra latrónum sustinêre cogâtur supplícia: qui loquâtur justè, & non audiâtur: qui loquâtur plena salûtis, & impugnêtur: ut possit dícere, Cùm loquêbar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiônem pátitur, qui impugnâtur sine crímine: impugnâtur ut nóxius, cùm sit in tali confessiône laudábilis: impugnâtur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriâtur, cùm píetas virtûtum ómnium fundaméntum sit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam præ-

prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Lectio vj.

Verè frustrà impugnâtur, qui apud ímpios & infidos impietâtis arcéssitur, cùm fidei sit magíster. Verùm qui gratis impugnâtur, fortis debet esse & constans. Quómodo ergo subtéxuit : Et à verbis tuis trepidâvit cor meum ? Trepidâre infirmitâtis est, timôris atque formídinis. Sed est étiam infirmitas ad salûtem, est étiam timor sanctôrum. Timête Dóminum omnes sancti ejus: & , Beâtus vir qui timet Dóminum. Qua ratiône beâtus ? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus : * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus : & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10. c.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur; & occúltum, quod non sciêtur. Et réliqua.

Homilîa sancti Hilárij Epíscopi.

Comment. in Matth. can. 10. post medium.

Dominus diem judícij osténdit, quæ abstrûsam voluntâtis nostræ consciéntiam prodet : & ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiônis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas : quia dies judícij nulla hæc fuísse atque inánia revelâbit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine : & quod in aure audîtis, prædicâte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, & doctrînam in ténebris tradidísse : sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, & verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Corôna áurea super caput ejus, *Expréssa signo sanctitâtis, glória honôris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Expréssa signo.

Lectio viij.

Itaque id quod à se dictum est, cum libertâte fidei & confessiônis vult esse loquéndum.

dum. Idcircò quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine : ut quæ secrétò áurium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, & profúndum doctrínæ Euangélicæ secrêtum in lúmine prædicatiônis Apostólicæ revelándum : non timéntes eos, quibus cùm sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est: sed timéntes pótiùs Deum, cui perdéndæ in gehénna & ánimæ & córporis sit potéstas.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitâtis glóriam quæsivit, sed ad cæléstia regna pervênit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

Lectio ix.

NOlíte timêre eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrôrum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor : quando pro natúræ suæ atque oríginis conditiône resolûta, in substántiam spirituâlis ánimæ refundâtur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habêre constántiam; étiam conditiônem, qua tenerêmur, adjêcit : negatûrum se eum Patri in cælis, qui se homínibus in terra negásset : eum porrò qui conféssus coram homínibus se fuísset, à se in cælis confiténdum : qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuisêmus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.

Te Deum laudâmus. 18.

Vesperæ de S. Joanne, cum commemoratione sancti Polycarpi.

DIE XXVII. JANUARII.

In festo S. Joannis Chrysostomi Episcopi & Confessoris Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis liij. præter ea quæ hîc habentur.

In Hymno Vesperarum dicatur : Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

In utrisque Vesperis ad Magnificat, Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beâte Joánnes Chrysóstome, divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

ECclésiam tuam, quæsumus Dómine, grátia cæléstis amplíficet : quam beâti Joán-

Joánnis Chrysóstomi confessôris tui atque Pontíficis illustrâre voluísti gloriósis méritis, & doctrínis. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio S. Polycarpi, Antiphona, Qui vult venîre. ℣. Justus ut palma. xxxiij. Oratio. Deus, qui nos beáti. xxiij.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

JOánnes Antiochênus, propter áureum eloquéntiæ flumen cognoménto Chrysóstomus, à forénsibus & sæculáribus stúdiis ad divínas lítteras summa cum ingénij & indústriæ laude se cóntulit. Itaque sacris initiâtus, ac Présbyter Antiochénæ Ecclésiæ factus, mórtuo Nectário, Arcádij Imperatôris ópera, invîtus Constantinopolitánæ Ecclésiæ præficitur. Quo suscépto pastorâli múnere, depravátos mores, & nobiliôrum hóminum vivéndi licéntiam veheméntiùs objurgâre cœpit. Qua ex libertâte magnam multôrum súbiit invídiam. Apud Eudóxiam étiam, quòd eam propter Callítropæ víduæ pecúniam, & altérius víduæ agrum reprehendísset, gráviter offéndit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

QUare áliquot Episcopôrum acto Chalcédone convéntu, quò ipse vocâtus ire nóluit, quod nec legítimum concílium, nec públicum esse díceret; niténte in primis ipsa contra Chrysóstomum Eudóxia, ejícitur in exílium: sed paulò pòst propter ejus desidérium seditiône pópuli facta, admirábili civitâtis plausu ab exílio revocâtur. Verùm cùm pérditos mores increpâre non desísteret, & ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophíæ ludos fieri prohibêret, conspiratiône inimicôrum Episcopôrum íterùm exulâre cógitur, víduis & egéntibus ómnibus commûnis paréntis ejectiônem lugéntibus. In exílio Chrysóstomus incredíbile est & quanta mala perpéssus sit, & quàm multos ad Jesu Christi fidem convérterit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Le-

Lectio vj.

VErùm, dum Concilio Romæ hábito, decréto Innocéntij Primi Pontíficis restitúitur, à milítibus, qui eum custodiébant, miris in itínere malis & calamitátibus afficitur. Cumque per Arméniam ducerêtur, sanctus Basilíscus martyr, in cujus templo ánteà oráverat, noctu sic eum affátus est; Joánnes frater, crástinus dies nos loco conjúnget. Quare postrídie sumpto Eucharistíæ sacraménto, seque Crucis signo múniens, ánimam Deo réddidit décimo octávo Kaléndas Octóbris. Quo mórtuo, horríbilis grando Constantinópoli cécidit, & quatríduo Augústa cessit è vita. Ejus corpus insigni pompa & hóminum multitúdine celebrâtum, Theodósius Arcádij Fílius Constantinópolim portándum, & honorífice sepeliéndum curâvit sexto Kaléndas Februárij: cujus étiam relíquias venerâtus paréntum suôrum véniam pétiit: quod deínde Romam translâtum, in Basílica Vaticána cónditum est. Multitúdinem, pietâtem, ac splendôrem conciônum, ceterorúmque ejus scriptôrum, interpretándi étiam ratiônem, & inhæréntem senténtiæ sanctôrum librôrum explanatiônem, omnes admirántur, dignúmque exístimant, cui Paulus Apóstolus, quem ille mirífice cóluit, scribénti & prædicánti multa dictâsse videâtur.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliêtur? Et réliqua.

Homilîa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 15. in Matthæum, sub medium.

ATténdite quid díxerit, Vos estis sal terræ: per quod osténdit, quàm necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodò vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam Prophétas: sed ad omnem terram prorsus

ſus ac mare, totúmque mundum, & hunc váriis crimínibus oppréſſum.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, ſtolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradíſi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio viij.

Dicéndo enim, Vos eſtis ſal terræ: oſténdit univérſam hóminum infatuâtam eſſe natûram, & peccatôrum vi corrúptam: & idcírcò illas ab eis virtútes requîrit, quæ máximè ad multôrum ſalûtem procurándam neceſsáriæ ſunt atque útiles. Nam qui manſuêtus eſt ac modéſtus, & miséricors & juſtus, non intra ſe tantúmmodò hæc rectè facta conclûdit, verùm in aliôrum quoque utilitâtem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo eſt atque pacíficus, & perſecutiônem pro veritâte pátitur, nihilóminùs in commûne cómmodum vitam inſtítuit.

℟. In médio Eccléſiæ apéruit os ejus: * Et implêvit eum Dóminus ſpíritu ſapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem theſaurizâvit ſuper eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

Lectio ix.

Ne ígitur putêtis, inquit, ad lévia vos ducéndos eſſe certámina: neque exiguârum rerum vobis ineúndam eſſe ratiônem, Vos eſtis ſal terræ. Quid ígitur: ipſi ne putrefácta medicáti ſunt? Nequâquam: neque enim fieri poteſt, ut ea quæ jam corrúpta ſunt, ſalis perfricatiône reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, ſed antè renovâta, ſibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberâta, aſpergébant ſale, & in ea novitâte conſervábant, quam à Dómino ſuſcéperant. Liberâre quippe à putrédine peccatôrum, Chriſti virtûtis eſt: ut autem ad illa íterùm non revertántur, Apoſtolôrum curæ eſt ac labôris.

Te Deum laudâmus. 18.

In ij. Veſperis fit commem. S. Agnetis, ut infrà.

DIE XXVIII. JANUARII.

Sanctæ Agnetis ſecundò.

Ad Magníficat, Antiphona. Stans à dextris ejus agnus nive candídior Chriſtus ſibi ſponſam & mártyrem conſecrâvit. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próſperè procêde, & regna.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Agnêtis vírginis & mártyris tuæ ſolemnitâte lætíficas: da quæſumus, ut

ut quam venerâmur officio, étiam piæ conversatiônis sequâmur exémplo. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Invitatorium, & Hymnus de Communi Virginum. xciij.

Nocturnum Feriæ currentis, Vers. & duo Resp. ex Nocturnis Festi eo ordine quo sumuntur Responsoria ex Communibus Sanctorum in aliis Festis Simplicibus, ut dicitur in Rubrica de Responsoriis.

Lectio iij.

Beâta Agnes, paréntibus ad ejus sepúlchrum assiduè vigilántibus, quadam nocte choro vírginum comitâta cùm apparuísset, sic ad eos locûta dícitur: Ne me paréntes mórtuam lugeâtis: nam unà cum his virgínibus vivo apud illum in cælis, quem in terris tota mente diléxi. Cùm áliquot post annos Constántia, Constantíni Imperatôris filia, insanábili úlceri medicînam quærens, nondum Christiâna, ad idem sepúlchrum accessísset; obdormíscens sibi audîre visa est vocem hanc Agnêtis: Constánter age Constántia: crede in Jesum Christum Fílium Dei, qui te sanam fáciet. Quæ sanâta, paulò pòst unà cum multis ex família Imperatôris baptísmum suscípiens, ibi Ecclésiam nómine beátæ Agnêtis ædificâvit.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes, Antiphona. Ingréssa Agnes. cum reliquis ut in die Festi. 538. Similiter & ad Horas omnia dicuntur ut annotatur in Festo, præter Orationem, quæ dicitur ut suprà; & deinceps post Nonam nihil fit de ea.

DIE XXIX. JANUARII.

In festo S. Francisci Salesij Episcopi & Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter ea quæ hîc habentur propria.

In Hymno ad Vesperas & Matutinum dicatur: Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

Oratio.

Deus, qui ad animârum salûtem beâtum Franciscum Confessôrem tuum atque Pontíficem, ómnibus ómnia factum esse voluísti: concêde propítius; ut charitâtis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, ætérna gáudia consequâmur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

FRancíscus in óppido Saléſio unde famíliæ cognômen, piis & nobílibus paréntibus natus, à téneris annis futûræ ſanctitâtis indícia præbuit, morum innocéntia & gravitâte. Adoléſcens liberálibus diſciplínis eruditus, mox Philoſophíæ ac Theologíæ Paríſiis óperam dedit: & ne quid ſibi deéſſet ad ánimi cultûram, Juris utriúſque láuream ſumma cum laude Patávij obtínuit, in ſacra æde Lauretána perpétuæ virginitâtis votum, quo pridem Paríſiis ſe obſtrínxerat, innovâvit: à cujus virtûtis propóſito nullis umquam dæmonum fráudibus, nullis sénſuum illécebris pótuit dimovéri.

℟. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

REcusáta in Sabáudiæ Senátu ampliſſima dignitâte, Clericáli milítiæ nomen dedit: tum Sacerdótio initiâtus, & Genevénſis Eccléſiæ præpoſitûram adéptus, ejus múneris partes ádeò perféctè explévit, ut eum Granérius Epíſcopus vindicándis ab hæreſi Calviniána Chaballicénſibus, aliíſque Genévæ finítimis pópulis; Divíni verbi præcônem deſtinârit. Quam expeditiônem álacri ánimo ſuſcípiens, aſpérrima quæque perpéſſus eſt, ſæpè ab hæréticis conquisîtus ad necem, variíſque calúmniis & inſidiis vexâtus. Sed inter tot diſcrímina & agónes inſuperábilis ejus conſtántia ſemper enítuit; Deíque ope protéctus, ſeptuagínta duo míllia hæreticôrum ad Cathólicam Fidem reduxíſſe dícitur, inter quos multi nobilitâte & doctrína inſignes numerántur.

℟. Póſui adjutórium ſuper poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David ſervum meum; óleo ſancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

MOrtuo Granério, qui eum ſibi coadjutôrem decérni curáverat: Epíſcopus conſecrâtus, ſanctitâtis ſuæ rádios circumquâque diffúdit, zelo Eccleſiáſticæ diſciplínæ, pacis ſtúdio, miſericórdia in páuperes, omnîque virtûte conſpícuus. Ad Divíni cultus augméntum novum Ordinem Sanctimoniálium inſtítuit, à Viſitatiône

tiône Beátæ Vírginis nuncupátum, sub Régula sancti Augustíni; cui áddidit Constitutiónes, sapiéntia, discretiône, & suavitâte mirábiles. Suis ítaque scriptis cæléstis doctrína refértis Ecclésiam illustrâvit, quibus iter ad Christiânam perfectiônem tutũ & planum demónstrat. Annum dénique agens quinquagésimum quintum, dum è Gállia Annésium regréditur, post Sacrum in die sancti Joánnis Euangelístæ Lugdúni celebrâtum, gravi morbo corréptus, sequénti die migrâvit in cælum, anno Dómini millésimo sexcentésimo vigésimo secúndo. Ejus corpus Annésium delâtum, in Ecclésia Moniálium dicti Ordinis honorísicè cónditum fuit, cœpítque statim miráculis claréscere. Quibus ritè probátis, ab Alexándro Séptimo Pontífice Máximo in Sanctôrum númerum relâtus est, assignáta ejus festivitáti die vigésima nona Januárij.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: *Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse. intercêdat. Glória Patri. Ipse.

In iij. Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Homo péregrè proficíscens. ut in Communi Confessoris Pontificis. lxij.

In secundis Vesperis, fit commemor. S. Martinæ virginis & mart. ut infrà.

DIE XXX. JANUARII.

In festo S. Martinæ virginis & martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum. xc. præter ea quæ assignantur propria.

Pro commemor. S. Martinæ Virginis & Martyris.

Aña. Veni sponsa Christi, áccipe corônam quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Oratio.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ miràcula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beátæ Martínæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum.

Nisi festum S. Martinæ transferri contingat: tunc enim in primis Vesperis, si à Capitulo fit de eodem Festo, dicitur Hymnus. Martinæ celébri. usque ad Quærit præmia.

mia. & in fine. A nobis ábigas. & ad Matutinum dicitur Hymnus. Non illam. usque in finem. Si verò non transferatur, ad Matutinum erit Hymnus ut infrà.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalmus. Venîte. 2.

Hymnus.

Martínæ célebri pláudite nómini,
Cives Romúlei, pláudite glóriæ:
Insignem méritis dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.

Hæc dum conspícuis orta paréntibus,
Inter delícias, inter amábiles
Luxus illécebras, dítibus áffluit
Faustæ munéribus domus;

Vitæ despíciens cómmoda, dédicat
Se rerum Dómino, & munífica manu
Christi paupéribus distríbuens opes,
Quærit præmia Cælitûm.

Non illam crúcians úngula, non feræ,
Non virgæ horríbili vúlnere cómmovent;
Hinc lapsi è Súperûm sédibus Angeli
Cæléste dape récreant.

Quin & depósita sævítie leo
Se rictu plácido prójicit ad pedes;
Te Martîna tamen dans gládius neci
Cæli cætibus ínserit.

Te, thuris rédolens ara vapóribus,
Quæ fumat, précibus júgiter ínvocat,
Et falsum périmens auspícium tui
Delet nóminis ómine.

A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Martyribus dexter ades, Deus
Une & Trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

Martína virgo Romána, patre consulári, illústri génere nata, téneris adhuc annis orbâta paréntibus, Christiánæ pietâtis ardôre succénsa, divítias, quibus affluêbat, mira in páuperes liberalitâte distríbuit. Sub Alexándro Príncipe, cùm deos inánes cólere juberêtur, immâne fácinus summa libertâte detestâtur. Quaprópter íterùm atque íterùm afflécta verbéribus, uncis, úngulis férreis, testârum fragméntis lacerâta, acutíssimis

tíssimis gládiis membrâtim concísa, ádipe fervénti perúncta, demum in amphitheátro damnâtur ad béstias: à quibus illæsa divínitus evádens, in ardéntem rogum injécta, incólumis pari benefício servâtur.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Et dedûcet te.

Lectio v.

Ex ejus tortóribus nonnúlli, miráculi novitâte corrépti, Dei aspiránte grátia, Christi fidem ampléxi, post cruciátus gloriôsam martyrij palmam cápitis abscissióne promeruêre. Ad ejúsdem preces nunc terræmótibus exortis, nunc ígnibus è cælo tonánte delápsis, deôrum templa prostráta sunt, & simulácra consúmpta. Intérdum ex vulnéribus lac cum sánguine erûpit, splendórque nitidíssimus, ac suavíssimus odor è córpore emanâvit: intérdum sublîmis régia in sede divínis láudibus unà cum Cælítibus interésse visa est.

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà.

Lectio vj.

Hísce prodígiis, ejúsque in primis constántia, ácriter permôtus judex, caput vírgini amputári præcêpit: qua perémpta, auditáque de cælo voce, qua ad Súperos evocabâtur, urbs tota contrémuit, ac multi idolôrum cultóres ad Christi fidem convérsi sunt. Sacrum Martínæ corpus, sedénte sancto Urbáno Primo, martyrio affécctum, Urbáno Octávo Pontífice Máximo, in pervetústa ejúsdem Ecclésia, ad Mamertînum cárcerem, in Capitolíni clivi radícibus, cum sanctôrum Mártyrum Concórdij, Epiphánij, & sóciis corpóribus repértum eôdem loco in meliôrem formam redácto, atque decéntiùs ornáto, magno pópuli concúrsu, totíus Urbis lætítia, solémni ritu ac pompa repósitum est.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia & exultatiône. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Afferéntur. Glória. Afferéntur.

In iij. Nocturno, Homilia sancti Gregorij Papæ in Evangelium. Símile erit regnum cælôrum decem virgínibus. de Communi Vírginum. ciij.

Ad Laudes, Hymnus.

TU natâle solum prótege, tu bonæ
Da pacis réquiem Christíadum plagis:
Armôrū strépitus, & fera prælia
In fines age Thrácios:
Et regum sócians ágmina sub Crucis
Vexíllo, Sólymas néxibus éxime,
Vindéxque innócui sánguinis hósticum
Robur fúnditùs érue.
Tu nostrum cólumen, tu decus ínclytum,
Nostrârum obséquium réspice méntium:
Romæ vota libens éxcipe, quæ pio
Te ritu canit, & colit.
A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Martyribus dexter ades, Deus
Une & Trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Símile est regnum cælôrum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, & comparâvit eam. Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beátæ Martínæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum.

Vesp. de S. Petro Nolasco cum commem. S. Martinæ.

DIE XXXI. JANUARII.

In festo S. Petri Nolasci Confessoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiij. præter sequentia.

In Hymno Vesperarum & Matutini dicatur: Hac die lætus méruit suprémos laudis honóres. Oratio.

DEus, qui in tuæ charitâtis exémplum, ad fidélium redemptiônem sanctum Petrum Noláscum Ecclésiam tuam nova prole fœcundâre divínitus docuísti: ipsius nobis intercessiône concéde, à peccáti servitûte solútis in cæléśti pátria perpétua libertâte gaudêre. Qui vivis & regnas.

Deinde fit commemoratio S. Martinæ virginis, Antiphona. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter cétera. ut suprà.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

PEtrus Noláscus, Recáudi prope Carcasônam in Gállia nóbili génere natus, singulári erga próximum charitâte excélluit. Cujus virtûtis præságium fuit; quòd cùm adhuc in cunábulis vagîret infans, exâmen apum ad eum convolâvit, & favum mellis in ejus déxtera constrúxit. Adoléscens paréntibus orbâtus, Albigénsium hæresim, quæ tunc in Gállia grassabâtur, éxecrans, divéndito património, in Hispániam secéssit; & apud beâtam Vírginem Montis Serráti votum, quo pridem se obstrínxerat, exólvit. Tum Barcinônam pergens, cùm Christi fidélibus ab hóstium servitûte rediméndis omnem pecúniam consumpsisset, seípsum pro iis liberándis venum iri, aut in illôrum víncula súffici cúpere dictitâbat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

QUàm gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarâvit evéntus: nam noctu oránti, & de Christianôrum in captivitâte degéntium subsídio multa ánimo volvénti, beâta Virgo appárens, Fílio suo sibíque acceptíssimum fore suggéssit, si ad sui honôrem Religiosôrum Ordo instituerêtur, quibus præcípuè esset cura captívos ab infidélium tyránnide liberâre. Huic cæléstí mónito íllicò obtémperans, unà cum sancto Raymúndo de Peñafort, & Jacóbo Primo, rege Aragóniæ, de eâdem re à Dei Genitrîce ipsâ nocte præmónitis, Religiônem beátæ Maríæ de Mercêde Redemptiônis Captivôrum instítuit: Sodálibus suis quarto voto obstríctis, manéndi in pignus sub Paganôrum potestâte, si pro Christianôrum liberatiône opus fúerit.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad.

Lectio vj.

EDito virginitátis voto, illibâtam perpétuò castitâtem servâvit. Patiéntia, humilitâte, abstinéntia, ceterísque virtútibus mirabíliter enítuit. Prophetíæ dono illústris, futûra prædíxit: inter quæ máximè celebrâtur quòd Jacôbus rex Valéntiam à Mauris occupâtam expugnáverit; accépta priùs ab eo obti-

obtinéndæ victóriæ securitâte. Angeli Custôdis, ac Deíparæ Vírginis frequénti apparitiône recreabâtur. Sénio tandem conféctus, de imminénti morte cértior factus, in morbum íncidit, sanctísque reféctus Sacraméntis, fratres suos ad charitâtem erga captívos cohortâtus, & Psalmum, Confitêbor tibi Dómine in toto corde meo, devotíssimè récitans, ad illa verba, Redemptiônem misit Dóminus pópulo suo, spíritum Deo réddidit média nocte Vigíliæ Nativitâtis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo sexto. Cujus festivitâtem Alexánder Séptimus die trigésima prima Januárij celebrári præcêpit.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In tertio Nocturno, Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri in Euangelium. Nolite timêre pusillus grex. de Communi Confessoris non Pontificis. lxxxviij.

In ij. Vesperis fit commem. S. Ignatij Episcopi & mart. Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio. Infirmitâtem nostram. ut suprà.

FESTA FEBRUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum. clxxix.

DIE I. FEBRUARII.

In festo S. Ignatij Episcopi & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. xxij. exceptis his quæ hîc ponuntur. Oratio.

Infirmitâtem nostram réspice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beáti Ignátij mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriôsa nos prótegat. Per Dominum nostrum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurente.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iiij.

Ignátius Antiochénæ Ecclésiæ tértius post Petrum Apóstolum Epíscopus, commovénte persecutiônem Trajáno, damnâtus ad

ad béstias, Romam vinctus míttitur. Cumque návigans Smyrnam venísset, ubi Polycárpus audîtor Joánnis Epíscopus erat, scripsit unam Epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tértiam ad Trallénses, quartam ad Romános: & inde egrédiens scripsit ad Philadélphios, & Smyrnæos, & própriam ad Polycárpum, commendans illi Antiochénsem Ecclésiam, in qua & de Euangélio, quod nuper à me translâtum est, super persóna Christi ponit testimónium.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveā: & in vínculis non derelîquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Dignum autem vidêtur, quia tanti viri fécimus mentiônem, & de Epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere. De Syria usque ad Romam pugno ad béstias in mari & in terra, nocte diéque ligâtus cum decem leopárdis, hoc est milítibus, qui me custódiunt; quibus & cùm benefécceris, pejóres fiunt. Iníquitas autem eôrum mea doctrína est: sed non idcircò justificâtus sum. Utinam fruar béstiis, quæ mihi sunt præparátæ: quas & oro mihi velóces esse ad intéritum, & ad supplícia, & állici ad comedéndum me; ne, sicut & aliôrum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quòd si venîre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgêbo, ut dévorer. Ignóscite mihi filíoli: quid mihi prosit, ego scio.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Lectio vj.

Nunc incípio Christi esse discípulus, nihil de his quæ vidéntur, desíderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiæ, confráctio óssium, membrôrum divísio, & totîus córporis contrítio, & tota torménta diáboli in me véniant tantùm ut Christo fruar. Cumque jam damnâtus esset ad béstias, & ardôre patiéndi rugiéntes audîret leónes, ait: Fruméntum Christi sum; déntibus bestiârum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério.

℟. Sto-

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus: * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus: & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap 12. d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit; ipsum solum manet. Et réliqua.

Homilîa sancti Augustíni Epíscopi.

Tractatu 51. in Ioannem, sub medium.

IPse Dóminus Jesus erat granum mortificándum, & multiplicándum: mortificándum infidelitâte Judæôrum, multiplicándum fide populôrum. Jam verò exhórtans ad passiônis suæ sectánda vestígia, Qui amat, inquit, ánimam suam, perdet eam. Quod duôbus modis intélligi potest. Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenêre in Christo, noli mortem timêre pro Christo. Item álio modo: Qui amat ánimam suam, perdet eam: noli amâre, ne perdas: noli amâre in hac vita, ne perdas in ætérna vita.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitâtis, glória honôris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Expréssa signo.

Lectio viij.

HOc autem, quod postérius dixi, magis habêre vidêtur Euangélicus sensus. Séquitur enim: Et qui odit ánimam suam in hoc mundo; in vitam ætérnam custôdit eam. Ergo, quod suprà dictum est, Qui amat, subintellígitur, in hoc mundo, ipse útique perdet: qui autem odit, útique in hoc mundo, in vitam ætérnam ipse custôdit eam. Magna & mira senténtia, quemádmodum sit hóminis in ánimam suam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si malè amáveris, tunc odísti: si benè óderis, tunc amásti. Felíces, qui odérunt custodiéndo, ne perdant amándo.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicũ non tímuit, nec terrénæ dignitâtis glóriam quæsivit, sed ad cæléstia regna pervênit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi

illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

Lectio ix.

SEd vide ne tibi subrêpat, ut teípsum velis interímere, sic intelligéndo, quòd debes odísse in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam malígni atque pervérsi hómines, & in seípsis crudelióres & sceleratióres homicídæ, flammis se donant, aquis se præfócant, præcipítio se collídunt, & péreunt. Hoc Christus non dócuit: immò étiam diábolo præcipítium suggerénti respóndit, Redi retro sátanas: scriptum est, Non tentâbis Dóminum Deum tuum. Petro autem dixit, signíficans qua morte clarificatûrus erat Deum. Cùm esses júnior, cingébas te, & ambulábas quò volébas: cùm autem senúeris, alter te cinget, & feret quò tu non vis. Ubi satis expréssit, non à seípso, sed ab álio debêre occídi, qui vestígia séquitur Christi.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE II. FEBRUARII.

IN FESTO PURIFICATIONIS B. MARIÆ virginis. Duplex.

AD VESPERAS,

Antiphona.

O Admirábile commércium! Creâtor géneris humáni, animâtum corpus sumens, de Vírgine nasci dignâtus est: & procédens homo sine sémine, largîtus est nobis suam Deitâtem. Psalm. Dixit Dóminus. & reliqui consueti de sancta Maria, ut in eius Officio parvo. cliv. Antiphona. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humânũ: te laudâmus Deus noster. Añа. Rubum quem víderat Móyses incombústum, conservâtam agnóvimus tuam laudábilem virginitâtem: Dei génitrix intercêde pro nobis. Añа. Germinâvit radix Jesse: orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatôrem: te laudâmus Deus noster. Añа. Ecce María génuit nobis Salvatôrem, quem Joánnes videns exclamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei: ecce qui tollit peccâta mundi, allelúia.

Capitulum. *Malach.* 3.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparâbit viã ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominâtor, quem vos quæritis; & Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus.

AVe maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cæli porta.

Sumens

Sumens illud Ave,
Gabriëlis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singulâris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætêmur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Trinus honor unus. Amen.

℣. Respónsum accêpit Símeon à Spíritu sancto. ℟. Non visûrum se mortem, nisi vidêret Christum Dómini.

Ad Magnificat, Antiphona. Senex púerum portâbat, puer autem senem regêbat: quem virgo péperit, & post partum virgo permánsit: ipsum quem génuit, adorâvit.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, majestâtem tuam súpplices exorâmus: ut sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentâtus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum.

Et non fit comm. S. Ignatij.

Ad Completorium, & alias Horas, in fine omnium Hymnorum dicitur, Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine. præterquam in Hymno, Ave maris stella. Quod semper servatur, quando fit Officium de S. Maria.

Ad Matutinum, Invitator. Ecce venit ad templum sanctum suum Dominâtor Dóminus: * Gaude & lætâre Sion, occúrrens Deo tuo. Psalmus. Venîte, exultêmus. 2. Hymnus. Quem terra. infrà. clviij.

Antiphonæ & Psalmi Nocturnorum dicuntur ut in Officio parvo B. Mariæ.

In primo Nocturno.

℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

De libro Exodi.

Lectio j. *Cap.* 13.

Locûtus est Dóminus ad Móysen, dicens: Sanctífica mihi omne primogénitum quod áperit vulvam in filiis Israël tam de homínibus quàm de juméntis: mea sunt enim ómnia. Et ait Móyses ad pópulum: Cùm introdúxerit te Dóminus in terram

terram Chananæi, sicut jurâvit tibi & pátribus tuis, & déderit tibi eam, separâbis omne quod áperit vulvam Dómino, & quod primitîvum est in pecóribus tuis: quidquid habúeris masculíni sexus, consecrâbis Dómino. Primogénitum ásini mutâbis ove: quod si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis, prétio rédimes.

℟. Adórna thálamum tuum Sion, & súscipe Regem Christum: * Quem virgo concêpit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorâvit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem.

De libro Levítici.

Lectio ij. *Cap.* 12.

Locûtus est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere fíliis Israël, & dices ad eos: Múlier, si suscépto sémine pepérerit másculum, immúnda erit septem diêbus, juxta dies separatiônis ménstruæ. Et die octâvo circumcidêtur infántulus: ipsa verò trigínta tribus diêbus manêbit in sánguine purificatiônis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediêtur in Sanctuárium, donec impleántur dies purificatiônis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duâbus hebdomádibus, juxta ritum fluxus ménstrui, & sexagínta sex diébus manêbit in sánguine purificatiônis suæ.

℟. Postquam impléti sunt dies purgatiônis Maríæ, secúndùm legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino: * Sicut scriptum est in lege Dómini, Quia omne masculînum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. ℣. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbârũ. Sicut scriptum est.

Lectio iij.

Cumque expléti fúerint dies purificatiônis suæ, pro fílio, sive pro fília, déferet agnum annículum in holocáustum, & pullum colúmbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimónij, & tradet sacerdóti, qui ófferet illa coram Dómino, & orâbit pro ea, & sic mundábitur à proflúvio sánguinis sui. Ista est lex pariéntis másculum aut féminam. Quòd si non invénerit manus ejus, nec potúerit offérre agnum, sumet duos túrtures vel duos pullos columbârum, unum in holocáustum, & álterum pro peccáto: orabítque pro ea sacérdos, & sic mundábitur.

℟. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos

los columbârum, * Sicut scriptum est in lege Dómini. ℣. Postquam autem impléti sunt dies purgatiônis Maríæ: secúndùm legem Móysi, tulérunt illum in Jerúsalem, ut sisterent eum Dómino. Sicut scriptum est. Glória Patri. Sicut scriptum est.

In secundo Nocturno.

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 13. de temp. post init.

Lectio iiij.

SIc olim prædíctum est: Mater Sion dicit: Homo, & homo factus est in ea: & ipse fundâvit eam Altíssimus. O omnipoténtia nascéntis! ô magnificéntia de cælo ad terram descendéntis! Adhuc in útero portabâtur, & ex útero matris à Joánne Baptísta salutabâtur. In templo præsentabâtur, & à Simeône sene, famóso, annóso, probáto, coronáto agnoscebâtur. Tunc cognôvit, tunc adorâvit, tunc dixit: Nunc Dómine dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutâre tuum.

℟. Símeon justus & timorâtus expectâbat redemptiônem Israël: * Et Spíritus sanctus erat in eo. ℣. Respónsum accêpit Símeon à Spíritu sancto non visûrum se mortem, nisi vidêret Christum Dómini. Et Spíritus.

Lectio v.

DIfferebâtur exîre de sæculo, ut vidêret natum, per quem cónditum est sæculum. Agnôvit infántem senex, factus est in púero puer. Innovâtus in ætâte, qui plenus erat pietâte. Símeon senex ferêbat Christum infántem, Christus regêbat Simeônis senectûtem. Dictum ei fúerat à Dño, quòd non gustâret mortem, nisi vidêret Christum Dñi natum. Natus est Christus, & implêtum est desidérium senis in mundi ipsius senectûte. Ipse ad senem hóminem venit, qui mundum inveterâtum invênit.

℟. Respónsum accêpit Símeon à Spíritu sancto, non visûrum se mortem, nisi vidêret Christum Dómini: * Et benedíxit Deum, & dixit: Nunc dimíttis servum tuum in pace, quia vidérunt óculi mei salutâre tuum Dómine. ℣. Cùm indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndùm consuetúdinem legis pro eo: ipse accêpit eum in ulnas suas. Et benedíxit.

Lectio vj.

IN isto quidem sæculo diu esse nolêbat, & Christum in hoc sæculo vidêre cupiêbat;

bat; cantans cum Prophéta, & dicens: Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, & salutâre tuum da nobis. Dénique, ut novéritis ita esse istîus lætítiam, conclûsit, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutâre tuum. Prophétæ cecinérunt conditôrem cæli & terræ in terra cum homínibus futûrum: Angelus nuntiâvit creatôrem carnis & spíritus in carne ventûrum: salutâvit Joánnes ex útero in útero Salvatôrem: Símeon senex Deum agnôvit infántem.

℟. Cùm indúcerent púerum Jesum paréntes ejus in templum, ut fácerent secúndùm consuetúdinem legis pro eo, accêpit eum Símeon in ulnas suas, & benedíxit Deum, dicens: * Nunc dimíttis Dómine servum tuum in pace ℣. Suscípiens Símeon púerum in mánibus, exclamâvit, dicens. Nunc dimíttis. Glória Patri. Nunc dimíttis.

In tertio Nocturno.

℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2. c*

IN illo témpore: Postquam impléti sunt dies purgatiônis Maríæ secúndum legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem ut sisterent eum Dómino: sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Homilîa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 2. Comment. in Lucæ cap. 2. post initium.

ET ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon, & homo iste justus & timorâtus, expéctans consolatiônem Israël. Non solùm ab Angelis, & Prophétis, & à pastóribus, sed étiam à senióribus & justis generátio Dómini accêpit testimónium. Omnis ætas, & utérque sexus, eventorúmque mirácula fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elísabeth prophêtat, Magus adôrat, útero clausus exúltat, vídua confitêtur, justus expéctat.

℟. Suscípiens Jesum in ulnas suas Símeon, exclamâvit, & dixit: * Tu es verè lumen ad illuminatiônem Géntium, & glóriam plebis tuæ Israël. ℣. Cùm indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, & ipse accêpit eum in ulnas suas, & benedíxit Deum, & dixit. Tu es verè. Benedíctio. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercêdat pro nobis ad Dóminum.

Lectio

Lectio viij.

ET benè justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirêbat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitâtis exólvi, sed expéctans vidêre promíssum: sciêbat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et ipse accêpit eum in ulnas suas, & benedíxit Deum, & dixit: Nunc dimítte servum tuum Dómine secúndùm verbum tuum in pace. Vide justum, velut corpóreæ cárcere molis inclûsum, velle dissólvi, ut incípiat esse cum Christo. Dissólvi enim, & cum Christo esse, multò mélius est.

℟. Senex púerum portâbat, puer autem senem regêbat: * Quem virgo concêpit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorâvit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem virgo. Glória Patri. Quem virgo.

Lectio ix.

SEd qui vult dimítti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expéctet Christum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei, compleĉtâtur opéribus velut quibúsdam suæ fidei bráchiis: tunc dimittêtur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam. Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatiône diffûsam, & prophetîâ incrédulis negâtam esse, non justis. Ecce & Símeon prophêtat, in ruînam & resurrectiônem plurimôrum venísse Dóminum Jesum Christum: ut Justôrum iniquorúmque mérita discérnat, & pro nostrôrum qualitâte factôrum, judex verus & justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

SImeon justus & timorâtus expectâbat redemptiônem Isráël, & Spíritus sanctus erat in eo. Psalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Domínica. 19. Antiphona. Respónsum accêpit Símeon à Spíritu sancto, non visûrum se mortem, nisi vidêret Dóminum. Antiph. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Antiph. Lumen ad revelatiônem Géntium, & glóriam plebis tuæ Isráël. Antiphona. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbârum.

Capitulum. *Malach.* 3.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparâbit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominâtor, quem

quem vos quæritis;& Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus.

O Gloriôsa Vírginum,
Sublîmis inter sidera,
Qui te creâvit, pàrvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cæli reclûdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre,& almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Cùm indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, accêpit eum Símeon in ulnas suas, & benedíxit Deum, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, majestâtem tuam súpplices exorâmus: ut sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentâtus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad Primam, in ℟. brevi dicitur. ℣. Qui natus es de María vírgine. Et sic dicitur semper quando fit de B. Vírgine.

Ad Tertiam, Aña. Respónsum accêpit Símeon. Capitulum. Ecce ego mitto. 574.

℟. breve. Spécie tua, *Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Accípiens Símeon.

Capitulum. *Malach.* 3.

Ecce véniet, dicit Dóminus exercítuum: & quis póterit cogitâre diem advéntus ejus, & quis stabit ad vidéndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, & quasi herba fullônum.

℟. breve. Adjuvâbit eam, *Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Obtulérunt.

Capitulum. *Malach* 3.

Et placêbit Dómino sacrifícium Juda & Jerúsalem, sicut dies sæculi, & sicut anni

anni antíqui, dicit Dóminus omnípotens.

℟. br. Elêgit eam Deus, *Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphona. Símeon justus. cum reliquis de Laudibus. 574. Psalmi, Capitulum, Hymnus, & ℣. ut in primis Vesp. 569. Ad Magnificat, Antiphona. Hódie beâta virgo María púerum Jesum præsentâvit in templo, & Símeon replêtus Spíritu sancto accêpit eum in ulnas suas, & benedíxit Deum in ætérnum.

Oratio, ut suprà. 575.

Deinde fit commemoratio S. Blasij.

DIE III. FEBRUARII.

S. Blasij Episcopi & mart. Antiph. Iste sanctus. ℣. Glória & honôre. Oratio. Deus, qui nos beáti. de Communi unius Mártyris. xxiij.

Lectio iij.

Blásius, Sebáste in Arménia cùm virtûtum laude florêret, ejúsdem civitâtis Epíscopus elígitur. Qui quo témpore Diocletiânus insatiábilem crudelitâtem in Christiános exercêbat, se in spelúncam ábdidit montis Argæi: ubi tamdiu látuit, dum ab Agricolái præsidis milítibus venántibus deprehénsus, & ad Præsidem ductus, ejus jussu conjéctus est in víncula. Quo in loco multos ægrótos sanâvit, qui ad Blásium, ejus fama sanctitâtis addúcti, deferebántur. In illis puer fuit, qui desperáta à médicis salûte, trânsvérsa spina faucibus inhæréntes, ánimam agêbat. Prodúctus autem ad Præsidem Blásius semel & íterùm, cùm nec blandítiis, nec nimis addúci posset, ut diis sacrificâret, primùm virgis cæsus, deínde in equúleo férreis pectínibus dilaniâtus est: postrémò dempto cápite, illústre fidei testimónium Christo Dómino dedit, tértio Nonas Februárij.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE IV. FEBRUARII.

In festo S. Andreæ Corsini Episcopi & Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter ea quæ hic ponuntur propria.

In Hymno ad Vesp. & Matutinum dicatur: Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres.

Oratio.

Deus, qui in Ecclésia tua nova semper instáuras exémpla virtûtum: da pópulo tuo

tuo beáti Andréæ Confessôris tui atque Pontíficis ita sequi vestígia, ut assequâtur & præmia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum. Qui tecum vivit & regnat, in unitâte Spíritus sancti Deus. Per ómnia sæcula.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Andrêam Floréntiæ ex nóbili Corsinôrum família natum, paréntes précibus à Deo impetrárunt, & beátæ Vírgini spopondérunt. Quális autem futûrus esset, divíno præságio, ántequam nascerêtur, osténsum est: nam mater grávida sibi visa est per quiétem lupum edidísse, qui ad Carmelitârum ædem pergens, in ipso templi vestíbulo statim in agnum convérsus est. Adoléscens piè & ingénuè educâtus, cùm sensim ad vítia declinâret sæpè à matre increpâtus fuit. Ubi autem cognôvit se paréntum voto Deíparæ Vírgini dicâtum fuísse, Dei amôre succénsus, deque visu matris admónitus, Carmelitârum institûtum amplexus est, in quo váriis tentatiónibus à dæmone vexâtus, numquam tamen pótuit à Religiônis propósito dimovéri. Mox Lutétiam missus, eménso studiôrum currículo, & láurea donâtus, in pátriam revocâtur, suîque Ordinis regímini in Hetrúria præficitur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

Interèa Fesulâna Ecclésia suo viduâta Pastôre eum sibi Epíscopum elêgit: quo múnere se indígnum æstimans, diu látuit ignôtus, donec púeri voce mirabíliter loquéntis próditus, & extra urbem invéntus, ne divínæ contradíceret voluntáti, Epíscopâtum suscépit. Ea dignitâte auctus, humilitáti, quam semper colúerat, impénsius incúbuit; & pastoráli solicitúdini misericórdiam in páuperes, liberalitâtem, oratiônis assiduitâtem, vigílias, aliásque virtútes adjúnxit, & spíritu étiam Prophético clarus fuit; ádeò ut ejus sánctitas ab ómnibus celebrarêtur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: *Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum; óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

HIs permôtus Urbânus Quintus, ad sedándas Bonóniæ turbas, Andrêam legâtum misit: quo in múnere multa perpéssus cívium ódia, quæ ad interneciônem exárserant, summa prudéntia restínxit; tum restitúta tranquillitâte, ad própria revérsus est. Nec multò pòst assiduis labóribus, & voluntária carnis maceratiône conféctus, óbitus die à beáta Vírgine sibi prædícto, ad cæléstia regna migrâvit anno Dómini millésimo trecentésimo septuagésimo tértio, ætâtis suæ septuagésimo primo. Quem Urbânus Octâvus multis magnísque miráculis clarum Sanctôrum número adscrípsit. Ejus corpus Floréntiæ in Ecclésia sui Ordinis quiéscit, & máxima cívium veneratiône cólitur, quibus non semel in præsénti discrímine præsidio fuit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse. intercêdat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

In iii Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Evangelium. Homo péregrè proficíscens. de Communi Confessoris Pontificis. lxij.

Vesperæ à Capitulo de sequenti cum commemorat. præcedentis.

DIE V. FEBRUARII.

In festo S. Agathæ virginis & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum. xc. præter ea quæ hîc assignantur propria.

AD VESPERAS,

Capitulum. *Eccli.* 51.

COnfitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo: quóniam adjûtor, & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône.

Hymnus.

JEsu, corôna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decôrus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecâmur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Ne-

Nescîre prorsus ómnia
Corruptiônis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito
In sæculôrum sæcula. Amen.
℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona. Stans beâta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orâbat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter pervenîre.

Oratio.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beátæ Agathæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio S. Andreæ Corsini.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus. Vírginis Proles. xciij.

In primo Nocturno, Aña. Ingénua sum, & ex spectábili génere, ut omnis parentêla mea testâtur. Psalmus. Beâtus vir. xxiij. Antiphona. Summa ingenúitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobâtur. Psalmus. Quare fremuérunt. xxiv. Antiph. Ancílla Christi sum, ídeo me osténdo servîlem habêre persônam. Psalmus Dómine, quid multiplicáti. xxiv. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna. Pater noster.

Lectiones dicuntur de Libro Ecclesiastici. Confitêbor tibi Dómine Rex. ut in Communi Vírginum. cvj.

℟. j. Dum torquerêtur beâta Agatha in mamílla gráviter, dixit ad júdicem: * Impie, crudélis, & dire tyránne, non es confûsus amputâre in fémina, quod ipse in matre suxísti? ℣. Ego enim hábeo mamíllas íntegras intus in ánima mea, quas ab infántia Dómino consecrávi. Impie, crudêlis.

℟. ij. Agatha lætíssimè & gloriánter ibat ad cárcerem: * Quasi ad épulas invitâta: & agônem suum Dómino précibus commendâbat. ℣. Nobilíssimis orta natálibus, ab ignóbili gaudens trahebâtur ad cárcerem. Quasi.

℟. iij. Quis es tu, qui venísti ad me curâre vúlnera mea?

anni antíqui, dicit Dóminus omnípotens.

℟. br. Elêgit eam Deus, *Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphona. Símeon justus. cum reliquis de Laudibus. 574. Psalmi, Capitulum, Hymnus, & ℣. ut suprà in j. Vesp. 569. Ad Magnificat, Antiphona. Hódie beâta virgo María púerum Jesum præsentâvit in templo, & Símeon replêtus Spíritu sancto accêpit eum in ulnas suas, & benedíxit Deum in ætérnum.

Oratio, ut suprà. 575.

Deinde fit commemoratio S. Blasij.

DIE III. FEBRUARII.

S. Blasij Episcopi & mart. Antiph. Iste sanctus. ℣. Glória & honôre. Oratio. Deus, qui nos beáti. de Communi unius Mártyris. xxiij.

Lectio iij.

Blásius, Sebáste in Arménia cùm virtûtum laude florêret, ejúsdem civitâtis Epíscopus elígitur. Qui quo témpore Diocletiânus insatiábilem crudelitâtem in Christiános exercêbat, se in spelúncam àbdidit montis Argæi: ubi tamdiu látuit, dum ab Agricolái præsidis milítibus venántibus deprehénsus, & ad Præsidem ductus, ejus jussu conjéctus est in víncula. Quo in loco multos ægrótos sanâvit, qui ad Blásium, ejus fama sanctitâtis addúcti, deferebántur. In illis puer fuit, qui desperáta à médicis salûte, trânsvérsa spina faucibus inhærénte, ánimam agêbat. Prodúctus autem ad Præsidem Blásius semel & íterùm, cùm nec blandítiis, nec nimis addúci posset, ut diis sacrificâret, primùm virgis cæsus, deínde in equúleo férreis pectínibus dilaniâtus est: postrémò dempto cápite, illústre fidei testimónium Christo Dómino dedit, tértio Nonas Februárij.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE IV. FEBRUARII.

In festo S. Andreæ Corsini Episcopi & Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter ea quæ hîc ponuntur propria.

In Hymno ad Vesp. & Matutinum dicatur: Hac die lætus méruit suprémos Laudis honóres. Oratio.

Deus, qui in Ecclésia tua nova semper instáuras exémpla virtûtum: da pópulo tuo

tuo beáti Andréæ Confessôris tui atque Pontíficis ita sequi vestígia, ut assequâtur & præmia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum. Qui tecum vivit & regnat, in unitâte Spíritus sancti Deus. Per ómnia sæcula.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

ANdrêam Florentíæ ex nóbili Corsinôrum família natum, paréntes précibus à Deo impetrárunt, & beátæ Vírgini spopondérunt. Quális autem futûrus esset, divíno præságio, ántequam nascerêtur, osténsum est: nam mater grávida sibi visa est per quiétem lupum edidísse, qui ad Carmelitârum ædem pergens, in ipso templi vestíbulo statim in agnum convérsus est. Adoléscens piè & ingénuè educâtus, cùm sensim ad vítia declinâret sæpè à matre increpâtus fuit. Ubi autem cognôvit se paréntum voto Deíparæ Vírgini dicâtum fuísse, Dei amôre succénsus, deque visu matris admónitus, Carmelitârum institûtum amplèxus est, in quo váriis tentatiónibus à dæmone vexâtus, numquam tamen pótuit à Religiônis propósito dimovéri. Mox Lutétiam missus, eménso studiôrum currículo, & láurea donâtus, in pátriam revocâtur, suîque Ordinis regímini in Hetrúria præficitur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

INtéreà Fesulâna Ecclésia suo viduâta Pastôre eum sibi Epíscopum elêgit: quo múnere se indígnum æstimans, diu látuit ignôtus, donec púeri voce mirabíliter loquéntis próditus, & extra urbem invéntus, ne divínæ contradíceret voluntáti, Epíscopâtum suscépit. Ea dignitâte auctus, humilitáti, quam semper colúerat, impénsius incúbuit; & pastoráli solicitúdini misericórdiam in páuperes, liberalitâtem, oratiônis assiduitâtem, vigílias, aliásque virtútes adjúnxit, & spíritu étiam Prophético clarus fuit; ádeò ut ejus sánctitas ab ómnibus celebrarêtur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: *Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum; óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

HIs permôtus Urbânus Quintus, ad sedándas Bonóniæ turbas, Andrêam legâtum misit: quo in múnere multa perpéssus cívium ódia, quæ ad interneciônem exárserant, summa prudéntia restínxit; tum restitúta tranquillitâte, ad própria revérsus est. Nec multò pòst assiduis labóribus, & voluntária carnis maceratiône conféctus, óbitus die à beáta Vírgine sibi prædícto, ad cæléstia regna migrâvit anno Dómini millésimo trecentésimo septuagésimo tértio, ætâtis suæ septuagésimo primo. Quem Urbânus Octâvus multis magnísque miráculis clarum Sanctôrum número adscrípsit. Ejus corpus Floréntiæ in Ecclésia sui Ordinis quiéscit, & máxima cívium veneratiône cólitur, quibus non semel in præsénti discrímine præsidio fuit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

In iii Nocturno, Homilia S. Gregorii Papæ in Evangelium. Homo peregrè proficíscens. de Communi Confessoris Pontificis. lxij.

Vesperæ à Capitulo de sequenti cum commemorat. præcedentis.

DIE V. FEBRUARII.

In festo S. Agathæ virginis & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum. xc. præter ea quæ hîc assignantur propria.

AD VESPERAS,

Capitulum. *Eccli.* 51.

COnfitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo: quóniam adjûtor, & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône.

Hymnus.

JEsu, corôna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decôrus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecâmur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,

Nescîre prorsus ómnia
Corruptiônis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito
In sæculôrum sæcula. Amen.
℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona. Stans beâta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orâbat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter pervenîre.

Oratio.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beátæ Agathæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commemoratio S. Andreæ Corsini.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalm. Venîte, exultêmus. 1.

Hymnus. Vírginis Proles. xciij.

In primo Nocturno, Aña. Ingénua sum, & ex spectábili génere, ut omnis parentêla mea testâtur. Psalmus. Beâtus vir. xxiij. Antiphona. Summa ingeníuitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobâtur. Psalmus. Quare fremuérunt. xxiv. Antiph. Ancílla Christi sum, ídeo me osténdo servîlem habêre persônam. Psalmus Dómine, quid multiplicáti. xxiv. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna. Pater noster.

Lectiones dicuntur de Libro Ecclesiastici. Confitêbor tibi Dómine Rex. ut in Communi Vírginum. cvj.

℟. j. Dum torquerêtur beâta Agatha in mamílla gráviter, dixit ad júdicem: * Impie, crudêlis, & dire tyránne, non es confûsus amputâre in fémina, quod ipse in matre suxísti? ℣. Ego enim hábeo mamíllas íntegras intus in ánima mea, quas ab infántia Dómino consecrávi. Impie, crudêlis.

℟. ij Agatha lætíssimè & gloriánter ibat ad cárcerem: * Quasi ad épulas invitâta: & agônem suum Dómino précibus commendâbat. ℣. Nobilíssimis orta natálibus, ab ignóbili gaudens trahebâtur ad cárcerem. Quasi.

℟. iij. Quis es tu, qui venísti ad me curâre vúlnera mea?

 Ego

Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites filia: ipse me misit ad te, * Quem dilexísti mente, & puro corde. ℣. Nam & ego Apóstolus ejus sum, & in nómine ejus scias te esse curándam. Quem dilexísti. Glória Patri. Quem dilexísti.

In secundo Nocturno, Aña. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promíttis, audíto Christi nómine mansuéscunt. Psalmus. Cùm invocârem. xxvj. Antiph. Si ignem adhíbeas, rorem mihi salvíficum de cælo Angeli ministrábunt. Psalmus. Verba mea. xxvij. Antiphona. Agatha lætíssimè & gloriánter ibat ad cárcerem, quasi ad épulas invitâta: & agônem suum Dómino précibus commendâbat. Psalmus. Dómine Dóminus noster. xxvij. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iiij.

Agatha virgo, in Sicília nobílibus paréntibus nata, quam Panormitáni & Catanénses civem suam esse dicunt, in persecutiône Décij imperatôris Cátanæ gloriósi martyrij corônam consecûta est. Nam cùm pari pulchritúdinis & castitâtis laude commendarêtur, Quintiânus Sicíliæ Prætor, ejus amôre captus est. Sed cùm, tentáta modis ómnibus ejus pudicítia, Agatham in suam senténtiam perdúcere non posset, Christiánæ superstitiônis nómine comprehénsam, Aphrodísiæ cuîdam mulíeri depravándam tradit. Quæ Aphrodísiæ consuetúdine cùm de constántia coléndæ Christiánæ fidei, & servándæ virginitâtis removéri non posset: núntiat illa Quintiáno, se in Agatha óperam pérdere. Quare ille ad se vírginem addúci jubet: &, Nónne, inquit, te pudet nóbili génere natam, húmilem & servîlem Christianôrum vitam ágere? Cui Agatha: Multò præstántior est Christiâna humílitas & sérvitus, regum ópibus ac supérbia.

℟. Ego autem adjûta à Dómino, perseverâbo in confessiône ejus, qui me salvam fecit, * Et consolâtus est me. ℣. Grátias tibi ago Dómine Jesu Christe, qui misísti ad me Apóstolum tuum curâre vúlnera mea. Et consolâtus.

Lectio v.

Quamóbrem irâtus Prætor hanc ei optiônem dat, velítne pótius venerári deos, an vim tormentôrum subíre. At illa constans in fide, primùm cólaphis cæsa míttitur in cárcerem: unde po-

postrídie edúcta, cùm in senténtia permanêret, admótis candéntibus láminis in equúleo torquêtur: tum ei mamílla abscínditur. Quo in vúlnere Quintiânum appéllans virgo, Crudêlis, inquit, tyránne, non te pudet amputâre in fémina, quod ipse in matre suxísti? Mox conjécta in víncula, sequénti nocte à sene quodam, qui se Christi Apóstolum esse dicêbat, sanâta est. Rursum evocâta à Prætôre, & in Christi confessiône persevérans, in acútis téstulis, & candéntibus carbónibus ei subjéctis volutâtur.
℟. Ipse me curâvit, qui per Apóstolum Petrum in custódia me confortâvit; pro eo quòd jussa sum suspéndi in equúleo. * Propter fidem castitâtis ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillârum meârum. ℣. Ipse me dignâtus est ab omni plaga curâre, & mamíllam meam meo péctori restitúere. Propter fidem.

Lectio vj.

Quo témpore ingénti terræmótu urbs tota contrémuit, ac duo paríetes corruéntes, Silvînum & Falcónium íntimos Prætôris familiáres oppressérunt. Quare veheménter commóta civitâte, véritus pópuli tumúltum, Quintiânus Agatham semimórtuam clàm redúci imperat in cárcerem. Quæ sic Deum precâta; Dómine, qui me custodísti ab infántia, qui abstulísti à me amôrem sæculi, qui me carníficum torméntis superiôrem præstitísti, áccipe ánimam meam. Ea in oratiône migrâvit in cælum Nonis Februárij: cujus corpus à Christiánis sepelîtur.
℟. Vidísti Dómine, & spectásti agônem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedîre mandátis Príncipum, * Jussa sum in mamílla torquéri. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Jussa sum. Glória Patri. Jussa sum.

In tertio Nocturno, Aña. Nisi diligénter.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus.
Oculi ejus in páuperem re-

spiciunt : * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum & impium : * qui autem díligit iniquitâtem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos : * ignis & sulphur, & spíritus procellârum, pars cálicis eôrum.

Quóniam justus Dóminus, & justítias diléxit : * æquitâtem vidit vultus ejus.

Aña. Nisi diligénter perféceris corpus meum à carnificibus attrectári, non potest ánima mea in paradísum Dómini cum palma intrâre martyrij.

Antiphona. Vidísti Dómine.

Psalmus 14.

Dómine quis habitâbit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo ?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum,* & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos:

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, & non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit :

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Vidísti Dómine agônem meum, quómodo pugnávi in stádio : sed quia nólui obedîre mandátis Príncipum, jussa sum in mamílla torquéri.

Aña. Propter fidem castitâtis.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino : Deus meus es tu, quóniam bonôrum meôrum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificâvit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eôrum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregâbo conventícula eôrum de sanguínibus · * nec memor ero nóminum eôrum per lábia mea.

Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei : * tu es qui restítues hereditâtem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim heréditas mea præclâra est mihi.

Benedîcam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum : * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébā Dñm in conspéctu meo semper:*quóniam à dextris est mihi : ne commóvear.

Prop-

P ropter hoc lætâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.

Q uóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis Sanctum tuum vidêre corruptiônem.

N otas mihi fecísti vias vitæ, adimplêbis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Antiph. Propter fidem castitâtis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillârum meârum. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam.

℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

L éctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19.

I N illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi, tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxôrem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilîa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 63. in Matth. sub med.

D Ominus noster, quia ad virginitâtem hortári grave esse videbâtur, à necessitâte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditâtem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possibilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, & sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, & sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cælôrum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitâtem indûcit, dum eam virtûtem esse possibilem ádstruit.

℟. Beâta Agatha ingréssa cárcerem, expándit manus suas ad Deum, & dixit: Dómine, qui me fecísti víncere torménta carníficum, * Jube me ad tuam misericórdiam pervenîre. ℣. Dómine qui me creásti, & tulísti à me amôrem sæculi, qui corpus meum à pollutiône separásti. Jube me.

Lectio viij.

I D autem hoc ferè modo confirmat. Cógita te.um si aut à natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cùm & ejúsmodi voluptâte carêres, & nullam carêndo mercêdem consequerêris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quòd cum mercêde atque corónis idem sústines, quòd illi sine corónis ac præmio tólerant: immò verò non idem, sed multò lévius; tum quia spe erígeris, & consciéntia rectè facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactâris.

℟. Medicînam carnâlem córpori

pori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, * Qui solo sermône restáurat univérsa. ℣. Qui me dignâtus est ab omni plaga curâre, & mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum. Qui solo. Glória Patri. Qui solo.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant frustrà & inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cælôrum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens, Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres efficiat eo ipso, quòd grave esse opus osténdit, & ineffábili benignitâte sua nóluit eam rem intra necessitâtem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntâtis stúdium plus augeâtur.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Quis es tu, qui venísti ad me curâre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites filia. Psal Dóminus regnâvit. cum rel quis. 10. Aña. Medicînam carnálem córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, qui solo sermône restáurat univérsa. Aña. Grátias tibi ago Dómine Jesu Christe, quia memor es mei, & misísti ad me Apóstolum tuum curâre vúlnera mea. Aña. Benedîco te Pater Dómini mei Jesu Christi quia per Apóstolum tuum mamíllam meam meo péctori restituísti. Aña. Qui me dignâtus est ab omni plaga curâre, & mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo: quóniam adjûtor & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône.

Hymnus. Jesu, corôna Vírginum. ut suprà. 178.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Paganôrum multitúdo fúgiens ad sepúlchrum Vírginis, tulérunt velum ejus contra ignem: ut comprobâret Dóminus, quòd à perículis incéndij méritis beatæ Agathæ mártyris suæ eos liberâret.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beatæ

tæ Agathæ vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña. Medicînam carnâlem. Capitul. Confitébor tibi. ut supra. 584.

℟. breve. Spécie túa, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Grátias tibi ago.

Capitulum. *Eccli. 51.*

Liberásti me secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, & de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. breve. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Qui me dignátus est.

Capitulum. *Eccli. 51.*

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, & líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. breve. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit eam. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphona. Quis es tu. cum reliquis ut suprà in Laudibus. 584. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Lauda Jerúsalem Dóminum. 158.

Capitulum, Hymnus, & ℣. ut in primis Vesperis. 578. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona. Stans beáta Agatha in médio flammæ, expánsis mánibus orâbat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me, Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter pervenîre.

Oratio. Deus, qui inter cétera. ut suprà. 584.

Deinde fit commemoratio S. Dorotheæ virginis & martyris.

DIE VI. FEBRUARII.

Sanctæ Dorotheæ Virginis & martyris.

Antiph. Veni sponsa Christi. ℣. Spécie tua. Oratio. Indulgéntiam. de Communi Virginum. xciij.

Lectio iij.

Doróthea virgo, ex Cæsaréa Cappadóciæ, propter Christi confessiônem ab Aprício præside comprehénsa, Crystæ & Callístæ soróribus, quæ à fide defécerant, trádita est, ut eam à propósito removérent. Sed contrà factum est: nam eas Doróthea ad cultum Christiánæ religiônis redúxit, propter quam étiam martyrium suscepérunt. Quare virgo equúleo diu torta, & palmis cæsa, ad extrêmum cápitis damnâta, duplicâtam virginitâtis & martyrij palmam accêpit.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE VII. FEBRUARII.

In festo S. Romualdi Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiij. præter sequentia.

In Hymno Vesperarum dicatur: Hac die lætus méruit suprémos laudis honóres.

Oratio. Intercéssio. de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiv.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Romuáldus Ravénnæ, Sérgio patre nóbili génere natus, adoléscens in propínquum monastérium Classénse pœniténtiæ causa secéssit: ubi religiósi hóminis sermône ad pietâtis stúdium veheméntius incénsus, viso étiam semel & íterùm per noctem in Ecclésia beáto Apollinári, quod Dei servus illi futûrum promíserat, mónachus efficitur. Mox ad Marînum, vitæ sanctitâte ac severiôre disciplína in fínibus Venetôrum eo témpore célebrem, se cóntulit, ut ad arctam & sublîmem perfectiônis viam eo magístro ac duce uterêtur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Multis sátanæ insídiis, & hóminum invídia oppugnâtus, tantò humílior se assíduè jejúniis & oratiónibus exercêbat & rerum cæléstium meditatiône, vim lacrymârum profúndens, fruebâtur: vultu tamen ádeò læto semper erat, ut intuéntes exhilarâret. Magno apud Prínci-

pes

pes & Reges in honôre fuit: multíque ejus consílio, mundi illécebris abjéctis, solitúdinem petiérunt. Martyrij quoque cupiditâte flagrâvit, cujus causa dum in Pannóniam profiscíscitur, morbo, quo afflictabâtur cùm progrederêtur, levabâtur cùm recéderet, revérti cógitur.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas. Lectio vj.

In vita & post mortem miráculis clarus, spíritu étiam prophetíæ non cáruit. Scalam à terra cælum pertingéntem, in similitúdinem Jacob Patriárchæ, per quam hómines in veste cándida ascendébant, & descendébant, per visum conspéxit, eôque Camalduléns es mónachos, quorum institúti auctor fuit, designári mirabíliter agnôvit. Dénique cùm annos centum & vigínti ágeret, & centum ipsos in summa vitæ asperitâte Deo servísset, ad eum migrâvit anno salûtis millésimo vigésimo séptimo. Ejus corpus quinquénnio postquam sepúltum fúerat, íntegrum repértum, Fabriáni in Ecclésia sui Ordinis honorífice cónditum est.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In tertio Nocturno, Homília S. Hieronymi Presbyteri super Evangelium. Ecce nos relíquimus ómnia: in Communi Abbatum. lxxxix.

Vesperæ à Capitulo de sequenti cum commemoratione S. Romualdi.

DIE VIII. FEBRUARII.

In festo S. Joannis de Matha Confessoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis lxxiij. exceptis his quæ hîc sunt propria.

In Hymno. Iste Conféssor mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui per sanctum Joánnem de Matha Ordinem Sanctíssimæ Trinitâtis ad rediméndum de potestâte Saracenôrum captívos cælitus instituére dignâtus es: præsta quæsumus; ut ejus suffragántibus méritis, à captivitâte córporis & ánimæ, te adjuvánte, liberêmur. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio S. Romualdi Abbatis.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente : sed si venerit in Quadragesima, Lectiones de libro Ecclesiastici. Beatus vir. de Communi Confessoris non Pontificis. lxxxv.

In ii. Nocturno, Lectio iiij.

Joánnes de Matha, Ordinis Sanctíssimæ Trinitâtis Redemptiônis Captivôrum Institûtor, Falcône in Província natus est, paréntibus pietâte & nobilitâte conspícuis. Studiôrum causa Aquas Séxtias, mox Parísios proféctus, confectôque Theologíæ currículo, Magistérij Láuream adéptus, doctrínæ & virtûtum splendôre énituit. Quibus motus Parisiénsis Antístes, ad sacrum Presbyterátus órdinem, præ humilitâte reluctántem promôvit, eo consílio ut in ea civitâte cómmorans, sapiéntia & móribus studiósæ juventúti prælucêret. Cùm autem in Sacéllo ejúsdem Epíscopi, ipso cum áliis adstánte, primum Deo sacrum offérret, cæléſti favôre méruit recreári. Nam Angelus cándida & fulgénti veste indûtus, cui in péctore Crux rúbei & cerúlei colôris asſûta erat, bráchiis cancellátis, & super duos captívos ad látera pósitos, Christiânum unum, álterum Maurum, exténsis appáruit. Qua visiône in éxtasim raptus, intelléxit prótinus vir Dei, se ad rediméndos ab infidélibus captívos destinári.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum : *Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Quò vero matúriùs in re tanti moménti procéderet, in solitúdinem secéssit, ibíque divíno nutu factum est, ut Felîcem Valésium in ipsa erémo, jam multis annis degéntem repérerit, cum quo ínita societâte, se per triénnium in oratiône & contemplatiône, omniúmque virtûtum stúdio exércuit. Cóntigit autem, ut dum secum de rebus divínis prope fontem colloqueréntur, cervus ad eos accésserit, crucem inter córnua gerens, rúbei, & cerúlei colôris. Cumque Felix ob rei novitâtem mirarêtur, narrâvit ei Joànnes visiônem in prima Missa hábitam : & exínde ferventius oratióni incumbéntes, ter in somnis admóniti

niti Romam proficísci decrevérunt, ut à Summo Pontífice novi Ordinis pro rediméndis captívis institutiônem impetrárent. Eléctus fúerat eo témpore Innocéntius Tértius: qui illis benígnè accéptis, dum secum de re propósita delíberat, in festo sanctæ Agnêtis secúndò, Laterâni intra Missârum solémnia ad sacræ Hóstiæ elevatiônem Angelus ei cándida veste, Cruce bicolóri, spécie rediméntis captívos appáruit. Quo visu Póntifex institûtum approbâvit, & novum Ordinem Sanctíssimæ Trinitâtis Redemptiônis Captivôrum vocári jussit, ejúsque proféssóribus albas vestes cum Cruce rúbei & cerúlei colôris præbuit.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

Sic stabilíto Ordine, sancti Fundatóres in Gálliam rediérunt, primôque Cœnóbio Cervi frígidi in diœcési Meldénsi constrúcto, ad ejus régimen Felix remánsit, & Joánnes Romam cum áliquot sóciis revérsus est, ubi Innocéntius domum, Ecclésiam, & Hospitâle sancti Thomæ de Formis in Monte Cælio eis donâvit, cum multis rédditibus & possessiónibus. Datis quoque lítteris ad Miramolînum regem Maróchi, opus Redemptiônis felíci auspício inchoâtum fuit. Tum ad Hispánias, sub jugo Saracenôrum magna ex parte oppréssas, Joánnes proféctus est, Regúmque, Príncipum, atque aliôrum fidélium ánimos ad captivôrum & páuperum commiseratiônem commôvit. Monastéria ædificâvit, hospitália eréxit, magnôque lucro animârum plures captívos redêmit. Romam tandem revérsus, sanctísque opéribus incúmbens, assíduis labóribus attrîtus, & morbo conféctus, ardentíssimo Dei & próximi amôre exæstuans ad extrêmum devênit. Quare frátribus convocátis, eísque ad opus Redemptiônis cælitus præmonstrâtum efficáciter cohortátis obdormívit in Dómino sexto décimo Kaléndas Januárij anno salûtis millésimo ducentésimo décimo tértio; ejúsque corpus in ipsa Ecclésia sancti Thomæ de Formis condígno honôre tumulâtum fuit.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In iij. Nocturno Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Sint lumbi vestri. de Communi Confessoris non Pontificis. lxxxij.

In secundis Vesperis, fit commemorat. S. Apolloniæ Virginis & Martyris.

DIE IX. FEBRUARII.

Sanctæ Apolloniæ virginis & martyris.

Oratio. Deus, qui inter cætéra. de Communi Virginum. xciij.

Lectio iiij.

APollónia, virgo Alexandrîna, sub Décio Imperatôre, cùm ingravescénte jam ætâte, ad idôla sisterêtur, ut eis venerationem adhibêret, illis contémptis, Jesum Christum verum Deum coléndum esse prædicâbat. Quamóbrem omnes ei contúsi sunt, & evúlsi dentes; ac, nisi Christum detestâta deos cóleret, accénso rogo combustúros vivam mináti sunt ímpij carnífices. Quibus illa, se quamvis mortem pro Jesu Christi fide subitûram, respóndit. Itaque comprehénsa ut comburerêtur, cùm paulísper, quasi delíberans quid agéndum esset, stetísset, ex illôrum mánibus elápsa, álacris in ignem sibi parâtum, majóri Spiritus sancti flamma intus accénsa, se injêcit. Unde brevî consúmpto córpore, puríssimus spíritus in cælum ad sempitérnam martyrij corônam evolâvit.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE XIV. FEBRUARII.

S. Valentini Presbyteri & martyris. Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti Valentíni mártyris tui natalítia cólimus, à cunctis malis imminéntibus ejus intercessiône liberêmur. Per Dñm.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio iiij.

TRiumphâlis beáti mártyris Valentíni dies hódie nobis anniversária celebritâte recúrrit : cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propônit sequénda vestígia. Si enim compátimur, & conglorificábimur. In cujus gloriósо agône duo nobis præcipuè consideránda sunt : indurâta vidélicet tortôris sævítia, & mártyris invícta patiéntia. Sævi-

Sævítia tortôris, ut eam detestêmur: patiéntia Mártyris, ut eam imitêmur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportêtis promissiónes.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE XV. FEBRUARII.

SS. Faustini & Jovitæ Martyrum. Oratio.

DEus, qui nos ánnua sanctôrum mártyrum tuôrum Faustíni & Jovítæ solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut quorum gaudêmus méritis, accendâmur exémplis. Per Dóminum.

℟. ij. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine, qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cæléstia. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitâre fratres in unum. Contemnéntes. Glória. Contemnéntes.

Lectio iij.

FAustînus & Jovîta fratres, nóbiles Brixiáni, in multis Itáliæ úrbibus, quo vincti sæviénte Trajáni persecutiône ducebantur, acerbíssima supplícia perpéssi fortes in Christiánæ fidei confessiône perstitérunt. Nam Bríxiæ diu vínculis constrícti, feris étiam objécti, in ignémque conjécti, & à béstiis, & à flamma íntegri & incólumes serváti sunt: inde verò eísdem caténis colligáti Mediolânum venérunt: ubi eôrum fides tentâta exquisitíssimis torméntis, tamquam igne aurum in cruciátibus magis enítuit. Pósteà Romam missi, ab Euarísto Pontífice confirmáti, ibi quoque crudelíssimè torquéntur. Dénique perdúcti Neápolim, in ea étiam urbe váriè cruciáti, vinctis mánibus pedibúsque in mare demergúntur: unde per Angelos mirabíliter erépti sunt. Quare multos & constántia in torméntis, & miraculôrum virtûte ad Christi fidem convertérunt. Postrémò redúcti Bríxiam inítio suscépti ab Adriáno impérij, secúri percússi, illústrem martyrij corônam accepérunt.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE XVIII. FEBRUARII.

S. Simeonis Episcopi & martyris.

Oratio Infirmitâtem. de Communi unius Mart. xxiij.

Lectio iij.

SImeon, filius Cléophæ, post Jacôbum próximus Jerosólymis ordinâtus Epíscopus, Trajáno Imperatôre

tôre apud Atticum consulâtem est accusâtus, quòd Christiânus esset, & Christi propínquus. Comprehendebántur enim omnes eo témpore, quicúmque ex génere David orti essent. Quare, multis cruciâtus torméntis, eôdem passiônis génere, quod Salvâtor noster subíerat, afficitur, mirántibus ómnibus, quòd homo ætâte conféctus (erat enim centum & vigínti annôrum) acerbíssimos crucis dolóres fórtiter constantérque paterêtur.

Te Deum laudâmus. 18.

DIE XXII. FEBRUARII.

In Cathedra S. Petri Antiochiæ. Duplex.

Ad Vesperas, Antiphona.

Ecce sacérdos. cum reliquis de Laudibus. 595. Psal. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Eccli. 44. c*

Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus, & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Quodcúmque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum:
Et quod resólvit hîc potéstas trádita,
Erit solûtum cæli in alto vértice:
In fine mundi judicâbis sæculum.
Patri perénne sit per ævum glória,
Tibíque laudes concinâmus ínclytas,
Ætérne Nate; sit supérne Spíritus
Honor tibi decúsque: sancta júgiter
Laudêtur omne Trínitas per sæculum. Amen.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam.

Ad Magnificat, Antiphona. Tu es Pastor óvium, princeps Apostolôrum, tibi, tráditæ sunt claves regni cælôrum.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collâtis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concêde, ut intercessiônis ejus auxílio à peccatôrum nostrôrum néxibus liberêmur. Qui vivis.

Deinde fit commemoratio S. Pauli, Antiphona. Sancte Paule Apóstole, prædicâtor veritâtis, & Doctor Géntium, intercêde pro nobis ad Deum, qui te elêgit.

℣. Tu es vas electiônis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicâtor veritâtis in univérso mundo.

Ora-

Oratio.

DEus, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quæsumus, ut cujus commemoratiónem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiâmus. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Tu es pastor óvium, princeps Apostolôrum: * Tibi trádidit Deus claves regni cælôrum. Psalm. Venîte, exultêmus. 2. Hymn. Quodcúmque. ut suprà in i. Vesp. 592.

In primo Nocturno, Aña. Beâtus vir. cum aliis Añis, Psalmis, & ℣. de Communi Confessoris Pontificis. liij.

Lectiones primi Nocturni, ut in Festo Cathedræ Romanæ xviij. Januarij. 522.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 15. de Sanctis.

Lectio iiij.

INstitútio solemnitâtis hodiérnæ à senióribus nostris Cáthedræ nomen accêpit, ídeò quòd primus Apostolôrum Petrus hódie Episcopátus Cáthedram suscepísse referâtur. Rectè ergo Ecclésiæ natâlem sedis illius colunt, quam Apóstolus pro Ecclesiârum salûte suscêpit, dicénte Dómino: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam.

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolôrum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeò tibi tráditæ sunt claves regni cælôrum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis. Et ídeò.

Lectio v.

PEtrum ítaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominâvit: & ídeò dignè fundaméntum hoc Ecclésia colit supra quod Ecclesiástici ædificij altitûdo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus, qui lectus est, dicit: Exáltent eum in Ecclésia plebis, & in cáthedra seniôrum laudent eum. Benedíctus Deus, qui beâtum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcêpit: quia dignum est, ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorêtur, per quod ad cælum conscénditur.

℟. Ego pro te rogávi Petre, ut non deficiat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confirma fratres tuos. ℣. Caro & sanguis non revelâvit tibi, sed Pater meus, qui est in cælis. Et tu.

Lectio vj.

QUòd natâlis ergo Cáthedræ hódie cólitur, sacerdotâle honorâtur officium. Sibi hoc Ecclésiæ ínvicem præstant, quia tantò necésse plus habet Ecclésia dignitâtis,

tis, quantò sacerdotâle officium plus honôris. Cùm solemnitâtem hanc Ecclésiis méritò religiôsa obsérvátio introdúxit, miror, cur apud quosdam infidéles hódie tam perniciôsus error increvérit, ut super túmulos defunctôrum cibos & vina cónferant, quasi egréssæ de corpóribus ánimæ carnáles cibos requírant.

℟. Petre amas me? tu scis Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis díligis me plus his? tu scis Dómine, quia amo te. Pasce oves. Glória Patri. Pasce.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 16 b*

IN illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi, & interrogâbat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilîa sancti Leônis Papæ. *Serm. 3. in anniversf. assump. suæ, post initium.*

APóstolos Dóminus, quid de se hómines opinéntur intérrogat: & tamdiu sermo respondéntium commûnis est, quamdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicâtur. At ubi quid hábeat sensus discipulôrum exígitur, primus est in Dómini confessiône, qui primus est in Apostólica dignitâte. Qui cùm dixísset: Tu es Christus Fílius Dei vivi: respóndit ei Jesus: Beâtus es Simon Bar-Jóna, quia caro & sanguis non revelâvit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est. Id est, ídeò beâtus es, quia Pater meus te dócuit: nec terrêna opínio te feféllit, sed inspirátio cæléstis instrúxit: & non caro & sanguis, sed ille me tibi, cujus sum unigénitus Fílius, indicâvit.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam. ℣. Beâtus es Simon Bar-Jóna: quia caro & sanguis non revelâvit tibi, sed Pater meus qui est in cælis. Et ego dico.

Lectio viij.

ET ego, inquit, dico tibi, hoc est, sicut Pater meus tibi manifestâvit divinitâtem meam, ita & ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus: id est, cùm ego sim inviolábilis petra, ego lapis angulâris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo potest áliud pónere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtûte solidâris, ut, quæ mihi pote-

potestâte sunt própria, sint tibi mecum participatiône commúnia. Et super hanc petram ædificâbo Ecclésiam meam, & portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxtruam templum: & Eccésiæ meæ cælo inferénda sublímitas, in hujus fidei firmitâte consúrget.

℟. Elêgit te Dóminus sacerdôtem sibi, ad sacrificándum ei, * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, & redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória Patri. Hóstiam.

Si hoc Festum ante Quadragesimam venerit in sabbato, vel transferatur in Feriam secundam, & annus non fuerit Bissextilis, legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ & de ea fit commemor. ad Laudes post commemor. S. Pauli. In Quadragesima autem nona Lectio erit de Homilia Feriæ occurrentis cum commemorat. de ea; & nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.

Lectio ix.

Hanc confessiônem portæ ínferi non tenébunt, mortis víncula non ligábunt: vox enim ista vox vitæ est. Et sicut confessóres suos in cæléstia próvehit, ita negatóres ad inférna demérgit. Propter quod dicit beatíssimo Petro: Tibi dabo claves regni cælôrum. Et quæcúmque ligáveris super terram, erunt ligâta & in cælis: & quæcúmque sólveris super terram, erunt solûta & in cælis. Transivit quidem étiam in álios Apóstolos vis potestâtis istîus, & ad omnes Ecclésiæ príncipes decréti hujus constitútio commeâvit: sed non frustrà uni commendâtur, quod ómnibus intimâtur. Petro enim ídeò hoc singuláriter créditur, quia cunctis Ecclésiæ rectóribus Petri forma præpónitur. Manet ergo Petri privilégium, ubicúmque ex ipsius fertur æquitâte judícium. Nec nímia est vel sevéritas vel remíssio, ubi nihil erit ligâtum, nihil solûtum, nisi quod beâtus Petrus aut sólverit, aut ligáverit.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, & invéntus est justus. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Non est invéntus símilis illi, qui conservâret legem excélsi. Antiphona. Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. Antiphona. Sacerdótes Dei, benedícite Dóminum: servi Dómini, hymnum dícite Deo: alle-

allelúia. Aña. Serve bone & fidêlis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

ECce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus: & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

BEâte Pastor Petre, clemens áccipe
Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita,
Aperîre terris cælum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitâte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitâtis sæcula. Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniôrum laudent eum.

Ad Benedíctus, Antiphona. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligâtum & in cælis: & quodcúmque sólveris super terram, erit solûtum & in cælis: dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concêde, ut intercessiônis ejus auxílio, à peccatôrum nostrôrum néxibus liberêmur. Qui vivis.

Deinde fit commemoratio S. Pauli, ut suprà. 592.

Ad Tertiam, Aña. Non est invéntus. Capitulum. Ecce sacérdos magnus, ut suprà.

℟. br. Amâvit eum Dóminus, * Et ornâvit eum. Amâvit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornâvit. Glória. Amâvit eum. ℣. Elêgit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam, Antiphona. Ideò jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

NOn est invéntus símilis illi, qui conservâret legem Excélsi: ídeò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. breve. Elêgit eum Dóminus, * Sacerdôtem sibi. Elêgit eum. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdôtem sibi. Glória Patri. Elêgit eum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndùm órdinem Melchísedech.

Ad Nonam, Antiphona. Serve bone.

Capitulum. *Eccli.* 45. c

FUngi sacerdótio, & habêre laudem in nómine ipsîus, & offérri illi incénsum dignum in odôrem suavitâtis.

℟. bre-

℟. br. Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndùm órdinem Melchísedech. In ætérnum. Glória Patri. Tu es. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Antiphona. Ecce sacérdos magnus. cum reliquis de Laudib. 595. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalm. Meménto Dómine David. 146.

Capitulum & Hymnus, ut suprà in primis Vesperis 592. ℣. Elêgit te Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnificat, Antiphona. Dum esset summus Póntifex, terrêna non métuit, sed ad cæléstia regna gloriôsus migrâvit.

Oratio. Deus, qui beáto. ut suprà. 596.

Posteà fit commemoratio S. Pauli, ut suprà in primis Vesperis. 592.

DIE XXIII. vel XXIIII. Februarii anno Bissextili. In Vigilia sancti Mathiæ Apostoli.

Si non venerit in Quadragesima, tres Lectiones leguntur de Homilia in Euangelium. Hoc est præcéptum meum. ut in Vigilia Apostolorum. l.

Si autem venerit in Quadragesima nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.

Oratio.

Da quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Mathíæ Apóstoli tui, quam prævenîmus, veneránda solémnitas: & devotiônem nobis áugeat, & salûtem. Per Dóminum nostrum.

DIE XXIIII. vel XXV. Februarij anno Bissextili.

IN FESTO S. MATHIÆ Apostoli. Duplex.

Omnia de Communi Apostolorum. l. præter ea quæ sequuntur.

Oratio.

Deus, qui beâtum Mathîam Apostolôrum tuôrum collégio sociásti: tríbue quæsumus; ut ejus interventiône, tuæ circa nos pietâtis semper víscera sentiâmus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolôrum.

Lectio j. Cap. 1. c

In diêbus illis exúrgens Petrus in médio fratrum dixit (erat autem turba hóminum simul, ferè centum vigínti.) Viri fratres, opórtet impléri Scriptûram, quam prædíxit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eôrum, qui comprehendérunt Jesum: qui connumerâtus erat in nobis, & fortî-

sortîtus est sortem ministérij hujus. Et hic quidem possêdit agrum de mercêde iniquitâtis, & suspénsus crépuit médius : & diffûsa sunt ómnia víscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupôrum, dicit Dóminus : * Estôte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habêtis, crédite in lucem, ut filij lucis sitis. Estôte ergo prudéntes.

Lectio ij.

ET notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarêtur ager ille, lingua eôrum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmôrum. Fiat commorátio eôrum desérta, & non sit qui inhábitet in ea: & episcopâtum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris, qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrâvit & exîvit inter nos Dóminus Jesus, incípiens à baptísmate Joánnis usque in diem qua assúmptus est à nobis, testem resurrectiônis ejus nobíscum fieri unum ex istis.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, & díscite à me, quia mitis sum, & húmilis corde : * Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. ℣. Et inveniêtis réquiem animâbus vestris. Jugum.

Lectio iij.

ET statuérunt duos, Joseph qui vocabâtur Bársabas, qui cognominâtus est Justus, & Mathíam. Et orántes dixérunt: Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde, quem elégeris ex his duôbus unum, accípere locum ministérij hujus, & Apostolátus, de quo prævaricâtus est Judas, ut abîret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, & cécidit sors super Mathîam, & annumerâtus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Dum stetéritis ante reges & præsides, nolîte cogitâre quómodo aut quid loquámini : * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur enim. Glória Patri. Dábitur enim.

In ij. Nocturno, Lectiones de Expositione S. Augustini Episcopi. Fundaménta ejus in móntibus sanctis. ut in Communi Apostolorum. xvij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 11. d*

IN illo témpore respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi, Pater, Dómine cæli & terræ

terræ, quia abscondísti hæc à sapiéntibus, & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilîa sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. de Verbis Domini.

VEnîte ad me omnes qui laborâtis. Quare enim omnes laborâmus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infirmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitâtis. Quid ergo dicit, Venîte ad me omnes qui laborâtis, nisi ut non laborêtis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocâvit. Quærent fortè qua mercêde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, & díscite à me, non mundum fabricâre, non cuncta visibília & invisibília creâre, non in ipso mundo mirabília fácere, & mórtuos suscitâre; sed, Quóniam mitis sum, & húmilis corde.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: *Cálicem Dómini bibérunt, & amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum. Cálicem.

Lectio viij.

MAgnus esse vis? à mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto priùs cógita humilitâtis. Et quantam quisque vult & dispônit superimpónere molem ædificij, quantò erit majus ædificium, tantò áltiùs fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cùm constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo & fábrica ante celsitúdinem humiliâtur, & fastígium post humiliatiônem erígitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elêgit Dóminus in charitâte non ficta, & dedit illis glóriam sempitérnam: *Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam Quorum. Glória Patri. Quorum.

Si hoc Festum venerit in Quadragesima, nona Lectio dicitur de Homiliâ Feriæ occurrentis, & de ea fit commemoratio.

Lectio ix.

QUod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molîmur? quò perventûrum est cacûmen ædificij? Citò dico, usque ad conspéctum Dei. Vidêtis quàm excélsum est, quanta res est conspícere Deum.

Deum. Qui desiderat, & quod dico, & quod audit intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidêre. Nam qui colunt falsos deos, fácilè illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, & non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis & vidéntis.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes & alias Horas, omnia de Communi Apostolorum. xiij.

FESTA MARTII.

Ante Quadragesimam prima die non impedita dicitur Officium Defunct. clxxix.

DIE IIII. MARTII.

In festo S. Casimiri Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, lxxiij. præter ea quæ hic habentur.

Oratio.

Deus, qui inter regáles delícias, & mundi illécebras, sanctum Casimîrum virtûte constántiæ roborásti: quæsumus, ut ejus intercessiône fidéles tui terrêna despíciant, & ad cæléstia semper aspírent. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio Feriæ, si in Quadrag. venerit.

Posteà S. Lucij Papæ & martyris, Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Lúcij mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concêde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, si venerit in Quadragesima, Lectiones. Justus si morte præoccupâtus fúerit. de Communi Confess. non Pontificis. lxxv. aliàs de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

Casimîrus patre Casimíro, matre Elisabétha Austríaca, Polóniæ régibus ortus, à pueritia sub óptimis magístris, pietâte & bonis ártibus instrúctus, juveníles artus áspero domâbat cilício, & assíduis extenuâbat jejúniis. Régij spreta lecti mollítie, dura cubâbat humo, & clàm intempésta nocte præ fóribus templôrum pronus in terra divînam exorâbat cleméntiam. In Christi contemplánda passiône assíduus, Missârum solémniis ádeò erécta in Deum mente solêbat adésse, ut extra se rapi viderêtur.

℟. Ho-

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dñs per vias rectas, & osténdit regnum illi Dei. Et dedit.

Lectio v.

Cathólicam promovêre fidem summóperè stúduit, & Ruthenôrum schisma abolêre: quaprópter Casimîrum patrem indúxit, ut legem ferret, ne schismátici nova templa constrúerent, nec vétera collabéntia restaurárent. Erga páuperes & calamitátibus oppréssos benéficus & misericors, Patris & Defensôris egenôrum nomen obtínuit. Virginitâtem, quam ab incunábulis servâvit illæsam, sub extrémo vitæ término fórtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitâte, mori pótiùs, quàm castitâtis jactûram ex medicôrum consílio subîre, constánter decrêvit.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et.

Lectio vj.

Consummâtus in brevi, virtútibus & méritis plenus, prænuntiáto mortis die, inter Sacerdôtum & Religiosôrum choros spíritum Deo réddidit, anno ætâtis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delâtum multis claret miráculis. Etenim, prætérquam quód puélla defúncta vitam, cæci visum, claudi gressum, & várij infirmi sanitâtem ad ejus sepúlchrum recuperárunt; Lithuánis exíguo número ad potentíssimi hostis insperâtam irruptiônem trepidántibus in áëre appárens, insignem tríbuit victóriam. Quibus permôtus Leo Décimus, eúmdem Sanctôrũ catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória. Quia te vidi.

In iij Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Evangelium. Sint lumbi vestri. de Communi Confessoris non Pontificis. lxxxij.

Nona Lectio de Homilia Feriæ occurrentis, & de ea fit commemoratio.

Postea de S. Lucio, Antiphona. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Deus, qui nos. ut supra, 600.

DIE VII. MARTII.

In festo S. Thomæ de Aquino Confess. & Ecclesiæ Doctoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis. lxxiij. præter ea, quæ hic habentur

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beâte Thoma, divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei. Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ Confessôris tui mira eruditiône claríficas,& sancta operatiône fœcúndas: da nobis quæsumus, & quæ dócuit,intelléctu conspícere; & quæ egit,imitatiône complêre. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio de Feria. posteà SS. martyrum Perpetuæ & Felicitatis.

In Vesperis & Laudibus, Aña Istârum est enim regnum cælôrum,quæ contempsérunt vitam mundi, & pervenérunt ad præmia regni, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Glória & honôre coronásti eas Dómine. ℣. Et constituísti eas super ópera mánuum tuârum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctârum mártyrum tuârum Perpétuæ & Felicitâtis palmas incessábili devotiône venerári: ut quas digna mente non póssumus celebrâre, humílibus saltem frequentêmus obséquiis. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones. Sapiéntiam ómnium antiquôrum. ut in Communi Doctorum. lxviij.

In ij. Nocturno, Lectio iiij.

Thomas, Landúlpho Cómite Aquinâte, & Theodóra Neapolitána, nobílibus paréntibus natus, quintum annum agens, Mónachis sancti Benedícti Cassinátibus custodiéndus tráditur. Inde Neápolim studiôrum causa missus, jam adoléscens Fratrum Prædicatôrum Ordinem suscêpit. Sed matre ac frátribus id indígnè feréntibus, Lutétiam Parisiôrum míttitur. Quem fratres in itínere per vim raptum, in arcem castri sancti Joánnis perdúcunt: ubi váriè exagitâtus, ut sanctum propósitum mutáret, mulíerem étiam, quæ ad labefactándam ejus constántiam introdúcta fúerat, titiône fugâvit. Mox beâtus júvenis flexis génibus ante signum Crucis orans, ibîque somno corréptus, per quiêtem sentîre visus est, sibi ab Angelis constríngi lumbos: quo ex témpore omni pósteà libídinis sensu cáruit: soróribus, quæ ut eum à pio consílio removérent,

rent, in castrum vénerant, persuâsit, ut contémptis curis sæculáribus, ad exercitatiônem cæléstis vitæ se conférrent.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodívit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

EMissus è castro per fenéstram, Neápolim redúcitur: unde Romam, pósteà Parísium à fratre Joánne Theutónico, Ordinis Prædicatôrum Generáli Magístro, ductus, Albérto magno doctôre, philosophíæ ac Theologíæ óperam dedit: vigínti quinque annos natus, magíster est appellâtus, publicéque philósophos ac Theólogos summa cum laude est interpretâtus. Numquam se lectióni aut scriptióni dedit, nisi post oratiônem. In difficultátibus locôrum sacræ Scriptúræ, ad oratiônem jejúnium adhibêbat. Quin étiam sodáli suo fratri Regináldo dícere solêbat, quidquid sciret, non tam stúdio aut labôre suo peperísse, quàm divínitus tráditum accepísse. Neápoli cùm ad imáginem Crucifixi veheméntiùs orâret, hanc vocem audívit: Benè scripsísti de me Thoma, quam ergo mercêdem accípies? Cui ille: Non áliam Dómine, nisi teípsum.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et.

Lectio vj.

NUllum fuit scriptôrum genus, in quibus non esset diligentíssimè versâtus. Collatiónes Patrum assíduè pervolutâbat: nec tamen à prædicatiône divíni verbi desistèbat. Quod cùm fáceret per Octâvam Paschæ in Basílica sancti Petri, mulíerem quæ ejus fimbriam tetígerat, à fluxu sánguinis liberâvit. Scripta ejus & multitúdine, & varietâte, & facilitâte explicándi res difficiles, ádeò excéllunt, ut ob eam causam étiam nomen Doctôris Angélici jure sit adéptus. Ab Urbáno Quarto Romam vocâtus, addúci non pótuit ut honóres acciperet. Archiepiscopâtum Neapolitânum étiam deferénte Cleménte Quarto Pontífice recusâvit. Missus à Gregório Décimo ad Concílium Lugdunénse, in monastério Fossæ novæ in morbum íncidit, ubi ægrôtus Cántica canticôrum explanâvit. Ibìdem óbiit quinquagená-

genárius, anno salûtis millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, Nonis Mártij. Miráculis & vivus & mórtuus flóruit. A Joánne vigésimo Secúndo in Sanctôrum númerū relâtus est anno millésimo trecentésimo vigésimo tértio: cujus corpus pósteà Urbáno Quinto Summo Pontífice Tolôsam translâtum est.

℟. Iste homo perfêcit ómnia, quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia te vidi. Glória Patri. Quia te vidi.

In tertio Nocturno, Homilia S. Augustini Episcopi in Evangelium. Vos estis sal terræ. ut in Communi Doctorum. lxxj.

Nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis, si celebretur in Quadragesima, si autem ante illam, dicitur sequens.

In Laudibus fit commemoratio Feriæ, & sanctarum, ut suprà. 602.

DIE IX. MARTII.

In festo S. Franciscæ viduæ Romanæ. Duplex.

Omnia de Communi nec virg. nec mart. cx. præter ea quæ hic habentur propria.

Oratio.

Deus, qui beâtam Francíscam fámulam tuam, inter cétera grátiæ tuæ dona, familiári Angeli consuetúdine decorásti: concêde quæsumus, ut intercessiônis ejus auxílio, Angelôrum consórtium cónsequi mereâmur. Per Dóminum nostrum.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

Francísca nóbilis Matrôna Românа, ab ineúnte ætâte illústria dedit virtûtum exémpla: étenim pueríles ludos & illécebras mundi réspuens, solitúdine & oratiône magnópere delectabâtur. Undecim annos nata, virginitâtem suam Deo consecrâre, & monastérium íngredi propósuit: paréntum tamen voluntáti humíliter obtémperans, Lauréntio de Pontiánis júveni æquè díviti ac nóbili nupsit. In matrimónio arctiôris vitæ propósitum, quantum lícuit, semper retínuit: à spectáculis, convíviis, aliísque hujúsmodi oblectaméntis abhórrens, lánea ac vulgári veste utens; & quidquid à doméstici curis súpererat témporis, oratióni aut proximôrum utilitáti tríbuens; in id verò máxima sollicitúdine incúmbens, ut matrónas Románas à pompis sæculi & ornátus vanitâte revocâret. Quapróp-

ter

ter Domum Oblatârum, sub Régula sancti Benedícti Congregatiônis Montis Olivéti, adhuc viro alligâta, in Urbe instítuit. Viri exílium, bonôrum jactûram, ac univérsæ domus mœrôrem non modò constantíssimè tolerâvit; sed grátias agens cum beáto Job, illud frequénter usurpâbat, Dóminus dedit, Dóminus ábstulit, sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procéde, & regna. Et dedûcet.

Lectio v.

Viro defuncto ad prædíctam Oblatârum Domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligáto, humi prostrâta, multis cum lácrymis eârum número adscríbi supplíciter postulâvit: voti compos facta, licet esset ómnium mater, non álio tamen quàm ancíllæ, vilíssimæque féminæ, & immundítiæ vásculi título gloriabâtur. Quam vilem sui existimatiônem & verbo declarâvit, & exémplo: sæpè enim è suburbána vínea revértens, & lignôrum fascem próprio cápiti impósitum déferens, vel eísdem onústum agens per urbem asséllum, paupéribus subveniêbat; in quos étiam largas eleëmósynas erogâbat: ægrotantésque in xenodóchiis vísitans, non corporáli tantùm cibo, sed salutáribus mónitis recreâbat: corpus suum vigíliis, jejúniis, cilício, férreo cíngulo, crebrísque flagéllis in servitûtem redígere júgiter satagêbat. Cibum illi semel in die herbæ & legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen córporis cruciátus aliquándo Confessárij mandáto, à cujus ore nutûque pendêbat, módicè temperâvit.

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà.

Lectio vj.

Divîna mystéria, præsértim vero Christi Dómini passiônem, tanto mentis ardôre, tantâque lacrymârum vi contemplabâtur, ut præ dolôris magnitúdine pænè cónfici viderêtur. Sæpè étiam cùm orâret, máximè sumpto sanctíssimæ Eucharístiæ Sacraménto, spíritu in Deum elevâta, ac cæléstium contemplatiône rapta, immóbilis permanêbat. Quaprópter humáni géneris hostis váriis eam contuméliis ac verbéribus à propósito dimovêre conabâtur: quem tamen illa imperter-

térrita semper elúsit ; Angeli præsértim præsidio, cujus familiári consuetúdine gloriósum de eo triúmphum reportâvit. Grátia curatiônum & prophetíæ dono enítuit, quo & futûra prædíxit, & córdium secrêta penetrâvit. Non semel aquæ vel per rivum decurréntes, vel è cælo labéntes, intáctam prorsus, dum Deo vacâret, reliquérunt. Módica panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuíssent satis, sic ejus précibus Dóminus multiplicâvit, ut quíndecim inde exsaturátis, tantum superfúerit, ut caníſtrum impléverit : & aliquándo earúmdem sorôrum, extra Urbem mense Januário ligna parántium, sitim recéntis uvæ racémis ex vite in árbore pendéntibus mirabíliter obténtis abúndè expléverit. Dénique méritis & miráculis clara, migrâvit ad Dóminum, anno ætâtis suæ quinquagésimo sexto : quam Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctârum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia & vana est pulchritúdo : * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suârum ; & laudent eam in portis ópera ejus. Múlier timens. Glória Patri. Múlier timens.

In iij. Nocturno, Homilia sancti Gregorij Papæ in Euangelium. Símile est regnum cælórum. de Communi sanctarum nec virginum nec martyrum. cxvj.

Nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis ; & de ea fit commemoratio.

In secundis Vesperis fit commemoratio SS. Quadraginta Martyrum, ut infrà.

DIE X. MARTII.

In festo sanctorum Quadraginta Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum. xxxvij. præter sequentia.

Antiphona. Istôrum est enim regnum cælôrum, qui contempsérunt vitam mundi, & pervenérunt ad præmia regni, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Præsta quæsumus omnípotens Deus : ut qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessiône cognóvimus, pios apud te in nostra intercessiône sentiâmus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Epistola ad Romanos. Fratres, debitóres sumus. de Communi plurimorum martyrum. xl.

In

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

LIcínio Imperatóre, & Agricoláo Præside, ad Sebásten Arméniæ urbem, quadragínta mílitum fides in Jesum Christum, & fortitúdo in cruciátibus perferéndis enítuit. Qui sæpiùs in horríbilem cárcerem detrúsi, vinculísque constrícti, cùm ora ipsórum lapídibus contúsa fuíssent, híemis témpore frigidíssimo nudi sub apérto äëre supra stagnum rigens pernoctâre jussi sunt, ut frígore congeláti necaréntur. Una autem erat ómnium orátio: Quadragínta in stádium ingréssi sumus, quadragínta item, Dómine, coróna donêmur, ne una quidem huic número desit. Est in honôre hic númerus, quem tu quadragínta diérum jejúnio decorásti, per quem divîna lex ingréssa est in orbem terrârum. Elías quadragínta diêrum jejúnio Deum quærens, ejus visiônem consecûtus est. Et hæc quidem illôrum erat orátio.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida; & in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

CEteris autem custódibus somno déditis solus vigilâbat jánitor, qui & illos orántes, & luce circumfúsos, & quosdam è cælo descendéntes Angelos tamquam à Rege missos, qui corónas trigínta novem milítibus distribúerent, íntuens, ita secum loquebâtur: Quadragínta hi sunt; quadragésimi corôna ubi est? Quæ dum cogitâret, unus ex illo número, cui ánimus ad frigus feréndum defécerat, in próximum tepefáctum bálneum desíliens, Sanctos illos summo dolôre affêcit. Verùm Deus illôrum preces írritas esse non est passus: nam rei evéntum admirâtus jánitor, mox custódibus è somno excitátis, detractísque sibi véstibus, ac se Christiânum esse clara voce proféssus, Martyribus se adjúnxit. Cùm verò Præsidis satéllites janitôrem quoque Christiânum esse cognovíssent, bacíllis comminûta ómnium eôrum crura fregérunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora

pora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes.

Lectio vj.

IN eo supplício mórtui sunt omnes, præter Melithônem, natu mínimum. Quem cùm præsens mater ejus, fractis crúribus adhuc vivéntem vidísset, sic cohortâta est: Fili, paulísper sústine: Ecce Christus ad jánuam stat ádjuvans te. Cùm verò reliquôrum córpora plaustris impóni cérneret, ut in rogum inferréntur, ac filium suum relínqui, quòd sperâret ímpia turba púerum, si vixísset, ad idolôrum cultum revocári posse: ipso in húmeros sublâto, sancta mater vehícula Mártyrum corpóribus onústa strénuè prosequebâtur: in cujus ampléxu Mélithon spíritum Deo réddidit, ejúsque corpus in eúmdem illum ceterôrum Mártyrum rogum pia mater injécit: ut qui fide & virtûte conjunctíssimi fúerant, fúneris étiam societâte copulâti, unà in cælum pervenírent. Combústis illis eôrum relíquiæ projéctæ in profluéntem, cùm mirabíliter in unum confluxíssent locum, salvæ & íntegræ repértæ honorífico sepúlchro cónditæ sunt.

℟. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dóminus, & quasi holocáusti hóstiam accêpit illos: & in témpore erit respéctus illôrum: * Quóniam donum & pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritâtem: & fidéles in dilectiône acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 6. c*

IN illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, & turba discipulôrum ejus, & multitûdo copiôsa plebis ab omni Judæa, & Jerúsalem, & marítima, & Tyri, & Sydônis. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 5. in Luca cap. 6. post initium.

ADvérte ómnia dilligénter, quómodo & cum Apóstolis ascéndat, & descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidêret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invênit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet in inferióribus débiles esse sanâtos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulâtim virtútibus pro-

procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeò quemque in inferióribus sanat, hoc est, à libídine révocat, injúriam cæcitâtis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam & cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cæléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, & leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amôre fraternitâtis: * Quia unus fuit semper Spíritus in eis, & una fides. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitâre fratres in unum. Quia.

Lectio viij.

Beáti páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantùm beatitúdines sanctus Lucas Domínicas pósuit, octo verò sanctus Matthæus: sed in illis octo istæ quátuor sunt, & in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardinâles: ille in illis octo mysticum númerum referâvit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi: & mandâtum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octâva perféctio est, ita octâva summa virtûtum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certâmen habuístis: * Mercêdem labôris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercêdem. Glória Patri. Mercêdem.

Nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis.

DIE XII. MARTII.

In festo S. Gregorij Papæ & Confessoris & Ecclesiæ Doctoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter sequentia.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui ánimæ fámuli tui Gregórij ætérnæ beatitúdinis præmia contulísti: concêde propítius; ut qui peccatôrum nostrôrum póndere prémimur, ejus apud te précibus sublevêmur. Per Dóminum nostrum.

In primo Nocturno Lectiones. Sapiéntiam ômnium antiquôrum. de Communi Doctorum. lxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

Gregórius Magnus, Románus, Gordiáni Senatôris filius, adoléscens philosophíæ óperam dedit; & prætório officio functus, patre mórtuo, sex monastéria in Sicília ædificâvit,

vit, Romæ Séptimum sancti Andréæ nómine in suis ædibus prope Basílicam sanctórum Joánnis & Pauli ad clivum Scauri: ubi Hilariône ac Maximiáno magístris, mónachi vitam proféssus, pósteà Abbas fuit. Mox Diáconus Cardinâlis creâtus, Constantinópolim à Pelágio Pontífice ad Tibérium Constantînum Imperatôrem legâtus míttitur: apud quem memorábile étiam illud effêcit, quòd Eutychium Patriárcham, qui scrípserat contra veram ac tractábilem córporum resurrectiônem, ita convîcit; ut ejus librum Imperâtor in ignem injíceret. Quare Eutychius pauló pòst cùm in morbum incidísset, instánte morte, pellem manus suæ tenêbat multis præséntibus, dicens: Confíteor quia omnes in hac carne resurgêmus.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

Romam rédiens, Pelágio pestiléntia subláto, summo ómnium consénsu Pónti fex elígitur: quem honôrem ne accíperet, quámdiu pótuit recusâvit. Nam alièno vestítu in spelúnca delítuit: ubi deprehénsus indício ígneæ colúmnæ, ad sanctum Petrum consecrâtur. In Pontificátu multa succefsóribus doctrínæ ac sanctitâtis exémpla relíquit. Peregrínos quotídie ad mensam adhibêbat: in quibus & Angelum, & Dóminum Angelórum peregríni fácie accêpit. Páuperes & urbános & extérnos, quorum númerum descríptum habébat, benígnè sustentâbat. Cathólicam fidem multis locis labefactâtam restítuit. Nam Donatístas in Africa, Ariános in Hispánia représsit: Agnoítas Alexandría ejêcit. Pállium Syágrio Augustodunénsi Epíscopo dare nóluit, nisi Neóphytos hæréticos expélleret ex Gállia. Gothos hæresim Ariânam relínquere coëgit. Missus in Británniam doctis & sanctis viris Augustíno & áliis mónachis, ínsulam ad Jesu Christi fidem convértit, verè à Beda presbytero, Angliæ vocâtus Apóstolus. Joánnis Patriárchæ Constantinopolitáni audáciam fregit, qui sibi universâlis Ecclésiæ Epíscopi nomen arrogâbat. Maurítium Imperatôrem, eos qui mílites fuíssent, mónachos fieri prohibéntem, à senténtia detérruit.

℟. Pósui

℞. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

Ecclésiam ornâvit sanctíssimis institútis & légibus. Apud sanctum Petrum coácta Synodo, multa constítuit : in iis, Ut in Missa, Kyrie eléison nóvies repeterêtur: Ut extra id tempus, quod continêtur Septuagésima & Pascha, Allelúia dicerêtur : Ut adderêtur in Cánone, Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanías, Statiónes, & Ecclesiásticum officium auxit. Quátuor Concíliis, Nicœno, Constantinopolitáno, Ephesíno, Chalcedonénsi, tamquam quátuor Euangéliis honôrem habéri vóluit, Epíscopis Servíliæ, qui ex antíqua Ecclesiârum consuetúdine Romam síngulis triénniis conveniébant, quinto quoque anno semel veníre injúlsit. Multos libros confécit : quos cùm dictâret, testâtus est Petrus Diáconus, se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus cápite sæpè vidísse. Admirabília sunt, quæ dixit, fecit, scripsit, decrêvit, præsértim infirma semper & ægra valetúdine. Qui dénique multis éditis miráculis, Pontificátus anno decimotértio, mense sexto, die décimo, quarto Idus Mártij, qui dies festus à Græcis étiam propter insígnem hujus Pontíficis sapiéntiam ac sanctitâtem præcípuo honôre celebrâtur, ad cæléstem beatitúdinem evocâtus est. Cujus corpus sepúltum est in Basílica sancti Petri, prope Secretarîum.

℞. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliêtur. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórij Papæ.

Ex Homilia 17. in Luca 10. ante medium.

Consideràndum nobis est, ut qui una eadémque exhortatiônis voce non súfficit simul cunctos admo-

admonêre, stúdeat síngulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificâre. Debêmus namque pensâre contínuò, quòd sanctis Apóstolis dícitur, & per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condîre mentes fidélium debêmus. Vos ígitur qui pastóres estis, pensâte quia Dei animália páscitis: de quibus profécto animálibus Deo per Psalmístam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Et sæpè vidêmus, quòd petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, & melioréri. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curâre namque sacerdôtem necésse est, quæ síngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapôre condiâtur.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fídei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio viij.

SAl étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condîmus: quod profécto condiméntum ille verâciter próximo impéndit, qui prædicatiônis verbum non súbtrahit. Sed tunc verè áliis recta prædicâmus, si dicta rebus & exémplis osténdimus. Nullum puto, fratres charíssimi, ab áliis majus præjudícium, quàm à sacerdótibus tólerat Deus; quando eos, quos ad aliôrum correctiônem pósuit, dare de se exémpla pravitâtis cernit: quando ipsi peccâmus, qui compéscere peccâta debúimus: nulla animârum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacâmus, terrêna concupíscimus, humânam glóriam inténta mente captâmus. Et quia eo ipso quo céteris prælâti sumus, ad agénda quælibet majôrem licéntiam habêmus: suscéptæ benedictiônis ministérium vértimus ad ambitiônis arguméntum; Dei causam relínquimus, ad terrêna negótia vacâmus: locum sanctitâtis accípimus, & terrénis áctibus implicâmur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus: * Et implêvit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

Lectio nona dicitur de Homilia Feriæ occurrentis.

CUM-

COMMUNE SANCTORUM.

Pars Hiemalis.

IN VIGILIIS APOSTOLORUM.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, & Oratione, quæ in propriis locis notantur. Ubi verò non sunt propriæ Lectiones, legitur Euangelium cum Homilia sequenti.

Lectio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio j. *Cap.15.b*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Hoc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 27. in Euangelia.

CUM cuncta sacra elóquia Domínicis plena sint præcéptis, quid est quòd de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit, Hoc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem : nisi quia omne mandâtum de sola dilectiône est : & ómnia unum præcéptum sunt ? quia quidquid præcípitur, in sola charitâte solidâtur. Ut enim multi árboris rami ex una radîce pródeunt : sic multæ virtútes ex una charitâte generántur. Nec habet áliquid viriditâtis ramus boni óperis, si non manet in radîce charitâtis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio ij.

PRæcépta ergo Domínica & multa sunt, & unum : multa per diversitâtem óperis, unum in radîce dilectiônis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insinuat ; qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis & amícos jubet díligi in se, & inimícos propter se. Ille enim veráciter charitâtem habet, qui & amîcum díligit in Deo, & inimîcum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiônis & carnis : quibus tamen in hac dilectiône

admonêre, stúdeat singulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificâre. Debêmus namque pensâre contínuò, quòd sanctis Apóstolis dícitur, & per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condîre mentes fidélium debêmus. Vos ígitur qui pastóres estis, pensâte quia Dei animália páscitis: de quibus proféctò animálibus Deo per Psalmístam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Et sæpè vidêmus, quòd petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, & melioràri. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curâre namque sacerdôtem necésse est, quæ singulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapôre condiâtur.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Índuit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio viij.

SAl étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condîmus: quod proféctò condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiônis verbum non súbtrahit. Sed tunc verè áliis recta prædicâmus, si dicta rebus & exémplis osténdimus. Nullum puto, fratres charíssimi, ab áliis majus præjudícium, quàm à sacerdótibus tólerat Deus; quando eos, quos ad aliôrum correctiônem pósuit, dare de se exémpla pravitâtis cernit: quando ipsi peccâmus, qui compéscere peccâta debúimus: nulla animârum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacâmus, terrêna concupíscimus, humânam glóriam inténta mente captâmus. Et quia eo ipso quo céteris prælâti sumus, ad agénda quælibet majôrem licéntiam habêmus: suscéptæ benedictiônis ministérium vértimus ad ambitiônis argu-méntum; Dei causam relínquimus, ad terrêna negótia vacâmus: locum sanctitâtis accípimus, & terrénis áctibus implicâmur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus: * Et implêvit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implêvit.

Lectio nona dicitur de Homilia Feriæ occurrentis.

COMMUNE SANCTORUM.

Pars Hiemalis.

IN VIGILIIS APOSTOLORUM.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, & Oratione, quæ in propriis locis notantur. Ubi verò non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Joánnem.

Lectio j. *Cap.15.b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hoc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 27. in Euangelia.

CUM cuncta sacra elóquia Domínicis plena sint præcéptis, quid est quòd de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit, Hoc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem: nisi quia omne mandâtum de sola dilectiône est: & ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola charitâte solidâtur. Ut enim multi árboris rami ex una radîce pródeunt: sic multæ virtútes ex una charitâte generántur. Nec habet áliquid viriditâtis ramus boni óperis, si non manet in radîce charitâtis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio ij.

PRæcépta ergo Domínica & multa sunt, & unum: multa per diversitâtem óperis, unum in radîce dilectiônis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insinuat; qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis & amícos jubet díligi in se, & inimícos propter se. Ille enim veráciter charitâtem habet, qui & amîcum díligit in Deo, & inimîcum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiônis & carnis: quibus tamen in hac dilectiône

ne sacra elóquia non contradícunt : sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis Dóminicis ex charitâte debêtur obediéntiæ.

Lectio iij.

HI nimîrum & próximum díligunt, & tamen illa sublímia dilectiônis præmia non assequúntur : quia amôrem suum non spiritáliter sed carnáliter impéndunt. Proínde cùm Dóminus diceret, Hoc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem : prótinus áddidit, Sicut diléxi vos : ac si apértè dicat : Ad hoc amâte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres charíssimi, solérter intuéndum est, quòd antîquus hostis dum mentem nostram ad rerum temporálium dilectiônem trahit, infirmiôrem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa quæ dilígimus, auférre moliâtur.

COMMUNE

Apostolorum & Euangelistarum.

Ad Vesperas, Antiphona. Hoc est præcéptum meum. cum reliquis de Laudib. xiij. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Ephes. 2. d*

FRatres, Jam non estis hóspites, & ádvenæ, sed estis cives sanctôrum, & doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolôrum & Prophetârum, ipso summo anguléri lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

EXúltet orbis gáudiis :
Cælum resúltet láudibus :
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.

Vos sæculôrum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium ;
Audîte voces súpplicum.

Qui templa cæli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos à reátu nóxios
Solvi jubête quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt :
Sanâte mentes lánguidas :
Augête nos virtútibus :

Ut, cùm redibit Arbiter
In fine Christus sæculi ;
Nos sempitérni gáudij
Concêdat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibîque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum.

Ad Magnificat, Antiphona. Tradent enim vos in concíliis,

liis, & in synagógis suis flagellábunt vos, & ante reges & præsides ducémini propter me in testimónium illis, & Géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem Apostolôrum Dóminum, * Venîte adorêmus.

Pslm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

Ætérna Christi múnera,
Apostolôrum glóriam,
Palmas, & hymnos débitos
Lætis canâmus méntibus.

Ecclesiârum Príncipes,
Belli triumpháles Duces,
Cæléstis aulæ mílites,
Et vera mundi lúmina.

Devôta Sanctôrum Fides,
Invícta Spes credéntium,
Perfécta Christi Cháritas
Mundi tyránnum cónterit.

In his Patérna glória,
In his triúmphat Filius,
In his volúntas Spíritus,
Cælum replétur gáudio.

Patri, simúlque Filio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclũ per omne glória, Amen.

In primo Nocturno, Aña.

In omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum.

Psalmus 18.

CÆli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eôrum.

In omnem terram exîvit sonus eôrum: * & in fines orbis terræ verba eôrum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultâvit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.

Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidêle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum: * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúl-

occúltis meis munda me : * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero : * & emundâbor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus.

Antiphona. In omnem terram exîvit sonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum.

Antiphona Clamavérunt justi, & Dóminus exaudìvit eos.

Psalmus 33.

Benedîcam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, & læténtur.

Magnificâte Dóminum mecum : * & exaltêmus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudîvit me : * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini : * & fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamâvit, & Dóminus exaudìvit eum : * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvâvit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * & erípiet eos.

Gustâte, & vidête quóniam suâvis est Dóminus : * beâtus vir qui sperat in eo.

Timête Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Venîte filij, audîte me : * timôrem Dómini docêbo vos.

Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam à malo : * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquire pacem, & perséquere eam.

Oculi Dómini super justos : * & aures ejus in preces eôrum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eôrum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudìvit eos : * & ex ómnibus tribulatiónibus eôrum liberâvit eos.

Juxtà est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * & húmiles spíritu salvâbit.

Multæ tribulatiónes justórum : * & de ómnibus his liberâbit eos Dóminus.

Custôdit Dóminus ómnia o-

ossa eôrum : * unum ex his non conterêtur.

Mors peccatôrum péssima : * & qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servôrum suôrum : * & non delínquent omnes qui sperant in eo.

Aña. Clamavérunt justi, & Dóminus exaudìvit eos.

Antiphona. Constítues eos príncipes super omnem terram : mémores erunt nóminis tui Dómine.

Psalmus 44.

Eructâvit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciôsus forma præ filiis hóminum, diffûsa est grátia in lábiis tuis : * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum ; * potentíssime.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procêde, & regna.

Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam : * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acûtæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicôrum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiônis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.

Astitit regìna à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietâte.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam : * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet Rex decôrem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi :

Afferéntur in lætítia & exultatiône : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filij : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

Proptéreà pópuli confitebúntur

bíntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Antiphona. Constítues eos príncipes super omnem terram : mémores erunt nóminis tui Dómine. ℣. In omnem terram exîvit sonus eôrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanctorum per annum, & quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Officio Feriæ non ponuntur Lectiones de Scriptura, sed tantùm de Homilia, & quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 4.

SIc nos exístimet homo ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriôrum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidêlis quis inveniâtur. Mihi autem pro mínimo est ut à vobis júdicer, aut ab humáno die : sed neque me ipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum : sed non in hoc justificâtus sum : qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicâre, quoadúsque véniat Dóminus : qui & illuminâbit abscóndita tenebrârum, & manifestâbit consília córdium : & tunc laus erit unicuíque à Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupôrum, dicit Dóminus : * Estôte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habêtis, crédite in lucem, ut filij lucis sitis. Estôte. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

HÆc autem, fratres, transfigurávi in me & Apóllo, propter vos : ut in nobis discâtis, ne suprà quàm scriptum est, unus advérsus álterum inflêtur pro álio. Quis enim te discérnit ? Quid autem habes, quod non accepísti ? Si autem accepísti, quid gloriâris quasi non accéperis ? Jam saturâti estis, jam dívites facti estis : sine nobis regnâtis : & útinam regnêtis, ut & nos vobíscum regnêmus. Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos : quia spectáculum facti sumus mundo, & Angelis, & homínibus. ℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, & díscite à me, quia mitis sum &

& húmilis corde :* Jugum enim meum suâve est, & onus meum leve. ℣. Et inveniêtis réquiem animâbus vestris. Jugum. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

NOs stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam & esurîmus, & sitìmus, & nudi sumus, & cólaphis cædimur, & instábiles sumus, & laborâmus operántes mánibus nostris : maledícimur, & benedícimus : persecutiónem pátimur, & sustinêmus : blasphemâmur, & obsecrâmus tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripsêma usque adhuc. Non ut confúndam vos hæc scribo, sed ut filios meos charíssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogôrum habeâtis in Christo, sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Euangélium ego vos génui.

℟. Dum steteritis ante reges & præsides : nolîte cogitâre quómodo aut quid loquámini :* Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini : sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória. Dábitur.

In secundo Nocturno, Ant. Príncipes populôrum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

OMnes Gentes pláudite mánibus:* jubilâte Deo in voce exultatiônis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjêcit pópulos nobis, * & Gentes sub pédibus nostris.

Elêgit nobis hereditâtem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psallite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnâbit Deus super Gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populôrum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dij fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Antiphona. Príncipes populôrum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Antiphona. Dedísti hereditâtem timéntibus nomen tuum Dómine.

Psalmus 60.

EXáudi Deus deprecatiônem meam: * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi: *

mávi : * dum anxiarêtur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea ; * turris fortitúdinis à fácie inimíci.
Inhabitâbo in tabernáculo tuo in sæcula : * prótegar in velaménto alârum tuârum.
Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiônem meam, * dedísti hereditâtem timéntibus nomen tuum.
Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiônis & generatiônis.
Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam & veritâtem ejus quis requîret ?
Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.
Ant. Dedísti hereditâtem timéntibus nomen tuum Dñe.
Ant. Annuntiavérunt ópera Dei, & facta ejus intellexérunt. Psalmus 63.
Exáudi Deus oratiônem meam cum déprecor : * à timôre inimíci éripe ánimam meam.
Protexísti me à convéntu malignántium : * à multitúdine operántium iniquitâtem.
Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amâram, ut sagíttent in occúltis immaculâtum.
Súbitò sagittábunt eum, & non timébunt : * firmavérunt sibi sermônem nequam.
Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt: Quis vidébit eos ?
Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.
Accêdet homo ad cor altum : * & exaltábitur Deus.
Sagíttæ parvulôrum factæ sunt plagæ eôrum : * & infirmátæ sunt contra eos linguæ eôrum.
Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * & tímuit omnis homo.
Et annuntiavérũt ópera Dei:* & facta ejus intellexérunt.
Lætábitur justus in Dómino, & sperâbit in eo, * & laudabúntur omnes recti corde.
Antiphona. Annuntiavérunt ópera Dei, & facta ejus intellexérunt. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Gregórij Papæ. *Homilia* 30. *in Euang. post medium.* Lectio iiij.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornâvit cælos. Ornaménta enim cælôrum sunt virtútes prædicántium. Quæ

Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alij datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álij sermo sciéntiæ secúndùm eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álij grátia sanitâtum in uno Spíritu, álij operátio virtûtum, álij prophetía, álij discrétio spirítuum, álij génera linguârum, álij interpretátio sermônum. Hæc autem ómnia operâtur unus atque idem Spíritus, dívidens singulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, & Angelus Dómini locûtus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cælum, voce magna clamántem, & dicéntem. Isti sunt. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cælôrum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cæli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cælos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendâtur operâta, repéntè de sancti Spíritus divinitâte adjúngitur: Et Spíritu oris ejus omnis virtus eôrum. Cælôrum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraîre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: & post advéntum illìus cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Beáti estis cùm maledíxerint vobis hómines, & persecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudête & exultâte, quóniam merces vestra copiôsa est in cælis. ℣. Cùm vos óderint hómines, & cùm separáverint vos, & exprobráverint, & ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudête & exultâte. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

Certè iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedêmus, quantæ debilitâtis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requisíta dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negâvit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negâvit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ for-

formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiâmus. Fit convéntus magistrátus atque seniôrum, cæsis denuntiâtur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant: Petrus magna auctoritâte respóndet: Obedîre opórtet Deo magis quàm homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, & amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modò coronántur, & accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modò. Glória Patri. Modò.

In tertio Nocturno, Aña.

Exaltabúntur córnua justi, allelúia. Psalmus 74.

Confitébimur tibi Deus:* confitébimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cùm accépero tempus, ego justítias judicâbo.

Liquefácta est terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolîte iníquè ágere: * & delinquéntibus: Nolîte exaltâre cornu:

Nolîte extóllere in altum cornu vestrum: * nolîte loqui advérsus Deum iniquitâtem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque à desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, & hunc exáltat:* quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinâvit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinanîta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiâbo in sæculum: * cantâbo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatôrum confríngam: * & exaltabúntur córnua justi.

Antiph. Exaltabúntur córnua justi, allelúia.

Aña. Lux orta est justo, allelúia: rectis corde lætítia, allelúia. Psalmus 96.

Dominus regnâvit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, & calìgo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcêdet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.

A do-

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audivit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus ánimas sanctórum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.

Antiphona. Lux orta est justo, allelúia: rectis corde lætítia, allelúia.

Aña. Custodiébant testimónia ejus, & præcépta ejus, allelúia.

Psalmus 98.

Dominus regnâvit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveâtur terra.

Dóminus in Sion magnus: * & excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.

Tu paràsti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses & Aaron in sacerdótibus ejus: * & Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebâtur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus; * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eôrum.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Aña. Custodiébant testimónia ejus, & præcépta ejus, allelúia. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Pater noster.

Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 19. d*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilia ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth c. 19.

GRandis fidúcia : Petrus piſcâtor erat, dives non fúerat, cibos manu & arte quærêbat : & tamen lóquitur confidénter, Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantùm relínquere, jungit quod perféctum eſt : Et ſecúti ſumus te. Fécimus quod juſſiſti : quid ígitur nobis dabis præmij ? Jeſus autem dixit illis : Amen dico vobis : quòd vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratiône, cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtâtis ſuæ, ſedébitis & vos ſuper ſedes duódecim, judicántes duódecim tribus Iſraël. Non dixit, Qui reliquíſtis ómnia ; hoc enim & Crates fecit philóſophus, & multi álij divítias contempsérunt : ſed, Qui ſecúti eſtis me : quod próprié Apoſtolôrum eſt, atque credéntium.

℟. Iſti ſunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Eccléſiam sánguine ſuo : * Cálicem Dómini bibérunt, & amíci Dei facti ſunt. ℣. In omnem terram exîvit ſonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum. Cálicem. [illegible] Cujus, vel Quorum feſtum cólimus.

Lectio viij.

IN regeneratiône, cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtâtis ſuæ (quando & mórtui de corruptiône resúrgent incorrúpti) ſedébitis & vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Iſraël : quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut ſoróres, aut patrem, aut matrem, aut uxôrem, aut filios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam ætérnam poſſidêbit. Locus iſte cum illa ſenténtia cóngruit, in qua Salvâtor lóquitur : Non veni pacem míttere, ſed gládium. Veni enim ſeparâre hóminem à patre ſuo, & matrem à filia, & nurum à ſocru : & inimíci hóminis doméſtici ejus. Qui ergo propter fidem Chriſti, & prædicatiônem Euangélij, omnes afféctus contémpſerint, atque divítias & ſæculi voluptátes : iſti céntuplum recípient, & vitam ætérnam poſſidébunt.

℟. Iſti ſunt viri ſancti, quos elêgit Dóminus in charitâte non ficta : & dedit illis glóriam ſempitérnam: * Quórum doctrína fulget Eccléſia, ut ſole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti

operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum. Benedictio. Ad societâtem.

Lectio ix.

EX occasiône hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiônem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum quas dimísimus, & vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quòd, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitûdo; ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatôre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatiône & mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparêtur.

Deinde dicitur Hymnus,

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

HOc est præcéptum meum, ut diligâtis ínvicem, sicut diléxi vos. Psalmus Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Majôrem charitâtem nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. Aña. Vos amíci mei estis, si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus. Aña. Beáti pacífici, beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Aña. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. Ephes. 2. d

FRatres, Jam non estis hóspites, & ádvenæ: sed estis cives sanctôrum, & doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolôrum & Prophetârum, ipso summo anguIári lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

EXúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet láudibus,
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.
Vos sæculôrum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precâmur córdium;
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cæli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos à reátu nóxios
Solvi jubéte quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanâte mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus:
Ut, cùm redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi;
Nos sempitérni gáudij
Concêdat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus Antiphona. Vos qui reliquístis ómnia, & secúti estis me, céntuplum accipiêtis, & vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam Antiphona. Majôrem charitâtem. Capitulum. Fratres, Jam non xiij. ℟ breve. In omnem terram, * Exîvit sonus eôrum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eôrum. Exîvit. Glória. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiphona. Vos amíci mei estis.

Capitulum. *Act. 5. b*

PEr manus autem Apostolôrum fiébant signa & prodígia multa in plebe.

℟. br. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortâtus est principâtus eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. In patiéntia vestra.

Capitulum. *Act 5. g*

IBant Apóstoli gaudéntes à conspéctu concílij, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt, * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortâtus est principâtus eôrum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

IN II. VESPERIS,

Antiphona.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuôrum.

Virgam virtûtis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * dominâre in médio inimicôrum tuôrum.

Tecum princípium in die virtûtis tuæ in splendóribus sanctôrum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrêgit in die iræ suæ reges.

Judicâbit in natiónibus, implêbit ruínas: * conquassâbit cápita in terra multôrum.

De torrénte in via bibet: * proptéreà exaltâbit caput.

Antiphona. Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Ant-

Aña. Cólloc et eum Dóminus cum princípibus pópuli ſui.

Pſalmus 112.

L Audâte púeri Dóminum:* laudâte nomen Dómini.
S it nomen Dómini benedíctum : * ex hoc nunc & uſque in ſæculum.
A ſolis ortu uſque ad occâſum, * laudábile nomen Dómini.
E xcélſus ſuper omnes Gentes Dóminus, * & ſuper cælos glória ejus.
Q uis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cælo & in terra ?
S úſcitans à terra ínopem : * & de ſtércore érigens páuperem :
U t cólloc et eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui.
Q ui habitâre facit ſtérilem in domo, * matrem filiôrum lætántem.

Antiph. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli ſui.

Aña. Dirupíſti Dómine víncula mea, tibi ſacrificâbo hóſtiam laudis.

Pſalmus 115.

C Rédidi, propter quod locûtus ſum : * ego autem humiliâtus ſum nimis.
E go dixi in excéſſu meo : * Omnis homo mendax.
Q uid retríbuam Dómino, * pro ómnibus quæ retríbuit mihi ?
C álicem ſalutâris accípiam · * & nomen Dómini invocâbo.
V ota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretióſa in conſpéctu Dómini mors ſanctôrum ejus.
O Dómine, quia ego ſervus tuus : * ego ſervus tuus, & filius ancíllæ tuæ.
D irupíſti víncula mea : * tibi ſacrificâbo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocâbo.
V ota mea Dómino reddam in conſpéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúſalem.

Antiphona. Dirupíſti Dómine víncula mea, tibi ſacrificâbo hóſtiam laudis.

Antiphona. Eúntes ibant & flebant, mitténtes sémina ſua.

Pſalmus 125.

I N converténdo Dóminus captivitâtem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti ;
T unc replétum eſt gáudio os noſtrum ; * & lingua noſtra exultatiône.
T unc dicent inter Gentes : * Magnificâvit Dóminus facere cum eis.
M agnificâvit Dóminus facere nobíſcum : * facti ſumus lætántes.
C onvérte Dómine captivitâtem noſtram, * ſicut torrens in Auſtro.
Q ui séminant in lácrymis, * in exultatiône metent.

E úntes

Eúntes ibant & flebant, * mitténtes sémina ſua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos ſuos.

Antiph. Eúntes ibant & flebant, mitténtes sémina ſua.

Antiph. Confortâtus eſt principâtus eôrum, & honoráti ſunt amíci tui Deus.

Pſalmus 138.

Dómine probáſti me, & cognovíſti me:* tu cognovíſti ſeſſiônem meam, & reſurrectiônem meam.

Intellexíſti cogitatiónes meas de longè: * ſémitam meam, & funículum meum inveſtigáſti.

Et omnes vias meas prævidíſti: * quia non eſt ſermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovíſti ómnia, novíſſima, & antîqua: * tu formáſti me, & poſuíſti ſuper me manum tuam.

Mirábilis facta eſt ſciéntia tua ex me: * confortâta eſt, & non pótero ad eam.

Quò ibo à ſpíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si aſcéndero in cælum, tu illic es: * ſi deſcéndero in inférnum, ades.

Si súmpſero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedûcet me: * & tenêbit me déxtera tua.

Et dixi: Fórſitan ténebræ conculcábunt me: * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obſcurabúntur à te, & nox ſicut dies illuminábitur; * ſicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu poſſedíſti renes meos: * ſuſcepíſti me de útero matris meæ.

Confitêbor tibi quia terríbiliter magnificâtus es: * mirabília ópera tua, & ánima mea cognóſcit nimis.

Non eſt occultâtum os meum à te, quod fecíſti in occúlto: * & ſubſtántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, & in libro tuo omnes ſcribéntur: * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus: * nimis confortâtus eſt principâtus eôrum.

Dinumerâbo eos, & ſuper arênam multiplicabúntur: * exurréxi, & adhuc ſum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declinâte à me:

Quia dícitis in cogitatióne: Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nónne qui odérunt te Dómine, óderam? * & ſuper inimícos tuos tabeſcêbam?

Perféćto ódio óderam illos: * &

& inimíci facti ſunt mihi. Proba me Deus, & ſcito cor meum : * intérroga me, & cognóſce ſémitas meas.
Et vide, ſi via iniquitâtis in me eſt : * & deduc me in via ætérna.

Antiphona. Confortâtus eſt principâtus eôrum, & honoráti ſunt amíci tui Deus.

Capitul. *Ephes. 2. d*

FRatres, Jam non eſtis hóſpites, & ádvenæ, ſed eſtis cives ſanctôrum, & doméſtici Dei, ſuperædificáti ſuper fundaméntum Apoſtolôrum & Prophetârum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu. ℟. Deo grátias.

Hymn. Exúltet orbis. xiiij.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnificat, Antiphona.
Eſtôte fortes in bello, & pugnâte cum antíquo ſerpénte : & accipiêtis regnum ætérnum, allelúia.

Aliæ Lectiones pro Apoſtolis.

In ſecundo Nocturno.

De Expoſitiône ſancti Auguſtíni Epíſcopi ſuper Pſalmum octogéſimum ſextum.

Ante medium. Lectio iiij.

FUndaménta ejus in móntibus ſanctis : díligit Dóminus portas Sion. Quare ſunt fundaménta Apóſtoli & Prophétæ ? Quia eôrum auctóritas portat infirmitâtem noſtram. Quare ſunt portæ ? Quia per ipſos intrâmus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis : & cùm per ipſos intrâmus, per Chriſtum intrâmus. Ipſe eſt enim jánua. Et cùm dicúntur duódecim portæ Jerúſalem, & una porta Chriſtus, & duódecim portæ Chriſtus, quia in duódecim portis Chriſtus : & ídeò duodenárius númerus Apoſtolôrum. Sacraméntum magnum hujus duodenárij ſignificátio eſt númeri. Sedébitis, inquit, ſuper duódecim ſedes, judicántes duódecim tribus Iſraël.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes ſpléndidas veſtes, & Angelus Dómini locûtus eſt ad me, dicens : * Iſti ſunt viri ſancti facti amici Dei.
℣. Vidi Angelum Dei fortem volántem per médium cælum, voce magna clamántem, & dicéntem. Iſti ſunt.

Lectio v.

SI duódecim ſellæ ibi ſunt, non eſt ubi ſédeat tertiuſdécimus Paulus Apóſtolus, & non erit quómodo júdicet : & ipſe ſe judicatúrum dixit, non hómines tantùm, ſed & ángelos. Quos ángelos, niſi apóſtatas ángelos ? Neſcìtis, inquit, quia ángelos judicábimus ? Reſponderet ergo turba : Quid te jactas judi-

judicatûrum ? Ubi ſedêbis ? Duódecim ſedes dixit Dóminus duódecim Apóſtolos: unus cécidit Judas, in locum ipſius ſanctus Mathías ordinâtus eſt; implêtus eſt duodenárius númerus sédium. Primò locum ínveni, ubi ſédeas, & ſic te minâre judicatûrum. Duódecim ergo ſedes quid ſibi velint, videâmus. Sacraméntum eſt cujúſdam univerſitâtis, quia per totum orbem terrârum futûra erat Eccléſia: unde vocâtur hoc ædifícium ad Chriſti compâgem.

℟. Beáti eſtis cùm maledíxerint vobis hómines, & perſecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérſum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudête & exultâte: quóniam merces veſtra copiôſa eſt in cælis. ℣. Cùm vos óderint hómines, & cùm ſeparáverint vos, & exprobráverint, & ejécerint nomen veſtrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudête.

Lectio vj.

ET ídeò quia úndique venîtur ad judicándum, duódecim ſedes ſunt: ſicut quia úndique intrâtur in illam civitâtem, duódecim portæ ſunt. Non ſolùm ergo illi duódecim, & Apóſtolus Paulus, ſed quotquot judicatúri ſunt, propter ſignificatiônem univerſitâtis ad ſedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor ſunt, Oriens, Occidens, Aquilo, & Merídies. Iſtæ quátuor partes aſſiduè nominántur in Scriptúris. Ab iſtis quátuor ventis, ſicut dícit Dóminus in Euangélio, à quátuor ventis ſe collectûrum eléctos ſuos: ab ómnibus ergo iſtis quátuor ventis vocâtur Eccléſia. Quómodo vocâtur? Undique in Trinitâte vocâtur. Non vocâtur niſi per baptíſmum in nómine Patris, & Fílij, & Spíritus ſancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Iſti ſunt triumphatóres, & amíci Dei, qui contemnéntes juſſa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modò coronántur, & accípiunt palmam. ℣. Iſti ſunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt ſtolas ſuas in sánguine Agni. Modò. Glória Patri. Modò.

PRO EUANGELISTIS

Lectiones.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiêlis Prophétæ.

Lectio j. *Cap. 1.*

ET factum eſt in trigéſimo anno, in quarto, in quinta menſis, cùm eſſem in médio captivôrum

vôrum juxta flúvium Chobar : apérti sunt cæli : & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiônis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiêlem filium Buzi sacerdôtem in terra Chaldæôrum, secus flumen Chobar; & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilône, & nubes magna, & ignis invólvens, & splendor in circúitu ejus, & de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupôrum, dicit Dóminus, * Estôte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habêtis, crédite in lucem, ut filij lucis sitis. Estôte.

Lectio ij.

ET in médio ejus similitûdo quátuor animálium : & hic aspéctus eôrum, similitûdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni. Pedes eôrum pedes recti, & planta pedis eôrum quasi planta pedis vítuli, & scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eôrum in quátuor pártibus : & fácies & pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eôrum altérius ad álterum. Non revertebántur cùm incéderent : sed unumquódque ante fáciem suam gradiebâtur.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, & díscite à me, quia mitis sum, & húmilis corde : * Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. ℣. Et inveniêtis réquiem animâbus vestris. Jugum.

Lectio iij.

SImilitûdo autem vultus eôrum, fácies hóminis, & fácies leônis à dextris ipsôrum quátuor : fácies autem bovis à siníßtris ipsôrum quátuor, & fácies áquilæ désuper ipsôrum quátuor. Fácies eôrum, & pennæ eôrum exténtæ désuper : duæ pennæ singulôrum jungebántur, & duæ tegébant córpora eôrum : & unumquódque eôrum coram fácie sua ambulâbat : ubi erat ímpetus spíritus illuc gradiebántur, nec revertebántur cùm ambulárent,

℟. Dum stetéritis ante reges & præsides, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini : * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini : sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Gregórij Papæ super Ezechiêlem Prophêtam.

Homil. 3. *Lib.* 1. Lectio iiij.

SAncta quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futûra prævidéntur, subtíli narratiône describúntur cùm dícitur: Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia: & quid per pennas, nisi volâtus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas verò in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiônem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, & cognósco oves meas, & cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Per contemplatiônem verò, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in äëra levâmur.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, & Angelus Dómini locûtus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cælum, voce magna clamántem & dicéntem. Isti sunt.

Lectio v.

QUátuor ergo fácies uni sunt: quia si requíras quid Matthæus de incarnatiône Dómini séntiat; hoc nimîrum sentit, quod Marcus, Lucas, & Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat; hoc proculdúbio, quod Lucas, Marcus, & Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joánnes, & Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joánnes, Matthæus, & Marcus sentit. Quátuor ergo fácies uni sunt: quia notítia fidei, qua cognoscúntur à Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beátis estis cùm maledíxerint vobis hómines, & persecúti vos fúerint, & díxerint omne malum advérsum vos mentiéntes, propter me: * Gaudête & exultâte, quóniam merces vestra copiôsa est in cælis. ℣. Cùm vos óderint hómines, & cùm separáverint vos, & exprobráverint, & ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudête.

Lectio vj.

ET quátuor pennæ uni; quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum

Jeſum Chriſtum ſimul omnes concórditer prædicant : & ad divinitâtem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiônis volant. Euangeliſtârum ergo fácies ad humanitâtem Dómini pértinet, penna ad divinitâtem : quia in eum, quem corpóreum aſpíciunt, quaſi fácies inténdunt : ſed dum hunc eſſe incircumſcríptum atque incorpóreum ex divinitâte annúntiant, per contemplatiônis pennam quaſi in aëra levántur. Quia ítaque una eſt fides incarnatiônis ejus in ómnibus, & par contemplátio divinitâtis ejus in ſingulis, rectè nunc dícitur : Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni.

℟. Iſti ſunt triumphatóres, & amíci Dei qui contemnéntes juſſa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modò coronántur, & accípiunt palmam. ℣. Iſti ſunt qui venérunt ex magna tribulatiône, & lavérunt ſtolas ſuas in ſánguine Agni. Modò coronántur. Glória Patri. Modò coronántur.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo témpore : Deſignâvit Dóminus & álios ſeptuagínta duos : & miſit illos binos ante fáciem ſuam, in omnem civitâtem & locum, quò erat ipſe ventûrus. Et réliqua.

Homilîa ſancti Gregórij Papæ.

Homilia 17 in Euangelia.

DOminus & Salvâtor noſter, fratres charíſſimi, aliquándo nos ſermónibus, aliquándo verò opéribus ádmonet. Ipſa étenim facta ejus, præcépta ſunt : quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeâmus innotéſcit. Ecce enim binos in prædicatiônem diſcípulos mittit : quia duo ſunt præcépta charitâtis, Dei vidélicet amor, & próximi: & minùs, quàm inter duos, cháritas habéri non poteſt. Nemo enim próprié ad ſemetípſum habêre charitâtem dícitur : ſed diléctio in álterum tendit, ut cháritas eſſe poſſit.

℟. Iſti ſunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Eccléſiam ſánguine ſuo * Cálicem Dómini bibérunt, & amíci Dei facti ſunt. ℣. In omnem terram exivit ſonus eôrum, & in fines orbis terræ verba eôrum. Cálicem Dómini.

Lectio viij.

ECce enim binos ad prædicándum diſcípulos Dóminus mittit : quátenus hoc nobis tácitus ínnuat, quia qui charitâtem erga álterum non habet, prædicatiônis

tiônis officium ſuſcípere nullátenus debet. Benè autem dícitur, quia miſit eos ante fáciem ſuam in omnem civitâtem & locum, quò erat ipſe ventûrus. Prædicatóres enim ſuos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, & tunc ad mentis noſtræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiônis præcúrrunt, atque per hoc véritas in mente ſuſcípitur.

℟. Iſti ſunt viri ſancti, quos elêgit Dóminus in charitâte non ficta, & dedit illis glóriam ſempitérnam: * Quórum doctrína fulget Eccléſia, ut ſole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti ſunt juſtítiam Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Hinc namque eíſdem prædicatóribus Iſaías dicit: Parâte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei noſtri. Hinc filiis Pſalmíſta ait: Iter fácite ei, qui aſcéndit ſuper occâſum. Super occâſum namque Dóminus aſcéndit; quia unde in paſſiône occúbuit, inde majôrem ſuam glóriam reſurgéndo manifeſtâvit. Super occâſum vidélicet aſcéndit; quia mortem quam pértulit, reſurgéndo calcâvit. Ei ergo qui aſcéndit ſuper occâſum, iter fácimus, cùm nos ejus glóriam veſtris méntibus prædicâmus, ut eas & ipſe pòſt véniens, per amôris ſui præséntiam illúſtret.

Te Deum laudâmus. 18.

COMMUNE
unius Martyris.

Ad Veſperas, Antiphona.

Qui me conféſſus. cum reliquis de Laud. lib. xxxiij. Pſalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 136. & loco ultimi, Pſalm. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Iacobi 1. b*

Beâtus vir, qui ſuffert tentatiônem: quóniam cùm probâtus fúerit, accípiet corônam vitæ, quam repromîſit Deus diligéntibus ſe.

Hymnus.

Deus tuôrum mílitum
Sors, & corôna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbûta felle députans
Pervênit ad cæléſtia.
Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et ſúſtulit viríliter;
Fundénſque pro te ſánguinẽ,
Ætérna dona póſſidet.
Ob hoc precátu ſúpplici
Te póſcimus piíſſime;
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus & perénnis glória
Patri ſit atque Fílio,

Sancto

Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Ad Magnificat, Antiphona. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit: fundâtus enim erat supra firmam petram.

Pro Matryre & Póntifice, Oratio.

INfirmitâtem nostram réspice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriôsa nos prótegat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Alia Oratio.

DEus, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Pro Martyre tantùm, Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus, intercessiône ejus in tui nóminis amôre roborêmur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Alia Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus: ut intercedénte beáto N. Mártyre tuo, & à cunctis adversitátibus liberêmur in córpore, & à pravis cogitatiónibus mundêmur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Mártyrum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalm. Venîte, exultêmus. 2. Hymnus. Deus tuôrum mílitum. xxij.

In primo Nocturno, Aña. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

BEâtus vir, qui non ábiit in consílio impiôrum, & in via peccatôrum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantâtum est secus decúrsus aquârum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpij, non sic; * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpij in judício: * neque peccatóres in concílio justôrum.

Quo-

Quóniam novit Dóminus viam justôrum: * & iter impiôrum peribit.

Antiph. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Ant. Prædicans præcéptum Dñi constitûtus est in monte sancto ejus. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpâmus víncula eôrum: * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Qui hábitat in cælis, irridêbit eos: * & Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiônem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terrã.

Servîte Dómino in timôre: * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplìnam, nequándo irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Antiphona. Prædicans præcéptum Dómini constitûtus est in monte sancto ejus.

Antiphona. Voce mea ad Dóminum clamávi, & exaudîvit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * & exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporâtus sum: * & exurréxi, quia Dóminus suscêpit me.

Non timêbo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatôrum contrivísti.

Dómi-

Dómini est salus : * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi : & exaudívit me de monte sancto suo. ℣. Glória & honôre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuârum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in festo Martyris & Pontificis.

In festo autem Martyris non Pontificis leguntur quæ inferiùs positæ sunt in Communi plurimorum Martyrum. xl.

De Actibus Apostolôrum.

Lectio i. *Cap. 20. d*

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocâvit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cùm veníssent ad eum, & simul essent, dixit eis : Vos scitis à prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fûerim, sérviens Dómino cum omni humilitâte, & lácrymis, & tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæôrum : quómodo nihil subtráxerim utílium, quò minùs annuntiârem vobis, & docêrem vos públicè, & per domos, testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, & fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligâtus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventûra sint mihi, ignórans : nisi quòd Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestâtur, dicens : quóniam víncula & tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor : nec fácio ánimam meam pretiosiôrem quàm me, dúmmodò consúmmem cursum meum, & ministérium verbi, quod accépi à Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Iste sanctus pro lege Dei sui certâvit usque ad mortem, & à verbis impiôrum non tímuit : * Fundâtus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Fundâtus. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius. Lectio ij.

Et nunc ecce ego scio, quia ampliùs non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum à sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quò minùs annuntiârem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis,

vobis, & univérſo gregi, in quo vos Spíritus ſanctus póſuit epíſcopos régere Eccléſiam Dei, quam acquiſivit ſánguine ſuo. Ego ſcio quóniam intrábunt poſt diſceſſiônem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobisipſis exúrgent viri loquéntes pervérſa, ut abdúcant diſcípulos poſt ſe: propter quod vigilâte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte & die non ceſsávi, cum lácrymis monens unumquémque veſtrûm.

℟. Juſtus germinâbit ſicut lílium: * Et florêbit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantâtus in domo Dómini, in átriis domus Dei noſtri. Et florêbit. Benedictio. Spíritus ſancti grátia.

Lectio iij.

ET nunc commméndo vos Deo, & verbo grátiæ ipſîus, qui potens eſt ædificâre, & dare hereditâtem, in ſanctificátis ómnibus. Argéntum & aurum, aut veſtem nullîus concupívi, ſicut ipſi ſcitis: quóniam ad ea quæ mihi opus erant, & his qui mecum ſunt, miniſtravérunt manus iſtæ. Omnia oſténdi vobis, quóniam ſic laborántes, opórtet ſuſcípere infirmos, ac meminiſſe verbi Dómini Jeſu, quóniam ipſe dixit: Beátius eſt magis dare, quàm accípere. Et cùm hæc dixiſſet, póſitis génibus ſuis orâvit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus eſt ómnium: & procumbéntes ſuper collum Pauli, oſculabántur eum, doléntes máximè in verbo quod díxerat, quóniam ámpliùs fáciem ejus non eſſent viſúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iſte cognôvit juſtítiam, & vidit mirabília magna, & exorâvit Altíſſimum! * Et invéntus eſt in número ſanctôrum. ℣. Iſte eſt qui contémpſit vitam mundi, & pervênit ad cæléſtia regna. Et invéntus. Glória. Et invéntus.

In ſecundo Nocturno, Aña. Fílij hóminum ſcitôte quia Dóminus ſanctum ſuum mirificâvit. Pſalmus 4.

CUm invocârem, exaudîvit me Deus juſtítiæ meæ: * in tribulatiône dilatáſti mihi.

Miſerêre mei, * & exáudi oratiônem meam.

Fílij hóminum úſquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitâtem, & quæritis mendácium?

Et ſcitôte quóniam mirificâvit Dóminus ſanctum ſuum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Iraſcímini, & nolíte peccâre: * quæ dícitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacri-

Sacrificâte sacrifícium justítiæ, & sperâte in Dómino: * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signâtum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam?

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Antiphona. Fílij hóminum scitôte quia Dóminus sanctum suum mirificâvit.

Antiphona. Scuto bonæ voluntâtis tuæ coronásti eum Dómine.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.

Inténde voci oratiônis meæ,* Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orâbo: * Dómine, manè exáudies vocem meam.

Manè astâbo tibi, & vidêbo: * quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.

Neque habitâbit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitâtem: * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolôsum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introîbo in domum tuam: * adorâbo ad templum sanctum tuum in timôre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eôrum véritas: * cor eôrum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eôrum, linguis suis dolósè agébant, * júdica illos Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: & habitâbis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntâtis tuæ * coronásti nos.

Aña. Scuto bonæ voluntâtis tuæ coronásti eum Dómine.

Aña. In univérsa terra glória & honôre coronásti eum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster,* quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem pro-

pter inimícos tuos, * ut déstruas inimîcum & ultôrem.

Quóniam vidêbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum, * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum:

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. In univérsa terra glória & honôre coronásti eum. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corônam de lápide pretióso. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Benedíctio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio iiij.

Triumphâlis beáti Mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritâte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propônit sequénda vestígia. Si enim compátimur, & conglorificábimur. In cujus glorióso agône duo nobis præcípuè considerânda sunt: indurâta vidélicet tortôris sævítia, & Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortôris, ut eam detestêmur: patiéntia Mártyris, ut eam imitêmur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter, arélcent. Quòd autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportêtis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodívit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: & in vínculis non derelíquit eum. Et dedit. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Coronâta ítaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipâta est ætérnis cruciátibus tortôris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agône suo gloriôsus Christi athlêta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiônem cápitis sui tolerâvit probra, sustínuit irrisiónes,

ſiónes, flagélla non tímuit: & quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, altè retinébat: Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futûram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc & leve nostræ tribulatiônis, ætérnum glóriæ pondus operâtur in cælis. Hujus promissiônis amôre à terrénis suspénsus, & prægustáta supérnæ suavitâtis dulcédine ineffabíliter affé
ctus, dicébat cum Psalmísta: Quid mihi est in cælo, & à te quid vólui super terram? Defécit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

Contemplabâtur enim quantum in ænígmate infírmitas humâna óculum mentis in æternitâte fígere potest, quanta sint supérnæ civitâtis gáudia: & ea enarrâre non sufficiens, admirándo clamâbat; Quid mihi est in cælo? Quasi díceret; Excêdit vires meas, excêdit facultâtem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitâtem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitûdo, qua nobis, à conturbatióne hóminum remótis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformâbit corpus humilitâtis nostræ, configurâtum córpori claritâtis suæ. Hujus perféctæ libertâtis contemplatióne nullum vitâbat perículum, nullum horrébat supplícium: & si míllies posset mori, non putâbat se hanc dignè posse áliqua ratiône promeréri.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus: * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus: & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno, Aña.

Justus Dóminus, & justítiam diléxit: æquitâtem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

IN Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres inténa-

intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit:

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitâtem odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellârum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, & justítias diléxit: * æquitâtem vidit vultus ejus.

Antiphona. Justus Dóminus, & justítiam diléxit: æquitâtem vidit vultus ejus.

Antiphona. Habitâbit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitâbit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos:

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, & non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Antiphona. Habitâbit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Posuísti Dómine super caput ejus corônam de lápide pretióso. Psalmus 20.

Domine in virtûte tua lætábitur rex: * & super salutâre tuum exultâbit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te: * & tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiônem in sæculum sæculi : * lætificâbis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino : * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniâtur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbâbit eos, & devorâbit eos ignis.
Fructum eôrum de terra perdes : * & semen eôrum à filiis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilîre.
Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparâbis vultum eôrum.
Exaltâre Dómine in virtûte tua : * cantábimus & psallêmus virtútes tuas.
Antiphona. Posuísti Dómine super caput ejus corônam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam & magnum decôrem impónes super eum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 14. c*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis : Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxôrem, & filios, & fratres, & soróres, adhuc autem & ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórij Papæ.

Homilia 37. in Euangelia.

Si considerêmus, fratres charíssimi, quæ & quanta sunt quæ nobis promittúntur in cælis, viléscunt ánimo ómnia quæ habéntur in terris. Terrêna namque substántia supérnæ felicitáti comparâta, pondus est, non subsídium. Temporâlis vita ætérnæ vitæ comparâta, mors est pótiùs dicénda, quàm vita. Ipse enim quotidiânus deféctus corruptiônis quid est áliud, quàm quædam prolíxitas mortis ? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitâtis quanta sint gáudia : Angelôrum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditôris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidêre, nullo mortis metu áffici, incorruptiônis perpétuæ múnere lætári ?

℟. Corôna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitâtis, glória honôris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Expréssa. Benedíctio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

SEd ad hæc audíta inardéscit ánimus: jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudêre. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde & Paulus egrégius prædicâtor dicit: Non coronábitur nisi qui legítimè certáverit. Deléctat ergo mentem magnitûdo præmiôrum, sed non detérreat certâmen labôrum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxôrem, & fílios, & fratres, & soróres, adhuc autem & ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitâtis glóriam quæsívit, sed ad cæléstia regna pervênit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas. Benedíctio. Ad societâtem.

Lectio ix.

SEd percontári libet, quómodo paréntes, & carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubêmur & inimícos diligere? Et certè Véritas de uxôre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut & Christus Ecclésiam. Ecce, discípulus uxôrem diligéndam prædicat, cùm magíster dicat: Qui uxôrem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul & odísse póssumus, & dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiônem valêmus: ut uxôrem, & eos, qui nobis carnis cognatiône conjúncti sunt, & quos próximos nóvimus, diligâmus; & quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo & fugiéndo nesciâmus.

Te Deum laudâmus. 18.

Sequens Resp. dicitur ultimo loco in Festis quinque SS. Martyrum Pontt. Marcelli, Joannis, Silverij, Martini, & Pontiani.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. ℣. Vi-

℣. Vitam pétiit à te, & tribuísti ei longitúdinem diêrum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Qui me conféssus fuerit coram homínibus, confitêbor & ego eum coram Patre meo. Psalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19.

Aña. Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. Aña. Qui mihi minístrat, me sequâtur: & ubi ego sum, illic sit & minístér meus. Aña. Si quis mihi ministráverit, honorificâbit eum Pater meus, qui est in cælis, dicit Dóminus. Aña. Volo Pater, ut ubi ego sum, illic sit & minístér meus.

Capitulum. *Iacobi.1.b*

Beâtus vir, qui suffert tentatiônem: quóniam cùm probâtus fúerit, accípiet corônam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Invícte Mártyr, únicum
Patris secûtus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens Cæléstibus.

Tui precâtus múnere
Nostrum reâtum dílue;
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solûta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Antiphona. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custôdit eam.

Pro Martyre & Pontifice, Oratio.

Infirmitâtem nostram réspice omnípotens Deus: & quia pondus própriæ actiônis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriôsa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitâte lætíficas: concêde propítius, ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum nostrum.

Pro Martyre tantùm, Oratio.

Præsta quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti N. Mártyris tui natalítia côlimus; intercessiône ejus in tui nóminis amôre roborêmur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus : ut intercedénte beáto N. Mártyre tuo, & à cunctis adversitátibus liberêmur in córpore, & à pravis cogitatiónibus mundêmur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam Antiphona.

Qui séquitur me. Capitulum. Beâtus vir. xxxiij.

℟. breve. Gloria & honôre, * Coronásti eum Dómine. Glória & honôre. ℣. Et constituísti eum supér ópera mánuum tuârum. Coronásti. Glória Patri. Glória & honôre. ℣. Posuísti Dómine, super caput ejus. ℟. Corônam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Antiphona.

Qui mihi minístrat.

Capitulum. *Eccli* 15.

CIbâvit illum pane vitæ & intelléctus, & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum Dóminus Deus noster.

℟. breve. Posuísti Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corônam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Ad Nonam, Aña. Volo Pater.

Capitulum. *Eccli* 39.

JUstus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam & magnum decôrem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Aña. Qui me conféssus. ut sup. cum reliq. de Laudib. xxxiij. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliq. de Dominica. 131. & loco ultimi, Psalmus. Crédidi. 135. Capitulum. Beâtus vir. Hymnus. Deus tuôrum mílitum. xxij. ℣. Justus ut palma florêbit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnificat, Antiphona. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequâtur me.

Aliæ Lectiones pro uno Martyre.

In secundo Nocturno.

De Expositiône sancti Ambrósij Epíscopi in Psalmum centésimum décimum Octâvum.

Serm. 21. Lectio iiij.

PRíncipes persecúti sunt me gratis : & à verbis tuis trepidâvit cor meum. Benè hoc Martyr dicit, quòd injústè persecutiônum torménta sustíneat : qui nihil rapúerit, nullum violéntus

léntus oppréſſerit, nullius sánguinem fúderit, nullius torum putáverit eſſe violándum: qui nihil légibus débeat, & graviôra latrônum ſuſtinêre cogâtur ſupplícia: qui loquâtur juſtè, & non audiâtur: qui loquâtur plena ſalûtis, & impugnêtur: ut poſſit dícere, Cùm loquêbar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur perſecutiônem pátitur, qui impugnâtur ſine crímine: impugnâtur ut nóxius, cùm ſit in tali confeſſiône laudábilis: impugnâtur quaſi venéficus, qui in nómine Dómini gloriâtur, cùm píetas virtûtum ómnium fundaméntum ſit.

℟. Honéſtum fecit illum Dóminus, & cuſtodîvit eum ab inimícis, & à ſeductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Deſcendítque cum illo in fóveam, & in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

VErè fruſtrà impugnâtur, qui apud ímpios & infidos impietâtis arcéſſitur, cùm fidei ſit magíſter. Verùm qui gratis impugnâtur, fortis debet eſſe & conſtans. Quómodo ergo ſubtréxuit: Et à verbis tuis trepidâvit cor meum? Trepidâre infirmitâtis eſt, timôris atque formídinis. Sed eſt étiam infirmitas ad ſalûtem, eſt étiam timor ſanctôrum. Timête Dóminum omnes ſancti ejus: &, Beâtus vir qui timet Dóminum. Qua ratiône beâtus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Deſidérium ánimæ ejus tribuíſti ei Dómine, * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudáſti eum. ℣. Quóniam prævenîſti eum in benedictiónibus dulcédinis: poſuíſti in cápite ejus corônam de lápide pretióſo. Et voluntâte.

Lectio vj.

POne ergo Mártyrem inter perícula conſtitûtum, cùm inde immánitas beſtiârum ad incutiéndum terrôrem ínfremat, aliúnde ſtridor candéntium laminârum; & flamma fornâcis ardéntis exæſtuet, ex parte ália pérſonent tractus grávium catenârum, hinc cárnifex cruéntus aſſiſtat: pone, inquam, circumſpectántem ómnia plena ſupplíciis, deínde cogitántem mandâta divîna, illum ignem perpétuum, illud ſine fine incéndium perfidôrum, illam pœnæ recrudeſcéntis ærúmnam: trepidâre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis ſe dedat exítiis: perturbári ánimo, dum futúri judícij rhomphæam illam terríbilem quadam conſpéctus ſpécié

cie contuêtur. Nónne ad hanc trepidatiônem fidúciæ viri constántis, æquâlis in eúmdem concúrrit efféctum confidéntia cupiéntis ætérna, & divîna trepidántis?

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus: * Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus: & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et corônam. Glória Patri. Et corônam.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 16. d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me venîre, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequâtur me. Et réliqua.

Homilìa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 32. in Euangelia

QUia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietâtem oppósuit novitâtis suæ. Quid enim vetus, quid carnâlis homo nóverat, nisi sua retinêre, aliêna rápere, si posset: concupíscere, si non posset? Sed cæléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur; ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitâtem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitâtem.

℟. Corôna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitâtis, glória honôris, & opus fortitúdinis. ℣. Quóniam præveníſti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viij

CErtè cùm se sequéntibus nova mandâta propóneret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apértè dicat: Qui per vitam véterem aliêna concupíscitis, per novæ conversatiônis stúdium & vestra largímini. Quid verò in hac lectiône dicat, audiâmus. Qui vult post me venîre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegêmus nostra; hic dícitur, ut abnegêmus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua: sed valdè laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est

est abnegâre quod habet : valdè autem multum est, abnegâre quod est.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitâtis glóriam quæsivit, sed ad cæléstia regna pervênit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

Lectio ix.

AD se autem nobis veniéntibus Dóminus præcêpit, ut renuntiêmus nostris : quia quicúmque ad fidei agônem venîmus, luctâmen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident : nudi ergo cum nudis luctári debêmus. Nam si vestîtus quisque cum nudo luctâtur, cítiùs ad terram dejícitur, quia habet unde teneâtur. Quid enim sunt terrêna ómnia, nisi quædam córporis induménta ? Qui ergo contra diábolum ad certâmen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat. Te Deum laudâmus. 18.

COMMUNE

Plurimorum Martyrum.

Ad Vesperas, Aña. Omnes sancti. cum reliquis de Laudibus, xlviij. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUstôrum ánimæ in manu Dei sunt, & non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori : illi autem sunt in pace.

Hymnus.

SAnctôrum méritis íncly-
ta gáudia
Pangâmus sócij, géstaque
fórtia,
Gliscens fert ánimus prómere
cántibus,
Victôrũ genus óptimum.
Hi sunt quos fatuè mundus
abhórruit;
Hunc fructu vácuum; flóribus
áridum
Contempsêre tui nóminis
ássecla
Jesu Rex bone Cælitum.
Hi pro te fúrias atque minas
truces
Calcárunt hóminum, sævaque
vérbera:
His cessit lácerans fórtiter
úngula;
Nec carpsit penetrália.
Cædúntur gládiis more bidéntium:
Non murmur résonat, non
querimônia,
Sed corde impávido mens
benè cónscia,
Consérvat patiéntiam.

Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere,
Quæ tu Martyribus múnera præparas?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora láureis.
Te summa ô Déitas, únaque póscimus;
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annôrum in sériem canant. Amen.

℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnificat, Antiphona.

Istôrum est enim regnum cælôrum, qui contempsérunt vitam mundi, & pervenérunt ad præmia regni, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus. Oratio.

Beatôrum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. & N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: & eôrum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Si non fuerint Pontifices, Oratio.

Deus, qui nos concêdis sanctôrum Mártyrum tuôrum N. & N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eôrum societâte gaudêre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctôrum Mártyrum tuôrum. N. & N. solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut quorum gaudêmus méritis, accendâmur exémplis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem Mártyrum Dóminum, * Venîte adorêmus.
Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

Christo profûsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cælo láuream
Lætis sequâmur vócibus.
Terrôre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beâtam póssident.
Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiârum déntibus:
Armâta sævit úngulis
Tortôris insáni manus.
Nudâta pendent víscera;
Sanguis sacrâtus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Te nunc Redémptor quæsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula.
Amen.

In primo Nocturno, Aña. Secus decúrſus aquârum plantâvit víneam juſtôrum, & in lege Dñi fuit volúntas eôrum.

Pſalmus 1.

BEâtus vir, qui non ábiit in consílio impiôrum, & in via peccatôrum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignũ, quod plantâtum eſt ſecus decúrſus aquârum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo:

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcúmque fáciet proſperabúntur.

Non ſic ímpij, non ſic; * ſed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpij in judício: * neque peccatóres in concílio juſtôrum.

Quóniam novit Dóminus viam juſtôrum: * & iter impiôrum períbit.

Antiphona. Secus decúrſus aquârum plantâvit víneam juſtôrum, & in lege Dómini fuit volúntas eôrum.

Antiph. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dñs: & quaſi holocauſta accêpit eos in ætérnum. Pſalmus 2.

QUare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

Aſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérſus Dóminum, & advérſus Chriſtum ejus.

Dirumpâmus víncula eôrum: * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Qui hábitat in cælis, irridêbit eos: * & Dóminus ſubſannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira ſua, * & in furôre ſuo conturbâbit eos.

Ego autem conſtitûtus ſum Rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & poſſeſſiônem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre: * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite diſciplinam, nequándo iraſcâtur Dóminus, * & pereâtis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Antiph. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dóminus:

minus : & quasi holocáusta accêpit eos in ætérnum.

Antiphona. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electôrum est immortâlis in ætérnum.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * & exaudîvit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporâtus sum : * & exurréxi, quia Dóminus suscêpit me.

Non timêbo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatôrum contrivísti.

Dómini est salus : * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Antiphona. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electôrum est immortâlis in ætérnum. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap. 8. c*

FRatres, debitóres sumus non carni, ut secúndùm carnem vivâmus. Si enim secúndùm carnem vixéritis, moriémini : si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivêtis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ij sunt filij Dei. Non enim accepístis spíritum servitûtis íterùm in timôre, sed accepístis spíritum adoptiônis filiôrum, in quo clamâmus : Abba, (Pater.) Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus filij Dei. Si autem filij, & herédes : herédes quidem Dei : coherédes autem Christi : si tamen compátimur, ut & conglorificêmur. Exístimo enim quòd non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futûram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ, revelatiônem filiôrum Dei expéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis sanctôrum : & jam non erit ámpliùs neque luctus, neque cla-

clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam priôra transiérunt. ℣. Non esurient, neque sitient ampliùs, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam priôra. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Scimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis qui secúndùm propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscivit, & prædestinâvit confórmes fieri imáginis Filij sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinâvit, hos & vocâvit: & quos vocâvit, hos & justificâvit: quos autem justificâvit, illos & glorificâvit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Filio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donâvit? Quis accusâbit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immò qui & resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam intérpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriôsum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua: * Et ideò corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, & una fides erat in eis. Et ideò. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Quis ergo nos separâbit à charitâte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (sicut scriptum est: Quia propter te mortificâmur tota die: æstimáti sumus sicut oves occisiônis.) Sed in his ómnibus superâmus propter eum qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus, neque virtútes, neque instántia, neque futûra, neque fortitûdo, neque altitûdo, neque profúndum, neque creatûra ália póterit nos separâre à charitâte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia: * Et meruérunt habêre corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, & lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et meruérunt. Glória Patri. Et meruérunt.

In secundo Nocturno, Aña. Dabo sanctis meis locum nominâtum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14

DOmine, quis habitâbit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malũ, * & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos:

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, & non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dabo sanctis meis locum nominâtum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Aña. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificâvit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

COnsérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonôrum meôrum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificâvit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eôrum: * pósteà acceleravérunt.

Non congregâbo conventícula eôrum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eôrum per lábia mea.

Dóminus pars hereditâtis meæ, & cálicis mei: * tu es, qui restítues hereditâtem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclâra est mihi.

Benedîcam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providêbam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam à dextris est mihi: ne commóvear.

Propter hoc lætâtum est cor meum, & exultâvit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis Sanctum tuum vidêre corruptiônem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplêbis me lætítia cum vultu tuo, * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Antiph. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificâvit omnes voluntátes meas inter illos.

Añ-

Aña. Sancti qui ſperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, aſsúment pennas ut áquilæ, volábunt, & non deficient. Pſalmus 23.

Domini eſt terra, & plenitûdo ejus: * orbis terrârum, & univérſi qui hábitant in eo.

Quia ipſe ſuper mária fundâvit eum: * & ſuper flúmina præparâvit eum.

Quis aſcéndet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam ſuam, nec jurâvit in dolo próximo ſuo:

Hic accípiet benedictiônem à Dómino: * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes veſtras, & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes veſtras, & elevámini portæ æternáles: * & introibit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipſe eſt Rex glóriæ.

Aña. Sancti qui ſperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, aſsúment pennas ut áquilæ, volábunt, & non deficient. ℣. Exúltent juſti in conſpéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia. Pater noſter. Abſolutio. Ipsîus piétas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 47. de Sanctis.

Lectio iiij.

Quotieſcúmque, fratres charíſſimi, ſanctôrum Mártyrum ſolémnia celebrâmus, ita, ipſis intercedéntibus, expectêmus à Dómino cónſequi temporália beneficia: ut ipſos Mártyres imitándo, accípere mereâmur ætérna. Ab ipſis enim ſanctôrum Mártyrum in veritâte feſtivitâtum gáudia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla ſequúntur. Solemnitátes enim Mártyrum, exhortatiónes ſunt martyriôrum: ut imitári non pígeat, quod celebrâre deléctat.

℟. Sancti tui Dómine mirábile conſecúti ſunt iter, ſerviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæſi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: & in mari Rubro via ſine impediménto. ℣. Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inun-

inundavérunt. Terra. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

SEd nos vólumus gaudêre cum sanctis: & tribulatiônem mundi nólumus sustinêre cum ipsis. Qui enim sanctos Mártyres, in quantum potúerit, imitári noluerit, ad eôrum beatitúdinem non póterit pervenire. Sed & Paulus Apóstolus prædicat, dicens: Si fuérimus sócij passiônum, érimus & consolatiônum. Et Dóminus in Evangélio: Si mundus vos odit: scitôte quia me priôrem vobis ódio hábuit. Recûsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinêre cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes. Benedictio Ignem sui amôris.

Lectio vj.

SEd dicit áliquis: Et quis est, qui possit beatôrum Mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solùm Mártyres, sed étjam ipsum Dóminum cum ipsîus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem: Díscite à me, quia mitis sum, & húmilis corde. Audi & Petrum Apóstolum admonéntem: Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequâmur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornâce probâvit eléctos Dóminus, & quasi holocáusti hóstiam accêpit illos: & in témpore erit respéctus illôrum; * Quóniam donum & pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritâtem: & fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno, Aña.

Justi autem in perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eôrum.

Psalmus 32.

EXultâte justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordârum psállite illi.

Cantâte ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatiône.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia opera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cæli firmáti sunt: * & spíritu oris ejus omnis virtus eôrum.

Con-

Cóngregans ficut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyſſos.
Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt : * ipſe mandâvit, & creâta ſunt.
Dóminus díſſipat conſilia Géntium : * réprobat autem cogitatiónes populôrum, & réprobat conſilia príncipum.
Conſilium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatiônem & generatiônem.
Beâta gens, cujus eſt Dóminus, Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hereditâtem ſibi.
De cælo reſpéxit Dóminus : * vidit omnes filios hóminum.
De præparáto habitáculo ſuo * reſpéxit ſuper omnes, qui hábitant terram.
Qui finxit ſingillâtim corda eôrum : * qui intélligit ómnia ópera eôrum.
Non ſalvâtur rex per multam virtûtem : * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtûtis ſuæ.
Fallax equus ad ſalûtem : * in abundantia autem virtûtis ſuæ non ſalvabitur.
Ecce óculi Dómini ſuper metuéntes eum : * & in eis, qui ſperant ſuper miſericórdia ejus :
Ut éruat à morte ánimas eôrum : * & alat eos in fame.
Anima noſtra ſúſtinet Dóminum : * quóniam adjûtor & protéctor noſter eſt.
Quia in eo lætábitur cor noſtrum : * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.
Fiat miſericórdia tua Dómine ſuper nos : * quemádmodum ſperávimus in te.
Antiphona. Juſti autem in perpétuum vivent, & apud Dóminum eſt merces eôrum.
Antiph. Tradidérunt córpora ſua in mortem, ne ſervírent idólis : ídeò coronáti póſſident palmam.

Pſalmus 33.

Benedîcam Dóminum in omni témpore : * ſemper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant manſuéti, & læténtur.
Magnificâte Dóminum mecum : * & exaltêmus nomen ejus in idípſum.
Exquiſivi Dóminum, & exaudîvit me : * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, & illuminámini : * & fácies veſtræ non confundéntur.
Iſte pauper clamâvit, & Dóminus exaudîvit eum : * & de

de ómnibus tribulatiónibus ejus salvâvit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * & erípiet eos.
Gustâte, & vidête quóniam suâvis est Dóminus : * beâtus vir qui sperat in eo.
Timête Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt & esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte filij, audíte me : * timôrem Dómini docêbo vos.
Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidêre bonos ?
Próhibe linguam tuam à malo : * & lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte à malo, & fac bonum· * inquire pacem, & perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * & aures ejus in preces eôrum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eôrum.
Clamavérunt justi, & Dóminus exaudìvit eos : * & ex ómnibus tribulatiónibus eôrum liberâvit eos.
Juxtà est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * & húmiles spíritu salvâbit.
Multæ tribulatiónes justôrum : * & de ómnibus his liberâbit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eôrum : * unum ex his non conterêtur.
Mors peccatôrum péssima : * & qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servôrum suôrum : * & non delínquent omnes qui sperant in eo.
Aña. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeò coronáti póssident palmam.
Aña. Ecce merces sanctôrum copiôsa est apud Deum : ipsi verò mórtui sunt pro Christo, & vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra : * & transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei : * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur ; : * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

Con-

Conturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jácob.

Venite, & vidête ópera Dómini, quæ póśuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.

Vacâte, & vidête quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dóminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Antiphona. Ecce merces sanctôrum copiôsa est apud Deum: ipsi verò mórtui sunt pro Christo, & vivent in ætérnum. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eôrum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 21. c*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum audiéritis prælia & seditiónes, nolite terréri; opórtet primùm hæc fieri: sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 35 in Euangelia.

DOminus ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eò minùs pertúrbent veniéntia, quò fúerint præscîta. Minùs enim jácula fériunt quæ prævidéntur: & nos tolerabíliùs mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munîmur. Ecce enim dicit: Cùm audiéritis prælia & seditiónes, nolite terréri: opórtet enim primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptôris nostri, per quæ nos áliud intériùs, áliud extériùs passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiones ad cives. Ut ergo nos índicet intériùs exteriúsque turbári, áliud nos fatêtur ab hóstibus, áliud à frátribus pérpeti.

℟. Propter testaméntum Dómini, & leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amôre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, & una fides. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitâre fratres in unum. Quia unus. Benedictio. Quorum festum cólimus.

Lectio

Lectio viij.

SEd his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequâtur, adjúngit: Surget gens contra gentem, & regnum advérsus regnum: & terræmótus magni erunt per loca, & pestiléntiæ, & fames, terroréſque de cælo, & signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenîtur: & per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeò post bella & seditiónes non statim finis: quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiâre.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certâmen habuístis: * Mercêdem labôris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti patris mei, percípite regnum. Mercêdem. Glória Patri. Mercêdem. Benedíctio. Ad societâtem.

Lectio ix.

SEd cùm tot signa perturbatiônis dicta sint, opórtet ut eôrum consideratiônem bréviter per síngula perstringâmus: quia necésse est, ut ália è cælo, ália è terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiâmur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterílitas terræ: terroréſque de cælo & tempestátes, ecce inæquálitas äëris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiônem ómnia perturbántur: & qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferîmur: ut impleâtur quod dícitur, & pugnâbit pro eo orbis terrârum contra insensátos.

Te Deum laudâmus. 18.

Sequens Responsorium dicitur post Octavam vel secundam Lectionem in Festo plurimorum Martyrum fratrum.

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine: qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cæléstia. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitâre fratres in unum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

OMnes sancti, quanta passi sunt torménta: ut secúri pervenírent ad palmam martyrij. Psalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña. Cum palma ad regna pervenérunt sancti, coró-

corónas decôris meruérunt de manu Dei. Aña. Córpora sanctórum in pace sepúlta sunt : & vivent nómina eôrum in ætérnum. Aña. Mártyres Dómini Dñm benedícite in æternum. Aña. Mártyrum chorus laudâte Dóminum de cælis, allelúia.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUstôrum ánimæ in manu Dei sunt,& non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori : illi autem sunt in pace. Hymnus.

REx gloriôse Mártyrum :
Corôna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdûcis ad Cæléstia.
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus :
Trophæa sacra pángimus :
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus :
Tu vince nostra crímina,
Largîtor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedíctus, Antiphona. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt : nolîte timêre : multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus. Oratio.

BEatôrum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. & N. nos quæsumus Dómine, festa tueántur : & eôrum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices, Oratio.

DEus, qui nos concêdis sanctôrum Mártyrum tuôrum N. & N. natalítia cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eôrum societâte gaudêre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui nos ánnua sanctôrum Mártyrum tuôrum. N. & N. solemnitâte lætíficas : concêde propítius ; ut quorum gaudêmus méritis, accendâmur exémplis. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam Antiphona. Cum palma. Capitulum. Justôrum ánimæ.

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultâte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultâte. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectêntur in lætítia.

Ad Sextam, Antiphona. Córpora sanctôrum.

Capitulum. *Sap.* 10. c

REddidit Deus mercêdem labôrum sanctôrum suôrum, & dedúxit illos in

in via mirábili : & fuit illis in velaménto diéi, & in luce ſtellârum nocte.

℟. breve. Exúltent juſti, * In conſpéctu Dei. Exúltent juſti. ℣. Et delectentur in lætítia. In conſpéctu. Glória Patri. Exúltent. ℣. Juſti autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum eſt merces eôrum.

Ad Nonam, Antiphona. Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap. 3.*

Ulgébunt juſti, & tamquam ſcintíllæ in arundinéto diſcúrrent. Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis, & regnâbit Dóminus illôrum in perpétuum.

℟. br. Juſti autem, * In perpétuum vivent. Juſti. ℣. Et apud Dóminum eſt merces eôrum. In perpétuum. Glória Patri. Juſti. ℣. Exultábunt ſancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus ſuis.

AD VESPERAS,

Antiphona.

Isti ſunt ſancti, qui pro teſtaménto Dei ſua córpora tradidérunt, & in ſánguine Agni lavérunt ſtolas ſuas. Pſalmus. Dixit Dóminus. 135. Aña. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti ſunt juſtítiam, adépti ſunt repromiſſiónes. Pſalmus. Confitébor. 135. Aña. Sanctôrum velut áquilæ juvéntus renovábitur : florébunt ſicut lílium in civitâte Dómini. Pſalm. Beâtus vir. 136. Antiphona. Abſtérget Deus omnem lácrymam ab óculis ſanctôrum : & jam non erit ámpliùs neque luctus, neque clamor, ſed nec ullus dolor ; quóniam priôra tranſiérunt. Pſalm. Laudâte púeri. 136. Antiph. In cæléſtibus regnis ſanctôrum habitátio eſt, & in ætérnum réquies eôrum. Pſalmus. Crédidi. 139.

Capitulum & Hymnus ut in primis Veſperis. xxxiij.

℣. Exultábunt ſancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus ſuis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Gaudent in cælis ánimæ ſanctórum, qui Chriſti veſtígia ſunt ſecúti : & quia pro ejus amôre ſánguinem ſuum fudérunt, ídeò cum Chriſto exúltant ſine fine.

Aliæ Lectiones pro pluribus Martyribus.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

Serm. 1. de Martyrib. tom. 3.

Lectio iiij.

NEmo eſt qui néſciat, Mártyrum glórias ad hoc divíno conſílio à Dei pópulis frequentári, ut & illis débitus honor dicêtur, & nobis virtûtis exémpla, favénte Chriſto, monſtrén-

ſtréntur : ut dum hæc ita celebrári perſpícimus, cognoſcámus quanta eos glória máneat in cælis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris; quò poſsimus étiam ipſi tálibus provocári exémplis, virtûte pari, devotiône conſimili ac fide : ut Chriſto præſtánte, dimicâre & víncere hoſtem poſsîmus : ut parta victória, cum iíſdem ſanctis in regnis cæléſtibus triumphêmus.

℟. Sancti tui Dómine mirábile conſecúti ſunt iter, ſerviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæſi in aquis válidis : * Terra appáruit árida : & in mari Rubro via ſine impediménto. ℣. Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Quis eſt enim, qui eôrum volens mérito copulári; niſi priùs conſtántiam eôrum téneat, ſectétur fidem, imitétur virtûtem paſſiônis, eôrum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etſi martyrio par eſſe non poſſit : tamen múneris tanti dignitâte ſe quiſque bonis áctibus dignum præbeat. Adeſt enim clementíſſimus Deus, qui deſiderántibus ſuis aut martyrium præbeat, aut ſine martyrio cum ſanctis præmia divîna retríbuat.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt ſancti Dei, moriéntes pro Chriſti nómine : * Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora ſua propter Deum ad ſupplícia. Ut herédes.

Lectio vj.

Ut enim infirmâtur peccâtor advérſis, ita juſtus tentatiónibus roborâtur. Sic dimicárunt advérſus peccâtum ſancti : ſic & laborando fortióres, & moriéndo victóres effécti ſunt. Nullus athlétes ſine certámine fórtior dici, nullus ſine victória póterit coronári. Nemo miles ſine prælio hoſtem ſubjêcit : nemo ſine bello imperatôrem promêruit. Habes Chriſtiâne competéntia arma, quibus hoſtem expúgnes, habes fortíſſima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tamquam aurum in fornâce probavit eléctos Dóminus, & quaſi holocáuſti hóſtiam accêpit illos : & in témpore erit reſpéctus illórum; * Quóniam donum & pax eſt eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : & fidéles in dilectióne acquiéſcent illi. Quóniam donum. Glória Patri. Quóniam donum.

In tertio Nocturno.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 6. c*

IN illo témpore : Deſcéndens Jeſus de monte, ſtetit in loco campéſtri, & turba diſcipulôrum ejus, & multitûdo copiôſa plebis ab omni Judæa, & Jerúſalem, & marítima, & Tyri, & Sidônis. Et réliqua.

Homilîa ſancti Ambróſij Epíſcopi.

Lib. 5. in Luc cap. 6. poſt init.

ADvértite ómnia diligénter, quómodo & cum Apóſtolis aſcéndat, & deſcéndat ad turbas. Quómodo enim turba niſi in húmili Chriſtum vidêret? Non séquitur ad excélſa, non aſcéndit ad sublímia. Dénique ubi deſcéndit, invênit infirmos : in excélſis enim infirmi eſſe non poſſunt. Hinc étiam Matthæus docet in inferióribus débiles eſſe ſanátos. Priùs enim unuſquíſque ſanándus eſt, ut paulátim virtútibus procedéntibus aſcéndere poſſit ad montem. Et ídeò quemque in inferióribus ſanat, hoc eſt, à libídine révocat, injúriam cæcitâtis avértit. Ad vúlnera noſtra deſcéndit : ut uſu quodam & cópia ſuæ natúræ, compartícipes nos fáciat eſſe regni cæléſtis.

℟. Propter teſtaméntum Dómini, & leges patérnas, ſancti Dei perſtitérunt in amôre fraternitâtis : * Quia unus fuit ſemper ſpíritus in eis, & una fides. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitâre fratres in unum. Quia unus.

Lectio viij.

BEáti páuperes, quia veſtrum eſt regnum Dei. Quátuor tantùm beatitúdines ſanctus Lucas Domínicas póſuit, octo verò ſanctus Matthæus, ſed in illis octo iſtæ quátuor ſunt, & in quátuor iſtis illæ octo. Hic enim quatuor velut virtútes ampléxus eſt cardináles : ille in illis octo myſticum númerum reſerâvit. Pro Octáva enim multi inſcribúntur Pſalmi : & mandâtum áccipis octo illis partem dare, fortáſſe benedictiónibus. Sicut enim ſpei noſtræ octâva perféctio eſt, ita octâva ſumma virtûtum eſt.

℟. Sancti mei, qui in carne póſiti, certâmen habuíſtis : * Mercêdem labôris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercêdem. Glória Patri. Mercêdem.

Lectio ix.

SEd priùs quæ ſunt amplióra videâmus. Beáti, inquit, páuperes, quóniam veſtrum eſt regnum Dei.

Primam

Primam benedictiônem hanc utérque Euangelísta pósuit, Ordine enim prima est, & parens quædam generatióque virtûtum; quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna: nec potest quisquam méritum regni cæléstis adipísci, qui mundi cupiditâte pressus, emergéndi non habet facultâtem.

Te Deum laudâmus. 18.

COMMUNE
Confessoris Pontificis.

Ad Vesperas, Antiphona.

Ecce sacérdos magnus. cum reliquis de Laudibus. lxiij. Psalmus. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalmus. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. Eccli. 44.

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, & invéntus est justus: & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, coléntes.
Quem piè laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit, beátas
Scandere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur.

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudìcus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animâvit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra, quæ passim jacuêre, membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi Chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvêmur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cæli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus, & unus. Amen.

℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Sacérdos & Póntifex, & virtûtum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dñm.

Pro Doctoribus in utrisque Vesperis.

Ad Magnificat, Antiphona.

O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N. divínæ

vínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

DA quæsumus omnípotens Deus: ut beáti N. confeſsôris tui atque Pontíficis veneránda ſolémnitas, & devotiônem nobis áugeat & ſalûtem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXáudi quæſumus Dómine preces noſtras, quas in beáti N. confeſsôris tui atque Pontíficis ſolemnitâte deférimus: & qui tibi dignè méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum noſtrum.

Ad Matutinum, Invitatorium.

℟ egem Confeſsôrum Dóminum, * Veníte adorêmus. Pſalm. V eníte, exultémus. 2, Hymnus. I ſte Conféſſor. ut ſuprà. liij.

In primo Nocturno, Aña.

Beâtus vir, qui in lege Dómini meditâtur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, & ómnia quæcúmque fáciet, ſemper proſperabúntur.

Pſalmus 1.

BEâtus vir, qui non ábiit in conſilio impiôrum, & in via peccatôrum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit:

S ed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

E t erit tamquam lignũ, quod plantâtum eſt ſecus decúrſus aquârum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo:

E t fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcúmque fáciet proſperabúntur.

N on ſic ímpij, non ſic; * ſed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

I deò non resúrgent ímpij in judício: * neque peccatóres in concílio juſtôrum.

Q uóniam novit Dóminus viam juſtôrum: * & iter impiôrum peribit.

Aña. Beâtus vir, qui in lege Dómini meditâtur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, & ómnia quæcúmque fáciet, ſemper proſperabúntur.

Aña. Beâtus iſte ſanctus, qui confiſus eſt in Dómino, prædicâvit præcéptum Dómini, conſtitûtus eſt in monte ſancto ejus.

Pſalmus 2.

QUare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

A ſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérſus Dóminum, & advérſus Chriſtum ejus.

D irumpâmus víncula eôrum: * & projiciâmus à nobis jugum ipsôrum.

Q ui hábitat in cælis, irridébit eos: * & Dóminus ſubſannâbit eos.

T unc

T unc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.
E go autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
D óminus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hódie génui te.
P óstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiônem tuam términos terræ.
R eges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confrínges eos.
E t nunc reges intellígite: * erudímini qui judicâtis terram.
S ervîte Dómino in timôre. * & exultâte ei cum tremôre.
A pprehéndite disciplînam, nequándo irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.
C ùm exarserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.
Añâ. Beâtus iste sanctus, qui confisus est in Dño, prædicâvit præcéptum Dñi, constitûtus est in monte sancto ejus.
Aña. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, & exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

D Omine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
M ulti dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
T u autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.
V oce mea ad Dóminum clamávi: * & exaudîvit me de monte sancto suo.
E go dormívi, & soporâtus sum: * & exurréxi, quia Dóminus suscêpit me.
N on timêbo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Q uóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatôrum contrivísti.
D ómini est salus: * & super pópulũ tuum benedíctio tua.
Antiphona. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine, tu exáltans caput meum, & exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. P ater noster.
Absolutio. E xáudi Dómine.
℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Benedictiône perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 3.

F Idélis sermo: Si quis Episcopâtum desiderat, bonum opus desiderat. Opórtet ergo Epíscopum irre-

irreprehensibilem esse, unius uxôris virum, sóbrium, prudéntem, ornâtum, pudîcum, hospitâlem, doctôrem, non vinoléntum, non percussôrem, sed modéstum: non litigiôsum, non cúpidum; sed suæ dómui benè præpósitum, filios habéntem súbditos cum omni castitâte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habêbit? Non neóphytum: ne in supérbiam elâtus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum & testimónium habêre bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque taléнta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra in gáudium. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. *Cap. 1. b.*

Opórtet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatôrem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussôrem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitâlem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndùm doctrînam est, fidêlem sermônem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, & seductóres; máximè qui de circumcisiône sunt: quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiônem ómnium géntium dedit illi, & testaméntum suum confirmâvit super caput ejus. Ideò jurejurándo. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Cap 2.*

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrînam: Senes ut sóbrij sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectiône, in patiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, benè docéntes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos díligant: prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis,

ſuis, ut non blaſphemêtur verbum Dei. Júvenes ſimíliter hortâre ut sóbrij ſint. In ómnibus teípſum præbe exémplum bonôrum óperum, in doctrína, in integritâte, in gravitâte, verbum ſanum; irreprehenſíbile: ut is qui ex advérſo eſt, vereâtur: nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es ſacérdos in ætérnum ſecúndùm órdinem Melchíſedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis. Tu es ſacérdos. Glória Patri. Tu es ſacérdos.

In ſecundo Nocturno, Aña. Invocántem exaudîvit Dóminus ſanctum ſuum, Dóminus exaudívit eum, & conſtítuit eum in pace.

Pſalmus 4.

Cum invocârem exaudîvit me Deus juſtítiæ meæ: * in tribulatiône dilatáſti mihi.

Miſerêre mei, * & exáudi oratiônem meam.

Fílij hóminum úſquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitâtem, & quæritis mendácium?

Et ſcitóte quóniam mirificâvit Dóminus ſanctum ſuum: * Dóminus exaudiet me, cùm clamávero ad eum.

Iraſcímini, & nolíte peccâre, * quæ dícitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacrificâte ſacrificium juſtítiæ, & ſperâte in Dómino. * Multi dicunt: Quis oſténdit nobis bona?

Signâtum eſt ſuper nos lumen vultus tui Dómine: * dedíſti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei ſui * multiplicáti ſunt.

In pace in idípſum * dórmiam, & requiéſcam;

Quóniam tu Dómine ſingulàriter in ſpe * conſtituíſti me.

Aña. Invocántem exaudîvit Dóminus ſanctum ſuum, Dóminus exaudívit eum, & conſtítuit eum in pace.

Aña. Læténtur omnes, qui ſperant in te Dómine: quóniam tu benedixíſti juſto, ſcuto bonæ voluntâtis tuæ coronáſti eum.

Pſalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.

Inténde voci oratiônis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orâbo: * Dómine manè exáudies vocem meam.

Manè aſtâbo tibi & vidêbo: * quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.

Neque habitâbit juxta te malí-

malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitâtem : * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolôsum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introibo in domum tuam : * adorâbo ad templum sanctum tuum in timôre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eôrum véritas : * cor eôrum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eôrum, linguis suis dolósè agébant, * júdica illos Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt : & habitâbis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntâtis tuæ * coronásti nos.

Antiphona. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntâtis tuæ coronásti eum.

Antiphona. Dómine Dóminus noster, quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra ! quia glória & honôre coronásti sanctum tuum, & constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster,* quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra !

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimìcum & ultôrem.

Quóniam vidêbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum, * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus ? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum ?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum : * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum :

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi ;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómi-

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra!
Antiphona. Dómine Dóminus noſter, quàm admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra! quia glória & honôre coronáſti ſanctum tuum, & conſtituíſti eum ſuper ópera mánuum tuârum. ℣. Elêgit eum Dóminus ſacerdótem ſibi. ℟. Ad ſacrificándum ei hóſtiam laudis. Pater noſter. Abſolutio. Ipsîus píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo ſancti Máximi Epíſcopi.

Homilia 59. quæ eſt 2. de S. Euſebio Vercellenſi.

Lectio iiij.

AD ſancti ac beatíſſimi Patris noſtri N. cujus hódie feſta celebrâmus, laudes addidíſſe áliquid, decerpſiſſe eſt; ſiquidem virtútum ejus grátia non ſermónibus exponénda eſt, ſed opéribus comprobánda. Cùm enim dicat Scriptûra: Glória patris eſt filius ſápiens: quantæ hujus ſunt glóriæ, qui tantôrum filiôrum ſapiéntia & devotiône lætâtur? in Chriſto enim Jeſu per Euangélium ipſe nos génuit.
℟. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus enim. Benedictio. Chriſtus perpétuæ.

Lectio v.

QUidquid ígitur in hac ſancta plebe poteſt eſſe virtûtis & grátiæ, de hoc quaſi quodam fonte lucidíſſimo, ómnium rivulôrum púritas emanâvit. Etenim quia caſtitâtis pollêbat vigôre, quia abſtinéntiæ gloriabâtur angúſtiis, quia blandiméntis erat prædîtus lenitâtis, ómnium cívium in Deum provocâvit affectum: quia Pontificij adminiſtratiône fulgêbat, plures è diſcípulis relîquit ſui ſacerdótij ſucceſſóres.
℟. Póſui adjutórium ſuper poténtem, & exaltâvi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum. Manus. Benedictio. Ignem ſui amôris.

Lectio vj.

BEnè & cóngruè in hac die, quam nobis beáti Patris noſtri N. ad paradiſum tránſitus exultábilem reddit, præséntis Pſalmi verſiculum decantávimus: In memória ætérna erit juſtus. Dignè enim in memóriam

vértitur hóminum, qui ad gáudium tránsiit Angelórum. Dixit sermo divinus; Ne laudes hóminem in vita sua: tamquam si díceret: Lauda post vitam, magnífica post consummatiônem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quàm vitæ: ut illo potíssimum témpore mérita sanctitâtis extóllas, quando nec laudántem adulátio movet, nec laudâtum tentet elátio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

In tertio Nocturno, Aña. Dómine, iste sanctus habitâbit in tabernáculo tuo, operâtus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitâbit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malũ, * & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos:

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, & non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste sanctus habitâbit in tabernáculo tuo, operâtus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Antiph. Vitam pétiit à te, & tribuísti ei, Dómine: glóriam & magnum decôrem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine in virtûte tua lætábitur rex: * & super salutâre tuum exultâbit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te: * & tribuísti ei longitúdinem diêrum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiônem in sæculum sæculi : * lætificâbis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniâtur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbâbit eos, & devorâbit eos ignis.

Fructum eôrum de terra perdes : * & semen eôrum à fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala ; * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparâbis vultum eôrum.

Exaltâre Dómine in virtûte tua : * cantábimus & psallêmus virtútes tuas.

Antiphona. Vitam pétiit à te, & tribuísti ei, Dómine : glóriam & magnum decôrem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Ant. Hic accípiet benedictiônem à Dómino, & misericórdiam à Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, & plenitûdo ejus : * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum : * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo :

Hic accípiet benedictiônem à Dómino : * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Antiphona. Hic accípiet benedi-

nedictiônem à Dómino, & misericórdiam à Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndùm órdinem Melchísedech. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne Benedictio, Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parabolam hanc: Homo péregrè proficíscens, vocâvit servos suos, & trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 9. in Euangelia.

LEctio sancti Euangélij, fratres charíssimi, solicitè considerâre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab auctôre mundi gráviùs inde judicêmur. Cùm enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donôrum. Tantò ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quantò se obligatiôrem esse cónspicit in reddénda ratiône. Ecce homo, qui péregrè proficíscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum verò témporis positûrus ratiônem revértitur. Benè operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum verò à bono ópere torpéntem damnat. ℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum:* Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas. Benedict. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

QUis ítaque iste homo est qui péregrè proficíscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cælum? Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrina dúcitur, dum per Redemptôrem nostrum in cælo collocâtur. Sed homo iste péregrè proficíscens, servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álij duo, álij verò commîsit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus: vidélicet, visus, audítus, gustus, odorâtus, & tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriôrum sciéntia exprímitur. Duôbus verò, intelléctus & operátio designâtur. Unius autem talénti

lénti nómine, intelléctus tantúmmodò designâtur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris; * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescitis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles. Benedíctio. Ad societâtem.

Lectio ix.

Sed is, qui quinque talénta accéperat, ália quinque lucrâtus est: quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetrâre nésciunt, pro intentiône tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant: dumque se à carnis petulántia, & à terrenârum rerum ámbitu, atque à visibílium voluptâte custódiunt, ab his étiam álios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duôbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiônem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque & intelligéndo & operándo áliis prædicant, quasi duplicâtum de negótio lucrum repórtant.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Antiphona. Non est invéntus símilis illi, qui conservâret legem Excélsi. Antiph. Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. Aña. Sacerdótes Dei benedícite Dóminum: servi Dómini hymnum dícite Deo, allelúia. Aña. Serve bone & fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo, & invéntus est justus: & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Perpes corôna Præsulum,
In hac die cleméntiùs
Indúlgeas precántibus;
Qui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devôta plebs solémnia.
Qui ritè mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitâtis præmio
Potítur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue,
Nobis sequi vestígia:

Hujus

Hujus precátu sérvulis,
Dimítte noxam críminis.
Sit Christe Rex piíssime,
Tibi, Patrîque glória,
Cum Spíritu Paraclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Antiphona.
Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus. Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beati N. Confessôris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, & devotiônem nobis áugeat, & salûtem. Per Dóminum.

Alia Oratio.
Exáudi quæsumus Dómine preces nostras, quas in beáti N. confessôris tui atque Pontíficis solemnitâte deférimus: & qui tibi dignè méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Antiphona.
Non est invéntus. Capitulum. Ecce sacérdos magnus. ut suprà. lxiij.

℟. breve. Amâvit eum Dóminus: * Et ornâvit eum. Amâvit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornâvit. Glória Patri. Amâvit. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdôtem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam, Antiphona.
Ideò jurejurándo.

Capitulum. *Eccli. 44. c*
Non est invéntus símilis illi, qui conservâret legem Excélsi: ídeò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. breve. Elégit eum Dóminus, * Sacerdôtem sibi. Elégit eum. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdôtem. Glória Patri. Elégit. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndùm órdinem Melchísedech.

Ad Nonam, Antiphona.
Serve bone.

Capitulum. *Eccli. 45. c*
Fungi sacerdótio, & habêre laudem in nómine ipsîus, & offérre illi incénsum dignum in odôrem suavitâtis.

℟. breve. Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndùm órdinem Melchísedech. In ætérnum. Glória Patri. Tu es. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Antiphona.
Ecce sacérdos magnus. cum reliquis de Laudibus. lxiij.
Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica, 135. [illegible]
loco

loco ultimi, Psalmus, Meménto Dómine David. 146. Capitulum, & Hymnus, ut suprà in primis Vesperis. liij.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Antiphona. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum, & ad portas paradísi coronâvit eum.

Sequens Antiphona dicitur ad Magnificat in secundis Vesperis pro solis summis Pontificibus, Antiph. Dum esset summus Póntifex, terrêna non métuit, sed ad cæléstia regna gloriôsus migrâvit.

Si occurrat celebrari Festum plurimorum Pontificum & Confessorum, Officium fit ut suprà: sed in Oratione & Sermone, quæ Ponuntur in singulari, dicantur in plurali, & in primo Nocturno legantur sequentes Lectiones de Scriptura.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 44.

LAudêmus viros gloriósos, & paréntes nostros in generatiône sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua à sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtûte, & prudéntia sua prædíti, nuntiántes in Prophétis dignitâtem Prophetárum, & imperántes in præsénti pópulo, & virtûte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, & narrántes cármina scripturârum.

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra.

Lectio ij.

HOmines dívites in virtûte, pulchritúdinis stúdium habéntes: pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, & in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eôrum: & sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint: & nati sunt, quasi non nati, & filij ipsôrum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diêbus suis plácuit Deo: * Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiônem ómnium Géntium dedit illi, & testaméntum suum confirmâvit super caput ejus. Ideò jurejurando.

Lectio

Lectio vj.

SEd illi viri miſericórdiæ ſunt, quorum pietátes non defuérunt: cum sémine eôrum pérmanent bona, heréditas ſancta nepótes eôrum, & in teſtaméntis ſtetit ſemen eôrum: & filij eôrum propter illos uſque in ætérnum manent: ſemen eôrum & glória eôrum non derelinquêtur. Córpora ipsôrum in pace ſepúlta ſunt, & nomen eôrum vivit in generatiônem & generatiônem. Sapiéntiam ipsôrum narrent pópuli, & laudem eôrum núntiet Eccléſia.

℟. Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es ſacérdos in ætérnum ſecúndùm órdinem Melchíſedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis. Tu es ſacérdos. Glória Patri. Tu es ſacérdos.

Aliæ Lectiones pro Pontifice & Confeſſore.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Máximi Epíſcopi.

Ex Homilia 59. quæ eſt 2. de S. Euſebio.

Lectio iv.

BEáti Patris N. mérita jam in tuto póſita ſecúri magnificêmus, qui gubernáculum fidei viríliter tenens, ánchoram ſpei tranquílla jam in ſtatiône póſuit, & plenam cæléſtibus divítiis, & ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocâvit: qui contra omnes adverſários ſcutum timôris Dei tamdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illius curſus, niſi unus cum vígili hoſte conflíctus?

℟. Invéni David ſervum meum, óleo ſancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, & fílius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus enim.

Lectio v.

QUantis hic cæcis à via veritâtis erràntibus, & de ſumma jam in profúndum rupe pendéntibus, amíſſum réddidit viſum: & illum, quo Chriſtus viderêtur, reparâvit intúitum? Quantôrum áuribus ſurdis, & infidelitâtis obturatiône damnátis, ad percipiéndam vocem cæléſtium mandatôrum, pretióſum infúdit aurum, ut vocánti Deo ad miſericórdiam reſpondérent per obediéntiam? Quantos intrínſecus vulnerátos, Angélici oris arte & oratiônum, ab infirmitâte curâvit?

℟. Póſui adjutórium ſuper poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábi-

liábitur ei. ℣. Invéni David servum meum ; óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vj.

QUantos per longam incúriam peccáti labe resolútos, & quadam lepræ contagiône persúsos, castigatiónibus & exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte mundâvit ? Quantôrum ánimas yivéntes in córpore jam defúnctas, & delictôrum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiônem tamquam ad lucem vocándo ; Deo resuscitâvit ; ut Dómini sui admirándus imitâtor ; jam mórtuas Deo, è contrário mortíficet vitáli morte peccáto ?

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercédat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 24. d*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vigilâte, quia nescitis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et réliqua.

Homilia sancti Hilárij Epíscopi.

Comment. in Matth. can 26. in fine.

UT ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine ùtilis siléntij ratiône esse scirêmus, vigilâre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, & oratiônum assiduitâte deténtos, ómnibus præceptôrum suôrum opéribus inhærêre. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, & córporum nostrôrum dómibus insidiántem : ut ea incuriósis nobis, & somno déditis, consiliôrum suôrum atque illecebrârum jáculis persódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit : quia diéi ignorátio inténtam solicitúdinem suspénsæ expectatiônis exágitet.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Can. 27. Lectio viij.

QUisnam est fidêlis servus & prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam ? Quamquam in commûne nos ad indeféssam vigilantiæ curam adhortétur : speciálem tamen pópu-

pópuli princípibus, id est, Epíscopis, in expectatiône adventûque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidêlem atque prudéntem, præpósitum famíliæ significat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, & præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte & veritâte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depravâta convértat, & verbum vitæ in æternitâtis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendâtur: glóriam à Dómino tamquam dispensâtor fidêlis, & víllicus útilis consequêtur, & super ómnia bona constituêtur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultrà, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

QUòd si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in profécțum humánæ salûtis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, & sæculi malis vitiísque se tradet, præséntium tantùm curam in cultu ventris exércens: desperáta die Dóminus advéniet, eúmque à bonis, quæ spopónderat, dívidet; portiónémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitâte constítuet: quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit; quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatiône judícij commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudâmus. 18.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrísque Vesperis, Antiphona.

O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beâte N. divínæ legis amâtor, deprecâre pro nobis Fílium Dei.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum: Officium autem in illis fit de Confessoribus Pontificibus, vel non Pontificibus, pro qualitate Festi.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 39.

SApiéntiam ómnium antiquôrum exquíret sápiens, & in Prophétis vacâbit. Narratiônem virôrum nominatôrum conservâbit,

vâbit, & in versútias parabolârum simul introibit. Occúlta proverbiôrum exquìret, & in abscónditis parabolârum conversábitur. In médio magnatôrum ministrâbit, & in conspéctu præsidis apparêbit. In terram alienigenârum Géntium pertránsiet: bona enim & mala in homínibus tentâbit.

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

COr suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratiône, & pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: & ipse tamquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ, & in oratiône confitébitur Dómino: & ipse díriget consilium ejus, & disciplinam, & in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideò jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiônem ómnium Géntium dedit illi, & testaméntum suum confirmâvit super caput ejus. Ideò. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Pro Doctôre non Pontifice.

℟. Justus germinâbit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantâtus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florêbit. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

IPse palàm fáciet disciplînam doctrínæ suæ, & in lege testaménti Dómini gloriabitur. Collaudabunt multi sapiéntiam ejus, & usque in sæculum non delébitur. Non recêdet memória ejus, & nomen ejus requirêtur à generatiône in generatiônem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiâbit Ecclésia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis. Tu es sacérdos. Glória Patri. Tu es sacérdos.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste cognôvit justítiam, & vidit mirabília magna, & exo-

exorâvit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Et invéntus. Glória. Et invéntus.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórij Papæ.

Lib. 9. cap. 6. Lectio iiij.

QUi post Oríonas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis Martyribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides cláriùs elúcet: & représsa infidelitâtis híeme, áltiùs per corda fidélium sol veritâtis calet. Qui remóta tempestâte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitâtis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cùm ei jam per credulitâtis vernum lucídior annus aperîtur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimîcus in eo, & filius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus enim. Benedictio. Christus perpétuæ.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodivit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

NEc immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatiône signantur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia vocâtur, & Hyades nomen à plúviis accepérunt: quia ortæ proculdúbio imbres ferunt. Benè ergo Hyadum appellatiône expréssi sunt, qui ad statum universâlis Ecclésiæ, quasi in cæli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiônis imbres fudérunt. Si enim prædicatiônis sermo plúvia non esset, Móyses mínimè dixísset: Expectétur sicut plúvia elóquium meum: & nequâquam per Isaíam Véritas díceret: Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem, atque hoc, quod paulò antè protúlimus: Quamóbrem prohíbitæ sunt stellæ pluviârum.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Benedictio. Ignem sui amôris.

Pro

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum : stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas. Benedictio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

DUm ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cæli spátia altiôra sol dúcitur : quia apparénte Doctôrum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiônis infúnditur, fidei calor augêtur. Et perfusa terra ad fructum próficit, cùm lúmen ætheris ignéscit : quia ubériùs frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiônis flammam in corde cláriùs ardémus. Dumque per eos diébus singulis magis magísque sciéntia cæléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperîtur : ut novus sol nostris méntibus rútilet, & eôrum verbis nobis cógnitus, seípso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, & lárgiùs cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse intercêdat. Glória Patri. Ipse intercêdat.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste homo perfêcit ómnia quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad caléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 5. b*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliêtur? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte cap. 6. tom. 4.

OSténdit Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonôrum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal infatuâtum fúerit, in quo saliêtur? id

id est: si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiônum temporálium amiséritis regna cælôrum; qui erunt hómines, per quos à vobis error auferâtur, cùm vos elégerit Deus, per quos errôrem áuferat cęterôrum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercêdat. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

ERgo ad níhilum valet sal infatuâtum, nisi ut mittâtur foras, & calcêtur ab homínibus. Non ítaque calcâtur ab homínibus, qui pátitur persecutiônem: sed qui persecutiônem timéndo infatuâtur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cælo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. ℣. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizâvit super eum. Et implêvit. Glória Patri. Et implévit. Benedictio. Ad societâtem.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcâmus: sed hómines, qui in terra hábitant: vel étiam peccatóres, quorum condiéndis, & extinguéndis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit. Et hîc mundum, non cælum, & terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundâta super insignem, magnámque justítiam, quam signíficat étiam ipse mons, in quo dísputat Dóminus.

Te Deum laudâmus. 18.

COM-

COMMUNE
Confessoris non Pontificis.

Ad Vesperas, Aña. Dómine, quinque taléntà. ut infrà ad Laudes, lxxxiij. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 135. & loco ultimi, Psalm. Laudâte Dóminum omnes Gentes. 139.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEâtus vir, qui invéntus est sine mácula: & qui post aurum non ábiit, nec sperâvit in pecúniæ thesáuris. Quis est hic, & laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, coléntes,
Quem piè laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur.

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudîcus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animâvit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra, quæ passim jacuêre, membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi Chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvêmur,
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cæli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus, & unus. Amen.

℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Antiphona. Similâbo eum viro sapiénti, qui ædificâvit domum suam supra petram.

Oratio.

DEus, qui nos beáti N. confessôris tui ánnua solemnitâte lætíficas: concêde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitêmur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Alia Oratio.

ADésto Dómine supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. confessôris tui solemnitâte deférimus: ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habêmus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvêmur. Per Dóminum nostrum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

INtercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbâtis comméndet: ut quod nostris méritis non valêmus, ejus patrocínio assequâmur. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem Confessôrum Dóminum, * Veníte adorêmus.
Psalm. Veníte, exultêmus. 2.
Hymnus. Iste Conféssor. ut suprà. lxxiij.

In primo Nocturno, Aña.

Beâtus vir, qui in lege Dómini meditâtur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, & ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

BEâtus vir, qui non ábiit in consílio impiôrum, & in via peccatôrum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantâtum est secus decúrsus aquârum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.
Non sic ímpij, non sic; * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.
Ideò non resúrgent ímpij in judício: * neque peccatóres in concílio justôrum.
Quóniam novit Dóminus viam justôrum: * & iter impiôrum perîbit.
Aña. Beâtus vir, qui in lege Dómini meditâtur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, & ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.
Aña. Beâtus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicâvit præcéptum Dómini, constitûtus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti inánia?
Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.
Dirumpâmus víncula eôrum: * & projiciâmus à nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cælis, irridêbit eos: * & Dóminus subsannâbit eos.
Tunc loquêtur ad eos in ira sua, * & in furôre suo conturbâbit eos.
Ego autem constitûtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

P óstula

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hereditâtem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confrínges eos:

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre: * & exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplinam, nequándo irascâtur Dóminus, * & pereâtis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Beâtus iste sanctus, qui confisus est in Dño, prædicâvit præcéptum Dómini, constitûtus est in monte sancto ejus.

Aña. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, & exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * & exaudîvit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporâtus sum: * & exurréxi, quia Dóminus suscêpit me.

Non timêbo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatôrum contrivísti.

Dómini est salus: * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Antiphona. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine, tu exáltans caput meum, & exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube Domne benedícere. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 4. b & 5.

Justus si morte præoccupâtus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est, non diutúrna, neque annôrum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, & ætas senectûtis vita immaculâta. Placens Deo factus est diléctus, & vivens inter peccatóres translâtus est. Raptus est

est: ne malítia mutâret intelléctum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illius. Fascinátio enim nugacitâtis obscûrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummâtus in brevi explêvit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illîus: propter hoc properâvit edúcere illum de médio iniquitâtum.

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dñi tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra in gáudium. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

POpuli autem vidéntes, & non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei, & misericórdia est in sanctos ejus, & respéctus in eléctos illius. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, & juvéntus celérius consummâta, longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, & non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, & quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt & contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honôre, & in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam dis rúmpet illos inflátos sine voce, & commovêbit illos à fundaméntis, & usque ad suprêmum desolabúntur.

℟. Justus germinâbit sicut lílium: * Et florêbit in ætérnum ante Dñm. ℣. Plantâtus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florêbit. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij

ET erunt geméntes, & memória illôrum perîbit. Vénient in cogitatiône peccatôrum suôrum tímidi, & tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsôrum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos, qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eôrum. Vidéntes turbabúntur timôre horríbili, & mirabúntur in subitatiône inspерátæ salûtis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, & præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt, quos habúimus aliquándo in derísum, & in similitúdinem impropérij. Nos insensáti vitam illôrum æstimabâmus insániam, & finem illôrum sine honôre: ecce quómodo computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illôrum est.

℟. Iste

℟. Iste cognôvit justítiam, & vidit mirabília magna, & exorâvit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervénit ad cæléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

In secundo Nocturno, Aña. Invocántem exaudîvit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudîvit eum, & constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocârem exaudìvit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatiône dilatásti mihi.

Miserêre mei, * & exáudi oratiônem meam.

Fílij hóminum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitâtem, & quæritis mendácium?

Et scitôte quóniam mirificâvit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolîte peccâre, * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium justítiæ, & sperâte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signâtum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;

Quóniam tu Dñe singuláriter in spe * constituísti me.

Antiphona. Invocántem exaudîvit Dóminus sanctum suum, Dñs exaudìvit eum, & constítuit eum in pace.

Aña. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntâtis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.

Inténde voci oratiônis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orâbo: * Dómine, manè exáudies vocem meam.

Manè astâbo tibi, & vidêbo: * quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.

Neque habitâbit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitâtem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolôsum abominabitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorâbo ad templum sanctum tuum in timôre tuo.

Dómine deduc me in justítia

tia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eôrum véritas : * cor eôrum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eôrum, linguis suis dolósè agébant, * Júdica illos Deus.
Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt : & habitâbis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntâtis tuæ * coronásti nos.
Antiphona. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntâtis tuæ coronásti eum.
Antiphona. Dómine Dóminus noster, quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra ! quia glória & honôre coronásti sanctum tuum, & constituísti eum super ópera mánuum tuârum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, *quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra !
Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.
Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimîcum & ultôrem.
Quóniam vidêbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum,* lunam & stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quòd memor es ejus ? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum ?
Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum : * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum :
Omnia subjecísti sub pédibus ejus,* oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi ;
Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra !
Antiphona. Dómine Dóminus noster, quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra ! quia glória & honôre coronásti sanctum tuum, & constituísti eum super ópera mánuum tuârum.
℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Orat. de S. Philogonio, tom. 3. Lectio iiij.

BEáti N. dies cujus festivitâtem celebrâmus, ad ipsius rectè factôrum enarratiônem linguam nostram evocâvit: siquidem hódie beâtus iste ad tranquillam, omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eôque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiônem, aut dolôrem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cùm Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens dicat: Semper gaudête, sine intermissiône orâte?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodívit eum ab inimícis; & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

QUòd si hîc, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ solicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia; Paulus dixit fieri posse ut semper gaudeâmus, si quis páululum ex rerum mundanârum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam rectè composúerit: multò magis, postquam hinc demigravérimus, fácilè cómpotes érimus ejus boni, cùm hæc ómnia sublâta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum, & quidquid est malôrum in vitam nostram ínvehens, innumerâque gignens bella.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

QUamóbrem maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quòd quamquam translâtus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitâtem relíquit, tamen in álteram adscríptus est civitâtem, nempe Dei: & digréssus ab hac Ecclésia, ad illam

illam pervênit, quæ est primogenitôrum descriptôrum in cælis: ac relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritâtem Angelôrum. Etenim quòd & cívitas sursum sit, & Ecclésia, & celébritas, audi Paulum dicéntem: Accessístis ad civitâtem Dei vivéntis, Jerúsalem cæléstem, & Ecclésiam primitivôrum, qui conscrípti sunt in cælis, & ad multôrum míllium Angelôrum frequéntiam.

℞. Iste homo perfêcit ómnia quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno, Aña. Dómine, iste sanctus habitâbit in tabernáculo tuo, operâtus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operâtur justítiam:

Qui lóquitur veritâtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accêpit advérsus próximos suos:

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum glorificat:

Qui jurat próximo suo, & non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usûram, & múnera super innocéntem non accêpit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste sanctus habitâbit in tabernáculo tuo, operâtus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Antiphona. Vitam pétiit à te, & tribuísti ei, Dómine: glóriam & magnum decôrem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine in virtûte tua lætábitur rex: * & super salutâre tuum exultâbit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te: * & tribuísti ei longitúdinem diêrum

rum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam & magnum decôrem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiônem in sæculum sæculi : * lætificâbis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniâtur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbâbit eos, & devorâbit eos ignis.

Fructum eôrum de terra perdes : * & semen eôrum à fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala ; * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilîre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparâbis vultum eôrum.

Exaltâre Dómine in virtûte tua : * cantábimus & psallêmus virtútes tuas.

Aña. Vitam pétiit à te, & tribuísti ei, Dómine : glóriam & magnum decôrem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso.

Aña. Hic accípiet benedictiônem à Dómino, & misericórdiam à Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, & plenitûdo ejus : * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum : * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini : * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus, & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiônem à Dómino : * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? *

Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Antiphona. Hic accípiet benedictiônem à Dómino, & misericórdiam à Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsîus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 12. c*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ.

Homilia 13. in Euangelia.

SAncti Euangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitâta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videâtur, eam sub brevitâte transcúrrimus; quátenus ejus expositio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerôsa. Dóminus dicit: Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cùm carnis luxúriam per continéntiam coarctâmus. Sed quia minus est, mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat & bonis opéribus insudâre, prótinus additur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenêmus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrâmus. De quibus proféctò opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, & gloríficent Patrem vestrum, qui in cælis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum: * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercêdat. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

DUo autem sunt, quæ jubéntur, & lumbos restríngere, & lucérnas tenêre: ut & mundítia sit castitâtis in córpore, & lumen veritâtis in operatiône. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placêre nequâquam potest: si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit; aut is qui castitâte præéminet; necdum se per bona

ópera

ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitâte. Sed & si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, & nequâquam se à vítiis pro mundi hujus honestâte contíneat. ℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescîtis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Benedíctio. Ad societâtem.

Lectio ix.

ET vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quandò revertâtur à núptiis: ut cùm vénerit, & pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cùm ad judícium próperat: pulsat verò, cùm jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicînam desígnat. Cui conféstim aperîmus, si hunc cum amôre suscípimus. Aperîre enim júdici pulsánti non vult, qui exîre de córpore trépidat: & vidêre eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formîdat. Qui autem de sua spe & operatiône secûrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet; & cùm tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiônis hilaréscit.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

DOmine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrâtus sum. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Antiph. Euge serve bone, in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui. Antiphona. Fidélis servus & prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam. Aña. Beâtus ille servus, quem cùm vénerit dóminus ejus, & pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem. Antiphona. Serve bone & fidêlis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEâtus vir, qui invéntus est sine mácula: & qui post aurum non ábiit, nec sperâvit in pecúniæ thesáuris. Quis est hic, & laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

JEsu corôna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium:
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxij

Remissiônem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo sanctus hic de córpore
Migrâvit inter sídera.
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia
Pollûta sorde députans,
Ovans tenet cæléstia.
Te Christe Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcâvit artes dæmonum,
Sævumque avérni príncipem.
Virtûte clarus, & fide,
Confessiône sédulus,
Jejûna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proínde te piíssime
Precâmur omnes súpplices,
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Antiphona.
Euge serve bone, & fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. confessôris tui ánnua solemnitâte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitêmur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessôris tui solemnitâte deférimus: ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbâtis comméndet: ut quod nostris méritis non valêmus, ejus patrocínio assequâmur. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Antiphona
Euge serve bone. Capitulum. Beátus vir, qui invéntus est. lxxxiij.

℟. breve. Amâvit eum Dóminus, * Et ornâvit eum. Amâvit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornâvit. Glória Patri. Amâvit eum.
℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquêtur judícium.

Ad Sextam, Antiphona.
Fidélis servus.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. breve. Os justi, * Meditábitur sapiéntiam. Os justi.
℣. Et

℣. Et lingua ejus loquêtur judícium. Meditabitur. Glória Patri. Os justi. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Ad Nonam, Antiphona.

Serve bone.

Capitulum. *Sap.* 10. *b*

Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi régnum Dei, & dedit illi sciéntiam sanctôrum; honestâvit illum in labóribus, & complevit labóres illîus.

℟. breve Lex Dei ejus, * In corde ipsius. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In corde. Glória Patri. Lex Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Antiphona.

Dómine, quinque talénta, cum reliquis de Laudibus lxxxiij. Psalmi, Capitulum & Hymnus, ut in primis Vesperis. lxxiij.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Antiphona.

Hic vir despíciens mundum & terréna, triúmphans, Divítias cælo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plurimorum Confessorum non Pontificum, Officium fit ut suprà: sed in Oratione & Sermone, quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

Aliæ Lectiones pro Confessore non Pontifice.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 31.

Beâtus vir, qui invéntus est sine mácula: & qui post aurum non ábiit, nec sperâvit in pecúnia & thesáuris. Quis est hic, & laudabimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probâtus est in illo, & perféctus est, erit illi glória ætérna: qui pótuit tránsgredi, & non est transgréssus, fácere mala, & non fecit: ídeò stabilita sunt bona illìus in Dómino, & eleëmósynas illius enarrâbit omnis Ecclésia sanctôrum.

℟. Euge serve bone & fidêlis, quia in pauca fuísti fidêlis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrâtus sum. Intra.

Lectio ij. *Cap.* 32. *c* & 33.

Qui timet Dóminum, excípiet doctrinam ejus: & qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiônem. Qui quærit legem, replébitur ab ea: & qui insidiósè

diósè agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, & justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis: & qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatiône Deus illum conservâbit, & liberâbit à malis. Sápiens non odit mandâta & justítias, & non illidêtur quasi in procélla navis. Homo sensâtus credit legi Dei, & lex illi fidêlis.

℟. Justus germinâbit sicut lílium: * Et florêbit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantâtus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florêbit.

Lectio iij. *Cap. 34. b*

SPíritus timéntium Deum quæritur, & in respéctu illìus benedicêtur. Spes enim illôrum in salvántem illos, & óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum nihil trepidâbit, & non pavêbit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beâta est ánima ejus. Ad quem réspicit, & quis est fortitûdo ejùs? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtûtis, tégimen ardôris, & umbráculum meridiáni, deprecátio offensiônis, & adjutórium casus; exáltans ánimam, & illúminans óculos, dans sanitâtem, & vitam, & benedictiônem.

℟. Iste cognôvit justítiam, & vidit mirabília magna, & exorâvit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et inventus.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórij Papæ.

Lib. 10. cap. 16. in c. 12. Job.

Lectio iiij.

DEridêtur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis velâre; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstrâre. Hæc nimîrum prudéntia usu à juvénibus scitur, hæc à púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjécti & tímidi in áliis mirántur: quia ab eis hæc éadem duplicitâtis iníquitas nómine palliâta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocâtur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honôrum cúlmina quærere, adépta temporâlis glóriæ vanitâte gaudêre

dère, irrogâta ab áliis mala multiplíciùs réddere: cùm vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere; cum virtûtis possibílitas deest, quidquid explêre per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitâte simulâre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

AT contrà, sapiéntia justôrum est, nil per ostensiônem fingere, sensum verbis aperîre, vera ut sunt dilígere, falsa devitâre; bona gratis exhibêre, mala libéntiùs tolerâre, quàm fácere, nullam injúriæ ultiônem quærere, pro veritâte contuméliam lucrum putâre. Sed hæc justôrum simplícitas deridêtur; quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritâtis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis proculdúbiò stultum putâtur: & quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fatuum sonat. Quid namque stúltius vidêtur mundo, quàm mentem verbis osténdere, nil cállida machinatiône simulâre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus orâre, paupertâtem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxíllam præbêre?

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Cap. 17. post initium.

Lectio vj.

LAmpas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpè contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitâtem dúcitur, contínua hîc adversitâte deprimâtur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitâtum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compônat: à cunctis verò despicábilis cérnitur, & hujus mundi grátia indígnus æstimâtur; sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis corúscat: honorári métuit, despíci non réfugit: corpus continéntia áfficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat: & eréctus pro justítia, de percéptis contumé-

tuméliis exúltat : afflíctis ex corde compátitur, de bonôrum prosperitátibus quasi de propriis lætâtur, sacri verbi pábula in mente solícitus rúminat, & inquisitus quódlibet éloqui dupliciter ignórat.

℟. Iste homo perfêcit ómnia quæ locûtus est ei Deus, & dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 12. d*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nolîte timêre pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. cap. 54. in Luc. 12.

PUsillum gregem electôrum, vel ob comparatiônem majôris número reprobôrum, vel pótiùs ob humilitâtis devotiônem nóminat : quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositâte jam dilatâtam, tamen usque ad finem mundi humilitâte vult créscere, & ad promíssum regnum humilitâte pervenîre. Ideôque ejus labóres blandè consolâtus, quàm regnum Dei tantùm quærere præcipit, eidem regnum à Patre dandum complacita benignitâte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, abstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercêdat.

Lectio viij.

VEndite quæ possidêtis, & date eleëmósynam. Nolîte, inquit, timêre, ne propter regnum Dei militántibus hujus vitæ necessária desint : quin étiam posséssa, propter eleëmósynam véndite. Quod tunc dignè fit, quando quis, semel pro Dómino suis ómnibus sprêtis, nihilóminùs post hæc labôre mánuum, unde & victum transigere, & eleëmósynam dare queat, operâtur. Unde gloriâtur Apóstolus, dicens : Argéntum aut aurum, aut vestem nullîus concupívi : ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, & his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam

niam sic laborántes opórtet suscípere infirmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescitis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

FAcite vobis sácculos, qui non veteráscunt : eleëmósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservêtur à Sanctis, vel suis scílicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ : cùm & ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam lóculos habuísse legâtur, & à fidélibus oblâta consérvans, & suôrum necessitátibus, aliísque indigéntibus tríbuens : sed ne Deo propter ista serviâtur, & ob inópiæ timôrem justítia deserâtur.

Te Deum laudâmus. 18.

PRO ABBATIBUS.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 19 d*

IN illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te ; quid ergo erit nobis ? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. c. 19.

GRandis fidúcia, Petrus piscâtor erat, dives non fúerat, cibos manu & arte quærébat : & tamen lóquitur confidénter : Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantùm relínquere, jungit quod perféctum est : Et secúti sumus te. Fécimus quod jussisti : quid ígitur nobis dabis præmij ? Jesus autem dixit illis : Amen dico vobis: quòd vos qui secúti estis me, in regeneratiône, cùm séderit Fílius hóminis in sede majestâtis suæ, sedébitis & vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. Non dixit, Qui reliquístis ómnia : hoc enim & Crates fecit philósophus, & multi álij divítias contempsérunt : sed, Qui secúti estis me ; quod própriè Apostolôrum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & de omni corde suo laudâvit Dóminum : * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, & pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

IN regeneratiône, cùm séderit Fílius hóminis in sede majestâtis suæ (quando & mórtui de corruptiône resúrgent incorrúpti) sedébitis & vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israël: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxôrem, aut filios, aut agros propter nomen meum; céntuplum accípiet, & vitam ætérnam possidêbit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvâtor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separâre hóminem à patre suo, & matrem à filia, & nurum à socru: & inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicatiônem Euangélij, omnes affèctus contémpserint, atque divítias & sæculi voluptâtes: isti céntuplum recípient, & vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris; * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

EX occasiône hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiônem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum quas dimísimus, & vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quòd, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitûdo; ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatôre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatiône & mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparêtur.

Te Deum laudâmus. 18.

COMMUNE Virginum.

Ad Vesperas, Antiphona.

Hæc est virgo sápiens, & una de número prudéntum.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuôrum.

Virgam virtûtis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domināre in médio inimicôrum tuôrum.

Tecum

Tecum princípium in die virtûtis tuæ in ſplendóribus ſanctôrum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitébit eum : * Tu es ſacérdos in ætérnum ſecúndùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis : * confrêgit in die iræ ſuæ reges.

Judicâbit in natiónibus, implêbit ruínas : * conquaſsâbit cápita in terra multôrum.

De torrénte in via bibet : * proptéreà exaltâbit caput.

Antiphona. Hæc eſt virgo ſapiens, & una de número prudéntum.

Antiphona. Hæc eſt virgo ſápiens, quam Dóminus vigilántem invênit.

Pſalmus 112.

Laudâte púeri Dóminum : * laudâte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum : * ex hoc nunc & uſque in ſæculum.

A ſolis ortu uſque ad occâſum, * laudábile nomen Dómini.

Excélſus ſuper omnes Gentes Dóminus, * & ſuper cælos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cælo & in terra ?

Suſcitans à terra ínopem : * & de ſtércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui.

Qui habitâre facit ſtérilem in domo, * matrem filiôrum lætántem.

Antiphona. Hæc eſt virgo ſápiens, quam Dóminus vigilántem invênit.

Antiphona. Hæc eſt quæ neſcîvit torum in delícto : habêbit fructum in reſpectiône animârum ſanctârum.

Pſalmus 121.

Lætâtus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi : * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri, * in átriis tuis Jerúſalem.

Jerúſalem, quæ ædificâtur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini : * teſtimónium Iſraël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogâte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem : * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtûte tua : * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei

Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Antiphona. Hæc est quæ nescîvit torum in delícto: habêbit fructum in respectiône animârum sanctârum.

Antiphona. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum, allelúia.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitâtem, * frustrà vígilat qui custôdit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducâtis panem dolôris.

Cùm déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini; filij, merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filij excussôrum.

Beâtus vir, qui implêvit desidérium suum ex ipsis: * non confundêtur cùm loquêtur inimícis suis in porta.

Antiphona. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum, allelúia.

Antiphona. Ista est speciôsa intér filias Jerúsalem.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortâvit seras portârum tuârum: * benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * & ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinêbit?

Emittet verbum suum, & líquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * & judícia sua non manifestâvit eis.

Antiphona. Ista est speciôsa inter filias Jerúsalem.

Capitulum. 2. Cor. 10. d

Fratres, Qui gloriâtur, in Dómino gloriêtur. Non enim qui seípsum commendat, ille probâtus est; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu, corôna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Spon-

Sponsus decôrus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecâmur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescîre prorsus ómnia
Corruptiônis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.
℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona.

Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius, ut qui beátæ N. vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quæsumus Dómine, beâta N. virgo & martyr implôret: quæ tibi grata semper éxtitit & mérito castitâtis, & tuæ professiône virtûtis. Per Dóminum nostrum.

Pro virgine non martyre,

Oratio.

Exáudi nos Deus salutâris noster: ut sicut de beátæ N. vírginis tuæ festivitâte gaudêmus, ita piæ devotiônis erudiâmur affféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utrísque Vesperis ad Magnificat, & in Laudibus ad Benedictus, Antiphona. Prudéntes Vírgines, aptâte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctârum vírginum & mártyrum N. & N. palmas incessábili devotiône venerári: ut quas digna mente non póssumus celebrâre, humílibus saltem frequentêmus obséquiis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Venîte adorêmus. Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decôra
Morte triúmphos.

Hæc

Hæc enim palmæ dúplicis beâta
Sorte, dum gestit frágilem domâre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amîca mortis
Mille pœnârum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serênum
Scándere cælum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonêmus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si sancta fuerit virgo tantùm, & non martyr, dicitur Hymnus ut sequitur.

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonêmus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno, Aña.

O quàm pulchra est casta generátio cum claritâte!

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimîcum & ultôrem.

Quóniam vidèbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum, * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum:

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves uni-

univérsas, ínsuper & pécora campi;
Vólucres cæli, & písces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Antiphona. O quàm pulchra est casta generátio cum claritâte!
Antiphona. Ante torum hujus vírginis frequentâte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 18.

CÆli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eôrum.
In omnem terram exîvit sonus eôrum: * & in fines orbis terræ verba eôrum.
In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:
Exultâvit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cælo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.
Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidêle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.
Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum: * & dulciôra super mel & favum.
Etenim servus tuus custôdit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero: * & emundábor à delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus.
Antiphona. Ante torum hujus vírginis frequentâte nobis dúlcia cántica drámatis.
Aña. Revértere, revértere Sunamîtis: revértere, revértere, ut intueámur te. Psalm. 23.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia

Quia ipse super mária fundâvit eum : * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo :

Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introîbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introîbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ.

Antiphona. Revértere, revértere Sunamîtis : revértere, revértere, ut intueâmur te. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procéde, & regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7. c

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo, consílium autem do, tamquam misericórdiam consecûtus à Dómino, ut sim fidêlis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitâtem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligâtus es uxóri ? noli quærere solutiônem. Solûtus es ab uxôre ? noli quærere uxôrem. Si autem accéperis uxôrem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccâvit. Tribulatiônem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres : Tempus breve est : réliquum est, ut & qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint : & qui flent, tamquam non flentes : & qui gaudent, tamquam non gaudéntes : & qui emunt, tamquam non possidéntes; & qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur : præterit enim figûra hujus mundi.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum : pro cujus amôre sánguinem tuum fudísti : * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea,

mea, & ponam in te thronum meum, quia concupîvit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Si non fuerit Martyr, dicitur sequens ℟. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum: * Quia concupîvit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Quia concupîvit. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

VOlo autem vos sine solicitúdine esse. Qui sine uxôre est, solícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxôre est, solícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, & divîsus est. Et múlier innúpta, & virgo, cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore & spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porrò hoc ad utilitâtem vestram dico, non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id quod honéstum est, & quod facultâtem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Diffûsa est grátia in lábiis tuis: * Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Proptéreà. Benedíctio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

SI quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quòd sit superadúlta, & ita opórtet fieri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui stâtuit in corde suo firmus, non habens necessitâtem, potestâtem autem habens suæ voluntâtis, & hoc judicâvit in corde suo, servâre vírginem suam, benè facit: Igitur & qui matrimónio jungit vírginem suam, benè facit: & qui non jungit, méliùs facit. Múlier alligâta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quòd si dormíerit vir ejus, liberâta est: cui vult nubat: tantùm in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit secúndùm meum consílium: puto autem quòd & ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua & pulchritúdine tua, * Inténde, prósperè procêde, & regna. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno, Aña. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Psalmus 44.

ERuctâvit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum ; * potentíssime.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procéde, & regna.

Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam : * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicôrum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiônis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem : * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.

Astitit regîna à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietâte.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam : * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet Rex decôrem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi :

Afferéntur in lætítia & exultatiône : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filij : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Ant. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procède, & regna.

Ant. Adjuvâbit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus : * adjûtor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra : * & trans-

transferéntur montes in cor maris.

onuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

lúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei: * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

óminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

enîte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

rcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.

acâte, & vidête quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dóminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Antiphona. Adjuvâbit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Aña. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitâtem.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * in civitâte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundâtur exultatiône univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilônis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscêtur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitâte Dómini virtûtum, in civitâte Dei nostri: * Deus fundâvit eam in ætérnum.

uscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætêtur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

ircúmdate Sion, & complectí-

plectímini eam : * narrâte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtûte ejus :* & distribúite domos ejus, ut enarrêtis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Antiphona. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitâtem. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℞. Deus in médio ejus, non commovébitur. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. I. de Virg. circa initium.

Lectio iiij.

Quóniam hódie natâlis est Vírginis, invîtat nunc integritâtis amor, ut áliquid de virginitâte dicâmus : ne véluti tránsitu quodam præstrícta videâtur, quæ principâlis est virtus. Non enim ídeò laudábilis virgínitas, quia in martyribus reperítur : sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natûra suis inclûsit légibus ? aut quis naturáli voce compléĉti, quod supra usum natúræ sit ? E cælo accersívit, quod imitarêtur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit è cælo, quæ sponsum sibi invênit in cælo.

℞. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam : * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, próspere procêde, & regna. Et dedûcet. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

HÆc, nubes, áëra, Angelos, sideráque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invênit, & toto hausit péctore. Nam quis tantum, cùm invénerit, relínquat boni ? Unguéntum enim exinanîtum est nomen tuum : proptéreà adolescéntulæ dilexérunt te, & attraxérunt te. Postrémò, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cælo. Nemo ergo mirêtur, si Angelis comparéntur ; quæ Angelôrum Dómino copulántur.

℞. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem : * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà. Benedictio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

QUis ígitur neget hanc vitam fluxísse de cælo, quam non fácilè invenîmus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero virgo concêpit, & Verbum caro factum est, ut caro fieret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullìus corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenîtur. Ideò ergo curru raptus ad cælum, ídeò cum Dómino appâret in glória, ídeò Domínici ventúrus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia & exultatiône. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno, Aña. Nigra sum, sed formôsa filiæ Jerúsalem: ídeò diléxit me Rex, & introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

CAntâte Dómino cánticum novum: * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritûdo in conspéctu ejus: * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honôrem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introîte in átria ejus: * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicâbit pópulos in æquitâte.

Læténtur cæli, & exúltet terra: commoveâtur mare, & plenitûdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultâbunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte sua.

Antiphona. Nigra sum, sed formôsa,

môsa, filiæ Jerúsalem: ídeò diléxit me Rex, & introdúxit me in cubículum suum.

Aña. Trahe me post te, in odôrem currêmus unguentôrum tuôrum: óleum effûsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dominus regnâvit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, & calîgo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcêdet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adôrant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adorâte eum omnes Angeli ejus: * audîvit, & lætâta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus ánimas sanctôrum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.

Antiphona. Trahe me post te, in odôrem currêmus unguentôrum tuôrum: óleum effûsum nomen tuum.

Antiph. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantâte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvâvit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutâre suum: * in conspéctu Géntium revelâvit justítiam suam.

Recordâtus est misericórdiæ suæ, * & veritâtis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ: * salutâre Dei nostri.

Jubilâte Deo omnis terra: * cantâte, & exultâte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubilâte in conspéctu Regis Dómini: * moveâtur mare, &

& plenitûdo ejus : orbis terrârum, & qui hábitant in eo. Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini : * quóniam venit judicâre terram. Judicâbit orbem terrârum in justítia, * & pópulos in æquitâte.

Antiph. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile erit regnum cælôrum decem virgínibus : quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso & sponsæ. Et réliqua.

Homilìa sancti Gregórij Papæ

Homilia 11. in Euangelia.

SÆpè vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitâre : sed hodiérna sancti Euangélij lectiône compéllor dícere, ut & bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneâtis : ne per hoc, quod à vobis rectum géritur, favor aut grátia humâna requirátur ; ne appetítus laudis subrépat, & quod foris osténditur, intus à mercêde vacuêtur. Ecce enim Redemptôris voce decem vírgines, & omnes dicúntur vírgines, & tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ : quia eârum quædam, dum de virginitâte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habêre noluérunt.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invênit, quæ accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum : * Et veniénte Dómino, introîvit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est, Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. Et veniénte. Benedictio. Cujus, vel Quarum festum cólimus.

Lectio viij.

SEd priùs quæréndum nobis est, quid sit regnum cælôrum, aut cur decem virgínibus comparêtur, quæ étiam vírgines prudéntes & fátuæ dicántur. Dum enim cælôrum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibêtur ? Sed sciéndum nobis est, quod sæpè in sacro elóquio regnum cælôrum præ-

séntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit : Mittet Fílius hóminis Angelos suos, & cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptâte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce. Benedictio. Ad societâtem.

Lectio ix.

IN quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminâtus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitûdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiâtur. In qua quia mali cum bonis, & réprobi cum eléctis admíxti sunt, rectè símilis virgínibus prudéntibus & fatuis esse perhibêtur. Sunt namque plerîque continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, & spe ad interiôra rapiúntur, carnem mácerant, & toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimîrum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt plerîque qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES.

& per Horas, Aña.

HÆc est virgo sápiens, & una de número prudéntum. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliq. 19. Antiph. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit. Aña. Hæc est quæ nescívit torum in delícto : habêbit fructum in respectiône animârum sanctârum. Antiphona. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum, allelúia. Aña. Ista est speciôsa inter filias Jerúsalem.

Capitulum. 2. *Cor.* 10. *d*

FRatres, Qui gloriâtur, in Dómino gloriêtur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probâtus est; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JEsu, corôna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decôrus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quo-

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecâmur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescîre prorsus ómnia
Corruptiônis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Símile est regnum cælôrum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, & comparâvit eam.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti : concêde propítius, ut qui beátæ N. vírginis & mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quæsumus Dómine, beâta N. virgo & martyr implôret : quæ tibi grata semper éxtitit & mérito castitâtis, & tuæ professiône virtûtis. Per Dóminum nostrum.

Pro virgine non martyre, Oratio.

Exáudi nos Deus salutâris noster : ut sicut de beátæ N. vírginis tuæ festivitâte gaudêmus, ita piæ devotiônis erudiâmur afféctu. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Si fuerint plures, Aña. Prudéntes Vírgines, aptâte vestras lámpades : ecce sponsus venit, exîte óbviam ei.
℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctârum vírginum & mártyrum N. & N. palmas incessábili devotiône venerári : ut quas digna mente non póssumus celebrâre, humílibus saltem frequentêmus obséquiis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Tertiam, Antiphona. Hæc est virgo sápiens.

Capitulum. Fratres, Qui gloriátur. ciiij.

℟. breve. Spécie tua, Et pulchritúdine tua. ℣. Spécie tua. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona.

Hæc est quæ nescîvit.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatiône. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibêre Christo.

℟. breve. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona.

Ista est speciôsa.

Capitulum. Eccli. 51. b

Domine Deus meus, exaltásti super terram habitatiônem meam, & pro morte defluénte deprecâta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiônis meæ, & in témpore superbôrum sine adjutório.

℟. br. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória. Elêgit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedixit te Deus in ætérnum.

Si fuerit Virgo, & non Martyr, dicitur sequens Capitulum. Sap. 4.

O Quàm pulchra est casta generátio cum claritâte! immortâlis est enim memória illîus: quóniam apud Deum nota est, & apud hómines.

℟. breve. Elêgit. ut suprà.

Ad Vesperas, Antiphonæ, Psalmi, Capitulum, & Hymnus, ut in primis Vesperis.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum.

Aliæ Lectiones pro Virginibus.

Pro Virgine & Martyre, ac pro Martyre tantùm, Lectiones primi Nocturni leguntur etiam ut infrà.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 51.

Confitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjûtor & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône, à láqueo linguæ iníquæ, & à lábiis operántium mendácium, & in conspéctu astántium factus es mihi adjûtor. Et liberásti me secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam

mam meam, & de portis tribulatiônum quæ circumdedérunt me: à presſúra flammæ, quæ circúmdedit me, & in médio ignis non sum æstuâta: de altitúdine ventris ínferi, & à lingua coinquináta, & à verbo mendácij, à rege iníquo, & à lingua injústa.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum: pro cujus amôre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni eléꝯta mea, & ponam in te thronum meum, quia concupîvit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Lectio ij.

LAudâbit usque ad mortem ánima mea Dóminum, & vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuvâret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, & non erat. Memorâta sum misericórdiæ tuæ Dómine, & operatiônis tuæ, quæ à sæculo sunt. Quóniam éruis sustinéntes te Dómine, & líberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffûsa est grátia in lábiis tuis: * Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Proptéreà.

Lectio iij.

EXaltásti super terram habitatiônem meam, & pro morte defluénte deprecâta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiônis meæ, & in témpore superbôrum sine adjutório. Laudâbo nomen tuum assiduè, & collaudâbo illud in confessiône, & exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditiône, & eripuísti me de témpore iníquo. Proptéreà confitêbor, & laudem dicam tibi, & benedicam nómini Dómini.

℟. Spécie tua & pulchritúdine tua, * Inténde, prósperè procêde, & regna. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis, proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi & mártyris de disciplína & hábitu Vírginum.

Cap. 2 Lectio iiij.

NUnc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major & cura est. Flos est ille Ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritâlis, læta índoles, lau-

dis & honôris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imâgo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriôsa fœcúnditas; quantóque plus copiôsa virgínitas número suo addit, tantò plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortâmur affectiône pótiùs quàm potestâte: non quòd extrémi, & mínimi, & humilitâtis nostræ ádmodum cónscij áliquid ad censûram licéntiæ vindicêmus; sed quòd ad solicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatiône timeâmus.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Et dedûcet.

Lectio v.

NEque inânis hæc cáutio est, & vana formîdo, quæ ad salûtis viam cónsulit, quæ Domínica & vitália præcépta custôdit, ut quæ se Christo dicáverint, & à carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quàm mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinâtum: nec ornári jam, aut placêre cuiquam, nisi Dómino suo, stúdeant, à quo & mercêdem virginitâtis expéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: & sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: & sunt spadónes, qui seípsos castravérunt propter regnum cælôrum.

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà.

Lectio vj.

DEnuò quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicâtur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantùm máscului continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, & féminas prætérit: sed quóniam fémina viri pórtio est, & ex eo sumpta atque formâta est, in Scriptúris ferè ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, & in másculo simul significâtur & fémina. Quòd si

si Christum continéntia séquitur, & regno Dei virgínitas destinâtur: quid est illis cum terréno cultu, & cum ornaméntis quibus dum homínibus placêre géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia & exultatiône. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procéde, & regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 19.*

IN illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, & dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxôrem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilîa sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia. 63. in Matth. sub medium.

DOminus noster, quia ad virginitâtem hortári grave esse videbâtur, à necessitâte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditâtem illius tráhere studet. Deínde ut eam esse possibilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, & sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, & sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cælôrum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitâtem indûcit, dum eam virtûtem esse possibilem ástruit.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invênit, quæ accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introîvit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est, Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. Et veniénte.

Lectio viij.

ID autem hoc ferè modo confirmat. Cógita tecum, si aut à natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cùm & ejúsmodi voluptâte caréres, & nullam caréndo mercêdem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quòd cum mercêde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: immò verò non idem, sed multò lévius; tum quia spe erígeris, & consciéntia rectè facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactâris.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exîte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptâ-

te vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustrà & inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cælôrum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens : Qui potest cápere, cápiat : ut alacrióres efficiat eo ipso, quòd grave esse opus osténdit, & ineffabili benignitâte sua nóluit eam rem intra necessitâtem legis conclúdere : idque dicéndo, adhuc magis possibilem esse demónstrat, ut voluntâtis stúdium plus augeâtur.

Te Deum laudâmus. 18.

COMMUNE

Sanctæ Martyris, tantùm, & nec Virginis nec Martyris

Ad Vesperas, Antiphona.

Dum esset Rex. cum reliquis. de Laudib. cxvij. Psalm Dixit Dóminus. cum reliq. de Virginibus, ut suprà xc.

Pro Martyre tantùm.

Capitulum. *Eccli. 51.*

Confitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum salvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo : quóniam adjûtor & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditiône.

Pro nec Virgine nec Martyre,

Capitulum. *Prov 31. b*

Mulíerem fortem quis invéniet ? procul, & de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spóliis non indigêbit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudêmus omnes féminam,
Quæ sanctitâtis glória
Ubîque fulget ínclyta.

Hæc sancto amôre sáucia,
Dum mundi amôrem nóxium
Horréscit, ad cæléstia
Iter perêgit árduum.

Carnem domans jejúniis,
Dulcîque mentem pábulo
Orationis nútriens,
Cæli potîtur gáudiis.

Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu quæsumus,
Audi benígnus súpplices.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum.
Amen.

℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procéde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona.

Símile est regnum cælôrum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, & comparâvit eam.

Pro una Martyre tantùm, Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dñm.

Pro pluribus Martyribus tantùm. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctârum mártyrum N. & N. palmas incessábili devotiône venerári: ut quas digna mente non póssumus celebrâre, humílibus saltem frequentêmus obséquiis. Per Dóminum nostrum.

Pro nec Virgine nec Martyre. Oratio.

EXáudi nos Deus salutâris noster: ut sicut de beátæ N. festivitâte gaudêmus, ita piæ devotiônis erudiâmur affectu. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Laudêmus Deum nostrum, * In confessiône beátæ N.

Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

HUjus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonêmus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno, Aña.

O quàm pulchra est casta generátio cum claritâte!

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultôrem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum, * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum:

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómi-

D ómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Antiphona. O quàm pulchra est casta generátio cum claritâte!

Antiphona. Læva ejus sub cápite meo, & déxtera illìus amplexábitur me.

Psalmus 18.

CÆli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

D ies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

N on sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eôrum.

I n omnem terram exîvit sonus eôrum: * & in fines orbis terræ verba eôrum.

I n sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

E xultâvit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cælo egréssio ejus:

E t occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.

L ex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidêle, sapiéntiam præstans párvulis.

J ustítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

D esiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum: * & dulciôra super mel & favum.

E tenim servus tuus custôdit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

D elícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

S i mei non fúerint domináti, tunc immaculâtus ero: * & emundâbor à delícto máximo.

E t erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

D ómine adjûtor meus, * & redémptor meus.

Antiphona. Læva ejus sub cápite meo, & déxtera illìus amplexábitur me.

Aña. Revértere, revértere Sunamîtis: revértere, revértere, ut intueâmur te.

Psalm. 23.

DOmini est terra, & plenitûdo ejus: * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Q uia ipse super mária fundâvit eum: * & super flúmina præparâvit eum.

Quis

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?
Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo :
Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introibit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introîbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Revértere, revértere Sunamîtis : revértere, revértere, ut intueâmur te. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regnâ. Pater noster. Absolutio. Exáudi. ℣. Jube domne. Benedictio Benedictiône perpétua.

Lectiones primi Nocturni pro Martyre tantùm leguntur ut suprà. Confitêbor tibi Dómine. cx.

Pro nec virgine nec martyre, ut sequuntur.

De Parábolis Salomônis.

Lectio j. *Cap.* 31. *b*

Mulíerem fortem quis invéniet ? procul, & de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spóliis non indigêbit. Reddet ei bonum, & non malum, ómnibus diêbus vitæ suæ. Quæsivit lanam & linum, & operâta est consílio mánuum suârum. Facta est quasi navis institôris, de longè portans panem suum. Et de nocte surréxit, dedítque prædam doméstícis suis, & cibária ancíllis suis. Consíderâvit agrum, & emit eum : de fructu mánuum suârum plantâvit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos suos, & roborâvit bráchium suum.
℟. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum : * Quia concupîvit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Quia concupîvit. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Gustâvit, & vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguètur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum

num suam apéruit ínopi, & palmas suas exténdit ad páuperem. Non timêbit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulâtam vestem fecit sibi: byssus & púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, & véndidit, & cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffûsa est grátia in lábiis tuis: * Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Proptéreà. Benedíctio. Spíritus sancti grátia. Lectio iij.

Fortitûdo & decor induméntum ejus, & ridêbit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerâvit sémitas domus suæ, & panem otiôsa non comêdit. Surrexérunt filij ejus, & beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, & laudâvit eam. Multæ filiæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, & vana est pulchritûdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suârum, & laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua, & pulchritúdine tua, * Inténde, prósperè procêde, & regna. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis, proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno, Aña. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Psalmus. Eructâvit cor. ut suprà. xcvij. Antiphona. Adjuvâbit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur. Psalmus. Deus noster refúgium. xcviij. Antiphona. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitâtem. Psalmus. Magnus Dóminus. xcix.

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas. ℣. Jube domne. Benedíctio. Deus Pater omnípotens.

Ex libro sancti Ambrósij Epíscopi de víduis.

Prope finem. Lectio iiij.

AGrum hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc integritâtis flore vernántem, nunc viduitâtis gravitâte polléntem, nunc étiam conjúgij frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, unius tamen agri fructus sunt: nec tanta hortôrum lília, quantæ arístæ

arístæ ségetum, méssium spicæ, compluriúmque spátia campôrum recipiéndis *aptántur semínibus, quàm réddítis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties Apostólico judício prædicâtur. Hæc enim magístra fidei, magístra est castitâtis.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna. Et dedûcet. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

UNde & illi qui deôrum suôrum adultéria & probra venerántur, cœlibátus & viduitâtis statuêre pœnas, ut æmuli críminum mulctárent stúdia virtûtum, spécie quidem, qua fœcunditâtem quærerent; sed stúdio, quo propósitum castitâtis abolérent. Nam conféctis & miles stipéndiis arma depônit, & relícto officio quod gerébat, ad própria veterânus rura dimíttitur, ut & ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequâtur, & álios spes futúræ quiêtis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, & juveníli gravâtus ópere providéntiam curæ senílis explôrat. Vitem fácilis tondêre quàm prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, & adolescéntem lascíviam falce succídat, parcôrum quamdam pártuum castitâtem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

SImilis huic vídua velut eméritis veterâna stipéndiis castitâtis, & si conjúgij arma depônat, domus tamen totíus pacem gubérnat: & si vehéndis oneríbus otiôsa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiôrem seníli gravitâte dispônit. Itaque si maturióribus quàm junióribus commíttitur ager, cur putes utiliôrem nuptam esse quàm víduam? Quòd si persecutóres fidei persecutóres fuérunt étiam viduitâtis: útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fal-

℟. Fallax grátia, & vana eſt pulchritûdo: * Múlier timens Deum, ipſa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum ſuârum, & laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória. Múlier.

In tertio Nocturno, Añ. Nigra ſum, ſed formôſa, fíliæ Jerúſalem, ídeò diléxit me Rex, & introdúxit me in cubículum ſuum. Pſalmus. Cantâte Dómino cánticum novum: * cantâte. cj. Añ. Trahe me poſt te, in odôrem currêmus unguentôrum tuôrum: óleum eſtûſum nomen tuum. Pſal. Dóminus regnâvit. cij. Antiphona. Veni ſponſa Chriſti, áccipe corônam, quam tibi Dóminus præparâvit in ætérnum. Pſalmus. Cantâte Dómino cánticum novum: * quia mirabília. cij.

℣. Elégit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo ſuo habitâre facit eam. Pater noſter. Abſolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 13. f*

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cælôrum theſáuro abſcóndito in agro. Et réliqua.

Homilîa ſancti Gregórij Papæ.

Homilia 11. in Euangelia.

CÆlôrum regnum, fratres charíſſimi, idcircò terrénis rebus ſimile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, ſurgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo viſibílium ſe ad inviſibília rápiat, & per ea, quæ uſu dídicit, quaſi confricâtus incaléſcat: ut per hoc quod ſcit notum dilígere, diſcat & incógnita amâre. Ecce enim cælôrum regnum theſáuro abſcóndito in agro comparâtur: quem qui ínvenit homo abſcóndit, & præ gáudio illíus vadit, & vendit univérſa quæ habet, & emit agrum illum.

℟. Os ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus: conſiderâvit ſémitas domus ſuæ, * Et panem otiôſa non comêdit. ℣. Guſtâvit & vidit quia bona eſt negotiátio ejus: non extinguêtur in nocte lucérna ejus. Et panem. Benedictio. Cujus feſtum cólimus.

Lectio viij.

QUa in re hoc quoque notándum eſt, quòd invéntus theſáurus abſcónditur, ut ſervêtur: quia ſtúdium cæléſtis deſidérij à malígnis ſpirítibus cuſtodíre non súfficit, qui hoc ab humánis

mánis láudibus non abſcóndit. In præsénti étenim vita, quaſi in via ſumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem ſpíritus iter noſtrum quaſi quidam latrúnculi óbſident. Deprædári ergo deſiderat, qui thesáurum públicè portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera noſtra bona non vídeant, cùm ſcriptum ſit: Vídeant ópera veſtra bona, & gloríficent Patrem veſtrum, qui in cælis eſt: ſed ut per hoc quod ágimus, laudes extérius non quærâmus. Sic autem ſit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut & de bono ópere próximis præbeâmus exémplum, & tamen per intentiônem, qua Deo ſoli placêre quærimus, ſemper optêmus ſecrêtum.

℟. Regnum mundi, & omnem ornâtum ſæculi contémpſi propter amôrem Dómini mei Jeſu Chriſti: * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructâvit cor meum verbum bonum, dico ego ópera mea Regi. Quem vidi. Glória Patri. Quem vidi. Benedíctio. Ad ſocietâtem.

Lectio ix.

THesáurus autem cæléſte eſt deſidérium: ager verò in quo thesáurus abſcónditur, diſciplîna ſtúdij cæléſtis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta ſua terrêna deſidéria per diſciplínæ cæléſtis cuſtódiam calcat, ut nihil jam, quod caro blanditur, líbeat, nihil, quod carnâlem vitam trucîdat, ſpíritus perhorréſcat.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

DUm eſſet Rex in accúbitu ſuo, nardus mea dedit odôrem ſuavitâtis. Pſalm. Dóminus regnâvit. cum reliquis. 19. Aña In odôrem unguentôrum tuôrum cúrrimus, adoleſcéntulæ dilexérunt te nimis. Antiphona. Jam hiems tránſiit, imber ábiit, & recéſſit: ſurge amîca mea, & veni. Antiphona. Veni elécta mea, & ponam in te thronum meum, allelúia. Antiphona. Iſta eſt ſpecióſa inter filias Jerúſalem.

Pro Martyre tantùm.

Capitulum *Eccli.* 51.

COnfitêbor tibi Dómine Rex, & collaudâbo te Deum ſalvatôrem meum. Confitêbor nómini tuo: quóniam adjûtor & protéctor factus es mihi, & liberáſti corpus meum à perditiône.

Pro

Pro nec Virgine nec Martyre.

Capitulum. *Prov. 31. b*

MUlíerem fortem quis invéniet? procul, & de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spóliis non indigêbit.

Hymnus.

FOrtem viríli péctore
Laudêmus omnes féminam,
Quæ sanctitâtis glória
Ubîque fulget ínclyta.
Hæc sancto amôre sáucia,
Dum mundi amôrem nóxium
Horréscit, ad Cæléstia
Iter perêgit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiônis nútriens,
Cæli potîtur gáudiis.
Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, & per omne sæculum. Amen.

℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona. Date ei de fructu mánuum suârum, & laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Martyre, tantùm. Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrij contulísti: concêde propítius; ut qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dñm.

Pro pluribus Martyribus tantùm. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctârum mártyrum N. & N. palmas incessábili devotiône venerári: ut quas digna mente non póssumus celebrâre, humílibus saltem frequentêmus obséquiis. Per Dñm.

Pro nec Virgine nec Martyre. Oratio.

EXáudi nos Deus salutâris noster: ut sicut de beátæ N. festivitâte gaudêmus; ita piæ devotiônis erudiâmur afféctu. Per. Dñm.

Ad Tertiam Antiphona. In odôrem.

Pro Martyre tantùm, Capitulum. Confitêbor tibi. ut suprà. cxvij.

Pro nec Virgine nec Martyre, Capitulum. Mulíerem fortem. ut suprà.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie. ℣. Ad-

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona.
Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum.
Capitulum. *Eccli.* 51.

Liberásti me secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, & de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virgine nec Martyre,
Capitulum. *Prov.* 31. *c*

Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis.

℟. br. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit eam. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona.
Ista est speciôsa.

Pro Martyre tantum,
Capitulum. *Eccli.* 51.

Laudâbit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, & líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virgine nec Martyre.
Capitulum. *Prov.* 31. *d*

Multæ filiæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, & vana est pulchritûdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur.

℟. br. Elêgit eam Deus, *Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit Glória. Elêgit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas Antiphona.
Dum esset Rex. & alia ut suprà in primis Vesperis cx.
℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona.
Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas exténdit ad páuperem, & panem otiôsa non comêdit.

Si fuerint plures non virgines, idem fit Officium ut suprà cx.

Lectiones pro Martyre tantùm.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis. Lectio iv.

Ego máximè commemoratiónes díligo Mártyrum, díligo, & ampléctor; atque omnes quidem, sed

sed tum præcípuè, cùm mulíerum certámina proponúntur. Quantò enim infirmius est vas, tantò major est grátia, tantò illústrius est trophæum, tantò insignior est victória, non ob imbecillitâtem sexus athletârum, sed quòd per ea, quibus vícerat inimîcus, nunc étiam vincâtur.

℟. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * Et dedûcet te mirabíliter déxtera tua ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua, inténde, prósperè procéde, & regna. Et dedûcet.

Lectio v.

Per mulíerem vicit, per mulíerem superâtus est. Hoc illius ánteà telum erat; hoc illîus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccâvit illa prior, & mórtua est: ista mórtua est, ne peccâret. Illa tum fútilis promíssi spe inflâta Dei leges violâvit, hæc vitam præséntem contémpsit ne fidem in suum benefactôrem ejurâret. Quam ígitur deínceps sperâre póterunt excusatiônem viri, si molles sint, & ignávi; quam verò véniam, cùm fórtiter ac viríliter se gerant mulíeres, cùm ádeò se generósè ad certámina pietâtis accíngant?

℟. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * Proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam. Proptéreà.

Lectio vi.

Fuit illi corpus imbecíllum, & obnóxius sexus injúriæ; verúmtamen ómnium horum imbecillitâtem advéniens grátia occultâvit. Nihil enim est, nihil planè poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timôrem hábeat in mente defixum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit: quod útique beâta ista étiam fecit.

℟. Fallax grátia, & vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suârum, & laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

COMMUNE
Dedicationis Ecclesiæ.

Ad Vesperas, Antiphona. Domum tuam Dómine. cum reliquis de Laudibus. cxxxij. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis de Dominica. 155. & loco ultimi, Psalm. Lauda Jerúsalem. 156.

Capi-

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitâtem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cælo à Deo, parâtam sicut sponsam ornâtam viro suo.

Hymnus.

Cæléstis Urbs Jerúsalem
Beâta pacis visio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelôrum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotâta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regina formosíssima,
Christo jugâta Príncipi,
Cæli corúsca Cívitas.

Hîc margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtûte namque prævia
Mortâlis illuc dúcitur,
Amôre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsiône plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt;
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natoque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta. ℟. Benè fundâta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Antiphona.

Sanctificâvit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, & per Octavam, & quando varianda est Oratio ob concursum Dedicationis diversis Ecclesiæ, Oratio.

Deus, qui invisibíliter ŏmnia cóntines, & tamen pro salûte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis; templum hoc poténtia tuæ inhabitatiônis illústra, & concêde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatiône ad te clamáverint, consolatiônis tuæ beneficia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, & per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiônis réparas diem, & sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, & præsta; ut quisquis hoc templum beneficia petitûrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætêtur. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Domum Dei decet sanctitûdo: * Sponsum ejus Christum adorêmus in ea. Psalmus. Venîte, exultêmus. 2. Hymnus. Cæléstis Urbs. ut suprà. cxxj.

In primo Nocturno, Aña. Tóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles. Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitûdo ejus: * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum: * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimam suam, nec jurâvit in dolo próximo suo:

Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introîbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introîbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ.

Antiphona. Tóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles.

Antiphona. Erit mihi Dóminus in Deum, & lapis iste vocábitur domus Dei.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium, & virtus: * adjûtor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei: * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Venîte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super

super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.

Vacâte, & vidête quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dóminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Antiphona. Erit mihi Dóminus in Deum, & lapis iste vocábitur domus Dei.

Antiph. Ædificâvit Moyses altâre Dómino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * in civitâte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundâtur exultatiône univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilônis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commôti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitâte Dómini virtûtum, in civitâte Dei nostri: * Deus fundâvit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætêtur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narrâte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtûte ejus: * & distribúite domos ejus, ut enarrêtis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Antiph. Ædificâvit Móyses altâre Dómino Deo. ℣. Domum tuam Dómine decet sanctitûdo. ℟. In longitúdinem diêrum. Pater noster.

Absolutio. Exáudi Dómine.

℣. Jube domne. Benedictio. Benedictiône perpétua.

De libro secúndo Paralipómenon.

Lectio j. *Cap. 7.*

Cum compléstet Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cælo, & devorâvit holocáusta & víctimas: & majéstas Dómini implévit domum.

Nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd impléſſet majéſtas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filij Iſraël vidébant deſcendéntem ignem, & glóriam Dómini ſuper domum: & corruéntes proni in terram ſuper paviméntum ſtratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in ſæculum miſericórdia ejus. Rex autem & omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactâvit ígitur rex Sálomon hóſtias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia: & dedicâvit domum Dei rex, & univérſus pópulus.

℞. In dedicatiône templi decantâbat pópulus laudem: * Et in ore eôrum dulcis reſonâbat ſonus. ℣. Fundâta eſt domus Dómini ſupra vérticem móntium, & vénient ad eam omnes Gentes. Et in. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

SAcerdótes autem ſtabant in officiis ſuis: & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum miſericórdia ejus: hymnos David canéntes per manus ſuas. Porrò ſacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúſque Iſraël ſtabat. Sanctificâvit quoque Sálomon médium átrij ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáuſta & ádipes pacificôrum: quia altâre æneum, quod fécerat, non póterat ſuſtinêre holocáuſta & ſacrificia & ádipes. Fecit ergo Sálomon ſolemnitâtem in témpore illo ſeptem diêbus, & omnis Iſraël cum eo, ecclésia magna valdè, ab intróitu Emath uſque ad Torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eò quòd dedicáſſet altâre ſeptem diêbus, & ſolemnitâtem celebráſſet diêbus ſeptem.

℞. Fundâta eſt domus Dómini ſupra vérticem móntium, & exaltâta eſt ſuper omnes colles: * Et vénient ad eam omnes Gentes, & dicent, Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatiône, portántes manípulos ſuos. Et vénient. Benedictio. Spíritus ſancti grátia.

Lectio iij.

COmplevítque Sálomon domum Dómini, & domum regis, & ómnia quæ diſposúerat in corde ſuo, ut fáceret in domo Dómini, & in domo ſua, & proſperâtus eſt. Appáruit autem ei Dóminus nocte, & ait: Audívi oratiônem tuam, & elégi locum iſtum mihi in domum ſacrificij. Si cláuſero cælum, &

& plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locústæ, ut dévoret terram, & mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem pópulus meus, super quos invocâtum est nomen meum, deprecâtus me fúerit, & exquisíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis: & ego exáudiam de cælo, & propítius ero peccátis eôrum, & sanâbo terram eôrum. Oculi quoque mei erunt apérti, & aures meæ eréctæ ad oratiônem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, & permáneant óculi mei & cor meum ibi cunctis diêbus.

℟. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo, veniéntium in loco isto: * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, & oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno, Ant. Non est hîc áliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

Psalmus 83.

Quàm dilécta tabernácula tua Dómine virtûtum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invênit sibi domum: * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtûtum: * Rex meus, & Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculôrum laudábunt te.

Beâtus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymârum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiônem dabit legislâtor, ibunt de virtûte in virtûtem: * vidébitur Deus deôrum in Sion.

Dómine Deus virtûtum exáudi oratiônem meam: * áuribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis: * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quàm habitâre in tabernáculis peccatôrum.

Quia misericórdiam & veritâtem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privâbit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: *

Dómine virtûtum, beâtus homo qui sperat in te.

Aña. Non est hîc áliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

Antiph. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cælos tangê-bat, & descendéntes Angelos, & dixit: Verè locus iste sanctus est. Psalmus 86.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriôsa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylônis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundâvit eam Altíssimus?

Dóminus narrâbit in scriptúris populôrum, & príncipum; * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Antiphona. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cælos tangêbat, & descendéntes Angelos, & dixit: Verè locus iste sanctus est.

Aña. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper. Psalmus 87.

DOmine Deus salûtis meæ: * in die clamávi, & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia replêta est malis ánima mea: * & vita mea inférno appropinquâvit.

Æstimâtus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámpliùs: * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmâtus est furor tuus: * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me: * posuérunt me abominatiônem sibi.

Tráditus sum, & non egrediêbar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt & confitebúntur tibi?

Numquid narrâbit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * & veritâtem tuam in perditiône?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua? * & justítia tua in terra obliviônis?

Et ego ad te Dómine clamávi: *

mávi : * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiônem meam : * avértis fáciem tuam à me ?

Pauper ſum ego, & in labóribus à juventûte mea : * exaltâtus autem, humiliâtus ſum & conturbâtus.

In me tranſiérunt iræ tuæ: * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me ſicut aqua tota die : * circumdedérunt me ſimul.

Elongáſti à me amîcum & próximum : * & notos meos à miséria.

Aña. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum déſuper. ℣. Domus mea. ℟. Domus oratiônis vocábitur. Pater noſter. Abſolutio. Ipſius pietas. ℣. Jube domne. Benedíctio. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 252. de Tempore.

Lectio iiij.

QUotieſcúmque, fratres charíſſimi, altâris vel templi feſtivitâtem cólimus, ſi fidéliter ac diligénter atténdimus, & ſanctè ac juſtè vívimus, quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis ſpirituáli ædificatiône complêtur. Non enim méntitus eſt ille qui dixit : Templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos : & iterùm : Neſcîtis, quia córpora veſtra templum ſunt Spíritus ſancti, qui in vobis eſt ? Et ídeò, fratres charíſſimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei, quantum póſſumus cum ipſius adjutório laborêmus, ne Dóminus noſter in templo ſuo, hoc eſt, in nobis ipſis invéniat, quod óculos ſuæ majeſtâtis offéndat.

℟. Orántibus in loco iſto, * Dimítte peccâta pópuli tui Deus, & oſténde eis viam bonam, per quam ámbulent, & da glóriam in loco iſto. ℣. Qui regis Iſraël Inténde, qui dedûcis velut ovem Joſeph, qui ſedes ſuper Chérubim. Dimítte. Benedíctio. Chriſtus perpétuæ.

Lectio v.

SEd habitáculum cordis noſtri evacuêtur vítiis, & virtútibus repleâtur : claudâtur diábolo, & aperiâtur Chriſto : & ita laborêmus, ut nobis bonôrum óperum clávibus jánuam regni cæléſtis aperîre poſſimus. Sicut enim malis opéribus, quaſi quibúſdam ſeris ac véctibus, vitæ nobis jánua cláuditur : ita abſque dúbio bonis opéribus aperîtur. Et ídeò, fratres charíſſimi, unuſquíſ-

que consíderet consciéntiam suam ; & quando se áliquo crímine vulnerâtum esse cognóverit, priùs oratiónibus, jejúniis, vel eleëmósynis stúdeat mundâre consciéntiam suam, & sic Eucharistîam præsûmat accípere.

℟. O quàm metuéndus est locus iste : * Verè non est hîc áliud, nisi domus Dei, & porta cæli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta, benè fundâta est supra firmam petram. Verè. Benedíctio. Ignem sui amôris.

Lectio vj.

SI enim agnóscens reâtum suum ipse se à divíno altári subtráxerit, citò ad indulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut, qui se exáltat, humiliábitur ; ita è contrário : qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reâtum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatiône vitæ removêre volúerit, ab ætérno illo & cæléśti convívio excommunicári pénitus non timêbit.

℟. Manè surgens Jacob erigêbat lápidem in títulum, fundens óleum désuper votum vovit Dómino ; * Verè locus iste sanctus est, & ego nesciêbam. ℣. Cumque evigiláſſet Jacob de somno, ait. Verè. Glória Patri. Verè.

In tertio Nocturno, Aña. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectiône Dei cæli commorábitur.

Quando hæc Aña dicitur integra, & illi non additur in fine Allelúia, tunc princípium Psalmi est à secundo Versu, Dicet Dómino.

Psalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectiône Dei cæli commorábitur.

DIcet Dómino : Suscéptor meus es tu, & refúgium meum : * Deus meus sperâbo in eum.

Quóniam ipse liberâvit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrâbit tibi : * & sub pennis ejus sperâbis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timêbis à timôre noctúrno.

A sagítta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris : * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquâbit.

Verúmtamen óculis tuis considerâbis : * & retributiônem peccatôrum vidêbis.

Quóniam tu es Dómine spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non

Non accêdet ad te malum : * & flagéllum non appropinquâbit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandâvit de te : * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te ; * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulâbis : * & conculcâbis leônem & dracônem.

Quóniam in me sperâvit, liberâbo eum : * prótegam eum, quóniam cognôvit nomen meum.

Clamâbit ad me, & ego exáudiam eum : * cum ipso sum in tribulatiône : erípiam eum, & glorificâbo eum.

Longitúdine diérum replêbo eum : * & osténdam illi salutâre meum.

Ant. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectiône Dei cæli commorábitur.

Ant. Templum Dómini sanctum est, Dei structûra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

CAntâte Dómino cánticum novum : * cantâte Dómino omnis terra.

Cantâte Dómino, & benedícite nómini ejus : * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.

Annuntiâte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia : * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritûdo in conspéctu ejus : * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honôrem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introîte in átria ejus : * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur : * judicâbit pópulos in æquitâte.

Lætentur cæli, & exúltet terra : commoveâtur mare, & plenitûdo ejus : * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicâre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte sua.

Antiphona. Templum Dómini sanctum est, Dei structûra est, Dei ædificátio est.

Antiphona. Benedícta glória Dómini, de loco sancto suo, allelúia. Psalmus 98.

DOminus regnâvit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveâtur terra.

Dóminus in Sion magnus: * & excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus: * & Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiêbat eos: * in colúmna nubis loquebâtur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus; * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eôrum.

Exaltâte Dóminum Deum nostrum, & adorâte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Antiphona. Benedícta glória Dómini de loco sancto suo, allelúia. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta. ℟. Benè fundâta est supra firmam petram. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 19. b*

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

Homilìa sancti Ambrósij Epíscopi.

Lib. 8. in Lucam prope finem.

ZAchæus statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitâtis ingénitæ dignitâte sublîmis, exíguus méritis sicut pópulus natiônum, audíto Dómini Salvatôris advéntu, quem sui non recéperant, vidêre cupiêbat. Sed nemo fácilè Jesum videt: nemo potest Jesum vidêre constitûtus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habêbat, tamquam formæ grátiam naturâlis, ascéndit in sycómorum, vanitâtem scílicet Judæôrum vestígio suo próterens, errâta quoque córrigens superiôris ætâtis: &

& ideò Jesum in interiôris domus recèpit hospítio.

℞. Domus mea, domus oratiônis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit: & qui quærit, ínvenit: * Et pulsánti aperiêtur. ℣. Pétite, & accipiêtis: quærite, & inveniêtis. Et pulsánti. Benedictio. Divînum auxílium. Lectio viij.

ET benè ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret: ac naturáli excîsus oleástro, & contra natûram insértus in bonam olîvam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles: quorum infructuôsam glóriam plebs Géntium fide resurrectiônis, quasi quadam córporis elevatiône transcéndit. Zachæus ergo in sycómoro, cæcus in via: quorum álterum Dóminus miseratûrus expéctat, álterum mansiônis suæ claritâte nobílitat: álterum sanatûrus intérrogat, apud álterum se non invitâtus invîtat. Sciêbat enim úberem hospítij sui esse mercêdem. Sed tamen; etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.

℞. Lápides pretiosi omnes muri tui :* Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro & smarágdo ædificabúntur, & ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et turres. Glória Patri. Et turres. Benedictio. Ad societâtem. Lectio ix.

VErùm ne cæcum illum tamquam fastidióſi páuperum citò reliquísse videâmur, & transísse ad dívitem, expectêmus eum, quia expectâvit & Dóminus: interrogêmus eum, quia interrogâvit & Christus. Nos interrogêmus quia nescîmus: ille, quia nóverat. Nos interrogêmus, ut sciâmus unde iste curâtus sit: ille interrogâvit, ut in uno plures discerêmus, unde Dóminum vidére mereâmur. Interrogâvit enim, ut crederêmus, néminem nisi confiténtem posse salvári.

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

DOmum tuam Dómine decet sanctitûdo, in longitúdinem diérum. Psalmus. Dóminus regnávit cum reliquis. 19. Antiph. Domus mea, domus oratiónis vocábitur. Antiphona. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta, bene fundâta est supra firmam petram. Antiphona. Benè fundâta est domus Dómini supra firmam petram. Aña. Lápides pretióſi omnes muri tui, & turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. *Apoc.* 21.

VIdi civitâtem sanctam Jerúsalem novam, descendéntem de cælo à Deo, parâtam sicut sponsam ornâtam viro suo. Hymnus.

ALto ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deléctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, & ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cælitum
Semper resúltat láudibus,
Deumq; Trinum & Unicum
Jugi canôre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siônis æmuli.

Hæc templa, Rex Cæléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc ô rogâtus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cæli grátia.

Hîc ímpetrent Fidélium
Voces precésque súpplicum,
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant:
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Parénti débitum
Sit usquequâque Altíssimo,
Natôque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta. ℟. Benè fundâta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Antiphona,

Zachæe festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manêre: at ille festínans descéndit, & suscêpit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus à Deo facta est, allelúia.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, & per Octavam, & quando varianda est Oratio ob concursum Dedicationis alterius Ecclesiæ, Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, & tamen pro salûte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiônis illústra, & concêde, ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatiône ad te clamáverint, consolatiônis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum nostrum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, & per Octavam.

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiônis réparas diem, & sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, & præsta; ut quisquis hoc templum beneficia petitûrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum nostrum.

Ad

Ad Tertiam, Antiphona. Domus mea. Capitulum. ℣ Idi civitâtem. ut supra. cxxxij.

℟. br. Domum tuam Dómine * Decet sanctitûdo. Domum. ℣. In longitúdinem diêrum. Decet. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delíctis & peccátis pópuli.

Ad Sextam, Antiphona. Hæc est domus Dómini.

Capitulum. *Apoc.* 21.

ET audívi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitâbit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eôrum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis & peccátis pópuli. In quo. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificâta. ℟. Benè fundâta est supra firmam petram.

Ad Nonam, Antiphona. Lápides pretiósi.

Capitulum. *Apoc.* 21. *b*

ET abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eôrum: & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedêbat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini, * Fírmiter ædificâta. Hæc est. ℣. Benè fundâta est supra firmam petram. Fírmiter ædificâta. Glória Patri. Hæc est. ℣. Benè fundâta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

In secundis Vésperis, Antiphonæ, Psalmi, Capitulum, & Hymnus ut in primis Vesperis. cxx.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitûdo. ℟. In longitúdinem diêrum.

Ad Magnificat, Antiphona. O quàm metuéndus est locus iste! verè non est hîc áliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

SECUNDA DIE infra Octavam.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos.

In Psalm 121. Lectio iiij.

JErúsalem, quæ ædificâtur ut cívitas. Fratres, quando dicêbat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabâtur. Néscio quam ergo civitâtem dicit, quæ modò ædificâtur, ad quam currunt in fide lápides vivi; de quibus dicit Petrus: Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum

spiritâlem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiêris templum Dei; quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

IPsa ergo modò cívitas ædificâtur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritâtem, conquadrántur, ut intrent in structûram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structûram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificâtur ut cívitas: fundaméntum ipsius Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus.

℟. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

FUndaméntum quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, & pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cælo est, ad cælum ædificêmur. Córpora ædificavérunt istam structûram, quam vidêtis amplam surrexísse hujus Basílicæ: & quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia verò spirítaliter ædificâmur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currâmus, ibi ædificêmur; quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis Jerúsalem.

℟. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

De Homilía sancti Ambrósij Epíscopi.

Ex lib. 8. in Lucam, in fine.

ET conféstim, inquit, vidit, & sequebâtur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidêret, nisi sequerêtur Christum, nisi Dóminum prædicâret, nisi sæculum præterîret. Cum divítibus quoque in grátiam revertâmur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fieri potest, sanâre omnes: ne in caméli comparatiône præstrícti, & in Zachæo cítiùs

ctiùs quàm opórtuit, derelícti, justam hábeant commotiônis offénsam.

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio viij.

Dискant dívites, non in facultátibus crimen hærêre, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtûtis. Dives certè Zachæus, & eléctus à Christo; sed dimídium bonôrum suôrum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat) álterum enim non sat est, nec habet gratiam liberálitas, si injúria persevêrat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiôrem mercêdem quàm conferêbat, accêpit.

℟. Lápides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

ET benè princeps indúcitur publicanôrum. Quis jam de se despéret, quando & iste, cui census ex fraude, ad salûtem pervênit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites, avários. Quia statúra pusillus erat. Quid sibi vult, quòd nullius altérius statûram Scriptûra; nisi hujus expréssit? Vide ne fortè malítia pusillus, aut adhuc pusillus fide. Nondum enim réddere promíserat: Nondum víderat Christum: méritò adhuc pusillus. Joánnes autem magnus, quia & Christum vidit, & Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, & manéntem super eum.

Te Deum laudâmus. 18.

TERTIA DIE
infra Octavam.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno,

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 256. de Tempore

Lectio iiij.

CElébritas hujus congregatiônis, dedicátio est domus oratiônis. Domus ergo nostrârum oratiônum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificâmur, ut in fine sæculi dedicêmur. Ædifícium, immò ædificátio habet labôrem, dedicátio exultatiônem. Quod hîc fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modò, cùm congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis, & móntibus ligna, & lápides præcidúntur: cùm verò catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrôrum & opíficum dolántur, colli-

collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando charitâte compaginántur. ℞. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

Ligna ista, & lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodò amárent, nemo huc intrâret. Dénique quando vides in áliqua fabrica lápides, & ligna benè sibi cohærêre, secûrus intras, ruînam non times. Volens ergo Dóminus Christus intrâre, & in nobis habitâre, tamquam ædificando dicébat: Mandâtum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligâtis. Mandâtum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erâtis, domum mihi nondum faciebâtis; in vestra ruína jacebâtis. Ergo ut eruámini à vestræ ruínæ vetustâte, vos ínvicem amâte. ℞. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

Consideret ergo cháritas vestra, ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædíctum est, & promíssum, orbe terrârum. Cùm enim ædificâtur domus post captivitâtem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantâte Dómino omnis terra. Quòd ibi dixit, cánticum novum; hoc Dóminus dixit mandâtum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amôrem novum? Cantâre amántis est. Vox hujus cantôris, fervor est sancti amôris. Amêmus, gratis amêmus: Dóminum enim amâmus, quò nihil méliùs invenímus: ipsum amêmus propter ipsum, & nos in ipso, tamen propter ipsum. ℞. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

De Homilía sancti Ambrósij Epíscopi.

Ex lib. 8. in Lucam prope finem.

Quæ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidêre sapiéntiæ? Ergo Zachæus quamdiu in turba est, non vidit Christum: supra turbam ascéndit, & vidit: hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderâbat, aspícere. Pulchrè autem áddidit, Quia illa parte erat transitûrus Dóminus:

minus : vel ubi sycómorus, vel ubi creditûrus : ut & mystérium servâret, & grátiam seminâret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transiret ad Gentes.

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio viij.

Vidit ítaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitâte fidei inter fructus novôrum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die relaxâre ánimum, festivitâtem admiscère deléctat. Zachæus in sycómoro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque complerêtur illud : Arbor fici prodúxit grossos suos.

℟. Lápides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

Ad hoc enim Christus advênit, ut ex lignis non poma, sed hómines nasceréntur. Légimus álibi : Cùm esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánaël sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánaël, quia sub lege : Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defénsor, hic públicus prædicâtor. Ille adhuc Christum ex lege quærêbat : iste jam supra legem relinquêbat sua, & Dóminum sequebâtur.

Te Deum laudâmus. 18.

QUARTA DIE
infra Octavam.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermône sancti Augustíni Epíscopi.

Ex Serm. 256. de Tempore.

Lectio iiij.

Atténdite in Psalmo dedicatiônis, quem modò cantávimus ex ruína ædificiôrum. Conscidísti saccum meum : hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium ? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiônis : Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar. Quis est, qui lóquitur ? In verbis ejus agnóscite. Si expôno, obscûrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuò agnoscêtis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dícere pótuit : Eruísti Dómine ab ínferis ánimam meam ?

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

Cujus ánima jam ab ínferis éruta est, nisi de qua dictum est álio loco : Non derelínques ánimam meam in inférno ? Proponítur dedicátio, & cantâtur liberá-

liberátio, cánticum dedicatiônis domus, & dícitur: Exaltâbo te Dómine, quóniam suscepísti me: & non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimîcum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortâlem.

℟. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

Resurréxit tértia die, & ejus vox est: Exaltâbo te Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum dicéntem: Propter quod eum exaltâvit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectiône, ascensiône, prædicatiône áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatiône, & per Apostolôrum constántiæ diffamatiônem áliqui compungebántur, & convertebántur: áliqui obdurabántur, & confundebántur, nulli tamen jucundabántur.

℟. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

Homilîa sancti Gregórij Papæ

Lib. 27. *Moralium. cap.* 27. *post medium.*

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humíliter cognoscâmus. Relinquâmus nóxiam sapiéntiam, discâmus laudábilem fatuitâtem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidêtur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc Euangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachæus cùm vidêre præ turba nihil posset, sycómori árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycómorus quippe ficus fátua dícitur.

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio viij.

Pusillus ítaque Zachæus sycómorum súbiit, & Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitâtem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infir-

infirmitâtem humánæ mentis, ne lucem veritâtis inténdat, curârum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycómorum ascéndimus, si próvidè eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quàm amíssa non quærere, posséssa rapiéntibus relaxâre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, immò adjúnctis áliis patiéntiam præbêre?

℟. Lápides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

Quasi enim sycómorum nos ascéndere Dóminus præcipit, cùm dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum. Si quis te percússerit in déxteram maxillam, præbe illi & álteram. Per sycómorum Dóminus tránsiens cérnitur, quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est, sólidè, jam tamen per contemplatiônis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidêtur, quam vidêre néqueunt, qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiônum suârum turba deprehénsi, adhuc sycómori árborem non invenérunt.

Te Deum laudâmus. 18.

QUINTA DIE infra Octavam.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermône sancti Augustíni Epíscopi.

Ex Serm. 256. de Tempore.

Lectio iiij.

Modò, quando impléntur Ecclésiæ, putâmus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur: quómodo illi jucundántur? Non solùm non jucundántur, sed étiam confundúntur, & implêtur vox exultántis: Exaltâbo te Dómine, quóniam suscepísti me: & non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundâbis in me. Ne multa dicâmus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniâmus. Quómodo dicit Christus: Conscidísti saccum meum, & accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitûdo carnis peccáti.

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

Non tibi viléscat, quod ait, Saccum meum. Ibi erat inclûsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passiône conscíssus

scíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dícitur : Conscidísti saccum meum ? Quómodo Patri dicâtur, vis audîre, Conscidísti saccum meum ? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, & confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, & quasi lætâtus est ímpius. Cónscidit saccum láncea persecûtor, & fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

CAntet Christus Redémptor, gemat Judas vénditor, erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor & emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiâmus. Conscidísti saccum meum, & accinxísti me lætítia : id est, Cónscidísti mortalitâtem meam, & accinxísti me immortalitâte & incorruptiône. Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar. Quid est, Non compúngar ? Jam contra me non ferat lánceam persecûtor. Ut non compúngar. Christus enim surgens à mórtuis, jam non móritur, & mors illi ultrà non dominábitur.

℟. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 19.*

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. cap. 77. in Luc. 19.

QUæ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum. Ecce enim camêlus depósita gibbi sárcina per forâmen acus transit, hoc est, dives & publicânus relícto ónere divitiârum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devotiône fidei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minùs habúerat, ascénsu supplet árboris : atque ídeò justè, quamvis ipse rogâre non áudeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderâbat, accêpit.

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio

Lectio viij.

MYsticè autem Zachæus, qui interpretâtur justificâtus, credéntem ex Géntibus pópulum signíficat. Qui quantò curis sæculáribus occupátior, tantò flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablûtus est, sed sanctificâtus, sed justificâtus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, & in spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatôrem vidêre quærêbat, sed præ turba non póterat: quia grátiæ fidei, quam mundo Salvâtor áttulit, participâre cupiébat: sed insólita vitiôrum consuetûdo, ne ad votum pervenîret, obstíterat. ℟. Lapides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

EAdem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpâbat; étiam suspiciéntem publicânum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbârum voces magis ac magis clamándo devîcit, ita pusíllus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altiôra peténdo transcéndat, terrêna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycómorus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde & à Latínis celsa nuncupâtur) ficus fátua dícitur. Et éadem Domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridêtur ut fátua.

Te Deum laudâmus. 17.

SEXTA DIE infra Octâvam.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermône S. Augustíni Epíscopi.

Ex Sermone 256. de Tempore.

Lectio iiij.

ERgo, dum novam constructiônem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicâmus, invenimus à nobis debéri & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatiône sermônem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiônis hábeat, quod utilitáti animârum vestrârum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hìc factum corporáliter vidêmus in pariétibus, spiritáliter fiat in méntibus: & quod hîc perféctum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiâtur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

PRincipáliter ergo grátias agâmus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum

datum óptimum, & omne donum perféctum: & ejus bonitâtem tota cordis alacritâte laudêmus, quóniam ad construéndam istam domum oratiônis, fidélium suôrum visitâvit ánimum, excitâvit affféctum, surrogâvit auxílium, inspirâvit necdum voléntibus ut vellent, adjûvit bonæ voluntâtis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operâtur in suis & velle, & perficere pro bona voluntâte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfêcit.

℟. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtûtis suæ favôrem, tríbuet condígnam pro tanta operatiône mercêdem. Adhuc ámpliùs agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctôrum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

℟. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 19. d*

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. cap. 77. in Luc. 19.

ET cum veníſſet ad locum, suspíciens Jesus vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvâtor, venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycómorum conscénderat: quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimîrum & loquebâtur & ibat, venit ad pópulum natiônum, qui passiônis ejus fide jam sublîmis exíſtens, étiam divinitâtis ejus ardêbat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fidei à terrénis cupiditátibus elevâtum, turbísque infidélibus præeminéntem elêgit. Vidêre enim Dei, elígere vel amâre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam & nos quæ amâmus, vidêre; ab his quæ execrâmur, intúitum festinâmus avértere.

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio viij.

VIdit ergo Jesus vidéntem se, quia elêgit eligéntem se, & amâvit amántem. Hunc sanè órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem Domínicæ incarnatiônis

nis ad cognitiônem divinitâtis perveniéndi, quasi per sycómorum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cùm ait: Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, & hunc crucifixum. Itémque áliis éxprobrans: Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infirma temporáriæ dispensatiônis, sólidum cibum árdua perpétuæ majestâtis appéllans.

℟. Lápides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

ET dixit ad eum: Zachæe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manêre. Et festínans descéndit, & excêpit illum gaudens. Manêbat aliquándo Dóminus in domo príncipis Pharisæôrum, hoc est, in Judæôrum synagóga docêbat: sed quia non baptizâtum ante prándium, sábbato curántem, publicános & peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, & cétera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpêbant: pertæsus eôrum facínora, discéssit & aufúgit, dicens: Relinquêtur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusilli Zachæi opórtet illum manêre: hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili crediéntium natiônum corde quiéscere.

Te Deum laudâmus. 18.

SEPTIMA DIE
infra Octavam.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Homil. 33. in c 9. Matth.

Lectio iiij.

COmmûnis ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis priùs ingréssis, nos intrâmus, discipulórum formam retinéntes: ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequâmur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat: nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cùm jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótiùs malim in domum alicújus vestrûm ingréssus destítui, quàm hîc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud, quandóquidem magis própria hæc est, quàm illa.

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

NAm hîc magnæ illæ nostræ spes pósitæ sunt, hîc spes nostra omnis.

Quid

Quid enim hoc loco non magnum est & admirándum? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior: & lucérna hæc quàm illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, à morte liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclûsam cóntinet: quamvis pauci sint, qui eam possídeant. Hic & léctulus est valdè illo præstántior: divinârum enim Scripturârum réquies quovis lecto suávior est.

℟. O quàm. cxxviij.

Lectio vj.

ET quidem si concórdia perféctè servarêtur à nobis, nullam áliam domum præter hanc haberêmus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia, & quinque míllia hóminum, quibus & domus una, & mensa una, & ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, & ánima una. Sed quia longè ab illôrum virtûte ábsumus, & per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenîmus, id omni stúdio faciâmus. Nam etsi in áliis rebus páuperes, & ínopes sumus, hoc loco saltem cùm huc ad vos intrâmus, cum charitâte nos suscípite: cumque, Pax vobis, dico: Et cum spíritu tuo, non voce solùm, sed ánimo quoque respondête.

℟. Manè surgens. cxxviij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 19. d*

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulâbat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: & hic princeps erat publicanôrum, & ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Paulò pòst prædicta.

ET cùm vidérent omnes, murmurábant, dicéntes, quòd ad hóminem peccatôrem divertísset. Maniféstum est, Judæos semper Géntium odísse salûtem. Scriptum est enim: Sequénti verò Sábbato pænè univérsa cívitas convênit audîre verbum Dómini. Vidéntes autem turbas Judæi repléti sunt zelo; & contradicébant iis, quæ à Paulo dicebántur. Et álibi fidéles étiam fratres advérsus Apostolôrum príncipem disceptábant, dicéntes: Quare introísti ad viros præpútium habéntes, & manducásti cum illis?

℟. Domus mea. cxxxj.

Lectio viij.

STans autem Zachæus dixit ad Dóminum: Ecce dimídium bonôrum meôrum Dómine do paupéribus: & si quid áliquem defraudávi: reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatôrem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat fidei veritâte persístens, non solùm se ex peccatôre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversâtum. Dicénte enim Dómino: Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, & da paupéribus: quisquis ante conversiônem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides pretiósi. cxxxj.

Lectio ix.

AT qui áliqua fraude sústulit, primò hæc juxta legem réddere, deínde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic & ipse, quia sibi nil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia, quam de sycómoro publicânus quasi fructum vitæ légerat: rapta vidélicet réddere, própria relínquere, visibília contémnere, pro invisibílibus étiam mori desiderâre, seípsum abnegâre, & ejus qui necdum videâtur, Dómini vestígia sequi concupíscere.

Te Deum laudâmus. 18.

IN OCTAVA Dedicationis Ecclesiæ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones secundi Nocturni.

Ex Epístola prima sancti Felícis Papæ quarti.

De consecrat, dist. 1. c. 2.

Lectio iiij.

TAbernáculum Moysen, Dómino præcipiénte, fecísse & sacrásse, cum mensa & altári ejus, & céteris vasis & utensílibus ad divînum cultum expléndum, légimus: & non solùm divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctiône, Dómino jubénte, perliníſse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, & quómodo ipsa sacra non álij quàm sacerdótes sacra unctiône delibúti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, & Levítæ tractábant, ferébant, erigébant, & deponébant: in ipsis institutiónibus, quæ jubénte Dómino conscríptæ sunt per Móysen, in lege Dómini reperîtur.

℟. Orántibus. cxxvij.

Lectio v.

QUáliter ergo David regum piíssimus amplificáverit cultum Dei, & templum Dómino ædificâre volúerit

liúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, & ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque filius ejus, idípsum quod ipse fácere optáverat, jubénte & auxiliánte Deo perfêcit, & templum cum altári, & réliqua ad divînum cultum peragéndum consecrâvit, in libro Regum légitur. Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitâtem célebrem, & omnis Israël cum eo, multitûdo magna ab intróitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diêbus, & septem diêbus, id est, quatuórdecim diêbus, & in die octáva dimîsit pópulos.

℟. O quàm. cxxviij.

De Consecrat. dist. 1. *c.* 17.

Lectio vj.

Solemnitátes dedicatiônum Ecclesiârum & sacerdôtum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiônis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitâtem celebratûrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosólymis, & hiems erat, & ambulâbat Jesus in templo in pórticu Salomônis. Quòd autem octo diêbus encænia sint celebránda, in libro Regum perácta dedicatiône templi reperiêtis.

℟. Manè surgens. cxxviij.

OFFI-

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO,

OMnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adventu, Quadrageſima, Quatuor Temporibus, & Vigiliis, & niſi Officium fieri debeat de Feria; propter Officium alicujus Dominicæ infra Hebdomadam ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dominicis; ac niſi Feſtum novem Lectionum occurrat, fit Officium de ſancta MARIA modo infraſcripto.

In Veſperis Feriæ ſextæ dicuntur Pſalmi feriales in Pſalterio poſiti, niſi fuerit Feſtum novem Lectionum: quia tunc de ſancta Maria fit tantùm commemoratio in dictis Veſperis cum Antiphona, Verſiculo, & Oratione ut infrà: quæ commemoratio omittitur, quando Feria ſexta occurrat Feſtum Purificationis, vel aliud ejuſdem beatæ Mariæ Officium.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

AB inítio, & ante ſæcula creâta ſum, & uſque ad futûrum ſæculum non déſinam, & in habitatiône ſancta coram ipſo miniſtrávi.

Hymnus.

AVe maris ſtella,
Dei mater alma,
Atque ſemper virgo,
Felix cæli porta.

Sumens illud Ave,
Gabriêlis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.

Monſtra te eſſe matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

Virgo ſingulâris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætêmur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.
℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Beâta Mater, & intácta Virgo, gloriôsa Regîna mundi, intercêde pro nobis ad Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum Spíritu tuo.

Oratio.

Concêde nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis, & córporis sanitâte gaudêre: & gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessiône, à præsénti liberári tristítia, & ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum nostrum.

Vel alia pro temporis varietate, ut inf. notatur. clxix.

Post Orationem fiunt Commemorationes consuetæ de Apostolis, & de Pace, suprà. 258. Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit commemoratio ante ipsa suffragiá.

Completorium ut in Psalterio. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, dicitur Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etiam si in Vesperis facta sit tantùm commemoratio de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Feria sexta celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Domini.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Ave Marîa, grátia plena: * Dóminus tecum Psal. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant
Trinam regéntem máchinam,
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, & ómnia
Desérviunt per témpora;
Perfûsa cæli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beâta Mater múnere,
Cujus, supérnus Artifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beâta cæli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderâtus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Nocturnum Sabbati, ut in Psalterio. 117. Et in fine, ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster.

Absolutio.

Précibus & méritis beátæ Maríæ semper vírginis, & ómnium Sanctôrum, perdûcat nos Dóminus ad regna cælôrum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere.

Pro prima Lectione, Benedictio. Nos cum prole pia benedîcat virgo Marîa. ℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Scriptura libri currentis, tertia, una ex inferiùs positis per ordinem.

℟. Sancta & immaculâta virgínitas, quibus te láudibus ėfferam néscio: * Quia quem cæli cápere non póterant tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro secunda Lectione, Benedictio. Ipsa Virgo vírginum intercêdat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. Felix namque es sacra virgo Marîa, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro tertia Lectione, Benedictio. Per Vírginem matrem concêdat nobis Dóminus salûtem & pacem. ℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur, Te Deum. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odôrem suavitâtis. Psalmi. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dñica ut in Psalterio. 19. Antiph. Læva ejus sub cápite meo, & déxtera illîus amplexábitur me. Antiphona Nigra sum, sed formôsa, filiæ Jerúsalem: ídeò diléxit me Rex, & introdúxit me in cubículum suum. Antiph. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, & recéssit: surge amîca mea, & veni. Antiphona. Speciôsa facta es, & suâvis in delíciis tuis, sancta Dei génitrix.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab início, & ante sæcula creáta sum, & usque ad futûrum sæculum non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O Gloriôsa Vírginum,
Sublîmis inter sídera,
Qui te creâvit, párvulum,
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine,

Intrent ut aſtra flébiles,
Cæli reclûdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem,
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi ſit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſæcula. Amen.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Antiphona. Beâta Dei génitrix María, virgo perpétua, templum Dómini, ſacrárium Spíritus ſancti, ſola ſine exémplo placuíſti Dómino noſtro Jeſu Chriſto: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo ſexu.

Vel alia pro varietate temporis, ut infrà habetur. clj.

Oratio.

Concéde nos fámulos tuos, quæſumus Dómine Deus, perpétua mentis & córporis ſanitâte gaudêre: & glorióſa beátæ Maríæ ſemper vírginis interceſſiône, à præsénti liberári triſtítia, & ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum noſtrum.

Vel alia ut infrà. clj.

Deinde fiunt commemorationes ut ſuprà. 157.

Ad Horas, Hymni & Pſalmi ut in Pſalterio; ſed in fine Hymnorum dicitur, Jeſu, tibi ſit glória, Qui natus es de Vírgine.

Ad Primam, Antiphona. Dum eſſet Rex. Capitulum. Regi ſæculôrum.

In ℟. brevi, ℣. Qui natus es de María vírgine. alia ut in Pſalterio. 29.

Ad Abſolutionem Capituli. In platéis.

Ad Tertiam, Aña Læva ejus. Capitulum. Ab inítio. ℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu ſuo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Nigra ſum.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Et ſic in Sion firmâta ſum, & in civitâte ſanctificáta ſimíliter requiévi, & in Jerúſalem potéſtas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illîus, & in plenitúdine ſanctôrum deténtio mea.

℟. breve. Adjuvâbit eam, * Deus vultu ſuo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elégit eam Deus, & præelégit eam. ℟. In tabernáculo ſuo habitâre facit eam.

Ad

Ad Nonam, Antiphona. Speciôsa.

Capitulum. *Eccli. 24. b.*

IN platéis sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi: quasi myrrha eléċta dedi suavitâtem odôris.

℟. breve. Elégit eam Deus, ✱ Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernaculo suo habitâre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Antiphonæ & Psalmi feriales, Capitulum & reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica. In fine, Commemorationes consuetæ, ut in Psalterio. 157.

POst NATIVITATEM usque ad Purificationem, Officium B. Mariæ dicitur ut suprà, exceptis his quæ sequuntur.

Ad Magnificat, Antiphona. Magnum hereditâtis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollûtus ex ea carnem assúmens: omnes Gentes vénient dicéntes, Glória tibi Dómine.

Oratio.

DEus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auċtôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

O Admirábile commércium! Creâtor géneris humáni, animâtum corpus sumens, de Vírgine nasci dignâtus est: & procédens homo sine sémine, largîtus est nobis suam Deitâtem. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dominica, 19. Antiphona. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humânum: te laudâmus Deus noster. Antiphona. Rubum, quem víderat Móyses incombústum, conservâtam agnóvimus tuam laudábilem virginitâtem: Dei génitrix intercéde pro nobis. Antiphona. Germinâvit radix Jesse, orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatôrem: te laudâmus Deus noster. Antiphona. Ecce María génuit nobis Salvatôrem, quem Joánnes videns exclamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce

ce qui tollit peccâta mundi, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Mirábile mystérium declarâtur hódie, innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit permánsit, & quod non erat, assúmpsit: non commixtiônem passus, neque divisiônem.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE JANUARIO.

De Epístola sancti Ambrósij Epíscopi ad Sirícium Papam.

Epistola. 81. al. 7. post init.

Lectio iij.

DE via perversitâtis prodúntur dícere, Virgo concêpit, sed non virgo generâvit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generâre, cùm semper concéptus præcêdat, partus sequâtur? Sed si doctrínis non créditur sacerdôtum, credâtur oráculis Christi; credâtur mónitis Angelôrum dicéntium: Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credâtur Symbolo Apostolôrum, quod Ecclésia Româna intemerâtum semper custôdit & servat. Audîvit Marîa vocem Angeli, & quæ antè díxerat: Quómodo fiet istud? non de fide generatiônis intérrogans, respóndit póstea: Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi secúndùm verbum tuum.

Te Deum laudâmus. 18.

MENSE FEBRUARIO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri advérsus. Joviniânum.

Ex Apolog. ad Pammachium pro lib. adversus Iovinianum, in fine.

Lectio iij.

CHristus virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater & virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis: & in sepúlchro ejus, quod novum & in petra duríssima fúerat excîsum, nec ánteà quis, nec pósteà pósitus est. Hortus conclûsus, fons signâtus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joël, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinârum? fúnium peccatôrum, quibus antè alligabâmur; spinârum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta orientâlis, ut ait Ezéchiel, semper clausa, & lúcida, opériens in se, vel ex se próferens sancta sanctôrum: per quam sol justítiæ & Póntifex noster secúndùm órdinem Melchísedech ingréditur & egréditur.

Te Deum laudâmus. 18.

MEN-

MENSE MARTIO ante Quadragesimam.

Ex libro S. Irenæi Epíscopi & mártyris advérsus hæreses.

Lib.5.cap.19. Lectio iij.

IN sua própria veniénte Dómino, & sua própria eum bajulánte conditiône, quæ bajulâtur ab ipso, & recapitulatiônem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, & seductiône illa solúta, qua sedúcta est malè illa, quæ jam viro destinâta erat virgo Heva: per veritâtem euangelizâta est benè ab Angelo jam sub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermônem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricâta verbum ejus: ita & hæc per Angélicum sermônem euangelizata est, ut portâret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suâsa est obedíre Deo, uti vírginis Hevæ virgo María fieret advocâta. Et quemádmodum astríctum est morte genus humânum per vírginem, solvâtur per vírginem; æqua lance dispósita virginâlis inobediéntia, per virginâlem obediéntiam.

Te Deum laudâmus. 18.

Ad Laudes & per Horas omnia ut suprà, clj.

OFFICIUM PARVUM B. Mariæ non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Vigilia Nativitatis Domini, nec in Sabbatis, quando fit Officium de sancta Maria. Quibus diebus omittitur à primis Vesperis, & in Vigilia Nativitatis à Matutino. Cùm dicitur in Choro, in Matutinis & in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post. Benedicâmus Dómino, antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ

Extra Adventum.

Ad Vesperas, Ave María. secretò: quæ dicitur, semper in principio omnium Horarum beatæ Mariæ, quando non conjunguntur cum Officio diei. ℣. DEus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, &c.

In fine Allelúia, ad omnes Horas, præterquam à Septuagesima usque ad finem hujus Partis, dicitur, Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Antiphona. Dum esset Rex.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis :

Donec ponã inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtûtis tuæ emíttet Dóminus ex Sion :* dominâre in médio inimicôrum tuôrum.

Tecum princípium in die virtûtis tuæ in splendóribus sanctôrum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis : * confrêgit in die iræ suæ reges.

Judicâbit in natiónibus, implêbit ruínas : * conquassâbit cápita in terra multôrum.

De torrénte in via bibet : * proptéreà exaltâbit caput.

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odôrem suavitâtis.

Antiphona. Læva ejus.

Psalmus 112.

LAudâte púeri Dóminum : * laudâte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum : * ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occâsum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * & super cælos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cælo & in terra?

Súscitans à terra ínopem:* & de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum príncipibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitâre facit stérilem in domo, * matrem filiôrum lætántem.

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. Læva ejus sub cápite meo : & déxtera illîus amplexábitur me.

Aña. Nigra sum. Psalm. 121.

LÆtâtus sum in his, quæ dicta sunt mihi : * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificâtur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogâte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * & abundántia diligéntibus te.

F iat

Fiat pax in virtûte tua : * & abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, & próximos meos, * loquêbar pacem de te.
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Nigra sum, sed formôsa, filiæ Jerúsalem : ídeò diléxit me Rex, & introdúxit me in cubículum suum.
Antiph. Jam hiems tránsiit.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitâtem, * frustrà vígilat qui custôdit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducâtis panem dolôris.
Cùm déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini ; filij ; merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis : * ita filij excussôrum.
Beâtus vir qui implêvit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur cùm loquêtur inimícis suis in porta.
Glória Patri, & Fílio.
Antiphona. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, & recéssit: surge amica mea, & veni.

Antiph. Speciôsa facta es

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum : * lauda Deum tuum Sion :
Quóniam confortâvit seras portârum tuârum : * benedíxit filiis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem : * & ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas ; * ante fáciem frígoris ejus quis sustinêbit ?
Emíttet verbum suum, & liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias & judícia sua Israël.
Non fecit táliter omni natióni : * & judícia sua non manifestâvit eis.
Glória Patri, & Fílio.
Antiphona. Speciôsa facta es & suâvis in delíciis tuis, sancta Dei génitrix.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab inítio, & ante sæcula creâta sum, & usque ad futûrum sæculùm non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrâvi.
℟. Deo grátias.

Hymnus.

AVe maris ſtella,
Dei mater alma
Atque ſemper virgo,
Felix cæli porta.
Sumens illud, Ave,
Gabriêlis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.
Monſtra te eſſe matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.
Virgo ſingulâris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.
Vitam præſta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jeſum,
Semper collætêmur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. ℟. Propttereà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Beâta Mater, & intácta Virgo, gloriôſa Regîna mundi, intercêde pro nobis ad Dóminum. Kyrie eléiſon. Chriſte eléiſon. Kyrie eléiſon. ℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oratio.

COncêde nos fámulos tuos, quæſumus Dómine Deus, perpétua mentis & córporis ſanitâte gaudêre: & glorióſa beátæ Maríæ ſemper vírginis interceſſiône, à præſénti liberári triſtítia, & ætérna pérfrui lætítia. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Sequens commemor. pro Sanctis fit tantùm ad Veſperas & Laudes in Officio S. Mariæ, præterquam in Adventu: cujus loco tunc alia dicitur, ut infra. clxxiij.

Aña. Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro noſtra omniúmque ſalûte. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte juſti. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

PRótege Dómine pópulum tuum, & Apoſtolôrum tuôrum Petri & Pauli, & aliôrum Apoſtolôrum patrocínio confidéntem, perpétua defenſiône conſérva.

OMnes Sancti tui, quæſumus Dómine, nos ubîque ádjuvent; ut dum eôrum mérita recólimus, patrocínia ſentiâmus: & pacem tuam noſtris concêde tempóribus, & ab Eccléſia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, & voluntátes noſtras, & ómnium famulôrum tuôrum, in ſalûtis tuæ proſperi-

ſperitâte diſpône : benefactóribus noſtris ſempitérna bona retríbue : & ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concède. Per Dóminum noſtrum.

AD COMPLETORIUM.

A ve María. ut ſuprà. ℣.

C Onvérte nos Deus ſalutâris noſter. ℟. Et avérte iram tuam à nobis. ℣. Deus in adjutórium. G lória Patri. Allelúia.

Pſalmus 128.

S Æpè expugnavérunt me à juventûte mea, * dicat nunc Iſraël.

S æpè expugnavérunt me à juventûte mea : * étenim non potuérunt mihi.

S upra dorſum meum fabricavérunt peccatóres:* prolongavérunt iniquitâtem ſuam.

D óminus juſtus concîdit cervíces peccatôrum : * confundántur & convertántur retrórſum omnes qui odérunt Sion.

F iant ſicut fœnum tectôrum : * quod priúſquam evellâtur, exáruit :

D e quo non implêvit manum ſuam qui metit : * & ſinum ſuum qui manípulos cólligit.

E t non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini ſuper vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

G lória Patri, & Fílio.

Pſalmus 129.

D E profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exáudi vocem meam.

F iant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiônis meæ.

S i iniquitátes obſerváveris Dómine : * Dómine quis ſuſtinêbit ?

Q uia apud te propitiátio eſt : * & propter legem tuam ſuſtínui te Dómine.

S uſtínuit ánima mea in verbo ejus : * ſperâvit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Q uia apud Dóminum miſericórdia, * & copiôſa apud eum redémptio.

E t ipſe rédimet Iſraël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

G lória Patri, & Fílio.

Pſalmus 130.

D Omine, non eſt exaltâtum cor meum : * neque eláti ſunt óculi mei.

N eque ambulávi in magnis : * neque in mirabílibus ſuper me.

S i non humíliter ſentiébam:* ſed exaltávi ánimam meam.

S icut ablactâtus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

S peret Iſraël in Dómino, * ex hoc nunc & uſque in ſæculum. G lória Patri.

Hymnus.

MEménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
Marîa mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Capitulum. *Eccli. 24. c*

EGo mater pulchræ dilectiônis, & timôris, & agnitiônis, & sanctæ spei. ℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix. ℟. Ut digni efficiâmur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Antiphona. Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed à perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriôsa & benedícta. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

BEátæ & gloriósæ semper vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriôsa nos prótegat, & ad vitam perdûcat ætérnam. Per Dóminum nostrum.

AD MATUTINUM.

de beata Maria.

Ave Marîa. ut suprà. ℣.

DOmine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiâbit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Allelúia.

Invitatorium. Ave Marîa grátia plena: * Dóminus tecum. Psalm. Venîte, exultêmus. 2.

Hymnus.

QUem terra, pontus, sidera
Colût, adórant, prædicant
Trinam regéntem máchinam,
Claustrum Maríæ bájulat.
Qui luna, sol, & ómnia
Desérviunt per témpora;
Perfûsa cæli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beâta Mater múnere,
Cujus, supérnus Artifex,
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beâta cæli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderâtus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
℟. A[illegible]

Quando fit Officium novem Lectionum S. Mariæ, dicuntur tres sequentes Nocturni, cum suis Psalmis & Antiphonis, nisi aliæ Antiphonæ assignentur. Absolutiones vero & Benedictiones,

nes,

nes, ut in principio Breviarij ante Psalterium.

TRES PSALMI sequentes dicuntur Feria ij. & v. ad Nocturnum.

Antiphona. Benedícta tu.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevâta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultôrem.

Quóniam vidêbo cælos tuos, ópera digitôrum tuôrum, * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum pauló minùs ab Angelis, glória & honôre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuârum:

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cæli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui.

Antiphona. Sicut myrrha.

Psalmus 18.

CÆli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eôrum.

In omnem terram exîvit sonus eôrum: * & in fines orbis terræ verba eôrum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultâvit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat à calôre ejus.

Lex Dómini immaculâta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidêle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificâta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiôsum multum: *

tum : * & dulciôra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea : * in custodiéndis illis retribútio multa..

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuerint domináti, tunc immaculâtus ero: * & emundâbor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redémptor meus. Glória.

Antiph. Sicut myrrha elécta odôrem dedísti suavitâtis sancta Dei génitrix.

Antiphona. Ante torum.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitûdo ejus : * orbis terrârum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum : * & super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini : * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus, & mundo corde, * qui non accêpit in vano ánimã suam, nec jurâvit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiônem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium faciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introibit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis & potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternáles : * & introîbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ. Glória Patri.

Aña. Ante torum hujus Vírginis frequentâte nobis dúlcia cántica drámatis. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te, Deus in ætérnum. Pater noster, cum Lectiónibus & reliquis, ut infrà. clxiiij.

Sed in Officio novem Lectionum dicitur. ℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prósperè procêde, & regna.

TRES PSALMI

sequentes dicuntur Feria iij. & vj. ad Nocturnum.

Antiphona. Spécie tua.

Psalmus 44.

ERuctâvit cor meum verbum bonum, * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Spe-

Speciósus forma præ filiis hominum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua, & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procêde, & regna.
Propter veritâtem, & mansuetúdinem, & justítiam: * & dedûcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiônis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, & odísti iniquitâtem: * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honôre tuo.
Astitit regina à dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietâte.
Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam: * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.
Et concupíscet Rex decôrem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.
Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi:
Afferéntur in lætítia & exultatiône: * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi filij: * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui * in omni generatiône & generatiônem.
Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Spécie tua & pulchritúdine tua inténde, prósperè procêde, & regna.
Antiphona. Adjuvâbit eam.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus: * adjûtor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eôrum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúmi-

F lúminis ímpetus lætíficat civitâtem Dei: * sanctificâvit tabernáculum suum Altíssimus.
D eus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus manè dilúculo.
C onturbátæ sunt Gentes, & inclinâta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
D óminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
V enîte, & vidête ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
A rcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.
V acâte, & vidête quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.
D óminus virtûtum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
G lória Patri, & Fílio.
Antiphona. Adjuvâbit eam Deus vultu suo, Deus in médio ejus, non commovébitur.
Antiphona. Sicut lætántium.

Psalmus 86.

F Undaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriôsa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
M emor ero Rahab & Babylônis * sciéntium me.
E cce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
N umquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundâvit eam Altíssimus?
D óminus narrâbit in scriptúris populôrum, & príncipum, * horum, qui fuérunt in ea.
S icut lætántium ómnium * habitátio est in te.
G lória Patri, & Fílio.
Aña. Sicut lætántium ómnium nostrûm habitátio est in te, sancta Dei génitrix.
℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.
P ater noster. cum Lectionibus & reliquis, ut inf. clxiiij.
Sed in Officio novem Lectionum dicitur ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

TRES PSALMI sequentes dicuntur Feria iiij. & Sabbato ad Nocturnum
Aña. Gaude Marîa virgo.

Psalmus 95.

C Antâte Dómino cánticum novum: * cantâte Dómino omnis terra.
C antâte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiâte de die in diem salutâre ejus.
A nnuntiâte inter Gentes gló-

glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dij Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritûdo in conspéctu ejus: * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatiône ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honôrem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introîte in átria ejus: * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveâtur à fácie ejus univérsa terra:* dícite in Géntibus quia Dóminus regnâvit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicâbit pópulos in æquitâte.

Læténtur cæli, & exúltet terra: commoveâtur mare, & plenitûdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Nunc exultábunt ómnia ligna silvârum à fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicâre terram.

Judicâbit orbem terræ in æquitâte, * & pópulos in veritâte sua. Glória Patri.

Antiph. Gaude María virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Antiphona. Dignâre me.

Psalmus 96.

Dominus regnâvit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, & calîgo in circúitu ejus: * justítia, & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammâbit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commôta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adorâte eum omnes Angeli ejus: * audívit, & lætâta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltâtus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odîte malum: * custôdit Dóminus animas sanctôrum suôrum, de manu peccatôris liberâbit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætá-

L ætámini justi in Dómino: * & confitémini memóriæ sanctificatiônis ejus.
G lória Patri, & Fílio.
Aña. Dignâre me laudâre te, Virgo sacrâta: da mihi virtûtem contra hostes tuos.
Antiphona. Post partum.

Psalmus 97.

C Antâte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
S alvâvit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.
N otum fecit Dóminus salutâre suum: * in conspéctu Géntium revelâvit justítiam suam.
R ecordâtus est misericórdiæ suæ, * & veritâtis suæ dómui Israël.
V idérunt omnes términi terræ: * salutâre Dei nostri.
J ubilâte Deo omnis terra: * cantâte, & exultâte, & psállite.
P sállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.
J ubilâte in conspéctu Regis Dómini: * moveâtur mare, & plenitûdo ejus: orbis terrârum, & qui hábitant in eo.
F lúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini: * quóniam venit judicâre terram.
J udicâbit orbem terrârum in justítia, * & pópulos in æquitâte.
G lória Patri, & Fílio.
Aña. Post partum virgo inviolâta permansísti, Dei génitrix intercêde pro nobis.
℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Sed in Officio novem Lectionum dicitur ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutio.

P Récibus & méritis beátæ Maríæ semper vírginis, & ómnium Sanctôrum, perdûcat nos Dóminus ad regna cælôrum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Benedictio. Nos cum prole pia benedîcat virgo María. ℟. Amen.

Lectio j. *Eccli.* 24.

I N ómnibus réquiem quæsivi, & in hereditâte Dómini morâbor. Tunc præcêpit, & dixit mihi Creâtor ómnium: & qui creâvit me, requiêvit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita, & in Israël hereditâre, & in eléctis meis mitte radíces. Tu autem Dómine miserêre nobis. ℟. Deo grátias.

℟. Sancta & immaculâta virgínitas, quibus te láudibus ésferam néscio: * Quia quem cæli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube domne benedícere. Benedíctio Ipsa Virgo vírginum intercêdat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ij.

ET sic in Sion firmâta sum, & in civitâte sanctificáta simíliter requiévi, & in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illius, & in plenitúdine sanctôrum deténtio mea. Tu autem Dómine.

℟. Beâta es virgo Marîa, quæ Dóminum portásti Creatôrem mundi: * Genuísti qui te fecit, & in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuísti. ℣. Jube domne benedícere. Benedíctio. Per Vírginem matrem concêdat nobis Dóminus salûtem & pacem. ℟. Amen.

Lectio iij.

QUasi cedrus exaltâta sum in Líbano, & quasi cypréssus in monte Sion: quasi palma exaltâta sum in Cades, & quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi oliva speciôsa in campis, & quasi plátanus exaltâta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitâtem odôris. Tu autem Dómine.

℟. Felix namque es sacra virgo Marîa, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ: * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu; séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES,

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Allelúia.

Antiphona.

ASsúmpta est Marîa in cælum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dominica, ut in Psalt. 19. Antiphona. Marîa virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio. Aña In odôrem unguentôrum tuôrum cúrrimus: adolescéntulæ dilexérunt te nimis. Antiphona.

phona. Benedícta filia tu à Dómino, quia per te fructum vitæ communicávimus. Aña. Pulchra es, & decôra filia Jerúsalem, terríbilis ut castrôrum ácies ordinâta.

Capitulum. *Cant. 6. c*

VIdérunt eam filiæ Sion, & beatíssimam prædicavérunt; & regínæ laudavérunt eam. ℞. Deo grátias.

Hymnus.

O Gloriósa Vírginum,
Sublîmis inter sídera;
Qui te creâvit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine;
Intrent ut astra flébiles,
Cæli reclûdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℞. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Antiphona.

Beâta Dei génitrix María, virgo perpétua, templum Dómini, Sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℞. Et cum spíritu tuo. Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrîcem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvêmur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Pro sanctis, Antiphona.

Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra omniúmque salûte. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℞. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

PRótege Dómine pópulum tuum, & Apostolôrum tuôrum Petri & Pauli, & aliôrum Apostolôrum patrocínio confidéntem, perpétua defensiône consérva.

OMnes Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubîque ádjuvent; ut dum eôrum mérita recólimus, patrocínia sentiâmus: & pacem tuam nostris concêde tempóribus, & ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, & voluntátes nostras, & ómnium famulôrum tuôrum, in salûtis tuæ prosperitâte dispône: benefactóri-

ctóribus nostris sempitérna bona retríbue : & ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concêde. Per Dñm.

AD PRIMAM.

Ave María, &c ℣. Deus in adjutórium. Hymnus

MEménto, rerum cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
María mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Antiphona. Assúmpta est.

Psalmus 53.

DEus in nómine tuo salvum me fac : * & in virtûte tua júdica me.

Deus exáudi oratiônem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam : * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * & in veritâte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificâbo tibi,* & confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est :

Quóniam ex omni tribulatiône eripuísti me : * & super inimícos meos despéxit óculus meus. Glória Patri

Psalmus 84.

BEnedixísti Dómine terram tuam:* avertísti captivitâtem Jacob.

Remisisti iniquitâtem plebis tuæ : * operuísti ómnia peccâta eôrum.

Mitigásti omnem iram tuam : * avertísti ab ira indignatiônis tuæ.

Convérte nos Deus salutâris noster : * & avérte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascêris nobis ? * aut exténdes iram tuam à generatiône in generatiônem ?

Deus tu convérsus vivificâbis nos ; * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam : * & salutâre tuum da nobis.

Audiam quid loquâtur in me Dóminus Deus : * quóniam loquêtur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutâre ipsius : * ut inhábitet glória in terra nostra.

Miseri-

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi : * Justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est : * & justítia de cælo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitâtem : * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulâbit : * & ponet in via gressus suos.

Glória Patri. Psalmus 116.

Laudâte Dóminum omnes Gentes : * laudâte eum omnes pópuli.

Quóniam confirmâta est super nos misericórdia ejus : * & véritas Dómini manet in ætérnum. Glória Patri.

Aña. Asſúmpta est María in cælum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Capitulum. *Cant. 6.*

Quæ est ista, quæ progréditur quasi aurôra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrôrum ácies ordinâta?

℟. Deo grátias.

℣. Dignâre me laudâre te, Virgo sacrâta. ℟. Da mihi virtûtem contra hostes tuos.

Kyrie eleïson. Christe eleïson. Kyrie eleïson. ℣. Dóminus vobíscum.

Oratio.

Deus, qui virginâlem aulam beátæ Maríæ in qua habitáres, elígere dignâtus es : da quæsumus ; ut sua nos defensiône munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

AD TERTIAM.

Ave María, &c. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus.

Eménto, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis,
Nascéndo, formam súmpseris.
María mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Antiphona. María virgo.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cùm tribulârer clamávi : & exaudîvit me.

Dómine líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponâtur tibi * ad linguam dolôsam?

Sagittæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolâtus meus prolongâtus est : habitávi cum habitántibus Cedar : * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem,

cem, eram pacíficus : * cùm loquêbar illis, impugnábant me grátis.

G lória Patri, & Fílio.

Pſalmus 120.

L Evávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

A uxílium meum à Dómino, * qui fecit cælum & terram.

N on det in commotiônem pedem tuum : * neque dormîtet qui cuſtôdit te.

E cce non dormitâbit, neque dórmiet, qui cuſtôdit Iſraël.

D óminus cuſtôdit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

P er diem ſol non uret te : * neque luna per noctem.

D óminus cuſtôdit te ab omni malo : * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

D óminus cuſtódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſæculum.

G lória Patri, & Fílio.

Pſalmus 121.

L Ætâtus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi : * in domum Dómini íbimus.

S tantes erant pedes noſtri, * in átriis tuis Jerúſalem.

J erúſalem, quæ ædificâtur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípſum.

I lluc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini : * teſtimónium Iſraël ad confitέndum nómini Dómini.

Q uia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

R ogâte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem : * & abundántia diligéntibus te.

F iat pax in virtûte tua : * & abundántia in túrribus tuis.

P ropter fratres meos, & próximos meos, * loquêbar pacem de te :

P ropter domum Dómini Dei noſtri, * quæſivi bona tibi.

G lória Patri, & Fílio.

Antiphona. María virgo aſſúmpta eſt ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum ſtelláto ſedet sólio.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

E T ſic in Sion firmâta ſum, & in civitâte ſanctificáta ſimíliter requiévi, & in Jerúſalem potéſtas mea. ℟. Deo grátias.

℣. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. K yrie eléiſon. C hriſte eléiſon. K yrie eléiſon. ℣. Dóminus vobíſcum.

Oratio.

D Eus, qui ſalûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præſtitiſti : tribue quæſumus ; ut ipſam pro nobis intercédere ſentiâmus, per

quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD SEXTAM.

Ave María, &c ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
María mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Antiphona. In odôrem.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cælis.

Ecce sicut óculi servôrum, * in mánibus dominôrum suôrum,

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereâtur nostri.

Miserêre nostri Dómine, miserêre nostri: * quia multùm repléti sumus despectiône:

Quia multùm replêta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, & despéctio supérbis. Glória Patri.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerêtur furor eôrum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiônem déntibus eôrum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrîtus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cælum & terram.

Glória Patri. Psalmus 124

QUi confidunt in Dómino sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * & Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatôrum super sortem justôrum: * ut non exténdant justi ad iniquitâtem manus suas.

Bene-

Bénefac Dómine bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes, addûcet Dóminus cum operántibus iniquitâtem * pax super Israël.

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. In odôrem unguentôrum tuôrum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capitulum. *Eccli. 24 c*

ET radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illìus, & in plenitúdine sanctôrum deténtio mea. ℟. Deo grátias.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum.

Oratio.

COncêde miséricors Deus fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei genitrîcis memóriam ágimus, intercessiônis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgâmus. Per eúmdem Dóminum nostrum.

AD NONAM.

Ave María, &c. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus.

MEménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
María mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Antiphona. Pulchra es.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitâtem Sion, * facti sumus sicut consoláti;

Tunc replétum est gáudio os nostrum; * & lingua nostra exultatiône.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificâvit Dóminus fácere cum eis.

Magnificâvit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitâtem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatiône metent.

Eúntes ibant & flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatiône, & portántes manípulos suos.

Glória Patri.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitâtem, * frustrà vígilat qui custôdit eam.

V anum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducâtis panem dolôris.

C ùm déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini, filij ; merces, fructus ventris.

S icut sagíttæ in manu poténtis : * ita filij excussôrum.

B eâtus vir, qui implêvit desidérium suum ex ipsis : * non confundêtur cùm loquêtur inimícis suis in porta.

G lória Patri, & Fílio.

Psalmus 127.

B Eáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

L abóres mánuum tuârum quia manducâbis : * beâtus es, & benè tibi erit.

U xor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

F ílij tui sicut novéllæ olivârum, * in circúitu mensæ tuæ.

E cce sic benedicêtur homo, * qui timet Dóminum.

B enedîcat tibi Dóminus ex Sion: * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diêbus vitæ tuæ.

E t vídeas filios filiôrum tuôrum, * pacem super Israël.

G lória Patri, & Fílio.

Antiphona. Pulchra es, & decôra, filia Jerúsalem : terríbilis ut castrôrum ácies ordinâta.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

I N platéis sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitâtem odôris. ℟. Deo grátias.

℣. Post partum virgo inviolâta permansisti. ℟. Dei génitrix intercêde pro nobis.

K yrie eléison. C hriste eléison. K yrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Oratio.

F Amulôrum tuôrum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce : ut qui tibi placêre de áctibus nostris non valêmus, genitrîcis Fílij tui Dómini nostri intercessiône salvêmur. Qui tecum vivit, & regnat.

OFFICIUM B. MARIÆ in Adventu.

Ad Vesperas, Antiphona. Missus est. cum reliquis de Laudibus, ut infrà. clxxv.

Psalmi, D ixit Dóminus. L audâte púeri. L ætâtus sum. N isi Dóminus. L auda Jerúsalem. ut suprà. cliiij.

Capitulum. *Isaiæ* 11.

E Grediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

A Ve maris stella,
Dei mater alma
Atque semper virgo,
Felix cæli porta.

S umens

Sumens illud Ave,
Gabriêlis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singulâris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætêmur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Antiphona. Spíritus sanctus in te descéndet María, ne tímeas, habêbis in útero Filium Dei, allelúia. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrîcem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvêmur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad omnes Horas, sed cum conclusione integra, scilicet. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, &c.

Pro Sanctis ad Vesperas & Laudes tantùm, Antiphona. Ecce Dóminus véniet, & omnes Sancti ejus cum eo: & erit in die illa lux magna, allelúia. ℣. Ecce apparêbit Dóminus super nubem cándidam. ℟. Et cum eo Sanctôrum míllia.

Oratio.

Consciéntias nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster cum ómnibus Sanctis, parâtam sibi in nobis invéniat mansiônem. Qui tecum vivit & regnat.

Ad Completorium, Psalmi & Hymnus ut suprà ante Adventum.

Capitulum. *Isaiæ 7. c*

Ecce virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum. ℣. Angelus Dómini nuntiâvit Maríæ.

riæ. ℟. Et concêpit de Spíritu sancto.

Ad Nunc dimittis, Aña. Spíritus sanctus in te descéndet María, ne tímeas, habêbis in útero Fílium Dei, allelúia. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Oratio. Deus, qui de beátæ Maríæ. ut suprà in Vesperis.

Ad Matutinum, Invitatorium, Hymnus, Añæ, Psalmi, & Versiculi usque ad Lectiones, dicuntur sicut extra Adventum. clviij. præter iij. Antiphonam tertij Nocturni, Post partum, cujus loco dicitur sequens Aña. Angelus Dómini nuntiâvit Maríæ, & concêpit de Spíritu sancto, allelúia. Absolutio.

Précibus & méritis beátæ Maríæ semper vírginis, & ómnium Sanctôrum, perdûcat nos Dóminus ad regna cælôrum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Nos cum prole pia benedîcat virgo María. ℟. Amen.

Lectio j. *Lucæ.* 1. *c*

Missus est Angelus Gábriel à Deo in civitâtem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsâtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, & nomen vírginis María. Et ingréssus Angelus ad eam dixit: Ave grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus. Tu autem Dómine, miserêre nobis. ℟. Deo grátias.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsâtam Joseph, núntians ei Verbum: & expavéscit virgo de lúmine: Ne tímeas María: invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies & páries, & vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, & regnâbit in domo Jacob in ætérnum. Ecce. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Ipsa Virgo vírginum intercêdat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen. Lectio ij.

Quæ cùm audísset, turbâta est in sermône ejus, & cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait Angelus ei: Ne tímeas María: invenísti enim grátiam apud Deum: Ecce concípies in útero, & páries filium, & vocâbis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, & Fílius Altíssimi vocabitur: & dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: & regnâbit in domo Jacob in ætérnum, & regni ejus non erit finis. Tu autem.

℟. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus san-

sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascêtur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei: Spíritus sanctus. ℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Per Vírginem matrem concêdat nobis Dóminus salûtem & pacem. ℟. Amen.

Lectio iij.

DIxit autem María ad Angelum: Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi. Ideóque & quod nascêtur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elísabeth cognâta tua, & ipsa concêpit filium in senectûte sua: & hic mensis sextus est illi, quæ vocâtur stérilis: quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María: Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndùm verbum tuum. Tu autem.

℟. Súscipe verbum virgo María, quod tibi à Dómino per Angelum transmíssum est: concípies & páries Deum páriter & hóminem: * Ut benedícta dicâris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem filium, & virginitâtis non patiêris detriméntum: efficiêris grávida, & eris mater semper intácta. Ut benedícta. Glória Patri. Ut benedícta.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

MIssus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsâtam Joseph. Psalm. Dómi nus regnâvit. cum réliquis. 19. Aña. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, allelúia. Antiphona. Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies & páries fiium, allelúia. Antiphona. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, & regnâbit in ætérnum. Aña. Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndùm verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ.* 11.

EGrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

O Gloriósa Vírginum,
Sublímis inter sidera;
Qui te creâvit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine;
Intrent ut astra flébiles,
Cæli reclûdis cárdines.

Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Antiphona. Spíritus sanctus in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúia. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrîcem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvêmur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Pro sanctis, Antiphona. Ecce Dóminus véniet, & omnes Sancti ejus cum eo: & erit in die illa lux magna, allelúia. ℣. Ecce apparêbit Dóminus super nubem cándidam. ℟. Et cum eo Sanctôrum míllia.

Oratio.

Consciéntias nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster cum ómnibus sanctis, parâtam sibi in nobis invéniat mansiônem. Qui tecum vivit & regnat.

Ad Horas Hymni & Psalmi dicuntur sicut ante Adventum. clxvij.

Ad Primam, Antiphona. Missus est.

Capitulum. *Isaia. 7. c*

Ecce virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum.

℣. Dignâre me laudâre te, Virgo sacrâta. ℟. Da mihi virtûtem contra hostes tuos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Oratio. Deus, qui de beátæ Maríæ.

Ad Tertiam Antiphona. Ave María.

Capitulum. *Isaia 11.*

Egrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Orat. Deus, qui de beátæ Maríæ.

Ad

Ad Sextam, Antiphona. Ne tímeas Maria.

Capitulum. *Lucæ. 1. d*

DAbit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus : & regnâbit in domo Jacob in ætérnum, & regni ejus non erit finis. ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Orat Deus, qui de beátæ Maríæ. clxxvj.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce ancílla Dómini.

Capitulum. *Isaia 7. c*

ECce virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum. ℣. Angelus Dómini nuntiâvit Maríæ. ℟. Et concêpit de Spíritu sancto. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. Oratio. Deus, qui de beátæ Maríæ. clxxvj.

POST NATIVITATEM usque ad Purificatioñe, inclusivè, Officium B. Mariæ dicitur ut suprà extra Adventum, exceptis his quæ sequuntur.

ADLAUDES, & per Horas, Aña.

OAdmirábile commércium! Creâtor géneris humáni, animâtum corpus sumens, de Vírgine nasci dignâtus est : & procédens homo sine fémine, largîtus est nobis suam Deitâtem. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dominica. 19. Antiphona. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ : sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humânum : te laudâmus Deus noster. Antiphona. Rubum, quem víderat Móyses incombústum, conservâtam agnóvimus tuam laudábilem virginitâtem : Dei génitrix intercêde pro nobis. Antiphona. Germinâvit radix Jesse, orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatôrem : te laudâmus Deus noster. Antiphona. Ecce María génuit nobis Salvatôrem, quem Joánnes videns exclamâvit, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccâta mundi, allelúia.

Ad Benedictus, Antiphona. Mirábile mystérium declarâtur hódie : innovántur natúræ, Deus homo factus est : id quod fuit permánsit, & quod non erat assúmpsit : non commixtiônem passus, neque divisiônem. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum.

Oratio.

DEus, qui salûtis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitâte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiâmus, per quam merúimus auctôrem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Et dicitur ad omnes Horas, & in eis additur, Qui tecum vivit & regnat. &c.

Deinde pro Sanctis, Aña.

Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra omniúmque salûte. ℣. Lætámini in Dómino, & exultâte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

PRótege Dómine pópulum tuum, & Apostolôrum tuôrum Petri & Pauli, & aliôrum Apostolôrum patrocínio confidéntem, perpétua defensiône consérva.

OMnes Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubîque ádjuvent; ut dum eôrum mérita recólimus, patrocínia sentiâmus: & pacem tuam nostris concêde tempóribus, & ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, & voluntátes nostras, & ómnium famulôrum tuôrum, in salûtis tuæ prosperitâte dispône: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue: & ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concêde. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Reliquum Officium in aliis Horis, ut suprà extra Adventum. clxvij.

Ad Vesperas, Antiphona: O admirábile. ut suprà in Laudibus. Psalmi consueti de beata Virgine. cliiij.

Ad Magnificat, & ad Nunc dimittis, Antiphona. Magnum hereditâtis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollûtus ex ea carnem assúmens: omnes Gentes vénient dicéntes, Glória tibi Dómine.

OFFICIUM DEFUNCTORUM

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo novem Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem & Quadragesima Feria secunda cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita; præterquam in majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est Vesperæ post Vesperas, & Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum: extra Chorum verò pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolutè incipitur ab Antiphona: Placêbo Dómino.

Psalmus 114

Diléxi, quóniam exâudiet Dóminus * vocem oratiônis meæ.

Quia inclinâvit aurem suam mihi: * & in diêbus meis invocâbo.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * & perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiônem & dolôrem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine lîbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserêtur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliâtus sum, & liberâvit me.

Convértere ânima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefêcit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte: * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placêbo Dómino * in regiône vivôrum.

In fine omnium Psalmorum dicitur.

℟. Réquiem ætérnam: * dona eis Domine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Antiphona. Placêbo Dómino in regiône vivôrum.

Antiph. Hei mihi Dómine.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cùm tribulárer clamávi: * & exaudîvit me.

Dómine líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponâtur tibi * ad linguam dolôsam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolâtus meus prolongâtus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ànima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Hei mihi Dómine, quia incolâtus meus prolongâtus est.

Aña. Dóminus custôdit te.

Psalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino,* qui fecit cælum & terram.

Non det in commotiônem pedem tuum: * neque dormîtet qui custôdit te.

Ecce non dormitâbit, neque dórmiet, * qui custôdit Israël.

Dóminus custôdit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custôdit te ab omni malo, * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum. Réquiem ætérnam.

Antiphona. Dóminus custódit te ab omni malo: custódiat ánimam tuam Dóminus.

Antiphona. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiônis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * & propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperâvit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * & copiôsa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Si iniquitátes observáveris Dómine, Dómine quis sustinêbit?

Aña. Opera. Psalmus 137.

Confitêbor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelôrum psallam tibi: * adorâbo ad templum sanctum tuum, & confitêbor nómini tuo.

Super misericórdia tua, & veritâte tua: * quóniam magnifi-

nificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me:* multiplicâbis in ánima mea virtûtem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui:

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit: * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiônis, vivificâbis me: * & super iram inimicôrum meôrum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dominus retríbuet pro me, Dómine misericórdia tua in sæculum: * ópera mánuum tuârum ne despícias.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Opera mánuum tuârum Dómine ne despícias. ℣. Audívi vocem de cælo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnificat, Antiphona. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet: & eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Preces infrascriptæ dicantur flexis genibus, similiter & ad Laudes.

Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Psalmus 145.

Lauda ánima mea Dóminum, laudâbo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolîte confídere in princípibus: * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertêtur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eôrum.

Beâtus, cujus Deus Jacob adjûtor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius: * qui fecit cælum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custôdit veritâtem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos:* Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custôdit ádvenas: pupíllum & víduam suscípiet:* & vias peccatôrum dispérdet.

Regnâbit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion * in generatiônem & generatiônem.

Cujus loco ad Laudes dicitur Psalm. De profúndis. ut suprà. clxxx. qui Psalmi non dicuntur in die omnium fidelium Defunctorum.

In fine Psalmi, ℟. équiem ætérnam * dona eis Dómine. Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eôrum. ℣. Requiéſcant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamór meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter Apoſtólicos ſacerdótes, famulos tuos Pontificáli, ſeu ſacerdotáli, fecíſti dignitâte vigêre: præſta quæſúmus; ut eôrum quoque perpétuo aggregéntur consórtio

Deus, véniæ largîtor, & humánæ ſalûtis amâtor, quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiônis fratres, propínquos, & benefactóres, qui ex hoc ſæculo tranſiérunt, beáta María ſemper vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtiū pervenîre concédas.

Fidélium Deus ómnium Cónditor & Redémptor, animâbus famulôrum famularúmque tuârum, remiſſiônem cunctôrum tríbue peccatôrum: ut indulgéntiam, quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequántur. Qui vivis & regnas in ſæcula ſæculôrum. ℟. Amen.

In die verò Commemor. omnium fidelium Defunct. quando dicitur hæc ultima tantùm oratio, dicitur: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia.

In die depoſitionis defuncti,

Oratio.

Abſolve, quæſumus Dómine, ánimam fámuli tui N. ut defúnctus ſæculo, tibi vivat: & quæ per fragilitâtem carnis humána converſatiône commîſit, tu vénia miſericordíſſimæ pietâtis abſtérge. Per Dóminum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ. N. ut defúncta.

In anniverſario die, Oratio.

Deus indulgentiârum Dómine: da animâbus famulôrum famularúmque tuârum, quorum anniversárium depoſitiônis diem commemorâmus, refrigérij ſedem, quiêtis beatitúdinem, & lúminis claritâtem. Per Dóminum noſtrum.

Si pro uno tantùm ſit Anniverſarium dicitur in ſingulari numero.

Pro uno Epiſcopo defuncto, Oratio.

Deus, qui inter Apoſtólicos ſacerdótes fámulum tuum. N. Pontificáli feciſti dignitâte vigêre: præſta quæſumus; ut eôrum quoque perpétuo aggregetur consórtio. Per Dominum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur Sacerdotáli fecísti. &c.

Pro fratribus verò & familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus, véniæ largîtor. ut suprà clxxxij.

Pro patre & matre, Oratio.

DEus, qui nos patrem & matrem honorâre præcepísti: miserêre cleménter animâbus patris ac matris meæ; eorúmque peccâta dimítte: meque eos in ætérnæ claritâtis gáudio fac vidêre. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus, dicatur animâbus paréntum nostrôrum; & ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantùm, dicatur animæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantùm, dicatur ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno defuncto, Oratio.

INclína Dómine aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecâmur: ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sæculo migrâre jussísti, in pacis ac lucis regiône constítuas, & Sanctôrum tuôrum júbeas esse consórtem. Per Dóminum.

Pro una defuncta, Oratio.

QUæsumus Dómine, pro tua pietâte miserêre ánimæ fámulæ tuæ: & à contágiis mortalitâtis exûtam, in ætérnæ salvatiônis partem restítue. Per Dóminum.

℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem, cui ómnia vivunt, * Venîte adorêmus. Psalmus. Venîte, exultêmus. 2.

Et in fine, Réquiem ætérnam dona eis Dómine: & lux perpétua lúceat eis.

Hoc Invitatorium dicitur tantùm in die Commemor. omnium fidelium Defunctorum, & in die depositionis Defuncti: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, & Antiphonæ duplicantur: Aliis temporibus dicitur tantùm unum Nocturnum, cum Laudibus, hoc ordine: Feria ij. & v. primum Nocturnum; Feria iij. & vj. secundum Nocturnum: Feria quarta & Sabbato, tertium Nocturnum.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria secunda & quinta.

Antiphona Dírige.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamôrem meum.

Inténde voci oratiônis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orâbo: * Dómi-

Dómine, manè exáudies vocem meam.
Manè aſtâbo tibi & vidêbo :* quóniam non Deus volens iniquitâtem tu es.
Neque habitâbit juxta te malígnus : * neque permanêbunt injúſti ante óculos tuos.
Odíſti omnes, qui operántur iniquitâtem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum & dolôsum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ,
Introîbo in domum tuam :* adorâbo ad templum ſanctum tuum in timôre tuo.
Dómine deduc me in juſtítia tua : * propter inimícos meos dírige in conſpéctu tuo viam meam.
Quóniam non eſt in ore eôrum véritas : * cor eôrum vanum eſt.
Sepúlchrum patens eſt guttur eôrum, linguis ſuis dolósè agébant, * júdica illos Deus.
Décidant à cogitatiónibus ſuis, ſecúndùm multitúdinem impietâtum eôrum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui ſperant in te, * in ætérnum exultábunt, & habitâbis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces juſto.
Dómine, ut ſcuto bonæ voluntâtis tuæ * coronâſti nos.
℟. Réquiem ætérnam.
Antiphona. Dírige Dómine Deus meus in conſpéctu tuo viam meam.
*Antiphona. Convértere.

Pſalmus 6.

Dómine, ne in furôre tuo árguas me : * neque in ira tua corrípias me.
Miſerêre mei Dómine, quóniam infirmus ſum : * ſana me Dómine, quóniam conturbâta ſunt oſſa mea.
Et ánima mea turbâta eſt valdè : * ſed tu Dómine úſquequò ?
Convértere Dómine, & éripe ánimam meam : * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam.
Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tui:* in inférno autem quis confitébitur tibi ?
Laborávi in gémitu meo, lavâbo per ſíngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis ſtratum meum rigâbo.
Turbâtus eſt à furôre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Diſcédite à me omnes qui operámini iniquitâtem : * quóniam exaudîvit Dóminus vocem fletus mei.
Exaudîvit Dóminus deprecatió-

catiônem meam, * Dóminus oratiônem meam suscêpit.

Erubéscant, & conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur & erubéscant valdè velóciter.

Réquiem ætérnam.

Antiph. Convértere Dómine, & éripe ánimam meam: quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Antiphona. Nequándo.

Psalmus 7.

Dómine Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inânis.

Persequâtur inimîcus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedûcat.

Exúrge Dómine in ira tua: * & exaltâre in fínibus inimicôrum meôrum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti, * & synagôga populôrum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndùm justítiam meam, * & secúndùm innocéntiam meam super me.

Consumêtur nequítia peccatôrum, & díriges justum, * scrutans corda & renes Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, & pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrâbit: * arcum suum teténdit, & parâvit illum.

Et in eo parâvit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effêcit.

Ecce partúriit injustítiam: * concêpit dolôrem, & péperit iniquitâtem.

Lacum apéruit, & effôdit eum: * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertêtur dolor ejus in caput ejus: * & in vérticem ipsius iníquitas ejus descéndet.

Confitêbor Dómino secúndùm justítiam ejus: * & psallam nómini Dómini Altíssimi.

Réquiem ætérnam.

Ant. Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum

salvum fáciat. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eôrum. Pater noster. totum secretò.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus & Titulo.

Lectio j. *Iob.* 7. *b*

PArce mihi Dómine; nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appônis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salîvam meam? Peccávi, quid fáciam tibi ô custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, & factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccâtum meum, & quare non aufers iniquitâtem meam? ecce, nunc in púlvere dórmiam: & si manè me quæsieris, non subsistam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclusione.

℟. Credo quòd Redémptor meus vivit: & in novíssimo die de terra surrectûrus sum: * Et in carne mea vidêbo Deum Salvatôrem meum. ℣. Quem visûrus sum ego ipse, & non álius, & óculi mei conspectûri sunt. Et in carne.

Lectio ij. *Iob.* 10.

TÆdet ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnâre: índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidêtur, si calumniêris me, & ópprimas me opus mánuum tuârum, & consílium impiôrum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt: aut sicut videt homo, & tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, & anni tui sicut humâna sunt témpora; ut quæras iniquitâtem meam, & peccâtum meum scrutêris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere.

℟. Qui Lázarum resuscitásti à monuménto fœtidum: * Tu eis Dómine dona réquiem, & locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventûrus es judicâre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. Tu eis Dómine.

Lectio iij. *Iob.* 10. *b*

MAnus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me totum in circúitu: & sic repéntè præcípitas me? Meménto quæso quòd sicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nónne sicut lac mulsísti me, & sicut cáseum

ſeum me coaguláſti? Pelle & cárnibus veſtiſti me: óſſibus & nervis compegíſti me. Vitam & miſericórdiam tribuíſti mihi, & viſitátio tua cuſtodîvit ſpíritum meum.

℟. Dómine, quando véneris judicâre terram, ubi me abſcóndam à vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíſſa mea pavéſco, & ante te erubéſco: dum véneris judicâre, noli me condemnâre. Quia. ℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: & lux perpétua lúceat eis. Quia peccávi.

Poſteà ad Laudes, ut infrà. cxciij. quando dicitur unum tantùm Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria tertia & ſexta.

Antiphona. In loco páſcuæ.

Pſalmus 22.

Dominus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocâvit.

Super aquam refectiônis edúcâvit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me ſuper sémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipſa me conſolâta ſunt.

Paráſti in conſpéctu meo menſam, * advérſus eos qui tríbulant me.

Impinguáſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclârus eſt?

Et miſericórdia tua ſubſequêtur me * ómnibus diêbus vitæ meæ:

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diêrum. Réquiem ætérnam.

Antiphona. In loco páſcuæ ibi me collocâvit.

Antiphona. Delícta.

Pſalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confido, non erubéſcam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérſi, qui ſúſtinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes inîqua agéntes, * ſupervácuè.

Vias tuas Dómine demónſtra mihi: * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritâte tua, & doce me: * quia tu es Deus ſalvâtor meus, & te ſuſtínui tota die.

Reminíſcere miſeratiônum tuârum Dómine, * & miſericordiárum tuârum, quæ à ſæculo ſunt.

Delícta juventûtis meæ, * & ignorántias meas ne memíneris.

Secún-

Secúndùm misericórdiam tuam meménto mei tu : * propter bonitâtem tuam Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício : * docêbit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo : * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur : * & semen ejus hereditâbit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * & testaméntum ipsius ut manifestêtur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserêre mei : * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitâtem meam, & labôrem meum : * & dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes & recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem ætérnam.

Antiph. Delícta juventûtis meæ, & ignorántias meas ne memíneris Dómine.

Antiphona. Credo vidêre.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea, & salus mea, * quem timêbo ?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * à quo trepidâbo ?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.

Si consistant advérsum me castra, * non timêbit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperâbo.

Unam pétij à Dómino, hanc requîram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diêbus vitæ meæ :

Ut vídeam voluptâtem Dómini, * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in taber-

tabernáculo suo : * in die malôrum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltâvit me : * & nunc exaltâvit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiônis:* cantâbo,& psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te : * miserêre mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam Dómine requîram.

Ne avértas fáciem tuam à me : * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjûtor meus esto:* ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutâris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua : * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me : * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidêre bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age : * & confortêtur cor tuum, & sústine Dóminum.

Réquiem ætérnam.

Antiph. Credo vidêre bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Cóllocet eos Dóminus cum princípibus. ℟. Cum princípibus pópuli sui. Pater noster. totum secretò.

Lectio iiij. *Iob.* 13. *d*

RESpónde mihi, Quantas hábeo iniquitátes & peccâta, scélera mea & delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, & arbitrâris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur: osténdis poténtiam tuam, & stípulam siccam perséqueris: Scribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, & observásti omnes sémitas meas, & vestígia pedum meôrum considerásti: Qui quasi putrêdo consuméndus sum, & quasi vestiméntum quod coméditur à tínea.

℟. Meménto mei Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis. ℣. De profúndis clamávi ad te Dómine, Dómine exáudi vocem meam. Nec aspíciat.

Lectio v. *Iob.* 14.

HOmo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui

Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & numquam, in eôdem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperîre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine! nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est; constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recêde páululùm ab eo, ut quiéscat, donec optâta véniat, sicut mercenárij dies ejus.

℟. Hei mihi Dómine, quia peccávi nimis in vita mea. Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserêre mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbâta est valdè, sed tu Dómine succúrre ei. Miserêre.

Lectio vj. *Iob.* 14. *e*

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, & abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, & constítuas mihi tempus, in quo recordêris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? cunctis diêbus, quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocâbis me, & ego respondêbo tibi: óperi mánuum tuârum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordêris peccáta mea Dómine, * Dum véneris judicâre sæculum per ignem. ℣. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. Dum véneris. ℣. Réquiem ætérnam. Dum.

Posteà ad Laudes, ut infrà. exciiij. quando dicitur unum tantùm Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria quarta & Sabbato.

Antiphona. Compláceat.

Psalmus 39.

Expéctans expectávi Dóminum, * & inténdit mihi.

Et exaudîvit preces meas: * & edúxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos: * & diréxit gressus meos.

Et immîsit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt: * & sperábunt in Dómino.

Beâtus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * & non respéxit in vanitátes & insánias falsas:

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * &

& cogitatiónibus tuis non eſt qui ſimilis ſit tibi.

Annuntiávi, & locûtus ſum: * multiplicáti ſunt ſuper númerum.

Sacrifícium & oblatiônem noluíſti: * aures autem perfecíſti mihi.

Holocáuſtum & pro peccáto non poſtuláſti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntâtem tuam:* Deus meus vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiavi juſtítiam tuam in eccléſia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu ſciſti.

Juſtítiam tuam non abſcóndi in corde meo:* veritâtem tuam & ſalutâre tuum dixi:

Non abſcóndi miſericórdiam tuam, & veritâtem tuam, * à concílio multo.

Tu autem Dómine ne longè fácias miſeratiónes tuas à me: * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuſcepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidêrem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capíllos cápitis mei: * & cor meum derelîquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réſpice.

Confundántur & revereántur ſimul, qui quærunt ánimam meam,* ut áuferant eam.

Convertántur retrórſum, & revereántur, qui volunt mihi mala.

Ferant conféſtim confuſiônem ſuam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent, & læténtur ſuper te omnes quæréntes te: * & dicant ſemper: Magnificêtur Dóminus: qui díligunt ſalutâre tuum.

Ego autem mendîcus ſum, & pauper: * Dóminus ſolícitus eſt mei.

Adjûtor meus, & protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris. R. équiem.

Ant. Compláceat tibi Dómine, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me réſpice.

Antiphona Sana Dómine.

Pſalmus 40.

Beâtus qui intélligit ſuper egênum & páuperem: * in die mala liberâbit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beâtum fáciat eum in terra: * & non tradat eum in ánimam inimicôrum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolôris ejus: * univérſum ſtratum ejus verſáſti in infirmitâte ejus.

Ego dixi : Dómine miserêre mei : * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriêtur, & períbit nomen ejus ?

Et si ingrediebâtur ut vidêret, vana loquebâtur, * cor ejus congregâvit iniquitâtem sibi.

Egrediebâtur foras, * & loquebâtur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me : * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi : * qui edébat panes meos, magnificâvit super me supplantatiônem.

Tu autem Dómine miserêre mei, & resúscita me : * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluísti me : * quóniam non gaudêbit inimîcus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti : * & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël à sæculo, & usque in sæculum : * fiat, fiat.

Réquiem ætérnam.

Aña. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Antiphona Sitîvit.

Psalmus 41.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquârum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitîvit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam & apparêbo ante fáciem Dei ?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : ubi est Deus tuus ?

Hæc recordâtus sum, & effúdi in me ánimam meam ; * quóniam transibo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei :

In voce exultatiônis, & confessiônis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * & quare contúrbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitêbor illi : * salutâre vultus mei, & Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbâta est : * proptéreà memor ero tui de terra Jordânis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractârum tuârum.

Omnia excélsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandâvit Dóminus misericórdiam suam : * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, *

meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblîtus es mei? * & quare contristâtus incédo, dum afflîgit me inimîcus:

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitêbor illi: * salutâre vultus mei, & Deus meus.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Sitîvit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, & apparêbo ante fáciem Dómini? ℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas páuperum tuôrum ne oblivíscâris in finem. Pater noster. totum secretò.

Lectio vij. *Iob.* 17.

SPíritus meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, & solum mihi superest sepúlchrum. Non peccávi, & in amaritudínibus morâtur óculus meus. Líbera me Dómine, & pone me juxta te, & cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipâtæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, & in ténebris stravî léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es, mater mea, & soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, & patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Peccántem me quotídie, & non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei Deus, & salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, & in virtûte tua líbera me. Quia in inférno.

Lectio viij. *Iob.* 19. c

PElli meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, & derelícta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, & plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quòd Redémptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectûrus sum: Et rursum circúmdabor pelle mea, & in carne mea vidébo Deum meum

meum. Quem visûrus ſum ego ipſe, & óculi mei conſpectúri ſunt, & non álius: repóſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo.

℟. Dómine, ſecúndùm actum meum noli me judicâre: nihil dignum in conſpéctu tuo egi: ídeò déprecor majeſtâtem tuam, * Ut tu Deus déleas iniquitâtem meam. ℣. Ampliùs lava me Dómine ab injuſtítia mea, & à delícto meo munda me. Ut tu Deus.

Lectio ix. *Iob.* 10. *d*

QUare de vulva eduxíſti me? qui útinam conſúmptus eſſem ne óculus me vidêret. Fuíſſem quaſi non eſſem, de útero tranſlâtus ad túmulum. Numquid non páucitas diêrum meôrum finiêtur brevî? dimítte ergo me, ut plangam páululum dolôrem meum: ántequam vadam, & non revértar, ad terram tenebrôſam, & opértam mortis calígine, terram miſériæ & tenebrârum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, ſed ſempitérnus horror inhábitat.

℟. Líbera me Dómine de viis inférni, qui portas æreas confregíſti; & viſitâſti inférnum, & dedíſti eis lumen, ut vidérent te, * Qui erant in pœnis tenebrârum. ℣. Clamántes & dicéntes, Adveníſti Redémptor noſter. Qui erant. ℣. Réquiem ætérnam. Qui erant.

Sequens ℟. dicitur ſolummodò in die Commemorationis omnium Defunctorum, & quandocumque pro Defunctis dicuntur novem Lectiones.

℟. Líbera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda: * Quando cæli movéndi ſunt & terra: * Dum véneris judicâre ſæculum per ignem. ℣. Tremens factus ſum ego, & tímeo dum diſcúſſio vénerit, atque ventûra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitâtis & miſériæ, dies magna & amâra valde. Dum véneris. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera me. uſque ad primũ Verſum.

AD LAUDES,

abſolutè incipitur.

Antiph. Exultábunt Dómino.

Pſalmus 50.

MIſerêre mei Deus, * ſecúndùm magnam miſericórdiam tuam.

Et ſecúndùm multitúdinem miſeratiônum tuârum, * dele iniquitâtem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitâte mea: * & à peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitâtem meam ego cognóſco: * & peccâtum meum contra me eſt ſemper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci: * ut justificêris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicâris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * & in peccátis concêpit me mater mea.

Ecce enim veritâtem dilexísti: * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundâbor; * lavâbis me, & super nivem dealbâbor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt ossa humiliâta.

Avérte fáciem tuam à peccâtis meis; * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua: * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutâris tui: * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpij ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salûtis meæ: * & exultâbit lingua mea justítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries: * & os meum annuntiâbit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrificium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulâtus: * cor contrîtum & humiliâtum Deus non despícies.

Benígnè fac Dómine in bona voluntâte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptâbis sacrificium justítiæ, oblatiónes, & holocáusta: * tunc impónent super altâre tuum vítulos.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Exultábunt Dómino ossa humiliâta.

Antiph. Exáudi Dómine.

Psalmus 64

TE decet hymnus Deus in Sion: * & tibi reddêtur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiônem meam; * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquôrum prævaluérunt super nos: * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beâtus, quem elegísti, & assumpsísti: * inhabitâbit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitâte.

Exáudi nos Deus salutâris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtûte tua, accínctus poténtia * qui contúrbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, & timébunt

mébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni, & véspere delectâbis.

Visitâsti terram, & inebriâsti eam: * multiplicâsti locupletâre eam.

Flumen Dei replêtum est aquis, parâsti cibum illôrum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitâtis tuæ: * & campi tui replebúntur ubertâte.

Pinguéscent speciôsa desérti: * & exultatiône colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem ætérnam.

Antiphona. Exáudi Dómine oratiônem meam, ad te omnis caro véniet.

Antiphona. Me suscêpit.

Psalmus 62.

Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitîvit in te ánima mea, * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidêrem virtûtem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedîcam te in vita mea: * & in nómine tuo levâbo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleâtur ánima mea: * & lábiis exultatiônis laudâbit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditâbor in te: * quia fuísti adjûtor meus.

Et in velaménto alârum tuârum exultâbo, adhæsit ánima mea post te: * me suscêpit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferiôra terræ: * tradéntur in manus gládij, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Réquiem.

Psalmus 66.

Deus misereâtur nostri, & benedîcat nobis: * illúminet vultum suum super nos, & misereâtur nostri.

Ut cognoscâmus in terra viam tuam; * in ómnibus Géntibus salutâre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos

pulos in æquitâte, & Gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus : confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.

Benedîcat nos Deus, Deus noster, benedîcat nos Deus: * & métuant eum omnes fines terræ. Réquiem ætérnam.

Antiphona. Me suscêpit déxtera tua Dómine.

Antiphona. A porta ínferi.

Canticum Ezechiæ.

Isaiæ 38. *b*

Ego dixi : In dimídio diêrum meôrum * vadam ad portas ínferi.

Quæsivi resíduum annôrum meôrum. * dixi : Non vidêbo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultrà, * & habitatôrem quiêtis.

Generátio mea ablâta est, & convolûta est à me, * quasi tabernáculum pastôrum.

Præcisa est velut à texénte, vita mea : dum adhuc ordirer, succîdit me : * de manè usque ad vésperam finies me.

Sperâbam usque ad manè, * quasi leo sic contrîvit ómnia ossa mea :

De manè usque ad vésperam finies me : * sicut pullus hirúndinis sic clamâbo, meditâbor ut colúmba :

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum :

Dómine vim pátior : respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondêbit mihi, cùm ipse fécerit ?

Recogitâbo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, & in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, & vivificâbis me: * Ecce in pace amaritûdo mea amaríssima :

Tu autem eruísti ánimam meam ut non perîret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccâta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudâbit te : * non expectábunt qui descéndunt in lacum, veritâtem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie : * pater filiis notam fáciet veritâtem tuam.

Dómine salvum me fac : * & psalmos nostros cantábimus cunctis diêbus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam.

Aña. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.

Antiphona. Omnis spíritus.

Psalmus 148.

Laudâte Dóminum de cælis : * laudâte eum in excélsis.

Laudâte eum omnes Angeli ejus : * laudâte eum omnes virtútes ejus.

Laudâte eum sol & luna: * laudâte eum omnes stellæ, & lumen.

Laudâte eum cæli cælôrum: * & aquæ omnes, quæ super cælos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandâvit, & creâta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, & non præterîbit.

Laudâte Dóminum de terra, * dracónes, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellârum: * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: * ligna fructífera, & omnes cedri:

Béstiæ & univérsa pécora: * serpéntes, & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli: * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes, & vírgines: senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltâtum est nomen ejus solîus.

Conféssio ejus super cælum & terram: * & exaltâvit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus: * filiis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dicitur R équiem.

Psalmus 149.

CAntâte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctôrum.

Lætêtur Israël in eo, qui fecit eum: * & filij Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psaltério psallant ei:

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * & exaltâbit mansuétos in salûtem.

Exultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eôrum: * & gládij ancípites in mánibus eôrum:

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:

Ad alligándos reges eôrum in compédibus: * & nóbiles eôrum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur R équiem. ætérnam.

Psalmus 150.

LAudâte Dñm in sanctis ejus: * laudâte eum in firmaménto virtûtis ejus.

Laudâte eum in virtútibus ejus: * laudâte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudâte eum in sono tubæ: * laudâte eum in psaltério, & cíthara.

L audâte eum in tympano, & choro: * laudâte eum in chordis & órgano.
L audâte eum in cymbalis benesonántibus: laudâte eum in cymbalis jubilatiônis: * omnis spíritus laudet Dóminum. Réquiem ætérnam.
Antiphona. Omnis spíritus laudet Dóminum. ℣. Audívi vocem de cælò dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.
Antiphona. Ego sum.

Canticum Zachariæ.

Luc. 1. g

B Enedíctus Dóminus Deus Israël, * quia visitâvit, & fecit redemptiônẽ plebis suæ:
E t eréxit cornu salûtis nobis,* in domo David púeri sui.
S icut locûtus est per os sanctôrum, * qui à sæculo sunt prophetârum ejus:
S alûtem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos:
A d faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris:* & memorári testaménti sui sancti.
Jusjurándum, quod jurâvit ad Abraham patrem nostrum, * datûrum se nobis:
U t sine timôre, de manu inimicôrum nostrôrum liberáti, * serviâmus illi;
I n sanctitâte & justítia coram ipso,* ómnibus diébus nostris.
Et tu puer, Prophêta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini parâre vias ejus:
A d dandam sciéntiam salûtis plebi ejus: * in remissiônem peccatôrum eôrum.
P er víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitâvit nos, óriens ex alto:
I lluminâre his, qui in ténebris & in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
R équiem ætérnam.
Aña. Ego sum resurréctio, & vita: qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit, vivet; & omnis qui vivit, & credit in me, non moriêtur in ætérnum.
Deinde P ater noster. Psalmus. D e profúndis. clxxx. cum Precibus & Orationibus, ut suprà in Vesperis. clxxxj.

PSALMI GRADUALES

dicuntur in Quadragesima Feria quarta cujuslibet Hebdomadæ, non impedita aliquo Festo novem Lectionum, in Choro ante Matutinum diei, extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine G lória Patri Sed in fine ultimi dicitur R équiem ætérnam.

Incipit absolutè sine Aña.

Psalmus 119.

A D Dóminum cùm tribulârer clamávi: * & exaudìvit me.
D ómine líbera ánimam

meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponâtur tibi * ad linguam dolôsam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolâtus meus prolongâtus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquêbar illis, impugnábant me gratis.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cælum & terram.

Non det in commotiônem pedem tuum: * neque dormìtet qui custôdit te.

Ecce non dormitâbit, neque dórmiet, * qui custôdit Israël.

Dóminus custôdit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custôdit te ab omni malo, * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Psalmus 121.

LÆtâtus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificâtur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogâte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtûte tua: * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquêbar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cælis.

Ecce sicut óculi servôrum, * in mánibus dominôrum suôrum,

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereâtur nostri.

Miserêre nostri Dómine, miserêre nostri: * quia multùm repléti sumus despectiône:

Quia

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra : * oppróbrium abundántibus, & deſpéctio ſupérbis.

Pſalmus 123.

NIſi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Iſraël : * niſi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * forté vivos deglutíſſent nos.

Cùm iraſcerêtur furor eôrum in nos, * fórſitan aqua abſorbuíſſet nos.

Torréntem pertranſivit ánima noſtra : * fórſitan pertranſiſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiônem déntibus eôrum.

Anima noſtra ſicut paſſer erépta eſt : * de láqueo venántium.

Láqueus contrîtus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cælum & terram.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus, Pater noſter. ſecretè.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eôrum. ℣. Requiéſcant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

ABſólve, quæſumus Dómine, ánimas famulôrum famularúmque tuârum, & ómnium fidélium defunctôrum, ab omni vínculo delictôrum : ut in reſurrectiônis glória inter ſanctos & eléctos tuos reſuſcitáti reſpírent. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt Orationem ſtatim dicuntur alij Pſalmi Graduales, qui ſequuntur : & in fine cujuſlibet Pſalmi dicitur, Glória Patri, & Fílio.

Pſalmus 124.

QUi confidunt in Dómino ſicut mons Sion : * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúſalem.

Montes in circúitu ejus : * & Dóminus in circúitu pópuli ſui, ex hoc nunc & uſque in ſæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatôrum ſuper ſortem juſtôrum : * ut non exténdant juſti ad iniquitâtem manus ſuas.

Benefac Dómine bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes, addûcet Dóminus

cum operántibus iniquitâtem : * pax super Israël.

G lória Patri, & Fílio.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitâtem Sion : * facti sumus sicut consoláti :

T unc replétum est gáudio os nostrum : * & lingua nostra exultatiône.

T unc dicent inter Gentes : * Magnificâvit Dóminus fácere cum eis.

M agnificâvit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.

C onvérte Dómine captivitâtem nostram, * sicut torrens in Austro.

Q ui séminant in lácrymis, * in exultatiône metent.

E úntes ibant & flebant, * mitténtes sémina sua.

V eniéntes autem vénient cum exultatiône, * portántes manípulos suos.

G lória Patri. Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

N isi Dóminus custodíerit civitâtem, * frustrà vígilat qui custôdit eam.

V anum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducâtis panem dolôris.

C ùm déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini, filij ; merces, fructus ventris.

S icut sagíttæ in manu poténtis : * ita filij excussôrum.

B eâtus vir, qui implêvit desidérium suum ex ipsis : * non confundêtur cùm loquêtur inimícis suis in porta.

G lória Patri, & Fílio.

Psalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

L abóres mánuum tuârum quia manducâbis : * beâtus es, & benè tibi erit.

U xor tua sicut vitis abúndans,* in latéribus domus tuæ.

F ílij tui sicut novéllæ olivârum, * in circúitu mensæ tuæ.

E cce sic benedicêtur homo, * qui timet Dóminum.

B enedîcat tibi Dóminus ex Sion: * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diêbus vitæ tuæ.

E t vídeas fílios filiôrum tuôrum, * pacem super Israël.

G lória Patri, & Fílio.

Psalmus 128.

SÆpè expugnavérunt me à juventûte mea, * dicat nunc Israël.

S æpè expugnavérunt me à juventûte mea : * étenim non potuérunt mihi.

S upra dorsum meum fabricavérunt peccatóres:* prolongavérunt iniquitâtem suam.

D óminus justus concîdit cervíces peccatôrum : * confun-

fundántur & convertántur retrórſum omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectôrum : * quod priúſquam evellâtur, exáruit :

De quo non implêvit manum ſuam qui metit : * & ſinum ſuum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini ſuper vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Glória Patri, & Fílio.

Posteà dicitur flexis génibus. Kyrie eléiſon. Chriſte eléiſon. Kyrie eléiſon. Pater noſter. ſecretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Meménto congregatiônis tuæ. ℟. Quam poſſedíſti ab inítio. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

DEus, cui próprium eſt miſeréri ſemper & párcere, ſúſcipe deprecatiônem noſtram, ut nos, & omnes famulos tuos, quos delictôrum catêna conſtríngit, miserátio tuæ pietâtis cleménter abſólvat. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt Orationem ſtatim dicuntur alij Pſalmi Graduales, qui ſequuntur : & in fine cujuſlibet Pſalmi dicitur, Glória Patri, & Fílio.

Pſalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiônis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris Dómine : * Dómine quis ſuſtinêbit ?

Quia apud te propitiátio eſt : * & propter legem tuam ſuſtínui te Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus : * ſperâvit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copiôſa apud eum redémptio.

Et ipſe rédimet Iſraël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri, & Fílio.

Pſalmus 130.

DOmine, non eſt exaltâtum cor meum : * neque eláti ſunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis : * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam : * ſed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactâtus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

S peret Israël in Dómino, * ex hoc nunc & usque in sæculum.
Glória Patri, & Fílio.

Psalmus 131.

Eménto Dómine David, * & omnis mansuetúdinis ejus:
Sicut jurâvit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:
Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:
Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiônem.
Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.
Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.
Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.
Surge Dómine in réquiem tuam, * tu & arca sanctificatiônis tuæ.
Sacerdótes tui induántur justítiam: * & sancti tui exúltent.
Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.
Jurâvit Dóminus David veritâtem, & non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
Si custodíerint filij tui testaméntum meum, * & testimónia mea hæc; quæ docêbo eos:
Et filij eôrum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.
Quóniam elêgit Dóminus Sion: * elêgit eam in habitatiônem sibi.
Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hîc habitâbo, quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedîcam: * páuperes ejus saturâbo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatiône exultábunt.
Illuc prodûcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusiône: * super ipsum autem efflorêbit sanctificátio mea.
Glória Patri, & Fílio.

Psalmus 132.

Ecce quàm bonum, & quàm jucúndum, * habitâre fratres in unum:
Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.
Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.
Quóniam illic mandâvit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in sæculum.
Glória Patri, & Fílio.

Psal-

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini:

Qui statis in domo Dómini,* in átriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedícite Dóminum.

Benedîcat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cælum & terram. Glória Patri.

Deinde dicitur flexis genibus, Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

Prætende Dómine fámulis & famulâbus tuis déxteram cæléstis auxílij: ut te toto corde perquírant, & quæ dignè póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum: ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadragesimæ, quando Officium fit de Feria, Litaniæ autem, omissis Septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in festo sancti Marci; & in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadragesima in Choro post Matutinum, & Laudes diei, dicto. Benedicâmus Dómino. extra Chorum pro opportunitate temporis.

Antiphona. Ne reminiscâris.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furôre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbâta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbâta est valdè: * sed tu Dómine usquequò?

Convértere Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavâbo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigâbo.

Turbâtus est à furôre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me omnes qui operá-

operámini iniquitâtem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudîvit Dóminus deprecatiônem meam, * Dóminus oratiônem meam suscêpit.

Erubéscant, & conturbéntur vehementer omnes inimíci mei : * convertántur & erubéscant valde velóciter.

Glória Patri, & Fílio.

Psalmus 31.

Beáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes : * & quorum tecta sunt peccâta.

Beâtus vir, cui non imputâvit Dóminus peccâtum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamârem tota die.

Quóniam die ac nocte gravâta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci : * & injustítiam meam non abscóndi.

Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino : * & tu remisisti impietâtem peccáti mei.

Pro hac orâbit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquârum multârum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatiône, quæ circúmdedit me : * exultátio mea érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & ínstruam te in via hac, qua gradiêris : * firmâbo super te óculos meos.

Nolîte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eôrum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatôris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultâte justi, * & gloriámini omnes recti corde.

Glória Patri, & Fílio.

Psalmus 37.

Dómine, ne in furôre tuo árguas me ; * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi ; * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ; * non est pax óssibus meis à fácie peccatôrum meôrum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meũ ; * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt, & corrúptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvâtus sum usque in finem : * tota die contristâtus ingrediêbar.

Quó-

Q uóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus ; * & non eſt sánitas in carne mea.

A fflíctus ſum, & humiliâtus ſum nimis : * rugiêbam à gémitu cordis mei.

D ómine, ante te omne deſidérium meum ; * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

C or meum conturbâtum eſt, derelîquit me virtus mea : * & lumen oculôrum meôrum, & ipſum non eſt mecum.

A míci mei, & próximi mei * advérſum me appropinquavérunt, & ſtetérunt.

E t qui juxta me erant, de longè ſtetérunt : * & vim faciêbant qui quærébant ánimam meam.

E t qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes,* & dolos tota die meditabántur.

E go autem tamquam ſurdus non audiêbam ; * ſicut mutus non apériens os ſuum.

E t factus ſum ſicut homo non áudiens ; * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Q uóniam in te Dómine ſperávi ; * tu exáudies me Dómine Deus meus.

Q uia dixi : Nequándo ſupergáudeant mihi inimíci mei ; * & dum commovéntur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Q uóniam ego in flagélla parâtus ſum ; * & dolor meus in conſpéctu meo ſemper.

Q uóniam iniquitâtem meam annuntiâbo ; * & cogitâbo pro peccáto meo.

I nimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me ; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Q ui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam ſequêbar bonitâtem.

N e derelínquas me Dómine Deus meus ; * ne diſcéſſeris à me.

I ntende in adjutórium meum, * Dómine Deus ſalûtis meæ. G lória Patri.

Pſalmus 50.

M Iſerêre mei Deus, * ſecúndùm magnam miſericórdiam tuam.

E t ſecúndùm multitúdinem miſeratiônum tuârum, * dele iniquitâtem meam.

A mpliùs lava me ab iniquitâte mea : * & à peccáto meo munda me.

Q uóniam iniquitâtem meam ego cognóſco : * & peccâtum meum contra me eſt ſemper.

T ibi ſoli peccávi & malum coram te feci : * ut juſtificêris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicâris.

E cce enim in iniquitátibus concéptus ſum :* & in peccatis concêpit me mater mea.

E cce enim veritâtem dilexiſti : * incérta & occúlta ſapiéntiæ

tiæ tuæ manifestâsti mihi.
A spérges me hyssópo, & mundâbor; * lavâbis me, & super nivem dealbâbor.
A udítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt ossa humiliâta.
A vérte faciem tuam à peccátis meis; * & omnes iniquitátes meas dele.
C or mundum crea in me Deus: * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.
N e projícias me à fácie tua: * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.
R edde mihi lætítiam salutâris tui: * & spíritu principáli confirma me.
D océbo iníquos vias tuas; * & ímpij ad te converténtur.
L íbera me de sanguínibus Deus, Deus salûtis meæ: * & exultâbit lingua mea justítiam tuam.
D ómine lábia mea apéries: * & os meum annuntiábit laudem tuam.
Q uóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.
S acrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliâtum Deus non despícies.
B enígnè fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.
T unc acceptâbis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, & holocáusta: * tunc impónent super altâre tuum vítulos.
G lória Patri.

Psalmus 101.

D Omine exáudi oratiônem meam: * & clamor meus ad te véniat.
N on avértas fáciem tuam à me: * in quacúmque die tríbulor, inclina ad me aurem tuam.
I n quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me.
Q uia defecérunt sicut fumus dies mei: * & ossa mea sicut crémium aruérunt.
P ercússus sum ut fœnum, & aruit cor meum: * quia oblitus sum comédere panem meum.
A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.
S ímilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.
V igilávi, & * factus sum sicut passer solitárius in tecto.
T ota die exprobrabant mihi inimíci mei, * & qui laudábant me, advérsum me jurábant.
Q uia cínerem tamquam panem manducâbam, * & potum meum cum fletu miscëbam.
A fácie iræ & indignatiônis tuæ: * quia élevans allisísti me.
D ies mei sicut umbra declinavérunt: * & ego sicut fœnum árui.

Tu

Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes : * & memoriále tuum in generatiônem & generatiônem.

Tu exúrgens miseréberis Sion : * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus : * & terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificâvit Dóminus Sion : * & vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiônem humílium : * & non sprevit precem eôrum.

Scribántur hæc in generatiône áltera : * & pópulus, qui creábitur, laudâbit Dóminum :

Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cælo in terram aspéxit :

Ut audíret gémitus compeditôrum : * ut sólveret filios interemptôrum :

Ut annúntient in Sion nomen Dómini : * & laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * & reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtûtis suæ : * Paucitâtem diêrum meôrum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meôrum, * in generatiônem & generatiônem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti : * & ópera mánuum tuârum sunt cæli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes : * & omnes sicut vestiméntum veterâscent.

Et sicut opertórium mutâbis eos, & mutabúntur : * tu autem idem ipse es, & anni tui non defícient.

Fílij servôrum tuôrum habitábunt : * & semen eôrum in sæculum dirigêtur.

Glória Patri. Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiônis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine : * Dómine quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est : * & propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperâvit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * & copiôsa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri, & Filio.

Psalmus 142.

DOmine exáudi oratiônem meam, áuribus pércipe obsecratiônem meam in veritâte tua : * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecûtus est inimîcus ánimam meam : * humiliâvit in terra vitam meam.

Collocâvit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * & anxiâtus est super me spíritus meus, in me turbâtum est cor meum.

Memor fui diêrum antiquôrum, meditâtus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuârum meditâbar.

Expándi manus meas ad te; * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine; * defêcit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audîtam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntâtem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedûcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificâbis me, in æquitâte tua.

Edúces de tribulatiône ánimam meam ; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. Ne reminiscâris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrôrum : neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ.

KYrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison, Christe audi nos.

Christe exáudi nos.

Pater de cælis Deus, Miserêre nobis.

Fili Redémptor mundi Deus, Miserêre nobis.

Spíritus sancte Deus, Miserêre nobis.

Sancta Trínitas unus Deus, Miserêre nobis.

Sancta Marîa, Ora pro nobis.

Sancta Dei génitrix, ora.

Sancta Virgo Vírginum, ora.

Sancte Míchaël, ora.

Sancte Gábriël, ora.

Sancte Ráphaël, ora.

Omnes sancti Angeli & Archángeli, Orâte pro nobis.

Omnes

Omnes sancti beatôrum Spirítuum órdines, orâte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Omnes sancti Patriárchæ & Prophétæ, orâte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrêa, ora.
Sancte Jacôbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacôbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomææ, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Mathía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Euangelístiæ, orâte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, orâte.
Omnes sancti Innocéntes, orâte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréнti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiâne & Sebastiâne, orâte pro nobis.
Sancti Joánnes & Paule, orâte pro nobis.
Sancti Cosma & Damiâne, orâte pro nobis.
Sancti Gervási & Protási, orâte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, orâte pro nobis.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustîne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martîne, ora.
Sancte Nicolâe, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, orâte
Omnes sancti Doctóres, orâte pro nobis.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes Sancti Sacerdótes & Levítæ, orâte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, orâte.
Sancta María Magdalêna, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lucia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharîna, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, orâte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.

A subi-

A subitánea & improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab ira, & ódio, & omni mala voluntâte, líbera.
A spíritu fornicatiônis, líbera nos Dómine.
A fúlgure & tempestâte, líbera nos Dómine.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ incarnatiônis tuæ, líbera.
Per advéntum tuum, líbera.
Per nativitâtem tuam, líbera nos Dómine.
Per baptísmum, & sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem & passiônem tuam, líbera.
Per mortem & sepultûram tuam, líbera.
Per sanctam resurrectiônem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiônem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritus sancti Paráclíti, líbera.
In die judícij, líbera.
Peccatóres, Te rogâmus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogâmus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogâmus audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignêris, te rogâmus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere & conservâre dignêris. te rogâmus.
Ut domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdines in sancta religiône conservâre dignéris, te rogâmus audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliâre dignêris, te rogâmus audi nos.
Ut régibus & princípibus Christiánis pacem & veram concórdiam donâre dignêris, te rogâmus,
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitâtem largíri dignêris, te rogâmus.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortâte & conservâre dignêris, te rogâmus audi nos.
Ut mentes nostras ad cæléstia desidéria érigas, te rogâmus audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogâmus.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquôrum, & benefactôrum nostrôrum ab ætérna damnatióne erípias. te rogâmus.
Ut fructus terræ dare & conservâre dignêris, te rogâmus audi nos.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donâre dignêris, te rogâmus.
Ut nos exaudíre dignêris, te rogâmus audi nos.
Fili Dei, te rogâmus.
Agnus Dei, qui tollis peccata

câta mundi, Parce nobis Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccâta mundi, Exáudi nos Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccâta mundi, miserêre nobis.

Christe audi nos. Christe exáudi nos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur & revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum, & erubéscant, * qui volunt mihi mala:

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper: Magnificêtur Dóminus: qui díligunt salutâre tuum.

Ego verò egênus, & pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjûtor meus, & liberâtor meus es tu: * Dómine ne morêris.

Glória Patri. Sicut erat.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimîcus in nobis. ℟. Et filius iniquitâtis non appônat nocêre nobis. ℣. Dómine non secúndùm peccâta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. ℣. Orêmus pro Pontífice nostro. N. ℟. Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beâtum fáciat eum in terra, & non tradat eum in ánimam inimicôrum ejus. ℣. Orêmus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignâre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam, Amen. ℣. Orêmus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: & lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuêre eos. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orê-

Orêmus. Oratio.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecatiônem nostram, ut nos, & omnes fámulos tuos, quos delictôrum catêna constríngit, miserátio tuæ pietâtis cleménter absólvat.

EXáudi, quæsumus Dómine, súpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde: ut simul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis, quas pro his merêmur, erípias.

DEus, qui culpa offénderis, pœniténtia placâris, preces pópuli tui supplicántis propítius réspice: & flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merêmur, avérte.

OMnípotens sempitérne Deus, miserêre fámulo tuo Pontífici nostro N & dírige eum secúndùm tuam cleméntiam in viam salûtis ætérnæ: ut te donánte tibi plácita cúpiat, & tota virtûte perfíciat.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, & justa sunt ópera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublâta formídine, témpora sint tua protectiône tranquílla.

URe igne sancti Spíritus renes nostros, & cor nostrum, Dómine: ut tibi casto córpore serviâmus, & mundo corde placeâmus.

FIdélium Deus ómnium Cónditor & Redémptor, animâbus famulôrum famularúmque tuârum remissiónem cunctôrum tríbue peccatôrum; ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

ACtiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiâtur.

OMnípotens sempitérne Deus, qui vivôrum dominâris simul & mortuôrum, omniúmque miseréris, quos tuos fide & ópere futúros esse prænóscis: te súpplices exorâmus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futûrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietâtis tuæ cleméntia, óm-

ómnium deliĉtôrum ſuôrum véniam conſequántur. Per Dóminum noſtrum.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo. ℣. Exáudiat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie eléiſon. Chriſte eléiſon. Kyrie eléiſon.

Sancta María, Ora pro eo.

Omnes ſancti Angeli & Archángeli, Orâte pro eo.

Sancte Abel, ora.

Omnis chorus juſtôrum, ora.

Sancte Abraham, ora.

Sancte Joánnes Baptíſta, ora.

Omnes Sancti Patriárchæ & Prophétæ, orâte.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Joánnes, ora.

Omnes ſancti Apóſtoli & Euangeliſtæ, orâte.

Omnes ſancti Diſcípuli Dómini, orâte.

Omnes ſancti Innocéntes, orâte pro eo.

Sancte Stéphane, ora.

Sancte Lauréntí, ora.

Omnes ſancti Mártyres, orâte pro eo.

Sancte Silvéſter, ora.

Sancte Gregóri, ora.

Sancte Auguſtíne, ora.

Omnes ſancti Pontífices & Confeſſóres. orâte.

Sancte Benedícte, ora.

Sancte Francíſce, ora.

Omnes ſancti Mónachi & Eremítæ, orâte.

Sancta María Magdalêna, ora pro eo.

Sancta Lucia, ora.

Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, orâte.

Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.

Propítius eſto, Parce ei Dómine.

Propítius eſto, Líbera eum Dómine.

Propítius eſto, líbera.

Ab ira tua. líbera.

A perículo mortis, líbera.

A mala morte, líbera.

A pœnis inférni, líbera.

Ab omni malo, líbera.

A poteſtâte diáboli, líbera. eum Dómine,

Per nativitâtem tuam, líbera eum Dómine.

Per crucem & paſſiônem tuam, líbera.

Per mortem & ſepultûram tuam, líbera.

Per glorióſam reſurrectiônem tuam, líbera.

Per admirábilem aſcenſiônem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritus ſancti Paracliti. líbera.

I n die judícij, líbera.
P eccatóres, te rogâmus audi nos,
U t ei parcas, te rogâmus audi nos.
K yrie eléiſon. C hriſte eléiſon. K yrie eléiſon.

Deinde cùm in agone ſui exitus anima anxiatur dicantur ſequentes Orationes.

Oratio.

PRoficíſcere ánima Chriſtiâna de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creâvit: in nómine Jeſu Chriſti Fílij Dei vivi, qui pro te paſſus eſt: in nómine Spíritus ſancti, qui in te effûſus eſt: in nómine Angelôrum & Archangelôrum: in nómine Thronôrum & Dominatiônum: in nómine Principátuum & Poteſtâtum: in nómine Chérubim & Séraphim: in nómine Patriarchârum & Prophetârum: in nómine ſanctôrum Apoſtolôrum & Euangeliſtârum: in nómine ſanctôrum Mártyrum & Confeſſôrum: in nómine ſanctôrum Monachôrum & Eremitârum: in nómine ſanctârum Vírginum & ómnium Sanctôrum & Sanctârum Dei: hódie ſit in pace locus tuus, & habitátio tua in ſancta Sion. Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrum ℟. Amen.

Oratio.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus, qui ſecúndùm multitúdinem miſeratiônum tuârum peccâtum pœniténtium deles, & præteritórum críminum culpas vénia remiſſiônis evácuas: réſpice propítius ſuper hunc fámulum tuum. N. & remiſſiônem ómnium peccatôrum ſuôrum tota cordis confeſſiône poſcéntem deprecâtus exáudi. Rénova in eo, piíſſime Pater, quidquid terréna fragilitâte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violâtum eſt: & unitáti córporis Eccléſiæ membrum redemptiônis annécte. Miſerêre Dómine gemítuum, miſerêre lacrymârum ejus: & non habéntem fidúciam, niſi in tua miſericórdia, ad tuæ ſacraméntum reconciliatiônis admítte. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

COmméndo te omnipoténti Deo, charíſſime frater, & ei, cujus es creatûra, commítto; ut cùm humanitâtis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctôrem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertâris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore ſpléndidus Angelôrum cœtus occúrrat: judex Apoſtolôrum tibi

tibi ſenâtus advéniat : candidatôrum tibi Mártyrum triumphâtor exércitus óbviet : liliâta rutilántium te Confeſsôrum turma circúmdet : jubilántium te Vírginum chorus excípiat : & beátæ quiêtis in ſinu Patriarchârum te compléxus adſtríngat : mitis atque feſtîvus Chriſti Jeſu tibi aſpéctus appáreat, qui te inter aſſiſténtes ſibi júgiter interéſſe decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod ſtridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum ſatellítibus ſuis : in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíſcat, atque in ætérnæ noctis chaos immâne diffúgiat. Exúrgat Deus, & diſſipéntur inimíci ejus, & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant : ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei : & juſti epuléntur, & exúltent in conſpéctu Dei. Confundántur ígitur & erubéſcant omnes tartáreæ legiónes, & miníſtri sátanæ iter tuum impedîre non áudeant. Líberet te à cruciátu Chriſtus, qui pro te crucifíxus eſt. Líberet te ab ætérna morte Chriſtus, qui pro te mori dignâtus eſt. Conſtítuat te Chriſtus Fílius Dei vivi intra paradíſi ſui ſemper amœna viréntia, & inter oves ſuas te verus ille Paſtor agnóſcat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te abſólvat ; atque ad déxteram ſuam in electôrum ſuôrum te ſorte conſtítuat. Redemptôrem tuum fácie ad fáciem vídeas, & præſens ſemper aſſiſtens, manifeſtíſſimam beátis óculis aſpícias veritâtem. Conſtitûtus ígitur inter ágmina beatôrum, contemplatiônis divínæ dulcédine potiâris in ſæcula ſæculôrum. ℟. Amen.

Oratio.

Suſcipe Dómine ſervum tuum in locum ſperándæ ſibi ſalvatiônis à miſericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam ſervi tui ex ómnibus perículis inférni, & de láqueis pœnârum, & ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam ſervi tui, ſicut liberáſti Henoch & Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam ſervi tui, ſicut liberáſti Noë de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam ſervi tui, ſicut liberáſti Abraham de Ur Chaldæôrum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam ſervi

servi tui sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia, & de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Móysen de manu Pharaônis regis Ægyptiôrum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leônum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, & de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul, & de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum & Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam vírginem & mártyrem tuam de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberâre dignêris ánimam hujus servi tui, & tecum fácias in bonis congaudêre cæléstibus. ℟. Amen.

Oratio.

Commendâmus tibi Dómine ánimam fámuli tui N. precamúrque te Dómine Jesu Christe Salvâtor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchârum tuôrum sínibus insinuâre non rénuas. Agnósce Dómine creatûram tuam, non à diis aliénis creâtam, sed à te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te, & non est secúndùm ópera tua. Lætífica Dómine ánimam ejus in conspéctu tuo, & ne memíneris iniquitâtum ejus antiquârum, & ebrietâtum, quas suscitâvit furor sive fervor mali desidérij. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctum non negâvit, sed crédidit: & zelum Dei in se hábuit, & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorâvit.

Oratio.

Delícta juventûtis, & ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris Dómine: sed secúndùm magnam misericórdiam tuam memor esto illîus in glória claritâtis tuæ. Aperiántur ei cæli, collæténtur illi Angeli

Angeli. In regnum tuum Dómine servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchaël Archángelus Dei, qui milítiæ cæléstis méruit principâtum. Véniant illi óbviàm sancti Angeli Dei, & perdúcant eum in civitâtem cæléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beâtus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cæléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiônis. Intercêdat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui revelâta sunt secrêta cæléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes sancti & elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt: ut vínculis carnis exûtus, pervenîre mereâtur ad glóriam regni cæléstis: præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini Dómino. 25. & totus Psalm Beáti immaculáti. per Horas distributus. 26.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subvenîte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini: * Suscipiéntes ánimam ejus: * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus qui vocâvit te, & in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine: & lux perpétua lúceat ei. Offeréntes eam.

Deinde Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Posteà Pater noster, secretò, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimam ejus. ℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

Tibi Dómine commendâmus ánimam famuli tui. N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitâtem humánæ conversatiônis peccâta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietâtis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

In fine dicitur. ℣. Omnes de Saba vénient, allelúia, Aurum & thus deferéntes, allelúia. Glória Patri. Psalmus. Deus judícium. 92.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari, si cum sociis, in plurali.

Antiphona. In viam pacis.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. g

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * quia visitâvit, & fecit redemptiônem plebis suæ :

Et eréxit cornu salûtis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locûtus est per os sanctôrum, * qui à sæculo sunt, prophetârum ejus :

Salûtem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos :

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris : * & memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurâvit ad Abraham patrem nostrum, * datûrum se nobis:

Ut sine timôre, de manu inimicôrum nostrôrum liberáti, * serviâmus illi :

In sanctitâte & justítia coram ipso, * ómnibus diêbus nostris.

Et tu puer, Prophêta Altíssimi vocáberis ; * præibis enim ante fáciem Dómini parâre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salûtis plebi ejus : * in remissiônem peccatôrum eôrum.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri : * in quibus visitâvit nos, óriens ex alto :

Illuminâre his, qui in ténebris & in umbra mortis sedent : * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, & Fílio.

Antiphona. In viam pacis & prosperitâtis dírigat nos omnípotens & miséricors Dóminus : & Angelus Ráphaël comitêtur nobíscum in via, ut cum pace, salûte, & gáudio revertâmur ad própria.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiônem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Mitte nobis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuêre nos. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil proficiat inimîcus in nobis. ℟. Et filius iniquitâtis non appônat nocêre nobis. ℣. Benedíctus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat

ciat nóbis Deus salutárium nostrôrum. ℣. Vias tuas Dómine demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos. ℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. ℣. Erunt prava in diréćta. ℟. Et áspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandâvit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. Dómine exáudi oratiônem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orêmus. Oratio.

DEus, qui filios Israël per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandísti: tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum; ut Angelo tuo sancto cómite ad eum quò pérgimus locum; ac demum ad ætérnæ salûtis portum pervenîre felíciter valeâmus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæôrum edúctum, per omnes suæ peregrinatiônis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos fámulos tuos custodîre dignêris: esto nobis Dómine in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia & frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitâte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus: ut te duce quò téndimus, prósperè perveniâmus, & demum incólumes ad própria redeâmus.

ADésto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris: & viam famulôrum tuôrum in salûtis tuæ prosperitâte dispône; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes tuo semper protegâmur auxílio.

PRæsta, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salûtis incêdat, & beáti Joánnis Præcursôris hortaménta sectándo, ad eum quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculôrum. ℟. Amen.

℣. Procedâmus in pace.

℟. In nómine Dómini. Amen.

OFFICIA PROPRIA SANCTORUM

RECITANDA AD LIBITUM EORUM QUI UTUNTUR BREVIARIO ROMANO A SACRA RITUUM CONGREGATIONE APPROBATA.

Sacra Rituum Congregatio habita die 2. Decembris 1673. statuit, ex mandato CLEMENTIS X. *Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicum, vel aliquem diem Festorum mobilium, sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum posteà* INNOCENTIUS PAPA XI. *in Congregatione habita 24. Januarij 1682. generali decreto confirmavit, & extendit insuper etiam ad Octavas & Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis festis vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.*

Permisit tamen, ut Festum translatum, quod aliàs eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti posit Officium semel per hebdomadam aut mensem recitandum ex indulto Apostolico: ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

S. CANUTI QUARTI, Regis & martyris. Semiduplex. 19. Januarij. ut infrà.

DIE XIX. JANUARII.

In festo S. Canuti Quarti, Regis & martyris. Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, xxij. præter ea quæ sequuntur.

Oratio.

Deus, qui ad illustrándam Ecclésiam tuam, beâtú Canûtum, Danôrum Regem, martyrij palma & gloriósis miráculis decorâre dignâtus es: concêde propítius, ut sicut ipse Domí-

Domínicæ passiônis imitâtor fuit, ita nos per ejus vestígia gradiéntes, ad gáudia sempitérna pervenîre mereâmur. Per eúmdem Dñm nostrum.

Et fit commem. SS. Marij & Sociorum martt. Aña. Istôrum est enim. ℣. Lætámini. Oratio. Exáudi Dómine pópulum. ut in Breviario. 548.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno. Lectio iiij.

CAnûtus Quartus, Suenônis Estrítij Danôrum regis filius, fide, pietâte & morum honestâte conspícuus, exímiæ sanctitâtis à téneris annis spécimen dedit. Patérnum sceptrum summa ómnium acclamatiône adéptus, Religióni promovéndæ sédulò incúmbere, Ecclésias reddítibus augére, & pretióso supelléctili ornâre cœpit. Tum zelo propagándæ fidei succénsus, bárbara regna justo certámine aggréssus, devíctas subditásque natiónes Christiánæ legi subjugâvit. Victóriis autem plúrimis gloriôsus, & divítiis auctus, regâle diadêma ad Christi crucifixi pedes abjêcit: se & regnum illi subjíciens, qui Rex regum est, & Dóminus dominántium: corpus suum jejúniis, cilíciis, & flagéllis castigâvit. In oratiône & contemplatiône assíduus, erga páuperes profûsus, erga omnes benéficus semper fuit: nec umquam à justítiæ divinæque legis sémita defléxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, & custodîvit eum ab inimícis, & à seductóribus tutâvit illum: * Et dedit illi claritâtem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: & in vínculis non derelîquit eum. Et dedit.

Lectio v.

HIs aliísque virtútibus imbûtus, ad suprêmum perfectiônis ápicem sanctus Rex properâbat. Accidit autem, ut Angliæ regnum à Wilhélmo Normannórum Duce formidábili exércitu invaderêtur. Anglis verò, Danôrum opem implorántibus, cùm succúrrere Rex decrevísset, belli expeditiônem Oláo fratri commîsit. Qui regnándi cupiditâte illéctus, arma vertit in Regis perníciem, milítibus & pópulo contra illum concitátis. Nec defuérunt rebelliôni foménta. Cùm enim Rex éditis légibus décimas Ecclésiis solvi, Dei & Ecclésiæ præcépta servári, transgressóres puníri sanxísset, plerîque pervérsi ac sceleráti hómines exacerbáti, primùm quidem tumultuári, tum plebem commovére, ac tandem sanctíssimo Regi necem molíri cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine : * Et voluntâte labiôrum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corônam de lápide pretióso. Et voluntâte.

Lectio vj.

Sciens ígitur Rex, futurôrum præscius, mortem sibi propter justítiam imminêre ; ea prænuntiâta, ad Ecclésiam sancti Albáni mártyris Othóniæ, tamquam ad locum certáminis, proféctus est ; & Sacraméntis munîtus, agônem suum Dómino commendâbat. Mox ibi advéniens conjuratôrum multitûdo, Ecclésiæ ignem admovêre, fores confríngere, & in eam irrúmpere tentárunt. Quod cùm perficere non possent, ad fenéstras accedéntes, saxa & sagíttas in sanctum Regem, flexis génibus pro inimícis orántem, magno ímpetu jaculári non cessárunt ; donec lápidum & telôrum íctibus, ac tandem láncea confóssus, glorióso martyrio, ante altâre exténsis bráchiis procúmbens, coronâtus est, sedénte in Apostólico throno Gregório Séptimo. Multis póstea miráculis Mártyrem suum illustrâvit Deus. Nam gravi penúria & divérsis calamitátibus oppréssa Dánia ; patráti sacrilégij pœnas luit. Plures étiam váriis languóribus afflícti, ad ejus túmulum remédium & incolumitâtem consecúti sunt. Cúmque Regîna sacrum ejus corpus noctu clàm surrípere, & àliò transférri conarêtur, emísso cælitus ingénti splendôre pertérrita, à propósito cessâvit.

℟. Stola jucunditâtis índuit eum Dóminus : *Et corônam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibâvit illum Dóminus pane vitæ & intelléctus : & aqua sapiéntiæ salutâris potâvit illum. Et. Glória Patri. Et.

In iij. Nocturno, Homilia S. Gregorij Papæ in Euangelium. Si quis vult post me venîre. de Communi unius Martyris. sed ix. Lectio de SS. Mario, Martha, &c. martyribus, & commemoratio in Laudibus. 528.

TYPOGRAPHUS LECTORI.

CUm subsequentia Officia, à Summis Pontificibus ordinata, Ecclesiam universalem non obligent, utpote in certis quibusdam Regnis & Provinciis ex indulto eorumdem recitanda, hîc in fine, extra aliorum ordinem pro majori recitantium commoditate, eadem addenda putavi.

DIE XVI. DECEMBRIS.

HOdie ad Laudes & per Horas dicúntur Antiphonæ propriæ feriæ Adventus, in qua occurrit festum Expectationis beatæ Mariæ Virginis, omissa quarta Antiphonæ quæ ad Canticum dicitur, cujus loco dicitur ea quæ ad Canticum ponitur in Psalterio: & idem fiat de Antiphonis in die sancti Thomæ occurrentibus, reponendis in Sabbato, quando festum Expectationis hujusmodi in Sabato venerit, ut scilicet Antiphonæ in die sancti Thomæ occurrentes, tunc reponantur xvj. Decembris, dempta ea quæ dicitur ad Canticum, ut suprà.

DIE XVIII. DECEMBRIS.

In festo Expectationis B. Mariæ virginis.

Duplex.

Pro omnibus regni Hispaniarum subjectis.

Ad Vesperas, Antiphona.

Missus est. cum reliquis de Laudibus, Psalmi. Dixit Dóminus. Laudâte púeri. Lætâtus sum. Nisi Dóminus. Lauda Jerúsalem. ut in Officio parvo beatæ Mariæ.

Capitulum. *Isaiæ* 11.

EGrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet, & requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

CReâtor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Perîret orbis, ímpetu
Amôris actus, lánguidi
Mundi medêla factus es.
Commûne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cùm primùm sonat:
Et Cælites, & ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecâmur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sǽcula.
Amen.

℣. Ave Marîa, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Magnificat, Antiphona. Spíritus sanctus in te descéndet Marîa: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúia.

Oratio.

Deus qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrîcem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvêmur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit commemoratio Adventus, Antiphona, O

Ad Matutinum, Invitatorium. Ave Marîa, grátia plena: * Dóminus tecum. Psalmus. Veníte, exultêmus.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.
Illúmina nunc péctora,
Tuôque amôre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cæli volúptas ímpleat.
Ut, cùm tribûnal Júdicis
Damnâbit igni nóxios,
Et vox amîca débitum
Vocâbit ad cælum pios.
Non esca flammârum nigros
Volvâmur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes,
Cæli fruâmur gáudiis.
Patri simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus;
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno, Aña. Ecce Dóminus noster cum virtûte véniet, & illuminâbit óculos servôrum suôrum, allelúia. Psalmus. Dómine Dóminus noster. cum sequéntibus ut in Communi Virg. Aña. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum: aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. Psalmus. Cæli enárrant glóriam Dei. Aña. Ecce nomen Dómini de longínquo;

&

& cláritas ejus replet orbem terrârum. Psalm. Dómini est terra.

℣. Ex Sion spécies decôris ejus. ℟. Deus noster maniféstè véniet.

De Isáia Prophéta.

Lectio j. *Cap. 7. b*

ET adjêcit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentâbo Dóminum. Et dixit: Audîte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia molésti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, & páriet filium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino; & dentes ejus lacte candidióres. Et ipse erit.

Lectio ij. *Cap. 11.*

ET egrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ & intelléctus, spíritus consilij & fortitúdinis, spíritus sciéntiæ & pietâtis, & replêbit eum spíritus timôris Dómini. Non secúndum visiônem oculôrum judicâbit, neque secúndùm audîtum áurium árguet: sed judicâbit in justítia páuperes, & árguet in æquitâte pro mansuétis terræ, & percútiet terram virga oris sui: & spíritu labiôrum suôrum interficiet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbôrum ejus: & fides cinctórium renum ejus.

℟. Oriêtur stella ex Jacob: & consúrget homo de Israël, & confrínget omnes duces alienigenârum: * Et erit omnis terra posséssio ejus. ℣. De Jacob erit qui dominábitur, & perdet relíquias civitâtis. Et erit.

Lectio iij. *Cap. 35.*

LÆtábitur desérta & ínvia, & exultâbit solitûdo, & florébit quasi lílium. Gérminans germinâbit, & exultâbit lætabúnda & laudans. Glória Líbani data est ei: Decor Carméli & Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, & decôrem Dei nostri. Confortâte manus dissolûtas, & génua debília roborâte. Dícite pusillanimis: Confortámini, & nolîte timêre. Ecce Deus vester ultiônem addûcet re-

tributiônis; Deus ipse véniet, & salvâbit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcôrum, & aures surdôrum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus, claudus; & apérta erit lingua mutôrum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, & torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, & sitiens in fontes aquârum.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus: oriêtur in diêbus ejus justítia, * Et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges: omnes gentes sérvient ei. Et abundántia pacis. Glória Patri. Et abundántia.

In secundo Nocturno, Aña. De Sion exîbit lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. Psalmus. Eructâvit cor meum verbum bonum. cum sequentibus ut in Communi Virginum. Aña. Ecce Deus noster, expectávimus eum, & salvâbit nos, allelúia. Psalmus. Deus noster refúgium & virtus. Antiphona. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes, Magnum princípium, & regni ejus non erit finis; Deus, Fortis, Dominâtor, Princeps pacis, allelúia. Psalmus. Magnus Dóminus. ℣. Egrediêtur virga de radîce Jesse. ℟. Et flos de radîce ejus ascéndet.

Sermo sancti Ildephónsi Archiepíscopi Toletáni. *Ex libro de Virginitate beatæ Mariæ.* Lectio iiij.

Domina mea, atque Dominátrix mea dóminans mihi, mater Dómini mei, ancílla Fílij tui, génitrix factôris mundi, te rogo, te oro, te quæso; ut hábeam spíritum Dómini tui, spiritúmque Fílij tui, nec non & spíritum Redemptôris mei; ut de te vera & digna sápiam, vera & digna loquar, vera & digna quæcúmque sunt, díligam. Tu enim es elécta à Deo, assúmpta à Deo, advocâta à Deo, próxima Deo, adhærens Deo, conjúncta Deo. Visitâta ab Angelo, salutâta ab Angelo, benedícta ab Angelo, beatificâta ab Angelo, turbâta in sermône, attónita in cogitatiône, stupefácta in salutatiône, admirâta in dictôrum annuntiatiône.

℟. Ecce virgo concípiet, & páriet filium, dicit Dóminus: * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, fortis. ℣. Super sólium David, & super regnum ejus sedêbit in ætérnum. Et vocábitur.

Lectio v.

Invenísse te apud Deum grátiam audis: & ne tímeas jubêris. Unde & tu fidúcia roborâris, cognitiône miraculôrum instrúeris, ad novitâtem inau-

inaudítæ glóriæ provéheris. De prole ab Angelo nuntiâta es; & post fœtum íntegra & pudîca manes. Certa virgínitas nobis propónitur, & nascitûrum ex te sanctum Dei Fílium, tibi ab Angelo euangelizâtur: quæ sit nascéntis Regis poténtia, mirabíliter intimâtur. Quómodo fiat quæris, de orígine intérrogas, de ratiône perscrutâris, de experiéntia requîris, de órdine sciscitâris. Audi inaudîtum oráculum, consídera inusitâtũ opus, animadvérte incógnitum arcânum, atténde invísum factum: Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi.

℟. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum: * Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatôrem terræ, de petra desérti ad montem filiæ Sion. Aperiâtur.

Lectio vj.

Tota invisibíliter Trínitas conceptiônem operabitur in te, sola persôna Fílij Dei in córpore tuo nascitûra carnem assûmet de te. Ideôque quod concipiêtur ex te, quod nascêtur ex te, quod pródiet ex te, quod germinábitur ex te, quod parturiêtur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus Virtûtum, hic Rex ómnium sæculôrum, hic factor ómnium rerum Ecce beâta tu inter mulíeres, íntegra inter puérperas, Dómina inter ancíllas, Regîna inter soróres. Ecce, ex hoc beâtam te dicent omnes generatiónes, beâtam te novérunt omnes cæléstes Virtútes, beâtam te prædicant omnes Vates, beâtam te célebrant omnes natiónes. Beâta tu fidei nostræ, beâta tu ánimæ nostræ, beâta dilectióni nostræ, beâta præcóniis & prædicatiónibus meis.

℟. Docêbit nos Dóminus vias suas, & ambulábimus in sémitis ejus: * Quia de Sion exîbit lex, & Verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Venîte, ascendâmus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob. Quia de Sion. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno, Aña. Dóminus dabit benignitâtem, & terra nostra dabit fructum suum. Psalmus. Benedixísti. cum sequentibus inter Psalm. feriæ sextæ ad Matutinum, Aña. Ecce véniet Deus & homo de domo David sedêre in throno, allelúia. Psalmus Fundaménta ejus. Antiphona Annuntiâte pópulis, & dícite: Ecce Deus Salvâtor noster véniet. Psal. Cantâte j. ℣. Egrediêtur Dóminus de loco sancto suo ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Si hoc Festum venerit in Feria quarta Quatuor Temporum Adventus, loco sequentis Homiliæ leguntur tres Lectiones Homiliæ ejusdem Feriæ quartæ, cum Responsoriis quæ hîc assignantur.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam.

Lectio vij. *Cap. 1. c*

IN illo témpore: Missus est Angelus Gabriel à Deo in civitâtem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsâtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, & nomen vírginis Marîa. Et réliqua.

Homilîa venerábilis Bedæ Presbyteri.

Ex Euang. Lucæ cap. 1. & in Homiliis hiemalibus de Tempore, Feria quarta Quatuor Temporum mensis Decembris.

AD Marîam vírginem Gábriel míttitur, qui Dei fortitûdo nominâtur: illum quippe nuntiâre veniêbat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparêre dignâtus est. De quo per Psalmístam dícitur: Dóminus fortis & potens; Dóminus potens in prælio. Et rursum: Dóminus virtûtum ipse est Rex glóriæ. Per Dei ergo fortitúdinem nuntiándus erat, qui Virtûtum Dóminus, & potens in prælio, contra potestátes aéreas ad bella veniêbat. Et ingréssus Angelus ad eam dixit: Ave grátia plena, Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus. Benè grátia plena vocâtur, quæ nimîrum grátiam, quam nulla ália merúerat, asséquitur: ut ipsum vidélicet grátiæ concípiat & géneret auctôrem.

℞. Ave Marîa, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrâbit tibi: quod enim ex te nascêtur Sanctum, vocábitur Filius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus dixit ei. Spíritus sanctus.

Lectio viij.

ECce concípies in útero, & páries fílium, & vocâbis nomen ejus Jesum. Jesus Salvâtor, sive salutâris, interpretâtur: cujus sacraméntum nóminis, álloquens Joseph Angelus expósuit: Ipse enim (inquiens) salvum fáciet pópulum suum à peccátis eôrum. Non ait pópulum Israël, sed pópulum suum, hoc est, in unitâtem fidei ex præpútio & circumcisiône vocâtum: quibus ex divérsa parte vocatis, fieret unus pastor

pastor & unum ovíle. Hic erit magnus, & Filius Altíssimi vocábitur, & dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Fílius Altíssimi, qui in útero virgináli concéptus & natus est. Idem homo in témpore creâtus ex matre, qui Deus est ante témpora natus ex Patre. Si autem idem homo qui Deus est, omíttat Nestórius, hóminem tantùm dícere ex Vírgine natum.

℟. Súscipe verbum virgo María, quod tibi à Dómino per Angelum transmíssum est: concípies & páries Deum páriter & hóminem: * Ut benedícta dicâris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, & virginitâtis non patiêris detriméntum: efficiêris grávida, & eris mater semper intácta. Ut benedícta. Glória Patri. Ut benedícta.

Lectio ix.

Ideôque & quod nascêtur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Ad distinctiônem nostræ sanctitâtis Jesus sanctus singuláriter nascitûrus asséritur. Nos quippe etsi sancti efficimur; non tamen náscimur, quia ipsa natúræ corruptiônis conditiône constríngimur, ut méritò cum Prophéta geméntes singuli dicâmus: Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, & in delíctis péperit me mater mea. Ille autem solus veráciter sanctus est, qui ut ipsam conditiônem natúræ corruptíbilis vínceret; ex commixtiône carnâlis cópulæ concéptus non est. Sanctum, inquit, vocábitur Fílius Dei. Quid hîc dicis Nestoriâne, qui beâtam Maríam Dei negans esse genitrîcem, apértè níteris impugnâre veritâtem? Ecce Deum dixit superventûrum, Dei Fílium nascitûrum. Quómodo ergo aut Dei Fílius Deus non est, aut quæ Deum édidit, quómodo Theotócos, id est, Dei génitrix non esse potest?

Te Deum laudâmus. 18.

AD LAUDES,

& per Horas, Aña.

Missus est Gábriël Angelus ad Marîam vírginem desponsâtam Joseph. Psalmus Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dominica. Aña. Ave Marîa, grátia plena: Dóminus tecum Benedícta tu in muliéribus, allelúia. Antiphona. Ne tímeas Marîa, inveníſti grátiam apud Dóminum: ecce concípies, & páries filium, allelúia. Antiphona. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, & regnâbit in ætérnum. Antiphona. Ecce ancílla Dómini: fiat mihi secúndùm verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ 11.*

EGrediêtur virga de radîce Jesse, & flos de radîce ejus ascéndet, & requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

EN clara vox redárguit
Obscûra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ampliùs jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxâre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precêmur indulgéntiam:

Ut, cùm secúndò fúlserit,
Metûque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculôrum sæcula. Amen.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrâbit tibi

Ad Benedictus, Antiphona. Super sólium David, & super regnum ejus sedébit in ætérnum.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrîcem Dei crédimus: ejus apud te intercessiónibus adjuvêmur. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit commemoratio Feriæ.

Ad Tertiam, Antiphona. Ave Marîa. Capitulum. Egrediêtur virga. ut suprà.

℟. br. Tu exúrgens Dómine, * Miseréberis Sion. Tu exúrgens. ℣. Quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus. Miseréberis. Glória Patri. Tu exúrgens. ℣. Rorâte cæli désuper, & nubes pluant justum. ℟. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem.

Ad Sextam, Antiphona. Ne tímeas Marîa.

Capitulum. *Isaiæ 7. c*

ECce virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, ut sciat reprobâre malum, & elígere bonum.

℟. br. Rorâte cæli désuper, * Et nubes pluant justum. Rorâte cæli. ℣. Aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem. Et nubes. Glória Patri. Rorâte cæli ℣. Emítte Agnum Dómine dominatôrem terræ. ℟. De petra desérti, ad montem filiæ Sion.

Ad Nonam, Antiphona. Ecce ancílla Dómini.

Capi-

Capitulum. *Isaiæ 45. b*

Roráte cæli désuper, & nubes pluant justum; aperiâtur terra, & gérminet Salvatôrem, & justítia oriâtur simul: Ego Dóminus creávi eum.

℟. breve Emítte Agnum Dómine, * Dominatôrem terræ. Emítte. ℣. De Petra desérti ad montem filiæ Sion. Dominatôrem. Glória Patri. Emítte. ℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrâbit tibi.

In secundis Vesperis, Aña. Missus est Gábriel Angelus ad Marîam vírginem desponsâtam Joseph. Psalm. Dixit Dóminus. cum reliquis ut in Officio parvo B. Mariæ, & loco ultimi, Psalmus. Meménto Dómine David. Antiphona. Ave Marîa, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, allelúia. Antiphona. Ne tímeas Marîa, invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies, & páries filium, allelúia. Antiphona. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, & regnâbit in ætérnum. Antiphona. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum, Hymnus, & ℣. ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat, Antiphona. O virgo vírginum, quómodo fiet istud? quia nec primam símilem visa es, nec habêre sequéntem. Filiæ Jerúsalem quid me admirámini? Divînum est mystérium hoc quod cérnitis.

Oratio. Deus, qui de beátæ. ut suprà, ccxxxiv.

Pro commemorat. Adventus, Antiphona. O

DIE XXIII. JANUARII.

In festo Desponsationis beatæ Virginis Mariæ cum S. Joseph. Duplex.

In omnibus Regnis & Provinciis Catholicis Hispaniarum Regi, ac Provinciis hereditariis, & patrimonialibus Augustissimo Romanorum Imperatori subjectis.

AD VESPERAS,

Antiphona. Desponsátio gloriósæ. cum reliquis de Laudibus, ccxxxix. Psalmus Dixit Dóminus. cum reliquis de beata Maria, ut in ejus Officio parvo. cliv.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab inítio, & ante sæcula creâta sum, & usque ad futûrum sæculum non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus. Ave maris stella. clvj. ℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad

Ad Magnificat, Antiphona. Gloriósæ vírginis Maríæ Despoſatiônem digníſſimam recolâmus, quæ & genitrîcis dignitâtem obtínuit, & virginâlem pudicítiam non amîſit.

Oratio.

Famulis tuis, quæſumus Dómine, cæléſtis grátiæ munus impertîre: ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit ſalûtis exórdium, Desponſatiônis ejus votîva ſolémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Deinde fit commemoratio SS. Vincentij & Anaſtaſij martyrum, Aña. Gaudent in cælis ánimæ ſanctôrum, qui Chriſti veſtígia ſunt ſecúti: & quia pro ejus amôre ſánguinem ſuum fudérunt, ídeò cum Chriſto exúltant ſine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus ſuis.

Oratio.

Adésto Dómine ſupplicatiónibus noſtris: ut qui ex iniquitâte noſtra reos nos eſſe cognóſcimus, beatôrum mártyrum tuôrum Vincéntij & Anaſtáſij interceſſiône liberêmur.

Poſteà ſanctæ Emerentianæ virginis & martyris. Antiph. Veni ſponſa Chriſti. ℣. Spécie tua. Oratio. Indulgéntiam. ut in Communi Virginum. xciij.

Ad Matutinum, Invitator. Desponſatiônem vírginis Maríæ celebrêmus, * Chriſtum ejus Filium adorêmus Dóminum. Pſalmus. Venîte, exultêmus.

Hymnus Quem terra. Antiphonæ & Pſalmi Nocturnorum, ut in Officio parvo beatæ Mariæ. clviij.

In primo Nocturno.

℣. Spécie tua & pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próſperè procêde, & regna.

Incípiunt Cántica canticôrum.

Lectio j. *Cap.* I.

Osculêtur me óſculo oris ſui: quia meliôra ſunt úbera tua vino, fragántia unguéntis óptimis. Oleum effûſum nomen tuum: ídeò adoleſcéntulæ dilexérunt te. Trahe me: poſt te currêmus in odôrem unguentôrum tuôrum. Introdúxit me Rex in cellária ſua: exultábimus, & lætábimur in te, mémores úberum tuôrum ſuper vinum: recti díligunt te. Nigra ſum, ſed formôſa, filiæ Jerúſalem, ſicut tabernácula Cedar, ſicut pelles Salomônis.

℟. Hódie Desponsâta eſt beâta virgo María ex progénie David: * Per quam ſalus mundi credéntibus appáruit, cujus vita

vita gloriôsa lucem dedit sæculo. ℣. Desponsatiônem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrêmus. Per quam.

Lectio ij.

Nolîte me considerâre quòd fusca sim: quia decolorâvit me sol: filij matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custôdem in víneis: víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in merídie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuôrum. Si ignóras te, ô pulchérrima inter mulíeres, egrédere, & abi post vestígia gregum, & pasce hœdos tuos juxta tabernácula pastôrum. Equitátui meo in cúrribus Pharaônis assimilávi te amîca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis: collum tuum sicut monília.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssimè celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditâte Desponsatiônem beátæ Maríæ vírginis devotíssimè celebrêmus. Ut ipsa.

Lectio iij.

Murénulas áureas faciêmus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odôrem suum. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri diléctus meus mihi, in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es amîca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbârum. Ecce tu pulcher es diléćte mi, & decôrus. Léctulus noster flóridus: tigna domôrum nostrârum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiônem digníssimam recolâmus, * Cujus Dóminus humilitâtem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concêpit Salvatôrem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiônem devotíssimè celebrêmus. Cujus Dóminus. Glória Patri. Cujus Dóminus.

In secundo Nocturno.

℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Bernárdi Abbâtis.

Ex Homilia secunda super Missus est.

Lectio iiij.

Oportêbat à príncipe mundi aliquámdiu celári divíni consilij Sacraméntum: non quòd Deus, si palàm opus suum fácere vellet, impedíri posse ab illo metúeret; sed quia ipse, qui non

non solùm poténter, sed étiam sapiénter quæcúmque vóluit fecit, sicut in ómnibus opéribus suis quasdam rerum vel témporum congruéntias propter órdinis pulchritúdinem servâre consuêvit: ita in hoc quoque tam magnífico ópere suo, nostræ vidélicet reparatiônis, non tantùm poténtiam suam; sed & prudéntiam osténdere vóluit.

℟. Desponsátio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie Desponsâta est beâta virgo María ex progénie David. Cujus vita.

Lectio v.

Convéniens ergo erat, ut suáviter quoque ómnia, cæléstia scílicet & terrêna dispóneret; quátenùs & illinc dejíciens inquiêtum, réliquos in pace firmâret: & hîc debellatûrus ínvidum, nobis priùs & suæ humilitâtis & mansuetúdinis valdè necessárium exémplum relínqueret: sicque mirábili fieret moderámine sapiéntiæ, ut & suis suâvis, & hóstibus fortis apparêret.

℟. Cum jucunditâte Desponsatiônem beátæ Maríæ celebrêmus: * Ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vj.

Quid enim prodésset diábolum à Deo vinci, nobis manéntibus supérbis? Necessáriò ígitur desponsâta est María Joseph, quando per hoc & à cánibus sanctum abscónditur, & à Sponso virgínitas comprobâtur, & vírginis tam verecúndiæ párcitur, quàm famæ providêtur. Quid sapiéntiùs? quid dígniùs Divína providéntia? Uno tali consílio secrétis cæléstibus & admíttitur testis, & exclúditur hostis, & íntegra servâtur fama Vírginis Matris.

℟. Desponsátio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ; Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te enim. Glória Patri. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Lectiones de Homilia S. Hieronymi Presbyteri in Evangel. Cùm esset Desponsâta mater Jesu. ut in Vigilia Nativitatis Domini. 229.

℟. vij. Beâtam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

℟. viij. Felix namque es sacra virgo Marîa, & omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercêde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvâmen, quicúmque célebrant tuam Desponsatiônem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Nona Lectio de S. Emerentiana virgine & martyre, ut in Breviario. 543. nisi fuerit Dominica.

AD LAUDES, & per Horas, Aña.

Desponsâtio gloriósæ vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David. Psalmus. Dóminus regnâvit. cum reliquis de Dominica. 19. Antiphona. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. Aña. Regáli ex progénie Marîa exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente & spíritu devotíssimè póscimus. Antiphona. Corde & ánimo Christo canâmus glóriam, in hac sacra solemnitâte præcélsæ genitrîcis Dei Maríæ. Antiphona. Cum jucunditâte Desponsatiônem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercêdat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab início, & ante sæcula creâta sum, & usque ad futûrum sæculum non désinam, & in habitatiône sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O Gloriôsa Vírginum,
Sublîmis inter sidera;
Qui te creâvit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quòd Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cæli reclûdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spíritu
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita

vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Antiphona. Desponsatiônem hodiérnam perpétuæ vírginis genitrîcis Dei Maríæ solémniter celebrêmus, qua celsitûdo throni procéssit, allelúia.

Oratio.

FAmulis tuis, quæsumus Dómine, cæléstis grátiæ munus impertîre: ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salûtis exórdium, Desponsatiônis ejus votîva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit.

Deinde fit commemoratio S. Emerentianæ virginis & martyris, Antiphona. Símile est enim. ℣. Diffûsa est grátia. Oratio. Indulgéntiam. ut suprà cv.

Ad Primam in ℟. brevi dicitur. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Antiphona. Desponsátio est hódie. Capitulum. Ab início. ut suprà. ccxxxix.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, prósperè procêde, & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvâbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Antiphona. Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

ET sic in Sion firmâta sum, & in civitâte sanctificáta simíliter requiévi, & in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei heréditas illîus, & in plenitúdine sanctôrum deténtio mea.

℟. br. Adjuvâbit eam, * Deus vultu suo. Adjuvâbit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvâbit. ℣. Elêgit eam Deus, & præelêgit eam. ℟. In tabernáculo suo habitâre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona. Cum jucunditâte.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

IN platéis sicut cinnamômum & bálsamum aromatízans odôrem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitâtem odôris.

℟. br. Elêgit eam Deus, * Et præelêgit eam. Elêgit. ℣. In tabernáculo suo habitâre facit eam. Et præelêgit. Glória Patri. Elêgit. ℣. Diffûsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad secundas Vesperas, Antiphonæ, Psalmi, Capitulum, & Hymnus, ut in primis Vesperis, ccxxxv.

℣. Des-

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Antiphona. Desponsátio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiâvit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiônem, dedit benedictiônem: & confúndens mortem, donâvit nobis vitam sempitérnam. Oratio. Fámulis tuis. ut suprà. ccxl.

Deinde fit commemoratio S. Timothei Episcopi & martyris, Antiphona. Iste sanctus. ℣. Glória & honôre. Oratio. Infirmitâtem nostram. de Communi unius Martyris. xxiij.

DIE XXVIII. JANUARII.

In festo S. Juliani Episcopi & Confessoris.

Semiduplex ad libitum.

Omnia dicuntur de Communi Confessoris Pontificis. liij. præter illa quæ hic assignantur propria.

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, in pópulo tuo Spíritum charitâtis, quo beâtum Juliânum Confessôrem tuum atque Pontíficem replêre dignâtus es: & concêde ut cujus festivitâtem celebrâmus, per ejus ad te exémpla gradiâmur. Per Dóminum nostrum. in unitâte ejúsdem Spíritus.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iiij.

JUliânus, Ecclésiæ Conchénsis Epíscopus, Burgis piis & honéstis paréntibus natus est. Ejus ortum præclára illíus sanctitâtis & Episcopâlis dignitâtis signa divínitus data nobilitárunt. Nam ádeò formôsus & pulcher in lucem éditus est, ut omnes intuéntes os ejus, cæléśti quodam fulgôre perfûsum admiraréntur. Multò magis verò, cùm puer grándior palàm super fontem Baptismâlem támdiu visus est mitra & báculo Episcopálibus insígnibus ornâtus, dum adstántes admónuit, ut infanti Juliáni nomen impónerent. Pósteà piè sanctéque educâtus, liberalibúsque disciplínis apprímè erudítus, Theologíæ óperam dedit; in qua plúrimum profêcit. Itaque probátæ vitæ exémplo, & divíni verbi prædicatiône toti Hispániæ mirándum in modum prófuit. Quare ab Alfonso Nono Castéllæ rege Episcopâle munus suscípere coáctus est, quod summa cum laude obîvit.

℟. Invéni David servum meum,

meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, & fílius iniquitâtis non nocêbit ei. Manus.

Lectio v.

Verè pater páuperum fuit: quippe qui egéntium, viduârum & pupillôrum inópiam pecúnia, & áliis pietâtis officiis sublevâvit. Rédditus Ecclésiæ suæ tum sublevándis míseris, tum instaurándis ornandísque templis insúmpsit, ipse ténui victu conténtus, quem labôre mánuum suârum comparâbat. In oratiône assíduus erat: cujus vi, patérna charitâte ardens, multa, & magna pro salûte pópuli à Deo impetrâvit. Quorum illa inprimis illústria. Cùm aliquándo tota Província rei frumentáriæ laborâret inópia, nec quidquam ámpliùs in Episcopátus hórreis superésset, pópuli calamitâtem miserâtus, preces cum lácrymis ad Deum fudit. Tunc plúrimum trítici ad ædes sancti Epíscopi à permúltis juméntis comportâtum est, quæ depósito ónere evanuérunt. Cumque item dira in pópulum lues grassarêtur, sancti Epíscopi oratiône sedâta est. Multos quoque, váriis insanabílium morbôrum genéribus affectos, in sanitâtem restítuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, & exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vj.

Super gregem suum tamquam bonus & sédulus pastor diligentíssimè vigilâvit: lupos arcens ab óvibus, & oves pascens verbo vitæ, cibum cuíque tríbuens pro captu congruéntem. Corpus suum jejúniis assíduè castígans, seípsum bonôrum óperum exémplar in ómnibus præbuit. Dénique, cùm annos ferè octogínta máxima cum sanctitâte vixísset, plenus diêrum atque virtûtum, in senectûte bona migrâvit ad Dóminum quinto Kaléndas Februárij, anno millésimo ducentésimo octávo: & honoríficè in Ecclésia sua sepúltus, post mortem quoque miraculôrum glória clarus, magna pópuli veneratiône cólitur. Anno póstmodum millésimo quingentésimo décimo octávo, Leône Pontífice Máximo, corpus ejus è sacéllo, ubi multos jacúerat annos, effóssum, ad locum prope aram máximam magníficè exornâtum, tértio Idus Aprîlis solémni pompa

pompa, ac máxima celebritâte translâtum est. Commemoratiônis ejus quoque festívitas Nonis Septémbris, ex Július Tértij Summi Pontíficis concessiône recólitur.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operâtus est, & omnis terra doctrína ejus replêta est; * Ipse intercêdat pro peccátis ómnium populôrum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, & pervênit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 6.*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolîte thesaurizâre vobis thesáuros in terra, ubi ærûgo, & tínea demolîtur, & ubi fures effódiunt, & furántur. Et réliqua.

Homilía sancti Petri Chrysólogi.

Serm 8. de jejunio & eleemosyna, circa medium.

THesáurus cæli est manus páuperis: quod súscipit, ne in terra péreat, repônit in cælum. Manus páuperis est gazophilácium Christi, quia quidquid pauper áccipit, Christus accéptat. Da ergo, homo, páuperi terram, ut accípias cælum: da nummum, ut accípias regnum: da páuperi, ut des tibi: quidquid páuperi déderis, tu habêbis: quod páuperi non déderis, habêbit alter. Clamat Deus: Misericórdiam volo. Qui quod vult Deus, Deo negat, à Deo sibi, quod desíderat, vult negári. Homo, petit Deus, sed tibi, non sibi: humânam misericórdiam petit, ut largiâtur divînam. Est in cælis misericórdia, ad quam per terrénas misericórdias pervenîtur.

℟. Amâvit eum Dóminus, & ornâvit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronâvit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorîcam fidei, & ornâvit eum. Et ad portas.

Lectio viij.

DIctûrus causam in judício Dei, patrônam tibi misericórdiam, per quam liberári possis, assûme. Qui de patrocínio misericórdiæ certus est, de vénia sit secûrus, de absolutiône non dúbitet. Misericórdia non solùm causam prævenit, antícipat cognitiônem; sed étiam senténtiam révocat, absólvit addíctos. Quod Ninivítæ probant, quos jam senténtiæ subjéctos, pœnæ tráditos, ad víctimam stantes, morti déditos, misericórdia sic rápuit, sic ténuit, sic prævênit, ut malúerit Deus dedúci senténtiam, ne miseri-

córdiæ quid negâret. Fratres, per misericórdias páuperum misericórdiam parêmus, ut possimus esse de pœna líberi, de salûte secúri. Beáti, inquit, misericórdes, quia ipsi misericórdiam consequéntur. Gratis misericórdiam sperat ibi, qui hîc non fécerit misericórdiam.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertâtur à núptiis. ℣. Vigilâte ergo, quia nescîtis qua hora Dóminus vester ventûrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix. de S. Agnete secundò. 559. & commemoratio in Laudibus.

PSAL-

PSALMORUM INDEX.

Nonne

CANTICORUM INDEX.

HYMNORUM INDEX.

FINIS.